DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

GENERALİN 28 ŞUBAT İTİRAFI POSTMODERN DARBE

HULKİ CEVİZOĞLU

Ceviz Kabuğu Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

GENERALİN 28 ŞUBAT İTİRAFI POSTMODERN DARBE

HULKİ CEVİZOĞLU

Ceviz Kabuğu

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Hulki Cevizoğlu

Generalinden 28 Şubat İtirafı: "POSTMODERN DARBE"

Ceviz Kabuğu Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Söyleşi Dizisi-1
Ceviz Kabuğu Yayınları-1
Generalinden 28 Şubat İtirafı:
"Post-Modern Darbe"

Yazan
Hulki Cevizoğlu

Yayın Hakları
Hulki Cevizoğlu ve
Işık Yayıncılık Gaz. ve Mat. Ltd. Şti.

ISBN: 978-975-6613-38-2
1.Baskı, Şubat 2001
2.Baskı, Şubat 2012

Basıldığı Yer:
Korza Yayıncılık Basım San. ve Tic. ve Ltd. Şti.
(0312) 342 22 08

CEVİZ KABUĞU YAYINLARI
Işık Yayıncılık'ın Kitap Markasıdır

Işık Yayıncılık Gaz. ve Mat. Ltd. Şti.
Aziziye Mah. Kuşkondu Sok. 20/14
Aşağı Ayrancı Çankaya-Ankara
Tel: 0 312-441 33 45(pbx)
Faks:0 312-442 68 38
www.cevizkabugu.com.tr

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Hulki Cevizoğlu

Generalinden 28 Şubat İtirafı: "POST-MODERN DARBE"

Ceviz Kabuğu Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

HULKİ CEVİZOĞLU

PROFESYONEL YAŞAMI:

Gazeteci-TV program yapımcısı Hulki Cevizoğlu (1 Mayıs 1958), A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde **"Siyaset Bilimi"** lisansı ve **"İşletmecilik"** yüksek lisansını tamamladı. 1981'de gazeteciliğe başladığı **Hürriyet**'te aralıksız 8 yıl çalıştıktan sonra çeşitli basın kuruluşlarında muhabir ve yönetici olarak görev yaptı. Cevizoğlu, 1994'te başladığı ve **"bir televizyon klasiği"** haline gelen **"Ceviz Kabuğu"** programını, 2 yıllık bir kesintinin ardından **Karadeniz TV'de (KRT)** sürdürüyor. **Yeniçağ Gazetesi**'nde 7 yıl süren köşe yazılarına, 12 Haziran 2011 Genel Seçimlerinde AKP'nin yüzde 50 oy almasının ardından protesto niteliğinde son verdi. Hulki Cevizoğlu'nun programları yüksek öğretimde bazı **derslerde incelenmekte** ve bazı **doktora tezlerinde kaynak oluşturuyordu**, hâlen buna cesaret edebilen var mı bilinmiyor. **38 adet kitabı** bulunan Cevizoğlu'nun verilen ödüller arasından **kabul ettiği 100'ü aşkın ödülü** bulunmaktadır.

ÖDÜLLERİ:

Verilen ödüller arasında Hulki Cevizoğlu'nun *kabul ettiği* bazı ödüller:
Yılın En Çok Okunan Köşe Yazarı (Ankara Ufuk Üni. Öğrenci Konseyi-2011), **Yılın Gazetecisi** (Giresun Üni. Kültürel Faaliyetler Topluluğu-2009); **Türkçe'yi En Etkin Kullanan Biliminsanı** (Doğu Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fak.-KKTC-2009); **En Çok İzlenen Tartışma Programı** (Özel Arı Okulları-2008); **En İyi Araştırmacı Gazeteci** (Büyük Gençlik Derneği-2008); **Yılın Tv Haber Programı** (Güney Marmara Gazeteciler Cemiyeti-2007); **Zirvedeki Tartışma Programı** (Maltepe Üni. İletişim Fak.-2007); **En Başarılı Tartışma Programı** (Gazi Üni. Uluslararası İlişkiler Araştırma Topluluğu-2007); **En İyi Tartışma Programı** (Anadolu Bil Meslek Yüksekokulu-2007); **TV Haber Programı Dalında "Yılın Yıldızı"** (Yıldız Teknik Üni.-2006); **Yılın İlkeli ve Onurlu Gazetecisi** (Cumhuriyet Üni.-2005); **En İyi Tartışma Programı** (Kabataş Erkek Lisesi); **2005 Yılı Televizyon Program Yapımcısı** (Türk Ocakları Tekirdağ Şb.-2005); **En Başarılı Tartışma Programı** (Gaziosmanpaşa Üni.-2005); **Mülkiyeliler Onur Ödülü** (A. Üni. SBF.-2005); Yılın Köşe Yazarı (İnönü Üni.-2005); **Toplumsal Sorumluluk Medya Başarı Ödülü** (Fırat Üni.-2005); **Yılın Kemalist TV. Programı** (Uluslararası Kıbrıs Üni.-KKTC-2005); **Yılın En İyi Tartışma Programı** (Özel Radyo ve Televizyon Yayıncıları Derneği-2005); **Yılın Kuvvacısı** (internetajans.com-2004); **En Başarılı Ulusal Tartışma Programı** (Türkiye Kamu Sen. Giresun Şb.-2004); **Yılın**

Ücretsiz PDF Kütüphanesi

Tartışma Programı (İstek Bilge Kağan Okulları-2004); **Tv Haber Programı Dalında Yılın Sembolü** (Özel Sembol İ.Ö.O.-2004); **İlkeli Gazeteci** (Sivas Cumhuriyet Üni. Atatürkçü Düşünce ve Türk Dili Toplulukları-2004); **En İyi Tartışma Programı** (Girne Amerikan Üni.-KKTC-2004); **En Beğenilen Tartışma Programı** (Maltepe Üni.-2004); **En İyi Tartışma Programcısı** (Türk Ocakları Trabzon Şb.-2004); **En İyi Tartışma Programcısı** (13 İletişim Fakültesi Dekanının Özel Ödülü-2004) (Türkiye'de İlk); **En İyi Tartışma Programı** (Polis Akademisi-2004); **En İyi Tartışma Programı** (Uludağ Üni. Uluslararası İlişkiler Topluluğu-2004); **Yılın Atatürkçüsü** (Atatürkçü Düşünce Derneği, D. Şb.-2004); **Yılın TV Programı** (Niğde Üniversitesi-2004); **Yılın Tartışma Programı** (Türk Eğitim-Sen-2004); **Yılın En İyi Tartışma Programı** (Özel Radyo ve Televizyon Yayıncıları Derneği-2004); **En Beğenilen TV. Program Yapımcısı** (K.T.Ü. İşletme ve Ekonomi Kulübü-2003); **Yılın Tartışma Programı (**İ.Ü. Diplomasi Kulübü-2003); **En İyi Haber Programcısı** (Gazi Üni. Uluslararası İlişkiler Araştırma Topluluğu-2003); **Ulusal Televizyon Açık Oturum ve Söyleşi dalında 2002 Yılının En Başarılı İletişimcisi** (Selçuk Üni. İletişim Fakültesi-2003); **Basın Onur Ödülü** (Cumhuriyetçi Gençlik Platformu-2003); **Ziyad Nemli Büyük Ödülü** (Trabzon Gazeteciler Cemiyeti-2003); **Türk Dünyası'na Hizmet Ödülü** (Türk Dünyası Yazarlar ve Sanatçılar Vakfı-TÜRKSAV-2003); **En Çok İzlenen Tartışma Programı** (H.Ü. Bes. ve Diy. Kulübü-2002); **En Beğenilen TV Program Yapımcısı** (B.Ü. İşletme ve Ekonomi Kulübü-2002); **Yılın En İyi Araştırma Programı** (İ.Ü. Bilgisayar Kulübü-2002); **Açık Oturum Dalında 2001 Yılının En Başarılı İletişimcisi** (Selçuk Üni. İletişim Fakültesi-2002); **2002 Karaman Türk Dili Ödülü** (Karaman Valiliği-2002); **En İyi Haber ve Tartışma Programı** (A.Ü. Hukuk Fakültesi Birleşik Hukukçular Kulübü-2002); **Medyanın En İyileri, 2001 Yılı En İyi Tartışma Programı** (Özel Radyo ve Televizyon Yayıncıları Derneği-2002); **En Beğenilen Tartışma Programı** (M.Ü. İletişim Fakültesi-2001); **Araştırma dalında 2000 Yılının Bilişimcisi** (İ.Ü. Bilgisayar Kulübü-2001); **Başarı Ödülü** (Aydın Gaz.Cem.-2001); **Türk Kültürüne ve Sosyal Hayatına Hizmet Eden TV Prog.** (Türk Ocakları-2000); **Televizyon Söyleşi dalında 1999'un Başarılı İletişimcisi** (İ.Ü. İletişim Fakültesi-1999); **Gazetecilik dalında Yılın Altın Adamı** (Anadolu Basın Birliği-1999); **Televizyon Söyleşi dalında 1998'in Başarılı İletişimcisi** (İ.Ü.İletişim Fakültesi-1998); **1998 Sedat Simavi Televizyon Ödülü** (T.Gazeteciler Cemiyeti-1999); **Medyada Hoşgörü Ödülü** (Ç.Kale Onsekiz Mart Üni.-1998); **Televizyon Söyleşi dalında 1997'nin Başarılı İletişimcisi** (İ.Ü. İletişim Fakültesi-1997); **Yılın Gazetecisi** (Gazeteciler Cemiyeti-1997) (Tüm Medya içinde yalnızca tek kişiye verilen

yetkisiz PDF kitap Medya işbirliği ile

ödül); **Jüri Özel Ödülü** (Doğu And. Gaz. Cem.-1997); **TV Tartışma dalında Yılın Televizyoncusu** (T.Yazarlar Birliği-1997); **Cengiz Polatkan Ödülü** (RTGD-1997); **Haber dalında Yılın Gazetecisi** (ÇGD-1987); **Haber dalında Yılın Gazetecisi** (ÇGD-1986).

KİTAPLARI:

Generalinden 28 Şubat İtirafı: "Postmodern Darbe" (2012, 2. Baskı), **28 Şubat: Bir Hükümet Nasıl Devrildi** (2012, 4.Baskı), **Osmanlı İmparatorluğu (Yakılmalı mı, Tapılmalı mı)** (2011, 1. Baskı 5.000 Adet), **Abra Kadabra (Ey Türk İstikbâlinin Evlâdı-5)** (2011, 1. Baskı 8.000 Adet), **Bırakmayı Düşündüm (Bir Devrimciyle Röportajlar)** (2011, 1. Baskı 25.000 Adet), **Türkiye Sürgünleri (Ceviz Kabuğu'ndan Canlı Yayın)** (2010, 1. Baskı 10.000 Adet), **Musalla Taşındaki Türkiye (Ey Türk İstikbâlinin Evlâdı-4)** (2010, 2. Baskı 9.000 Adet), **Masonluk ve Rotaryenlik** (2010, 12. Baskı), **Kod Adı: 68 (68'lilerin Dünü Bugünü)** (2009, 3. Baskı 27.000 Adet), **Bütün Kaleler Zaptedilmedi (Attila İlhan'la Birkaç Saat)** (2009, 22. Baskı), **Ceviz Kabuğu (Geçmiş Zaman Olur Ki)** (2009, 1. Baskı 10.000 Adet), **Güneşi Beklerken (Ey Türk İstikbâlinin Evlâdı-3)** (2009, 1. Baskı 10.000 Adet), **İşgal ve Direniş (Belgelerle 1919) (Öğrenciler İçin)** (2008, 1. Baskı 15.000 Adet), **Ey Türk İstikbâlinin Evlâdı!** (2008, 5. Baskı 30.000 Adet), **Altın ve Suikast (Bergama ve Alman Vakıfları Olayı)** (2008, 3. Baskı), **Türkiye ve Türkçe Üzerine Oynanan Oyunlar** (2008, 3. Baskı), **Yakın Zamanlar Tarihi (Ne Dedik, Ne Oldu!)** (2008, 3. Baskı 27.000 Adet), **1919'un Şifresi (Gizli ABD İşgalinin Belge ve Fotoğrafları)** (2007, İlk Baskı 50.000 Adet), **Ey Türk İstikbâlinin Evlâdı!-2** (2007, 1. Baskı 20.000 Adet), **Tarih Türkler'de Başlar** (2007, 6. Baskı), **İşgal ve Direniş (1919 ve Bugün)** (2007, 3. Baskı 101.000 Adet), **Türk Olmak** (2006, 6. Baskı), **Vatikan (Batı'dan Gelen Tehlike)** (2005, 1. Baskı 10.000 Adet), **Misyonerlik ve Siyasal Hıristiyanlık** (2005, 1. Baskı 10.000 Adet), **Uzaylılardan Vahiyler!** (2003), **Taze Yazı Kokusu** (2003, 2. Baskı), **Amerika'nın Körfez Savaşı** (2003, 2. Baskı), **Kur'an Şifrecilerine Cevaplar Edip Yüksel :"Çöpe At"** (2002, 9. Baskı), **Türkçe İbadet** (2002, 3. Baskı), **Sözümün Özü (Oğulcan Cevizoğlu'nun Resimleriyle)** (2002), **Yaşar Nuri Öztürk'e Soruyorum** (2002, 2. Baskı), **Eşekli Kütüphaneci** (2000), **Nurculuk** (1999), **Lider Troyka** (1999), **Özelleştirme** (1998, 3. Baskı), **Yaşar Nuri Öztürk** (1998), **Vicdanımızı Yastık Yapıp Yatıyoruz** (1998), **Şeyhler, Müritler ve Yalancı Peygamberler** (1997), **Misyon** (1987).

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Sevgili Oğulcan'cığım'a
"Ne yumruktan, ne kırbaçtan iz kalır.
İnsan ölür, arkasında söz kalır"
(Yusuf Has Hacib)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Eski Deniz Kuvvetleri Komutanı E. Oramiral **Salim Dervişoğlu** Ceviz Kabuğu'nda **Hulki Cevizoğlu**'nun sorularını yanıtlıyor.
(Kanal 6 Televizyonu, 13 Ocak 2001)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

İÇİNDEKİLER

Önsöz XIV
1. BÖLÜM:
28 ŞUBAT'IN GENERALİNİN İTİRAFI
"POST-MODERN DARBE
Salim Dervişoğlu Kimdir 2
Beyaz Enerji Operasyonu 3
Kim Bu Komutan? 4
Askeri Hedef Alan Hareketler 6
12 Eylül, Yolsuzluk Dönemi miydi? 8
"Askeri Yönetim Özlemi mi var?" 9
Oramiral Dervişoğlu: "28 Şubat Postmodern Darbe Değil" 10
Eski Deniz Kuvvetleri Komutanı:
"28 Şubat Yasal Reaksiyondur" 12
"28 Şubat Hükümetin Devrilmesini İstemedi" 12
Milli Güvenlik Kurulu'nun İşleyişi ve Bilinmeyen Yönleri 12
"28 Şubat Kararlarının Çoğu Uygulanmadı" 15
Kendi Kendine "Tavsiye!" 16
MGK Kararlarına Uymamanın Yaptırımı Yok(muş!) 17
Rejim Değişikliği ve Karanlığı Özleyenler 21
Silahlı Kuvvetler AB'ne Nasıl Bakıyor? 22
Devlet Bakanı Yücelen: "Düğmeye Basan Yok" 22
Yücelen: "Komutan Söylememiştir, Demiyorum" 26
Röportaj Tekniği 30
Türk Ordusu mu, Saddam'ın Ordusu mu? 30
Anap'lı Bakan Tutuklanıyor 32
AB ve PKK'nın Siyasallaştırılması 34
Erol Özkasnak: "28 Şubat Post-modern Bir Darbedir!" 38
Darbenin Post-moderni Anayasa'ya Aykırı Değil mi? 40
E.Tümg. Özkasnak: "Anayasa'ya Göre Darbe Yapmak Suçtur" 41
28 Şubat'ın Başlangıcı, 11 Ocak'ta Demirel'e Verilen Brifing! 42
28 Şubat'ın Ateşi 30 Ağustos'ta Söndü 43
"28 Şubat, Cumhuriyet Tarihimizin En Önemli Dönemeçlerinden Biridir" ... 43
"Beyazlısı mı, Yoksa Mavilisi mi Konuştu?" 44

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Özkasnak: "Erkaya'nın Öğrencisiyim" 45
"Rus Ordusu'yla Türk Ordusu'nu Kıyaslamadım" 47
Andıç Olayı 49
Gölcük'teki 28 Şubat Toplantısı! 50
MGK'dan Önce Gölcük'te 51
E. Ora. Dervişoğlu:"28 Şubat Reaksiyondur. Kubilay Olayındaki Gibi" 52
Hükümete Karşı Askeri Reaksiyon! 53
Dervişoğlu: "Ordu Bölünmüştü" 55
"Ordunun İçinde de Militanları Vardı" 56
12 Eylül'de "Karşı-Darbe" Tehlikesi 58
Demokrasinin Şartı: Beş Dönem Kesinti Olmayacak 58
Halk Seçtiyse Doğru mu? 59
"Darbeyi Yaptıran Sivillerdir" 60
Her Harbiyeli'nin Gönlünde Cumhurbaşkanlığı mı Yatıyor? 61
Suda Ateş Yanar mı? 62
Allah'ın Görünmeyen Eli(Ölüm Korkusu) 63
"Önce Denizci, Sonra Askerim" 64
"Biri Kırılırsa Diğeri de Çatlar" 66
"Toprak İşgal Edip de Orada Oturan Var mı?" 66
Ya Türkiye Topraklarına Göz Dikenler? 67
Türkiye Kıbrıs'ı İşgal mi Etti? 69
Türkiye Mozaik mi, Ebru mu? 71
Dervişoğlu: "Benim Pembe Gözlüğüm Var" 71
Türkiye'nin Nefes Borusu mu Sıkılıyor? 72
Avrupa Ülkelerinin Haksız ve Vefasız Tutumu 73
AB ve Nato İlişkilerinin Geleceği 75
Enerji Kaynaklarına Hakim Olan Dünyaya Hakim Olur 77
"Ceviz Kabuğu'ndan Çok Şey Öğrendim" 78
"Artık Balık Tutuyorum" 79
Güven Erkaya Kimdir? 82
Kıbrıs Çıkartmasında Kocatepe Gemisi Komutanı 84
Camızla Dövüşen Sen misin? 85
Ailevi ve Özel Yaşamı 88
Anılarını Yazdı mı? 91
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Sizin İçin Bir Kova Su Karınca Okyanustur 92
Niçin Denizciler Genel Kurmay Başkanı Olamıyor? 93
Bir Komutanı Alırsınız? 93
Gemisini Batıran Komutan 94
Boğazlar Sorunu 100
Montrö Sözleşmesinin Hiçbir Faydası Yok 106
Bugün Boğazlarda Üç Ana Sorun Var 112
Üniversitelerde Türban Eylemleri 121
Türbanda İkna mı Hukuk mu? 125
Erkaya: "28 Şubat Postmodern Darbe Değildir" 125
"Batı Çalışma Grubu'nun Başkanı Değilim" 128
İrtica Gücünü Sokaktan Alır 133
Anayasayı Halk Değiştirebilir 135
28 Şubattaki MGK Bildirisindeki "Yaptırım" Sözü 135
İhtilal Yapma Niyetiniz Yok muydu? 139
Kritik MGK'da İçişleri Bakanının "Mide Spazmı" 140
"28 Şubat'ın Tüm Kararları Muhakkak Uygulanacak Değil" 141
"Kanlı mı Olacak Kansız mı" Sözüne İki
Ayrı Mahkeme Kararı 143
Laikliğin de Dinin de Gericiliği Yapılıyor 144
Tarikatın Zararlısı Var Zararsızı Var 145
İktidar Gücü de Olsa Kontrolü Gerekir 146
Erbakan'ın Yemeğinde Rakı Verilmemesi Siyasiydi 147
"Rakı Verilmeyip Basın da
Çağırılınca Endişeye Kapıldım, Tehlike Vardı" 149
"İçki İstemem Anayasal Haklarımı Kullanmamın Bir Sembolüydü" 149
"Şu Anda Başbakan Başmüşaviriyim" 150

2. BÖLÜM:
BASINDAKİ YANKILAR
(Haberler, Köşe Yazıları, Televizyon Yorumları)
Hürriyet 156
Radikal 158
Cumhuriyet 160

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Posta 162
Radikal 164
Hürriyet ... 166
Sabah 169
Milliyet ... 170
Milliyet ... 172
Yeni Şafak 175
Milliyet ... 177
Akit ... 183
Cumhuriyet 189
Türker Alkan 193
Murat Belge 196
Okay Gönensin 198
Sabah ... 200
Sabah ... 205
Gülay Göktürk ... 213
Akit ... 215
Hürriyet ... 223
Zaman ... 226
Güler Kazmacı ... 230
M. Ali Birand ... 232
Star ... 235
Kürşat Başar ... 238
Star ... 240
Milliyet ... 243
Sina Koloğlu ... 255
Dedi.com.tr(Berrin Cankat) ... 257
Dipsiz Kuyu ... 259
Cengiz Çandar ... 265
Yeni Şafak ... 269
Mehmet Barlas ... 271
Yeni Şafak ... 273
Gani Müjde Peynir Gemisi ... 275
Yeni Şafak Geniş Açı (Necmettin Turinay) ... 278

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yeni Şafak Cengiz Çandar 281
Fehmi Koru 285
Dilin Kemiği 287
Sabah 289
Ali Bayramoğlu 291
Nilgün Cerrrahoğlu (Faks) 294
Hürriyet 297
Dilin Kemiği 300
Seçenek 301
Hasan Bülent Kahraman 304
Geniş Açı (Hikmet Bila) 307
Milliyet 310
Milliyet 312
Sabah 314
Bilal Çetin 316
ANAR Ocak 2001 Türkiye Gündemi Araştırması 318
Haber Türk 325

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

2. Baskıya Önsöz

28 ŞUBAT'IN 15. YILINDA...

Bu kitabın birinci baskısı tam 11 yıl önce, 2001'de yapılmıştı. 28 Şubat "post modern darbesi" sürekli tartışılıyor ama, dönemin belgelerine ilgi o kadar olmuyor. "*Türk milleti söylemez, söylenir*" diye bir söz var. Bir konuda söyleyecek "sözü" olmak için belge gerekir. Ama, her kesimden pek çok kişi "söylenmeyi" tercih ediyor. O yüzden de kitap ve belge okuma zahmetine katlanmıyor.

Yaşadığı çağa tanıklık eden bir gazeteci olarak, kişilerin bu durumunu düşünmeden, **tarihe karşı sorumluluğumu yerine getirmek** için bir yazılı belge daha bırakıyorum. **28 Şubat'ın 15. yılında** siz de bu kitabı okuyarak **"toplumsal bilince"** ortak oluyorsunuz.

Bu baskıda, ilkinde olmayan bir bölüm daha var: 28 Şubat'ın birinci yılında, yani 14 yıl önce, **Güven Erkaya** ile yaptığım televizyon röportajı.

Dönemin Genelkurmay Genel Sekreteri **E. Tümgeneral Özkasnak**'ın **"Post modern darbe"** açıklamasına ek olarak, yeni başlıkları şöyle özetleyebilirim:

Batı Çalışma Grubu'nun başkanı ve merkezi ilk kez açıklanıyor.

Dönemin Deniz Kuvvetleri Komutanı Güven Erkaya: "Bir komutanı alırsanız" ne olacağını söylüyor.

28 Şubat MGK'sında hangi bakan kriz geçirdi?

Erkaya: "İktidarın da kontrolü gerekir"

Ora. Erkaya, Erbakan'ın yemeğinde niçin rakı içtiğini açıklıyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Erkaya: "Rakı verilmeyince endişeye kapıldım!"

Hangi komutan "ölüm korkusu" için "Allah'ın görünmeyen eli" dedi?

Gölcük'teki 28 Şubat toplantısının sırrı!..

Darbeyi siviller mi yaptırdı?

Ora. Erkaya: "28 Şubat'ın tüm kararları uygulanmak için alınmadı!"

Erkaya: "Tarikatın zararsızı da var"

"Sözlü tarihe" bir büyük katkı yaptığım için mutluyum.

Hulki Cevizoğlu

Çankaya, 21 Şubat 2012

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Hulki Cevizoğlu- İyi geceler efendim.[1]

Bu hafta Türkiye'nin tartışma konusu **"düğmeye kimin bastığı"** idi. Bir yolsuzluk operasyonu olan Beyaz Enerji Operasyonuyla ortaya çıkan bu tartışmalar farklı boyutlara taşındı ve neredeyse bir "rejim tartışmasına" dönüştü.

Hepinizin hafta boyunca izlediği şekilde, önce Jandarma Genel Komutanlığı tarafından yapılan bir operasyonla başladı gelişmeler. Bu operasyonun siyasete bir müdahale olup olmadığı konusunda farklı görüşler ortaya çıktı. Demokrasilerde, ismini açıklamadan bazı askerlerin konuşamayacağı, hatta bunun askerî bir rejimi özleyen insanların işi olduğu ileri sürüldü.

Bu gece, demokrasilerde asker ya da sivil, hangi kesimden olursa olsun, insanların konuşmasına sansür uygulanıp uygulanamayacağını, bir yolsuzluk operasyonunda operasyonu başlatan ya da yürüten kişilerin asker mi ya da sivil olması gerektiğini ya da hangi kesim olursa olsun, bunun öneminin ne olduğunu ele alacağız.

Türkiye'de yine bu hafta içinde tartışılan bu kapsamdaki konulardan bir tanesi de, Türkiye'de bazı kesimlerin karanlık özlemi içinde olduğu görüşleri, iddiaları idi.

Yine, bu tartışmaya paralel olarak, **"Türkiye'de Avrupa Birliği'ne üyelik"** konusu gündeme geldi ve askerlerin, hatta Genelkurmay'ın, Avrupa Birliğine girişin önünde bir engel olduğu imaları yapıldı, Genelkurmay Başkanlığı da bildiğiniz gibi yazılı bir açıklamayla bunlara yanıt verdi.

Türkiye gündemindeki bu sıcak tartışmayı siviller "her zaman" konuşuyor, askerler "zaman zaman" konuşuyor ve konuştukları zaman da yazılı açıklama yapıyorlar ya da gazetelerde gördüğünüz gibi, "bir üst düzey yetkili" biçiminde açıklama yapıyorlar; Ama bu gece bizim stüdyomuzda hem "bir üst düzey yetkili" var, hem kimliği ortada, hem adı, hem görüntüsüyle birlikte geçmişte önemli görevlerde bulunmuş eski Deniz Kuvvetleri Komutanı emekli Oramiral Sayın **Salim Dervişoğlu** var.

Hoş geldiniz Sayın Salim Dervişoğlu.

Salim Dervişoğlu (Eski Deniz Kuvvetleri Komutanı, Emekli Oramiral)- Çok teşekkür ederim.

Hulki Cevizoğlu- Size, "üst düzey bir komutan", "üst düzey bir Oramiral" diyebiliriz herhâlde, değil mi?

Salim Dervişoğlu- Teşekkür ederim; emekli.

---

[1] Ceviz Kabuğu Programı, Kanal 6 Televizyonu, 13 Ocak 2001.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Hulki Cevizoğlu- Evet, emekli bir üst düzey komutan olarak buradasınız. Hoş geldiniz.

Salim Dervişoğlu- Teşekkür ederim.

Hulki Cevizoğlu- Son haftayı nasıl değerlendirirsiniz; Bir özet değerlendirmeyi sizden rica ediyorum. Daha sonra, olayları size hatırlatarak, tek tek ayrıntılı değerlendirmenizi rica edeceğim.

Ama isterseniz, sizin özgeçmişinizle ilgili bazı hatırlatmaları da bu arada hemen yapayım ki, sözlerinizin ağırlığı; emekli ve eski bir Deniz Kuvvetleri Komutanı olmanızın ötesinde de, formasyonunuzu bilmiş olsunlar.

SALİM DERVİŞOĞLU KİMDİR?

Değerli izleyiciler, Sayın emekli Oramiral Salim Dervişoğlu 1936 yılında İzmit'te doğdu.

Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ve NATO Uluslararası Askerî Karargâhlarında ve Brüksel'de NATO Uluslararası Askerî Karargâhında subay olarak görev yaptı.

Yine, askerlerin konuşup konuşmayacağına ilişkin tartışmalara ışık tutması açısından önemli bir görevi var; 12 Eylül 1980 darbesinden sonra oluşturulan Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliği'nde Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanı olarak görev yaptı. Yani, hem bir asker olarak basınla ilişkiler konusunu da çok yakından bilen, üstelik 12 Eylül 1980 gibi çok kritik bir dönemde görev yapmış bir insan.

Deniz Harp Akademisi Komutanlığı görevinde bulundu ki, bu da şu açıdan önemli: Harp Akademileri Komutanlığı'nda birkaç gün önce yapılan "Avrupa Birliği, Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği" konulu bir sempozyumda tartışma konusu olmuştu. O nedenle, hem eski bir Akademili; hem subay, hem eğitimci gibi Akademili komutan.

1991-1992 yıllarında Millî Güvenlik Kurulu(MGK) Genel Sekreter Yardımcılığı görevlerinde bulundu.

Ve bir başka ilginç nokta da şu. 28 Şubat Sürecinde, biliyorsunuz, Deniz Kuvvetleri Komutanı rahmetli Güven Erkaya idi. 28 Şubat 1997'de başlayan Süreçten sonra, Ağustos'ta Güven Erkaya emekli olunca yerine Deniz Kuvvetleri Komutanı olarak Sayın Salim Dervişoğlu geldi; yani 28 Şubat Sürecinde de önemli bir görevde idi.

Evet. Tabii ki bu uzun özgeçmişte eksikler var. Ama ana hatlarıyla ve bizim konumuzu, programımızı ilgilendiren yönlerini izleyicilerimize aktarmaya çalıştım.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Salim Dervişoğlu- Teşekkür ederim.

Hulki Cevizoğlu- Buyurun, bu haftanın kısa bir özetini şimdi rica ediyorum.

Salim Dervişoğlu- Ben, tabii henüz şu anda görevde değilim; aktif görevde değilim, emekliyim. Dolayısıyla benim kaynaklarım, hepimizin okuduğu şekilde medyadaki bilgiler. O bilgilere muttali olduğum kadar kendi düşüncelerimi ifade etmeye çalışayım.

Evvelâ şunu söyleyeyim: Ben, bu hafta olanlardan pek bir şey anlamadım doğrusu. İçinde anlayamadığım, cevaplandıramadığım bir sürü soru işaretleri gördüm.

Olayı benim hatırladığım kadarıyla şöyle bir tarif edecek olursak; Jandarma Genel Komutanlığı'nın personeli bir operasyon yapmış. Bu operasyon bir yolsuzlukla ilgili, suçla ilgili operasyon.

BEYAZ ENERJİ OPERASYONU

Hulki Cevizoğlu- **"Beyaz Enerji Operasyonu"** adıyla.

Salim Dervişoğlu- "Beyaz Enerji Operasyonu" adıyla anılıyor. Yargıya intikal eden hepimizin bildiği bir konu; o konuya hiç girmek istemiyorum.

Şimdi olayları ele alırsak; birinci olay, Jandarma Genel Komutanlığı bir operasyon yapıyor, suçla ilgili bir operasyon. Jandarma Genel Komutanlığı'nın görevleri içinde, kırsal alanda, malûm herkesin bildiği, kaçakçılık gibi, cinayet gibi, vesaire gibi suçları kovuşturmak, asayişle ilgilenmek var. Dolayısıyla, yaptığı iş doğal, eğer bu alana giriyorsa; herhâlde giriyordur.

Bildiğim kadarıyla, çok taktir ettiğim bir kumandandır Jandarma Genel Komutanı Sayın Orgeneral Aytaç Yalman; onun komutasındaki bir teşkilâtın öyle kendi başına buyruk şeyler yapacağına hiç inanmıyorum. Dolayısıyla, kendi görevi içine giren bir işi yapmış.

Arkasından, bir gazetede bir haber çıkıyor, diyor ki, "Bir komutan şunları söyledi." Bu komutan nedir, belli değil. "Komutan" dediğiniz zaman, -bu ifade üzerinde ısrarla duruyorum- hiyerarşik düzeni içinde Jandarmanın veya Silâhlı Kuvvetler'in, manga kumandanı olan onbaşıdan Silâhlı Kuvvetler'in komutanı olan Genelkurmay Başkanı'na kadar bu ifade gider. Dolayısıyla, herkesin istediği yere çekmesi mümkün olan bir ifade.

Bu komutan her kimse, -hiçbir fikrim yok- bir şeyler söylemiş. Tabii doğrusu, o görevlerde bulunan veya o teşkilâtın içinde bulunan kişilerin bana göre gazetelere veya medyaya ifade edeceği şeyler değil.

Bunu ele alıp Sayın Başkanımız, -kendilerine, makamlarına saygım sonsuz- aynı şekilde Başbakan Yardımcımız Sayın Mesut Yılmaz; kendisinin

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Başbakanlığı döneminde Millî Güvenlik Kurulu'nda en az bu tip meseleleri beraber görüştüğümüz bir zat, ona ve işgal ettiği makama da doğal olarak bir Türk vatandaşı olarak hürmetim sonsuz. Ancak, bu komutanın, -kimse bu- dediğim gibi bu geniş yelpazenin içindeki komutanın söylemiş olduklarını alıp, birer beyanatta bulundular. Bunları anlamakta güçlük çektim. Kim olduğunu bilmediğiniz...

KİM BU KOMUTAN?

Hulki Cevizoğlu- Bu komutanın manga komutanı olmadığı ortada; çünkü Hürriyet gazetesinin haberinde "üst düzey bir komutan" diyor.

Salim Dervişoğlu- Ben kelimeyi alarak söyledim; orada kapsam olarak, hani "üst düzey" dediğiniz zaman da, nedir üst düzey? Herkesin üst düzeyi değişir. Alay komutanı olur, tabur komutanı olur, bunların hepsi üst rütbeli subaylar; ama orgeneral de olur. Onun için, bu "komutan" ifadesi, bana göre son derece müphem ve geniş bir yelpazeyi temsil ediyor.

Bunu söyleyen kişi, eğer müktesebatı itibarıyla, görev yeri itibarıyla hakikaten bu sözleri söylediği zaman gidip böyle büyük fırtınalar yaratacak bir kişi değilse, o zaman bana göre, medyanın da bunu ölçülü bir şekilde aksettirmesi gerekir diye düşünüyorum. Belki de öyledir, bilmiyorum; yani bilmediğim bir şeyi konuşuyorum. Dediğim gibi, anlamadığım olaylar var.

Öbür taraftan, Sayın Başbakanın da emrindeki Jandarma Genel Komutanlığı İçişleri Bakanlığı'na bağlı.

Hulki Cevizoğlu- Yani, sivil otoriteye bağlı...

Salim Dervişoğlu- Sivil otoriteye bağlı, Genelkurmay Başkanlığı'yla hiç ilgisi yok.

Sayın Mesut Yılmaz'ın da bunu bilmemeleri imkânsız. Jandarma Genel Komutanlığı'nda eğer bu kişi -kimse bu zat- bir şeyler söylediyse, bunu bulmaları için konuşacakları muhatapları İçişleri Bakanı ve İçişleri Bakanlığı'nın bağlısı olan Jandarma Genel Komutanlığı.

Hulki Cevizoğlu- Ama, tabii komutanın Jandarma'da olup olmadığı da haberde yok; üst düzey bir komutan. Siz asker olarak bir komutan tanımını, "duruma göre bir manga komutanı da olabilir; onbaşı da komutandır" diye yapıyorsunuz; ben de basın olarak şunu söylüyorum. Jandarma'dan bir yetkili ise, "Jandarma Komutanlığı'ndan üst düzey bir yetkili"; Genelkurmay'dan ise, "Genelkurmay Başkanlığı'ndaki üst düzey bir komutan" veya "üst düzey bir yetkili" tabirleri basında kullanılıyor. Yani, hangi birimdeyse o belirtiyor. "Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nın bir üst düzey yetkilisi" şeklinde de yer belirtiliyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ama, kimi zaman da, haber kaynağına saygı açısından gazeteciler şu tekniği çok eskiden beri hem Türkiye'de, hem dünyada kullanıyorlar. Haberi yazan arkadaşımız da herhâlde öyle kullandı; "Yeri belli olmasın. Söyleyen kişi değil, söyledikleri önemlidir, yapılan işler önemlidir" düşüncesiyle.

Bir de, gazeteci haber kaynağına sahip çıkmaz ise, o gazeteci bir daha haber alamaz. Zaten **gazetecilik namusuna da aykırı bir uygulamadır;** bütün Gazeteciler Cemiyetleri de hep bu görüşü savunur.

O nedenle, daha da geniş bir kapsam, kaplama alanı var haberde, "üst düzey bir komutan" deniyor. Yani, Deniz Kuvvetleri'nden mi, Jandarma'dan mı, Hava Kuvvetleri'nden mi belli değil. Operasyonu Jandarma yürütüyor ama, bir başka Kuvvetin komutanı da bunu söyleyebilir belki. Bunlar da, gazetecilik tekniği açısından söylenebilecek bazı sözlerdir.

Salim Dervişoğlu- Ben tamamen katılıyorum, zaten buna da muttaliyim; bütün dünyada kabul edilmiş bir temel esas gazetecilikle ilgili.

Hulki Cevizoğlu- Affedersiniz, burada gazetecilik açısından; tehlikeli olan şey eğer böyle bir komutan yok ise, gazeteci hayalinden böyle bir şey yaratıyorsa tehlikeli olan bu. Ki, böyle bir şeyin olduğunu kesinlikle zannetmiyorum; çünkü, bunun geçmişte çok örnekleri yaşandı.

Salim Dervişoğlu- Zaten gazetede "böyle birisi var" falan gibi bazı şeyler gördüm. Meselâ Ertuğrul Özkök'ün köşesinde böyle bir ifade vardı. Bunun üzerinde durmuyorum ben. Üzerinde durduğum şu...

Hulki Cevizoğlu- Yaratılan fırtına mı?

Salim Dervişoğlu- Hayır. Bu "komutan" ifadesi, diyelim ki Jandarmayı da ifade etmemişler, daha da geniş kapsamlı, yelpazeyi iyice genişleten Silâhlı Kuvvetler'deki herhangi bir şahsı da içine alabilecek şekilde bir "komutan" ifadesi olsun; iyice, daha çok genişler yelpaze.

Şimdi burada, acaba ne kadar yetkili bir komutan? Kim bu komutan? Bu komutan, neyin komutanı? Ne kadar büyük bir birliğin komutanı? Bu konulara ne kadar vâkıf? İstikbale müteallik hareket tarzlarını tarif ediyor; "şöyle yapacağız, böyle yapacağız, vesaire" gibi. Bunları yapmaktaki yetkisi, selâhiyeti nedir? Silâhlı Kuvvetler'de ve ona benzer bir kuruluş içinde olan sivil otoriteye bağlı olmakla beraber; tabii Silâhlı Kuvvetler de sivil otoriteye bağlı, hiyerarşik bir düzen var mâlumu âliniz; o hiyerarşik düzenin içinde nedir bu kişinin yeri? Acaba ne kadar haber değeri vardır bu söylemiş olduğu; özellikle ileriye müteallik düşünceleri?

Şimdi bu, medyanın aksettiriş şekli. Bu aksettiriş şeklinden hareketle; velev Silâhlı Kuvvetler'de, velev ki Jandarma Genel Komutanlığı'nın içinde birisi olsun, böyle bir şeyi söylediği zaman hemen bir reaksiyonla karşılaşıyoruz; bu reaksiyon devletin en üst düzeyinde oluyor. Yani "devletin en üst düzeyi"

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

dediğim, daha doğrusu Hükûmetin en üst düzeyinde -devletin demeyeyim- Başbakan ve Başbakan yardımcısı tarafından oluyor. Sayın Başbakanımız hemen bunların araştırılmasını istiyor, **"Jandarma niye bu işin içine girmiştir?"** diyor**, gizli görevlilerden bahsediyor.**

Sayın Mesut Yılmaz, **"askerî dönemlerde daha büyük yolsuzluklar olur"** gibi bir ifade kullanıyor.

Bunların hepsi doğru olabilir, yanlış olabilir vesaire... Ama, bunların yolunun bizim alıştığımız şekilde; ne bileyim, meselâ Başbakanımızın -yapmıştır bunları belki de; bilmiyorum, çizmeden yukarıya da çıkmak istemiyorum- kendilerinin ve Sayın Mesut Yılmaz'ın bu organizasyona, yani Jandarma Genel Komutanlığı organizasyonuna, Silâhlı Kuvvetler organizasyonuna ve onların bağlı bulundukları mercilerin neresi olduğu konularına vukuflarından hiç şüphem yok. O zaman; kendilerinin gidip Hükûmetinin üyesi, İçişleri Bakanına, "nedir?" diye sormaları, böyle bir şey varsa onu araştırtmaları gerekir.

Sayın Genelkurmay Başkanıyla rutin görüşmeler içindeler, aralarında bir şey yok ki, konuşuyorlar, her zaman için her konuyu gidip sorması mümkün, bunu araştırması mümkünken, gerçekten **Silâhlı Kuvvetleri rencide edebilecek şekilde ifadeler kullanmalarını, yanlış anlamalara neden olabilecek ifadeler kullanmalarını doğrusu ben yadırgadım;** anlayamadığım şeylerden bir tanesi bu oldu. Neden bu mesele bu kadar tırmandı, büyüdü? Bir anlamadığım olay bu.

Zannediyorum Genelkurmay Başkanlığımızın ifadelerinde ve bildirisinin içinde de bu husus var.

Başımıza bizim **vaktiyle** bir kere daha böyle bir şey geldi.

ASKERİ HEDEF ALAN HAREKETLER

Hulki Cevizoğlu- Hangi olaydı o?

Salim Dervişoğlu- Biliyorsunuz; yine Sayın Mesut Yılmaz, bir uçakta Gürcistan'dan gelirken mi ne, böyle "4 yıldız" işareti falan yapmıştı o zamanki bir orgeneralin konuşmasına atıf yaparak. Onu, işte o zaman bir konu hâline getirdi.

Hulki Cevizoğlu- O zaman da mı aynısı olmuştu bunun?

Salim Dervişoğlu- Benzeri bir olay oldu. Hiç beklenmedik bir şeydi; yani hiç böyle Genelkurmay Başkanlığı'nın beklemediği bir şeydi. Hatta, eğer yanılmıyorsam, -yanılıyor olabilirim- o zaman Genelkurmay Başkanımız Sayın Orgeneral İsmail Hakkı Karadayı'ya sordular, "Bu neydi?" diye. "Hiçbir şey

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

anlamadık, sokakta yürürken sırtımıza birden bir hançeri sapladı birisi" dedi bunu tarif ederken. Yani, söylemek istediğim şey şu...

Hulki Cevizoğlu- Ben Sayın Karadayı'nın o sözünü unuttum galiba, hatırlayamadım. Siz de o sırada Kuvvet Komutanıydınız, onu Kuvvet Komutanlarının toplantısında mı söyledi, yoksa basına mı söyledi?

Salim Dervişoğlu- Galiba bir gazeteci sordu da söyledi; bir sohbet arasında söyledi öyle bir şeyi.

Şimdi, bazı şeylere hakikaten, "nereden çıktı?" diye anlam vermekte insan bazen güçlük çekiyor. Tabii, mutlaka Sayın Mesut Yılmaz da arz ettiğim gibi; yani benim beraber çalıştığım, saygı duyduğum bir insan, Başbakan olarak saygı duyduğum...

Hulki Cevizoğlu- Ve vaktiyle bağlı olduğunuz...

Salim Dervişoğlu- Bağlı olduğumuz bir insan, son derecede teşkilâta, konulara, devlet mekanizmasına vukufu olan bir kişi; düşünmeden de bir şeyi söyleyeceğini zannetmiyorum. O bakımdan, ilk benim düşündüğüm şu oldu: "Herhâlde bir genellemeye gitmek istemiştir" dedim. Yani, bir müşahhas; Türkiye ile ilgili bir konudan ziyade, hatta bunu bana fikrimi soran bir gazeteciye de aynen bu şekilde ifade ettim. Nitekim, Genel Başkan Yardımcısı ANAP'ın; zannediyorum dün Saddam'ı misal vermek suretiyle...

Hulki Cevizoğlu- ANAP Grup Başkanvekili Beyhan Aslan...

Salim Dervişoğlu- ANAP Grup Başkanvekili Sayın Beyhan Aslan "Biz, daha ziyade otokratik rejimlerde, açık olmayan rejimlerde bu tip yolsuzlukların -yani biz değil de kendileri ve Saddam'ı misal vermiş- olabileceğini söylemek istedik" diyerek. Dolayısıyla bunun Türkiye'ye veya Silâhlı Kuvvetlere veya o Silâhlı Kuvvetler'in daha önce içinde bulunduğu askerî yönetime bir atıf yapmadığını ifade etmiş. Benim ilk günden de tahminim öyle oldu, herhâlde öyledir.

Hulki Cevizoğlu- Yani, siz de mi Saddam'ı tahmin etmiştiniz?

Salim Dervişoğlu- **Saddam'ı hiç tahmin etmedim**; ama ben, "Herhâlde bir genelleme, yani genel bir ifade olarak söylemek istedi, ama o söylenen söz başka taraflara da çekilebiliyor" dedim.

Hulki Cevizoğlu- Sayın Beyhan Aslan ararsa ona da sorarız bunları. Kendisini kutlamak gerekiyor, Sayın Aslan'ı; hem Türk ordusunu Türkiye'deki askerî ve sivil gelişmeleri; takip ediyor hem de Irak'taki Saddam Hüseyin'i takip ediyor ki, "orada Saddam yönetimi var ve yolsuzluk oluyor" şeklinde imada bulunuyor. Politikacılarımızı tebrik ediyoruz. Ararsa, ona da söz vereceğiz.

Ama, bugün Milliyet Gazetesi'nde Umur Talu ilginç bir şey söylüyor. Sayın Beyhan Aslan'ın, "Saddam'ı kastetmişti Genel Başkanımız" sözü üzerine

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

diyor ki Sayın Talu, "Zaten düğmeye biz bastık diyen de, Saddam'ın Muhafız Alayından bir komutandı herhâlde" diyor.

Yani, bunlar Irak'ta yapılan açıklamalar, Irak'takilere cevap verilen bir şey; komşuluk ilişkilerimiz zedelenir mi bilmiyorum.

Salim Dervişoğlu- Tabi, Saddam'la ilgili olarak söyleneni ben aktardım. Ben onu yine şöyle algılıyorum; aynen Mesut Beyin ifadesini tefsir etmem gibi, bunu da, bir otokratik totaliter yönetimlerin içinde şeffaflık olmayacağı, dolayısıyla meydana gelecek olan yolsuzlukların veya işlenen suçların gizli kalabileceği gibi bir genel fikir olarak ifade ettiklerini zannediyorum.

12 EYLÜL, YOLSUZLUK DÖNEMİ MİYDİ?

Hulki Cevizoğlu- 12 Eylül 1980 sonrasında da önemli bir yerde görev yaptınız. O dönemler kapalı ve yolsuzlukların olduğu bir dönem miydi?

Salim Dervişoğlu- Hayır. hiç öyle bir şeyleri... Zaten benim görevimi -ben Albaydım- siz de ifade ettiniz; basın ve halkla ilişkilerdi görevim. Önce çok ürktüğüm, sonra çok mutlu olduğum bir görevdi. Benim kendi kişisel eğitimim için son derecede yararlı olmuştur basın dünyasını tanımak. Onun değerli insanlarını tanımak fırsatını buldum.

Hulki Cevizoğlu- Tanıyabildiniz mi?

Salim Dervişoğlu- Tanıdım, çok iyi dostlarım da oldu. Bazılarıyla hâlâ dostluklarım devam eder.

Hulki Cevizoğlu- Tanımışsınız ama; bakın, sözlerinizin başında "bu hafta olanlardan, basındaki haberlerden ben bir şey anlamadım" dediniz; bazı şeyleri tanıyamamışsınız demek ki...

Salim Dervişoğlu- Şöyle: Kişilerle genel uygulamalar arasında farklılıklar olabiliyor. Benim tanıdığım, çok takdir ettiğim dostlarım, gazeteci arkadaşlarım, bana göre, çok şeyler öğrenmeme neden oldular. Bu başta söylediğim şey bir temenniydi bir nevi de. Basında bir konuyu aksettirirken, hani böyle çok fazla geniş yelpaze içinde bir kaynağı tarif etmenin yanlış anlamalara neden olabileceği endişemi ifade etmek istedim.

Bu olayda da bana o "komutan" kelimesi, açıkça söyleyeyim çok ters geldi. Yani, çok geniş bir yelpaze komutan ve çok yanlış anlamalara neden olabilir. Ama, Başbakanımız, Başbakan Yardımcımız ne düşünmüşlerdir, nasıl tefsir edip de o beyanatları vermişlerdir bilmiyorum. Belki muttali oldukları, benim bilmediğim başka bilgiler de vardır da ona istinaden söylemişlerdir. Doğrusu, o konuda bilgim yok.

Hulki Cevizoğlu- Biz dinî programlar yaparken; dindeki ayetlerin tefsirlerini,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

meallerini hep tartışıyoruz yetkililerle, şimdi bundan sonra demek ki siyasîlerin ya da askerlerin sözlerinin meallerini, tefsirlerini ele alacağız. "Kim ne dedi, ne demek istedi?" diye ilginç bir dönem başlıyor anlaşılan.

"Neden Jandarma?" sorusunu siz de sordunuz ve hatta sorulan soruyu tekrarladınız, "Ama, kırsal alanda olmuş olabilir" dediniz. Sayın Başbakan Ecevit de, "Operasyonu neden Jandarma'nın yürüttüğü benim zihnimde bir soru" dedi.

TEAŞ'la ilgili enerji operasyonun merkezi Ankara'nın göbeği, kırsal bir alan değil. Burada, "Jandarmanın görev alanına giriyor" sözünden ne anlamamız gerekiyor; yani bunun meali nedir size göre? Santraller kırsal alanda yapıldığı için mi, Jandarmanın görev alanına mı giriyor? Çünkü, bu operasyonda görevden alınan bürokratlar kırsal alanda oturmuyor, merkezde oturuyor. Sonuç olarak, "görev alanı" tanımı nedir?

Salim Dervişoğlu- Şimdi, işte anlamadığım noktalardan bir tanesi de bu. Ama, demin dediğim gibi, ben Jandarma Genel Komutanını yıllardan beri tanıyorum ve Jandarma Genel Komutanı'nın kaidelere son derecede dikkat eden, son derece de müktesebatı geniş, kültürlü, bilgili bir orgeneralimiz olduğundan hiç şüphem yok. Ve o teşkilâtın veya bir unsurunun kendi görev alanı dışına çıkıp da, kendi başına buyruk bir şeyler yapabileceğine inanmıyorum. Dolayısıyla, dediğim gibi, yani bilmiyorum, ama okuduğum kadarıyla değerlendiriyorum; mutlaka ya kendisine görev verilmiştir, ki görev verecek olan makam Hükûmettir, bağlı olduğu yerdir...

Hulki Cevizoğlu- İçişleri Bakanı...

Salim Dervişoğlu- İçişleri Bakanı kanalıyla veya hakikaten sizin de dediğiniz gibi belki bir olasılıktır; kırsal alanda başlayan bir olaydır, bu kırsal alanda başlayan olayın devamı olarak böyle bir operasyonu yapmak yetkisini kendisinde görmüştür, o şekilde icra etmiştir diye düşünüyorum. Kendi başlarına buyruk olarak, görevlerinin dışına çıkıp da bir şeyi icra edeceklerini hiç, ama hiç zannetmiyorum.

"ASKERİ YÖNETİM ÖZLEMİ Mİ VAR?"

Hulki Cevizoğlu- Sayın Mesut Yılmaz, basındaki açıklamaları eleştirirken, basına yönelik eleştiriler yaparken, "Yeniden askerî yönetimlerin özlemi mi var?" dedi. Bunu da genelliyelim, madem birçok konuyu genel konuşuyoruz; sizce Türkiye'de yeniden askerî bir yönetim özlemi söz konusu mu? Askerî kesimde olsun, basında olsun, sivil kesimde olsun; böyle bir ipucu, gösterge, belirti var mı size göre?

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Salim Dervişoğlu- Kesinlikle, kesinlikle olmadığına inanıyorum. Benim beraber çalıştığım dönemde, birlikte çalıştığım arkadaşlarım; bir kısmı hâlâ görevde, demokrasiye bütün kalpleriyle bağlı, demokratik düzene inançlı insanlardır. Türkiye'nin bugün gelmiş olduğu noktada dünyadaki değişime ayak uydurma çabaları içinde demokrasinin en iyi yönetim olduğuna inanan insanlardır. **Türkiye, kendisini yok etme tehlikesiyle karşı karşıya bir uçurumun kenarına gelmedikçe ve mevcut yöneticiler bu konuda tamamen kabiliyetsiz ve yeteneksiz kalmadığı sürece, böyle bir şeyi hiç aklımın kenarından geçiremiyorum.**

Hulki Cevizoğlu- Ancak o dönemlerde ve o durumlarda mı bir askeri yönetim söz konusu olabilir?

Salim Dervişoğlu- Bu söylemiş olduğum; hani devletin yönetimini elinde bulunduranlar, eğer Türkiye'nin karşı karşıya olduğu tehlikeleri bertaraf edemeyecek icraat içinde ve Türkiye de bir uçurumun kenarına geldiyse... Bunu vurguluyorum; hani artık kurtuluş yok vesaire...

Hulki Cevizoğlu- "Ülke elden gidiyor" denildiği zaman...

Salim Dervişoğlu- Belki o zaman, "bu bir vazifedir" diye, hani Atatürk de bunu yapmıştır biliyorsunuz. Atatürk'ün yaptığı farklı bir olay değil. Atatürk, işgal altına düşmüş olan ülkenin kurtulması için Samsun'a çıkıp, ülkenin bağımsızlık savaşını başlatan kişi. Allah korusun, böyle bir şeyi düşünebiliyorum sadece. Bunun dışında, **Türkiye'nin artık böyle "askerî yönetimdi vesaireydi, askerî müdahaleydi" paranoyalarından her kesimde kurtulması; demokrasiye inancını kuvvetlendirmesi, demokrasi kültürünü her bakımdan geliştirmesi ve kendi demokrasisini de dünyadaki diğer ileri demokrasilerin düzeyine çıkaracak yolları bulacak şekilde düşünmeye başlamaları gerekir diye düşünüyorum.**

ORAMİRAL DERVİŞOĞLU: "28 ŞUBAT POST-MODERN DARBE DEĞİL"

Hulki Cevizoğlu- Az sonra bir reklâm arası vereceğiz. Ama, önce şu soruyu da soruç yanıtını alalım sizden, sonra 4 dakikalık bir reklâm arası verelim.

28 Şubat'ta ülke uçurumun kenarına mı gelmişti ki bir 28 Şubat Süreci ya da bazı tanımlamalara göre "post-modern" bir darbe yaşandı?

Salim Dervişoğlu- Şimdi, tabi bir defa, ben o "28 Şubat Süreci" ibaresine de katılmıyorum.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Hulki Cevizoğlu- Siz O dönemde görev yapan Deniz Kuvvetleri Komutanı olarak nasıl tanımlıyorsunuz?

Salim Dervişoğlu- Tabii. Bu şöyle kullanılıyor: 28 Şubat, sanki bir milat ve orada başlayan bir periyot, onun esaslarının hâkim olduğu bir dönem. Böyle bir şey yok. Bunu Sayın Genelkurmay Başkanımız sonraları bir konuşmasında ifade etti.

28 Şubat Süreciyle ilgili olarak, Cumhuriyetin kuruluşundan itibaren aynı **reaksiyonun** benzer olaylarda gösterildiğini ve gösterileceğini ifade etti. Doğrudur. Türkiye lâik bir ülke ve lâiklik, Türkiye'deki demokrasinin temel unsurlarından bir tanesi.

Tabii, ileride yine konuşuruz; aslında uzlaşmacı bir demokratik düzene sahip olmak mecburiyetimiz var iç bünyemiz itibariyle. Bu bünyeye baktığınız zaman; **inanç ayrılıklarının, en azından mezhep bazında mevcut olduğu bir ülkede lâiklik, temel birleştirici faktörlerden bir tanesi.**

Siz bunu yapmaz, bağnazlıkla bir tarafa doğru giderseniz, o zaman Türkiye'de birleştirici değil, bölücü olursunuz. O bakımdan lâiklik, Türkiye Cumhuriyeti'nin temel unsurlarından bir tanesi. Eğer bunu bir tarafa bırakıp, sadece çoğulcu bir zihniyetle konuya bakarsanız, o zaman güvenlik bakımından, iç güvenlik bakımından çok tehlikeli hususlar ortaya çıkabilir.

O bakımdan, Silahlı Kuvvetler son derecede bağlı lâiklik inancına; herkes biliyor. 28 Şubat'ta olanın da, Cumhuriyetin temel esaslarından ayrılan bir müdahale şekliyle, post-modern darbeyle hiç ilgisi yok.

Hulki Cevizoğlu- Nasıl tanımlıyorsunuz onu siz? "28 Şubat Süreci" kavramına katılmadınız, "lâiklik Süreci" mi diyorsunuz, başka bir şey mi; ne diyorsunuz yani?

Salim Dervişoğlu- 28 Şubat şudur: 28 Şubat, askerlerin de fikirlerini ifade etmelerine imkân veren Millî Güvenlik Kurulu gibi yasal bir forumla...

Hulki Cevizoğlu- Anayasal forum...

Salim Dervişoğlu- Anayasal bir forumla sorunların ortaya konulması ve hatta o Kurulun üyesi olan kişilerin; Hükûmetin Başbakanının, Dışişleri Bakanı, Millî Savunma Bakanı, İçişleri Bakanı gibi en önemli bakanlıklarının temsilcilerinin üye olduğu, Cumhurbaşkanının Başkanlık ettiği Millî Güvenlik Kurulu'nda müştereken aldıkları karardır. Yani, meseleye bu açıdan bakmak lâzım. Yoksa, **bir diretme**, bir şey **bahis konusu** bence **değil**.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ESKİ DENİZ KUVVETLERİ KOMUTANI: "28 ŞUBAT YASAL REAKSİYONDUR"

Hulki Cevizoğlu- Siz de o Millî Güvenlik Kurulu'nun içindeydiniz...

Salim Dervişoğlu- Hayır değildim. Ben o zaman Donanma Komutanı'ydım.

Hulki Cevizoğlu- Ağustos'tan itibaren oldunuz ama. 1997'de Şubat ayında, adı üstünde, 28 Şubat'ta başladı bu Süreç, ama siz 1997'nin Ağustos ayında...

Salim Dervişoğlu- Deniz Kuvvetleri Komutanı oldum.

Hulki Cevizoğlu- Ve Millî Güvenlik Kurulu'nunda üyesi oldunuz.

Salim Dervişoğlu- İki yıl da o görevde; evet.

Dolayısıyla, o meseleye bakarken, 28 Şubat'ın tefsiri, bence, bazı haksızlıklarla karşı karşıya. Yani, ne post-modern darbedir, ne bir Sürecin başlangıcıdır, yani bir milattır. **28 Şubat, sadece bir güvenlik sorunun karşısındaki reaksiyondur; reaksiyon da yasal forumda yapılmıştır.**

Hulki Cevizoğlu- Ne oldu orada? Yani "yasal forum" dediğiniz; bir Hükûmet devrildi...

Salim Dervişoğlu- Evet.

"28 ŞUBAT, HÜKÜMETİN DEVRİLMESİNİ İSTEMEDİ"

Hulki Cevizoğlu- 28 Şubat'ın anlamı ya da amacı diyelim, Hükûmetin devrilmesi miydi?

Salim Dervişoğlu- **Hükûmetin devrilmesini istemedi 28 Şubat**. 28 Şubat, o Hükûmetin, o zamanki Refah-Yol Hükûmetinin bazı konularda ülke istikrarını bozucu icraat içinde olduğunu gördü ve onları ortaya koydu...

Hulki Cevizoğlu- Daha çok lâikliğe zarar verici...

Salim Dervişoğlu- Lâikliğe zarar verici. Esas temelinde o vardı ve onlara karşı tedbirler alınmasını önerdi. O tedbirleri karşılıklı incelediler, sıraladılar ve kendileri oturdular, altına imzalarını attılar...

MİLLİ GÜVENLİK KURULU'NUN İŞLEYİŞİ VE BİLİNMEYEN YÖNLERİ

Hulki Cevizoğlu- Sonra "atmadık" dendi.

Salim Dervişoğlu- Hayır, attılar.

Hulki Cevizoğlu- Atıldı mı?

Salim Dervişoğlu- Hiçbir karar oradan imza atılmadan çıkmaz.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Hulki Cevizoğlu- Millî Güvenlik Kurulu'nda 15 üye mi var?

Salim Dervişoğlu- Millî Güvenlik Kurulu'nda 15 üye yok, zannediyorum 12-13, öyle bir şey.

Hulki Cevizoğlu- Diyelim ki 13 üye. 13 üyeden kararların alınması prosedürünü öğrenmek için soruyorum: 13 üyeden 10 tanesi alınan kararlara imza atıp, 3 tanesi ya da üyelerden biri atmazsa imzasını, o karar yürürlüğe girer mi? Millî Güvenlik Kurulu toplantılarında şerh koymak gibi bir usul var mıdır, yoksa Cumhurbaşkanı ve orada Genelkurmay Başkanı imzaladıktan sonra herkes imzalamak zorunda mıdır? Nedir usul?

Salim Dervişoğlu- Hayır hayır. Bakın; aslında o kadar güzel bir noktaya değindiniz ki; bir defa, Millî Güvenlik Kurulu'nun nasıl çalıştığını bilen politikacılarımız dahi, Millî Güvenlik Kurulu'nun nasıl çalıştığını halka izah etmiyorlar benim kanaatimce.

Millî Güvenlik Kurulu'nun nasıl çalıştığını kimse halka tam olarak izah etmediği için, bazen medyada da yanlış ifadeler yer alıyor. **Millî Güvenlik Kurulu sanki perde arkasında devleti yöneten bir kurum gibi gösteriliyor.** Dolayısıyla, yurt dışında da; yani Avrupa Birliği nezdinde özellikle, **Millî Güvenlik Kurulu bir çıbanbaşı gibi görünüyor**. **Hiç öyle değil**. Millî Güvenlik Kurulu'nda; demin arz etmeye çalıştığım gibi, Cumhurbaşkanı Kurulun Başkanı. Başbakan; hatta son zamanlarda Başbakan yardımcılarını da almaya başladılar koalisyonlarda, kimse itiraz etmedi tabi; kanununa göre oy hakkı olmaması lâzım...

Hulki Cevizoğlu- Ama Anayasada Millî Güvenlik Kurulu'nun üyeleri belirtiliyor, "başbakan yardımcısı" yazıyor mu orada?

Salim Dervişoğlu- Hayır, yok, ama katılıyorlar, kimse de şey yapmıyor.

Hulki Cevizoğlu- Anayasaya aykırı değil mi bu? **"Anayasaya aykırı ama, demokratik" diyorsunuz...**

Salim Dervişoğlu- Demokratik. Kimsenin bir itirazı yok, onlar da fikirlerini ifade ediyorlar. Önemli olan, sonuçlara uluşmak; gerçekten, şekil önemli değil. Başbakan orada, Millî Savunma Bakanı orada, İçişleri Bakanı orada, Dışişleri Bakanı orada, Kuvvet Komutanları orada, Jandarma Genel Komutanı orada ve Genelkurmay Başkanı orada. Şimdi bunlar da baktığınız zaman, aslında sivillerde çoğunluk da var.

Usül şöyle: Takdimler yapılıyor konularla ilgili olarak. İlgili bakanlıklar, ilgili güvenlik unsurları...

Hulki Cevizoğlu- Gündem önceden belli...

Salim Dervişoğlu- Gündem önceden belli. Cumhurbaşka'nı tayin ediyor gündemi. Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri'ne hazırlattırıyor,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Cumhurbaşkanına takdim ediliyor, O gündemi tespit ediyor, bir ay önceden gündem geliyor, herkes hazırlanıyor. Takdimler hazırlanıyor, takdimler yapılıyor ve sonra herkes fikirlerini söylüyor, onlar kayda alınıyor. Bazıları...

Hulki Cevizoğlu- "Kayda alınıyor" derken, banda mı alınıyor?

Salim Dervişoğlu- Banda da alıyorlar.

Hulki Cevizoğlu- "Millî Güvenlik Kurulu toplantıları sonra rapor hâline getirilsin" diye o toplantı banda alınıyor?

Salim Dervişoğlu- Kayda alınıyor, tabii.

Ondan sonra, oturuyorlar, Millî Güvenlik Kurulu'nda diyorlar ki, "Şöyle bir karar alalım ve bu kararı hükûmete -zaten kanununda da öyledir- tavsiye olarak gönderelim." **Millî Güvenlik Kurulu dikte etmez, tavsiye eder**. Dolayısıyla, aldıkları kararı oya sunuyorlar ve o oylama sonunda kimler hemfikirse, oturuyorlar imzalıyorlar.

Ben iki senede, "Karar alalım, bunu bir karar hâline getirelim" dediği zaman Cumhurbaşkanı veya üyelerden biri, "Bunu bir Millî Güvenlik Kurulu hâline getirelim" deyip de, arkasından kararın metni üzerinde görüşmeye başladıktan sonra, hiç kimsenin ne şerh koyduğunu, ne itiraz ettiğini görmedim.

Hulki Cevizoğlu- O neden oluyor? Yani diyelim ki; Millî Güvenlik Kurulu'na Cumhurbaşkanı Başkanlık etse bile, daha çok bir askerî ağırlığı olduğu ileri sürülüyor. Asker ve sivil oy dengesi birbirine eşit bile olsa, asker ağırlıklı gibi. Çünkü, sekreterya hizmetlerini Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği yapıyor. Ya oradan, ya daha önceki askerî müdahalelerde, ya da işte askerin üzerindeki üniformadan, bir şeyden çekinerek siviller, "Biz bu işe fazla karışmayalım, -sizin de değiniz gibi- filanca konuyu Millî Güvenlik Kurulu kararı şeklinde çıkaralım" denildiği zaman, çekinerek "Tamam, biz de imzamızı atalım" mı diyorlar?

Yani, daha açıkçası; oradaki siviller biraz korkarak mı imza atıyorlar?

Salim Dervişoğlu- Kesinlikle hayır. Zaten iki kısımlıdır; bir oy hakkı olanların toplandığı kısım vardır, bir de oy hakkı olmayıp, orada takdim yapan, konuyla ilgili...

Hulki Cevizoğlu- Bazı bürokratlar, genel müdürler çağrılabiliyor...

Salim Dervişoğlu- Çağrılıyor. Onların kendilerinin bilgi verdikleri ve katıldıkları durumlar vardır; sualler, cevaplar olur karşılıklı vesaire. Kesinlikle sivillerin, "Efendim, askerler böyle düşünüyor, biz de böyle düşünmek mecburiyetindeyiz, aman bu kararın altına imza atalım" diye bir durumda olduklarını hiç müşahede etmedim.

Hulki Cevizoğlu- Siz iki yıl Millî Güvenlik Kurulu üyesi olduğunuz dönemde, katılan siyasîlerden hiçbirinin buna benzer bir tavrıyla karşılaşmadınız; öyle mi?

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Salim Dervişoğlu- Hayır. Kendileri fikirlerini söylerler, bilgi verirler, mütalâalarını serdederler ve sonunda bir karar alınacağı zaman, -bazıları karar içindir, bazıları bilgi içindir, bazıları etüt içindir- bunlar üzerinde bir konsensüs genellikle teşekkül eder. Ama, askerlerin baskısıyla, askerlerin ağırlığıyla falan, benim kendi döneminde hiç, ama hiç görmedim. Bunu kesinlikle söyleyebilirim.

Hulki Cevizoğlu- Maddî bir baskı olmayabilir belki ama, manevî bir çekince...

Salim Dervişoğlu- Manevî de yok. Hayır, yok.

Hulki Cevizoğlu- Peki. Karar nasıl alınıyor? Siz görmemişsiniz ama, eğer şöyle bir olayı görseydiniz; Millî Güvenlik Kurulu'nun üyelerinden bir tanesi, görevi önemli değil, **sivillerden biri, "Ben imza atmak istemiyorum" dese ve atmasa, o, karar olarak çıkar mı?** Yani, prosedürde ne vardır? **Çoğunluk kararı mı geçerli olur, yoksa oyçokluğu mu, oybirliği mi; hangisi önemli? Herkes atmak zorunda mı?**

Salim Dervişoğlu- Tam olarak hatırlamıyorum doğrusu; yani hafızam o bakımdan biraz ihanet ediyor bana ama, dediğim gibi, hiç olmadığı için; **zannediyorum oyçokluğudur**.

Hulki Cevizoğlu- Anladım. Yani, yarıdan bir fazlası imzalarsa geçerli oluyor; öyle mi?

"28 ŞUBAT KARARLARI'NIN ÇOĞU UYGULANMADI"

Salim Dervişoğlu- Tabi tabi, geçerli olur. Çünkü, dediğim gibi, bağlayıcı değildir. O hükûmetin başbakanı dahil, en önemli bakanlarının altına imza koyduğu bu karar, gene kendilerine bir Millî Güvenlik Kurulu tavsiyesi olarak gider. O tavsiyeyi -öncelikle ele alır der kanun- öncelikle ele alır da, öncelikle ele aldığı zaman, "Ben bunu uygulayacağım" yahut "Uygulamayacağım" yahut "Kısmen uygulayacağım" yahut "Şu zamanda uygulayacağım" gibi kendi kararını verir.

Nitekim, 28 Şubat Kararları'nın pek çoğu, ben ayrıldığım döneme kadar uygulanmadı, uzun sürdü. Bu, hükûmetin kendi uygulamasıdır.

Ayrıca, gene kimsenin bilmediği bir husus, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği başbakana bağlı. Başbakanın, bizim yapımızda stafı yoktur, yani karargâhı yoktur. Başbakanın karargâhında, işte Kanunlar Dairesi gibi bir daire vardır, işte Genel Sekreteri vardır vesaire. Çok küçük bir stafı vardır, bakanlıklar geniştir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Hulki Cevizoğlu- Ama, başbakanın karargâhı, aslında birer başbakan yardımcısı gibi çalışan devlet bakanları ve başbakan yardımcıları değil mi?

Salim Dervişoğlu- Şunu arz etmek istiyorum: Bilfiil başbakanın başbakanlıkta kendi karargâhı yoktur. Bakanlıklar geniştir, kadroları geniştir; yapı öyle kurulmuş. Ama, başbakana staf olarak hizmet eden bir Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği vardır. Genel sekreterin asker olması bir şey ifade etmiyor, rapor ettiği kişi başbakandır. Millî Güvenlik Kurulu'nun karar olarak alıp başbakanlığa göndermiş olduğu tavsiyelerin durumlarını inceleyerek başbakan adına, onları alır, Başbakana arz eder, "Efendim, şu işi şöyle yaptılar, böyle yaptılar, bu iş şöyle neticelendi" der. Sonra da küçük küçük notlar hâlinde onlar hakkında Millî Güvenlik Kurulu'na da bilgi verir; yani onun bir stafı gibi çalışır. Aslında çok büyük bir yardımcı başbakana.

KENDİ KENDİNE "TAVSİYE!"

Hulki Cevizoğlu- Aslında, "tavsiye eder" sözü de tam yerine oturmuyor galiba. Çünkü; siz, orada olmayan birisine tavsiye ederseniz, bu mantıklı olur. Zaten kim kime?.. Yani, siz kendi kendinize tavsiye etmiş gibi bir şey oluyor.

Salim Dervişoğlu- Doğru.

Hulki Cevizoğlu- Orada Başbakan var, Başbakan Yardımcısı var ya da varsa öteki yardımcıları da var, söz konusu bakanlar Millî Savunma, Dışişleri Bakanları var, İçişleri Bakanı var; yani hükûmetin en önemli bakanları, Başbakan Yardımcısı ve Başbakanı zaten Millî Güvenlik Kurulu'nun içinde. Orada, "Karar alıp da biz bunu hükûmete tavsiye edelim" ne demek? Yani, biz kendi kendimize bunu tavsiye edelim gibi bir şey.

Salim Dervişoğlu- Efendim bakın, onun arkasındaki mantık şu: Hükûmet, gayet tabiî devletin kuvvetler dengesi içinde icradan sorumlu olan...

Hulki Cevizoğlu- İcranın başı.

Salim Dervişoğlu- Başı, en üstü ve tek makam. Şimdi, icradan sorumlu olan ve onun neticelerinden gerektiğinde hesap verme mecburiyetinde kalacak olan makamı, hiç kimsenin birtakım zorlamalarla, dikte etmelerle belirli bir istikamete sürüklememesi gerekir.

O hâlde, kendileri mevcut olmasına rağmen, -bir kısmı; bütün hükûmet üyeleri değil- bir kısım, başbakan dahil, hükûmet üyeleri mevcut olmasına rağmen, zorlayıcı olmasın diye Millî Güvenlik Kurulu Kanunu böyle yapılmış, "tavsiye eder" demiş, yani sonradan kendilerine tekrar tezekkür etme hakkını bırakmış. Yani, en önemli unsurlardan bir tanesi bu.

İkinci husus; Millî Güvenlik Kurulu, askerî yetkili ve sorumlu kişilerle, sivil

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

kanadın kendi fikirlerini belirli bir konuda, güvenlikle ilgili konuda, -bu çok önemlidir; sadece güvenlikle ilgili konuda- kendi fikirlerini ifade etme fırsatını veriyor.

Hulki Cevizoğlu- "Bir plâtform" diyorsunuz...

Salim Dervişoğlu- Bir plâtform. O plâtformda meseleyi bir kere daha onlarla değerlendirdikten sonra, hâlâ hükûmetin elinde bir inisiyatif vardır. Demin de değim gibi; yani teorik olarak konuşuyorum, **uygulamak, uygulamamak; ertelemek; uygulama periyodunu tayin etmek vesaire gibi, elinde hâlâ inisiyatif vardır dikte edilmesin diye.**

O bakımdan; Millî Güvenlik Kurulu'nun ne olduğunun çok iyi izah edilmesi gerekiyor hem içeriye, hem dışarıya.

MGK KARARLARINA UYMAMANIN YAPTIRIMI YOK(MUŞ!)

Hulki Cevizoğlu- Şu sorunun yanıtını da verirseniz biraz daha izah edilmiş olacak galiba; çünkü temel bir konu bu.

Millî Güvenlik Kurulu kararlarına uymamanın bir müeyyidesi, yaptırımı yok mudur?

Salim Dervişoğlu- Hayır.

Hulki Cevizoğlu- O zaman Millî Güvenlik Kurulu'na gerek var mı?

Salim Dervişoğlu- Ne bakımdan?

Hulki Cevizoğlu- Böyle bir kurul oluşturulmuş; anayasal bir kurul oluşturulmuş, buraya ülkeyi yöneten askerî ve sivil en yüksek insanlar, makam sahipleri katılıyor, burada düşüncelerini bir düşünce plâtformu şeklinde ortaya koyup tartışıyorlar, önlemler düşünülüyor. Ama hükûmetlerin, -onu da genelliyelim- hükûmetlerin bu kararlara uymamasının bir yaptırımı yok ise, o zaman o, biraz özel sohbete dönmüş olmaz mı? Yani, Millî Güvenlik Kurulu veya bir başka kurul da olsa; askerî olması şart değil, bir şirkette de bir icra kurulu varsa ve onun kararlarına uyulmamasının bir yaptırımı yok ise, o, bir sohbet toplantısı olur.

Salim Dervişoğlu- Şimdi, hayır. Tabi, çok basite indirgememek lâzım. Şimdi, orada konuşulan konular; demin de ifade etmeye çalıştım, iç ve dış güvenlik konularıdır. Bir ülkenin iç ve dış güvenliğiyle ilgili muhtelif konular o gündem çerçevesinde görüşülüyor, artı, rutin olarak her ay toplanan bir plâtform. Burada en önemli güvenlik konularını konuşuyorsunuz ve konuşurken her zaman beraber, yakın mesai içinde olmadığınız -başbakan ve bakanlar çok daha sık beraber olabilirler, kabine toplantıları var, karşılıklı birbirlerini ziyaret ederek konuşabilirler vesaire- Silâhlı Kuvvetlerin mensuplarının da bulunduğu

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

bir ortamda, güvenlikle Silâhlı Kuvvetler pek çok bakımdan ilgili; dış güvenlikle ilgili, iç güvenlikle de ilgili...

Hulki Cevizoğlu- Zaten çalışmaları iç içe...

Salim Dervişoğlu- Çalışmaları zaten iç içe. Dolayısıyla, oraya gelmiş olan konuların böyle bir plâtformda müzakere edilmesi, meselelerin hâl tarzı konusunda çeşitli alternatiflerin ortaya çıkmasına neden olabilir ve oluyor da. Onlar müzakere edilebiliyor karışlıklı.

Meselâ bir misal vereyim: İç güvenlik konusunda askerler PKK'yla mücadelede kendi askerî harekâtının dışında hâl tarzları önermek fırsatın bulabiliyorlar. Bilfarz diyorlar ki, "Efendim, burada sosyal, kültürel, ekonomik bakımdan iyileştirmeler yapılması zarurîdir" Bunu oturuyorlar, uzun uzun karşılıklı; "Sağlık bakımından neler yapılabilir, neler eksiktir?" diye kendi müşahedelerini anlatıyorlar, detaya giriyorlar. Dolayısıyla, bunun çok büyük bir faydası var, yani bir sohbetin ilerisinde, çok daha geniş kapsamlı bir konu.

Hulki Cevizoğlu- Peki. Ama, sonuç olarak, **"Millî Güvenlik Kurulu kararlarına uymamanın bir yaptırımı yok" diyorsunuz. Anayasada da yok mu?**

Salim Dervişoğlu- Hayır. Bildiğim kadarıyla yok. Zaten kendi kanununda "tavsiye eder" ibaresi, hükûmetlerin hâlen inisiyatifleri olduğu anlamına gelir.

Hulki Cevizoğlu- 28 Şubat'la ilgili o dönemdeki Millî Güvenlik Kurulu'ndan çıkan bildirinin altında bir "yaptırım" sözcüğü var idi, daha sonra bu tartışıldı. Hatta tesadüftür ki, o gün Kanal 6'da ilk dönemde "Ceviz Kabuğu" programını yapıyorduk ve ilginçtir, eski Genelkurmay Başkanı Sayın Doğan Güreş vardı. O sırada Millî Güvenlik Kurulu'ndan gelen açıklama da sıcağı sıcağına geldi masaya ve biz onu da tartışmıştık. Sonundaki "yaptırım" sözcüğü dikkati çekti. Ama, Sayın **Doğan Güreş, "İlk defa gördüm ben böyle bir `yaptırım sözcüğünü" demişti Sonra da o "yaptırım"ın ne olduğunu herkes ilk defa görmüş oldu**. Onun için sordum; bir yaptırımı var mı, yok mu? Ama, sizin vereceğiniz cevap, anladığım kadarıyla bu.

Çok teşekkür ederim.

Değerli izleyiciler, bir reklâm arasından sonra yine devam edeceğiz bu sıcak konuya.

(Reklâm arası)

Hulki Cevizoğlu- Millî Güvenlik Kurulu'yla ilgili çalışmalarıyla ve bu yaptırımla ilgili veya çalışma tarzıyla ilgili ek olarak söyleyecekleriniz varsa onları da alalım, sonra yine bu haftanın Türkiye gündemindeki tartışma Sürecini kronolojik bir şekilde ben size hatırlatarak cevaplarınızı rica edeceğim.

Salim Dervişoğlu- Efendim, tabii ben şunu söylemek isterim: Dünyada,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

bizim Millî Güvenlik Kurulu'muza benzer kuruluşlar var. Meselâ en basiti; Amerika'da bir "National Security Councel" var.

Hulki Cevizoğlu- Avrupa Birliği ülkelerinde var mı?

Salim Dervişoğlu- Avrupa Birliği ülkelerinde, zannediyorum bir-ikisinde var. Şu anda hangilerinde olduğunu hatırlayamayacağım ama, var; onlarda da var.

Bizim Millî Güvenlik Kurulu'muzun, ben şahsen o iki yıllık üyeliğim Sürecinde müşahede ettiğim kadarıyla, çok çok yararlı ülkemiz için işlemler ifa ettiğine bütün kalbimle inanıyorum. Ve bu Kurul'un devamında yarar var. Sayın Genelkurmay Başkanımız da ifade ettiler; kompozisyonu konusunda başka fikirler olabilir, onlar düzeltilebilir veya değiştirilebilir, ama o kurulun büyük yararı var bizim Türkiye gibi bir ülke için. Çünkü sorunlarımız, gerek çevremizde dış tehdit olarak, gerekse içimizde maalesef millî birlik ve bütünlüğümüzü tehdit eden konular itibariyle son derece de geniş. Bunların böyle aylık bir toplantıda periyodik olarak ele alınması, hâl tarzları bulunması, bunların hükûmetimize önerilmesi ve onun icraatına yardımcı olunması bakımından bu kurulun yararına bütün kalbimle inanıyorum.

Varsa aksaklıkları çalışma şeklinde; çeşitli fikirler olabilir, bunları düzeltmek insanın elinde. Bunlar Allah'ın emri değil, kendi koyduğumuz müesseseler, kendi yaptığımız müesseseler. Ama, bu işlevi kaybetmemek gerekir diye düşünüyorum.

Hulki Cevizoğlu- Dediniz ki, "Normal icraatları sırasında, görevleri sırasında birbiriyle fazla karşılaşma olanağı olamayan yetkililer de Millî Güvenlik Kurulu'nda biraraya geliyor, görüşlerini ifade ediyorlar."

Ama, orada alınan kararlar; örneğin iç güvenlik ve dış güvenliğe ilişkin kararlar, Millî Güvenlik Kurulu olmasa da zaten yürüyecek değil mi? Ülkede bir Genelkurmay Başkanlığı var, bir İstihbarat Teşkilâtı var, işte güvenlik güçlerimizin çeşitli birimleri var, Başbakanlık var, bakanlar var; Hükûmet zaten bu çalışmalarını sürdürüyor. Onlar bu çalışmalar çerçevesinde zaten biraraya gelip konuşmak, önlem almak, proje geliştirmek durumundalar. Millî Güvenlik Kurulu olunca, bir başka faktör daha devreye giriyor; Sayın Cumhurbaşkanı.

O dönemde cumhurbaşkanı kimse o başkanlık yapıyor; normalde icranın başı Hükûmet ise, Millî Güvenlik Kurulu'na Cumhurbaşkanı dahil oluyor. Cumhurbaşkanının dışındaki diğer yetkililer zaten biraraya gelebilecek. Dediniz ki, "Askerler sivil otoriteye bağlı. Bir başbakan Genelkurmay Başkanı'nı, İçişleri Bakanını çağırıp, `filanca güvenlik konusu ne oldu? Şu önlemi alalım diyebilir." Ama, oradaki en önemli faktör Cumhurbaşkanı mı?

Salim Dervişoğlu- Yok, hayır; oradaki herkes önemli. Cumhurbaşkanının

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

aslında ben, şahsen başkan olduğu için; fikir ayrılıklarının olduğu durumlarda...

Hulki Cevizoğlu- Hakem gibi mi?..

Salim Dervişoğlu- Bir nevi uzlaştırıcı ve doğru olan yolu, bu farklı fikirlere sahip olanlara gösterici bir işlevi oluyor. Dolayısıyla, Cumhurbaşkanı o bakımdan çok önemli.

Bunun yanında, demin söylediğinize gelince; şimdi bazı konular var ki, bunları rutin olarak yapmış olduğunuz görüşmelerde ve konuşmalarda dile getirmezsiniz. Çünkü, herkesin uğraştığı çok fazla işi var. Ama burada, meselâ bir misal vereyim; denizcilik konusundaki Türk denizcilerinin -yani ticareti bahriyeden bahsediyorum- sorunlarıyla ilgili bir konu Millî Güvenlik Kurulu'na getirildiği zaman; hani, "denizciliğimiz teşvik edilmelidir, şudur vesaire" gibi, bunun çok enteresan bir güvenlik boyutu vardır. Meselâ, tankerler konusu. Tankerlerin Türkiye'nin güvenliği açısından son derece de önemli olduğunu orada vurgulama fırsatını bulursunuz. Ama, gidip durup dururken, "Efendim, Türkiye'de tankerlerin güvenlik boyutu çok da endişe verici hâle geldi" gibi bir konuyu doğrusu dile getirmek, bunun hakkında yazı yazmak, yazışmalarla bunu hâlletmek gibi bürokratik engelleri de by-pass etmiş olursunuz. Dolayısıyla, hakikaten çok yararlı şeylerin konuşulmasına imkân veren bir plâtform.

Hulki Cevizoğlu- Genelkurmay Başkanı'nın açıklamasında, Türk Silâhlı Kuvvetleri'nin tehlikeli bir siyasî tartışmanın içine çekildiği endişesi de dile getiriliyordu.

Yani, bu tür açıklamalarda, böyle gelişmelerde tehlikeli bir siyasî tartışma söz konusu mu gerçekten; yoksa bu da demokratik bir tartışmadır, herkes fikrini mi söylüyor; ne kadar alevlense bile ortalık?

Salim Dervişoğlu- Şimdi ben orada şöyle düşünüyorum. Tabi, Genelkurmay Başkanlığımız öyle değerlendirmiş, onların hangi düşünceyle böyle değerlendirdiğini bilmiyorum, ama şöyle düşünüyorum; Genelkurmay Başkanlığı, durup dururken hiç beklemediği bir şekilde bir tarize maruz kalmış. Tarize maruz kaldığı kişiler, neticede kendilerinin de bağlı olduğu, rapor ettiği; Başbakanımızdan gelmedi, ama Başbakanımızın yardımcısı olan zattan geldi. Dolayısıyla, bunun kendilerine ve kendilerinin temsil ettiği camiaya karşı bir haksızlık olduğu kanaatine varmışlar ve bu şekilde tefsir etmişler diye düşünüyorum.

Hulki Cevizoğlu- Ama, bütün bu yetkililer de Millî Güvenlik Kurulu'nun üyesi. Demek ki uzlaşmacı bir yapı Millî Güvenlik Kurulu'nda...

Salim Dervişoğlu- Var.

Hulki Cevizoğlu- Var mı?

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Salim Dervişoğlu- Onu kullanmamışlar burada.

Hulki Cevizoğlu- Yani, Millî Güvenlik Kurulu'nun faydasını mı görüyorsunuz? "O kullanılsaydı, bu çatışmalar olmazdı" mı?

REJİM DEĞİŞİKLİĞİ VE KARANLIĞI ÖZLEYENLER

Salim Dervişoğlu- Tabii. Millî Güvenlik Kurulu'nda gelip, bu halkın önünde ifade ettikleri soruları; yani, "niçin Jandarma bu işi yapmış? Bir yetkili böyle bir şey söylemiş mi? Askerî yönetim özlemi mi çekiliyor?" gibi şeyler, orada rahatlıkla söylenebilir ve konuşulabilirdi. Çünkü, onların da güvenlik boyutu var, ülkenin sistemiyle, düzeniyle ilgili şeyler; bu konu dile getirilebilir.

Hulki Cevizoğlu- Konu geldi, bir rejim tartışmasına da dayandı değil mi?

Salim Dervişoğlu- Evet, maalesef.

Hulki Cevizoğlu- Askerî rejim özleyen kişiler ya da gruplara kadar dayandı. Ama, siz bunun yanıtını az önce verdiniz; böyle bir belirti yok, olursa da...

Salim Dervişoğlu- Hiç öyle bir şey yok.

Hulki Cevizoğlu- Olursa da, şartlarını saydınız zaten.

Türk Silâhlı Kuvvetleri'nin; yine Genelkurmay'ın açıklamasında, **"Ordunun Avrupa Birliği'ne karşı olduğu ve tertipçilerin arasında bulunduğu imajı yaratılmaya çalışılıyor, biz bundan da rahatsızız, bu da Türk Silâhlı Kuvvetleri'ne en büyük iftiradır"** mealinde açıklamalar var idi ve karanlığı özleyen kişi ya da gruplardan söz ediliyordu. Bunlara sizin kişisel yorumunuz nedir?

Salim Dervişoğlu- Şimdi en son; sizin de bildiğiniz gibi, Harp Akademilerinde bir sempozyum yapıldı. Harp Akademileri Komutanı değerli bir orgeneralimiz. Bunun açılış ve kapanış konuşmalarında hasseten söylediği sözler var, gayet açık; "Biz Ortak Pazar'a girmekten mutlu oluruz. Ortak Pazara girmek bir hedeftir" dedi.

Genelkurmay Başkanımızın ağzından bu ifade edildi; "Silâhlı Kuvvetler kesinlikle karşı değildir" diye. "Ama, bazı menfaatlerimizin haleldar olmasına karşı uyanık bulunmalıyız" dedi. "Aklıselim sahibi herkes Türkiye'de bunu söylemelidir" diye düşünüyorum. Ben de aynı kanaatteyim.

Lozan'a gittiği zaman İsmet İnönü takımıyla beraber, kendi timiyle beraber, Lozan'da önümüze altın tepsi içinde nihaî Lozan metni konulmadı. O, Lozan Anlaşması'nın çalışmalarını terk edecek duruma kadar geldi biliyorsunuz. Bir uluslararası anlaşma, birdenbire sizin arzu ettiğiniz şekilde sonuçlanmaz; hele Avrupa Birliği'ne -detaylarına belki gireriz- üye olmak gibi karmaşık bir konu, öyle birdenbire sizin istediğiniz şekilde neticelenmez. Çalışacaksınız, gayret

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

edeceksiniz, sizin için en uygun olan şartları sağlamaya çalışacaksınız. Hem oraya kabul edilebilecek hâle geleceksiniz, hem de kendi millî menfaatlerinizi koruyacak şekilde tedbirleri alacaksınız. Bunun en basit...

SİLAHLI KUVVETLER AB'YE NASIL BAKIYOR?

Hulki Cevizoğlu- Yani, Silâhlı Kuvvetlerin karşı olup olmama noktasını burada tartışıyoruz; Avrupa Birliği ne getiriyor, ne getirecek, onları az sonra detaylı ele alacağız. Ama, burada siz, Silâhlı Kuvvetlerin eski bir mensubu olarak, -emekli de olsanız hâlâ mensubu sayılırsınız- Avrupa Birliği'ne karşı bir direnç söz konusu mudur?

Salim Dervişoğlu- Hayır, hiç değildir. Ben en azından kendim için söyleyeyim; Kuvvet Komutanlığım sırasında da aynı fikirdeydim. Arkadaşlarımızla konuştuğum zaman da aksine bir şeyi hiç görmedim. Tam tersine, **"Türkiye, Avrupa Birliği'ne üye olmalıdır" düşüncesinde olan bir insanım**. Kendisi için çok yararlıdır, ama çok zordur; onu da söyleyeyim, kendi kanaatimi. Çok zor olduğu için, "nasıl"ın cevabını çok dikkatle aramak zorundayız.

Bugün bizim asıl problemimiz; "Biz Avrupa Birliği'ne nasıl üye olacağız"dır; yoksa, Avrupa Birliği'ne üye olmak, olmamak değil.

Hulki Cevizoğlu- Siz Avrupa Birliği'ne üye olmayı savunuyorsunuz.

Türk-Yunan gerginliği konusunda da önemli çabalarınız vardı sizin. Bu gerginliği askerî açıdan dostluğa dönüştürme açısından da, **Yunan Deniz Kuvvetleri Komutanı'yla ailevî bir dostluk da kurmuştunuz basına yansıdığı şekilde**.

Salim Dervişoğlu- Evet.

Hulki Cevizoğlu- Özellikle **Kardak Krizinden sonra Ege Denizi'ni bir sorunsuz deniz hâline getirmeye çalıştınız**. Az sonra Türk-Yunan ilişkilerinde ve Avrupa Birliği konusunda bunları da irdeleriz.

Şu anda telefon hattımızda Devlet Bakanı Sayın Rüştü Kâzım Yücelen var imiş, bizi aramış.

İyi geceler Sayın Yücelen.

DEVLET BAKANI YÜCELEN: "DÜĞMEYE BASAN YOK"

Rüştü Kâzım Yücelen(Devlet Bakanı)- İyi geceler Sayın Cevizoğlu.

Hulki Cevizoğlu- Buyurunuz efendim.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Rüştü Kâzım Yücelen- Efendim, iyi akşamlar.

Ben, Sayın Salim Dervişoğlu programa konuk olduğu için, kendisi benim aile dostum, arkadaşım olduğu için, kendisi emekli olduğunu belirtmesine rağmen ömrünün 40 yılı aşkın büyük bir kısmını Türk Silâhlı Kuvvetleri'ne verdiğini bildiğim ve ben de bugün TRT'den, Basın Yayından, Anadolu Ajansı'ndan ilgili bakan olarak benim de kendime görev addettiğim için, Türkiye'nin gerginliğe tahammülü olmadığını, uzlaşmanın, hoş görünün hâkim olmasını istediğim için, ben de programınıza konuk olmak istedim.

Şimdi bana göre, konunun başlangıcında yanlış yerden başladığımız için boşuna bir gerginlik yatarılıyor diye düşünüyorum. Çünkü; burada önemli olan, geçtiğimiz Pazar günü ayın 7'sinde **bir gazetede Enerji Bakanımıza atfen; "Düğmeye ben bastım, ben operasyon başlattım" sözünü esas alarak, kimliği belli olmayan bir komutanın bir gün sonra gazetedeki demeçleri üzerine olay kurulmuştur**.

Sayın Ersümer, benim de katıldığım 8 Ocak tarihinde Pazartesi günü yapılan toplantıda kesinlikle böyle bir demeç vermediğini, "Düğmeye ben bastım" demediğini; **esasen düğmeye de basması mümkün değil**, çünkü bu Enerji Bakanının da sorunu değil. Bugün aradan bir hafta geçtiği için çok rahat ortaya çıktı; İçişleri Bakanı gerekli açıklamayı yaptı, Jandarma gerekli açıklamayı yaptı, Cumhuriyet Başsavcısı gerekli açıklamayı yaptı.

Yani, hukukî statü içerisinde Cumhuriyet Başsavcısının görev alanına giren ve adlî yönden bağlı olan iki ekipten; ister Jandarma, ister polis hiç fark etmez, bir operasyon başlatılmış, bu operasyon devam ederken, olmayan bir ifade için, kimliği belli olmayan bir meçhul komutanın ifadeleri üzerine bütün gerginlikler başlatılmış.

Ve buradaki en büyük kavga da; **"Bakanı çizin, onun üzerini çizin, onu bir tarafa bırakın"** ifadesi üzerinden yola gidilmiş. Böyle bir demeç olmadığına göre, böyle bir demeç vermeden, "Ben başlattım" demeden, "Bakanı çizin" gibi, olmayan bir ifadeye atfen; ki, kimliği belli olmayan bir komutanın söylediği ifade edilen cümlelerden hareketle bu münakaşaların devam etmesi, herhâlde hiç iyi bir hareket değil.

Vaktinizi almak istemiyorum ama, politikada çok anlatıldığı için bahsetmek istiyorum; hukuk kitaplarında da vardır, ben hukukçu değilim, iktisatçıyım.

Fransız Parlamentosunda milletvekili konuşuyor kürsüden, diyor ki; "Bu Bakan var ya bu Bakan, bu Bakan çok ahlâksız, bu Bakan dünyanın en namussuz adamı, hatta bu Bakanın namussuzluğunu en yakınları bile bana söylediler. Dün akşam muhterem eşiyle, hanımefendisiyle beraberdim ve eşi de bu Bakanın namusuzluğunu bana söyledi." Aşağıdan Bakan bağırıyor,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ortalık karışıyor, oturumu yöneten başkan oturumu tatil ediyor. Koridorda giderken Bakanı görüyor, "Sayın Bakan, kusura bakma, sana söz veremedim. Ne diyecektin?" diyor. "Efendim, ben evli değildim, onu söyleyecektim" diyor.

Şimdi politikada zaman zaman bu tip suçlamalar olur, ama biz, tabii Türkiye'de çok şeffaf bir idare yürütüyoruz, basın da karışıyor, sivil toplum örgütleri de karışıyor. Karışması lâzım, biz bunu bu şekilde aşmak zorundayız, bu şekilde aşacağız.

Bir başka olay anlatmak istiyorum.

Evvelki gün Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde 4250 Sayılı kanunda değişiklik yaptık, 136 yıllık bir tekeli kaldırdık.

Hulki Cevizoğlu- Ne kanunuydu o, ne tekeli?

Rüştü Kâzım Yücelen- Bu, Alkollü İçkiler Kanunu veya esas adıyla İspirto ve İspirtolu İçkiler Kanunuyla rakı üretimini özel sektöre açtık.

Hulki Cevizoğlu- Yani, yabancı üreticilere de açtınız...

Rüştü Kâzım Yücelen- Hayır, yabancı üreticilere açmadık.

Hulki Cevizoğlu- Öyle mi? Yerli üreticilere...

Rüştü Kâzım Yücelen- Efendim, bakın tekrar ediyorum; bugünkü gazetelerde de bu yanlış haber var, bugünkü gazetelerde de bir haber diyor ki, "UZO'yla görüştüler, işte filanca firmalar Türkiye'de rakı üretimine talip."

Ben, 1998 yılının 55. Hükûmetinin 10. ayından itibaren; 10. ayda görevi devraldım, Tekelle ilişkiliyim. Daha sonra arada 56. Hükûmet geldi, 57. Hükûmette gene ilişkiliyim. 1998 yılı dahil bugüne kadar Tekele hiçbir müessese, hiçbir şirket, hiçbir şahıs "Ben Türkiye'de içki üreteceğim, ben Türkiye'de içki yapacağım, ben Türkiye'de rakı fabrikasına ortak olacağım; benimle ortak olur musunuz?" diye müracaat etmedi.

Dün bir hanımefendi de bana telefon açtı, "Efendim, bu kanun da geçti, müşteriler de geliyor, çok önemli bir kanun, sizinle konuşabilir miyim?" dedi, "Buyurun, konuşun" dedim. Bana dedi ki, "Size müşteriler başvurmuş." "Hayır, hiç kimse başvurmadı" dedim. Benim yanımda da Tekel Yönetim Kurulu üyeleri var...

Hulki Cevizoğlu- Bunu konumuza bağlayacaksınız herhâlde.

Rüştü Kâzım Yücelen- Bağlayacağım tabi.

"Tekel Yönetim Kurulu üyleri de burada, Tekel Genel Müdürüne de soracağım. Bu haberi nereden çıkardınız veya niye soruyorsunuz bilmiyorum" dedim. Bana hemen celallendi, bana dedi ki, "Siz benim haberimi bozmak için böyle yapıyorsunuz, herhâlde haberimi duydunuz." Dedim ki, "Ben yemin ederim ki duymadım."

Daha sonra, o gazetede tanıdığım bir büyük yazara, arkadaşıma telefon

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

açtım, "Ben çok garip bir ifadeyle karşılaştım" dedim, "Ben ilgileneceğim" dedi. Bugün gazetede bana atfen, hiçbir şirketin müracaat etmediğini yazıyor ama, haberin içeriğinde, sizin de dediğiniz gibi; "sanki Türkiye'ye yabancı şirketler geldiler, bizim rakı fabrikalarımızı satın alacaklar veya Türkiye'de rakı fabrikası kuracaklar" gibi bir izlenim ettiren bir haber var. Bugün tekzip yayınladık, Tekel Genel Müdürü de böyle bir ifade vermediğini söyledi. Ben tekrar bugün arkadaşımla konuştum, dedi ki, "Bende ikaz ettim" Keşke bu haberi yayınlamasalardı, böyle bir tekzip yemezlerdi.

Şimdi, burada bütün bu kavgalar, bütün bu münakaşalar, 7 Ocak tarihinde gazetede "Düğmeye ben bastım" denen ifade üzerine başlıyor. Hâlbuki, aynı arkadaşım da "Ben düğmeye basmadım" diyor ve 8 Ocak tarihinde de bir komutanın konuştuğu söyleniyor.

Şimdi bu komutan; rütbesi ne olursa olsun, rütbesi hangi kademede olursa olsun, belki hakikaten kızdığı için, belki operasyondan gelen bir arkadaşımız, belki 3 gün uyumayan bir arkadaşımız, belki söylememesi gerekmesine rağmen, belki o gün sadece o satte "Bu düğmeye bu ilgili bakan basmadı"; düğmeye basan Bakan İçişleri Bakanı; tabi Enerji Bakanı zaten bu düğmeye basmaz.

Ben bu münakaşaya buradan başlamamamız gerektiğini ve bunu olmamış, yaşanmamış addedmemiz gerektiğini söylüyorum.

Ayrıca, Millî Güvenlik Kurulu'yla da ilgili, ben de daha önce İnsan Haklarından da sorumlu Bakan olarak, İnsan Hakları Koordinatör Üst Kurulu'nu da temsil eden bir Bakan olarak bu konudaki fikrimi de söylemek istiyorum.

Bakınız; kimse Türkiye'de bir bardak suda fırtına kopartmamalı. Bugün, Sayın Dervişoğlu'nun da söylediği gibi, Başbakan Yardımcıları zaten otomatik olarak Millî Güvenlik Kurulu'na giriyorlar. Bizim duyduğumuz, -ben Millî Güvenlik kurulu'na hiç girmedim- Millî Güvenlik Kurulu'nda konsensüsle karar alındığı yolunda, Millî Güvenlik Kurulu'nda bir konsensüs oluştuğu yolunda.

Şimdi, Millî Güvenlik Kurulu'na zaman zaman Adalet Bakanı giriyor, Millî Güvenlik Kurulu'na zaman zaman Maliye Bakanı giriyor; bunların da girmesi lâzım. Adalet Bakanı'nın girmesi lâzım, Maliye Bakanının girmesi lâzım. Çünkü; Millî Güvenlik Kurulu belki tavsiyelerinde bir sürü yeni harcama kalemleri çıkaracak; bunların bir bakan tarafından orada anlatılması lâzım.

Şimdi, biz kalkıp "Millî Güvenlik Kurulu'nun yapısı değişmeli, Millî Güvenlik Kurulu'nda Başbakan Yardımcıları da oy hakkına sahip olmalı, -içeriye girmişse, zaten konsensüs de sağlanıyorsa- Adalet Bakanı, Maliye Bakanı da burada oy hakkına sahip olmalı" diyorsak ve bunu benden önce Sayın Genelkurmay Başkanı bu konuda fikrini söyleyip "doğrudur" diyorsa, hâlâ Millî

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Güvenlik Kurulu münakaşalarının bizim gündemimizde olmaması lâzım.

Esasen, "Millî Güvenlik Kurulu neden vardır?" diye de bize soran yok, insan hakları açısından da soran yok. Sadece Millî Güvenlik Kurulu'na istişaren giren, Millî Güvenli Kurulu'na davet edilen bakanların da burada oy kullanıp kullanmayacaklarını; oy kullanmaları gerektiğini söyleyenler var. Bizim de söylediğimiz bu.

Sivil otorite, Millî Güvenlik Kurulu'na bu bakanların girip yapısını değişmesini kabul ediyor, Sayın Genelkurmay Başkanı bunu kabul ediyor, biz hâlâ bunu tartışıyoruz. Bunların tartışılmaması lâzım.

Sayın Cevizoğlu, **atla arpa dövüşmez, milletle devlet dövüşmez, askerle siyasetçi de dövüşmez**; kimseye de bu fayda getirmez. Asker-siyasetçi döğüştürülmemeli, askerle siyasetçi el ele çalışmalıdır; herkesin görev alanı ayrıdır.

Ama, Türkiye'de bir sun'i gündemle; bunu ben size söylemiyorum, sizin için de söylemiyorum; ben iki tane dostumu birarada sohbet eder görünce, ben de bugün bir Bakan olarak; özellikle Anadolu Ajansı'ndan, İnsan Haklarından, Basın Yayından, TRT'den sorumlu bir Bakan olarak bunları söylemeyi bir vazife bildim.

İkinize de, şahsınızda programınıza girdiğim için, Türk milletine saygılarımı arz ediyorum.

İyi geceler diliyorum efendim.

Hulki Cevizoğlu- Ben sizi bırakmadan evvel bazı sorular sormak istiyorum Sayın Yücelen.

Rüştü Kâzım Yücelen- Buyurun tabii, hayhay.

Hulki Cevizoğlu- Şimdi, Sayın Ersümer'in düğmeye basan kişi olmadığını siz de söylüyorsunuz; zaten düğmeye basanlar söylediler, "Düğmeye biz bastık" dediler.

Rüştü Kâzım Yücelen- Ama kendisi de söylüyor; ben değil, kendisi de söylüyor.

YÜCELEN: "KOMUTAN SÖYLEMEMİŞTİR, DEMİYORUM"

Hulki Cevizoğlu- Evet, söylüyor.

Şimdi, siz başlangıçtaki ifadeleriniz arasında "Komutanın kimliği belli değil" dediniz. Burada önemli olan; yani tartışmanın sağlıklı yürümesi açısından komutanın kimliğinin belli olması mı önemlidir, yoksa söylenilen sözler; ortada bir gerçek varsa, bunların dile getirilmiş olması mıdır?

Rüştü Kâzım Yücelen- Cevap verebilir miyim?

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Hulki Cevizoğlu- Buyurun buyurun, lütfen.

Rüştü Kâzım Yücelen- Ortada bir gerçek varsa, tabii ki bu gerçeklerin dile getirilmesi önemlidir. Ama, eğer bir komutan varsa, bir komutan hayalî bir söz üzerine bir şey söylemişse, bu hayalî sözü yazan gazetenin de, herhâlde bu sözün hayalî olup olmadığını araştırıp, komutana doğru bilgi vermesi lâzım. Ayak üstü bir komutana, "Bakınız; bir Bakan, ben bunu başlattım dedi" diyorsanız, komutan da "Hayır, o başlatmadı, filanca başlattı" diyorsa ve bunu ertesi gün yazıyorsanız, o zaman bir sivil-asker çekişmesi var gibi de ortaya getiriyorsanız, "Komutan böyle bir şeyi söyleyemez" diyorsanız, olayın başından, ben bir kere olayı doğru oturtmanız gerektiğine inanıyorum, onu söylüyorum.

Ha, eğer Sayın Ersümer böyle bir şeyi söylemiş olsaydı, bu komutan bunu söylemiş olsaydı, normal mi karşılayacaktım; hayır, hayır, normal karşılamayacaktım.

Hulki Cevizoğlu- Yani, Sayın Ersümer bu sözü söylemiş olsa da, "Düğmeye ben bastım" demiş olsa da, olmasa da...

Rüştü Kâzım Yücelen- Efendim, **Sayın Ersümer'i cezalandıracak makam ayrıdır**, o komutanı cezalandıracak makam da ayrıdır. Ama, ben de biliyorum basının kuralını; haber kaynağı açıklanmaz, herhâlde, "Ben haber kaynağını açıklamam" deyip de, "İstediğim şeyi yazabilirim" anlamına da gelmemeli. **Ben, "Bu haber yalandır, bunu kimse söylememiştir" demiyorum, muhakkak ki birisi söylemiştir; ama, benim elimde kalem yok, benim elimde kâğıt yok**.

Bırakınız onu da söyleyeyim o zaman, bütün Türkiye de duysun, hiçbir şeyim de yok. Bugün bir gazetede diyor ki, "Ankara'dan aldığımız bir telefona göre, TEAŞ'ın Konya'daki bir ihalesi de Rüştü Kâzım Yücelen'in bir yakınına verildi." Ben de bugün açıklama yaptım; bırakınız TEAŞ'ı, herhangi bir kamu kurum ve kuruluşunda; bırakınız Konya'yı, Türkiye'nin hiçbir yerinde hiçbir yakınım ne ihaleye, ne iş aldı. Altında isim yok, adres yok, "okuyucu mektubu" diye gelmiş veya telefon gelmiş, gazetede yayınlanmış. Şimdi, kalemi bu şekilde kullanmak da doğru mu Sayın Cevizoğlu?

Hulki Cevizoğlu- Ben de şimdi size cevap vereyim bana sorduğunuz için.

Rüştü Kâzım Yücelen- Buyurun.

Hulki Cevizoğlu- Üçlü bir sohbet hâline dönüştürmüş gibi varsayarak size cevap vereceğim.

Keşke burada, stüdyoda olsaydınız daha rahat olurdu.

Rüştü Kâzım Yücelen- Memnun olurdum.

Hulki Cevizoğlu- Hatta, keşke Sayın Cumhur Ersümer burada olsaydı

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

mutlu olurduk. Sayın Cumhur Ersümer'i davet ettik, kendisiyle telefonla görüştük; ama şimdi, özellikle bu hafta konuşmak istemediğini söyledi.

Rüştü Kâzım Yücelen- Onu da hoş görün, o da doğrudur; o da haklıdır.

Hulki Cevizoğlu- Şu açıdan: Şimdi, basınla politikacılar ve toplum ilişkileri açısından, hakkında bir iddia olan, hele hele böyle önemli bir rejim tartışmasına yol açabilecek iddia olan bir Bakanın da bu tür davetlere gitmesinde, -bizim programımız olur, başka bir program olur; TRT olabilir- bu tür programlara gidip sorulan sorulara yanıt vermesi, bence çok daha mantıklı, doğru ve yanlış bilgileri engelleyici bir yöntem olabilirdi diye düşünüyorum.

Sayın Ersümer kendi takdirini öyle yaptı...

Rüştü Kâzım Yücelen- Sayın Cevizoğlu, bu soruşturma devam ediyor, soruşturma devam ederken, savcı soruştururken, daha olayı mahkemeye intikal ettirmeden, yani Bakanlığı'nda olay cereyan eden Bakan ne olup bittiğini anlamadan, "Düğmeye ben bastım" demediğini; yani öyle bir şey olmadığını söyledi, soruşturma safahatını bilmiyor, kimlerin ne ifade verdiğini bilmiyor, kimlerin ne suçlamayla karşı karşıya olduğunu bilmiyor, olay devam ediyor; bu mahkeme safhasında nasıl gelir de sizinle konuşur?

Hulki Cevizoğlu- Konuşur.

Şimdi bakınız; burada biz, Sayın Ersümer gelse ya da bir başka siyasî yetkili gelse mahkemenin seyrini konuşmayacağız ki. Mahkemenin seyrini biz de bilmediğimiz için konuşmayacağız, bilsek de konuşamayız, çünkü mahkemeye intikal etmiş. Yalnızca haber unsurlarını ele alabiliriz, ama...

Rüştü Kâzım Yücelen- Bakın, bunda acele etmezsek, eğer önümüzdeki hafta; tabii Sayın Savcı iddianamesini mahkemelere verir, mahkemeler ilk soruşturma neticesini bildirir, ondan sonra eğer **Sayın Ersümer sizin davetinize iştirak etmiyorsa veya sorulara cevap vermiyorsa, ben de sizle beraber, basınla ilişkili bir Bakan olarak Sayın Ersümer'e soru sorarım**.

Hulki Cevizoğlu- Peki. İnşallah gelir ama, biz haftaya doluyuz; Sayın Vural Savaş olacak...

Rüştü Kâzım Yücelen- Öbür hafta canım, bir acelemiz yok. Türkiye bir yere gitmiyor, bu işleri hep soruştururuz; diğer hatfaya gelir.

Hulki Cevizoğlu- Özel bir program yaparız hafta ortası; keşke gelse.

Şimdi başka söylediniz bir söz var; "Elimde kâğıt, kalem yok ki cevap veremiyorum." Ama, elinizde Anadolu Ajansı ve TRT var ve hatta, bırakın size bağlı olan kuruluş...

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Rüştü Kâzım Yücelen- Bir dakika, benim elimde değil Anadolu Ajansı.[2]

Hulki Cevizoğlu- "Onlardan sorumluyum" dediniz ya.

Rüştü Kâzım Yücelen- Efendim, "Ben ilgiliyim" dedim. Bakın, Anadolu Ajansı Özel Yönetim Kurulu var...

Hulki Cevizoğlu- İlgili olduğunuzu söyleyelim. Hayır, ben onlardan bu tarafa geleceğim.

Rüştü Kâzım Yücelen- Sonra, TRT özerk bir kurum.

Hulki Cevizoğlu- Doğru. Anadolu Ajansı da özerk bir kuruluş ama, yetkili Bakansınız siz.

Rüştü Kâzım Yücelen- TRT de özerk bir kuruluş ama, ben "İlgiliyim" dedim. Özür dilerim eğer yanlış bir kelime kullandıysam. Basın Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü de bana bağlı bir kuruluş; Basın Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü'nün açıklama görevi yok zaten biliyorsunuz.

Hulki Cevizoğlu- Sorun o değil zaten Sayın Bakan. İzin verirseniz cümlemi tamamlayayım, o zaman daha net anlaşılacak.

Elinizde kâğıt, kalem yok, Anadolu Ajansı ve TRT'yle sadece ilgili Bakansınız;, ama, ilgili olmasanız da bizim programımız size de açık, siyasîlere de açık az önce dediğim gibi, söz konusu operasyonda adı geçen herkese de açık. Siz, "Ceviz Kabuğu"na da gelebilirsiniz, bir başka özel kanaldaki programa da katılabilirsiniz; burada önemli olan, Hürriyet Gazetesi'nin haberinden yola çıkarak, "O demeç var mıydı, yok muydu? Olmayan demece cevap verildi, fırtına koparıldı" boyutuna gelmeden iş, özel kanallardan kim davet ediyorsa; resmi olmayan kanallara giderek konuşulabilir. Bu, gayet medenî bir yöntemdir, kamuoyuna da açıklanabilir. Yani, sizin elinizde kâğıt, kalem olması gerekmiyor.

Bir de, burada adı geçen komutan; ben, hem objektif davranmak adına, hem komutanın ifadelerinde haklı olan noktalar var, onları belirtmek istiyorum, hem Hürriyet Gazetesi'nin haklı olduğu noktalar var. Ben, ne komutanın, ne Hürriyet Gazetesi'nin avukatı değilim; ama objektif, sağduyulu yaklaştığım zaman şunu görüyorum: Şimdi, gazete bu haberi aldığı zaman bir komutanla röportaj yapıyorsa muhabir, -Hürriyet olması şart değil, herhangi bir gazete de olabilir- bu haberi eğer görmezden gelirse, mesleğine aykırı davranmış olur.

Bakan bir hafta sonra AA Genel Müdürü Mehmet Güler hakkında soruşturma açtırdı.-HC.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Burada sizle de röportaj yapan bir gazeteciye siz de diyebilirsiniz ki, "Filanca konuda önemli bir açıklama yapacağım, ama adımı yazmayın." Ki geçmişte siyasîleri, cumhurbaşkanları, başbakanları gördük; kendileri konuşmayıp, yakınlarını konuşturup, eşlerini, akrabalarını ya da kendilerine yakın bakanları konuşturdular. Gazetede şu ifadeleri gördük: "Çankaya Köşküne yakın bir kaynak." Şimdi, burada "Üst düzey bir komutan" demiş; ne var bunda?

Çankaya Köşkünde oturan eski cumhurbaşkanları, kendileri demeç verdiği hâlde; -ki, biliyoruz gazeteci olarak- kendisi demeç vermemiş gibi, "bana yakın bir kaynak yazın" diyor ve pek çok gazete de bu şekilde yer alıyor, onu kimse eleştirmiyor ve herkes de biliyor ki, o konuşan kişi kimdir.

Bazen sayın bakanlar yapıyor bunu; "Şu anda konjonktür uygun değil, adımı vermeyin, ama böyle bir haber var" diyor. Bunu bazen polis yapıyor; haber geliyor polisten ama, kaynak belirtilmiyor. Bazen asker yapıyor; yani bunu hem sivil kesim, hem askerî kesim kullanıyor. Burada yanlış olan bir şey yok gibi geliyor bana.

Önemli olan şudur bence: Haberin yanlışlığı. Eğer bir gazeteci oturup da, "Nasıl olsa ben adını açıklamıyorum, yalan, sahte bir haber yapayım" diyorsa, o, gazeteciliğe de aykırıdır, yasaya da aykırıdır, her şeye aykırıdır. Zaten basının iç denetimi, söz konusu kuruluşların kendi iç denetimi de buna izin vermez. Böyle bir yanlış uygulamaya giden gazeteci varsa, bunu bir kere yapar, mesleğinden olur. Böyle bir şeyin söz konusu olduğuna ben inanmıyorum.

Gelelim bir başka sözünüze; belki buna daha net yanıt verebilirsiniz, çok daha önemli...

Rüştü Kâzım Yücelen- Hepsine veririm Sayın Cevizoğlu; hepsine vereceğim.

TÜRK ORDUSU MU, SADDAM'IN ORDUSU MU?

Hulki Cevizoğlu- Şunu da belirteyim, burası çok daha önemli: Fırtınayı kim kopardı? "Fırtına koparıldı" diyorsunuz. Siyasîlerin açıklamalarını gördük, fırtına öyle koptu. Daha sonra, Sayın Beyhan Aslan ortalığı yumuşatmak için, "Biz, Türk ordusunu değil"; gerçi Sayın Sebgetullah Seydaoğlu, Türk ordusunu Rus ordusuna da benzetti, ama ondan sonra yumuşama çabaları oldu; ne güzel. "Saddam Hüseyin'in kastedildiği"; mealen bu tefsirler yapıldı,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

bu mealler ortaya kondu. Ama, fırtınayı siyasetçiler mi koparıyor, askerler mi koparıyor, yoksa, arada kalan basın mı koparıyor? Buna yanıt verirseniz mutlu olurum.

Rüştü Kâzım Yücelen- Tabii.

Sayın Cevizoğlu, memnuniyetle cevap veririm.

Evvelâ, ben de sizin üslûbunuzla şunu söyleyeyim: Ben de Hürriyet Gazetesi'nin, basının düşmanı değilim; Hürriyet Gazetesi'yle çok yakın dostluğum var.

Hulki Cevizoğlu- Mutlaka.

Rüştü Kâzım Yücelen- Siz de dahil, tüm basınla çok yakın dostluğum var. 18 yıl politik yaşantım, 18 yıl sadece milletvekili olarak devam ettim, milletvekilliğim süresince de çok yakın ilişki kurdum.

Ben sadece burada, zuhulen de olsa, öyle de olsa, ben olayı yumuşatmaya çalışıyorum; sizin de dediğiniz gibi. Ama bugün, siz bana suçun kavramını sordunuz olmayan bir haberle ilgili; "Sayın Cumhur Ersümer'in vermediği bir haberi, söylemediği bir olayı söylemiş gibi bir komutana gösterip, bu komutandan demeç almak doğru mudur?" dedim veya "Bu komutan, söylenmediği iddia edilen bir demece istinaden bir beyanat verdiği zaman bunu yazmak doğru mudur? Olay buradan başlamışdır. Yanlış bir yere gitmeyelim" dedim. Yoksa, ben de Hürriyet Gazetesi'nin düşmanı değilim veya bir başka basının filan düşmanı değilim, çok da iyi ilişkilerim var basınla. Basının da çok faydalı bir görev yaptığını düşünüyorum.

Buradaki çağrım da, sadece siyasetçiye, sadece şuna değil; benim dostum, arkadaşım da aynı görevle orada. Şu anda sivil görev yapıyor ama, sivil olarak, emekli olarak hayatına devam ediyor ama, Türkiye'deki gerginlikten rahatsız olan bir vatandaş olarak orada fikirlerini beyan ediyor ve çabalıyor, siz de çabalıyorsunuz; ben de 18 yıl milletvekilliği yapan, politikada 25 yılını dolduran, 25 yıldan fazla politikada kalan birisi olarak, şu anda da Bakan olarak, ben de bu yumuşamaya katkı sağlamaya çalışıyorum.

Şimdi, fırtına koparmak, fırtınayı şu kopardı, bu kopardı... Biz burada, herhâlde üçümüz de otursak, ben de sizin canlı yayınızda otursam; üçümüz beraber fırtınayı kimin kopardığını herhâlde tespit edemeyiz. Esasen öyle bir görevimiz de yok; ama burada, tabii şeffaf, konuşan Türkiye, herkes fikrini söyleyecek.

Biraz önce buyurdunuz; "Sayın Cumhurbaşkanı, Millî Güvenlik Kurulu'na Başkanlık etmesinden dolayı mı Millî Güvenlik Kurulu kalmalıdır?" dediniz. Hayır, öyle bir şey yok, Millî Güvenlik Kurulu'na Başkanlık etmesine gerek yok; Sayın Cumhurbaşkanın görevleri arasında Bakanlar Kurulunu toplantıya

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

çağırmak da var. İsterse çağırabilir, fikrini her yerde söyleyebilir.

Ama, ben buna katkıda bulunmak istiyorum. O anda, siz de bilmenize rağmen aklınıza gelip söylemezsiniz; bu programı izleyen bir vatandaşımız yanlış zehaba kapılabilir.

Ben de şimdi bütün Türkiye'yi dolaştım; "insan hakları" diye kalktım dolaştım, zaman zaman belli yerlerde belki yanlış da anlaşıldım. Ama, bugün hepimizin üzerinde mutabık kaldığımız, "Türkiye'nin daha demokratik olması; demokratik, lâik, çağdaş bir ülke olması" kavramına hep beraber ulaşma emelimiz, hepimizin ortak çabası, ortak isteği...

Hulki Cevizoğlu- Evet, konumuza dönersek...

Rüştü Kâzım Yücelen- Konumuza da dönersek; Türkiye'de kimse olayı germemelidir. Şu veya bu şekilde yanlış anlaşılma, maksadı aşan sözler varsa, bu maksadı aşan sözler de kaşınmamalıdır. Herkes fikrini de söylemiştir, demokratik sistemde bu fikrini de söylemelidir, bunu da söylemiştir. Bunu daha da çok kaşımadan; Türkiye'nin buna kesinlikle ihtiyacı var, tekrar uzlaşma ortamına, tekrar hoş görü ortamına dönmemiz lâzım, bu gerginliği bitirmemiz lâzım, çünkü millet bizden bunu bekliyor.

Hulki Cevizoğlu- Evet, çok teşekkür ediyorum.

Rüştü Kâzım Yücelen- Ben teşekkür ediyorum.

Hulki Cevizoğlu- Ama, isterseniz son bir soru sorayım size, Sayın Dervişoğlu'nun sorusu yok ise.

Rüştü Kâzım Yücelen- Buyurun.

ANAP'LI BAKAN TUTUKLANIYOR

Hulki Cevizoğlu- Bugün **eski ANAP'lı Bakanın tutuklandığı haberleri** vardı akşam saatlerinde; bu konuda bir değerlendirmeniz var mı?

Rüştü Kâzım Yücelen- Bakınız, bir şeyi söyleyeyim. Bu üçüncü bakanlığım; ben 48. Hükûmette Sayın **Birsel Sönmez**'le de aynı Kabinede Bakanlık yaptım, 55. Hükûmette, 57. Hükûmette de Bakanlık yapıyorum. **Bakanlık görevinden tutuklanmış değil Sayın Birsel Sönmez; niye tutuklandığını da bilmiyorum**. Suçu varsa, cezasını çekecek.

Herkes bir kere daha bilmelidir ki; hangi görevi yaparsa yapsın, geçmişte hangi görevi yaparsa yapsın, şu anda görevi ne olursa olsun, eğer yolsuzluğa bulaşmışsa, eğer bir hatası varsa, herkes kanunlar karşısında eşittir ve tutuklanır. Demek ki, bizim kanunlarımız onu tutuklamaya müsaitmiş. Kanunlarımıza göre, en azından, şu anda mahkûm değil, tutuklu; en azından ispat etmesi gereken şeyler var, bunu ispat etmesi lâzım. Bunu ispat etmek

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

için bizim hukukî ölçüler içerisinde bir yardımımız olur da benden talep ederse, ben yardımcı olurum arkadaşıma; hukukî ölçüler içerisinde kendi suçsuzluğunu ispat etmek için benden bir talebi olursa. Kendi kendine ispat edebilirse daha çok hoşuma gider; ama, ispat edemez de suçlu olursa suçunu çeker; çoluğuna çocuğuna bakarım. Çoluğuna çocuğuna, "aynı Kabinede Bakanlık yaptım" diye bakarım, iftihar edereḳ bakarım.

Hulki Cevizoğlu- Evet. Çok teşekkür ederim.

Sayın Dervişoğlu, Sayın Yücelen madem sizin de dostunuzmuş, sizin söyleceğiniz bir şey var mı ekranımızdan?

Salim Dervişoğlu- Evet. Sadece şunu ifade etmek istiyorum: Evvelâ, naçiz şahsım hakkında ifade ettikleri nazik düşüncelerine teşekkür ederim.

Benim, hakikaten çok eski kişisel ve aile dostumdur Sayın Bakanımız. Kendisinin felsefesini, bu konulardaki derinliğini bilen insanım. İnsan hakları konusunda, devletin sistemi konusunda, demokrasi konusunda çok takdir ettiğim, beraber paralel olan görüşlerimiz vardır.

Teşekkürlerimle beraber, yüce görevinde başarılar diliyorum Sayın Bakanımıza.

Müsaadenizle bunu ifade etmek ihtiyacını duydum.

Bir şeyine; yani pek çok şeye katılmakla beraber söylediklerinde, gerçekten böyle gerginliklerin yaratılmasının bu ülkenin hayrına olmadığı konusunda birleşiyorum.

Bugün Sayın Başbakanımız da "Noktalamakta fayda vardır" dedi. Aslında, gerçekten suni olarak ortaya çıkmış gibi görünen; başında da söyledim, anlayamadığım bazı nedenleri içeren böyle olayların cereyan etmemesini ve bu gerginliklerin, zaten birçok problemi olan ülkemizi sarsmamasını canı gönülden temenni ediyor ve kendilerine katılıyorum.

Saygılarımı sunuyorum Sayın Bakanımıza.

Hulki Cevizoğlu- Sayın Yücelen, çok teşekkürler.

İyi geceler efendim.

Rüştü Kâzım Yücelen- Ben de size ve bütün milletimize saygılarımı sunuyorum ve iyi geceler diliyorum; sağ olun.

Hulki Cevizoğlu- Sayın Dervişoğlu, Avrupa Birliği konusuna girelim mi? Bu iç meselelere kısmen daha sonra döneceğiz; af konusu da dahil olmak üzere.

ŞGimdi, Türkiye'nin yine askerleri ilgilendiren bir yönü var; işte, "Avrupa Birliği'ne üyelik konusunda Genelkurmayın bir engel olduğu" yolunda da açıklamalar yapıldı, belki o da daha sonra yumuşatılmaya çalışılıyor.

Bu arada, biz biraz Batı'ya bakalım.

Batı, Türkiye'deki terör örgütü PKK'yı yasallaştırmaya çalışıyor mu? Böyle iddialar da var: Türkiye'nin iç işlerine müdahale ederek sizi Avrupa Birliğine alacağız, ama şartlarımız şudur" diye. Malûm, Türkiye'nin cezaevlerine gelip denetliyorlar, ekonomisini gelip denetliyorlar; işte onun adına da "IMF" diyorlar. Ama sonuçta; Türkiye'nin hesapları, ekonomisi IMF'nin önünde, "getirin" diyor, götürüp gösteriyoruz.

Bu konulardaki; güvenliğimize ve ekonomimize Batının müdahalesini nasıl yorumlarsınız? Size göre de müdahale var mı, yok mu?

Salim Dervişoğlu- Şimdi, aslında konuya çok başka bir noktadan başlamak lâzım.

Türkiye, NATO'ya üye olmakla, Batı dünyasının yarım asır önce bir parçası oldu zaten güvenlik açısından.

Hulki Cevizoğlu- 1952'de mi üye olmuştuk?

Salim Dervişoğlu- Zannediyorum.

Hulki Cevizoğlu- Yani, 50 sene oldu.

Salim Dervişoğlu- Aşağı yukarı 50 sene. Bu 50 senede Batının kendi içine aldığı ve onun parçası olan bir ülke. Ama NATO, aslında temelde o günün konjonktürü içinde müşterek güvenlik amacıyla meydana gelen bir teşkilât.

Şimdi, "Avrupa Birliği nedir?" sualini evvelâ kendimize bir sorup, şu Avrupa Birliği'ni iyice tarif etmemiz lâzım.

Biliyorsunuz, Avrupa Birliği; işte sempozyumda detaylı olarak belirtildi, Avrupa Kömür ve Çelik Birliği'nden 50'lerde başlayıp, sonra Avrupa Ekonomik Topluluğu hâlini alan, ondan sonra siyasî ve güvenlik boyutlarını da içine alan bir birlik hâline getirildi ama...

Hulki Cevizoğlu- Yani, ekonomik birlikten siyasî birliğe, hatta Avrupa Devleti'ne doğru tek bir...

Salim Dervişoğlu- Bir federasyona doğru belki giden bir yapı içinde.

Şimdi, Avrupa'ya baktığımız zaman, Avrupa homojen değil. Avrupa'ya, bir "**Birleşik Avrupa Devleti**" diye ileride bakacak olursak, iç yapısı homojen olmayan bir devlet olacak, bir fedarasyon olacak. Ne olacak? İçinde ayrı ayrı milletler, ayrı ayrı etnik unsurlar, ayrı ayrı ırklar, çok farklı diller, çok farklı tarih şuuru; yine, aynı dinden, Hıristiyanlıktan olmakla beraber, aralarında keskin ayrılıklar bulunan, mezhep farklılıkları olan bir yer, bir devlet.

Şimdi bu devlet...

Hulki Cevizoğlu- Ama Müslüman yok içinde...

Salim Dervişoğlu- Müslüman, azınlıklar olarak var.

Hulki Cevizoğlu- Ama devlet olarak yok.

Salim Dervişoğlu- Devlet olarak yok.

Şimdi bu devlet, demek ki, aslında insicamsız bir iç bünyeye sahip olacak. Ve şunda da bu Birlik, gerek dinî inançlar bakımından, gerek dil bakımından, gerek etnik yapı bakımından, gerek tarih şuuru bakımından farklı yapıdan olan unsurlardan oluşan bir birlik.

Şimdi bu birlik...

Hulki Cevizoğlu- Affedersiniz, bakın, tam orada şunu belirtmemde yarar var; sözünüzün akışını bölmek istemiyorum ama. Avrupa Halk Partilerinin 14. Kongresi yapıldı, Sayın Mesut Yılmaz da bunun için Berlin'e gitti. Orada, Almanya'nın eski Başbakanı Helmut Kohl'un bir açıklaması oldu; Anadolu Ajansının da haberi bu Berlin kaynaklı. Helmut Kohl aynen şunu söylüyor, haberin de başlığı olmuş zaten: "Haçlar olmasa, Avrupa, Avrupa olmaz" diyor. Yani, Avrupa'nın bir Hıristiyan kıtası olduğunu, **Avrupa Birliği**'nin de bundan dolayı da bir **Hıristiyanlar Topluluğu** olduğunu söylüyor.

Ha, Hıristiyanlar arasında bir Müslüman ülke olur mu, olmaz mı, olursa güçlü olur mu; o ayrı. Fatih Terim de, Hıristiyan bir ülkeye gidiyor, 1 numaralı antrenör oluyor; o ayrı.

Ama, şimdi bunu da dikkate alarak; yani "din" kavramını da dikkate alarak, Helmut Kohl'un de "haç"ları savunmasını da dikkate alarak değerlendirirseniz memnun olurum.

Salim Dervişoğlu- Efendim, şimdi ben tabi onu da dikkate alarak zaten konuşuyorum; bunu duymuştum daha önce.

Şimdi Helmut Kohl bir kişi; sorumlu mevkiler işgal etmiş, ama şunda bir kişi, herhangi bir kişi benim gibi. Netice itibarıyla, Almanya'daki bir kişi...

Hulki Cevizoğlu- Kişiden kişiye fark var tabi...

Salim Dervişoğlu- Tabi, ama bir kişinin görüşü.

Öbür tarafta Helmut Schmith'in de görüşü var Türkiye'nin katılması aleyhinde, öbür tarafta, Jiscar d'Estain'in de görüşü var Türkiye'nin katılması aleyhinde; olacaktır. Bir toplumun içinde, 300 milyonluk bir toplumun içinde farklı düşüncelere sahip, önemli mevkileri işgal eden insanlar da bulunabilir. Bu, esasta, yani temel unsurları değiştirmez benim kanaatimce.

Ben, evvelâ Avrupa Birliği'ni tarif etmeye çalıştım; bu çok önemli bir unsur. Homojen bir iç yapıya sahip olmadığını vurgulamak istedim. Homojen bir iç yapıya sahip olmayan bir topluluk neyi arıyor? Hedeflediği şey, barış ve istikrar; istikrarın altını çiziyorum. Bu ifade etmiş olduğum unsurların hepsi, Avrupa için istikrarsızlık unsuru olabilir. Yani; işte Kuzey İrlanda'da gördüğümüz gibi

mezhep çatışmaları, yani dil farklılıkları; bir dilin diğerine karşı hâkim hâle getirilmesi çabaları; ki bunun, Fransızca, Almanca, İngilizce arasında belki de bir rekabet unsuru olması ihtimali; geçmişte, asırlar öncesine dayanan tarih şuurundaki farklılıklar, birbirlerine karşı üstünlük duyguları vesaire... Bunları yok etmek mecburiyetinde Avrupa Birliği. Ve bunları yok etmek için, istikrarı sağlayabilmek için bazı kaideler koymuş kendine kendisi için.

Hulki Cevizoğlu- Bu kaidelerden bizi ilgilendirenlerine bakalım isterseniz.

Salim Dervişoğlu- İşte bunlar Kopenhag Kriterleri. Kopenhag Kriterleri Türkiye için konulmuş değil ki, Kopenhag Kriterleri kendisi için konulmuş. "hukukun üstünlüğü" diyor, "insan hakları" diyor, "fikir özgürlüğü" diyor, "ekonomik sistem liberal sistemdir" diyor, "demokrasi" diyor, vesaire diyor... Kendisi için bunları koymuş. Şimdi siz diyorsunuz ki, "Ben bu Birliğe girmek istiyorum." Diyor ki size, "Bu Birliğe girmek için sen, benim mecbur olduğum, bütün üyelerimin riayet etmesi gereken şu kaidelere uymak zorundasın. Aksi takdirde benim iç bünyemde de karışıklıklar çıkabilir." İç bünyesi öyle homojen değil.

Şimdi siz diyorsunuz ki, "Peki, ben bunlara uyayım." Yapmanız gereken şey; o kaidelere kendi bünyenizi nasıl uyduracağınızı tayin etmek.

Hulki Cevizoğlu- "Onlar kendisi de uyuyor, biz de uymak zorundayız" diyorsunuz...

Salim Dervişoğlu- Öyle. Çünkü o kulübe sizi almazlar; o kulübün kaidesi bu, varoluşunun nedeni bu.

Hulki Cevizoğlu- Buraya kadar çok güzel efendim. Ama, burada tartışılan nokta şu, kritik olan nokta da belki şu: Bu kriterlere uyup uymamayı onlar belirliyor. Şimdi bize diyorlar ki, "Kopenhag kriterlerine uyun. Şurada şurada uymadınız." Kendisi de uymuyor, ama oranın üyesi; çünkü kendisi Avrupa'da yaşıyor. Bizim uyup uymadığımızı; ya da filanca maddede biz bu kriterlere uyduğumuzu söylüyoruz, ama onlar diyor ki, "hayır uymadınız." Yani, **onlar denetleyen, biz denetlenen oluyoruz**. Biz de eşit koşullarda onları denetleyebiliyor muyuz; yani Avrupa Birliğini?

Salim Dervişoğlu- Hayır.

Hulki Cevizoğlu- İşte eşitsizlik orada başlıyor galiba.

Salim Dervişoğlu- Şimdi bu, tabi bir düşünce tarzı.

Hulki Cevizoğlu- Eşit üyelik mi söz konusu Avrupa Birliği üyeleri ülkeler arasında, yoksa bazıları daha mı fazla güçlü, haklı?

Salim Dervişoğlu- Şimdi şöyle aslında benim gördüğüm kadarıyla: Hukuken, teorik olarak eşit...

Hulki Cevizoğlu- Hep kâğıt üzerinde öyledir zaten.

Salim Dervişoğlu- Ama, nüfus esas alındığına göre, nüfusu fazla olanın söz hakkının daha fazla olduğu gibi bir görünüm var; benim gördüğüm kadarıyla.

İçlerinde zaten rekabet var; Almanya ile Fransa arasında, Fransa ile İngiltere arasında, İngiltere ile hem Fransa, hem Almanya arasında. Bunların yanlarında olanlar var, karşılarında olanlar var falan; tabi içlerinde kamplaşmalar da var. Şimdi, bunlar çok doğal; oluşum hâlinde Avrupa Birliği. Ama, benim vurgulamış olduğum husus; oluşum hâlindeki bu Birliğin kendi iç problemleri var. Bu problemlerin en önemlisi de, homojen olmayışı bazı açılardan. O, onları düzenlemek üzere bazı kriterler koymuş, "hepiniz buna riayet" edin diyor.

Kendi Parlamentosu var, kendi Adalet Divanı var; bu koymuş olduğu kriterlerin ihlâl edilmesi hâlinde, onları yargılayabiliyor. Dolayısıyla, bu Topluluğun koymuş olduğu Kopenhag Kriterlerinde somutlaşan bu kaideleri kendisine katılacaklardan da bekliyor. Bunlardan biri de biziz, isteyen biziz. O bize, "gelin, üye olun" demiyor, biz "üye olalım" diyoruz. Üye olacaksak eğer, bu kriterlere uymak mecburiyetimiz var.

Şimdi, bunlara uyarken nasıl uyacağız? İşte, benim üzerinde durduğum nokta bu. Türkiye'nin asıl münakaşa edeceği, müzakere edeceği şey; Avrupa'nın kendisi için koyduğu bu kriterlere üye olmak maksadıyla ben nasıl uyacağım? Ne eksikliklerim var, bunları nasıl izale ederim; bunları tayin etmemiz gerekir diye düşünüyorum.

Şimdi, Genelkurmay Başkanlığı'nın bu konudaki görüşüne gelince -askerlerin tabi görüşlerinin ifadesidir- onlar diyorlar ki; "Evet, Avrupa Birliği'ne girelim. Girelim de, bizden istenen şeyler, bizde iç bünyemizde istikrarsızlık yaratacak unsurlar olabilir."

Hulki Cevizoğlu- Sayın Dervişoğlu, bir reklâm aramız daha var, zaman geçmeden reklâmımızı verelim. Sonra bu kriterleri, istenenleri ele alalım ve Türkiye'deki somut örneklerle isterseniz irdeleyelim. Avrupalıların Türkiye'ye müdahalesi var mı, yok mu; işte PKK konusunda, cezaevleri konusunda, insan hakları konusunda, Türkiye'nin ekonomisi konusunda bizden, diğer ülkelerden, kendi üye ülkelerinden istediklerini mi istiyorlar, yoksa bizim ulusal birliğimizi, bütünlüğümüzü, tek devlet, üniter devleti bozacak bazı istekleri de var mı bu Kopenhag Kriterlerinin perdesinin arkasında? Onları da ben rica edeceğim ama, reklâmımızı verelim, aradan çıksın reklâm, sonra birlikte olalım.

Reklâmlardan sonra birlikteyiz efendim.

(Reklâm arası)

Hulki Cevizoğlu- Sayın Dervişoğlu, önemli bir telefonumuz da bağlanacak. Yine emekli komutanlarımızdan, 28 Şubat'ta adı sıkça geçen, damgasını vuran komutanlardan birisi aramış, onunla da arkadaşlarımız bağlantı kuruyor.

Reklâm öncesi, "Avrupa Birliği ve Kopenhag Kriterleri konusunda diğer üye ülkelerden istenenlerle, Türkiye'den istenenler aynı mı; onları konuşacağız" demiştim; cevabınızı alacaktım ama, hattımız hazırmış, Sayın Erol Özkasnak'a bağlanalım.

İyi geceler Sayın Özkasnak.

Erol Özkasnak (28 Şubat Dönemi'nin güçlü Genelkurmay Genel Sekreteri, Emekli Tümgeneral) - İyi geceler Sayın Cevizoğlu.

Hulki Cevizoğlu- Buyurunuz.

Erol Özkasnak- Efendim, ben programınızı izliyorum.

28 ŞUBAT'IN GÜÇLÜ GENERALİ EROL ÖZKASNAK: "28 ŞUBAT POST-MODERN BİR DARBEDİR !"

Benim bu programa müdahil olmamın nedeni, "28 Şubat Süreci" hakkında bazı diyeceklerim var, bir de, bu "Beyaz Enerji" konusuyla -çünkü bugünkü bir gazetede benim de adım geçiyor- bu konuyla ilgili bazı şeyler söylemek istiyorum.

Birincisi, "28 Şubat Süreci" hakkında olacak. Şimdi ben, tabii **"28 Şubat Süreci"nin içerisinde kendisine bir rol verilen bir kişiyim**.

Tabii, "28 Şubat Süreci"ni, herkesin bildiği gibi, Genelkurmay Karargâhında yapılan faaliyetler açısından, Genelkurmay Başkanı'nın Başkanlığı'nda Kuvvet Komutanlarının da katılımıyla bir Silâhlı Kuvvetler faaliyeti olarak nitelendirebiliriz. **Ben de, bu faaliyetler içerisinde üzerime düşen rolü oynayan veya rol verilen bir kişiyim**.

Şimdi tabii, "28 Şubat bir Süreç midir, değil midir?" konusunda tartışmalar yapılabilir, belki önemli de olmayabilir bu konuşmalar; ancak ben bir şeyi söylemek istiyorum: Cumhuriyet tarihinin hiçbir döneminde, 28 Şubat arefesinde olduğu gibi, lâik Cumhuriyetin temelleri meşru bir hükûmet tarafından temelli bir şekilde, esaslı bir şekilde sarsılmamıştır. Böyle bir Sürecin, **böyle bir olayın örneği yoktur**. Çankaya'da, Başbakanlık Konutunda hiçbir zaman şeriat ve gerici zihniyetin liderleri takkeli kıyafetleri ve cüppeleriyle görüntüler vermemiş, televizyonlarda boy almamışlardır. Ve ülkenin televizyonlarında, **ağızlarından âdeta salya akan irticaî, mürteci kesimin demeçleri, görüntüleri, hiçbir dönemde bu "28 Şubat Süreci" diye anılan dönemde olduğu gibi olmamıştır.**

O hâlde, bu Süreç içerisinde rol alan insanların gayretleri ve çabaları, ülkemizi irticaî bir karanlık batağın içine düşmesini önlemek ve İran benzeri bir Molla Cumhuriyeti hâline düşmesine mani olmak içindi.

Bu sürece de çok güzel bir isim takmışlar; bunu kim koymuşsa, gerçekten bir zekâ ürünü, **"post-modern darbe"** demişler. **Aslında "post-modern darbe", bence buna yakıştırılan en iyi isim. Bu post-modern darbe, tereyağından kıl çeker gibi, eski darbelere benzemeyen bir şekilde hiç kan akıtmadan, hiç kimseyi üzmeden, gayet usulüne uygun bir şekilde demokratik uygulamalarla, Millî Güvenlik Kurulu tarafından da benimsenerek, devletin başındaki en büyük insandan ilgili bakanlara kadar hepsi de dahil edilerek, hatta halkımızın ortak edilerek sivil toplum kuruluşları vasıtasıyla, çok başarılı bir şekilde yürütülen bir Süreçtir.**

Bu Süreci bu şekilde tanımlamayan veya tanımlamak istemeyen kişilerin görüşlerine saygı duyabilirim. Ancak, tabi "28 Şubat Süreci" içerisinde bir gerçeği de unutmamak lâzım. Bu Süreç içerisinde o zaman en faal olanlar, başta Sayın Genelkurmay Başkanı ve Genelkurmay İkinci Başkanı olmak üzere, o zamanın Kuvvet Komutanlarıydı; bunlar aktif olarak bu rolün ve görevin içerisinde olmuşlardır.

Ancak, bu Süreç içerisinde aktif rol alamayan insanlar da vardı, komutanlar da vardı; bunlar da, Ankara'da olmayan, fakat taşrada bulunan, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetlerimize mensup Ordu Komutanlarımız, Donanma Komutanlarımız ve Taktik Hava Kuvvetleri Komutanlarımız gibi komutanlardı. Onlar tabi, şüphesiz ki gönülden bu Süreci, bu yapılanları desteklemişler ve Ankara'ya geldikleri zaman da, her zaman bu Süreç içerisinde rol alanlara gerekli görüşlerini, desteklerini esirgememişlerdir.

O bakımdan, **bu "28 Şubat Süreci" diye nitelendirilen "post-modern darbe" diye isimler takılan bu Sürecin Türk Cumhuriyet tarihinde çok önemli bir Dönemeç olduğunu, müsaade ederseniz söylemek istiyorum.**

Hulki Cevizoğlu- Sayın Özkasnak, bu 28 Şubat'la ilgili isterseniz söyleyeceklerinizi tamamlayın, ben onunla ilgili bu söylediklerinize çerçevesinde size bazı şeyler sormak istiyorum ama; bütünlüğü bozmamak için, isterseniz siz buyurun.

Erol Özkasnak- Tamam, ben bu konudaki söyleyeceklerimi bitirdim, siz sorabilirsiniz.

Hulki Cevizoğlu- Şimdi, "28 Şubat Süreci" söz konusu olduğu zaman, en çok dönemin Genelkurmay Başkanı Sayın Karadayı değil, Sayın Çevik Bir ve sizin adınız geçti. Neredeyse, Sayın Çevik Bir ve Erol Özkasnak adları "28 Şubat Süreci"yle özdeş hâle gelmişti, şu anda da kamuoyunda böyle algılanıyor.

Ama siz dediniz ki, "Ben, bana bir rol verilen kişiyim, üzerime düşen rolü oynayan kişiyim."

Bir de; Sayın eski Deniz Kuvvetleri Komutanı Salim Dervişoğlu'nun görüşünün aksine, "28 Şubat Sürecine her kim 'post-modern darbe' adını koyduysa, çok uymuştur, uygundur" dediniz.

Bu Süreç ile özdeşleşen iki isimden birisi olarak, sizin "28 Şubat Süreci"ni "post-modern darbe" olarak tanımlamanız; dahası, yapılan bu tanımı kabul etmeniz ve çok beğenmeniz önemli bir unsur, önemli bir nokta.

Zaman zaman 28 Şubat'ın bir darbe olmadığı bazı askerî yetkililer tarafından da, emekli olsun, görevde olsun, dile getirildi. Siyasîler de bunun böyle olmadığını söyledi. Hatta Sayın Dervişoğlu da programın başlarında sizden farklı görüşler beyan etti.

Askerlerin darbe yapmasının Anayasa'ya aykırı olduğunu da siviller ileri sürüyor, hukukçular da ileri sürüyor. Ama, bu darbenin adı eğer "post-modern bir darbe" olursa, o zaman Anayasaya uygun hâle geliyor mu, yoksa yine aykırı mı?

İzin verirseniz bir küçük notu hatırlatmak istiyorum. Bizim bir kitabımızda da yer aldı, burada yaptığımız bir programın kitabıydı. "12 Mart" konusunda rahmetli Komutan **Muhsin Batur**'la yaptığımız bir programda Sayın Batur, **"Türkiye'de demokrasi olsaydı, 12 Mart nedeniyle bizi daha sonra yargılarlardı"** dedi. O kayıtlarda var, kitap da var, **"Ama bizi yargılamadılar. Türkiye'de demokrasi yok"** dedi.

Şimdi, bütün bu çerçeve içinde "post-modern darbe" ve "28 Şubat"ı bir kez daha değerlendirmenizi rica ediyorum.

Erol Özkasnak- Şimdi efendim, en başta sorduğunuz suale cevap vermek istiyorum.

Benim ve Sayın İkinci Başkan Orgeneral Çevik Bir'in isminin çok geçtiğini ve özdeşleştiğini söylüyorsunuz, Sayın Genelkurmay Başkanının burada pek isminin geçmediğini söylüyorsunuz.

Ancak, tabii bu bir üslûp meselesidir; her şey, Sayın Genelkurmay

Başkanı'nın kontrolü, komutasında cereyan etmiştir bu olaylar. Yani, hiç kimse Sayın Genelkurmay Başkanı'nın müsaadesini almadan, emrini almadan; ne Genelkurmay İkinci Başkanının, ne de benim şahsımın böyle bir eyleme, uygulamaya geçmemiz, çeşitli konuşmalar yapmamız mümkün değildir; askerlikte böyle bir şey olmaz. Emir-komuta zinciri "28 Şubat Süreci" içerisinde bütün usul ve prensipleriyle tam olarak işlemiştir.

O bakımdan, Sayın eski Genelkurmay Başkanımızın adının az geçmesi bir üslûp ve usul meselesidir...

Hulki Cevizoğlu- Kamuoyundaki imaj açısından sordum.

E. TÜMG. ÖZKASNAK: "ANAYASAYA GÖRE DARBE YAPMAK SUÇTUR"

Erol Özkasnak- Genelkurmay Başkanı, Genelkurmay İkinci Başkanı'na ve Genel Sekreter'e konuşma ve söz hakkı verir, kendi adına konuşmaları yaptırır; nitekim o Süreç içerisinde de bunlar yapılmıştır.

Şimdi, tabi ki "post-modern darbe" konusuna gelirsek; **"post-modern darbe" ismini koyan ben değilim veya bir başkası değil; bu, tamamen basında çıkan bir isim**, hangi yazarın verdiğini de bilmiyorum açıkçası. Birdenbire herkes tarafından kabul edilen bir terim hâline geldi. Bu "post-modern darbe"; zaten tabİi ki **Anayasa'ya göre darbe yapmak bir suçtur. Yani, askerlerin geçmişte neler yaptıklarını ben burada tartışacak hâlde değilim 12 Mart'ı ve 27 Mayıs'ı. O zamanlar ben bu şeylerde rol almış bir kişi değilim, rütbem de çok düşüktü o zamanlar.**

O bakımdan, onların yaptıklarını bir kenara bırakıp, "28 Şubat Süreci"ndeki "post-modern darbe" olarak adlandırılan, isim verilen bu olayı konuşacak olursak; **burada yasaya ve kanunlara aykırı hiçbir şey yapılmamıştır; asıl yasaya ve kanunlara aykırı işlemler, o zamanın meşru Hükûmeti tarafından yapılmıştır.** Anayasada lâik, Atatürkçü, milliyetçi niteliklerine uygun olarak esasları belli edilen Cumhuriyetin temelleri sarsılmak istenmiştir.

Dolayısıyla, burada kanuna, Anayasa'ya bir aykırılık varsa, bu, "28 Şubat Süreci"nde rol alan askerler tarafından değil, bizatihi o zamanın meşru Hükûmeti tarafından yapılmıştır.

Tabi, başlangıçta Genelkurmay Karargâhı'nda başlatılan bu "28 Şubat Süreci"nde, daha sonra Kuvvet Komutanlarımız; ki o zamanda, rahmetli Oramiral **Güven Erkaya**, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral **Ahmet**

Çörekçi ve Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral **Hikmet Köksal**'ın da çok büyük hizmetleri ve emekleri olmuştur. Ancak, basına çıkma görevi ve rolleri daha ziyade -ve **Teoman Koman**'ın da adını unutmak yanlış olur; Jandarma Genel Komutanımız- bu bakımdan, bu işlem ve Süreç Türk Silâhlı Kuvvetleri açısından, o zamanki anlayışa ve şimdiki düşüncelerimize göre, tamamen yasalar içerisinde cereyan etmiştir.

28 ŞUBAT'IN BAŞLANGICI: 11 OCAK'TA DEMİREL'E VERİLEN BRİFİNG !

Hulki Cevizoğlu- Sayın Özkasnak, çok önemli bir sorunun yanıtını öğrenmek istiyorum; kamuoyu da galiba bunu merak ediyor.

28 Şubat'ta Deniz Kuvvetleri Komutanı olan ve neredeyse "28 Şubat Süreci"nin bir anlamda Genelkurmay adına sekreteryası gibi çalışan (ya da kamuoyunda böyle algılanan) rahmetli Deniz Kuvvetleri Komutanı Güven Erkaya'dan sonra o göreve gelen kişi, şu anda stüdyomuzda bulunan Eski Deniz Kuvvetleri Komutanı Emekli Oramiral Sayın Salim Dervişoğlu idi.

Kamuoyunda bugünlerde yine tartışılan bir nokta bu açıklamalarla ilgili. Siz belki özellikle belirttiniz; emir-komuta içinde idi bu 28 Şubat Süreci. Deniyor ki kamuoyunda; tabii, belki işin içinde olmayanlar söylüyor: "Bu, emir-komuta içinde olmadı o dönemde. Kuvvet Komutanları arasında tam bir fikir birliği yoktu."

Ya da Sayın Erkaya'nın emekli olmasından sonra gelen bir komutanın ya da sizlerin emekliliğinizden sonra gelen komutanların "28 Şubat Süreci"ni desteklemedikleri, hatta bugün Türkiye'deki bazı görevlerdeki insanların emekli olmasının, görevlerinin değişmesinin, görev sürelerinin uzatılmamasının da, bir anlamda "28 Şubat Süreci"nin tasfiyesi olduğu ileri sürülüyor. Bu görüş doğru mudur?

Erol Özkasnak- Şimdi efendim, bir kere o dönemde "**28 Şubat Süreci'nin başlangıcı 11 Ocak 1997'dir**" diyebilirim. Sayın Cumhurbaşkanı'nın (Süleyman Demirel-HC) Genelkurmay Başkanlığı'na davet edilip, kendisine 28 Şubat 1997'de verilen brifingin hemen hemen bir benzerinin verilmesiyle başlayan bu Süreç içerisinde, zamanın Kuvvet Komutanları, Genelkurmay Başkanı'nın emir ve komutasında ve İkinci Başkan tam bir tesanüt içerisinde, tam bir askerî hiyerarşi içerisinde, emir-komuta zinciri içerisinde hareket etmişlerdir, hiçbir şekilde bir ayrım, ayrıcalık olmamıştır.

O bakımdan, bu Kuvvet Komutanlarının görevleri, 30 Ağustos 1997'de rahmetli Güven Erkaya'nın ve hatırladığım kadarıyla Kara Kuvvetleri Komutanımızın görevi ve Hava Kuvvetleri; üçünün birden görevleri sona ermişti, ondan sonra da yeni komuta heyeti geldi.

Zaten 30 Ağustos 1997'den sonra "28 Şubat Süreci"nin o en hareketli günleri sona ermiş, bir parça durulma olmuş idi. Zaten mevcut Hükûmet de değişmiş, yerine başka bir hükûmet kurulmuştu...

Hulki Cevizoğlu- "Bir anlamda amaç yerine gelmişti " diyorsunuz ?..

Erol Özkasnak- Gelmişti. Dolayısıyla, müteakip komuta heyetinin, bir önceki komuta heyeti kadar daha aktif rol oynaması veyahut da daha aktivite içerisinde olması gereği de ortadan kalkmıştı.

Ben şüphesiz, hiçbir zaman "Müteakip, daha sonra gelen komuta heyetinin bir önceki komuta heyetiyle aynı şekilde düşünmediği" şeklindeki görüşlere katılmıyorum. Bu, böyle olamaz. **Türk Silâhlı Kuvvetleri'nde bu hizmet, bu görev, irticayla mücadale görevi; hangi komutan olursa olsun, değişmeden sürer ve sürecektir. Kişilerin şahsiyetiyle bağlı değildir, yalnız, üslûp ve usul konusunda bazı değişiklikler olabilir; fakat esasta hiçbir şey değişmez.** Türk Silâhlı Kuvvetleri, bin yıldan beri gerçekten söylendiği gibi, irticayla mücadale edecektir, etmelidir; **bundan sonra da belki inşallah kalmaz zorunda ama, etmek zorunda kalırsa, edecektir.**

"28 ŞUBAT, CUMHURİYET TARİHİMİZİN EN ÖNEMLİ DÖNEMEÇLERİNDEN BİRİDİR"

Yalnız, şunu bir kere daha belirteyim: **"28 Şubat Süreci" öyle hafife alınacak, bir kenara atılacak bir Süreç değildir, Cumhuriyet tarihimizin önemli dönemeçlerinden biridir.** Bu kriz içerisinde -bir krizdir bu- görev alan bütün Kuvvet Komutanları, başta Genelkurmay Başkanı ve Orgeneral Çevik Bir olmak üzere, üzerlerine düşen tarihî görevi yerlerine getirmişlerdir.

Bu tarihî görevi yerlerine getiren bu kişilere atılan birtakım suçlamaların, aksi görüşlerin çok nedenleri olabilir. Bazıları menfaatleri bozulandır; ki, bu sivil kesimlerde bunlar bellidir, hepimiz biliyoruz bunları. Bunun dışında da, belki o zaman içerisinde, özellikle **Oramiral Güven Erkaya** rahmetli Komutanımızın **ve Çevik Paşa'nın karizmatik liderliğine karşı bir** -nasıl söyleyeyim- **kıskançlık olabilir.**

Hulki Cevizoğlu- Evet.

Umuyorum ve davet ediyorum sizi; inşallah bir başka **"Ceviz Kabuğu"** programında yalnızca siz stüdyoda olursunuz. "28 Şubat Süreci" konusunda zannediyorum artık konuşuyorsunuz, bir vesileyle bizi aradınız. Aslında bu gece "28 Şubat Süreci"ni tartışmak değildi bizim konumuz, son günlerdeki asker-sivil demeçleri ve "Beyaz Enerji Operasyonu" idi.

Ama, aradığınız için çok teşekkür ediyorum ve **bu yaptığınız açıklamalar da, zannediyorum tarihe ışık tutacak ilk elden yapılan açıklamalar.** Daha geniş açıklamaları da bir başka programda bütün sorulara açık olarak yaparsanız mutluluk duyarım.

Buyurun, "Beyaz Enerji Operasyonu ile ilgili olarak benim de adım geçiyor bugünkü gazetelerde" dediniz; nedir o, ben fark etmedim.

Siz buyurun.

BEYAZLISI MI, YOKSA MAVİLİSİ Mİ KONUŞTU ?

Erol Özkasnak- Efendim, önce çok teşekkür ederim; inşallah eğer vaktimiz olursa, bu programı sizinle yapmak isterim.

Aslında benim ilk amacım, Beyaz Enerji konusunda sizi aramaktı; ancak, yapılan görüşmelerden sonra bazı gerçekleri de değişik bir açıdan anlatmanın faydalı olacağına, halkımızın doğru bilgilerle teçhiz edilmesinin her zaman önemli olduğuna inandığım için sizi aradım ve bu konuda konuştum.

Şimdi, Beyaz Enerji konusunda benim adımın geçmesi, tabii yolsuzlukla falan değil, benim bu işle bir alâkam yok. Bu Beyaz Enerji konusunda bir komutana atfen manşetten verilen bir gazetedeki haberle ilgili. Komutanın ismini vermemekle ilgili şey var; bugün yine aynı gazetenin Genel Yayın Yönetmeni tarafından bir yazı var, **"Beyazlı mı, Mavili mi? Hayır Morlu"** diye bir yazı var.

Burada özetle; "Biz haber kaynağımızın ismini vermeyiz, bu komutanın ismini vermeyiz, bu bir gazetecilik etiğidir, bu konuda bizim prensiplerimiz vardır. Hatta, kendi haber kaynağını söylemediği için bu konuştuğumuz gazetenin Ankara Temsilcisinin mahkûmiyet dahi aldığını, bunun kendileri için kutsal bir görev olduğunu" belirten bir yazı.

Ve onun sonunda da; hatta biz, 28 Şubat Döneminde bile dönemin Genel Sekreteri Tümgeneral Erol Özkasnak, Ankara Temsilcimizi arayıp, Oramiral Güven Erkaya'nın, -rahmetli o zamanki komutanımızın- '**Bu defa işi Silâhsız Kuvvetler çözsün**' diye manşetten verdiğimiz bir haberinin kaynağını

sormuştu. Oramiral Güven Erkaya rahmetli olduktan sonra biz söylemiştik onun söylediğini; ama, o zaman bize o soruyu soran Erol Özkasnak'a; ki, 'Sorusu da aynen şöyleydi'" diye geçiyor gazetede; "Beyazlısı mı, yoksa mavilisi mi konuştu?"

"Beyazlı" dediği Deniz Kuvvetleri, "mavili" dediği ise Hava Kuvvetleri Komutanı...

Hulki Cevizoğlu- Ama, siz karacısınız...

Erol Özkasnak- Evet.

"Hava Kuvvetleri Komutanı" şeklinde bir şey var burada. Ben bir kere, bu şeyi tamamiyle tenzih eder ve reddederim. Ne benim aile terbiyem, ne de askerî terbiyem, iki tane Kuvvet Komutanımıza; ki o dönemde çok yakın işbirliği yaptığımız, çok saygı duyduğum birisi rahmetli olan, diğeri de hâlen hayatta olan Ahmet Çörekçi Paşa; bu insanların arkasından, benim akrabam dahi olsa, bir kardeşim dahi olsa, bir gazeteci dostum da, ne kadar çok dostum da olsa; ki o zaman dostumdu bu gazeteci; ben, "beyazlı ve mavili" diye bahsetmem onlardan.

Nitekim, ayrıca bir Genelkurmay Karargâhı olarak, bir Kuvvet Komutanımızın bir gazeteye demeç verip vermediğini bu şekilde tahkik de etmeyiz. Böyle bir usul ve prensip yoktur, bu bize yakışmaz.

ÖZKASNAK: "ERKAYA'NIN ÖĞRENCİSİYİM"

Zaten o dönemde yapılan bütün demeçler; Kuvvet Komutanları tarafından, Genelkurmay İkinci Başkanı tarafından ve benim tarafımdan verilen bütün açıklama ve demeçler, hepsi Sayın Genelkurmay Başkanının onayını almış, tasvip edilmiş, bilinen açıklamalardır. Onların dışında başka şekilde, başka küçük seviyede veya daha az önemde bazı haberler hakkında belki bu anılan gazeteciyle haber kaynağını sormuş olabilirim. Ama, asla ve asla, bir Kuvvet Komutanımızın, özellikle de **Oramiral Erkaya gibi çok saydığım ve onun bir öğrencisi gibi ondan çok şey öğrendiğim** -çünkü, onun emrinde eskiden de çok çalışmıştım- ve yine aynı şekilde Hava Kuvvetleri Komutanımız Ahmet Çörekçi hakkında "beyazlı-mavili" tabirini kullanmam.

Bu tabir, Genelkurmay'da zaman zaman kullanılır bizim kendi aramızda; "**hâkîli-beyazlı-mavili**" diye kullanılır, çünkü üç Kuvvet'ten de şeyler vardır. Belki kendisiyle de bu şeyler konuşulmuş olabilir ama, asla ve asla bu Kuvvet Komutanları için olmaz.

Bu yazıyı okuduğum zaman büyük bir üzüntü duydum. Şimdi bu gazete,

bu olayla; yani biz 28 Şubatın en civcivli günlerinde dahi, askerlerin belki de en ön plânda olduğu zamanlarda dahi; "Biz kaynağımızı bildirmedik" diye böbürleniyorlar burada; hâlbuki benim kanaatime göre, bu kadar masa başında yazılmış...

Hulki Cevizoğlu- Söyleyeceğinizi söylediniz. İsterseniz gazeteyi suçluyormuş gibi yapmayalım, ama siz kendinizle ilgili bölümü, neyi yapıp neyi yapmadığınızı söylediniz. Bizim için önemli olan oydu. Diğeri, o gazeteyle sizin aranızdaki bir mesele belki; ama, kamuoyunu ilgilendiren sizinle ilgili bölümü siz kendiniz açıkladınız; ona teşekkür ediyorum.

Şunu merak ediyorum: Dediniz ki, **"Rahmetli Güven Erkaya benim hocam gibiydi, birlikte de çalıştık."** Siz karacısınız, o denizciydi. Rütbe olarak da sizden üstün olduğuna göre, siz karacı olarak denizcinin emrinde nasıl çalıştınız?

Erol Özkasnak- Efendim, Genelkurmay Karargâhı'nda her üç Kuvvet'ten de subaylar, generaller ve amiraller olur. Sayın rahmetli Komutanımız Oramiral Güven Erkaya J-5 Plân Prensipler Başkanıydı Koramiral olarak. Ben de o zaman Kurmay Albay rütbesiyle Strateji Şube Müdürüydüm onun emrindeki Başkanlıkta ve Genel Koordinatördüm.

Hulki Cevizoğlu- Yani Sayın Erkaya, Genelkurmay'da görevliydi, öyle mi?

Erol Özkasnak- Evet efendim, Genelkurmayda J-5 Plân Prensipler Başkanlığı yaptı Koramiral rütbesinde.

Hulki Cevizoğlu- Anladım, peki.

Ekleyecekleriniz var mıdır, ya da Sayın Dervişoğlu'nun...

Erol Özkasnak- Efendim, dediğim gibi, tabi bu konuda ben aslında Milliyet Gazetesi'ne de -yarın çıkacak- konuştum; gerçekten büyük üzüntü duydum. Hatasıyla sevabıyla, ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik zorluklar düzeltmeye, düze çıkarmaya çalışan, Avrupa Birliği'ne girme gibi çok meşakâtli bir Süreç içerisinde büyük çabalar gösteren şu andaki Hükûmetimizin bu manşet haberden sonra, Genelkurmay Başkanlığı'nın yapmış olduğu çok sert açıklamayla ne kadar zor duruma düştüğünü bu ülkenin bir vatandaşı olarak büyük bir esef ve üzüntüyle karşılıyorum. Ülkenin hiçbir şekilde böyle bir dönemde; borsanın en ufak bir ekonomik durumun en küçük bir söylentiden rahatsız olduğu, ekonomik durumumuzun kötüye gittiği bir dönemde **hayalî bir komutana atfen yapılan bir manşetle ülkenin bir kaotik duruma düşürülmesinden büyük bir üzüntü duyduğum için sizi aradım. Bu tip haberler "28 Şubat Süreci"nde de zaman zaman olurdu ve çoğu zaman olurdu, ama bunların kaynakları falan da hemen de bildirilirdi yani.** Onu da size açıkça söylemek istiyorum.

Hulki Cevizoğlu- Peki, çok teşekkür ediyorum.

Erol Özkasnak- Sağ olun efendim, iyi akşamlar diliyorum.

Hulki Cevizoğlu- İyi geceler.

Sayın Dervişoğlu, telefon hattımızda adı geçen isimlerden birisi, basında daha çok adı geçen bir ANAP'lı milletvekili var; ANAP Diyarbakır Milletvekili Sayın Sepgetullah Seydaoğlu.

İyi geceler Sayın Seydaoğlu.

Sepgetullah Seydaoğlu (ANAP Diyarbakır Milletvekili) - Hayırlı geceler efendim.

Hulki Cevizoğlu- Buyurun efendim.

Sepgetullah Seydaoğlu- Sayın Cevizoğlu, size ve bütün dinleyenlere saygılarımı sunarken, iyi yayınlar diliyorum.

Hulki Cevizoğlu- Sağ olun, buyurun.

Sepgetullah Seydaoğlu- Programınızı akşamdan beri dinliyorum. Sayın Bakanla biraz evvel konuşurken, gıyabımda beni kastederek bir atıfta bulundunuz. Benim bu haftaki Meclis Genel Kurulu'nda gündem dışı yaptığım bir konuşmamdá, "**Türk Ordusu'nu ve Rus Ordusu'nu kıyasladığım**" gibi bir cümle sarfettiniz.

TÜRK ORDUSU'NUN RUS ORDUSU'NA BENZETİLMESİ OLAYI

Hulki Cevizoğlu- Evet, basında öyle yer aldı; "Türk Ordusu'nu Rus Ordusu'na benzetti Seydaoğlu" diye. Hatta Disiplin Kurulu'na verileceğinizin haberleri de basında yer almıştı. Buyurun, sizden ayrıntısını alalım.

Sepgetullah Seydaoğlu- Ayrıntılarını size söyleyeyim.

Şimdi efendim, bir kere biz her hafta Meclis Genel Kurulu başlamadan, hafta başında Meclis Başkanlığı'na müracaatta bulunup, o haftaki gündem dışı konuşma ve grup adına konuşmak için talepte bulunuyoruz. Daha bu konular gündeme gelmeden, Genelkurmay Başkanlığı'nın açıklaması olmadan, yani ayın 9'unda Pazartesi günü ben başvuruda bulundum ve bütün bu haberler 11-12'sinden sonra çıktı. Ben oradaki konuşmamın bütün metnini, hem sizin televizyonunuz da dahil olmak üzere, bütün Türkiye'deki ulusal televizyonlara ve medyaya postaladım. **Orada Türk Ordusu'yla Rus Ordusu'nu kıyaslayan hiçbir cümle sarfetmemişim.** Konuşmamda da zaten gündemde olan ekonomik sorunlarla ilgili, son günlerdeki ekonomik sorunlarla ilgili gündem dışı konuşma talebinde bulunmuştum, Meclis Başkanvekili konuşma talebimi kabul etti. Birkaç örneklemede bulundum; Amerika Birleşik Devletleri'nin 500

milyona yakın nüfusuna göre 250 bin subay ve askerî personel bulunduğunu, Rusya'nın 600 milyon nüfusuna karşılık 400 bin küsûr askerî personel bulunduğunu, Türkiye'nin ise 65 milyon nüfusuna karşı 850 bin asker, 150 bin subay ve erbaş personel bulunduğunu söylemiştim. Ve 2001 yılı bütçesinin, yani ulusal ekonomik bütçemizin 48 katrilyonun yaklaşık yüzde 20'sinin savunma harcamalarına ayrıldığını, halkımın şeyine ayrılan oranın da yüzde 3 olduğunu; böyle bir ülkenin ekonomik bozukluk içerisinde, tıkanıklık içinde kalkınamayacağını ifade ettim.

Hulki Cevizoğlu- Yani, askerî harcamaların yüksek olduğunu mu vurguladınız?

Sepgetullah Seydaoğlu- Evet. Rus Ordusuyla Türk Ordusunu kıyaslayan bir kelime yoktur. Bende şu anda faks olsaydı, Mecliste olan konuşmamı size fakslardım. Yani, "bu ordu iyidir, bu kötüdür" diye ben hiçbir zaman Rus Ordusunu hiçbir şartlarda Türk ordusuyla kıyaslamadığım gibi, nüfus oranı itibariyle askerî alanlara giden harcamayı kastettim. Ve Avrupa Birliği'nin 12 devletine eşit, askerî sayısından iki kat fazla Türk ordusunun giderinin olduğunu ve sayısının olduğunu... Bunu zaten geçen hafta Sayın Ekrem Pakdemirli de Meclis gündemine getirdi; böyle bir külfetin altında bu ülkenin kalkınamayacağını...

Hulki Cevizoğlu- Peki efendim.

Sepgetullah Seydaoğlu- Müsaade edecekseniz; keşke biraz evvel Erol Paşa programdayken ben bir konu açmak isterdim.

Hulki Cevizoğlu- O ayrı bir konu. İnşallah Sayın Seydaoğlu, Sayın Erol Özkasnak programa konuk olur bize, o zaman siz ya da başkaları da soru sorar.

Sepgetullah Seydaoğlu- O zaman onunla ilgili değil; yine bir konuyu size arz edeyim.

Hulki Cevizoğlu- Affedersiniz, izin verirseniz, sizin aramanız ve benim de size bağlanmamdaki neden şuydu: Adınız geçti; gazetelerde sizinle ilgili yer alan haberleri biz de aynen burada aktardık. "Türk Silâhlı Kuvvetlerini Rus Ordusuna benzetti Seydaoğlu" diye haberler vardı. Onu sayın Yücelen'le konuşurken...

Sepgetullah Seydaoğlu- Sayın Cevizoğlu...

Hulki Cevizoğlu- Siz de doğrusunu söylediniz, "Ben öyle demedim, böyle dedim" dediniz; sizinle ilgili bölümümüz bitti galiba.

Sepgetullah Seydaoğlu- İkinci bir cümleyi size arz edeyim.

Hulki Cevizoğlu- Buyurun.

Sepgetullah Seydaoğlu- Gazetede atfedildiği gibi, tamamiyle yanlış, yalan, önyargılı bir infazdır; ne ben Disiplin Kurulu'na verilmişim, ne bu konuyla ilgili bir ifadem alınmıştır.

Bir de ANDIÇ Programına; biraz evvel **Erol Paşa ile Çevik Bir Paşanın iki yıl önce, benim ve beş milletvekili hakkında İnfaz Yasasını Genelkurmayda belge eden bir ANDIÇ raporu elimize geçti, onu Mecliste okudum.**

Hulki Cevizoğlu- O ANDIÇ tartışmalarını da; Sayın Özkasnak ya da Sayın Çevik Bir stüdyomuza eğer gelirlerse, canlı yayında o zaman söylersiniz. Ama, keşke demin bilebilseydik daha iyi olurdu.

Çok teşekkür ediyorum.

Sepgetullah Seydaoğlu- Demokratik ve hukuk devleti ortamında ANDIÇ'ın demokratik olup olmadığını da size açıklamak istiyordum ama...

Hulki Cevizoğlu- Sayın Dervişoğlu'na sorarız, Deniz Kuvvetleri eski Komutanımıza sorarız.

İyi geceler, çok teşekkürler.

Sepgetullah Seydaoğlu- Peki, iyi geceler efendim.

Hulki Cevizoğlu- Sayın Seydaoğlu'nun kendisini ilgilendiren bölümüne cevap hakkını kullandırmış olduk.

ANDIÇ konusunda sizin söyleyeceğiniz var mıdır; Sayın Seydaoğlu'nun konusunu açtığı ve basında da zaman zaman yer alan bu 28 Şubat konusundaki ANDIÇ'lar konusunda?

Salim Dervişoğlu- Şimdi, eğer uygun görürseniz ben buna cevap vermeden önce, müsaade ederseniz, Erol Özkasnak Generalimizin söyledikleriyle ilgili bazı...

Hulki Cevizoğlu- Katılmadığınız yerler var galiba...

Salim Dervişoğlu- Katıldığım ve katılmadığım yerler var.

Hulki Cevizoğlu- Buyurun; her ikisini de...

Salim Dervişoğlu- Şimdi, bir defa sual sordunuz, "herkes aynı fikirde miydi?" dediniz. Ben size şunu söyleyeyim: Ben Donanma Komutanı'ydım o zaman, Millî Güvenlik Kurulu üyesi değildim. Dolayısıyla, Millî Güvenlik Kurulu'nda o toplantıda bulunmadım. Ancak, siz de biliyorsunuz, **rahmetli Oramiral Güven Erkaya Deniz Kuvvetleri Komutanı'ydı, ama benim sınıf**

arkadaşımdır ve biz çok yakın iki arkadaştık. Dolayısıyla...

Hulki Cevizoğlu- Yani, siz hep Güven Erkaya'yı görev olarak izlemişsiniz ama, aslında aynı sınıftasınız...

GÖLCÜK'TEKİ 28 ŞUBAT TOPLANTISI !

Salim Dervişoğlu- Evet. Aslında aynı sınıftanız ve birbirini de çok seven iki yakın arkadaştık. Dolayısıyla, Güven Erkaya ile biz sürekli bu konuları konuşur, görüşür, istişarede bulunurduk. O bakımdan, orada cereyan edenlere de detaylı olarak vakıfım.

Hemen şunu ifade edeyim ki; Millî Güvenlik Kurulu'nda cereyan eden o toplantı sırasında, **ne Sayın Erol Özkasnak, ne de Sayın Çevik Bir, Millî Güvenlik Kurulu üyesi değildiler** zaten; görevleri icabı üyesi değildiler.

Ancak, **28 Şubat'tan önce, biliyorsunuz Gölcük'te bir Harp Oyunu yapıldı. O Harp Oyunu'nda bütün Ankara'da görevli olan Kuvvet Komutanları'na ilâveten diğer komutanlar da vardı. Ben evsahibiydim ve orada toplandık.**

Hakikaten, tamamen askerî maksatlı, her yıl yapılan rutin bir Harp Oyunu vesilesiyle biraradaydık. Ancak, orada doğal olarak, o gün memleketin içinde bulunduğu durum ve karşı karşıya bulunulan sıkıntılar görüşüldü, istişare edildi, "hareket tarzı ne olabilir?" denildi.

Komutanlarımız o zamanki -sağ olsunlar- hepimizin fikirlerini aldılar. Ve neticede verilen karar, tamamen yasal ortamlar içinde bu konuların dile getirilmesi oldu; ki, Millî Güvenlik Kurulu'ndaki 28 Şubat toplantısı bunun sonucunda meydana gelmiş olan bir olay.

Hulki Cevizoğlu- İzin verir misiniz; **açıklamalarınız tarihe ışık tutuyor.** Niye?.. **Çünkü 28 Şubat, üzerinde çok fazla durulmamış; aslında durulmuş, ama bu konunun içinde yer alan, özellikle üniformalı askerler tarafından, o döneme damgasını vuran isimler tarafından fazla açıklanmamış bir konu.**

Biz bu gece neye niyet ettik, neye kısmet oldu; tarihe bir başka boyutuyla ışık tutuyor bu program.

28 Şubat'la ilgili tartışmalarda daha sonra denmişti ki; "**28 Şubat Kararları'nın merkezi Gölcük idi.**" Siz de o dönemde Donanma Komutanıydınız. O dönemde Donanma Komutanı olarak Millî Güvenlik Kurulu üyesi değildiniz ama, bu kararların çıkış noktası olan üs'de, Gölcük'teki üs'de oranın ev sahibiydiniz ve diğer Kuvvet Komutanlarına ev sahipliği yaptınız ve bu 28 Şubat Kararları'nın alınmasının da içinde yer almış oldunuz; "Öyle

miydi, değil miydi?" diye bu nokta tartışılıyordu; böyle olduğunu siz ilk ağızdan açıklıyorsunuz. Teşekkür ederim.

Buyurun.

Salim Dervişoğlu- Efendim, şunu söylüyorum: Orada durumu bir tezekkür ettik; yani Harp Oyunu arasındaki periyotta. Çünkü, oraya katılan diğer orgenerallerimiz de vardı, sonradan Kuvvet Komutanı olan orgenerallerimiz de vardı.

Şimdi orada, **Erol Paşa'nın dediği hususa katılıyorum; hiç kimse farklı düşünmüyordu, bir tane istisnası yoktur. Bunu, gene tarihî bir gerçek olarak söyleyebilirim. Yani, o periyotta Yüksek Askerî Şûra üyesi olan orgeneral ve oramiral rütbesindeki herkes tamamen hemfikirdi.**

Hulki Cevizoğlu- Yani, sizin bu Gölcük'teki toplantınızda Yüksek Askerî Şûra üyesi olan komutanların tamamı mı katıldı?

Salim Dervişoğlu- Hemen hemen tamamıydı; evet.

Hulki Cevizoğlu- Demek ki, 28 Şubat Kararları'nın çıkış noktası, orijini, Gölcük'teki bu toplantı. Ve Yüksek Askerî Şûra üyeleri –başkanlık eden Başbakan hariç- askerî yetkililerin hepsi bu kararı verdiler.

Salim Dervişoğlu- Yani dediler ki; "Evet, ülkemizde ciddî bir lâiklik ihlâli bahis konusudur." Herkes kendi müşahedelerini söyledi, komutanlarımız bizlerin de fikirlerini aldılar, hepimiz aynı teşhis üzerinde birleştik. O bakımdan, Erol Özkasnak Generalin, "herkes hemfikirdi" düşüncesine katılıyorum; onu teyit etmek istiyorum.

Hulki Cevizoğlu- İzin verir misiniz Sayın Amiralim?

Salim Dervişoğlu- Buyurun.

MGK'DAN ÖNCE GÖLCÜK'TE...

Hulki Cevizoğlu- Hani siz demin dediniz ki; "Bu tür ciddî meseleler Millî Güvenlik Kurulu'nda konuşuluyor. Ama, önce Gölcük'te konuşmuşsunuz.

Salim Dervişoğlu- Şöyle söyleyeyim: Biz askerler her konuyu, Millî Güvenlik Kurulu toplantısı öncesinde biraray gelir, her konuyu bir toplantı yapar, konuşuruz; bugün de öyledir. Yani, bir hata yapmamak için orada, önce fikir teatisinde bulunuruz, kendi hazırlıklarımız ortaya koyarız -belki dikkat etmişsinizdir; askerler her şeye hazırlıklı gelir- karşılıklı fikir teatisinde bulunuruz ve istişare ederiz, ondan sonra oraya hazırlıklı gideriz.

Hulki Cevizoğlu- En fazla hazırlıklı olan da Güven Erkaya gibi gözüküyordu; çünkü Millî Güvenlik Kurulu'nda...

Salim Dervişoğlu- Onun dosyası daha fazlaydı.

Hulki Cevizoğlu- Evet. Sizin önünüzde de şu anda mavi bir klâsör var; Erkaya'nın önünde de basına, özellikle televizyonlara yansıyan çok sayıda klâsörler oluyordu.

Sizin de o dönemde Donanma Komutanı olarak, bir üstünüzde, bağlı olduğunuz komutan, sınıf arkadaşınız olan Güven Erkaya'ydı; 28 Şubat'ın mimarlarından birisi.

Salim Dervişoğlu- Doğru.

Hulki Cevizoğlu- Siz, "Millî Güvenlik Kurulu'nun üyesi değildim" diyorsunuz ama; aslında, hem bağlı olduğunuz Komutan açısından, hem sınıf arkadaşınız olması nedeniyle, hem toplantıya ev sahipliği yapmanız nedeniyle, 28 Şubat'ın ta göbeğinde olan insanlardan birisiniz.

Salim Dervişoğlu- Efendim, **28 Şubat Toplantısı'na götüren; o Sürecin diyeyim ben, onun içinde bulunan ve orada netice itibariyle alınan kararlara bütün kalbiyle katılan kişilerden biriyim. Sonradan da takipçisi gayet tabiî; gene Erol Paşanın söylediği gibi, olduk.** Buna katılıyorum.

28 ŞUBAT VE KUBİLAY OLAYI

Hulki Cevizoğlu- "Süreç" diyorsunuz, "post-modern darbe" sözüne katılmıyorsunuz...

Salim Dervişoğlu- Şimdi onu söyleyeceğim; işte katılmadığım nokta orası. Aslında "Süreç"i de çok sevmiyorum ya neyse; demin onu da ifade etmiştim.

Hulki Cevizoğlu- Ne diyorsunuz ona?

Salim Dervişoğlu- Efendim, ben ona diyorum ki, "**Bir reaksiyondur 28 Şubat**." 28 Şubat; eğer 1930'da olsaydı o olaylar, 1930'da gene bir reaksiyon olurdu, **Atatürk'ün liderliğinde bir reaksiyon olurdu; nitekim Kubilay olayında olmuştur**. Yani, Türkiye lâik bir Cumhuriyettir ve lâiklik Türkiye'nin temel özelliğidir. Türkiye Cumhuriyeti'nin varlığının lâiklikle özdeşleşmiş olduğu konusunda bütün askerler hemfikirdir.

O bakımdan, ben "Süreç" denildiğinde, bir olayla başlayan ve devam eden, o olayın etkisi altındaki bir periyodu anlıyorum. **Onun için diyorum ki, 28 Şubat aslında bir reaksiyondur; Cumhuriyetin başından beri kabul edilmiş olan "lâiklik" ilkesinin ihlâlini ortaya koyan olaylar karşısındaki bir reaksiyondur**.

Hulki Cevizoğlu- Muhatabı kimdi bu reaksiyonun; Hükûmet mi?

Salim Dervişoğlu- Bu reaksiyonun muhatabı o günkü Hükûmetti.

Hulki Cevizoğlu- Yani, "Hükûmete karşı bir reaksiyon" desek daha mı doğru olur?

Salim Dervişoğlu- Efendim, şöyleydi: Daha doğrusu, Hükûmetin bir kanadının -biraz Erol Paşa da ifade etmeye çalıştı- yapmış olduğu hareketlerde, sanki devletin temel yapısının değiştirilmesini uzun vadede amaçlayan ve bazı şeyler varmış gibi göründüğü için ve öyle değerlendirildiği için. Nitekim, sonradan yargı da benzeri kararı verdi ve Refah Partisi kapatıldı. Demek ki yanlış değilmiş.

O bakımdan, ona karşı Millî Güvenlik Kurulu'nda, o yasal ortamda bunların dile getirilmesi gereği duyuldu, ihtiyacı duyuldu; onlar dile getirildi, orada kabul edildi ve sonra uygulamasına geçildi.

Bizim dönemimizde her toplantıda 28 Şubat Kararlarının uygulamalarıyla ilgili diğer şeyler meyanında bilgi verilmesi rutindi, âdetti. Hâlâ da bilmiyorum nedir durum...

Hulki Cevizoğlu- Önemli bir şey söylediniz; "Nitekim, daha sonra da yargı benzer kararı verdi, Refah Partisi kapatıldı" dediniz. Eğer Refah Partisi yargı yoluyla kapatılmasa idi, sizlerinde bulunduğunuz bu 28 Şubat hareketi haksız mı olacaktı? Yani, sizin haklılığınızı yargı mı kanıtladı?

Salim Dervişoğlu- Hayır hayır. Faraziyelerle konuşmak istemiyorum; yani, aslında ben gerçeğe değinmek istedim, gerçek şu: Biz, yapmış olduğumuz teşhiste, yapmış olduğumuz müşahadede haklı olduğumuzu, bir kere daha yargının bu kararıyla gördük.

Hulki Cevizoğlu- "Zaten haklıydık, bir kere daha..." diyorsunuz.

Salim Dervişoğlu- "Zaten haklıydık, bir kere daha gördük" diyorum.

Şimdi bakın, burada diyor ki Erol Özkasnak; "Bin yıldan beri -tabirini kullandı- irticayla mücadele vardı ve devam edecektir." Doğrudur, sebebini ben de söyledim, burada da hemfikirim.

Hulki Cevizoğlu- Genelkurmay Başkanı da söylemişti onu.

Salim Dervişoğlu- Tabii. Şimdi "post-modern darbe" tabirine gelince; hiç, ama hiç kabul etmediğim bir tabir.

Şimdi bakın diyor ki Erol Paşa; "Efendim, biz askerî hiyerarşi zinciri içinde görevimizi ifa ettik." Doğrudur. Kendisini Genel Sekreterdi, Genel Sekreter İkinci Başkana bağlıydı...

Hulki Cevizoğlu- Genelkurmay Genel Sekreteriydi...

Salim Dervişoğlu- Genelkurmay Genel Sekreteriydi, Genelkurmay İkinci Başkanına bağlıydı, Genelkurmay İkinci Başkanı Gelkurmay Başkanı'na bağlıydı. Çevik Paşa da muhtelif vesilelerle, "Biz kendimiz hiçbir şey uydurmadık, neticede askerî hiyerarşik zincir içinde görevimizi ifa ettik" diye söylemiştir ve doğrudur. Şimdi bu gerçek ortadayken, demek ki "post-modern darbe" tabirini kullanacağımız veya uygun gördüğümüz veya tasvip ettiğimiz 28 Şubat'ın emrini Sayın Genelkurmay Başkanı İsmail Hakkı Karadayı veriyor.

Şimdi, İsmail Hakkı Karadayı Orgeneralimiz, Komutanımız, benim çok saygı duyduğum, hasseten özellikle, kişisel olarak çok saygı duyduğum bir insan. "Darbe" lâflarıyla, "darbe" düşünceleriyle... "Darbe" demek, kûdeta; yani demokrasiyle bağdaştırılacak bir terim değil bir defa...

Hulki Cevizoğlu- "İhtilâl" yani...

Salim Dervişoğlu- İhtilâl.

"İhtilâl" düşünceleriyle hiç arası iyi olmayan; benim gördüğüm, inandığım, tanıdığım kadarıyla, hakikaten mevcut düzene, demokratik düzene son derecede saygılı bir komutanımızdı. Onun için, bu tabirden; bilmiyorum ama, -onun avukatı da değilim- rahatsız olacağını zannediyorum, o bakımdan katılmam mümkün değil. **Bu "post-modern darbe"ye ne basında katılıyorum, ne Özkasnak Paşanın bunu pek sevmesine katılıyorum. O, tabi kendi bileceği bir iş ve kendine göre gerekçeleri olabilir. Bunu hasseten belirtmekte zaruret görüyorum**. Demokratik bir düzen içinde yaşıyoruz; o dönemde de demokratik bir düzen içindeydik, demokratik düzen içinde böyle...

Ve bana bir sual sordunuz siz, onun için de ters geldi; "Acaba siz askerî darbeleri olası görüyor musunuz?" dediniz.

Hulki Cevizoğlu- En başta. Bu son tartışmalar, operasyon ışığında dendi.

Salim Dervişoğlu- Ve ben buna "Hayır, kesinlikle görmüyorum" dedim; o düşüncemi mahfuz tutuyorum...

Hulki Cevizoğlu- O zaman, onunla ilgili hemen şunu sorayım: **Askerî darbeleri demokrasi içinde uygun görmüyorsunuz, ama demokrasi içinde reaksiyonları** -sizin tabiriniz bu- **uygun görüyor musunuz?**

Salim Dervişoğlu- Şöyle görüyorum: Reaksiyonların yasal plâtformlarda gösterilmesini uygun görüyorum. Ki, bunlardan biri Millî Güvenlik Kuruludur.

Hulki Cevizoğlu- Siz, dönemin Genelkurmay Başkanı İsmail Hakkı Karadayı'nın da rahatsız olduğunu söylediniz; yani Sayın Karadayı ve siz "post-modern darbe" sözünü kabul etmiyorsunuz...

Salim Dervişoğlu- Karadayı için konuşmadım; "tahmin ediyorum, herhâlde" dedim. Tanıdığım kişiliğiyle bu tabiri kabul etmiyordur.

Hulki Cevizoğlu- En azından siz kabul etmiyorsunuz; açık ve net bu.

Salim Dervişoğlu- Ben kabul etmiyorum, tabii.

Hulki Cevizoğlu- Ama, 12 Eylül 1980 "olayı" diyeyim; tanımlamasını sizden rica edeyim. 12 Eylül 1980 "olayından" Sayın Kenan Evren'in rahatsızlığını biz duymadık. Yani, 12 Eylül'e "darbe" denmesinden, 12 Eylül'e "ihtilâl" denmesinden, o işin başındaki Kenan Evren'in rahatsız olduğunu hiç duymadık biz, ya da ben hatırlamıyorum şu anda.

Salim Dervişoğlu- Şimdi bakın; 12 Eylül'le 28 Şubat'ın hiç benzerliği yok. Bir defa, takdir edersiniz, her olayı kendi şartları içinde değerlendirmek gerekir. 12 Eylül'ü değerlendirmek için, 12 Eylül'e takaddüm eden olayların çok iyi bir değerlendirmesini yapmak lâzım. Ülkenin içinde bulunduğu durumu çok iyi değerlendirmek lâzım. Dünya konjonktürü içinde, o zamanki siyasal konjonktür içinde Türkiye'nin yerini çok iyi değerlendirmek lâzım. O günün şartları içinde ben de, görev verildi görev aldım orada, sizin de dediğiniz gibi bir Daire Başkanı'ydım.

Hulki Cevizoğlu- Millî Güvenlik Kurulu'nda Halkla İlişkiler Daire Başkanı...

Salim Dervişoğlu- Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinde Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanı'ydım. Dolayısıyla, o yönetimin basındaki akislerini, basınla ilgili olan hususlarını savunmak, ifade etmek, izah etmek durumundaydım, yapılan tenkitlere karşı cevap vermek durumundaydım gerektiğinde.

Ve şuna inanıyorum ben bütün kalbimle; 12 Eylül'e takaddüm eden günlerdeki Türkiye'nin görünümü vahimdi. "Ekonomik bakımdan 50 sente muhtacız" diyorduk; **ordu bölünmüştü, polis bölünmüştü, güvenlik güçleri bölünmüştü**; "sağ ve sol" diye ayrılmıştık, sokaklarda halk, kuyruklar, bir tarafta sosyal patlamalar birbirini takip ediyor, insanlar birbirini öldürüyor... Bu şartlar altında vuku bulan bir olaydır. Türkiye'de bugün böyle bir durum yok.

Hulki Cevizoğlu- Dil sürçmesi mi, yoksa bilerek mi söylediniz, özür dileyerek soruyorum; "**ordu da bölünmüştü**" dediniz.

Salim Dervişoğlu- Tabii.

Hulki Cevizoğlu- 12 Eylül'den önce ordu bölünmüşse, nasıl emir-komuta içinde yapıldı bu?

Salim Dervişoğlu- Şöyle oldu: Ordunun içinde bölünmüşlükten kastım; ordunun içinde polisteki Pol-Bir, Pol-Der gibi resmen teşekkül etmiş unsurlar kanun gereği olmuyordu, ama ordunun içinde de sağcılar, solcular vardı. Yani...

Hulki Cevizoğlu- Ne olarak adlandırılıyordu; yani nasıl bir gruplaşmaydı bu?

"ORDUNUN İÇİNDE DE MİLİTANLARI VARDI"

Salim Dervişoğlu- Bunlar da, dışarıdaki sivil teşekküllerin uzantıları hâlindeydiler. **En azından onlarla birlikte hareket ediyorlardı; ordunun içinde de militanları vardı onların.**

Hulki Cevizoğlu- Yani, 12 Eylül öncesi "devrimci askerler, milliyetçi askerler" gibi mi ayrılmıştı?

Salim Dervişoğlu- Gayet tabi. 12 Eylül öncesinde bunlarla da mücadale etmek zorunda kaldık biz. Bugün nasıl ordu, içindeki irtica yanlılarını temizliyor, aşırı ideolojik akımlara kapılanları temizliyor, kendini bu tip şeylerden uzaklaştırmak istiyorsa, o zaman daha büyük boyutlarda biz bunlarla uğraştık.

Yani, bir defa şunu hiç unutmayalım: Ordu, başka devletin ordusu değil, Türk Ordusu. Türkiye'nin genelinde meydana gelen hastalıkların, iç bünyedeki istikrarsızlıkların orduya da bir ölçüde aksetmesi kaçınılmazdır; başka bir unsur değil ki bu. Ama ordu, bunlarla mücadale ederek kendini arındırmak ve hiyerarşik yapısını muhafaza etmek mecburiyetindedir; bunu da yapıyorlar, her zaman yaptılar.

Hulki Cevizoğlu- Bunu da yapıyorlar ama; izleyicilerimiz, tabii bu programı sade vatandaşlarımız kadar yetkililer de seyrediyor, sizin gibi emekli arkadaşlarınız da seyrediyor belki, aydınlar da seyrediyor. Şimdi dediniz ki; "12 Eylül öncesinde ordu da bölünmüştü; işte Pol-Bir, Pol-Der gibi değil ama, açıkça bu isimleri alamıyorlar ama, devrimci subaylar, milliyetçi subaylar, o dönemki siyasal akımlara göre gruplaşıyorlardı. Ama, Yüksek Askerî Şûra 12 Eylül öncesinde de vardı değil mi?

Yüksek Askerî Şûra'da, ordunun disiplinini bozacak insanlar, hangi rütbede olursa olsun, atılıyor ordudan. Biz bunu basında genellikle "şeriatçı subaylar atıldı" diye okuyoruz, görüyoruz.

Peki, 12 Eylül öncesi; 1980'de yapıldı, diyelim ki 1979 Ağustos'undaki Yüksek Askerî Şûra'da; 1978, 77, 76, geriye doğru gidelim, hep Ağustos aylarında yapılan bu Yüksek Askerî Şûra'larda bu bölünme tespit edilip de, ordu disiplininin sağlanması yönünde bazı subayların ihracı sözkonusu olmadı mı, fark edilmedi mi?

Salim Dervişoğlu- Şimdi bakın; ihraç, her zaman sözkonusudur, ihracın usulleri var. Ama, her zaman Şûra'da yapılmaz, Kuvvetin kendisinin de yetkisi vardır. Bir heyet vardır, bu heyetçe evvelâ siciller tanzim edilir, -bu usulü izah

etmek ihtiyacını duyuyorum- "Orduda kalması caiz değildir" notları konur ilk üstleri tarafından, ilk amiri tarafından. Ondan sonra ikinci amiri tarafından dokümanlar istenir zaten; ek dökümanlar vardır. Neden?..

Hulki Cevizoğlu- Kontrol için.

Salim Dervişoğlu- Tabii. Onlar istenir, o da hemfikirse, "Orduda kalması caiz değildir" der, üçüncü amire gider. Üçüncü amir bütün hepsini inceler, komutanların mütalâaları vardır; ilk amirin, ikinci amirin vesaire. Üçüncü amir de alır, "Orduda kalması caiz değildir" der, gönderir Kuvvet'e. Kuvvet'e gönderdikten sonra bunlar adlî bakımdan incelenir; ne kadar bu adam orduda kalabilir, ne kadar kalmaması gerekir, kendisine ne ceza verilmesi gerekir... Çeşitli metotlar var atmadan önce düşünülen; yerini değiştirmek var, vesaire var...

Hulki Cevizoğlu- Ama, orada bir ömür biçiliyor yani; ne kadar kalabilir. İşte, albaylığına kadar kalabilir, gibi.

Salim Dervişoğlu- Hayır hayır, öyle değil.

Hulki Cevizoğlu- Nasıl?

Salim Dervişoğlu- Meselâ, "1 yıl daha denensin" kararı verilebilir, "Bu, atılması için yeterli değil" kararı da verilebilir, "Ast makamlara, komutanlara bildirelim; siz inceleyin bu söylediklerniz bakımından, yeterli değil bu" denir. Ondan sonra bir komisyon toplanır. Bu komisyonun başında Kuvvet Kurmaybaşkanı vardır, amiraller vardır, adlî müşavir de vardır, hukukî bakımdan da incelenir. Ondan sonra bu heyet oturur teker teker bunları inceler, bütün mütalâalar ortaya getirilir, ondan sonra, "Evet bu zat orduda kalması caiz olmayan bir kişidir" denir.

Hulki Cevizoğlu- O zaman, Yüksek Askerî Şûra'ya getirilmeden de atılabiliyor mu?

Salim Dervişoğlu- Tabii, Yüksek Askerî İdare Mahkemesi'ne gönderirsiniz, Yüksek Askerî İdare Mahkemesi'nde bütün bu dökümanlarla birlikte incelenir ve ihraç edilebilir. Yüksek Askerî Şûra'ya da gönderilebilir, Yüksek Askerî Şûra'da da ihraç kararı alınabilir. Olay bundan ibaret yani.

Hulki Cevizoğlu- Ama, Yüksek Askerî Şûra'da bazı komutanların ordudan ihraç edilmesinin gerekçesi olarak; yine basında izlediğimiz, okuduğumuz bilgilere göre, "Attığımız kişi bir daha orduya dönemesin, yargıdan geri gelmesin, bununla uğraşmayalım" düşüncesi gösteriliyor. Çünkü, Yüksek Askerî Şûra kararlarına karşı yargı yolu kapalı.

Peki, siz Askerî İdare Mahkemesi'ne başvurduğunuz zaman, o atılan kişi dava açıp da -yargı yolu açık ise- dönebiliyor muydu?

Salim Dervişoğlu- Tabi, dönebiliyordu. Ve demin dediğim gibi, aslında yargıda da bölünmüşlük vardı.

Hulki Cevizoğlu- 12 Eylül öncesi?..

Salim Dervişoğlu- Tabii. Her yerde olduğu gibi, -demin dedim- hastalık Türkiye çapında her tarafa bulaşabiliyor. O bakımdan, "Efendim, burası tamamen bundan arîdir" demek zor. O bakımdan, atılanlar yine de vardı, dönenler de vardı.

12 EYLÜL'DE KARŞI DARBE TEHLİKESİ

Hulki Cevizoğlu- 12 Eylül 1980 ihtilâlinde Kenan Evren'in Başkanlığı'nda bir ihtilâl gerçekleşmeseydi, "devrimci subaylar-milliyetçi subaylar" ayrımı olduğuna göre, ordu içindeki bir başka reaksiyon sonucu başka tür bir darbe sözkonusu olabilecek miydi; onun eşiğine geldik mi? Hani, 1971 öncesi gibi.

Salim Dervişoğlu- Şimdi doğrusunu isterseniz, Türkiye 1960'ta bunu yaşadı ve bunun mahzurlarını da gördü. Ordunun, dediğim gibi, en büyük gücü hiyerarşik yapısının muhafazasıdır ve bunun hiçbir zaman bozulmasını istemez. O bakımdan, gayet tabiî, **o bölünmüşlük içinde böyle endişeler varolmuştur**. Yani, dediğim gibi, **çok kuvvetli doneler olmamakla beraber, geçmişte yaşadığımız tecrübeden mütevellit böyle bir şeyin olmaması çok fazla arzu edilmiş, her zaman da arzu edilmiş.** Ordunun en büyük gücü, dediğim gibi, o hiyerarşik yapısı, emir ve komuta zinciridir.

DEMOKRASİNİN ŞARTI. BEŞ DÖNEM KESİNTİ OLMAYACAK

Hulki Cevizoğlu- "Avrupa Birliği" dedik ama, tam bu söyleşiyi devam ettirmek açısından buradan demokrasiye geçelim istiyorum, sonra Avrupa Birliği'ne döneriz.

Sizin bir "demokrasi" tanımınız var, "demokrasi" ölçütünüz var. Emekli olduktan kısa bir süre sonra yaptığınız röportajda, Sabah Gazetesi'ndeydi zannediyorum, diyorsunuz ki, "Eğer iktidar değişikliği 20 yıl ya da dört-beş dönem hiçbir soru işareti olmadan gerçekleşiyorsa, o ülke demokratiktir."

Doğru mu?

Salim Dervişoğlu- Doğru.

Hulki Cevizoğlu- Evet, doğru almışız.

Peki. Şimdi bu ihtilâlleri de açıkladınız; '61'i de, 1980'i de, bunları da dikkate alarak Türkiye'de bugüne kadar gerçek bir demokrasinin olmadığını bir asker olarak söylüyor musunuz?

Salim Dervişoğlu- Şimdi efendim, bu bir değerlendirmeydi. O zaman

okuduğum, "Patience of Democracy"di galiba adı; bir kitabın yazarına atfen söylemiştim. Şöyle düşünüyorum; orada şöyle bir değerlendirme var, yazar diyor ki: "Dünyada 36 tane demokratik olduğu ifade edilebilecek ülke var." Bunların içinde Papua-Yeni Gine de var. Ve hangi tarihte demokratik olduklarının kabul edildiğini koymuş. Aslında analitik bir inceleme yapıyor; bir tezdir netice itibariyle ve o analitik incelemede, bir ülkenin demokratik olup olmadığını saptamaya çalışmış. Bunların içinde Türkiye yok. Araştırdım yani, Türkiye niye yok; Türkiye demokratik bir ülke...

Hulki Cevizoğlu- "...diyoruz" biz.

Salim Dervişoğlu- Biz diyoruz ve öyle de; inanıyorum, öyle de. Ama, oradaki kriter şu: Diyor ki; "Bir ülkede dört veya beş yıllık seçim dönemi içinde en azından dört veya beş defa, -dört ilâ beş defa- eğer seçim yoluyla iktidarlar teşekkül ederse, o ülkede istikrar kazanmış bir demokrasinin varlığından söz edilebilir. Yeni demokrasiyi benimsemiş ülkelerde eğer bu sürekli olmuyorsa, en azından minumum...

Hulki Cevizoğlu- Kesintiye uğruyorsa...

Salim Dervişoğlu- Kesintiye uğruyorsa, bu ülkenin demokratikliğinden söz etmek güçtür.

Ben bunu çok benimsiyorum; doğru. Nedeni şu: Demokrasi anlayışı bir kültür meselesi. Bu demokrasi kültürünün, halkın, bana göre çoğunluğu değil, tümü tarafından bilinmesi, öğrenilmesi gerekli. O bakımdan, dört veya beş seçim dönemi makul bir rakam gibi göründü bana. O bakımdan bu fikrim teşekkül etti.

İkinci bir unsur da şu: Diyor ki, "Bu da yetmez. Bir seçim döneminde seçilen hükûmetin niteliği de çok önemli." Bu, tabi seçmenin seçme kabiliyeti ve niteliğini irdelemek için konulmuş olan bir kriter.

HALK SEÇTİYSE DOĞRU MU ?

Hulki Cevizoğlu- Yani, Türkiye'de politikacıların biraz popülizm yapma adına, halk dalkavukluğu yapma adına her seçim sonrası, "Halk seçtiyse iyi yapmıştır, halkın seçtiği her şey doğrudur" diye demeç veren politikacılar oluyor sağdan ve soldan; demek ki, o sözkonusu araştırmacı buna da katılmıyor.

Salim Dervişoğlu- Hayır.

Hulki Cevizoğlu- Halk, kaliteli bir seçim yapacak...

Salim Dervişoğlu- Evet. Yani, bu kültür gelişmiş, demokrasiyi benimsemiş, özümsemiş bir halk, bir millet öyle bir seçim sonucu ortaya koyacak ki, bu seçim sonucunda ortaya çıkan iktidarlar, yöneticiler, gerçekten halka hizmet eden bir kadro oluşturacaklar.

Bir defa demokrasiyi şöyle tarif edelim: Demokrasiyi, malûmunuz, çok basit ifadesiyle, "Halkın kendi tarafından kendisini idare etmesi, yönetmesi" diye tarif edebiliriz. Şimdi, bu "kendi tarafından" işini seçtikleri yapıyor. O hâlde, kendi kendini bir anlamda -mantıkî olarak gidersek- yönetmek iktidarından yoksun olan bir geri kalmışlık bahis konusu oluyor demokrasi düşüncesi açısından. O yüzden, bu da bir kriter.

Şimdi Türkiye'de, ben tabi bu ikincisini söylemek durumunda değilim; böyle bir şeyin var olduğunu söylemek bana düşmez. Ama, birincisi Türkiye'de şu anda var; **1983'te biz tekrar serbest seçimlerle bir hükûmet seçtiğimize göre, en azından bu kritere göre 2003 senesinden önce tam demokratik bir ülke olduğumuzu söyleyemeyiz.**

Hulki Cevizoğlu- 28 Şubat'ı...

Salim Dervişoğlu- "Post-modern darbe" kabul etmiyorum, onun yasal olduğunu kabul ediyorum.

Hulki Cevizoğlu- Kabul edilirse, bu 20 yıllık kesintisiz dönem gerçekleşmemiş olacak.

Peki. Siz 1983'ü esas alarak söylediniz, biraz daha geriye gidelim. 27 Mayıs 1961, 12 Mart 1971, 12 Eylül 1980 ve 28 Şubat 1997.

1961'den bu yana ya da çok partili döneme geçtiğimiz 1946'dan, -hadi, daha iyice oturdu- 1950'den sonrasını ele alalım; son 50 yıl içinde, sizin tanımınıza ve o sözkonusu yazarın demokrasi tanımına göre, Türkiye'de demokrasi oturmamış, kesintiye uğramış; belli.

Türkiye'de istenen demokrasinin oturmamasının nedeni, -demokrasiyi engelleyenler diyelim- siviller mi, askerler mi?

Darbeyi yapan askerler; ama, bazıları da diyor ki, "Yaptıran da siviller." O zaman, bu **demokrasinin önündeki engel asker mi oluyor, sivil mi oluyor?**

"DARBEYİ YAPTIRAN SİVİLLERDİR"

Salim Dervişoğlu- Valla ben şöyle düşünüyorum; çok samimi olarak, ikinci söylediğinize katılıyorum.

Şimdi, demokratik bir düzende -ki, biz iddia ediyoruz, demokratik bir düzenimiz var- aksaklıklar olabilir, bu aksaklıklar da düzeltilebilir. Bu demokratik düzen içinde seçilerek iktidara gelmiş olan siviller. Siviller, millet tarafından kendilerine verilmiş olan yetkileri millete hizmet edecek şekilde kullandıkları takdirde; bizim sosyal, ekonomik, kültürel, güvenlik boyutlarındaki sorunlarımız büyük ihtimalle ortaya çıkmayacaktır. Bunlar ortaya çıkıp da; bunun anlamı **iktidar boşluğudur, güç boşluğudur, bu güç boşluğu ortaya çıktığı**

zaman, bu güç boşluğu, ülkenin güvenliği, ülkenin bütünlüğü, ülkenin dirliği, birliği açısından başkaları tarafından doldurulur. Eğer bu dıştan gelen bir güç değilse, içten gelen güç olur; yani kendini kurtarmak için.

O bakımdan, benim kanaatimce Türkiye, evvelâ halk olarak demokrasiyi ve onun usullerini, kaidelerini bütünüyle özümsemeli, benimsemeli, eğitimini yapmalı ve ondan sonra seçmiş olduğu iktidarlar yoluyla kendi kendini gerçek bir demokrasiye uygun olarak yönetebilmelidir. O zaman askerlere hiçbir iş kalmaz, askerler kendi işlerine bakar.

Şimdi bakın neden bunu söylüyorum: Askerler hiçbir zaman iktidar heveslisi olmazlar; çünkü bir beklentileri yok. Bugün Genelkurmay Başkanımız orgeneral rütbesine gelmiş, onu, o meslekte getirebilecekleri en yüksek yere getirmişler. Bir Kuvvet Komutanı aynı şekilde; oy kaygısı yok, ikbal kaygısı yok, nüfuz kaygısı yok, prestij kaygısı yok; yani niçin yapsın eğer Türkiye'de her şey düzgünse, gerekçesi nedir; ben anlayamıyorum yani.

Hulki Cevizoğlu- Bizim de anlayamadığımız bir nokta var. Kamuoyunda şöyle bir düşünce var, askerler arasında da var mı bilmiyorum; "**Her Harbiyeli'nin gönlünde cumhurbaşkanlığı yatar**" deniliyor. Bu bir benzetme midir, ihtilâllere bir nispet olsun diye mi söylenir bilmiyorum. Ama, bugünkü Genelkurmay Başkanını bir yanda tutalım, -o, şu anda Genelkurmay Başkanı- geçmişe dönelim. Geçmişte cumhurbaşkanlığı yapan asker kökenli çok insan var. Bunu nasıl açıklıyorsunuz? **Yani, "Gönlünde iktidar yoktur" diyorsunuz ama, iktidara gelen bu askerleri nasıl açıklıyorsunuz?**

HER HARBİYELİ'NİN GÖNLÜNDE CUMHURBAŞKANLIĞI MI YATIYOR ?

Salim Dervişoğlu- Şöyle açıklıyorum: Ben, onların kendi gönüllerinde çocukluklarından itibaren yatan bir kıvılcım, bir ateş olarak değil, onlara ihtiyaç duyan milletin onları oraya getirmeleri şeklinde algılıyorum. Buna örnek olarak da, çok saygı duyduğum müteveffa Fahri Korutürk'ü gösterebilirim; çünkü bizim Deniz Kuvvetleri'nden yetişmiş olan bir komutanımızdı. Fahri Korutürk'ün kişiliğini herkes biliyor; son derecede mütevazi, son derecede ölçülü, son derecede büyük bir insandı. İhtiraslardan kendini arındırmış, öyle küçüklükler göstermeyen bir yapısı vardı. O örneği göstererek, bu iddianın doğru olmadığını söyleyebilirim. Hiçbir zaman içinde, "Ben cumhurbaşkanı olayım" ateşi yanmamış bir kişidir, yanacağına da hiç inanmıyorum; tanıdığım kadarıyla.

Hulki Cevizoğlu- Ama, bir başka sözünüzden yola çıkarak devam edelim.

Fahri Korutürk'ü Cumhurbaşkanlığı'na halk mı getirmiştir?

Salim Dervişoğlu- Hayır. O zamanki siyasî iktidarlar getirmiştir. Siyasî iktidarlar halkın temsilcisidir. Ben o açıdan, demokrasi açısından konuşuyorum.

Hulki Cevizoğlu- Diğer asker kökenli cumhurbaşkanları için açıklamanız var mı?

Salim Dervişoğlu- Efendim, ben Kara Kuvvetleri'nin Kara Harp Okulu'ndan yetişmedim; o bakımdan onların içlerinde böyle bir ateş olur mu, arzu olur mu...

Hulki Cevizoğlu- "Harbiye" derken, Kara Harp Okulu'nu kastetmiyorum; Deniz Harp Okulu, Hava Harp Okulu'nu da kastediyorum.

Salim Dervişoğlu- İşte, ben onun için konuştum; Deniz Harp Okulu'ndan yetişen bir cumhurbaşkanı için konuştum. Kendisini tanıyorum, onu ifade ettim.

Ama ben, Cevdet Sunay hakkında doğrusu hiçbir şey söyleyebilecek durumda değilim; Allah gani gani rahmet eylesin.

Başka asker kökenli Cumhurbaşkanı...

Hulki Cevizoğlu- İlk asker kökenli Cumhurbaşkanı Atatürk olduğu için, sanki oradan gelen bir gelenekmiş gibi de görenler var.

Salim Dervişoğlu- Yok, hayır.

Hulki Cevizoğlu- Kenan Evren var işte, Cumhurbaşkanı...

Salim Dervişoğlu- Devlet Başkanıydı; o, bir hareketin sonunda neticede Devlet Başkanı olmuş.

O günleri hatırlayın ama; Kenan Evren'i herkes alkışlıyordu, halkta büyük bir destek vardı. Yani, tabi o da benim emrinde çalıştığım bir Komutanımdı, kendisine saygım sonsuz.

Ben Kara Kuvvetleri'ni bilmiyorum; Kara Kuvvetleri'nde böyle ateş olur mu, olmaz mı. Ama olmadığına, çok çok büyük ihtimalle bakıyorum. Yani...

SUDA ATEŞ YANAR MI ?

Hulki Cevizoğlu- Suda ateş olur mu? Suda ateş yanar mı?

Salim Dervişoğlu- Yanar.

Hulki Cevizoğlu- Yanar. Şimdi "ateş" deyince Kara Kuvvetleri'ne... Siz denizcisiniz, sizin bir başka sözünüz de var; savaş konusunda bir denizci asker ile karacı askerin bakış açısının çok farklı olduğunu vurguluyorsunuz. Bir açıklamanızda, "Savaşta karacı -ya da kara savaşçısı diyelim- mümkün olduğu kadar çok insan öldürmeye çalışır savaş durumunda. Ama, yine bir savaş durumunda deniz savaşçısı -yani sizler- adam öldürmeye değil,

gemiyi batırmaya çalışırız ki, hareketsiz kalsın; ama o düşman gemisinden denize dökülecek düşman askerlerini de gene biz toplayacağız, kurtaracağız" diyorsunuz. Bu söz size mi ait?

Salim Dervişoğlu- Doğrudur. Bu söz, aslında bir İngiliz amiraline aittir, ama bunu Türkiye'de ilk telâffuz eden ben oldum.

Hulki Cevizoğlu- Peki. Bir savaşta hava savaşçıları neyi amaçlıyor? Karşıdaki düşman uçağını düşürüp pilotu kurtarmayı düşünmüyor herhâlde. Onlar da karacılar gibi mi düşünüyor?

Salim Dervişoğlu- Şimdi, tabi havacılarda iki tane değişik görev var, daha doğrusu üç tane görev var. Bu söylediğinizin bir tanesi uyuyor, bir tanesi uymuyor.

Hulki Cevizoğlu- Ne o görevler?

Salim Dervişoğlu- Şimdi bir tanesi, mukabil hava harekâtıdır. Mukabil hava harekâtında uçaklar, diğer karşıdaki düşmanın uçaklarını yok etmeye çalışır; yani onların hava gücünü yok edip, kendi hava üstünlük ve hâkimiyetlerini kurmayı amaçlarlar ve orada hedef tayyaredir.

Hulki Cevizoğlu- Tıpkı siz denizcilerin, karşı tarafın donanmasını yok etmesi gibi.

Salim Dervişoğlu- Aynı. Hedefleri uçaklardır.

Bir de hava destek harekâtı vardır. Hava destek harekâtında, eğer kara kuvvetlerini destekliyorlarsa, amaçları kara Kuvvetleri'yle müşterektir. Yani orada, karşı tarafın ordusunu yok etmeye ve paralize etmeye müteallik, kendilerinin kaybını önlemeyi amaçlayan hareketler yaparlar; orada insan olabilir.

Denizi destekliyorlarsa, gene...

Hulki Cevizoğlu- Örneğin, Kıbrıs çıkartmasında olduğu gibi.

Salim Dervişoğlu- Tabi. Denizi destekliyorlarsa, gene hedefleri karşı tarafın gemileridir; aynen bizim amacımıza yardım ederler.

O bakımdan hava kuvvetleri, her iki tarafın hedeflerine uygun amaçlarla hareket eder.

ALLAH'IN GÖRÜNMEYEN ELİ (ÖLÜM KORKUSU)

Hulki Cevizoğlu- Sizin yine bir başka sözünüz var, "Denizler, insanın yaşayacağı tabiî ortamlar değildir" diyorsunuz. Ve orada Allah'a ulaşıyorsunuz, "Allah'ın görünmeyen eli"nden söz ediyorsunuz. Denizdeki Allah'ın görünmeyen eli nedir?

Salim Dervişoğlu- Allah'ın görünmeyen eli, tabiatın gücüdür; onu ancak

denizde yaşayan bilir. Tabiatın gücü, tasavvurun fevkinde kuvvetlidir. Ve orada kendinizin yalnızlık ve zayıflığınızı fiilen görürsünüz. Eğer iki dalganın ortasında kalıp gökyüzünü iki dalganın tepeleri arasından görüyorsanız, ne kadar küçük bir varlık olduğunuzu idrak ederseniz. O zaman kendinizden büyük bir yaradanın olduğuna inancınız daha kuvvetlenebilir. En azından benim için öyle oldu.

Hulki Cevizoğlu- Denizin gücü karşısında ölüm korkusunu hissedince mi bunu düşünüyorsunuz?

Salim Dervişoğlu- Tabii, ölüm korkusunu da hissederseniz, bunda ayıp yok. Her insan ölüm korkusunu içinde zaten bir gerçek olarak görmeli ve hissetmelidir kanaatimce...

Hulki Cevizoğlu- Barış zamanında da...

Salim Dervişoğlu- Tabii, barış zamanında da. Beşeriyetin bir unsuru olmanın gereğidir. Denizde de ölüm korkusunu gerçekten, çok ağır denizlerde, çok ağır şartlarda hissettiğiniz zamanlar olur. Ümitsizliğe tabii düşmezsiniz, mücadale ederseniz, ama küçük olduğunuzu idrak edersiniz ve o zaman Allah'a daha çok yaklaşırsınız diye düşünüyorum.

Hulki Cevizoğlu- Bu konuya biraz daha devam etmek ister misiniz?

Salim Dervişoğlu- Tabii, memnuniyetle.

Hulki Cevizoğlu- Çünkü, biraz denizcilikle tasavvufu birleştirdiniz. Ben belki de ilk defa duyuyorum sizin gibi çok yetkili bir insanın ağzından buna benzer sözleri.

Siz, gençliğinizde denizci olarak, Deniz Harp Okulu'ndan çıktığınıza göre, denizlere ilk açıldığınız zaman ne vakit bu duyguya kapıldınız? Deniz Kuvvetleri Komutanı olmadan önce herhâlde değil mi? Yani, savaşa katılmadığınıza göre...

Salim Dervişoğlu- Ben gemi komutanlıkları da yaptım; muhtelif denizlerde görevlerde de bulundum. Bulunduğum tüm görevlerde denizin şiddetini gördüğüm, müşahade ettiğim, hissettiğim zamanlar olmuştur. Herhangi bir belirli periyoda bağlamak doğru değil; bağlayamayacağım yani.

Dolayısıyla, denizcilik meslek hayatım benim 48 sene; fiilen subaylık hayatım 42 sene. Dolayısıyla, bu 42 senelik periyotta çok olaylarla karşılaşıyorsunuz, çok şeyler müşahade ediyorsunuz.

"ÖNCE DENİZCİ, SONRA ASKERİM"

Hulki Cevizoğlu- "Her ne kadar asker olsak da, evvelâ denizciyiz" sözünüz ne anlama geliyor?

Salim Dervişoğlu- Efendim, bilmiyorum her ne kadar, dedim mi, demedim mi; ama demişimdir. Tabi, ben denizciyim her şeyden önce; ama asker bir denizciyim.

Hulki Cevizoğlu- Ama, denizci olmanın bir anlamı var demek ki. Yani, bizim verdiğimiz anlamın ötesinde, size göre başka bir anlamı var ki; önce denizcilik, sonra askerlik. Siz deniz askerisiniz; ama önce, hani "önce insanım, sonra gazeteciyim" gibi oldu bu. "Önce denizciyim, sonra askerim" kavramı nedir?

Salim Dervişoğlu- Eğer ben denizci olmasaydım, denizde kendisine askerî görevler verilen bir kişi olmazdım. Onun için, önce denizciyim, ondan sonra da, gayet tabiî, bir asker denizciyim.

Hulki Cevizoğlu- Bunu savaş konusundaki düşüncelerinizle de bağdaştırmak istiyorum; zaten onun için de sordum.

Çözümleri savaşta ya da barışta aramak arasındaki fark nedir? Önce onu rica edeceğim, sonra sizin savaş hakkında; özellikle Yunanistan'la ilgili çekişmeler konusundaki görüşlerinizi de rica edeceğim.

Salim Dervişoğlu- Şimdi efendim, savaşla barış arasındaki fark şu: Biliyorsunuz savaş, bir ülkenin, bütün ihtilâfların hâlli konusunda bütün metotları denedikten sonra -ki, diplomasi başta gelir- eğer bir çözüm tarzı bulamazsa, kuvvete müracaat etmesiyle ortaya çıkan bir olay. Bu, hiç kimse tarafından arzu edilmez, hiç kimse istemez savaşın olmasını. Özellikle, bunda denizciliğin, karacılığın falan hakikaten hiçbir ayrımı yok; savaşın ne olduğunu bilen, silâhın gücünü bilen insanlar savaşın olmamasını doğal olarak arzu ederler. Bunu biz...

Hulki Cevizoğlu- Yani, "Savaşın zararlarını en iyi askerler bilir" diyorsunuz.

Salim Dervişoğlu- "Askerler bilir" diyorum. Bunu Atatürk'ün de, İsmet Paşa'nın da birçok ifadelerinde görüyoruz, icraatlarında da görüyoruz. Onlar da aynen bizler gibi askerler.

Dolayısıyla, savaş yoluyla meselelerin hâlledilmesi, en son düşünülecek bir konudur bir ülke için. Savaşsız hâlletmek eğer mümkünse, bunu sonuna kadar denemek lâzım. Bir insanımızın kolu kesilse, bu bizim insanımızdır, ne gazi, ne de şehit vermek isteriz. Bunların hiçbirini vermeden sağlanacak olan zafer veya alınacak olan netice, en makbul olanıdır. O bakımdan, savaşın olmaması çok iyi olur.

Hulki Cevizoğlu- Yani savaş, diplomasinin bittiği yerde başlıyor.

Salim Dervişoğlu- Öyle.

"BİRİ KIRILIRSA DİĞERİ DE ÇATLAR"

Hulki Cevizoğlu- Ama, orada başka bir diplomasi de başlıyor galiba; askerî diplomasi. İşte, caydırıcı kuvvetler, karşı tarafı korkutmak ya da çeşitli taktikler de, silâhı ateşlemeden önceki askerlerin başvurduğu yöntemler.

"İki testi birbirine çarptığında biri kırılırsa, diğeri de çatlar" sözü de size ait.

Salim Dervişoğlu- Doğru.

Efendim, bu gene benim inancım. Demin dediğim gibi, siz çok güçlü olabilirsiniz; sizin elinizde bıçak varsa, karşınızdakinde çakı varsa, siz bıçakla onu öldürebilirsiniz, ama o da sizi çakıyla yaralayabilir, zarar görürsünüz. O anlamda söylemiştim.

Eğer savaş olursa; iki testi birbirine çarparsa, biri kırılabilir, ama öbürü de çatlar. Yani mutlaka bir zarar bahis konusudur. Onun için, "savaşın, en son hâl tarzı olması gerektiği" görüşümü teyit etmek üzere söylemiştim.

Bu vesileyle de, belki geleceksiniz gene; ben şimdi emekli oldum rahatlıkla söyleyebilirim. Yunanlı meslektaşım Amiral İyonadis'in de bir sözü vardır. Bana dedi ki, "Eğer bir savaş olursa aramızda, -ben bunu hiç arzu etmiyorum- eğer biz 50 sene geriye gidersek, siz de 20 sene geriye gidersiniz." Yani, "İki ülke için de hiç de yararlı olmaz" gibi bir tabir kullandı; benim kullandığımın bir başka türlüsüdür.

Hulki Cevizoğlu- Ama çok ilginç. Bakın; sizin döneminizdeki Yunanistan Deniz Kuvvetleri Komutanı, -ki, o da sizin gibi emekli olmuş- Türkiye'nin gücünü zaten kabul etmiş. Bir Türk-Yunan savaşı olması durumunda Yunanistan'ın, örneğin 50 yıl gidebileceğini ama, Türkiye'nin de, 20 yıl geriye gideceğini söylemiş size. Bu da Türkiye'nin gücünün Yunanistan'dan bir kat daha fazla olduğunun rakip bir asker tarafından da kabul edilmesi anlamına geliyor.

Salim Dervişoğlu- Ben onu iki türlü tefsir edeyim müsaade ederseniz.

Hulki Cevizoğlu- Tabii, tefsirler serbest.

Salim Dervişoğlu- Bu dostum, arkadaşıma saygı olarak şöyle düşünüyorum: Bir; doğru tabi, Türkiye büyük bir ülke. Ama ikincisi de; belki de bana nezaketinden söylemiştir, hani beni rencide etmemek için, "25-25" dememiştir de, "50-20" demiştir. Nazik ve barışçı bir insan olduğuna inanıyorum; o bakımdan bunu da ifade etmeliyim.

Ama, Türkiye tabii çok güçlü, çok büyük bir ülke. Türkiye, öyle ihmal edilecek bir askerî güç değil.

"TOPRAK İŞGAL EDİP DE ORADA OTURAN VAR MI?"

Hulki Cevizoğlu- Diyelim ki, diplomatik çözümler işe yaramadı ve savaş kaçınılmaz oldu, savaş noktasına gelindi. Orada da sizin görüşleriniz farklı.

Örneğin; eski açıklamanızda ""Toprak işgal edip de orada oturan var mı? Sakız Adası'nı işgal etsek, orada bizi oturturlar mı?" diyorsunuz. Yani, toprak işgaline de karşısınız.

Salim Dervişoğlu- Evet, ben toprak işgaline karşıyım. Zaten bizim dış politikamızın...

Hulki Cevizoğlu- Savaşa da karşısınız o zaman...

Salim Dervişoğlu- Hayır, şöyle: Savaş, gerektiğinde yapılır. Ama savaş; bugün dünyada bakın, trendler değişmiştir. **Bugün dünyada artık "sınırların ihlâli, bir ülkenin diğer ülkeye katılması" falan gibi hususlar bir hedef olmaktan çıkmıştır**. Hiçbir ülke artık bunun peşinde değil. Dikkat edin; millî sınırlar genellikle muhafaza ediliyor şöyle veya böyle. Ve bir ülke diğer ülkeyi işgal ettikten sonra; dünya birleşiyor Birleşmiş Milletler'de veya başka ittifaklar içinde, şurada burada, müessir olabileceği ortamda. "Buradan çıkmalısın" diyor, ısrar ediyor; "Sen burayı terk et" diyor, vesaire diyor. Sonra...

Hulki Cevizoğlu- O, fizikî bir alana bakıyor, "Buradan çık" diyor.

Salim Dervişoğlu- Fizikî bir alana bakıyor, "Çık buradan" diyor.

İkincisi; bugün bütün dünya, Türkiye başta olmak üzere hepimiz, kendi ülkemizi refah ülkesi hâline getirmek ve mâmur etmekle uğraşıyoruz. Bir başka sıkıntılı olan yeri; meselâ Sakız Adası gibi bana göre, hani alıp da orada oturmanın Türkiye'ye ne faydası olacak, yani ne kazanacağım ben?

Türkiye'nin nüfusu da yeterli, arazisi de yeterli, tabiî kaynakları da yeterli. Bunun, ancak ve ancak, eğer bir ihtilâf çıkarsa, o ihtilâfın çözümünde yararlı olması hâlinde düşünülebileceğini düşünüyorum. Onun dışında, toprak ilhakını artık dünya devletleri düşünmüyorlar.

Türkiye de öyle bir şeyi düşünmüyor. Çünkü biz, "Yurtta sulh, dünyada sulh" prensibini kabul etmişiz, dış politikamızın temelini de o teşkil ediyor.

Dolayısıyla, kendi sınırlarımız dışında toprak arama ihtiyacımız da yok; böyle bir politikamız da yok bildiğim kadarıyla.

YA TÜRKİYE TOPRAKLARINA GÖZ DİKENLER?

Hulki Cevizoğlu- Buna döneceğim tekrar ama; bizim Türkiye olarak bir başka, kendi sınırlarımız dışında bir toprak amacımız yok ise, başkalarının bizim topraklarımız içinde bir devlet amaçları var mıdır?

Örneğin; Türkiye'nin de bir bölümünü içine alacak, işte Irak'ın da bir bölümünü içine alacak bir Kürt devleti veya bir başka Ermeni devleti kurulması yönünde görüşler, çabalar dünyada var mı?

Salim Dervişoğlu- Bakın;, gelişmelere baktığımız zaman bunların olmadığını söylemek çok zor.

Çok ifade edildi, özellikle Sayın Demirel tarafından; hâlâ Sevr hayali içinde olanlar olabilir. Hâlâ, "Wilson Prensipleri" diyen kişiler başka ülkelerde olabilir. Hâlâ kendi nüfuz alanlarını yeniden tarif etmek durumunda olan ülkeler olabilir, o nüfuz alanlarındaki politik yapılanmayı kendi planladıkları şekilde düşünenler olabilir; bunlar daima var olacaktır.

Hulki Cevizoğlu- Yani, Türkiye'nin kuzeyini kastediyorsunuz...

Salim Dervişoğlu- Kuzeyini de kastediyorum, batısını da kastediyorum doğrusu. Hatta güneyini de kastediyorum; Türkiye çok talihsiz bir yerde.

O bakımdan, millî güvenlik sorunu, Türkiye'nin ana sorunlarından biridir. Ben sadece toprak işgalini ifade ettim; yani toprak işgali konusundaki görüşümü ifade ettim. Ama bu, bir ülkenin parçalanması ve bu suretle menfaat sağlamak; parçalanan unsurlar üzerinde nüfuz sahibi olmak gibi amaçlar olmayacak anlamına gelmez.

Hulki Cevizoğlu- O zaman bir çelişki olmuyor mu? Bir başka ülkeyi ya da bir adayı işgal ederseniz savaş durumunda, Birleşmiş Milletler Millî Güvenlik Konseyi toplanıyor, "Oradan çık" diyor. Peki, niye "Bir Kürt devleti kurma çabaları yok diyemem" dediniz? Var ise; bir taraftan işgallere "hayır" diyor, ama sözkonusu Türkiye olunca, Türkiye'nin bir bölümünü de kapsayacak şekilde bir Kürt devleti kurulması çabalarına "hayır" demiyor insanlar.

Salim Dervişoğlu- Efendim, ona ben biraz daha açıklık getireyim. Söylemek istediğim şey şu: Bir askerî harekât neticesinde bir toprağı işgal etmek, fiilen, fizikî, bir araziyi işgal etmek ve onu kendine ilhak etmek gibi bir konunun artık hedef olmaktan çıktığını söylemek istedim. Ama, bu demek değildir...

Hulki Cevizoğlu- Ne zaman çıktı bu, bir tarihi var mı, yoksa çok eskiden beri mi böyle bu? Yani, 2000'lerin, milenyumların düşüncesi mi?

Salim Dervişoğlu- Şöyle söyleyeyim: Son 30-40 yılın düşüncesi. Yani, yıkılan eski Sovyetler Birliği'nde dahi ana amaç komünizmi yaymaktı, ideolojikti.

Hulki Cevizoğlu- Yani, sınırlar kalsa bile o başka ülke içinde biz komünizmi yayalım, illâ sınırını geçip işgal edelim düşüncesi yok mu?

Salim Dervişoğlu- Ana unsur buydu. Zaten nükleer denge, toprak işgalini iki bloklu dönemde ortadan kaldırmıştı. Şimdi bir blok kalkmış olsa dahi, gene bakın en güzel örneklerden biri Irak'ın Kuveyt'i işgalidir. Sekiz sene süren İran-Irak Savaşı'nda hiç toprak işgali yok, savaş sırasında işgal edilen yerler var, sonunda kendi sınırlarına çekildiler.

Şimdi bir tane olgu var, Ermenistan olayı. Ermenistan olayı da Azerbaycan-Ermenistan arasındaki olay. Tabii bizim millî politikamız, Ermenilerin Karabağ'ı

terk etmesi şeklindedir, gene aynı nedenle. O baskıyı yapıyoruz Ermenistan'a, ne kadar dayanacaktır bilmiyorum.

TÜRKİYE KIBRIS'I İŞGAL Mİ ETTİ ?

Hulki Cevizoğlu- Affedersiniz, biz asker yaklaşımıyla bakamadığımız için anlamakta belki zorluk çekiyoruz. Bizim "**Barış Harekâtı**" dediğimize Avrupalılar da "**işgal**" diyor. Örneğin, Türkiye'nin Kıbrıs'ı işgal ettiğini, Avrupa'da gösteriler yapılırken ve bazı Avrupalı milletvekilleri kendi Parlamentolarında, Türkiye'nin işgal ettiği Kıbrıs'tan çekilmesi gerektiğini ileri sürüyorlar. **Türkiye Kıbrıs'ı işgal mi etti?**

Salim Dervişoğlu- Hayır.

Şimdi bakın, önemli olan olay, Kıbrıs olayının başlangıcı ve gelişmelerinin tam olarak Avrupalılara ve Batılılara anlatılmaması; bu bir.

İkincisi, Yunanistan'ın bugün Avrupa Birliği'nin bir üyesi olması.

Üçüncüsü ve çok önemli bir unsur, Batı dünyasının, Batı kültürünün beşiği olarak, yani kendilerinin var oluş nedeni olarak eski Yunan kültürünü benimsemiş olmalarıdır. Yunanistan'a sempati duymaları son derece de doğal. Tarihî gelişim içinde bakacak olursanız, Byron da, Victor Hugo da Yunanlılara evvelâ bağımsızlık hareketinde, bilâhare Sakız isyanında şiirler yazarak, hatta hatta Byron'un durumunda fiilen katılarak sempati göstermişlerdir. Onun için, Batı dünyasının Yunanistan'ı desteklemesi her zaman var.

Bunu bir işgal olarak kesinlikle görmüyorum. Çünkü, olaylara baktığımız zaman, nereden başlamıştır Kıbrıs olayı? Kıbrıs olayı, Yunanistan'ın '50'lilerde EOKA'yı kurdurup, destekleyip İngiltere'ye karşı Yunanistan'a ilhak amacıyla bir hareket başlatmasıyla olmuştur. Türkiye İngiltere'nin teşvikiyle meselenin içine girmiş, Türkiye de taraf olunca, Yunanlıların İngilizler yanında Türklere karşı katliam hareketleri başlamıştır. Türkiye'nin Kıbrıs'a müdahalesi oradaki ahlâkî bir şeydir bana göre.

Hulki Cevizoğlu- Ama bunu anlatamamışız Batıya.

Salim Dervişoğlu- Ha, bunu anlatamamışız diyorum. Ve bir de...

Hulki Cevizoğlu- Anlatamadığımız için onlar da onu işgal olarak...

Salim Dervişoğlu- Sadece anlatamamak değil, demin de söylediğim iki ayrı neden var.

Bir tanesi, dediğim gibi kültürel bağ meselesi; ikincisi de Avrupa Birliği'nin üyesi olmaları. Siyasal nedenler Yunanistan'ın bu meselede daha fazla desteklenmesine neden olmuş.

Bir de bir şey daha var; Batı, Türkiye'yi hep böyle büyük ağabey gibi daha

güçlü, daha kuvvetli, Yunanistan'ın daha zayıf, daha naif falan görünmesi şeklinde bir yaklaşım içinde olmuştur.

Hulki Cevizoğlu- Yani, Yunanistan'ın biraz yaramaz bir çocuk gibi görülmesi.

Salim Dervişoğlu- Öyle görmüş, bizi de ona inanmaya doğru...

Hulki Cevizoğlu- Kulak çeken ağabey gibi.

Salim Dervişoğlu- Kulak çeken ağabey gibi görmüş, yani siz yapmalısınız, siz inisiyatif almalısınız vesaire gibi telkinlerle karşılaşmışızdır. O bakımdan, ben şahsen kesinlikle Kıbrıs olayını bir işgal olarak görmüyorum.

Hulki Cevizoğlu- Biz de görmüyoruz ama, bunu Avrupalılar gördüğü için önemli bir nokta. Türkiye'nin önüne pek çok yerde engel gibi çıkarılıyor, en azından siyasî tartışma konusu yapılabiliyor.

Eğer son 30-40 yılda savaşın amacı toprak işgal etmek değil ise savaşın amacı ne? Dediğim gibi, diplomatik çözümler, yöntemler çaresiz kaldı ve savaş kaçınılmaz oldu ise savaşlarda insanlar ne yapıyor, bir kültür savaşı mı yapıyor artık? Eskiden komünizmi ihraç etmeleri gibi ya da İran'ın şeriatı ihraç etmesi gibi, artık savaşların amacı kültür savaşına mı döndü sizce, nedir?

Salim Dervişoğlu- Doğrudur, yani bir ölçüde haklısınız. Bugün olan savaşların birinci amacı kendini savunmadır, yani dıştan gelecek olan tehditlere karşı kendinizi savunmak. Bu savunma ekonomik kayıplara uğramama, bu savunma kendi kültürel yapınızı savunma, bu savunma sizi bölmek isteyen unsurlara karşı veya düşüncelere karşı savunma, dolayısıyla bir nüfuz savaşıdır. Dolayısıyla, bazen bu silâhlı çatışma şekline de dönüşebilir.

Bakın Batı Avrupa'da, demin konuştuk, barış ve istikrar dedik, daha doğrusu Avrupa'da hedef barış ve istikrar. Eğer Avrupa kendi sağladığı istikrarı bozucu bir unsurla kendi dışında karşılaşırsa ve bunun kendisine etkili olacağını düşünürse onunla savaşır.

Dolayısıyla, barışı koruma herakâtı, yani "**peace keeping**" dediğimiz harekât vesaire bunlar yeni olgular. Ve bunların tamamen amacı, kendi düzen ve sisteminizi bozma istidadında olan hareketler, terörizm, dediğim gibi ekonomik sıkıntılar yaratma, sosyal istikrarı bozma gibi amaçlar taşıyan tehditlere karşı silâhlı güçler kullanılabilir.

Meselâ bizim durumumuzda, hani, hakikaten Suriye'nin PKK'yı desteklemesi dolayısıyla bir nokta konulmuştur o zamanki Kara Kuvvetlerimizin bir konuşmasıyla başlayan, ondan önce de bunlar Millî Güvenlik Kurulu'nda konuşulur dururdu. Netice itibarıyla, silâhlı güç kullanılmamıştır. Ama, bunda ısrar edilseydi acaba kullanılmaz mıydı? Belki de kullanılırdı.

Hulki Cevizoğlu- Kullanılacağı açıklanmıştı Orgeneral Atilla Ateş'in o demecinde.

Salim Dervişoğlu- Dolayısıyla, işte bu tip şeylerde silâhlı kuvvet kullanılır. Ama, bu silâhlı kuvvet gidip de, meselâ ben Kuzey Irak'ı alayım, bize ilhak edeyim falan. İşte orası bugün çok düzensiz bir durumda, bir güç boşluğu var, bu güç boşluğunu ben doldurayım falan ve bunu alayım kendime bağlayım, eyalet yapayım gibi; böyle düşünceler artık dünyada genellikle yok.

Hulki Cevizoğlu- "Bunlar artık Saddam Hüseyin'in düşüncesi" diyorsunuz.

Salim Dervişoğlu- Bunlar bitti, yani bunlar çağ dışı şeyler.

TÜRKİYE MOZAİK Mİ, EBRU MU ?

Hulki Cevizoğlu- Türkiye size göre bir mozaik mi?

Salim Dervişoğlu- Tabiî zor bir sual. Şimdi mozaik tabirini eğer bir kenara bırakacak olursak, şimdi bazı kişiler bu mozaik tabirine hakikaten katılmıyorlar.

Bence mozaik tabirini kullanmayalım, şöyle diyelim: Bana göre Türkiye, millî birlik ve bütünlüğünü Türkiye Cumhuriyeti olarak Atatürk'ün "Ne mutlu Türküm diyene" sözünde formüle edilmiş şekilde sağlamış olan bir ülke. Ama, bu ülkenin içinde çeşitli etnik unsurlar olduğu da bir gerçek.

Hulki Cevizoğlu- Her ülkede olduğu gibi.

DERVİŞOĞLU: "PEMBE GÖZLÜĞÜM VAR"

Salim Dervişoğlu- Her ülkede olduğu gibi Türkiye'de de pek çok etnik unsur var. Bu etnik unsurların dinî inançlarında farklılıklar olabiliyor, mezhep farklılıkları olabiliyor, ama yüzde 90'nın üzerinde bir çoğunlukla Müslüman bir ülke Türkiye. Dolayısıyla, mozaik midir, değil midir? Belki de mozaiği kullanan, kim kullanmış ilk bilmiyorum, iyi bir niyetle kullanmıştır diye gene yaklaşmak istiyorum. **Benim bir pembe gözlüğüm var**...

Hulki Cevizoğlu- Parçalardan oluşan bir bütün demek istemiş.

Salim Dervişoğlu- Evet. Hatta, biliyorsunuz, mozaik gelişi güzel yapılmaz, mozaik bir sanattır. Mozaik, neticesinde küçük küçük parçaların birleştirilerek estetik bir güzelliğin ortaya konulmasıdır. İyimser bir yaklaşımla mozaiği belki de öyle tarif edebilirsiniz bir tablodur diye. Ama, Türkiye bir mozaik midir, değil midir dediğiniz zaman, "küçük küçük parçalar arasında ayrımlar, ayrılıklar falan vardır." Değil, yani ne bileyim, istediğiniz tarafa çekebilirsiniz. Pek fazla da bu mozaik kelimesinin üzerinde doğrusu durmak istemiyorum.

Hulki Cevizoğlu- Çok duruluyor ama, basında da, askerî kesimde de, siyasetçiler nezdinde de. Dediğiniz gibi pembe gözlükle bakarsanız çok parçadan meydana gelmiş, ama bir bütün, güzel bir bütün gibi de görülebilir. Buna karşı alternatif bir sözcük oluşturulmuş, "Türkiye bir mozaik değildir, ebrudur" deniyor. İşte ebru da, su resim karışmış, birbirinden ayrılamaz bir bütün, ama mozaik birbirinden ayrılabilir bir güzellik diyorlar. Türkiye birbirinden ayrılamaz bir güzellik görüşünü savunarak "ebrudur" diyenler var.

Harp Akademileri Komutanı Orgeneral Nahit Şenoğul'un iki gün önce yaptığı açıklamada şu sözler vardı, mozaik kelimesine de buradan geleceğiz:

"Kuzey Kıbrıs, Türkiye'nin Akdeniz'deki nefes borusudur. Türkiye dünyada tek başına kalsa dahi bu nefes borusunun sıkılmasına müsaade etmeyecektir. Türkiye mozaik değildir, Türkiye bir bütündür. Türkiye mozaik olsaydı, Atatürk 'Ne mutlu Türküm diyene' demezdi, bunun yerine 'Ne mutlu Türk olana' derdi. Eğer Avrupa Birliği'nin isteklerini aynen kabul edersek, Türkiye, irtica ve bölücülük sorunlarıyla uğraşmaktan başka hiçbir iş yapamaz hâle gelecektir. Avrupa Birliği ülkelerinin ve Avrupa kuruluşlarının ülkemize karşı bunca haksız ve vefasız tutum ve davranışlarından sonra, Türkiye Avrupa Birliği'ne üye olsun veya olmasın, Türkiye Cumhuriyeti hükûmetlerinin yeni stratejiler belirlemek, devletin bekâsını sağlamak ve halkın refahını yükseltmek için yeni tedbirler almak zorunda olduğu kanaatini taşıyoruz" diyor Orgeneral Nahit Şenoğul.

Bu açıklamalar da tartışıldı, "Askerler böyle siyasî bir konuda görüş bildirmeli midir, özellikle kamuoyu önünde bildirmeli midir" dendi. Siz Avrupa Birliği'ne girme yanlısı bir komutansınız. Bu çerçevede Avrupa Birliği'ne girmek, Sayın Şenoğul'un sözlerinden yola çıkarak söyleyelim, irtica ve bölücülük sorunlarıyla başımızı derde sokar mı?

Salim Dervişoğlu- Şimdi şöyle söyleyeyim, bende de var konuşması Sayın Generalimizin; epeyce bir konu var orada.

Birincisi Kıbrıs'la ilgili olarak söylediği husus var. Tabiî, askerlerde stratejik görüşler oluşur, yani ülkenin savunması bakımından bazı stratejik ittifaklar bahis konusu olabilir. Bu, kara harekâtı için, deniz harekâtı için, hava harekâtı için olabilir. Size vaki olabilecek tehditlerin üs olarak kullanabileceği atlama taşları olabilir, yani askerî amaçla.

Tabiî, Bakü-Ceyhan petrol boru hattının -bir görüştür- Ceyhan'a ulaşacağını da bunun içine katarsanız, denizlerden gelecek olan tehditin hem ekonomimize, hem bütünlüğümüze, ülkemize büyük bir tehdit oluşturacağı düşünülebilir.

Hulki Cevizoğlu- Yani Kıbrıs, Ceyhan'ın güvenliğini de sağlayacak önemli bir nokta gibi...

Salim Dervişoğlu- Bu bir düşünce tarzıdır, bir yaklaşım tarzıdır; o bakımdan onu saygıyla karşılıyorum, kendisinin stratejik görüşüdür. Buna bir ölçüde katılmamam da mümkün değil bir asker olarak, tamamen askerî açıdan bakıyorum.

Hulki Cevizoğlu- Ama bunu söyleyen bir karacı komutan, ama siz daha iyi belki takdir edeceksiniz. Çünkü Kıbrıs da bir ada olduğuna göre deniz var aramızda, onun için deniz savaşçısı olarak belki sizin görüşleriniz, stratejiniz daha farklı ve daha uygun olabilir. Çünkü denizi ilgilendiren bir konu biraz da.

Salim Dervişoğlu- Efendim, denizin bugünkü dünyadaki ana fonksiyonunu müsaade ederseniz biraz açıklayayım.

Hulki Cevizoğlu- Buyurun.

Salim Dervişoğlu- Deniz Kuvvetleri'nin görevleri içinde birincisi, deniz ulaştırma yollarının koruması ve deniz kontrolünün sağlanması olmakla beraber, artık dünyada "**power projection**" diye ifade edilen deniz aşırı yerlere gücün intikal ettirilmesi gibi bir fonksiyon icra eder. İntikal ettirilecek güç kara gücüdür temelde. O bakımdan karacıları da yakından ilgilendiren bir konu. Tabiî oranın üs olarak kullanılmamasını sağlayabilmek için oraya bir kara gücü intikal ettirmek mecburiyetiniz vardır. O bakımdan, onun görüşü de bence stratejik açıdan doğru bir askerî görüş olarak düşünülmelidir.

Hulki Cevizoğlu- Kıbrıs konusunu söylediniz. "Akdeniz'de Türkiye'nin nefes borusudur, Türkiye dünyada tek başına kalsa dahi bu nefes borusunun sıkılmasına müsaade etmeyecektir" dedi Sayın Şenoğul.

İkinci konu da şu: "Türkiye mozaik değildir, bir bütündür" diyor. Bu bütünlükten yola çıkarak da "Türkiye Avrupa Birliği'nin isteklerini aynen kabul ederse irtica ve bölücülük sorunlarıyla uğraşmaktan başka hiçbir iş yapamaz duruma gelecektir" diyor. Siz bu görüşe katılıyor musunuz?

Salim Dervişoğlu- Efendim şöyle: Tabiî, o, aslında Genelkurmay Başkanlığı'nın ifade ettiği görüşü bir başka türlü ifade etmiş.

Genelkurmay Başkanlığı demişti ki eğer yanlış hatırlamıyorsam, "Avrupa Birliğine karşı değiliz, ancak bizi istikrarsızlığa veya bölünmeye doğru itebilecek olan, itme potansiyelinde olan şeylere karşı da hassasız. Bu konuda gerekli tedbirler alınmalıdır."

AVRUPA ÜLKELERİNİN HAKSIZ VE VEFASIZ TUTUMU

Şimdi Avrupa'nın bizden talep etmiş olduğu kültürel haklar, yani her grubun kültürel hakları, bunların sağlanması, birtakım serbestiyet verilmesi;

dolayısıyla dinî bakımdan her türlü farklı düşüncenin serbest olması gibi birtakım şeyler var. Neticede, Kopenhag kriterlerinden çıkarabileceğimiz veya Katılım Ortaklığı Belgesi'nden çıkarabileceğimiz bazı şeyler var.

Doğrudur, aslında İslâm dinine baktığınız zaman, İslâm dininin getirmiş olduğu onlarda olmayan bazı -şeriat dolayısıyla- hukukî hükümler var, sosyal hayatı düzene sokan hükümler var. Şimdi dolayısıyla, Türkiye'nin maruz kalmış olduğu tehditler, Avrupa'nın pek tanımadığı tehditler.

Tabiî kesin ifadelerle Sayın Orgeneral ifade etmiş düşüncesini. Ben diyorum ki, biz nasıl katılacağız Avrupa'ya? Bu nasıl'ların cevabını aramalıyız. Tartışmaya açık konulardır. Nasıl'ın cevabını bir türlü vermemiz gerekiyor, oturup konuşmamız lâzım...

Hulki Cevizoğlu- Net bir cevap verilemedi galiba.

Salim Dervişoğlu- Ben de veremiyorum, şu anda bir cevap verebilecek durumda değilim.

Hulki Cevizoğlu- Sayın Şenoğul'un açıklamasının bir bölümünde de, Avrupa ülkelerinin ülkemize karşı bunca haksız ve vefasız tutum sergilediğini vurguluyor ve Türkiye Cumhuriyeti hükûmetlerinin de bu haksız tavırlara karşı yeni stratejiler belirlemek zorunda olduğunu söylüyor.

Salim Dervişoğlu- Şimdi burada da ben şunu söyleyeyim: Türkiye, bazen bakıyoruz, hakikaten haksız bazı tutumlarla karşılaştığını düşünebilir doğrusu. Türkiye Avrupa'nın, Avrupa savunmasının, batı savunmasının 50 yıldır bekçisi olmuş, Sovyetler Birliği'ne bitişik olarak nükleer tehdidin tam böyle göbeğinde yaşamış. Hatta hatta bir dönemde kıtalar arası füzeler henüz piyasada yokken taktik nükleer silâhların topraklarında bulunmasına müsaade etmekle, aslında kendi topraklarının hedef olmasına dahi göz yummuş, çok büyük fedakârlıklar yapmış bir büyük ülke. Büyük bir askerî güç.

Hulki Cevizoğlu- Körfez Savaşı'nda da Irak'la komşu olmamız nedeniyle, Irak'ın ya da Saddam'ın husumetini çekecek bir ülke hâline de gelmiş...

Salim Dervişoğlu- Gelmiş.

Hulki Cevizoğlu- Değil mi, Amerika uzakta ama, biz komşuyuz bu tarafta.

Salim Dervişoğlu- Şimdi bütün bunları nazarı dikkate aldığı zaman Türkiye, kendisini Avrupa'nın ve Batı'nın yeni oluşumunda, yeni siyasal oluşumunda bir ayrıcalık, bir öncelik tanınmasını istiyor. Dolayısıyla, Türkiye'nin sorunlarının bu katı kriterler dışında biraz daha toleransla ele alınmasını bekliyor. Dahası, Türkiye kendisiyle birlikte, onlarla birlikte karşı olduğu Varşova Paktı'nın eski üyelerine gösterilen yakınlığın, sempatinin, ilginin, kolaylığın...

Hulki Cevizoğlu- Şefkat bekliyor diyorsunuz.

Salim Dervişoğlu- Kendisine gösterilmesini bekliyor. Bunlardan alınması

son derece de doğal. Meselâ bir Polonya ile Türkiye'nin Ortak Pazar nezdindeki durumu farklı. Dolayısıyla, zannediyorum onlara değinmek istemiş, hak vermemek de elde değil. Ama, bunlarla mücadele etmeliyiz, ben de onu söylüyorum.

AB VE NATO İLİŞKİLERİMİZİN GELECEĞİ

Hulki Cevizoğlu- Son olarak isterseniz, Avrupa Birliği ve NATO ilişkilerinin geleceği ve Türkiye'ye etkileri konusundaki görüşlerinizi alalım.

Salim Dervişoğlu- Şimdi efendim, Avrupa Birliği ile NATO konusunda ben şöyle düşünüyorum:

Bir defa NATO konusunda iki fikir var. Birisi diyor ki, NATO tedricen yok olacaktır, çünkü artık antitezi kalmamıştır. NATO sonunda işlevini bitirecek ve Avrupa Birliği ve onun Avrupa güvenlik ve savunma kimliği çerçevesinde oluşturacağı yeni güç, yeni oluşum onun da yerini alacaktır. Ya ona, ya ona ihtiyaç olmayacaktır. Avrupa birleşeceğine göre, Amerika da global hedefleri itibariyle bunu desteklediğine, arzu ettiğine göre, bu kendi gücünü oluşturduğu zaman buna burada ihtiyaç kalmayacaktır.

Ben buna katılmıyorum. Neden katılmıyorum? Diğer tüm sebeplerin yanında bir tek çok önemli bir sebepten katılmıyorum, bu da petroldür. NATO'nun kurucusu, destekçisi, en büyük hamisi, bugün dünyada tek lider olan Amerika Birleşik Devletleri'dir. Amerika Birleşik Devletleri'nin, global hedefleri NATO'nun devamını zarurî kılıyor. Neden? Avrupa'yı sürekli olarak yanında tutmak mecburiyetinde. Çünkü, Sovyetler Birliği bir tehdit olmaktan çıkmakla birlikte, Sovyetler Birliği bugünkü sorunlarını 15-20 sene içinde çözecektir diye bir beklenti var. Çözdüğü zaman yine bir güç olarak ortaya çıkacaktır. Sovyetler Birliği'nin bir güç olarak, ki nükleer gücü hâlâ mevcut, o zaman çok daha istikrarlı ve güçlü bir ülke hâline gelecektir. Amerikan menfaatlerini yine tehdit eder bir duruma girebilir nüfuz bölgeleri itibariyle. Ama, asıl Amerika'nın problemi, bize uzak olduğu için pek görmediğimiz Çin'ledir. Dolayısıyla Amerika Çin'e karşı...

Hulki Cevizoğlu- NATO'yu mu tutacak?

Salim Dervişoğlu- NATO'yu, Avrupa'yı yanında tutmak için idame edecektir.

Hulki Cevizoğlu- Çin'e karşı tek Amerika yerine, Çin'e karşı bütün dünya gibi gösterecektir.

Salim Dervişoğlu- Gibi gösterecektir. Sovyetler Birliği bertaraf edilmiştir, yıkılmıştır, ama Çin büyük bir tehdittir. Çin'e karşı Sovyetler Birliği'ni de

tercihan yanına alan, ama Avrupa'yı mutlaka yanında tutan bir oluşum içinde olması bence global görüşüdür. O bakımdan bunu yok etmez.

Amerika bunu niçin istiyor? Niçin Çin? Niçin Rusya? Bunların temelinde enerji kaynakları ve petrol yatıyor.

Hulki Cevizoğlu- Bu değerlendirmeyi yaparken acaba son bilimsel gelişmeleri de dikkate aldınız mı Sayın Dervişoğlu? Çünkü, petrolün yerini alabilecek pek çok çalışmadan söz ediliyor. Hatta bazı ürünlerin de, buluşların da yapıldığı ileri sürülüyor.

Hakikaten bu kadar süper bir güç olan Amerika'nın yer altından çıkacak petrol yerine, belki sunî olarak yapabileceği bir enerji kaynağı da vardır, uzay çalışmalarını da bu boyuta getirmiş bir ülkenin. O zaman bütün bu teoriler, petrol yoksa bu teoriler de yok olur.

Birdenbire, işte satrançtaki rok hareketi gibi ani bir hamleyle karşıdakinin oyunları bozulur. Ve Amerika bunu yaparsa, Türkiye'nin NATO ile ilişkisi, Avrupa ile ilişkisi nasıl olacak, bunları da düşünüyor musunuz?

Salim Dervişoğlu- Şimdi efendim şöyle söyleyeyim: Tabiî söylediğiniz doğru, farazî olarak yine kabul edilebilir. Dünyada biliyorsunuz, çeşitli jeopolitik görüşler çeşitli çağlarda ortaya atılmıştır. Bir Amerikalı Amiral Mahan, "Denizlere hâkim olan cihana hâkim olur" demiştir. Ratzel diye birisi, "Kendi imkânları olmayanlar yeni hayat imkânları bulmak mecburiyetindedir" demiştir, Hitler'e önderlik etmiştir. Bir Mac Kinder "Hartland" diye bir teori ortaya atmış, bugün Sibirya, Orta Asya vesaire o bölgeye hâkim olan dünyaya hâkim olur demiştir. Duçe diye bir adam gitmiş, İtalyan, "Havalara hâkim olan dünyaya hâkim olur" demiştir falan.

Yani, teknolojik gelişmeyle ve imkânlarla birlikte dünyada süper güç olma şartları çeşitli jeopolitik görüşlerle çeşitli çağlarda ifade edilmiş; on yıllarda diyelim, çağ demeyelim. Söylediğim şey 1800'lerden başlıyor. Dolayısıyla, eğer bu söylediğiniz husus vaki olursa, dünyada yeni jeopolitik görüşler ve dolayısıyla yeni hedefler saptanacaktır kanaatindeyim.

Hulki Cevizoğlu- Uzaya ya da enerji kaynaklarına hâkim olan dünyaya hâkim olur gibi...

Salim Dervişoğlu- Bugün meselâ öyle. Şimdi Avrupa'ya geldiğimiz zaman, NATO-Avrupa ilişkileri dediniz, Avrupa'nın petrol kaynakları yok. Çok enteresan bir istatistik verdi bu sempozyum sırasında bir Tuğgeneralimiz, Halil Şimşek...

Hulki Cevizoğlu- Harp Akademileri'ndeki toplantıda.

Salim Dervişoğlu- Ben çok ilginç buldum. Bakın şurada çok enteresan...

Hulki Cevizoğlu- Halil Şimşek de, Silâhlı Kuvvetler Akademisi Komutanı, Tuğgeneral.

Salim Dervişoğlu- Diyor ki, dünya içindeki nüfus payı itibariyle Amerika Birleşik Devletleri yüzde 4,5, Çin yüzde 21; dünyadaki insanların 5'te 1'i Çin'li (mukayese ediyorum yani), dünya petrol tüketimindeki payı, bu yüzde 4,5'un payı yüzde 25,5...

Hulki Cevizoğlu- Amerika'nın.

Salim Dervişoğlu- Amerika'nın, dörtte bir. Buna mukabil Çin'in yüzde 4,5.

Hulki Cevizoğlu- Tam bir ters orantı var.

Salim Dervişoğlu- Tam bir ters orantı.

Efendim, dünya doğalgaz tüketimindeki payına baktık mı, Amerika'nın yüzde 24,3; Çin'in yüzde 8.1 doğalgaz kullanımı.

Hulki Cevizoğlu- Yani Amerika her şeye el koymuş, almış demek ki.

Salim Dervişoğlu- Evet, tabii.

Hulki Cevizoğlu- Dünya nimetlerini, enerji kaynaklarını çekip almış.

Salim Dervişoğlu- Çekip almış.

Dünya petrol rezervleri içindeki payı Amerika'nın yüzde 4, Çin'in yüzde 2.4; yani bunların kendilerinde pek öyle bir şey yok, dışarıda her şey.

Dünya doğalgaz rezervleri içindeki payı Amerika'nın yüzde 3.4, Çin'in yüzde 1.

Şimdi burada Avrupa Birliğine baktığınız zaman da, yine son derece de büyük bir zaafiyet görüyorsunuz.

Hulki Cevizoğlu- O zaafiyet, Amerika'nın hep lehine olmuş ama.

Salim Dervişoğlu- Hep lehine olmuş.

Şimdi Avrupa, Amerika'ya muhtaç. Avrupa, kendi güvenliği için kuracağı, işte Acil Müdahale Gücü dediği, 2003'te kurulmasını Helsinki'de öngördüğü kuvvetin harekâtı için dahi petrol kaynaklarına muhtaç. Onun için Amerika ile işbirliği yapmak mecburiyetinde. Amerika'da bu rezervler üzerindeki kontrolünü idame etmek mecburiyetinde. Şimdi bu idameye baktığınız zaman bir adaletsizlik gibi bir şey ortaya çıkıyor. O zaman Çin, doğal olarak Amerika için önemli bir ülke hâline geliyor kendi global statüsünü devam ettirmek açısından.

Ben diyorum ki, Amerika ile Avrupa'nın ortaklığı sürekli olacaktır, bu kapsamda...

Hulki Cevizoğlu- "Bu stratejik yapıda, bu enerji kaynakları açısından bakınca böyle" diyorsunuz.

Salim Dervişoğlu- Bakıldığı takdirde. Ve bu önemli bir unsurdur.

Biliyorsunuz İkinci Dünya Harbi de böyle başladı. Japon yayılmasının

temeli, Endonezya ve Hindiçini'deki petrol kaynaklarına ulaşmaktı. Onda da enerji yoksunluğu var. O açıdan petrol çok önemli bir stratejik madde ve dünyadaki jeopolitik görüşleri ve stratejileri, ülkelerin stratejilerini çok yakından etkileyen bir unsur.

Hulki Cevizoğlu- "Şu anda petrolün yerini de alan bir enerji kaynağı henüz ortaya çıkmadığına göre, bu askerî, stratejik görüşler de devam edecektir" diyorsunuz.

Salim Dervişoğlu- Diyorum, evet.

"CEVİZ KABUĞU'NDAN ÇOK ŞEY ÖĞRENDİM"

Hulki Cevizoğlu- Ama, bir sürpriz de olabilir, o ilerideki bir konu.

Sayın Salim Dervişoğlu, kapatırken bu akşamki konularımızla ilgili son sözü yine size verelim, ekleyecekleriniz ya da yapacağınız bir kısa değerlendirme varsa onu alalım, yoksa da teşekkür edelim.

Salim Dervişoğlu- Efendim, ben çok teşekkür ederim, beni davet ettiniz programınıza.

Ben her zaman sizin programınızı ilgiyle izlemeye çalıştım, son derece de ciddî programlar yapıyorsunuz ve itiraf etmeliyim çok şeyler de öğrendim, bilmediğim pek çok şeyleri bu programda öğrendim.

Hulki Cevizoğlu- Bu akşam sizden de izleyicilerimiz çok şey öğrendi, ben de öğrendim. Ondan emin olabilirsiniz.

Salim Dervişoğlu- Efendim, çok teşekkür ederim.

Ben emekli bir subayım. Amacım, gayem ne politikaya atılmak, ne kendime bir prestij, sempati sağlamak, bunu ifade etmek istiyorum hasseten. Ama, fırsat bulduğum yerlerde ve ortamda ülkeme, milletime faydalı olmak fırsatlarından yararlanayım diyorum. Eğer faydalı olabildimse ne mutlu bana.

Hulki Cevizoğlu- Çok teşekkür ediyoruz.

Siz bugüne kadar böyle tek başınıza, bir solo program diyelim, canlı yayına çıkmamıştınız...

Salim Dervişoğlu- Hayır.

Hulki Cevizoğlu- İlk kez bu sefer çıktınız ama, şimdiki sözünüz de çok önemli; emekli bir komutan olarak, bir vatandaş olarak görüşlerimden yararlanmak isteyen olursa yararlandırayım diyorsunuz. Demek ki bundan sonra davet edildiğiniz televizyon programlarına da gideceksiniz, **bu bir ilk oldu**. Size başarılar diliyorum.

Bir şey öğrenmek istiyorum, şimdi aklıma geldi.

Salim Dervişoğlu- Buyurun.

"ARTIK BALIK TUTUYORUM"

Hulki Cevizoğlu- Siz Deniz Kuvvetleri Komutanı iken elinizin altında, tabiî sizin değil ama devletin çok gemisi vardı. Şimdi emekli oldunuz, o gemilerin hepsi gitti. Size ait küçük bir tekneniz var mı? Deniz hasretinizi nasıl gideriyorsunuz, deniz kıyısında denizi seyrederek mi, yoksa bir deniz aracına binerek mi?

Salim Dervişoğlu- Hayır efendim, benim bir teknem yok. Ama ben balık tutmayı seviyorum, hobilerimden bir tanesi benim balık tutmak. Sık sık balık tutmaya Gölcük'e gidiyorum. Benim eşim Değirmendereli, ben İzmitli'yim. Orada bir küçük dairemiz var, hafta sonları falan oraya gidiyoruz, deniz hasretini bir ölçüde balık tutarak, arkadaşlarımla denizcilik sohbeti yaparak gideriyorum.

Hulki Cevizoğlu- Kendi deniz aracınıza binmeyerek tabiî...

Salim Dervişoğlu- Kendi deniz aracım yok.

Hulki Cevizoğlu- Olmadığı için.

Salim Dervişoğlu- Evet.

Hulki Cevizoğlu- Başarılar diliyorum yeni emeklilik yaşamınızda da size.

Salim Dervişoğlu- Çok teşekkürler, sağ olun.

Hulki Cevizoğlu- Değerli izleyiciler, eski Deniz Kuvvetleri Komutanı Emekli Oramiral Sayın Salim Dervişoğlu'yla bu gece 3,5 saate yakın bir söyleşi yaptık telefonla bize katılan değerli konuklarımızın ve izleyicilerimizin de katkılarıyla.

Önemli görüşler ortaya çıktı, hiç ummadığımız bazı bilgilere de sahip olduk bu gece. Özellikle 28 Şubat Süreci'nin değerlendirilmesine, başlangıcına ve o sırada yapılanlarla ilgili.

Hepinize bizi izlediğiniz için teşekkür ediyoruz.

Haftaya, emekli olacak Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Sayın **Vural Savaş**'la birlikte olacağız.

Hepinize iyi sabahlar diliyorum, hoşça kalın efendim.

Batı Çalışma Grubu Başkanı olduğu iddia edilen 28 Şubat'ın Deniz Kuvvetleri Komutanı E. Oramiral Güven ERKAYA Ceviz Kabuğu'nda.
(Kanal 6 Televizyonu, 6 Mart 1998)

Hulki Cevizoğlu- İyi akşamlar efendim.[3]

Bu gece, Türkiye'nin 28 Şubat 1997 tarihinden bu yana merakla beklediği önemli bir konuğumuz var stüdyomuzda; kendisini tanıtacağız, anonslarımızdan da biliyorsunuz.

Önce konuğumuzun portresini sizlere sunacağız kendi ağzından.

28 Şubat 1997'de, hepinizin bildiği gibi, dahası henüz unutmadığı gibi Türkiye önemli bir dönemece girmişti. O günkü olayları hepimiz hatırlıyoruz. Türkiye'nin bugünkü geldiği noktada da, bazı kesimler pek değişen bir şey olmadığını söylüyor, bazıları da Türkiye'nin önemli aşamalar elde ettiğini, demokratikleşmede sokak hareketlerini bir ölçü olarak gösteriyorlar.

Tartışmalar devam ediyor, ama ülke nereye gidiyor, bunları hepiniz kendinize göre yorumluyorsunuz.

Bu gece biz sizlere önemli konularda bilgiler sunmaya çalışacağız.

28 Şubat 1997'den bu yana adından çok sıkça söz edilen, tarihte önemli bir yer alan Emekli Oramiral Sayın Güven Erkaya bu gece stüdyo konuğumuz. Kendisi şu anda bir Büyükelçi, Boğazlar sorununu çözmekle sorumlu. Boğazlar konusunu da detaylı bir şekilde ele alacağız bu gece.

Evet Sayın Erkaya, hoş geldiniz.

E.Ora. Güven Erkaya- Hoş bulduk efendim.

Hulki Cevizoğlu- Şimdi bu gece bizim size neler soracağımızı bütün kamuoyu merak ediyor. Bizi tanıyanlar neler sorabileceğimizi herhâlde tahmin ediyor. Ama tanıyanların bir kısmı, yine nedense provakatif yazılar da yazmışlar. Biz 2,5-3 senedir kimsenin aklıyla bu programı yapmadık, kendi gazetecilik tecrübelerimizle bu programı yaptık. Bunu da bazı kesimdeki bazı gazetecilere bir mesaj olarak veriyoruz.

Şimdi sizi, sizin ağzınızdan tanımak istiyoruz. Önce nerede doğdunuz; sizin meslekî özgeçmişiniz benim önümde var, bir yayın organından alınmış, ama sizden dinleyelim.

Ben çok konuştum, söz sırası sizde, buyurun.

E.Ora. Güven Erkaya- Estağfurullah.

Ceviz Kabuğu Programı, Kanal 6 Televizyonu, 6 Mart 1998. **Önceki röportajdan 3 yıl önceki (28 Şubat'ın 1. yılında yapılan) program**.- HC.

GÜVEN ERKAYA KİMDİR?

Ben 1938 yılında Manisa'nın Salihli ilçesinde doğdum. İlköğrenimimi Salihli'de yaptım, ortaöğrenimimi Salihli'de yaptım. 1951 yılında ortaokulu bitirdim. O sene Deniz Lisesi'ne müracaat ettim, ancak yaşım küçük olduğu için alınmadım. Bir yıl Manisa Lisesi'ne devam ettim. 1952 yılında Deniz Lisesi'ne girdim, 1955'te Deniz Lisesi'nden Harp Okulu'na geçtim, 1957 yılında da subay çıktım. İki yıl subay olarak Harp Okulu'na devam ettim, dört yıllık Harp Okulu tahsilini tamamladım ve ondan sonra da 1960 yılında Donanma'ya çıktım.

Hulki Cevizoğlu- Öğrencilik yıllarınız nasıldı? Benim gibi sade bir öğrenci miydiniz, yoksa okul birincisi miydiniz, ilk derecelere girdiniz mi, ders çalışmayı seviyor muydunuz?

E.Ora. Güven Erkaya- Sınıf birincisi değildim, ama başarılı bir öğrenciydim. Matematiği, fen derslerini çok seviyor idim. İlk ödülümü ilkokul dördüncü sınıfta matematikten olan başarımdan dolayı bir kırmızı kurdeleyle aldım. Ortaokul dönemim iyi geçti, hiç sınıfta kalmadım, notlarım iyiydi. Ortaokulun sonunda devlet parasız yatılı sınavlarına girdim, kazandım; iki öğrenci kazandık.

Hulki Cevizoğlu- Diğer öğrenci şu anda tanıdığımız önemli mevkide birisi mi?

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır, bilahare ziraat mühendisi oldu arkadaşımız, Yalçın Suner ismi. Ancak, ikimiz kazanmıştık, kontenjan bire indirildi. Okul müdürü aramızda bir kur'a çekti ve arkadaşımız kazandı, o Manisa Lisesi'ne ve oradan da üniversiteye giderek ziraat mühendisi oldu. Ben ertesi yıl Deniz Lisesi'ne girdim. Deniz Lisesi'nde de kendimce başarılıydım. Deniz Lisesi'nde 1, 2, 3'üncü sınıflarda birinci ilâ üçüncü derece arasında gittim geldim.

Hulki Cevizoğlu- Ailenizde başka subay var mıydı, aileden gelen bir meslek mi o?

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır, ailemizde başka subay yok. Benim Deniz Lisesi'ni seçişim, böyle çok fazla isteğimle değil, o zamanki ailevî durumumuzun iyi olmaması ve beni okutamayacak durumda olduğu için muhakkak parasız bir okula girmek zorundaydım.

Ve ağabeyim Adnan Erkaya Galatasaray Lisesi'nde okuyordu İstanbul'da, onun tavsiyesiyle Deniz Lisesi'nin sınavlarına girdim. Lisede başarılı bir öğrenciydim, Harp Okulu'nda, dediğim gibi ilk 10'un arasındaydım; hiçbir zaman birinci olmadım, ilk 10'un arasındaydım, yine başarılı bir öğrenciydim.

Talebelik yıllarım iyi geçmiştir, hiç sıkılmadım; ders çalışmasını, okumasını çok severim. Fen derslerine olan ilgim, edebiyat, sosyal derslerine oranla fazladır; fen derslerine çok fazla ilgi duyuyor idim.

Hulki Cevizoğlu- 1959'da Donanma'ya katıldınız galiba?

E.Ora. Güven Erkaya- Evet.

Hulki Cevizoğlu- Sonra nasıl bir seyir izledi meslek yaşamınız?

E.Ora. Güven Erkaya- 1959 yılında Deniz Kuvvetleri Amerika Birleşik Devletleri'ndeki üniversitelere sınavla burslu subay gönderiyordu idi. Ben 1959 yılında bu sınavlara girdim ve kazandım. Bir yıl Donanma'da staj yapmamız gerekiyor idi, bir yıl staj yaptım.

1960 yılında Amerika'ya gitmemiz; MIT'den[4] akseptans almıştım, MIT'ye gidecektim Boston'daki.

Ancak, **27 Mayıs 1960 ihtilâli olunca**, Deniz Kuvvetleri tasarruf maksadıyla...

Hulki Cevizoğlu- Tasarruf tedbirlerine mi takıldınız?

E.Ora. Güven Erkaya- Tasarruf tedbirlerine takıldık ve Amerika'ya gidemedik. O yıl Donanma'ya çıktım, 5 yıl Gaziantep gemisinde çeşitli branşlarda çalıştım, 1960-1965.

1965 yılında Yassıada'ya atandım. Yassıada'da iken Akademi sınavlarına hazırlandım ve 1966 yılında Akademiye girdim, 68 yıllında Akademiden mezun oldum.

Hulki Cevizoğlu- Yassıada'ya atandım derken, Yassıada komutanlığı mı vardı? Yassıada'ya atanmak ne anlama geliyor?

E.Ora. Güven Erkaya- Efendim, Yassıada'da, 1950 dönemlerin Deniz Kuvvetleri Komutanı, eğitime çok fazla hizmet etmiş, saygıyla ve takdirle andığımız komutanımız Sadık Altıncan; Deniz Kuvvetleri'nin eğitiminde çok büyük katkıları olmuştur. Onun zamanında Yassıada'da eğitim tesisleri kurulmuştu. Burada Harekât Okulu vardı, Top Okulu vardı, astsubay adayı öğrenciler vardı, Güverte Okulları buradaydı. Ben oraya astsubay adayı öğrencilere sınıf subayı tayin oldum, aynı zamanda da Harekât Okulu'nda derslere girdim, öğretmen olarak derslere girdim. Bir yıl kaldım, Akademiyi kazandıktan sonra da 2 yıl Akademide okudum.

Hulki Cevizoğlu- Sonra, uçaksavar subaylığınız, atış kontrol subaylığınız, seyir hareket subaylıklarınız var.

E.Ora. Güven Erkaya- Benim üsteğmenlik zamanımda, 60-65 döneminde uçaksavar subayı yardımcısı olarak atandım, uçaksavar subaylığı yaptım, bilâhere atış kontrol subaylığı yaptım ve bilâhare de denizaltı savunma harbi subaylığı yaptım. Denizaltı savunma harbi subayı iken Yassıada'ya atandım

---

MIT: ABD Boston kentindeki Massachusetts Teknoloji Enstitüsü.

o yıl. Akademiden mezun olduktan sonra tekrar Gaziantep gemisine atandım ve Gaziantep gemisinde 68-70 yılları arasında kaldım; bir yıl seyir harekât subaylığı yaptım, bir yıl da ikinci komutanlık yaptım.

Hulki Cevizoğlu- Uçak gemilerinde hiç bulundunuz mu, meselâ Amerika'ya gittiğiniz zaman, daha sonraki dönemlerde? Ben bir geziyle, gazetecileri götürdükleri bir toplu turda Amerikalıların bir uçak gemisine götürmüşlerdi bizi; dehşete kapıldım, kocaman bir kasaba gibi. Siz oralarda özel bir eğitim aldınız mı, uçak gemilerinde?

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır, uçak gemisinde bulundum ama, eğitim almadım.

Hulki Cevizoğlu- Anladım.

E.Ora. Güven Erkaya- 1965 yılında denizaltı savunma harbi kursu için Amerika'ya gittim. Amerika'da 3 aylık bir kursum vardır. Onun dışında Amerikan gemilerinde ziyaret dışında herhangi bir şekilde bulunmadım.

Hulki Cevizoğlu- Muhrip komutanlıklarınız var. İngiliz Kraliyet Deniz Kurmay Koleji'nden mezuniyetiniz mi var?

E.Ora. Güven Erkaya- Evet.

1970 yılında deniz kıtası görevimi bitirdikten sonra karargâha tayin oldum. İlk kara görevim, Genelkurmay'da Genel Plân Prensipler Başkanlığı'nda Kuvvet Plân Şubesi'nde deniz plân subayı olarak görev yaptım 1970-1972 yılları arasında.

1972 yılında İngiltere'ye Kraliyet Kolejine gittim. Kraliyet Koleji'nden mezun olduktan sonra Deniz Kuvvetleri'nde Personel Başkanlığı'nda eğitim plânlama subayı olarak çalıştım.

Oradaki görevimi bitirdikten sonra **1974 yılında Kocatepe gemisi komutanı oldum.**

Hulki Cevizoğlu- O zamanki rütbeniz neydi?

KIBRIS ÇIKARMASINDA KOCATEPE GEMİSİ KOMUTANI

E.Ora. Güven Erkaya- Yarbaydım.

Hulki Cevizoğlu- Yarbay olarak.

E.Ora. Güven Erkaya- 1973-1974 yılları arası, 1973 Ağustosu'ndan 1974 Ağustosu'na kadar Kocatepe gemisi komutanlığı yaptım.

Kocatepe gemisi Komutanlığı'ndan sonra, 3 yıl Askerî Temsil Heyeti Başkanlığı'nda plân subayı olarak Brüksel NATO karargâhında çalıştım.

1977'de Brüksel'den döndüm, Genelkurmay'a Genel Plân Prensipler Başkanlığı'nda Strateji Şube Müdürü olarak atandım, bir yıl Şube Müdürlüğü yaptım.

1978-80 yıllarında tekrar Gölcük'e gelip İkinci Bölük Filotillası komodorluğu görevini sürdürdüm ve 1980 yılında bu görevdeyken tuğamiralliğe terfi ettim ve Donanma Kurmay Başkanlığı'na atandım.

Hulki Cevizoğlu- Komodorluk ne demek?

E.Ora. Güven Erkaya- Normal olarak denizde gemi grupları belirli şekilde adlandırılır. Meselâ 3-4 geminin bir araya gelmesinden meydana gelen bir gruba devizyon ismi verilir. 8 gemi gibi, 2 tane devizyonun bir araya gelmesinden meydana gelen gruba **filotilla** ismi verilir ve 2 tane filotillanın bir araya gelmesinden meydana gelen şeye de **skadrom** denir, skadromun daha büyüğü de **filit**, **donanma** anlamına gelir. Bizde 4'er gemilik gruplar vardır. Muhriplerdeki her 4 gemi idarî teşkilâta bölünmüştür. Her 4 geminin başına bir tane komutan verilir, buna da **komodor** ismi verilir.

Bu arada, zatıâlinize bir anektodumu anlatayım.

"CAMIZLA DÖVÜŞEN SEN MİSİN?"

Hulki Cevizoğlu- Siz ona geçmeden şunu söyleyeyim: Ben askerliğimi 4 ay jandarma olarak yaptığım için sadece takım ve bölük nedir, onları biliyoruz, kusura bakmayın. Denizcilik tabirleri tabiî pek çok kişiye de yabancı, biraz karışık galiba.

Buyurun.

E.Ora. Güven Erkaya- Birçok dostum bu hikâyeyi benden dinlemiştir, bizim Anadolu insanımızın bazı yabancı tabirleri nasıl anladığına da bir örnektir.

1978-80 yıllarında, söylediğim gibi İkinci Bölük Filotilla komodoruydum. O dönemde ikişer aylık periyotlarla, 3 komodorduk, ikişer aylık peryotlarla Mersin'de bir görevimiz vardı. Sırayla ikişer aylık görevler yapıyor idik; 6 ayda bir Mersin'e gidip 2 ay kalıp tekrar Gölcük'e dönüyor idik. Bu Mersin'deki görevim sırasında, Mersin'nin Mezitli köyünde şöyle bir hâdise oldu:

Biz 3 arkadaş Mezitli köyüne gittik, bir arkadaşımıza kız bakmak için gittik. O sırada bir kahvede istirahat etmemiz gerekti, köy kahvesi. Yanımızda bulunan arkadaşlardan bir tanesi de Mezitlili, o köyden, Mahmut Nedim Kıran. Bizim belirli bir süre kahvede ağırlanmamız gerekti. Köy kahvesine girdik; işte mütevazı bir köy kahvesi, bildiğimiz. Yer toprak, tam salonun ortasında bir tane soba var, içerisi oldukça sigara dumanı falan.

Orada sahibi olan kahveci, hem Mahmut Beyi görünce, hem bizleri görünce, bize işte temiz bir masa açtı sobanın arkasında, üstünü temizledi falan, hemen taze çay söyledi bize, oturdu yanımıza. Mahmut arkadaşımız

bizi kahveciye tanıtıyor, üç arkadaşız. Bir tanesi, Allah rahmet eylesin, çok iyi arkadaşım Aydın Aktuna, dişçiydi.

İşte dedi ki, "Bu Aydın Aktuna, dişçi." Öbür arkadaşımız, şey tabiriyle çerçiydi, Tahsin Tanyeri, benim sınıf arkadaşım. Ona dedi ki, "Bu da Tahsin Tanyeri, çerçi."

Beni gösterdi, dedi ki, "bu da komodor" dedi, "Güven Erkaya." Komodor deyince onun anlamayacağını biliyor ve ona satacak, şimdi kendisi işte komodorun ne demek olduğunu satacak. "Sen komodor ne demek biliyor musun" dedi. Çocuk, "hayır, bilmiyorum" dedi. "Peki, ben sana söyleyeyim" dedi, "Bak, denizden gemiler geçer ya, ona kumanda eden başındaki adama komutan denir" dedi. "Bu 4 gemi bir araya gelir, onların başına bir tane komutan verilir, ona da komodor denir" dedi, "Anladım mı" dedi.

Hiç unutmuyorum, kahveci böyle boş gözlerle baktı baktı, döndü bana, "abi" dedi, "**hani şu camızlarla dövüşen adam var**" dedi, "o sen misin" dedi.

Yani, adam boğayı çıkaramadı, hem matadoru çıkaramadı, camızlarla döğüşen adam diye anladı komodoru.

Hulki Cevizoğlu- Matadorla karıştırdı demek ki.

E.Ora. Güven Erkaya- Matadorla karıştırdı.

Hulki Cevizoğlu- Allahtan biz o kadar büyük hatalar yapmıyoruz, onları tanıyoruz, matadorları.

Evet, Brüksel'e gittiniz, Brüksel'den sonra 1980'de tuğamiralliğe yükseldiniz. Daha sonraki meslekî seyiriniz nasıl?

E.Ora. Güven Erkaya- 1980-82 arasında Donanma...

Hulki Cevizoğlu- İspanya'ya gittiniz mi meslek disiplininiz sırasında?

E.Ora. Güven Erkaya- Gittim.

Hulki Cevizoğlu- Evet, matadorları da orada da izlediniz herhâlde.

E.Ora. Güven Erkaya- 1980-82 arasında Gölcük'te Donanma Komutanlığı'nda Kurmay Başkanlığı yaptım.

1982-1983 tarihlerinde Ankara'ya geldim, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Karargâhında Plân Prensipler Başkanlığı yaptım.

1983 yılında Mersin'e atandım, Mersin'de 83-84 tarihlerinde çıkarma filosu komutanlığı yaptım. 1984 yılında o görevdeyken terfi ettim, tümamiral oldum.

Tümamiralliğimde Genelkurmay'a atandım, Genelkurmay'da Harekât Başkanlığı'nda 3 yıl, 84-87, Eğitim Daire Başkanlığı yaptım.

87'te tekrar kıtaya çıktım, Gölcük'te mayın filosu komutanlığı yaptım, 87-88 döneminde.

1988'de o görevdeyken koramiralliğe terfi ettim ve tekrar Genelkurmay'a atandım. Genelkurmay'da 88-90 yılları arasında iki yıl Plân Prensipler

Başkanlığı yaptım. Çok hareketli bir iki yıldır; o dönemde Avrupa'daki konvansiyonel kuvvet müzakerelerinin devam ettiği bir dönemdir.

Hulki Cevizoğlu- Silâh indirimi tartışmaları.

E.Ora. Güven Erkaya- Silâh indirimlerinin yapıldığı dönemdir. O proje tamamen bizim Başkanlığımızda yürütülüyor idi. İki yıl o en önemli konularımızdan, üzerinde hassasiyetle durduğumuz önemli konulardan bir tanesiydi.

Hulki Cevizoğlu- Genelkurmay'da Eğitim Daire Başkanlığı yaptım dediniz; biz, Millî Güvenlik Kurulu toplantılarında sizin üzerinizde üniforma varken bakıyorduk televizyonda izlerken, önünüzde de en fazla dosya sizde oluyordu.

Eğitimci olmanızdan mı kaynaklanıyordu o kadar dosyayı getirmeniz? Diğer komutanlarımızın önünde de vardı ama, en fazla sizin önünüzdeydi. Hatta yerden alıyordunuz, klâsörleri koyuyordunuz; bu eğitimciliğinizden mi kaynaklanıyordu?

E.Ora. Güven Erkaya- Şimdi benim kendime göre, her komutanın kendine göre takip ettiği muhakkak surette belli prensipleri vardır, her komutanın vardır. Benim prensiplerimden bir tanesi, ben her zaman şunu söylemişimdir: Konuya ve duruma hâkim olmadan verilen kararlar nadiren ve tesadüfen doğrudur. O hâlde bir konuda siz bir fikir beyan etmek istiyorsanız veya bir şey yapmak istiyorsanız, o konuya bana göre çok iyi hazırlanmak gerekiyor, ev ödevini iyi yapmak gerekiyor. Ben belki okuduklarımı hafızamda çok iyi tutamadığım için veya tutmak istemediğim için o yazılı olanları yanımda getirip onlara müracaat etmeyi daha uygun buluyorum.

Hulki Cevizoğlu- Benim gibi sürekli not alıyorsunuz; ben de hafızama güvenmediğim için sürekli yazıyorum, evet.

E.Ora. Güven Erkaya- Ben de hafızama çok fazla güvenmem.

Hulki Cevizoğlu- Ama Plân ve Prensipler Başkanlığı da yaptığınız için, plânlı ve prensipli çalışmanız orada da gözüküyordu, dosyalarda ne ararsanız herhâlde sırasıyla aradığınızı bulabiliyordunuz.

E.Ora. Güven Erkaya- Evet.

Hulki Cevizoğlu- 1990 ve 92 yıllarında Güney Deniz Saha Komutanlığı göreviniz var. 92 yılında da, 30 Ağustos 1992'de tabiî, oramiralliğe terfi ettiniz. Sonra Donanma Komutanlığı...

E.Ora. Güven Erkaya- 92-95 yıllarında üç yıl Donanma Komutanlığı yaptım ve 95 yılında da Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'na atandım, 95-97'de Deniz Kuvvetleri Komutanlığı yaptım.

Hulki Cevizoğlu- Evlisiniz, bir kızınız, bir oğlunuz var.

E.Ora. Güven Erkaya- Evliyim. Bir kızımız, bir oğlumuz; oğlumuzdan bir erkek torunumuz, kızımızdan bir kız torunumuz var.

Hulki Cevizoğlu- Kızınızı sormayacağım ama, oğlunuz subay mı, askeriyede mi?

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır değil, damadım subay.

Hulki Cevizoğlu- Damadınız mı? Peki; o zaman kızınızı sormuş olduk, bir asker damadınız oldu; o da denizci mi?

E.Ora. Güven Erkaya- Denizci, babası da denizci. Babası benim sınıf arkadaşım, Yalçın Kıratlı, damadım da Adnan Kıratlı; şu anda Donanma'da Turgut Reis gemisinde görevli.

Hulki Cevizoğlu- Turgut Reis gemisinin komutanı mı, orada görevde...

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır, savaş harekât subayı.

Hulki Cevizoğlu- Anladım.

Sizin yaşam özelliklerinizle meslekî özelliklerinizi, seyrinizi aldık ağzınızdan, teşekkür ederiz ama; bir de özel yaşamınızdaki özellikler nedir, onları ben rica etmek istiyorum.

Merakınız; sözlerinizin arasından çıkardık, okumaya meraklısınız. Onun dışında neye meraklısınız? Ne bileyim, balık mı tutarsınız, yurt dışına, spora mı gidersiniz? Askerler sürekli spor yaparlar ama, o zorunlu sporun dışında özel bir sporculuğunuz var mıdır, ne bileyim, yüzmede başarınız var mıdır?..

E.Ora. Güven Erkaya- Herkes gibi normal hobilerimiz var. Müzik dinlemeyi çok seviyorum; hiçbir müzik aleti çalamam, ama müzik dinlemeyi çok seviyorum.

Hulki Cevizoğlu- Bir uzmanlığınız var mı müzikte?

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır.

Hulki Cevizoğlu- Tercih ettiğiniz özel bir şey?

E.Ora. Güven Erkaya- Klâsik müziği daha çok beğenip dinliyorum.

Hulki Cevizoğlu- Meselâ Mevlevî müziğini dinler misiniz, dinlendirir mi sizi, yoksa Türk sanat müziği...

E.Ora. Güven Erkaya- Müzik deyince hepsi hoşuma gider; Türk müziği, Mevlevî müziği, klâsik müziği, klâsik Batı müziği, klâsik Türk müziği. Yani, müzik âdeta insanlara yaşam sevinci veren bir olgu; dolayısıyla da ayrım yapmıyorum, hiç şeyim yoktur.

Onun dışında sporu devamlı yapıyorum.

Hulki Cevizoğlu- Yüzme mi?

E.Ora. Güven Erkaya- Yaptığım spor normal olarak yürüyüştür; ancak tenis oynuyorum 1978 yılından beri. Kayak yapıyorum veya yapıyor idim. Sporda tenis ve kayak; onun dışında normal zamanlarda yürüyüş yapıyorum. 1978 yılından 1995 yılına kadar hemen hemen her gün muntazaman ya yürüyüş yapmışımdır veyahut da tenis oynamışımdır, öğlen saatlerindeki yemek saatlerinde.

Bir de, bazı basın organlarının bana takıldığı bir konu var, ben briç oynarım.

Hulki Cevizoğlu- Benim aldığım bilgilere göre Türkiye Şampiyonluğunuz var, **Türkiye ikili briç şampiyonluğunuz** olmuş doğru mu?

E.Ora. Güven Erkaya- Evet, doğru.

Hulki Cevizoğlu- İkili briç şampiyonluğu ne demek, takım hâlinde mi? Yoksa iki kişi oynayıp birisi mi şampiyon oluyor?

E.Ora. Güven Erkaya- Bir kere briç, biliyorsunuz bir partner oyunu, iki kişiyle oynanıyor.

Hulki Cevizoğlu- Ben bilmiyorum. Ama, çok zor ve zekâya dayanan bir oyun olduğunu biliyorum.

E.Ora. Güven Erkaya- Bir partnerlik oyunu, iki kişi partner olup oynuyorsunuz. Dörtlü takım maçları da var, ikili var. İkili, partnerinizle beraber giriyorsunuz yarışmaya, bu yarışmada bir dereceye giriyorsunuz veya girmiyorsunuz, yarışıyorsunuz.

Hulki Cevizoğlu- Çok mu uzun sürer briç oyunu? Meselâ ortalama süresi karşıdaki insanların düşünme süresine göre mi değişir satranç gibi?

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır, onun kendine göre kuralları var, bir eli 7,5 dakikada bitirmek zorundasınız.

Hulki Cevizoğlu- Bitiremezseniz yanıyor musunuz?

E.Ora. Güven Erkaya- Yanmazsınız, belirli şeyi, ceza puanı alırsınız.

Hulki Cevizoğlu- Anladım.

E.Ora. Güven Erkaya- Nafiz Zorlu'ydu, Sayın Zorlu'ydu benim partnerim. Donanma Komutanlığı'nda yapılan Türkiye İkili Briç Şampiyonası ve ilk defa 198 çiftle yapıldı. Türkiye'nin şimdiye kadar yapmış olduğu en büyük turnuvalardan bir tanesiydi.

Hulki Cevizoğlu- Kaç yılında dediniz, pardon?

E.Ora. Güven Erkaya- Ben Deniz Kuvvetleri Komutanı olduğum yıl, yani 1995-1996 yılı Mayısında yapılan ikilide şey yaptık.

Briç de iki türlü oynanır; bir müsabaka briçi vardır, duplike briç dedikleri, bir de rober briç vardır...

Hulki Cevizoğlu- Hangisi daha zor?

E.Ora. Güven Erkaya- İkisi aynı şeydedir ama, müsabaka briçi daha zevkli

ve daha zordur. Ben müsabaka briçini severim, hep müsabaka briçi yaparım, rober briç kısmını o kadar fazla şey yapmam. Ama, dostlar arasında olduğu zaman da, turnuvaya girmediğimiz zaman, dostlarla beraber olduğumuz zaman, komutanlarımızdan da, bizim Deniz Kuvvetleri Komutanlarımızdan da seven ve oynayanlar vardır, onlarla birlikte olduğumuz zaman da rober briç oynuyoruz. Sayın Deniz Kuvvetleri eski komutanlarımızdan **Orhan Karabulut**, **Nejat Tümer**, **Bülent Ulusu**, hep bunlar briçi seven komutanlarımızdır. Bir araya geldiğimiz zaman...

Hulki Cevizoğlu- Briçi sevenler başarılı oluyor diye bir şey söyleyebilir miyiz? Çünkü, ben de üniversite yıllarında satrançça çok meraklıydım. O zaman bize derlerdi ki, satranç oynayan çok başarılı olur.

E.Ora. Güven Erkaya- Briçin çok fazla kuralı var, diğer oyunlar kadar basit değil. Hem onun konuşmasında kurallar var, hem oyun esnasında çok fazla kuralı var; bir de sizin muhakemenize çok fazla müracaat ediyorsunuz.

Hulki Cevizoğlu- Yani, şansa değil...

E.Ora. Güven Erkaya- Şansa değil, sizin kararınızı gerektirecek çok durumlar oluyor. O kararları doğru vermek, o kararları vermek için iyi takip etmiş olmak gerekiyor oyunu. Birincisi, iyi bir hafıza olması gerekiyor. Çıkan bütün kâğıtları hatırlamanız gerekir, çıkan kâğıtlara göre de onlar arasındaki ilişkiyi kurup doğru bir mantık yürütmeniz gerekir.

Hulki Cevizoğlu- Demin, Millî Güvenlik Kurulu toplantılarında önünüzdeki dosyaları sorunca dediniz ki, "hafızam zayıf ya da aklımda tutmak istemediğim için böyle yapıyorum." Demek ki mütevazılıktan söylediniz onu. Çünkü, hem briç şampiyonu olacaksınız, hem çıkan sayıları bileceksiniz, aklınızda tutacaksınız; demek ki iyi bir hafıza gerektiriyor. Siz mütevazı davranmışsınız.

E.Ora. Güven Erkaya- Öyle yapamıyorsanız zaten briç oynayamazsınız.

Hulki Cevizoğlu- Onun dışında bir hobiniz var mı? Kayak, tenis, yürüme, briç; briçte şampiyonluk var? Satranç gibi özel bir katkı sağlıyor mu başarınıza? Demin saydığınız eski komutanlar da önemli yerlere gelmiş, sade komutanlar değil, en üst düzeye gelmiş insanlar, ama hepsi iyi briççi diyorsunuz; onun için bu soruyu soruyorum.

E.Ora. Güven Erkaya- Ortaokul dönemimde satranç oynadım, ortaokul, lise ve harp okulu dönemimde. Satrançı da şöyle öğrendim: Bizim beraber olduğumuz, sınava girip de kazandığımız Yalçın Suner arkadaşımız, ortaokuldaki hakikaten çok zeki bir arkadaşımızdı. O bir gün babasının av tüfeğinden barutları çıkarmış, barut nasıl yanıyor diye kontrol etmek için. Önüne, kâğıdın üstüne koymuş ve kibriti çakmış. Birdenbire parlamış, eli yüzü falan yanmıştı. Onun hastalığı döneminde ben çok sık ziyaretine gittim. Bir

de okuldaki dersleri geri kalmasın diye her gün gidip kendisine, ne dersler olduysa onları anlatıyor idim, beraberlik oluyordu. Babası, Allah rahmet eylesin öldüyse, Allah selâmet versin yaşıyorsa, bilmiyorum; Salihli'nin iyi eğitilmiş, ileri gelenlerinden çok muhterem bir insandı. Bize orada, sıkılmasın diye, çünkü Yalçın arkadaşımız 3 ay, 4 ay yattı, bize satrancı öğretmişti. Ben orada öğrendim satrancı; sonra ortaokulda, lisede, Deniz Lisesi'nde, Deniz Harp Okulu'nda falan hep oynadık. Ben hem Deniz Lisesi'nin, hem Deniz Harp Okulu'nun ilk beşindeydim, takımdaydım. Mezun olduktan sonra bir süre daha satranç oynadık, ondan sonra satranç briçe döndü, brinç öğrenince satrancı bıraktım.

ANILARINI YAZDI MI?

Hulki Cevizoğlu- Satranç tabiî iki kişiyle oynanıyor, öteki grupla oynandığı için konuşma da var, sohbet de var belki.

Evet, anılarınızı kitaplaştırıyor musunuz, gençlere öğütler gibi? Bir ara böyle bir çalışmanız vardı galiba, ama şimdi emekli olduktan sonra Boğazlar konusundaki çalışmanızdan fırsat bulabiliyorsanız bu tür bir kitap çalışmanız var mı?

E.Ora. Güven Erkaya- Ben emekli olmadan önce genç arkadaşlarıma, benim bütün meslek hayatım süresince takip ettiğim bazı prensipler vardı, onları "***Veda Ederken***" isimli 35-40 sayfalık bir kitapçıkla bıraktım.

Daha geniş olarak bir deneme yapıyorum, bunları kaleme alıyorum, sonunda nasıl bir şey çıkacağını bilmiyorum ama, bütün yazdıklarım bitip toparlandıktan sonra tekrar gözden geçirip, "yayınlanmaya değer mi, değmez mi" diye bir değerlendirmeden sonra eğer değer görürsem onu **yayınlamayı düşünüyorum**.

Hulki Cevizoğlu- Mutlaka değecektir, ama bu kitabınızda benim şimdi size sorduğum gibi doğuşunuzdan gelen bir hayat öyküsünü mü ele alıyorsunuz, yoksa daha stratejik bir kitap mı olacak bu?

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır, o şey değil.

Hulki Cevizoğlu- Temel felsefeniz ne?

E.Ora. Güven Erkaya- Benim meslek hayatımda, her komutanın, herkesin olduğu gibi benim meslek hayatımda da ben iki şey yapıyorum. Bir tanesi, benim Deniz Kuvvetleri'ndeki meslekî geçmişim ve burada edindiğim tecrübeler.

İkincisi de, daha çok askerî politik alanda geçen Genelkurmay'daki yapmış olduğum görevler. Onlar biraz daha Deniz Kuvvetleri'nin kendi içinde

görevlerden farklı görevler, askerî politik alandaki görevler. İşte üç sene NATO görevim var, Genelkurmay'da çok uzun süre görevim var ve burada birçok şeylerin içinde bulundum.

Ülkenin önemli konuları içinde bulundum. 1978 yılında **Sayın Ecevit'in askerî müşaviriydim** Montrö'de yapılan Ecevit-Karamanlis görüşmesinde. 1972 yılında Üçüncü Deniz Konferansı toplandığı zaman Cenevre'de o heyetin Askerî Müşaviriydim.

Genelkurmay'daki görevlerimiz esnasında, bu **Davos süreci** içinde yapılmış olan İstanbul ve Ankara toplantılarında; kurulmuş olan üç komite vardı, Politik Komite, Askerî Komite ve Ekonomik Komite, ben Askerî Komitenin Başkanı'ydım. Genelkurmay'daki görevlerin birçoğu, meselâ bu Körfez Harekâtı sırasında Plân Prensipler Başkanı'ydım ve bilahare Deniz Kuvvetleri Komutanı'ydım.

Kardak krizi esnasında Deniz Kuvvetleri Komutanı'ydım, Arnavutluk krizi esnasında oraya giden birlikte Deniz Kuvvetleri Komutanı'ydım; bir de o bölümü var. Bu ikisini ayrı ayrı ele alıp...

SİZİN İÇİN BİR KOVA SU, KARINCA İÇİN OKYANUSTUR!

Hulki Cevizoğlu- Bunları da kitaba koyup oradan çıkaracağınız, çıkardığınız dersleri de herhâlde ela alacaksınız.

E.Ora. Güven Erkaya- Evet.

Hulki Cevizoğlu- Dediniz ki, bunları yazıyorum, çalışmalarım var, ileride bakacağım değer mi, değmez mi diye.

Ben size bir söz hatırlatmak istiyorum; bu sözü programımızın ilerleyen dakikalarında tekrar hatırlatacağım. "***Savaş Sanatları***" isimli bir kitapta şöyle bir söz var: "**Senin bir kova suyun karıncanın bir kova okyanusudur**" diye. Sizin vereceğiniz bir damla bilgi o kitapta, başkaları için, diyelim ki bizim gibi araştırmacılar için belki bir okyanus değeri taşıyacaktır. Herhâlde o kitabı mutlaka yayınlamanızda fayda var. Bu sözü ileride tekrar hatırlatacağım bir başka konuda size.

Denizcilerin Genelkurmay Başkanı olmaması nasıl oluyor? Yani, **niye denizciler Genelkurmay Başkanı olamıyor, hep karacılar oluyor?** Böyle bir kural mı var, yoksa Genelkurmay Başkanlığı'nın yapısı mı bunu gerektiriyor?

E.Ora. Güven Erkaya- Yasaya göre hiçbir kısıtlama yok. "Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlığı yapmış olanlar arasından seçilir" diyor yasa. Genelkurmay Başkanının teklifi; Bakanlar Kurulu'nun tasvibi ve Cumhurbaşkanımızın onayıyla yapılır.

Hulki Cevizoğlu- Bugüne kadar hiç yok ama değil mi?

E.Ora. Güven Erkaya- Bugüne kadar yok, evet.

Şimdi, Kara Kuvvetleri'nde orgeneral miktarı zaman zaman 12-13'tür, 11'dir. Deniz Kuvvetleri'nde en fazla 3'tür, normal olarak 2'dir. Hava Kuvvetleri'nde de en fazla 3'tür, normal olarak 2'dir.

Bir de, bizim normal olarak kendi örf ve ananelerimizden gelen bir kıdem müessesesi vardır askerlikte; bir günlük kıdem, kıdemdir. Ve bu o kadar çok yerleşmiştir ki, o kişinin kıdemliliğine bir gün dahi olsa hiç kimsenin bir itirazı yoktur.

"BİR KOMUTANI ALIRSANIZ..."

Ve Türkler için derler ki, **Türklerin dağıtılamayışının bir nedeni de bu komutanlık müessesesidir**. Çünkü, komutanı alırsınız, en kıdemliyi komutan yaparlar, onu alırsanız...

Hulki Cevizoğlu- Ondan sonraki kıdemliyi...

E.Ora. Güven Erkaya- Kıdemliyi yaparlar, dolayısıyla...

Hulki Cevizoğlu- Komutansız kalmak gibi bir şey söz konusu değildir, çünkü sisteme bağlanmıştır.

E.Ora. Güven Erkaya- Hiçbir zaman komutansız kalmaz, sisteme bağlıdır.

Kara Kuvvetleri'nde orgeneral miktarının fazla olması, daima Kara Kuvvetleri'nden bir orgeneralin diğer Havacı ve Denizciden kıdemli olması sonucunu doğuruyor. Bu matematiksel olarak böyle, başka türlü olması mümkün değil. Ve kıdemli olduğu için de, kıdem müessesesine olan ordunun saygısı...

Hulki Cevizoğlu- Ve geleneği...

E.Ora. Güven Erkaya- Geleneği nedeniyle daima Kara Kuvvetleri'nden olmuştur. İleride herhangi bir şekilde bir münasebetle eğer Deniz Kuvvetleri Komutanı olan kişi diğerlerinden daha kıdemli veya Hava Kuvvetleri'nden olursa, onun Genelkurmay Başkanı olmaması için herhangi bir neden yok şu

anda. Yani yasada da öyle bir sakınca yok, bir kısıtlama yok.

Hulki Cevizoğlu- Havacılar da aynı şey geçerli.

E.Ora. Güven Erkaya- Aynı şey hem Havacılar için aynı şey, hem Denizciler için aynı. Bizdeki miktarın az olması; meselâ ben Oramiralliğimi beş sene yaptım. Sayın Vural Beyazıt Komutanımız bir sene Deniz Kuvvetleri Komutanımız olduğu için normal olarak, bizdeki süre iki yılla kuvvet komutanlığı sınırlı olduğu için normal olarak oramirallik süresi dört yıldır bizde.

Ama, Kara Kuvvetleri'nde öyle olmuyor. Dört yıl olduğu anda Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na geldiği için, iki yıl da Kara Kuvvetleri Komutanlığı yapıyor, meselâ altı yıla gelmiş oluyor. Hiçbir Deniz veya Havacı altı yıla gelmez, yani hiçbir zaman gelmez.

Hulki Cevizoğlu- Evet.

Bundan sonra da bu çizdiğiniz, anlattığınız yapı doğrultusunda Deniz Kuvvetleri'nden ya da Hava Kuvvetleri'nden ileri yıllarda da bir Genelkurmay Başkanı görülemeyecek demektir.

E.Ora. Güven Erkaya- Öyle görünüyor.

Hulki Cevizoğlu- Yasada engel yok ama, otomatik bir sistem devam ediyor.

Özel yaşamınızla ilgili her insanın kendi yaşamında üzüldüğü, sevindiği anlar vardır. Sizin bunca yıllık yaşamınızda, 60 yaşınızdasınız şu anda, 60 yıllık yaşamınız boyunca çok üzüldüğünüz ya da çok sevindiğiniz, aklınızda yer eden olay var mı? Gerçi hep anlattınız, başarılarla ilgili, işte satrançta da, diğer alanlarda da var, okulda ilk 10 arasına girmişsiniz; meslek yaşamınızda olabilir, özel yaşamınızda olabilir, başkasıyla ilgili bir konu da olabilir.

GEMİSİNİ BATIRAN KOMUTAN!..

E.Ora. Güven Erkaya- En çok üzüldüğüm olay, bugün bana bazı basın Grubu'nun yine takılıp durmadan benden cevap istediği ve beni bir miktar da suçladığı bir konu var. **O da, hayatta en çok üzüldüğüm konudur, Kocatepe gemisi komutanı iken gemimin batırılmış olmasıdır**.

Hulki Cevizoğlu- Bir savaş durumu vardı o sırada...

E.Ora. Güven Erkaya- Bir savaş durumu vardı.

Bir komutanın yaşabileceği en üzücü olaylardan bir tanesi, komutanın gemisinin batmasıdır. En çok üzüldüğüm olay odur. Orada 56 şehit verdik, gözümüzün önünde gitti hepsi.

Hulki Cevizoğlu- 71 deniyordu, gerçek rakam 56.

E.Ora. Güven Erkaya- 56 kişidir.

Hulki Cevizoğlu- 56 şehit.

E.Ora. Güven Erkaya- En çok üzüldüğüm olaydır.

Hulki Cevizoğlu- En çok sevindiğiniz olay?..

E.Ora. Güven Erkaya- En çok sevindiğimiz olay...

Hulki Cevizoğlu- Deniz Kuvvetleri Komutanı olunca mı çok sevindiniz, 28 Şubat'ta mı çok sevindiniz, emekli olunca mı çok sevindiniz, yoksa Deniz Harp Okulu'ndan mezun olduğunuz zaman mı gençliğinizde daha çok sevindiniz?

E.Ora. Güven Erkaya- En çok sevindiğim olay, Deniz Lisesi'nin imtihanını kazandığım olaydır. Çünkü, ailemin beni okutacak parası yoktu, son şansımdı. Eğer o sınavı kazanamasaydım okuma şansım olmayacaktı, çok da okumak istiyordum. O zaman bütün sınava girenler okulda kalıyor idi ve çok kısa bir süre sonra da sınav neticelerini açıklıyorlardı. Sınava girdikten sonra memleketime dönmedim, işte orada bir hafta daha kaldım. Bizi topladılar, işte kazananları okuyorlar, 8'inci sırada ben okundum. O, en çok sevindiğim olaydı. Okuma hayatım kurtulmuştu. Oradan artık başlayıp kendi bilgimiz, gayretimiz, çalışkanlığımızla hayatımızı yönlendirebilecek bir şeyin başlangıcıydı bizim için.

Hulki Cevizoğlu- ... Savaş gemilerinde **düşman uçak tanımlaması** nedir? Böyle bir özel elektronik tanımlama sistemi mi vardır, yoksa sözlü, telsizli haberleşmesiyle mi olur? Dostla düşman nasıl tanımlanır sonuç olarak?

E.Ora. Güven Erkaya- Tanıma-tanıtma, ister karada, ister hava, ister denizde olsun en önemli faktörlerinden bir tanesi.

Hulki Cevizoğlu- Haberleşerek mi oluyor?

E.Ora. Güven Erkaya- Şimdi tanıma-tanıtma, teknolojinin getirdiği imkânlara göre değişmekte, devamlı değişiyor. Çok evvelden, elektronik tanıma-tanıtma çıkmadan önce, muhakkak tanıma-tanıtma yapılması lâzım. Bunun için görünür vasıtalar kullanıyor idi. Gemi kendi bayrağı çekiyor idi, pano kullanıyor idi veya sis kutusundan işte mor, kırmızı, yeşil...

Hulki Cevizoğlu- Renkli sisle tanıtıyordu?

E.Ora. Güven Erkaya- Renkli sisler yapıyor idi. Onun kendisine göre parolası vardı, hangi gün hangi pano serilecek, hangi gün hangi tipteki bir renk kutu kullanılacak...

Hulki Cevizoğlu- Düşmanların bilemeyeceği bir parolayı kullanıyordu.

E.Ora. Güven Erkaya- Evet.

İkincisi, muhabere vasıtalarından tabiî sağlayabilirdiniz. Parolayı soruyorsunuz. Parolayı alırsanız, o günün parolası. Zaman zaman bu günlük olarak değişir, zaman zaman 4 saatte bir değişir, kendine göre şeyleri vardır; parolayı sormak suretiyle şey yapabilirsiniz.

Bir de, gemi uçağı tanımak istiyorsa, emniyet tanıma mesafesi diye bir mesafe vardır, o mesafenin içine girmeden önce uçaktan bazı hareketler yapmasını ister.

Hulki Cevizoğlu- O emniyet tanımlama mesafesi radarda görülen bir alan mı, çıplak gözle görülen alan mı?

E.Ora. Güven Erkaya- Emniyet tanıma mesafesi, o geminin silâhlarının tesir menzilidir, onun dışında olması gerekir. Tanıma-tanıtma yapılamamış da oraya girmişse...

Hulki Cevizoğlu- Çok tehlikeli bir durum.

E.Ora. Güven Erkaya- Ateş etme...

Hulki Cevizoğlu- Riskiyle karşı karşıya yani.

E.Ora. Güven Erkaya- Ateş etme serbestisi verilmişse, gemi kendini savunmak için ateş teatisi başlayabilir.

Bilahare elektronik cihazlar gelişti, o söylemiş olduğunuz ALR, elektronik kart vasıtası esas tanıma-tanıtma vasıtası. İngilizce kısaltmasıyla "IFF" dedikleri IFF, "Identification Friend of Foe", Dost ve düşmanı tanıma.

Hulki Cevizoğlu- Dost ve düşmanın kimliğini tanıma.

E.Ora. Güven Erkaya- Bu elektronik cihazdan belirli şekilde sinyal gönderilir, o sinyalin cevabı gelir ve radarınızın üzerinde dost geminin göndermesi lâzım gelen sinyali görürsünüz. O sinyali gördüğünüz zaman o dosttur.

Hulki Cevizoğlu- O sinyale yabancı bir düşman uçağı girip de yanıltamaz mı?

E.Ora. Güven Erkaya- Onun da kendine göre kullanılan kodları var, o kodları kullanıyorsunuz. 2-3 kombine kodlar var, o kodlardan bir tanesini kullanıyorsunuz. O kod kullanıldığı zaman, onun karşısında gelecek olan elektronik sinyalin şekli belli, o şekil orada çıkıyor. O yoksa başkası giremez onun içine, hangi kodu kullandığınızı bilmesi gerekir.

Hulki Cevizoğlu- Bu ne zamandan beri Türkiye'de var bizim savunma sistemimizde?

E.Ora. Güven Erkaya- Benim bildiğim, ben gemiye çıktığımdan beri, 1960'lı yıllardan beri var; fakat devamlı gelişerek var, çok gelişerek var.

Gelişme şurada: Bir, kriptolama sistemi çok gelişti. Düşman aynı frekansa, aynı şeye girip kendini dost olarak tanıtmasın diye buralarda kriptolu sistemler çıktı, o sistemlerle verilmeye başlandı. Bu, radarın üstüne takılan, radar sinyali gibi sinyal gönderen bir alet.

Hulki Cevizoğlu- Anladım.

1974 yılında sizin hayatta en çok üzüldüğünüz **Kıbrıs Harekâtındaki**

Kocatepe Muhribinin batması konusuna dönelim. **Orada da bir tanımlama sistemi yok muydu?** "Haberleşmede acaba düşman mı yanıltıyor" kuşkusu doğmuştu.

E.Ora. Güven Erkaya- Bu konuya girmeyelim. Çünkü hepsi vardı, yani uçakta da, gemide de tanıma-tanıtma sistemleri vardı, muhabere sistemleri vardı.

Bir yerde bir hata olur, vardır veya yoktur, bu hatanın derecesi öyledir veya böyledir. Zamanında Genelkurmay Başkanlığı tarafından konu tamamen incelendi, Deniz Kuvvetleri, Hava Kuvvetleri'nin bu konudaki raporları alındı, Genelkurmay Başkanlığı bu konudaki incelemesini yaptı ve bu konuda kamuoyuna bir açıklama yaptı.

Dolayısıyla, o Genelkurmay Başkanlığı'nın kamuoyuna yapmış olduğu açıklama, tamamen hem Deniz Kuvvetleri Karargâhı'ndan, hem Hava Kuvvetleri Komutanlığı'ndan alınmış bilgilerin ışığında yapılmış olan bir açıklamaydı. Dolayısıyla, ben orada o konunun kapanmış olduğunu düşünüyorum.

Hulki Cevizoğlu- Sizin geçenlerde Hürriyet gazetesinin manşetinde yer alan açıklamanızda da bu vardı. "Açıklamayı Genelkurmay yaptı" dediniz, ama "Ben her şeyi yazdım, bunlar da devletin arşivinde yer alıyor" demiştiniz muhabirlerle sohbetinizde. Ama, ayrıntılı bütün açıklamalar devletin arşivinde mutlaka var da, kamuoyunu tatmin eden bir açıklama mıydı bu?

E.Ora. Güven Erkaya- Tabiî, kamuoyunun ne beklediğine bağlı.

Benim gibi, sadece ben rapor vermedim, iştirak eden komutanlardan bir tanesi bendim.

Benim gemimle ilgili olan hususları Kuvvetim benden rapor istedi, verdim, diğer gemiler verdiler, komutanlar verdiler, Karargâhın kendisinden alındı; bütün çekilen mesajlara bakıldı, bütün bunların hepsinin incelemesi yapıldıktan sonra verildi.

Orada bir tek benim, bir rapor diye düşünmemek lâzım. Bütün komutanların hepsi, iştirak eden komutanların hepsi verdiler raporlarını. Bütün bu raporlar sonuçlandırılıp verildi. Tabiî kamuoyunun burada ne beklediğine bağlı.

Bence Genelkurmay Başkanlığı'nın o konuda yapmış olduğu, o zamanki yapmış olduğu açıklama, kamuoyuna vermiş olduğu bilgi bence tatmin edici olması gerekir.

Ama, kamuoyu tatmin olmuş mudur, olmamış mıdır, hangi konular açık kalmıştır?

Oradaki yazıda "Genelkurmay Başkanlığı açıklama yapmalıdır" diye yazıldı, ben diyorum ki "Genelkurmay Başkanlığı bu konuda gerekli açıklamayı yaptı."

Hulki Cevizoğlu- "Yapılmalıdır" değil "yaptı" diyorsunuz zaten.

E.Ora. Güven Erkaya- Eğer bunun dışında, geçen zaman içinde Genelkurmay Başkanlığı başka bulgular elde ederse, o zaman yine bu açıklamayı yapacak olan komutanlık yine Genelkurmay Başkanlığıdır, başkası olmaz. Yani resmî açıklama yapılması gerekir.

Şahısların sadece kendi alanlarında gördükleri kadarıyla yapacakları açıklamalar hiçbir zaman bütünü için objektif olamaz, olmaz, yanılgılara götürebilir. Çünkü, sadece bir parçasını, bütün resmin sadece ufak bir parçasını görüyor oradaki arkadaşımız.

Bununla ilgili daha önce Hava Kuvvetleri'nden de bazı pilotlar açıklama yaptılar, bizim Deniz Kuvvetleri'nden de açıklama yapan oldu. Hiçbir zaman bütünü vermez.

Bir harekâtın içinde bir gemi, bir uçak yok, birkaç gemi var, birkaç uçak var, karargâhlar var, Ankara'daki karargâh var. Biz sadece gemi olarak orada etrafımızdakini biliyoruz.

Ankara bunların hepsine hâkim durumda; **hatasını da, sevabını da tamamen Ankara bilir** durumda ve bununla ilgili de ben Genelkurmay Başkanlığı'nın çok ciddî bir rapor hazırladığı kanaatindeyim.

Hulki Cevizoğlu- Benim anlayabildiğim kadarıyla o zamanki olay, bu teknolojik düşmanı tanımlama sistemleri o zaman da var diyorsunuz, demek ki teknolojiye değil de bir yanlış anlaşılmaya dayanan bir kaza; ben öyle hissediyorum.

E.Ora. Güven Erkaya- Her zaman olabilir; yani elektronik cihaza bağlı kalırsınız olur, siz şey yapmışsınızdır olur, aldatma olabilir. Harpte bütün bunların hepsi olur, yani olmayacak diye bir şey yok.

İlk defa gemisini batıran deniz kuvvetleri Türk Deniz Kuvvetleri değil ki.

İkinci Dünya Harbi'nde kendi gemisini, kendi uçağını düşüren çok uçak var; Amerikan uçakları var, Avustralya uçakları var, İngiliz uçakları var, İngiliz gemileri var.

Yani, bir harp esnasında o andaki şeyde o bütün harekâtın çerçevesinde insanlardır, insanların hata yapması mümkündür.

Ama **hata nerededir, nasıl yapılmıştır**, bu sonra incelenir ve ondan gerekli dersler alınır.

Hulki Cevizoğlu- Ben sizin yerinizde olsaydım, birisi bana sorsaydı, siz tabiî bazı konularda mütevazı davranıyorsunuz burada da olduğu gibi, ben şöyle bir cevap verirdim: "Orada benim fazla bir hatam olmadığı raporda da anlaşılmış ki daha sonra Deniz Kuvvetleri Komutanı oldum" derdim ben. Ama siz mütevazı olarak diyorsunuz ki kimseyi suçlamadan, raporda hepsi var.

E.Ora. Güven Erkaya- Şunu açıklamak isterim.

Hulki Cevizoğlu- Buyurun.

E.Ora. Güven Erkaya- Bu konuda bazı basın organları hep sual sordular, yazdılar ettiler.

Bir; benim hakkımda dediler ki gemiyi erkenden, personeli terk ettirmeden önce gemiden ayrıldı diye bir şey yaptılar. Bir gemi komutanı gemisini en son terk eder.

Hulki Cevizoğlu- Bir kural.

E.Ora. Güven Erkaya- Gemisini en son terk eden komutanım. Bütün arkadaşlarım, hepsi gemiyi terk ettikten sonra tekrar gemiyi gezip, kimsenin kalmadığından emin olmadıktan sonra, yanımda seyir subayı, seyir astsubayı ve ben üç kişi son olarak kaldık gemide ve en son, o iki arkadaşımı da gemiyi terk ettirdikten sonra en son ben atladım gemiye.

Bunu söyleyenler neye göre söylüyorlar, neye göre söylemiyorlar bilmiyorum; bundan dolayı da ben o basın organını mahkemeye verdim zaten.

Hulki Cevizoğlu- En son gemiye ben atladım derken, kurtarma gemisine mi, sandala, bota mı?

E.Ora. Güven Erkaya- Denize atlıyorsunuz, terk ediyorsunuz gemiyi artık.

Hulki Cevizoğlu- Peki o sırada, hem bu konuyla ilgili, hem de genel bir şey dünyanın her tarafında geçerli; denize atlayınca nasıl hayatınızı idame ettirebilirsiniz bir denizci olarak; yüzerek mi, yoksa yardım gelmesi mi gerekiyor?

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır, normal olarak bütün gemilerde can kurtarma salları vardır, bütün denizde dolaşan her gemide vardır; can yelekleri vardır ve can kurtarma salları vardır, bütün harp gemilerinde...

Hulki Cevizoğlu- Bunlar da hasar görebilir ama.

E.Ora. Güven Erkaya- Hepsinde şey vardır. Bunların hasar göreni görür, görmeyen görmemiştir. Bu can salları, bizdeki o zaman kullanılan can sallarımız üstü kapalı, içi lâstik, güneşten korunmalı, içinde belirli hayat idame malzemeleri olan 15 kişilik sallardır.

Hulki Cevizoğlu- Uzun bir süre, yardım gelene kadar içindeki askerlerin dayanabileceği bir sal.

E.Ora. Güven Erkaya- Evet.

Hulki Cevizoğlu- Bugün bu konudaki açıklamalarınız herhâlde tarihe de ışık tutuyor, çok teşekkür ediyorum, tabiî çok samimî olarak bunları söylüyorsunuz.

BOĞAZLAR SORUNU

Bugün siz Boğazlardan sorumlusunuz. Boğazlar konusunda Türkiye'nin ciddî bir, Boğazlar üzerinde Türkiye'de ciddî tehlikeli oyunlar oynanıyor. Siz bugün, geçmişte yaptığınız görevler gibi yine bu tehlikeli oyunları oynatmamakla görevlisiniz ve Türkiye'nin Boğazlar sorununu çözmekle görevlisiniz bir uzman olarak.

Boğazlar sorununun temel kaynağı nedir? Tabiî tarihçesinden bu yana ele alınması gereken bir konu.

E.Ora. Güven Erkaya- Türk Boğazları, coğrafî yapısından dolayı Karadeniz'i Marmara'ya, Marmara'dan da Ege'ye bağlanan ve Akdeniz'e giden bir su yolu. Tarihin bütün dönemlerinde Boğazlar bu stratejik önemini hep korumuşlar. Boğazlardaki ülkelerin ana sorunu demeyelim, çıkarları diyelim, çıkarları daima kendi ülkelerinin çıkarlarına göre değişik olmuştur.

Rusya'nın çıkarı, Boğazlardan beklediği, Karadeniz'den kendi ticaret gemilerini Ege'ye geçirip Ege'den Karadeniz'e geçirebilecek serbestliği elde etmek. Harp gemilerini Karadeniz'den Ege'ye ve Akdeniz'e çıkarabilmek, serbestçe çıkarabilmek, fakat Karadeniz'e hiçbir ülkenin, Karadeniz'e sahilleri olmayan hiçbir ülkenin harp gemilerini sokmamak, kendi güvenliği açısından. Rusya bütün tarihi boyunca, Çarlık dönemi dahil bugüne kadar gelen dönemde hep bu gözle bakmıştır.

Batılı ülkelerin, Karadeniz'e sahili olmayan ülkelerin Boğazlardan çıkarı ticaret gemileriyle, çıkarları hemen hemen bütün tarih boyunca Çarlık Rusyası'yla ve Sovyetler Birliği'yle çakışmıştır, ticaret gemilerinin serbestçe Karadeniz'e girip çıkmasıdır.

İkincisi; kendi harp gemilerinin Karadeniz'e serbestçe girebilmesidir.

Buraya sahip olan Osmanlı İmparatorluğu, 1453'ten itibaren sahip olan Osmanlı İmparatorluğu'nun da buradaki çıkarı, Karadeniz'den veya Ege'den girip çıkan harp gemileri değil, Boğazların kendi ülkesi için güvenliği söz konusu olmuştur.

1453 yılında Osmanlı İmparatorluğu İstanbul'u aldıktan sonra, 20 yıl sonra Karadeniz'deki bütün sahilleri ele geçirmiş, Kırım'daki Tatarları egemenliği altına almış...

Hulki Cevizoğlu- Türk gölü hâline getirmiş.

E.Ora. Güven Erkaya- Ve Karadeniz'i bir Türk gölü hâline getirmiş, 1474'te. 1474'ten 1774'e kadar 300 yıl Osmanlı İmparatorluğu Karadeniz'i bir Türk gölü hâlinde tutmuş, bu denizde Osmanlı İmparatorluğu'nun bayrağı dışında bayrak taşıyan hiçbir gemi dolaşmamış; ne ticaret gemisi, ne de harp

gemisi. Gemiler ancak İstanbul'a kadar gelmişler, mesela Ege denizinden girip İstanbul'a gelmiş, ziyaret etmiş dönmüş veya Karadeniz'den gelmiş İstanbul'u ziyaret etmiş dönmüş, bizden bir geçiş olmamış.

İlk defa bu şeyin bozulması, 1768'de çıkan...

Hulki Cevizoğlu- Bozulmasına gelmeden, isterseniz, Napolyon'un Boğazların önemiyle ilgili çok güzel bir sözü var, **"Rusları bu dar Boğazların arkasına hapsedebilmek için dünyanın yarısını verdim"** diye bir sözü olduğu söyleniyor; doğru mu bu?

E.Ora. Güven Erkaya- Doğru. Ve Napolyon'un bu sözünden Türk Boğazlarının stratejik önemini daha güzel belirten bir söz olmaz.

Daha sonra şey yapacağım, Napolyon'la Birinci Çar Nikola arasında bir anlaşma var. O zaman, 1807 yıllarındaki anlaşmada, Ruslarla Napolyon birleşerek Osmanlı İmparatorluğu'nu paylaşmayı düşünüyorlar ve bununla ilgili iki defa toplantı yapılıyor; bir tanesi Saint Petersburg'da yapılıyor, iki toplantı yapılıyor. Bu iki toplantıda, Osmanlı İmparatorluğu iki büyük ülke tarafından, güç tarafından paylaşılıyor.

Anlaşmaya varamadıkları tek nokta, Boğazlar kimin kontrolünde olacak? Anlaşamadıkları için de, bu yaptıkları müzakereler bir sonuca ulaşmıyor. Belki de Osmanlı İmparatorluğu'nun ayakta kalmasının nedenlerinden biri bunların anlaşmalarıdır.

Hulki Cevizoğlu- Demek ki, Napolyon'un "Rusları bu dar Boğazların arkasına hapsedebilmek için dünyanın yarısını verirdim" sözünden başka, burayı ele geçirmek için de dünyanın diğer yarısını verirdim diye bir sözü var herhâlde; değil mi? Sonra kendisi orayı ele geçirmeye çalışmış.

Bu Boğazlarla ilgili felâket ne zaman başlıyor, bugüne gelmeden?

E.Ora. Güven Erkaya- Boğazlarla ilgili felâket 1774. 1768'de biliyorsunuz **Katerina**'nın yönetimindeki Ruslarla Osmanlılar arasında 1768 muharebesi oldu...

Hulki Cevizoğlu- Küçük Kaynarca Anlaşması.

E.Ora. Güven Erkaya- Ve bunun sonunda 1774'te Küçük Kaynarca Anlaşması imzalandı. Bu anlaşmanın felâket olabilecek olan iki noktası vardı.

Bir tanesi, Osmanlı İmparatorluğu Tatarların egemenliğini tanıdı. Fakat, bir süre sonra Tatarlar Ruslar tarafından hâkimiyeti altına alındı ve Tataristan, Kırım Rusya'ya ilhak edildi.

İkincisi, **Osmanlılar ilk defa Karadeniz'de gemi dolaşmasına müsaade ettiler. Ruslar denize inmiş oldu**, Karadeniz'e sahildar bir ülke hâline geldi ve ticaret gemilerini Karadeniz'de dolaştırır bir hâle geldiler.

Ayrıca, ticaret gemilerinin Boğazlardan Ege denizine çıkmış, Ege Denizi'nden Karadeniz'e giriş müsaadesini aldılar Osmanlı'dan.

Bence, Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşünün başladığı yıl **1774 Küçük Kaynarca**'dır. Bilâhare çünkü Rusya Karadeniz'de güçlenmeye başladı ve o zamanki dönemde, dönemin hasta adamı Osmanlı İmparatorluğu'nu artık Karadeniz'den tehdit etmeye başladı.

Hulki Cevizoğlu- Ana teslimiyet de daha sonra geliyor galiba. Çünkü, **1833'teki Hünkâr İskelesi Anlaşması**'yla mı Osmanlıların teslimiyeti söz konusu oluyor Boğazlarda?

E.Ora. Güven Erkaya- Evet; 1774'ten sonra iki tane olay var. Osmanlı İmparatorluğu Boğazlardan hiçbir zaman harp gemisinin geçmesine müsaade etmemiş, hiçbir döneminde, 1919'a kadar, yani Birinci Dünya Harbi'nin sonuna kadar. **Birinci Dünya Harbi'ne kadar hiçbir zaman Boğazlardan harp gemisi geçmesine müsaade etmemiş ve kuralı daima Padişah kendisi koymuş**, o müsaade ederse geçmiş, müsaade etmezse geçmemiş. Ne zaman müsaade etmiş? Osmanlı İmparatorluğu kendisini tehlike anında gördüğünde müsaade etmiş.

Ne zaman tehlike altında görmüş meselâ?

Birincisi, Mısır'daki Mehmet Ali Paşa İsyanında, 1799'da Fransızların Mısır'ı işgali sırasında Osmanlılar Ruslardan yardım istemişler ve 1799'da yapılan bir anlaşmayla da harp gemilerinin geçirilmesine müsaade edilmiş. 1801'e kadar Akdeniz'de kalmışlar ve sonra çekmişler; meselâ birincisi bu.

İkincisi, yine bu Mehmet Ali Paşa İsyanı bittikten sonra, Rusların imza atmaya çalıştıkları anlaşmayı, 1806'da yaptığı anlaşmayı Osmanlı İmparatorluğu'nun İngilizlere ve Ruslara yaklaşmasıyla bu anlaşma yürürlükten kalmış, tekrar Rusların harp gemilerine geçiş müsaadesi kaldırılmış.

İkinci defa, yine Mehmet Ali Paşa İsyanında bu sefer -söylediğiniz 1833'e geliyoruz- 1833'de Hünkâr İskelesi Anlaşması. Rusya'dan yardım istiyor, Boğazlar üzerinde gözü olan Rusya önce geliyor Boğazlarda...

Hulki Cevizoğlu- Fırsat bu fırsat.

E.Ora. Güven Erkaya- Asker çıkartıyor ve ilk defa işte...

Hulki Cevizoğlu- Rus harp gemilerine açılmış oluyor böylece.

E.Ora. Güven Erkaya- İkinci defa Rus harp gemilerine açılmış oluyor. Hünkâr İskelesi'nde yapılan Anlaşma gereğince de artık Osmanlı İmparatorluğu tamamen Rusların hegemonyası altına ve onların bir peyki hâline gelmiş oluyor.

Hulki Cevizoğlu- Birinci Dünya Savaşı'ndaki durum da çok önemli Boğazların bugünkü yapısın anlayabilmek için. Birinci Dünya Savaşı'nda da, meşhur Goben ve Breslav gemilerinin durumu var. İsterseniz onları da sizin ağzınızdan alalım; o sırada Boğazlarda neler yaşandı?

E.Ora. Güven Erkaya- Birinci Dünya Harbi'nin başlangıcında, henüz Türkiye hangi taraftan harbe gireceğine karar vermemişti; İngilizler, Fransızlar tarafında mı, Ruslar tarafında mı harbe girecek, yoksa Almanlar, İtalyanlar tarafında mı harbe girecek, onun daha kararını vermemişti.

Bununla ilgili bir İngiliz amiralinden dinlediğim bir hatırayı, Goben ve Breslav'la ilgili hatırayı belirtmek isterim.

Bu **Goben ve Breslav** Boğazlardan içeri girmesi için gönderildiğinde, İngiliz Bahriyesi bununla ilgili istihbaratı alıyor ve İngilizlerin Akdeniz'deki filosuna bu iki gemiyi takip etmelerini, bunları yakalamalarını ve o anda eğer nispî savaş gücü İngilizler lehindeyse kat'î neticeli bir muharebeye tutuşarak bu gemilerin batırılmasını istiyor. O anda Adriyatik'te bulunan İngiliz filo komutanı Goben ve Breslav'ı vurmak üzere Ege denizine gidiyor ve Sakız adasının yakınında Goben ve Breslav'ı yakalıyor. Ancak, sürati yüksek olan gemilerin bunu yakaladıkları zaman, İngiliz amiralinin yaptığı nispî savaş gücü mukayesesinde Almanların daha güçlü olduğunu görüyor ve kat'î neticeli bir muharebeye tutuşmuyor, bu iki gemi de Çanakkale boğazından içeri giriyor.

Bilâhare, İngiliz Bahriyesi, Deniz Kuvvetleri buradaki filo komutanını Londra'ya çağırıyor ve mahkemeye alıyor. Bu mahkemede filo komutanına yapılan suçlama, "niçin kat'î neticeli bir muharebeye tutuşmadınız ve bunların Boğazdan girişini müsaade ettiniz" şeklinde. Amiral savunmasını yapıyor, diyor ki, "Kraliçeden bana verilen emir, bu gemileri arayıp bulunuz, bulduğunuz zaman nispî savaş gücü sizin aleyhinizeyse kat'î neticeli bir muharebeye tutuşmayınız" idi diyor, "Ben yaptığım durum muhakemesinde nispî savaş gücünün Almanlar tarafında olduğunu gördüm ve kat'î neticeli muharebeye tutuşmadım" diyor.

Verilen cevap enteresan, Kraliçenin bir amirali diyor ki, "Siz bunu yapmadınız, bu iki gemi Boğazlardan içeri girdi ve bunun siyasî sonuçları oldu, Osmanlı İmparatorluğu Almanya tarafından savaşa girdi, siyasî neticeleri oldu. Bir İngiliz amirali bu siyasî neticeyi görmeliydi" diyor. Ceza veriyorlar; verdikleri ceza, amiralin Sancak gemisinin kıç üstünde rütbeleri sökülüyor.

Bunun doğru olup olmadığını bilmiyorum, İngiliz amiralinden dinledim. İngiliz amiralinin babası bu mahkemede mahkeme üyesiymiş, kendisinden dinlemiştim. Ben de kendisine, o gemilerden bir tanesi olan **Yavuz gemisinin** güverte ağaçlarından yapılmış olan bir zarf açacağını hediye olarak gönderdim babasına, o zaman.

O dönemde tabiî bu iki gemi Boğazlardan içeri girdi, hepimizin malûmu olduğu şekilde bilâhare de Karadeniz'e çıkıp Sivastopol'u ve Rus sahillerini bombaladı ve Osmanlı İmparatorluğu Birinci Dünya Harbi'ne girmiş oldu.

Birinci Dünya Harbi'ndeki esas enteresan durum, Çanakkale muharebeleri sırasında Çarlık Rusyası, İngiltere ve Fransa arasındaki geçen görüşmeler ve gizli anlaşmadır. Hepimizin malûmu olduğu şekilde, İngilizlerle Fransızlar ve Anzaklar Boğazlardan içeri girmeyi iki defa denediler; bir tanesi denizden denediler muvaffak olamadılar, sonra çıkarma yaptılar, yine muvaffak olamadılar ve 1916 Ocak ayında da çekildiler.

Yalnız, bu muharebelerin olduğu Mart ve Nisan aylarında, Çarlık Rusyası İngiltere ve Fransa'ya bir nota verdi. Bu notada özetle şunu söylediler. Çünkü, o zaman Rusya, bu muharebenin sonunda Boğazların, Türk Boğazlarının İngilizler, Fransızlar veya sırf bu ödün için harbe girmiş olan Yunanlılar tarafından işgal edilmesinden endişe ediyor idi. Bunu garantiye alabilmek için Rusya Fransa'ya ve İngiltere'ye bir nota verdi. Bu notada, İstanbul boğazı, İstanbul boğazının Midye-Enez hattına kadar batı kısmındaki Trakya, İstanbul Boğazı'nın Sakarya'ya kadar olan doğu kısmı, İzmit, Marmara denizi, Marmara adaları, Çanakkale Boğazı, Bozcaada ve Gökçeada'nın, harpten galip çıkıldığı takdirde tamamen Rusya'ya bırakılmasını istedi. Ve bunun karşılığında da Fransızlarla İngilizlerin Osmanlı İmparatorluğu toprakları üzerinde istedikleri herhangi bir yer varsa Rusya da bunlar için kendilerine destek vereceğini söyledi.

Fransa ve İngiltere, her ikisi de Rusya'nın yapmış olduğu bu teklifi kabul ettiler. Verdikleri cevapta; eğer müttefikler birlikte harpten galip çıkarlarsa, Çarlık Rusyası'nın istemiş olduğu topraklar Çarlık Rusyası'na bırakılacaktı. Ama ne oldu? 1917'de Bolşevik İhtilâli oldu, Bolşevikler harpten çekildiler. Birinci Dünya Harbi'nin sonunda Çarlık Rusyası yoktu, Bolşevikler vardı ve Bolşevikler harpten çekilmişti.

Evet, müttefikler harpten galip çıktılar ama, yanlarında Rusya yoktu. Dolayısıyla, bu yapılmış olan gizli anlaşmalar bir ölü mektup hâline, anlaşma hâline geldi. **Dolayısıyla, Sovyetler Birliği'nin kuruluşu galiba İstanbul Boğazı'nın, Trakya'nın, Sakarya'nın bizde kalmasının nedenlerinden bir tanesi.**

Hulki Cevizoğlu- Evet, Atatürk döneminde de **Lozan ve Montrö** var. Montrö bugünkü konjonktörü de belirleyen önemli bir anlaşma. İsterseniz kısaca; siz bunları, eğitimciliğinizin de etkisiyle bir tarih öğretmeni gibi anlattınız bize, ama bunları izleyicilerimize özellikle vermenizi istiyorum. Çünkü, bugünkü sorunları, bugün Boğazlar Sözleşmesi'ni masaya yatırmanın doğurabileceği sakıncaları daha iyi anlayabilmemiz açısından.

Atatürk döneminde neler oldu Boğazlarla ilgili, Lozan ve Montrö'nün ana yapısı?..

E.Ora. Güven Erkaya- Lozan ve Montrö'den önce malûmunuz Sevr yapıldı, **Osmanlı İmparatorluğu Sevr'i imzaladı**.

Sevr'in bir bölümü de Boğazlara ayrılmıştı ve ilk defa 1923'te, Sevr'den sonra Lozan Anlaşması yapıldı, Lozan Anlaşması'nın sonunda bir Boğazlar eki vardır. Ve ilk defa Lozan Anlaşmasıyla, Osmanlı İmparatorluğu'nun o zamana kadar devam eden kuralı, Boğazların harp gemilerine kapalı olması ve bunun Osmanlı İmparatorluğu'nun, padişahın müsaadesiyle açılması kuralı burada sona ermiş oldu.

Hulki Cevizoğlu- 24 Temmuz 1923'teki anlaşmayla.

E.Ora. Güven Erkaya- Sona ermiş oldu.

Lozan'ın Boğazlar ekinde en önemli konu; bir, ticaret gemilerine, bütün ülkelerin ticaret gemilerine Boğazlar açık olacak.

İkincisi; Boğazlarda harp gemileri ise belirli kısıtlamalarla Karadeniz'e girecek, belirli kısıtlamalarla Karadeniz'deki ülkelerde Ege Denizi'ne çıkacaklar. Bunlar için, harp gemileri için bazı kurallar kondu ve bunlara kısıtlama getirildi. Her iki tarafın da gemilerine, harp gemilerine tam serbest değildi.

Ancak en önemli konu, Lozan'daki konu, Boğazlar bu Lozan Anlaşması'yla askersizleştirildi. İstanbul boğazı, Çanakkale boğazı, Marmara denizi, Marmara adaları, Bozcaada, Gökçeada, Limni ve Semadirek askersizleştirildi. Ve bir uluslararası Komisyon kuruldu, bu uluslararası Komisyon tarafından Boğazların yönetilmesi istendi.

1923'teki Lozan Anlaşması'nın en önemli konuları bunlardı.

Hulki Cevizoğlu- 1936'da **Montrö Boğazlar Rejimi** var.

E.Ora. Güven Erkaya- 1936'ya gelindiği zaman Türkiye iki şeyden sıkıntıdaydı. Bir tanesi, askersizleştirilmiş olmasından sıkıntıdaydı; ikincisi de uluslararası komisyondan sıkıntıdaydı. Çünkü, her ikisi de Türkiye'nin egemenlik haklarını elinden alan konuydu.

Türkiye, 1936 yılında bütün imza koyan ülkelere birer mektup göndermek suretiyle şartların değişmiş olduğunu, Türkiye'nin güvenlik sorunlarının gündeme geldiğini ve Lozan Anlaşması'nın yerine bir yeni anlaşmanın yapılması gerektiğini, yeni bir rejimin getirilmesi gerektiğini belirterek bir konferans istedi. Bu konferans kabul edildi. Montrö'de 1936 yılında yapıldı ve Montrö Sözleşmesi imzalandı.

Montrö Sözleşmesiyle ne geldi?

Montrö Sözleşmesiyle, en önemli husus, uluslararası komisyon kaldırıldı ve Boğazların idaresi Türkiye'ye verildi. İkincisi, askersizleştirme kaldırıldı ve Boğazlar tekrar askerî statüye getirildi, Bozcaada ve Gökçeada dahil olmak üzere getirildi.

Ticaret gemilerine, yine bütün ülkelerin ticaret gemilerine serbest geçiş hakkı verildi. Harp gemileri, yine her iki tarafın harp gemileri de kısıtlı olarak Boğazlardan girip çıkabilecekti. Karadeniz'e sahildar ülkelerin de gemileri kısıtlı olarak çıkabileceklerdi, belirli şartlara, belirli kurallara uyacaklardı. Karadeniz'e giriş yapacak olan, Karadeniz'e sahilleri olmayan ülkelerin harp gemilerine de belirli bir kısıtlamayla giriş müsaadesi verildi.

Burada önemli olan husus, şöyle söyleyeyim; çok kısa olarak Lozan'la Montrö'nün mukayesesini yaparsak; **Lozan'da, Boğazlardan havadan ve denizlerden geçiş serbesti. Montrö'de havadan geçiş kaldırıldı, sadece denizden geçiş serbest bırakıldı.**

Lozan'da, ticaret gemilerinin ve harp gemilerinin sadece kılavuz hizmetleri isteğe tâbiydi, römorkör, römorkaj hizmetleri mecburiydi; Montrö'de hem kılavuzluk, hem de römorkör hizmetleri isteğe bağlı hâle getirildi.

MONTRÖ SÖZLEŞMESİ'NİN HİÇBİR FAYDASI YOK!

Hulki Cevizoğlu- Bugünkü durum nedir Boğazlarda?

E.Ora. Güven Erkaya- En son bir konu daha söyleyeyim bugünkü duruma gelmeden, önemli hususlardan bir tanesi bugünlerde tartışılan konudur.

Montrö Sözleşmesi'nin getirdiği hususlardan en başlıcası, Montrö'ye göre bütün ülkelerin ticaret gemileri Boğazlardan serbest geçiş hakkına sahiptir. Montrö Sözleşmesi'nin 28. maddesi der ki, "Mevcut sözleşme, yürürlüğe girişinden itibaren 20 yıl yürürlükte kalacaktır. Mevcut sözleşmenin 1. maddesinde belirtilen uğraksız geçiş ve seyir serbestisi prensibi zaman limiti olmadan devam edecektir."

Yani, Türkiye Montrö Sözleşmesi'ni yürürlükten kaldırsa dahi, boğazlardan serbest geçiş...

Hulki Cevizoğlu- Kâinatın sonuna kadar devam edecektir.

E.Ora. Güven Erkaya- Kâinatın sonuna kadar devam edecektir. Dolayısıyla, Montrö Sözleşmesi'ni yürürlükten kaldırmak Boğazlardaki serbest geçişe engel olmuyor, olmayacak; onu burada belirtmek isterim.

Hulki Cevizoğlu- Yani, bugün siz ne yaparsanız yapın, hangi kural geçerli olursa olsun bu kural dünyanın sonuna kadar geçerli.

E.Ora. Güven Erkaya- Geçerli.

Hulki Cevizoğlu- Uluslararası anlaşmalarda, hükümdar ülkenin inisiyatifini dışlayarak bir kural alınması söz konusu mu?

E.Ora. Güven Erkaya- O zaman alınmış, bu Montrö'de kabul edilmiş, alınmış ve bunun altına Türkiye imza koymuş. Bunun değişmesi, ancak

Türkiye'nin çok güçlü devletlerden biri hâline gelmesiyle...

Hulki Cevizoğlu- Sözünü kabul ettirebilir hâle gelmesi.

E.Ora. Güven Erkaya- Sözünü kabul ettirebilecek şeye geldiği zaman yeni bir konferans isteyebilir, yeni bir konferansta yeni bir anlaşma yapar, bu maddeler kaldırılmak suretiyle anlaşma yapılır, o zaman bu madde de kalkmış olur.

Hulki Cevizoğlu- Yani Allah korusun, "Savaş çıkar, içinde oluruz ve biz kazanırız o savaşı, o zaman benim kurallarım geçerlidir, ötekini kabul etmiyoruz" mu denir, tarihte olduğu gibi?

E.Ora. Güven Erkaya- Olabilir. Yani, bugün herhangi bir değişiklik olmadığı sürece, yani siyasî ortamda, şeyde bir değişiklik olmadığı sürece Montrö Sözleşmesi'nin şu hâliyle devam edeceğini kabul etmek lâzım.

Hulki Cevizoğlu- Bugün Türkiye Boğazlar Tüzüğü var, 1994 yılında kabul edilen, bir de...

E.Ora. Güven Erkaya- İsterseniz, oraya gelmeden, çok enteresan olan İkinci Dünya Harbi'ndeki durumu ben zatı âlinize arz edeyim.

Hulki Cevizoğlu- Estağfurullah, buyurun.

E.Ora. Güven Erkaya- Rusya, 1936'da yapılan bu sözleşmeden fevkalâde rahatsızdı. İkinci Dünya Harbi'ne Türkiye girmedi, hepimizin bildiği gibi.

Ancak, İkinci Dünya Harbi'nden sonra Rusya, İngiltere ve Fransa arasında yapılan **Yalta ve Postdam Konferansları'**nda Boğazlar sorunu Stalin tarafından tekrar gündeme getirildi. Ve Stalin Yalta Konferansı'nda, üç dışişleri bakanının yapılacağı toplantıda Boğazlar rejiminin tekrardan görüşülmesini istedi.

Stalin ısrarla şunu söylüyor idi rahatsızlığını belirtmek için: "*Türkiye kendisine Montrö'nün verdiği yetkiyle Rusya'nın harp gemilerine geçişi tahdit edebiliyor, hatta kendisini bir tehdit içinde gördüğü zaman da yasaklayabiliyor. Türkiye gibi bir devletin elinin Rusya gibi bir devletin boğazında olması kabul edilemez*" diyor idi Stalin.

Hulki Cevizoğlu- Ama, onların eli bizim boğazımızda olursa o kabul edilebiliyordu.

E.Ora. Güven Erkaya- Kabul edilebiliyor *o*.

Ve Yalta Konferansı'nda bu konunun gündeme getirilmesini istedi, gündeme geldi Yalta Konferansı'nda, ancak hiçbir sonuca bağlanamadı.

Postdam Konferansı'nda, yine Stalin'in isteğiyle Postdam Konferansı'nda yine gündeme geldi. Burada Sovyetler Birliği'nin istediği şuydu:

Bir; ticaret gemilerine Boğazlar serbest olacak.

İki; Karadeniz'e sahildar olan ülkelerin harp gemilerine Boğazlardan geçiş serbest olacak, her iki tarafa giriş çıkış serbest olacak.

Üç; Karadeniz'e sahildar olmayan ülkelerin harp gemilerine Boğazlar kapalı olacak.

Dört; Boğazlar, Karadeniz'e sahildar olan ülkeler arasında kurulacak bir grup tarafından yönetilecek.

Beş; Boğazların savunması Rusya ve Türkiye ile müştereken yapılacak.

Bunu istiyordu Stalin. O zaman İngiliz Başbakanı **Churchill**, Amerikan Başbakanı **Truman**, Rusların bu isteklerinden ilk 3'üne evet dediler; ticaret gemilerine serbest olsun, Sovyetler Birliği'nin harp gemileri serbestçe geçebilsin, Karadeniz'e sahildar olmayan ülkelerin harp gemilerinin de buraya girişleri yasaklansın.

Ancak, Boğazların Karadeniz'e sahildar ülkeler tarafından yönetilmesi ve Boğazların Rusya ile Türkiye tarafından müştereken savunulması hususu kabul edilemez dediler. Böyle olmasına rağmen mutabakata vardılar. Sovyet Birliği, konferansa katılan ülkelere önce bir mektup yazacaktı ve yeniden bir konferans düzenlenmesini isteyecekti Montrö'nün değiştirilmesi için ve yeniden bir konferans toplanacaktı.

Rusya bu mektubu yazdı. Bu mektupta yalnız ileri gitti, bu söylediğim 5 husus aynen Türkiye'den istedi; hem Boğazlarda üs istedi, hem de Boğazların Karadeniz'e sahildar ülkeler tarafından yönetilmesini istedi. Buna Amerika ve İngiltere karşı çıktı, Türkiye karşı çıktı. Türk Dışişleri Bakanı, o zamanki Bakanımız **Şükrü Saraçoğlu** Moskova'ya gitti, Molotof'la ve Stalin'le görüştü, bilâhare Selim Salper'i şey yaptılar, Büyükelçimiz Selim Salper'le bu konuyu konuştular; Türkiye bunların hepsini reddetti.

İşte o zaman Sovyetler Birliği Türkiye'ye şunu söylüyordu: 1925 yılında Türkiye'yle Sovyetler Birliği arasında imzalanmış olan bir dostluk anlaşması vardı ve bunun 1945'te yenilenmesi gerekiyordu, Rusya bu anlaşmayı yenilemeyi reddetti. **Ve şöyle söylüyordu: "Eğer Türkiye Sovyetler Birliği'nin dostluğunu istiyorsa bunun bir bedeli vardır, bu bedeli ödemesi gerekir" diyordu, ki bu bedel Boğazlardı.**

Ve bilâhare de Boğazlar üzerindeki Türkiye'nin bu konuyu kabul etmemesi neticesinde, **Türkiye'ye daha büyük bir tehdit yaratmak için Kars ve Ardahan'ı o zaman istedi Ruslar**. Türkiye bunu da kabul etmedi ve sonuçta Rusların isteği kabul olmadı.

Tarihçiler derler ki, hâlâ bugün tartışılır, acaba Stalin böyle kendisine çok avantajlı bir ortamı niye kullanmadı? Ve kendisine çok büyük bir avantaj sağlayacak olan...

Hulki Cevizoğlu- Prestij de sağlayacak olan.

E.Ora. Güven Erkaya- Prestij sağlayacak olan bir konferansı niye istemedi?..

Hulki Cevizoğlu- Ne cevap veriyor ona tarihçiler?

E.Ora. Güven Erkaya- Tarihçiler diyorlar ki, "Stalin daha fazlasını istedi. Muhakkak suretle Boğazlarda bir üs kurarak Türkiye'yi bu üssüyle hegemonyası altına almayı istedi. Neticede, Stalin çok şey istedi, ama hiçbir şey alamadı."

Hulki Cevizoğlu- Amerika sonradan karada üsler kurdu, onlar denizde üs kuramadılar demek ki. Amerika-Rusya Savaşı bizim üzerimizde devam etmiş.

Türkiye'nin, Boğazların bugünkü durumuna ve oynanan tehlikeli oyunlara geleceğim ama, bir ara vereceğiz, ondan sonra geleceğiz.

Boğazların bugünkü durumuna gelmeden evvel, tarihî açıdan eklemek istedikleriniz varsa, bu aradan önce onları rica ediyorum sizden.

E.Ora. Güven Erkaya- Ben İkinci Dünya Harbi'yle bitiyorum. Çünkü, İkinci Dünya Harbi'nden sonra artık bugüne kadar hiçbir ülke Montrö Sözleşmesi'nin değişmesiyle ilgili bir talepte bulunmadı. Montrö Sözleşmesi'nin bugünkü hâlinden herkes memnun görünüyor ve kimse masanın üstüne yatırmayı düşünmüyor.

Hulki Cevizoğlu- Sizin de bir sözünüz var, "**zaten masaya yatırırsak altından ne çıkacağını kimse bilemez**" diyorsunuz. Ama, altından ne çıkacağını siz biliyorsunuz, açıklamalarınızda da var, onları az sonra, reklâm arasından sonra sizden alacağım.

Az sonra birlikteyiz efendim.

(Reklâm Arası)

Hulki Cevizoğlu- Evet, Boğazların bugünkü durumunu ele alalım. Boğazlar üzerinde ve tabiî ki Türkiye üzerinde oynanan tehlikeli oyunlar neler? Niye "Boğazlar Sözleşmesi'ni masaya yatırmak tehlikelidir" diyorsunuz, arkasında ne var?

E.Ora. Güven Erkaya- Boğazlar konusundaki Sovyetler Birliğinin, şu andaki Rusya Federasyonu'nun tutumu ve çıkarları değişmemiştir. Hâlâ Montrö Sözleşmesindeki serbest geçiş hakkının tam olarak kullanılmasını ister. Eğer herhangi bir şekilde Boğazlar konusu getirilirse, ben eminim ki, bu yine Türkiye'ye-Rusya Federasyonu, Karadeniz'e sahildar ülkeler ve Batılı ülkeler arasında bundan evvel yapılmış olan çekişmeler, anlaşmazlıklar yine ortaya gelecektir. Rusya'nın isteklerine Batı razı olmayacaktır, Batının isteklerine Rusya razı olmayacaktır. Onların her ikisinin istediklerinin bir kısmına da Türkiye razı olmayacaktır. Dolayısıyla, mevcut durumun idamesi, şimdilik bütün ülkeler tarafından daha bir kabul edilebilir hâl tarzı olarak görülüyor.

Şimdi, Boğazlarla ilgili sorun şu anda nereden geliyor?

1936 yılında Boğazlar Sözleşmesi imzalandı. 1938 yılında Boğazlardan

geçen gemi adedi istatistiklere göre 4500. Bugün 1997 yılında, yılda geçen gemi de 4500. 1997 yılında, baktığımız zaman, İstanbul boğazından bir yılda geçen gemi adedi 50.942. Çok büyük bir artış var. Gemi artışı, Boğazlardaki kaza riskini artıyor. Bu, 1936'dan bu yana gemilerdeki ve taşınan yüklerdeki değişiklik nedeniyle bir üçüncü boyut eklendi; gemilerin boyu ve tonajı büyümeye başladı. Bugün petrol taşıyan tankerler...

Hulki Cevizoğlu- Sürekli tehlike yaratıyor ve basına konu oluyor.

E.Ora. Güven Erkaya- Boyları büyüdü, tonajları arttı. Meselâ, Rusya Federasyonu'nun elinde 340 metre boyunda gemiler var, buradan petrol taşıyacak olan gemiler var. Dünyada da en büyük petrol taşıyan gemi 400 metrelik gemiler yapıldı.

400 metreyi düşündüğünüz zaman, çok büyük bir şey. Tabiî, en az 400-450 bin ton mazot taşıyan, petrol taşıyan bir gemi. Bu üçüncü boyuta gelince, gemilerin boyları büyüyüp tonajları artınca da, artan gemiyle beraber, gemi miktarıyla beraber, gemilerin boylarında ve tonajlarında olan büyüklük de Boğazlardaki kaza riskini de o derece arttırdı.

Hulki Cevizoğlu- Tehlike de arttı.

E.Ora. Güven Erkaya- Tehlikeyi arttırdı.

Şimdi, Türkiye 1936'dan beri bugüne kadar bu konuda ne yaptı dersek, iki değişiklik yaptı. Bir tanesi, 1982'de yaptı, bir tanesi 1994'te yaptı. 1982'de; İstanbul Boğazı'nda 1982'ye kadar "sol trafik" dediğimiz bir trafik uygulanıyordu. Sol trafik dediğimiz nedir? Marmara Denizi'nden Karadeniz'e çıkan gemiler İstanbul'un batı yakasını kullanıyorlardı, Karadeniz'den Marmara'ya inen gemiler de İstanbul boğazının doğu yakasını kullanıyorlardı, ters trafik vardı. Bu 1982 yılında bir düzenlemeyle sağ trafik hâline getirildi ve bir değişme yapıldı.

Bundan sonraki değişme de, 1994 yılında, Türk Boğazlarındaki trafik düzenini sağlayan bir Tüzük yapıldı.

Hulki Cevizoğlu- Türk Boğazlar Tüzüğü.

E.Ora. Güven Erkaya- Boğazlar Tüzüğü yapıldı ve bu Boğazlar Tüzüğüyle bir düzenleme getirildi.

Boğazlar Tüzüğü'nün getirilmesinden itibaren, yapılan istatistiklere baktığınız zaman kaza nispetinde çok büyük bir azalma görüyoruz. Dolayısıyla Tüzüğün, Boğazların seyir güvenliğine yapılan düzenlemelerin bir iyileştirme getirdiğini kabul etmek lazım.

Hulki Cevizoğlu- Türk Boğazlar Tüzüğü'yle, 1994'te kabul edilen bu Tüzük ile 150 metreden büyük gemilerin geçişlerine sınırlamalar getirildi. Siz dediniz ki, dünyada 400 metre uzunluğunda gemiler var, Rusların 300 metre

uzunluğunda gemileri var; demek ki onlar da rahatsız oldular bu Tüzükten, değil mi?

E.Ora. Güven Erkaya- Şimdi, Tüzüğün getirdiği kısıtlamalardan bir tanesi, bu geminin boylarına getirilen kısıtlama. Türkiye, Tüzükte "büyük gemi" tarifini 150 metre gemiyle yaptı. 150 metreden boyu büyük olan gemiler "büyük gemi" tarifinin içine girdi. 150 ile 200 metre, 200 ile 250 metre, 250 metre ile 300 metre, 300 metre ile 350 metre arasındaki gemilerle ilgili Tüzükte düzenlemeler var. Bu düzenlemeler; büyük gemilerin günde bir tane Boğazlardan geçirilmesi düzenlemesi var. Efendim, bu gemilerin geçişleri esnasında boyuna göre boğazların tek taraflı veya çift taraflı olarak kapatılması söz konusu. İşte Rusya Federasyonu, bu yapılan kısıtlamaların Montrö'nün serbest geçiş hakkına, verdiği hakka bir ihlâl olarak değerlendirdi. Rusya, Türkiye'nin bu kısıtları getiremeyeceğini söyledi ve bu Yunanistan tarafından da hemen desteklendi, malûm politik nedenlerle Yunanistan tarafından desteklendi.

Tüzüğün getirdiği önemli hususlardan bir tanesi de, bir trafik şeridi ayrımlarıydı. Her iki tarafta, Boğazın sağında ve solunda, normal otobanlarda gördüğümüz şekilde her iki tarafa birer şerit kondu ve gemilerin bu şeritlerden gidip gelmesi istendi. Büyük gemilerin bu şeritlerin içinde kalması biraz zor idi. Bu da bir eleştiri konusu oldu Ruslar tarafından ve Ruslar bunu, gerçi bunu Türkiye Uluslararası Denizcilik Örgütüne kabul ettirdi; Rusya Federasyonu bu Tüzüğün beynelmilel Denizcilik Örgütü'ne getirilip burada konuşulmasını istedi ve bunda bazı düzenlemeler yapılmasını istedi.

Türkiye de tabiî, bu düzenlemelerin sadece Türkiye tarafından yapılabileceğini söyledi. Ancak, bu o kadar çok ileri gitti ki, sonuçta, 1996 yılında yapılan toplantıda, Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün Alt Komitesinde yapılan toplantıda, Rusya burada bir özel çalışma grubunu, Rotalandırma Çalışma Grubu var, Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün bir alt komitesi, burada Boğazların incelenmesini istedi. Nesi incelenecekti Boğazların? İki şeyi incelenecekti. Bir, Tüzük incelenecekti; Tüzüğün iyileştirilmesi, gereken hususların oradan tavsiye edilmesi istenecekti, istendi.

İkincisi de, Türkiye'deki Boğazlardaki emniyetli seyir sistemi. Bunun İngilizce tabiri "Wessel Traffic System", WTS denen, bugünlerde konuşulan sistem, Türkçesi gemi trafik hizmetleri sistemi. Bunların da bu grup tarafından incelenmesi ve bununla ilgili iyileştirici hususlar varsa bunların belirtilmesini istedi.

"BUGÜN BOĞAZLARDA 3 ANA SORUN VAR"

Hulki Cevizoğlu- O grubun faaliyetlerini soracağım size ama, bugün Boğazların tekrar masaya yatırılması isteklerinin arkasında ne var; güvenliği artırmak mı var, yoksa para kazanmak, Türkiye'ye gelir elde etmek mi var? Boğazlarda tek yönetim olsun, bu bir özel şirket şeklinde olsun, özerk olsun görüşleri de var. Bu konuda sizin düşünceleriniz nedir Boğazlarda?

Bu görüşleri savunanlar şunları da savunuyorlar: Bugün Boğazlarla ilgili çok sayıda kuruluş söz sahibi, Balıkçılar Derneği'nden Sahil Güvenlik'e kadar pek çok kuruluş var, Gümrükler var diyorlar, 9-10 tane kuruluş yönetimde bir karmaşa yaratıyor. Onun için "tek yönetim olsun, bu şirket şeklinde olabilir" görüşleri var. Bu yararlı mı, siz çalışmalarınızda bu görüşleri değerlendiriyor musunuz, katılıyor musunuz tabiî bir anlamda?

E.Ora. Güven Erkaya- Sayın Cevizoğlu, **bugün Boğazlarda üç ana sorun var.**

Bir tanesi, güvenli bir seyir sistemi sağlayacak, güvenli bir seyiri sağlayacak bir elektronik sistem yok bugün.

Hulki Cevizoğlu- Yani, radar sistemi mi bu?

E.Ora. Güven Erkaya- Bu kamuoyunda radar denen sistem. Aslında radar bu sistemin bir parçası, tamamı değil. Radarın yanında başka elektronik cihazlar da var kullanılması gereken. Radar projesi dedikleri proje ama, buna radar projesi demekten çok gemi trafik kontrol sistemi demek daha bir uygun olur diye düşünüyorum.

Birincisi, bu sistem yok şu anda, Boğazlarda böyle bir sistem yok. Mevcut olan sistem yetersiz bir sistem.

Hulki Cevizoğlu- Bu sistemi kurabilmek çok mu maliyetli de bugüne kadar kurulamamış, yoksa karar mı verilememiş bu konuda?

E.Ora. Güven Erkaya- Şimdi bu konuda karar da verilmiş, bu teşebbüste de bulunmuş hükûmetler. İlk teşebbüs, 1991 yılında Ulaştırma Bakanlığı'nın Türk Denizcilik İşletmeleri bu sistemin, böyle bir sistemin kurulması için ihaleye çıkmış. 1992 yılının Nisan ayında teklifler gelmiş; teklifler incelendiğinde iki nedenden ihale iptal edilmiş. Bir tanesi, denmiş ki, gelen teklifler teknik şartnameyi karşılamıyor; ikincisi, bazı belirsizlikler var denmiş.

1994 yılında tekrar ihaleye çıkılmış...

Hulki Cevizoğlu- Galiba o da iptal edildi.

E.Ora. Güven Erkaya- Aynı nedenlerle o da iptal edilmiş.

Bu sefer 1996 yılında Ulaştırma Bakanlığı'ndan konu alınmış, Denizcilik Müsteşarlığı'na verilmiş, 1996 yılından beri de Denizcilik Müsteşarlığı'nın yetki alanında.

Hulki Cevizoğlu- Onlar bir ihale açtılar mı 96'dan bu yana?

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır, bir ihale açmadılar.

Bu Boğazlar konusu işte Uluslararası Denizcilik Örgütü'nde gündeme getirildi. 1997 yılında da bu çalışma grubu raporunu hazırladı, Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün 20. Genel Kurul toplantısına getirdiler; rapor oraya geldi ve bu rapor burada not edildi. Bu çalışmaya Türkiye katılmadı. Genel Kurul aldığı karara da katılmadı Türkiye. Ancak bu rapor grup tarafından not edildi. Hem Tüzükle ilgili bazı tavsiyeleri var raporun, hem de burada kurulacak olan, kurulması gereken bu gemi trafik kontrol sistemiyle ilgili önerileri var, Türkiye bunu kursun diye.

Burada Rusya Federasyonu'nun bir teklifi oldu, uluslararası bir komisyon kurulup, Türkiye'ye gelip bu sistemi incelesin diye bir teklifi oldu. Bu teklif Türkiye tarafından reddedildi. Ve Türkiye burada iki şey için bir taahhütte bulundu.

Bir tanesi, Tüzükte 4 sene içinde yapılmış olan uygulamalardan elde edilen neticelere göre Tüzükte bazı değişiklikler yapacağı vaadinde bulundu.

İkincisi de, bu gemi trafik kontrol sistemini kuracağını ve ihaleye çıkacağını söyledi.

Hulki Cevizoğlu- Şimdi yetki kimde? Denizcilik Müsteşarlığı'na 96'da bu yetki verildi dediniz, yetki sizin Proje Ofisinde mi, sizin başında bulunduğunuz kuruluşta mı? Sizin organizasyonunuzun fonksiyonu nedir? Denizcilik Müsteşarlığı'yla Koordinasyon mu, yoksa sizin vereceğiniz rapora göre mi hareket edilecek?

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır efendim, yetki hâlâ Denizcilik Müsteşarlığı'nda.

Şimdi normal olarak devlet iki türlü ihaleye çıkabilir. Bir tanesinde; siz bir şartname hazırlarsınız, bu şartnameyi ihaleye çıkarsınız. Bunun proje hazırlama sorumluluğu ihaleyi alacak olan firmaya bırakılır. Firma projeyi hazırlar, getirir, siz onların içinden bir tanesini beğenirseniz, şartnameye uygun olanlar arasından seçimini yaparsınız ve...

Hulki Cevizoğlu- Pazarlık yaparsanız.

E.Ora. Güven Erkaya- Pazarlık yaparsınız, müteahhide verirsiniz.

İkincisi, proje, artı şartnameyle çıkarsınız.

Hulki Cevizoğlu- Yani projeyi de, şartnameyi de siz belirleyerek çıkarsınız.

E.Ora. Güven Erkaya- Projeyi de siz belirlersiniz, projeye göre şartnameyi de siz belirlersiniz.

Hulki Cevizoğlu- Şimdi sizin görüşünüz ne? Hem proje, hem şartnameyi biz belirleyelim mi, yoksa birinci sistem mi, sadece şartnameye göre?..

E.Ora. Güven Erkaya- Şimdi birinci sistem takip edilirse ihalenin

neticelenmesi fevkalâde zordur. Bundan evvelki çıkılan iki ihalede sadece şartnameyle çıkıldığı için bu zorluklar Türkiye'nin başına geldi.

Hulki Cevizoğlu- Proje hazırlamak mı sorun oluyor?

E.Ora. Güven Erkaya- Şimdi şartnameyle çıktığınız zaman, gelecek olan teklifler arasındaki değerlendirmeyi yapmakta zorluk çekersiniz.

Hulki Cevizoğlu- Aynı ölçüleri bulamıyorsunuz.

E.Ora. Güven Erkaya- Aynı ölçüde bulamazsınız. O zaman bazı dedikodulara neden olursunuz. Pahalı projeyi seçseniz iyi diye, pahalısını seçti derler, ucuz projeyi seçseniz kötü olanı seçti derler. Şeyi yapmak fevkalâde zordur...

Hulki Cevizoğlu- Onun için, hem projeyi, hem şartnameyi sizin belirleyerek ihaleye çıkmanız.

E.Ora. Güven Erkaya- Devletin bu tipte ihaleye çıkması sonucunda bunun neticelenmesi hem daha bana göre ucuza mal olur, hem de çabuk neticelenir.

Hulki Cevizoğlu- Bunun maliyeti ne peki?

E.Ora. Güven Erkaya- Şimdi bize verilen görev, Sayın Başbakan tarafından bu kurulacak olan ETOK Gruba verilen görev, işte biz Denizcilik Müsteşarlığı'nın ihaleye çıkabilmesini sağlayacak projeyi hazırlayacağız, bu projeye göre idarî ve teknik şartnameleri hazırlayıp Bakanlığa vereceğiz. Yalnız bu kadar değil tabiî buradaki ETOK Grubu'nun görevi. Demiştim ki Boğazlarda üç sorun var. Bir tanesi, gemi trafik kontrol sistemi yetersiz; ikincisi, bunu işletecek olan, biraz önce söylediğiniz kuruluşlar şu andaki sistemi yetersiz.

Evvelce, 1936'da, şu andaki mevcut olan işletme sistemi uygun olabilirdi; çünkü geçen geminin adedi çok azdı, kaza hemen hemen yoktu. Ama, bugün 50 binlik bir mevcuda gelindi, gemi adedine gelindi, gelecekte daha çok artacağını beklemek lâzım bunun; o zaman buradaki yönetim zorlaştı.

Şimdi normal olarak bugün kuruluşa baktığımız zaman, Ulaştırma Bakanlığı belirli bir kısmından sorumlu, bu römorkör hizmetleri ve kılâvuz hizmetlerinden Ulaştırma Bakanlığı sorumlu.

Sağlık kontrolünün yapılmasından Sağlık Bakanlığı'nın elemanları sorumlu.

Gemi trafiklerinin yönlendirilmesi ve kontrolü bakımından Denizcilik Müsteşarlığı'na bağlı İstanbul Bölge Müdürlüğü ve ona bağlı olan Gemi Trafik Kontrol Merkezi Hizmetleri sorumlu.

Beklemesiz geçiş olduğu anda, herhangi bir şey olduğu anda bundan Sahil Güvenlik Komutanlığı sorumlu.

Denizde herhangi bir kaza olduğu zaman, hem Denizcilik Müsteşarlığı'nın yeni kurulmuş olan Kıyı Emniyet ve Gemi Kurtarma Genel Müdürlüğü sorumlu, aynı zamanda bundan İstanbul Valiliği ve Belediyesi sorumlu.

Eğer denize mazot sızarsa, bunun temizlenmesinden Belediye sorumlu veya şimdi kurulan Kıyı Emniyet sorumlu.

Dolayısıyla, şu anda birbirine bağlı olmayan, direkt bakanlıklarına bağlı olan çok sayıda bölüm; vilayet var, valilik var, belediye var, belediyenin içindeki itfaiye teşkilâtı var, deniz polisi var, Sağlık Bakanlığı var, gümrükçüler var...

Hulki Cevizoğlu- Sendikalar var, dernekler var.

E.Ora. Güven Erkaya- Sendikalar var, dernekler var, hepsi var. Yani, bu karmaşa içinde Boğazın bu şartlarda modern bir sistemi...

Hulki Cevizoğlu- Bir de, Kuzey Deniz Saha Komutanlığı var galiba. Komutanlık da oraya giriyor mu?

E.Ora. Güven Erkaya- Kuzey Deniz Saha Komutanlığı var da, Boğazların bu şeylerinden Kuzey Deniz Saha Komutanlığı sorumlu değildir, Boğazların korunmasından sorumludur, bu işletmeye hiç dahli yoktur. Ancak, ellerinde bulunan imkânlarla Kuzey Deniz Saha Komutanlığı, eğer bir şey olursa o imkânları ilgili makamların emrine sunar. Efendim, yangın olmuşsa yangın gemisini sunar, temizleme aracını sunabilir, helikopter lâzımsa helikopter verir, araç lâzımsa araç verir.

Hulki Cevizoğlu- Sonuçta tek muhatap yok ama.

E.Ora. Güven Erkaya- Tek muhatap yok.

Hulki Cevizoğlu- Peki, şimdi siz tek muhatap olması yönünde bir çalışma ya da görüş içinde misiniz, görüşe sahip misiniz?

E.Ora. Güven Erkaya- Şu anda çalışıyoruz, diğer ülkelerin bu gibi yerlerini de gözden geçiyoruz, onlardaki teşkilât nedir diye. Bizim şimdiki görüşümüz, buranın muhakkak surette bir tek kişiye bağlı bir yönetim tarafından işletilmesidir.

Hulki Cevizoğlu- Özel bir yönetim mi?

E.Ora. Güven Erkaya- Devlete bağlı olması gerekir. Özel bir yönetim olmaz diye düşünüyorum burada.

Hulki Cevizoğlu- Özerk bir yönetim olabilir mi?

E.Ora. Güven Erkaya- Özerk bir yönetim belki ileride olabilir. Başlangıçta kuruluşu devlete bağlı olarak kurmak lâzım ki, bunun şu anda düşünülen en doğru makamı bence, bütün ülkelerde olduğu gibi Sahil Güvenlik Komutanlığıdır. Zaten Sahil Güvenlik Komutanlığı'nın kanundaki görevlerine bakıldığı zaman, bu şey de onların görevleri arasındadır.

Sahil Güvenlik Komutanlığı, bir açıdan İçişleri Bakanlığı'na sorumlu olurken, bu görevinden dolayı da Denizcilik Müsteşarlığı'na veya kurulacak olan, hâlen kanun tasarısı Meclis Genel Kurulu'nda olan "denizcilik bakanlığı"na karşı sorumlu olabilir. Dolayısıyla, bir süre için bu şekilde yapılıp işletildikten sonra, özel değil özerk bir yapıya kavuşturabilir.

Hulki Cevizoğlu- Ama, Sahil Güvenlik Komutanlığı'nı burada tek yetkili, en doğru makam olarak belirseniz, güvenlikle ilgili komutanlığı daha bürokrasinin içine, işletmecilik faaliyetlerinin içine de sokarak onun çalışmalarını biraz daha zorlaştırmış olmaz mısınız?

E.Ora. Güven Erkaya- Sahil güvenlik komutanlıkları...

Hulki Cevizoğlu- Zaten şu anda yapıyorlar mı?

E.Ora. Güven Erkaya- Görev talimatını baktığımız zaman, kanunla verilmiş olan görevlerine baktığımız zaman, bunlardan hep sorumlu olan makamdır; hatta limanların kontrolünü bile bunlara verebilirsiniz.

Denizde kirlenmenin kontrolü ve takibinden Sahil Güvenlik Komutanlığı sorumludur, can ve mal güvenliğinden Sahil Güvenlik Komutanlığı sorumludur.

Hulki Cevizoğlu- Kaçakçılık olursa, görev konusu olursa gene.

E.Ora. Güven Erkaya- Denizdeki kaçakçılık ve görev konusundan Sahil Güvenlik Komutanlığı sorumludur.

Sahil güvenliğin İngilizce şeyine bakarsak, "coast guard." Bütün ülkelerde bu görevler Sahil Güvenlik Komutanlığı'na...

Hulki Cevizoğlu- Kıyı güvenlik gibi.

E.Ora. Güven Erkaya- Kıyı güvenlik... Buradaki güvenlik; Deniz Kuvvetleri'nin güvenliğiyle Sahil Güvenliğin güvenliği arasında fark var. Deniz Kuvvetleri'nin sağladığı güvenlik, Türkiye'ye dışarıdan gelebilecek olan bütün askerî tehditleri önlemektir. Sahil Güvenlik Komutanlığı'nın ise kendi sahillerimizdeki kontrolü sağlamak, düzeni kurmaktır. Dolayısıyla, buradan Sahil Güvenlik Komutanlığı'na verilecek olan görev Sahil Güvenlik Komutanlığını dediğiniz şekilde meşgul etmeyecek, onun zaten görevinin bir parçasıdır bunu yapmak.

Hulki Cevizoğlu- Bugün Süveyş ve Panama Kanalında da tek bir yönetim mi söz konusu?

E.Ora. Güven Erkaya- Tek yönetim söz konusu.

Hulki Cevizoğlu- Peki, orada askerî bir yapısı var mı bu tek yönetimin, yoksa daha mı özel sektör tarafından yapılıyor?

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır, yine sahil güvenlik komutanlıkları tarafından yapılıyor; İtalya'da Sahil Güvenlik Komutanlığı, Fransa'da Sahil Güvenlik Komutanlığı, Amerika'da Sahil Güvenlik Komutanlığı, Almanya'da Sahil Güvenlik Komutanlığı, İngiltere'de Sahil Güvenlik Komutanlığı, Norveç'te Sahil Güvenlik Komutanlığı. Yani bütün bu görevleri diğer ülkelerde, hatta o kadar ileri gitmişlerdi ki, liman yönetimini bile sahil güvenlik Komutanlığı'na vermişlerdir, yani "port otority" denen liman makamı bile sahil güvenlik Komutanlığı'na verilmiştir; Liman Başkanlığı bizdeki şeyi.

Hulki Cevizoğlu- Bugüne kadar bu örneğin alınmaması, o zaman büyük bir gecikme.

E.Ora. Güven Erkaya- Bence de büyük bir gecikme, evet.

Hulki Cevizoğlu- Ne kadar zamanda sonuçlanabilir bu? İki yıllık bir çalışma içinde mi sizin bu faaliyetleriniz, tek yönetime geçme ve sorunların çözülmesi?

E.Ora. Güven Erkaya- Mayıs ayında bir toplantı var, önümüzdeki Mayıs ayında bir toplantı var, Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün Alt Komitesi...

Hulki Cevizoğlu- Türkiye'de mi yapılacak?

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır, Londra'da yapılacak. Deniz Emniyet Komitesi, bu komite toplanacak. Bu komite toplandığı zaman, tekrardan, Türkiye'nin Kasım 97'de bu konuda vermiş olduğu bir taahhüt var, o taahhütlerle ilgili Türkiye gidip orada, bu konuda ne yaptığını anlatacak. Buraya Türkiye muhakkak bir adım atmış olarak gitmeli ki, Rusya Federasyonu'nun 1997 Kasım ayında yapmış olduğu önerinin tekrar gündeme gelmemesi için.

Hulki Cevizoğlu- İnisiyatifi de elinde tutması lâzım.

E.Ora. Güven Erkaya- Dolayısıyla o toplantıya kadar, bu kurulan özel Grubun projeleri ve şartnameleri bitirip, bu sistemle ilgili, elektronik sistemle ilgili proje ve şartnameleri bitirip Bakanlığa teslim etmesi lâzım ki, Müsteşarlığa, Müsteşarlık da ihale çıkabilsin ve Mayıs ayında gidildiği zaman "bu şekilde bir proje de yapılmıştır ve ihaleye çıkılmıştır..." Yani, biz bu konuda bir adım attık deyip Rusya Federasyonu ve Yunanistan'ın bu konudaki eleştirileri bertaraf edilmiş olur diye düşünüyorum.

Hulki Cevizoğlu- Deniz trafik güvenliğini sağlamak için entegre birtakım harcamalar gerekiyor; işte radar saydınız, kılavuz, römorklar, kirlilikle mücadele gibi. Bu entegre harcamalar yapıldığı zaman bunların masrafı Türkiye'den mi çıkacak? Çünkü, bütün bu hizmetlerden yabancı gemiler de yararlanıyor. Gemilerden alınacak sabit bir ücrete mi yansıtılması gerekiyor, Türkiye masrafa mı girecek tek başına?

E.Ora. Güven Erkaya- Montrö Sözleşmesi'ne göre, tekrar Montrö'ye dönmemiz gerekir, Montrö ne diyor? Anlaşmada buradan geçiş tamamen, Boğazlardan geçiş tamamen serbesttir. Ancak bu serbestî bir tek şekilde bozuluyor. Sağlık kontrolü için gemiler stop edecekler, sağlık kontrol memurları gidecekler, geminin sağlık bakımından temiz olduğu raporunu alacaklar ve ondan sonra gemi seyrine devam edecek.

Hulki Cevizoğlu- Hem insanlar, hem yükün sağlığı açısından mı?

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır, insanların ve içinde hayvan varsa, içinde herhangi bir şekilde canlı bir varlık varsa, bulaşıcı bir hastalık olup olmadığına bakacaklar.

Hulki Cevizoğlu- Bulaşıcı bir hastalığa karşı.

E.Ora. Güven Erkaya- Limandan, kalktığı limandan kendisine bir sertifika veriliyor ki gemide bir hastalık yoktur diye.

Parasal olarak baktığınız zaman, yine Montrö Sözleşmesi diyor ki, üç konuda para ödenir.

Bir tanesi; sağlık kontrol hizmetleri için para ödenir.

İkincisi; Boğazlardaki fenerlerin, seyir yardımcılarının bakımı için para ödenir.

Üçüncüsü de; can kurtarma için, hayat kurtarma için yapılacak olan hizmetler için para ödenir.

Bunların miktarı Montrö'de belirtilmiş; altın, Frank üzerinden belirtilmiş. Ve sözleşme diyor ki, Türkiye burada yazılandan fazla bir para isteyemez, ancak isterse bunu azaltabilir; azalttığı takdirde de bütün ülkelere eşit şekilde uygulaması gerekir.

Hulki Cevizoğlu- Ama artıramaz.

E.Ora. Güven Erkaya- Ama artıramaz diyor. Dolayısıyla, Türkiye bu yaptığı şeylerden dolayı herhangi bir ilâve ücret talep edemez, bunların hepsini kendi imkânlarıyla yapması lâzım.

Tabiî bu, buradan geçen gemilere verilen hizmettir, doğru; emniyetli seyir aynı zamanda İstanbul'un ve Çanakkale Boğazı'nın da en önemli konularından bir tanesi.

Bu emniyetli seyir sistemi ve bunun teşkilâtı, bir kaza vukuunda kazadan doğabilecek neticelere müdahale edecek teşkilâtın kurulması; yangın söndürmeydi, denizi temizlemeydi, hayat kurtarmaydı, gemi kurtarma gibi bu şeyleri yapması lâzım. Bunun yapılması Türkiye'nin, İstanbul'un da çıkarlarınadır.

Hulki Cevizoğlu- Onun için masrafları uluslararası anlaşma gereğince de biz çekeceğiz.

E.Ora. Güven Erkaya- Biz çekeceğiz.

Bununla ilgili meselâ Hollanda'da aynı sistem var, Rotterdam limanında aynı sistem var ve Hollanda bu sistem için gemilerden para almış, böyle bir hizmetin karşılığında para almış. Ancak mahkemeye verilmiş, mahkeme, bu hizmetin karşılığında para alınamayacağına karar vermiş. Yani, hizmeti ister verin ister vermeyin, bu gemiler buraya gelip gidecek, bu gemilere siz zorla bu hizmeti verip hizmetten para alamazsınız demiş. Buradakinde de, bu gemiler buradan serbest geçecekler...

Hulki Cevizoğlu- Biz de fazla para alamayacağız demek ki, yapacağımız entegre harcamalar da yanımıza kâr değil zarar kalacak; kendi güvenliğimiz için faydası olursa olacak o zaman.

E.Ora. Güven Erkaya- Tabiî bu şeylere bakıldığı zaman, Boğazlardan kılavuzluk hizmeti ihtiyarîdir diyoruz ama, Boğazlardan iki türlü geçiş var. Bir tanesi, uğraksız geçiş tarif edilen, bilinen.

Hulki Cevizoğlu- Hiç durmadan.

E.Ora. Güven Erkaya- Karadeniz'den girip İstanbul Boğazı'ndan hiç durmadan, bir limana uğramadan Çanakkale boğazından çıkıp Ege'ye çıkan gemiler.

İkincisi, Çanakkale Boğazı'ndan veya İstanbul Boğazı'na Karadeniz'den girip Çanakkale Boğazı, Ege'den girip Marmara'daki herhangi bir limana gidenler.

Bunun birincisine uğraksız geçiş deniyor, ikincisine uğraklı geçiş deniyor.

Uğraksız geçiş yapanlar için kılavuz ve römorkör hizmetleri ihtiyarî, fakat uğraklı geçişler için mecburî. Dolayısıyla, bu geçişlerden de kılavuz parası alınıyor. Bu paraların liman masrafları, seyir fenerleri, seyir rüsumları, fener rüsumları, kılavuz hizmetleri, römorkları topladığımız zaman, toplam 1997 yılı miktarı 17 milyon dolar. 17 milyon doları, böyle bir sistemin işletilmesi için yeterli bir para olarak düşünüyorum ben.

Hulki Cevizoğlu- Evet, masrafımızı karşılayacak diyorsunuz.

E.Ora. Güven Erkaya- Karşılar diye düşünüyorum.

Hulki Cevizoğlu- Sizin bir açıklamanız olmuştu, "Türk Boğazları üzerine çok tehlikeli oyun, Türkiye 3-5 kuruş fazla para kazanayım derken egemenlik hakları tartışmalı hâle gelebilir" diye, "Çünkü **Boğazlar Türkiye'nin egemenlik meselesidir**, sözleşmenin değiştirilmesinden yana değiliz" şeklinde. Ama bu görüşü savunanlar da var, sizin onlara bir öğüdünüz var mı; bunu tartışmaya açmayalım, egemenliğimizi tartışmaya açmayalım diye.

E.Ora. Güven Erkaya- Tabiî, savunanların da haklı oldukları taraf var, karşı görüşte olanların da haklı oldukları taraf var. Bunu böyle iki kere iki dört, böyle matematiksel bir şey olarak düşünmek doğru değil; her iki tarafın da artısı var, eksisi var.

Ben şöyle düşünüyorum: Montrö'nün değiştirilmesiyle ilgili görüşü savunanlar, genel olarak Türkiye'nin menfaatleri açısından, diyorum ki doğru düşünüyorlar. Yani, Türkiye'nin ilerideki hedefi, eğer egemenlik hakları söz konusuysa ilerideki hedefi, ilerideki hedefi derken 3-5 yıllık demiyorum, meselâ 40 yıllık, 50 yıllık, 100 yıllık hedefi, sonuçta burasını, kurallarını kendisi koyan, kendisi işleten, güvenliğini sağlayan, römorkör hizmetleri ve kılavuzluk hizmetleri mecburî olan bir durumda olmalıdır, doğrudur.

Ancak, bunun aksini savunanlar için de haklı diyorum. Çünkü, bu görüşü ileri sürenlerin karşısında, "acaba zaman uygun mudur" diye bakmak lâzım;

yani, şu anda o tip bir görüşü ileri sürüp Montrö'nün masanın üstüne yatırılması için zaman uygun mudur diye bakmak lâzım.

Hulki Cevizoğlu- Yani, teorik olarak uygun olabilir ama, pratikte pek yararlı olmayabilir.

E.Ora. Güven Erkaya- Pek olmayacağı kanaatindeyim. Şu anda Türkiye'nin böyle bir konuyu gündeme getirip açmasının Türkiye'nin lehine sonuçlanacağı kanaatinde değilim. Ama olabilir; yani açarsınız, beklemediğiniz bir endişe doğabilir. Ama benim değerlendirmem; bugünlerde bu şeylerde bu yapılırsa, Montrö'den daha iyi bir sonuç elde edeceğimizi zannetmiyorum.

Hulki Cevizoğlu- Bir de uluslararası faaliyetler oluyor, Karadeniz'deki kirliliği önleme şeklinde. Ama, daha çok **Tuna nehri yoluyla Avrupalıların atıklarının Karadeniz'i kirlettiği** de ileri sürülüyor. Bu konuda Rahmi Koç'un da önderlik ettiği, katıldığı toplantılar oluyor, Karadeniz'de sempozyumlar düzenleniyor. Uluslararası bu tür faaliyetleri nasıl değerlendiriyorsunuz? Biz kendimiz mi yapmalıyız, yoksa uluslararası destek de alırsak daha mı yararlı olur?

E.Ora. Güven Erkaya- Karadeniz'i düşünürsek, uluslararası destek almakta yarar var bir kere; iki kere iki dört, oradaki ülkelerin, Karadeniz'e sahildar ülkelerin bir araya gelmesi lâzım. Zaten Karadeniz'e sahildar ülkeler bir araya gelmiş durumdalar Karadeniz Ekonomik İş Birliği Örgütü'nün altında, Karadeniz'deki kirlilikle uğraşan bir komite var.

Ayrıca, NATO içinde bir çalışma var, Karadeniz'deki kirlilikle uğraşan bir çalışma var.

Karadeniz'deki kirlilikten en fazla etkilenen ülkelerden birisidir Türkiye. Çünkü, otomatik olarak Karadeniz'den Marmara'ya, Marmara'dan da Ege'ye giden bir akıntı var, devamlı olan bir akıntı var. Buradaki kirlilik, evsel atıkları pek şey yapmak istemiyorum, sahilde kalan atıklardır; ama sanayi atıkları, nükleer atıklar, Tuna nehrinden gelen kirlilik doğrudan doğruya Boğazları ve Marmara Denizi'ni, oradan da Çanakkale Boğazı'na kadar giden yeri kirletiyor. En fazla zararı gören ülke Türkiye. En fazla bence bu konuda hassasiyet göstermesi gereken ve bu konularda öncülük etmesi gereken Türkiye diye düşünüyorum, yani bütün bu çalışmalara Türkiye öncülük etmeli.

Hulki Cevizoğlu- Ama, bu Tuna yoluyla gelen kirliliği önlemek için bizim uluslararası bir faaliyetimiz olamaz mı? Karadeniz'de mi yapacağız bunu, Avrupalılar nezdinde mi; ne yapıyoruz?

E.Ora. Güven Erkaya- Şimdi Karadeniz Ekonomik İş Birliği altındaki grup bunu inceleyip Avrupa ülkelerine de bu konuda kurallar getirmeyi ve Tuna'ya dökülecek olan şeylerin dökülmemesi gerektiği hususunda bazı önlemler getirmeyi düşünüyorlar.

Ayrıca NATO içinde kurulan bir grup var, o da Karadeniz'le ilgileniyor. O da aynı şekilde, Tuna Nehri'nin kirliliğinin önlenmesi için buna Avrupa ülkelerinin de katkıda bulunması gerektiğini söylüyorlar. Bu konuda çalışmalar devam ediyor.

Anlaşmalarda konulacak olan kuralların Tuna nehrini kirletin bütün ülkeleri bağlaması gerekir ve bunun dışında uluslararası teşebbüslerde bulunulup ve bununla ilgili gerekli anlaşmaların, sözleşmelerin yapılması gerekir.

ÜNİVERSİTELERDE TÜRBAN EYLEMLERİ

Hulki Cevizoğlu- Evet, sizden üniversite eylemlerinin yorumunu, rica ediyorum.

E.Ora. Güven Erkaya- Tabiî, öğrencilerin hepsini aynı kefeye koymamak gerekir. Öğrenciler içinde, bunu belirli bir örgütün güdümü altında yapan öğrenciler de olabilir, belirli bir güdümün altında olmadan, öğrencilerimizin safiyetinden istifade ederek onları kandırıp bu faaliyetler içinde ülkenin yararına hizmet ediyormuş hissini vererek, anlayışını vererek öğrencileri bu yolda teşvik edenler de olabilir.

Hulki Cevizoğlu- Öğrenciler bunu ayırt edebilir mi?

E.Ora. Güven Erkaya- Öğrencilerin ayırt edeni de vardır, ayırt edemeyeni de vardır, çünkü öyle bir şey ki, herkes... Gençlerimizi şöyle kabul etmek lâzım: Bu gençlerin hepsi heyecan dolu, enerji dolu, ileriye doğru bakaraktan kendi ülkesi...

Hulki Cevizoğlu- Umut dolu.

E.Ora. Güven Erkaya- Umut dolu, ülkesi için bir şeyler yapmak isteyen, ülkesinin yararına bir şeyler yapmak isteyen ve bunu hangi yolla olursa olsun gerçekleştirmek isteyen gençlerimiz var. Dolayısıyla, gittiği yolun yasal olup olmadığı hususunda, belki de bir kısmının yaptığının yasal olup olmadığı hususunda da o kadar fazla bilgisi olmayabilir. Öğrencileri böyle ayırmak lâzım.

Hulki Cevizoğlu- Burada enteresan olan, türban tartışmaları ve gösterileri eskiden beri süregeliyordu ama, sakal, bıyık ve kimliksiz öğrenci tartışmaları yeni başladı ve türbanlı öğrencilerle birleşti.

Bazı yazarlar bunu, **"şeriatçı kesimle emperyalist solcular, ya da mandacı solcular, 28 Şubat düşmanlığına bunu dönüştürdüler ve birlikte eylem yapıyorlar"** şeklinde yorumluyor. Siz nasıl yorumluyorsunuz? Yani, sakal ve kimliksiz öğrencilerin üniversiteye girip girmemesi sorunuyla türbanlı

öğrencilerin girip girmemesi sorunu birbiriyle eş değer bir sorun mu, ikisi de eşit bir demokrasi mücadelesi mi?

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır efendim, ben eş değer olarak kabul etmiyorum.

Hulki Cevizoğlu- Nasıl birleştiler o zaman bu gençler ya da birleşmiş mi gözüküyorlar?

E.Ora. Güven Erkaya- Bir kere, bunun arkasında belirli örgütlerin olduğunu düşünüyorum; kendiliğinden oluşmuş bir hâdise değildir.

Şuradan başlamak lâzım: Öğrencilere hepimiz, Türkiye'nin bir sosyal hukuk devleti olduğunu söylüyoruz ve öyle olmasını da istiyoruz, yani hukuk devleti de olsun istiyoruz. Eğer sosyal hukuk devletiysek ve hukuk devleti olacaksak, o zaman öyle veya böyle yasalara saygılı olmamız gerekir, anayasal düzene saygılı olmamız gerekir. Eğer biz yasaları kendimize göre yorumlamaya başlarsak ve iyiyi veya kötüyü kendimiz söylemeye başlarsak, o zaman bir...

Hulki Cevizoğlu- Kendi doğrusu çok sayıda olacak ve bir ortak nokta...

E.Ora. Güven Erkaya- Çok sayıda olacaktır ve bunun bu şekilde uygulanması da Türkiye'de hukuk devleti yerine keyfî bir idareyi getirecektir. **Keyfî idareye geldiği zaman da ülkede kaosun olmaması mümkün değil**, bu kaosun da ülkeyi iyiye götürmesi mümkün değil; muhakkak kötüye götürecektir ülkeyi.

Dolayısıyla, öğrencilerin sadece o konuda değil yasal olarak da bakması lâzım ve ülkenin yasalarına saygılı olması gerekir. Yasaların uygulanmasını isteyen yöneticilere de saygıyla bakmamız gerekir.

Hulki Cevizoğlu- Ama bu yöneticiler; affederseniz, önce yasakladılar, daha sonra da eğitim dönemi sonuna kadar serbest bıraktı, "genelgeyi durdurduk" dediler. Televizyon tartışmalarında da gördük, "bunun gerekçesi nedir" diye sorulduğu zaman, "Biz geri adım atmadık, kimliklerin basımı zaman alıyor; bizim üniversitemizde, İstanbul Üniversitesi'nde 75 bine yakın öğrenci var." Geçen sene de aynı üniversitede 75 bin civarında öğrenci vardı, bir sene önceden mi basılmaya başlanacak bunlar, böyle bir gerekçe de öne sürüldü. Yani, "yöneticiler de haklı" dediniz ama, yöneticilerin şu anda neyi savunduğunu net olarak bilebilir miyiz acaba?

E.Ora. Güven Erkaya- Ben şunu söylüyorum: Ben yöneticiler derken, **hukuku savunan yöneticileri desteklemek lâzımdır** diyorum. Çünkü, ülkede yasa koyucu bir tek yer var, Türkiye Büyük Millet Meclisi var. Bundan sonra bu yasaların çıkıp uygulanması için Bakanlar Kurulu var ve Bakanlar Kurulu'nun bağlı olduğu idarî teşkilât var. Şimdi bu idarî teşkilâtın altında olanların hiçbir

tanesi yasayı kendine göre yorumlayamaz diye düşünüyorum. Yasa yasadır, uygulanması için kendisine şey verilmiştir, bu yasa uygulanır.

Ha, bu yasanın doğru olup olmadığını da tartışamaz uygulayıcı, tartışmaması gerekir. Çünkü, tartıştığımız zaman herkese göre başka şey bulabilirsiniz. Bunun tartışılacak olan yeri Türkiye Büyük Millet Meclisi'dir. Dolayısıyla, eğer bir sorun varsa, yasaların uygulanmasından dolayı bir sosyal sorun meydana geliyorsa Parlâmentodur diye düşünüyorum bunun yeri. Hiçbir zaman bunun yeri üniversite değildir, bunun yeri Bakanlar Kurulu da değildir, bunun yeri Büyük Millet Meclisi'dir.

Hulki Cevizoğlu- Ama, Büyük Millet Meclisi'nde bunun değiştirilmesi yönünde faaliyetler olduğu da ileri sürüldü, Agah Oktay Güner tarafından **"üniversitelere türbanla girilir"** şeklinde de bir açıklama oldu, üniversite rektörüyle karşılıklı bir açık oturum sırasında.

E.Ora. Güven Erkaya- Efendim, tabiî ben şöyle düşünüyorum: Sayın Agah Oktay Güner'in onu hangi nedenle söylediğini ve nasıl söylediğini bilemiyorum. Benim bilebildiklerim kadarıyla, benim görebildiğim kadarıyla, bu konuda çıkarılmış olan bir Anayasa Mahkemesi kararı vardır. **Türban konusunda çıkarılmış olan bir Anayasa Mahkemesi kararı vardır. Bu karar, üniversitelerde ve okullarda bu türbanın giyilmesinin lâikliğe aykırı olduğundan dolayı giyilemeyeceğini söylüyor.**

Hulki Cevizoğlu- YÖK'ün de bir kararı var galiba?

E.Ora. Güven Erkaya- YÖK'ün kararı tabiî buna bağlı olarak var.

Şimdi Anayasamıza tekrar baktığımız zaman, Anayasamız da diyor ki, hep sosyal hukuk devleti olmaktan yana olduğum için söylüyorum, Anayasanın ve yasaların uygulanması için söylüyorum, Anayasamız da diyor ki, "Mahkeme kararları hem yasamayı, hem icrayı, hem de idareyi bağlar" diyor, "Uygulanma zorunluluğu vardır, geciktirilemez ve değiştirilemez" diyor.

Şimdi, Anayasa Mahkemesi kararı var ise bu konuda ve Anayasa Mahkemesi'nin kararının da uygulanma zorunluluğu var ise, yönetici, icra eden tarafın bunu uygulama mecburiyeti var. **Bunu uygulamazsa, yasayı niye uygulamadın diye sormak lâzım**, niye sen bu yasaları uygulamıyorsun diye sormak lâzım, niye uyguluyorsun diye sormamak lâzım. Bunun uygulamasından dolayı bazı sıkıntılar doğuyorsa, -tekrar dönüyorum Meclise- Meclis bununla ilgili kararını, yasasını değiştirebilir.

Hulki Cevizoğlu- Ama, "o değiştirene kadar bu uygulanacak" diyorsunuz.

E.Ora. Güven Erkaya- Uygulanacak diyorum. Çünkü, bunun aksini yaptığımız zaman sosyal hukuk devleti olmaktan çıkarız. Yani, herhangi bir zor karşısında kaldığımız zaman biz **uygulayıcı olarak geri adım atıyor isek,**

o zaman bunu örnek hâle getiririz, her konuda isteyen bir zorlamaya yapar, o zorlamanın karşısında idare hep geri adım atmış olur, yani icracı geri adım atmış olur. Meclis'in bunun üstünde önemle durması ve eğer gerekiyorsa süratle bu konuda yapabileceği yasayı çıkarması lâzım.

Hulki Cevizoğlu- Şu anda İstanbul Üniversitesi'ndeki, "biz yıl sonuna kadar size izin veriyoruz, türbanlılar da, kimliksiz öğrenciler de, sakallı, bıyıklı öğrenciler de üniversiteye girsin" şeklindeki...

E.Ora. Güven Erkaya- Ben bir yönetici olarak doğru bulmuyorum, yani hukuku savunan bir yönetici olarak doğru bulmuyorum. Yasa vardır, icracı onu uygular.

Hulki Cevizoğlu- Herkes için geçerlidir, diyorsunuz.

E.Ora. Güven Erkaya- Herkes için geçerlidir.

Hulki Cevizoğlu- Bu üniversitelerdeki türbanla ilgili Anayasa Mahkemesi'nin verdiği karar **imam hatip okullarındaki türbanı da etkiliyor mu?**

E.Ora. Güven Erkaya- Etkiliyor; sadece Kur'an derslerinde başını örtebilir, diğer derslerde örtemez, diyor.

Hulki Cevizoğlu- O zaman, bu sadece üniversitedeki türban konusu değil, imam hatip okulları, üniversiteler ve bütün okullar için geçerli?

E.Ora. Güven Erkaya- Memurlar için de geçerli, devlet memuriyetinde bulunanlar için de geçerli. Sokaktaki vatandaşın, sade vatandaşın evinde, sokakta giyeceği kılık kıyafet için Kıyafet Kararnamesi'nde herhangi bir hüküm yok. Sadece din adamları için bir hüküm var, "din adamları dinî kisvelerini sadece dinî yerlerde yaparlar, bunun dışında yapamazlar" diyor.

Hulki Cevizoğlu- Dinî törenlerde ya da görevli ilgili yapar?

E.Ora. Güven Erkaya- "Görevli ilgili yapar" diyor. Bunun dışında vatandaşımıza konulmuş olan herhangi bir şey yok. Sokaktaki vatandaş baş örtüsünü mü takar, türbanını mı takar, evinde nasıl dolaşırsa dolaşır. Yani, onunla ilgili zaten hiçbir şekilde ne bir kanun var ve ne de kimsenin buna, sokakta yürüyen vatandaşa karıştığı var. Devletin karışması lâzım gelen yer, devletin kendi müesseseleri içinde verilmiş olan Anayasa Mahkemesi kararını uygulama. Eğer biz lâiklik ilkesini koymuşsak, Anayasa Mahkemesi...

Hulki Cevizoğlu- Bu konuda karar vermişse.

E.Ora. Güven Erkaya- Anayasa Mahkemesi'nin kararını da ben tartışmıyorum. Ben tartışacak durumda değilim, ben hukukçu değilim. Ama, biz Anayasa Mahkemesi kurmuşuz, bu Anayasa Mahkemesi de bu kararı vermiş; buna herkesin saygı duyması gerekir.

Hulki Cevizoğlu- "**İmam hatip okullarında genç kızların başını zorla açtırmak yanlış olur, tepki çeker, bu tepki birileri tarafından kullanılır**" diye bir siyasînin açıklaması gazetelere yansıdı, "**biz onları ikna yoluyla türban takmamaya razı edeceğiz**" şeklinde. Ama siz diyorsunuz ki, **ikna yoluyla değil, zaten hukuk yoluyla...**

E.Ora. Güven Erkaya- Hukuk yoluyla diyorum ben.

Hulki Cevizoğlu- O siyasî açıklamayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

E.Ora. Güven Erkaya- Tabiî ben siyasete girmek istemiyorum, polemiğe de girmek istemiyorum...

Hulki Cevizoğlu- Yani, bunları artık emekli bir oramiral olarak, sizin bir sivil yurttaş olarak görüşleriniz şeklinde alıyorum, resmî görevinizin dışında. Onun için, bu ülkede yaşayan önemli bir yurttaş olarak görüşleriniz bunlar.

E.Ora. Güven Erkaya- Eğer biz, bir siyasî, herhangi birisi, bunu bir şey söylemiş olanlar için, birisini hedef alarak söylemiyorum, genelde söylüyorum. Eğer siyasî partiler daha fazla oy almak için hareket ediyorlarsa, kendi siyasî çıkarlarını düşünerek veya kendi siyasî partilerinin çıkarlarını düşünerek daha fazla oy almak için hareket etmeye başladıkları andan itibaren, toplumun yararına olsa dahi, bir kısım kesim tarafından kabul edilmeyen hususlara taviz vereceklerdir. Ben bu tip konuşmaları doğru bulmuyorum. Bu tip konuşmalar Mecliste olabilir, Meclis kürsüsünde Meclise karşı yapabilirsiniz...

Hulki Cevizoğlu- Kürsü dokunulmazlığı kapsamında Mecliste olabilir, ama topluma karşı dışarıda...

E.Ora. Güven Erkaya- Bu konuşulurken Mecliste o fikrini savunmalıdır. Ama, Mecliste yapılmayan bir işi çıkıp dışarıda kamuoyuna karşı böyle bir şey söylemek, ben diyorum ki oy almak için yapılan bir şey olur.

ERKAYA: "28 ŞUBAT POST MODERN DARBE DEĞİLDİR!"

Hulki Cevizoğlu- Din böylece siyasallaşmış oluyor, insanın vicdanından çıkarak siyasî bir plâtforma dökülmüş oluyordu.

Ben bugün sizin geldiğiniz noktada, **28 Şubat'ın üzerinden bir yıl geçtikten sonra** sade bir vatandaş gözüyle 28 Şubat'ın bir tanımını rica edeceğim; nasıl görüyorsunuz, **neydi 28 Şubat?**

E.Ora. Güven Erkaya- Tabiî, 28 Şubat toplumda, basında, kamuoyunda

çok tartışılan, müspet taraflarıyla, menfi taraflarıyla tartışılan çok şey oldu.

Hulki Cevizoğlu- Post modern bir darbe olarak...

E.Ora. Güven Erkaya- 28 Şubata bakıldığı zaman, 28 Şubat'ta alınan tavsiye kararının ana teması, yasaların ve Anayasanın uygulanmasıdır. Yasaların, Anayasanın uygulanmasını istemek herhâlde çok büyük bir şey değil, yani bir ülkede bunu her vatandaşın istemesi lâzım gelen bir husus. Anayasa ve yasalar uygulanmazsa, o takdirde sosyal hukuk devleti dediğimiz, söylemde sosyal hukuk devletinin temellerini sarsarız, uygulamazsak.

Hulki Cevizoğlu- Yani, 28 Şubat sizce, "sosyal hukuk devleti kurallarının uygulanması yönünde atılan bir adımdı ve post modern bir darbe değildi" mi diyorsunuz?

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır, değildir diyorum.

Hulki Cevizoğlu- Bazıları...

E.Ora. Güven Erkaya- Efendim, şimdi bir toplumda, bunu İzmir'de yaptığım konuşmada da aynen söyledim, bir toplumu ayakta tutan en büyük şey ahlâkî değerlerdir. **Toplum ahlâkî değerlerle ayakta durur**. Toplumda ahlâkî değerlerin bütün toplum tarafından saygı duyulması, bireyler tarafından uygulanması ancak o toplumu saygın hâle getirir. Nasıl sağlanır? Ya kişinin karakteriyle sağlanır veyahut da hukukla sağlanır.

Herkesin aynı karakterde olmasını bekleyemeyiz; zayıf karakterde olan vardır, kuvvetli karakterde olan vardır. Bunun sağlayıcılarından bir tanesi hukuktur.

Eğer biz hukukun uygulanmasından taviz verir isek toplumdaki ahlâkı yozlaştırırız, diyorum ve bu toplumu çöküntüye götürür. Dolayısıyla, hukuku iyi yapmalıyız, adil olmalıyız, adil olarak uygulamalıyız. Sadece sokaktaki yürüyen vatandaşa değil, Sayın Cumhurbaşkanımızdan aşağıya kadar hukuk herkese aynı derecede ve aynı şekilde uygulanabilmelidir ve herkes hukuka, bu şekilde uygulanmış olan hukuka itimat edebilmelidir.

Hulki Cevizoğlu- Çağdaş Batı toplumlarında zaten böyle, sokaktaki sade vatandaş da, en tepedeki yöneticiye kadar herkese eşit şekilde uygulanabiliyor, Amerika'da da işte her türlü soruşturma yapılabiliyor.

E.Ora. Güven Erkaya- Hangi yerde olursa olsun, lider, ister askerlikte olsun, ister siyasette olsun, ister özel sektörde olsun, yönetici olsun, yönetici durumunda olan bir kişinin, liderin arkasındaki yönettiği kişileri arkasından sürükleyebilmesi gerekir. Bunun birçok faktörü var tabiî, yani yöneticinin birçok vasıfları olması gerekiyor. Bu vasıflarından en başta gelenini de ben dürüstlük olarak görüyorum. Yöneticinin, liderin muhakkak dürüst olması gerekir; topluma karşı, yönettiği topluma karşı, halkına karşı dürüst olması gerekir.

Hulki Cevizoğlu- Dürüstlüğü nasıl ölçebiliriz ya da biz seçmen olarak nasıl anlayabiliriz hangisi dürüst, hangisi değil diye?

E.Ora. Güven Erkaya- Efendim, dürüstlüğü şey yaparsak; dürüstlüğü ben çok yalın olarak yalın söylememek olarak değerlendiriyorum, yalan söylememelidir.

Dürüstlüğün ölçüsü var mıdır? Dürüstlüğün ölçüsü yoktur; yani 10 üzerinden 8, 10 üzerinde 6 dürüst olmaz bir insan.

Hulki Cevizoğlu- Yani, ya dürüsttür, ya değildir.

E.Ora. Güven Erkaya- Bir insan ya dürüsttür, ya değildir; dürüsttür güvenilir, dürüst değildir güvenilmez. Yalan söylemenin de derecesi olmaz, yani ufak yalan, büyük yalan.

Hulki Cevizoğlu- Ya da beyaz yalan.

E.Ora. Güven Erkaya- "Ufak yalanı affedelim, büyük yalanı affetmeyelim." Bence ufak yalanlar daha tehlikelidir; çünkü eğer kişi çok küçük çıkarları için çok küçük konularda yalan söyleyebiliyorsa, büyük konularda daha büyük yalan söyleyecektir.

Liderin muhakkak dürüst olması, yalan söylememesi gerekir. Yalan söyleyen, dürüst olmayan da lider olamaz diyorum. Olabilirsiniz, yani bir komutan olabilirsiniz, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'na gelebilirsiniz veya yönetim kurulu başkanı olabilirsiniz...

Hulki Cevizoğlu- Ya da genel başkan olabilirsiniz.

E.Ora. Güven Erkaya- Genel başkan olabilirsiniz ama, bu sizin lider olduğunuz anlamına gelmez.

Hulki Cevizoğlu- Onu nasıl anlayabileceğiz, insan o görevde belli bir süre sonra gider ve lider olamazsa, o makamları işgal edebilir ama, işte...

E.Ora. Güven Erkaya- Toplum nazarındaki saygınlığını ve güvenirliğini kaybeder. Dolayısıyla, arkasından gelen o kadar büyük bir toplumu bulamaz. Neticede ya kendi gidecektir, giderim veya birisi gelip ona diyecektir ki, sizin bu durumunuzla topluma zarar veriyorsunuz buradan ayrılın diyecek.

Batı toplumlarında liderlerin yalan söylemesi asla kabul edilmez, asla kabul edilmez. Şimdi bugün **Amerikan Başkanı** Sayın **Clinton**'ın mahkemesi devam ediyor. Niye mahkemede? Mahkeme, cinsel tacizde bulundu mu, bulunmadı mı diye yapılıyor.

Clinton kamuoyuna dedi ki, ben cinsel tacizde bulunmadım dedi. Şimdi mahkeme sonunda eğer cinsel tacizde bulunmuş olduğu kanıtlanırsa...

Hulki Cevizoğlu- Siyasî kariyeri sona mı erecek?

E.Ora. Güven Erkaya- Siyasî kariyeri sona erecektir diyorum; cinsel tacizde bulunduğu için değil, kamuoyuna yalan söylediği için son bulacaktır.

Hulki Cevizoğlu- Ama, örneğin cinsel tacizde valiliği döneminde bulunsaydı ve bugün Başkan olduğu dönemde, evet, ben o tarihte cinsel tacizde bulundum diye doğru söyleseydi siyasî kariyeri tehlikeye girmez miydi?

E.Ora. Güven Erkaya- Girmezdi diyorum.

Hulki Cevizoğlu- Doğruluk mu önemli orada?

E.Ora. Güven Erkaya- Doğruluk önemli diyorum. Onu kamuoyu belki kabul ederdi. Meselâ, **Amerikan Genelkurmay Başkanı Colin Powell** görevini bitirip ayrıldıktan sonra yerine gelecek olan Genelkurmay Başkanı için Kongrede bir söyleşide, kendisine soru sorulduğunda ve kendisi kendi geçmişini anlattığında bir konuyu gizlemiş. Gizlemiş olduğu konu, o komutan albay iken, albay rütbesindeyken bir evlilik dışı ilişkisi olmuş bir kadınla ve bunu söylememiş orada. Bunu buldular, öyle olduğunu, doğru olduğunu da öğrendiler ve bu kişiyi Genelkurmay Başkanı yapmadılar. Niçin yapmadılar? Bunu sakladı diye yapmadılar.

Hulki Cevizoğlu- Yoksa, dürüst ol, ne yaptıysan söyle.

E.Ora. Güven Erkaya- Ne yaptıysan söyle.

Hulki Cevizoğlu- Çünkü ileride başka bir yalanı da daha büyük konularda olabilir düşüncesiyle.

E.Ora. Güven Erkaya- Dolayısıyla, yani toplumları ayakta tutan diyorum ki ahlâktır; toplumları arkasından sürükleyebilecek olan liderlerin de muhakkak topluma karşı çok dürüst olması gerekir, yalan söylememesi gerekir.

"BATI ÇALIŞMA GRUBU'NUN BAŞKANI DEĞİLİM"

Hulki Cevizoğlu- Evet, **28 Şubat'ın** tanımını yaptınız detaylı bir şekilde.

Bir de, **Batı Çalışma Grubu** çok tartışıldı. Çalışma Grubu'nun bir şekli var mıdır ya da konusuna göre mi olur, 10 kişiden mi oluşur, 5 kişiden mi ya da 50 kişiden mi oluşur, alt grupları mı olur?

Gruptan kasıt nedir? Meselâ, siz de Boğazlarla ilgili belki bir çalışma grubu gibi çeşitli konuları araştırmak için kurabiliyorsunuz. Ama, Batı Çalışma Grubu'nun tabiî Türk siyasî tarihinde önemli bir yeri oldu. **Bu büyük bir organizasyon mudur?**

E.Ora. Güven Erkaya- Batı Çalışma Grubu, Genelkurmay Başkanımızın kendi direktifleriyle **Genelkurmay içinde kurulmuş olan bir gruptur.**

Hulki Cevizoğlu- Merkezi, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nda diye tahmin ediliyor ve yazılıyordu ve başkanı da sizsiniz diye tahmin ediliyordu.

E.Ora. Güven Erkaya- Benim olduğum, mimarı benim olduğu

söyleniyor, Başkanı da benim olduğu söyleniyor kamuoyunda.

Hulki Cevizoğlu- Başkan Yardımcısı mıydınız siz?

E.Ora. Güven Erkaya- Bunu burada ben düzeltiyorum; **ben onun ne mimarıyım, ne de kurucusuyum, ne de onun başkanıyım.**

Hulki Cevizoğlu- Üyesi miydiniz?

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır, üyesi de değilim. **Genelkurmay Başkanlığı'nda kurulmuştur**. Genelkurmay Başkanlığı'nda kurulan bu grup içinde, bazen grup kurarsınız sadece kendi komutanlarınızın personelinden kurarsınız.

Hulki Cevizoğlu- Bu yıllardır olabilir ama değil mi, çeşitli konularda.

E.Ora. Güven Erkaya- Olabilir, çeşitli konularda olur veya bir grup koyarsınız buna ast komutanlarınızdan da şey istersiniz...

Hulki Cevizoğlu- Üye.

E.Ora. Güven Erkaya- Üye istersiniz. **Batı Çalışma Grubu Genelkurmay Başkanının direktifiyle Genelkurmay Başkanlığı içinde kurulmuş olan gruptur; ancak ast komutanlıklar, Kara Kuvvetleri, Hava Kuvvetleri, Deniz Kuvvetleri komutanlarının burada temsilcileri vardır, birer kişi temsilcileri vardır.**

Hulki Cevizoğlu- Bu Batı Çalışma Grubu kaç kişiden oluşuyordu?

E.Ora. Güven Erkaya- Belli bir sayıdan.

Hulki Cevizoğlu- Kaç kişi?

E.Ora. Güven Erkaya- Ben söyleyeyim, 10 kişiyi geçmez yani.

Hulki Cevizoğlu- Belli bir rütbe şansı var mıdır, yüzbaşından yukarı olacak ya da mutlaka Batı Çalışma Grubu **generallerden mi oluşuyor?**

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır hayır, **subaylardan, proje subaylarından oluşur, başında yalnız bir general var, yani Batı Çalışma Grubu'nun başında bir general var.**

Hulki Cevizoğlu- Orgeneral olması şart mı, yoksa çalışma Grubu'nun özelliğine göre mi?

E.Ora. Güven Erkaya- Şeyin önemine göre. Siz albay da verebilirsiniz, general de verebilirsiniz, elinizde bulunan imkâna bağlıdır, bir de konuya verdiğiniz öneme bağlıdır. Ben Deniz Kuvvetleri Komutanı iken, eğitim konusunda, eğitimde belirli bazı iyileştirmeler yapmak için bir...

Hulki Cevizoğlu- Eğitim çalışma grubu mu?

E.Ora. Güven Erkaya- Kurdum, onun başına bir tane amiral arkadaşımızı verdim. Onun alt birimleri vardı, Eğitim Komutanlığı'nda birimleri vardı. Eğitim Komutanlığı'nda çalışanların birimleri daha fazlaydı, meselâ 50 kişilik, 60 kişilik bir grup çalışıyordu orada. Deniz Kuvvetleri'nde ise dört beş kişilik yönetici bir

grup çalışıyordu. Bunlar plânlamaları yapıp aşağıdakilere şey yapıyordu. Bu grubu kurarken de siz, bunlar belli bir zaman süresi için kurulur...

Hulki Cevizoğlu- O başlangıçta belli midir şu kadar **süresi** vardır diye, yoksa çalışmanın seyrine göre mi tamamlar?

E.Ora. Güven Erkaya- Bazısı bellidir, tahmin edebilirsiniz. Yani üç ay içinde görevi bitireceksinizdir, üç aylık kurarsınız; bazısı belli değildir açık tutarsınız, o grup kurulur.

Meselâ benim zamanımda, ben Kuvvet Komutanı olduğum ilk sene bunu kurdum, iki sene süreyle devam etti. Şu anda yeni Komutanın da buna devam ettiğini zannediyorum, çünkü henüz görevini tamamlamış değil, yani ona verilmiş olan görevi, kendisine verilmiş olan görevi tamamlamış değil.

Hulki Cevizoğlu- Batı Çalışma Grubu da galiba arkası açık, süresi açık...

E.Ora. Güven Erkaya- Açık bir şekilde kuruldu. Ona Genelkurmay Başkanımız kendisi karar verecektir. Yani Batı Çalışma Grubu'nun kendisine verilen görevi tamamladığı kanaatine varırsa Batı Çalışma Grubu'nun görevi zaten bitecek.

Hulki Cevizoğlu- Ama, Sayın **Karadayı**'nın görevi dolduktan sonra, emekliye ayrıldıktan sonra da yeni Genelkurmay Başkanı zamanında da bu devam edebilir?

E.Ora. Güven Erkaya- Devam edebilir, yeni gelecek olan komutanın takdirine bağlı olarak. O konuda hiç çalışma yapmak da istemeyebilir yeni gelen komutan, son verir şeye, tamam bu konudaki şey yeterlidir diye son verebilir.

Ben eğitim çalışma grubunu kurmuşumdur, eğitime önem vermişimdir kurmuşumdur, yeni gelen komutan başka konuda daha önemli bir konu görebilir. O eğitim çalışma grubunu lâğveder, efendim, taktik çalışma grubunu kurar.

Hulki Cevizoğlu- Ama birden fazla çalışma grubu olabilir; hem eğitim çalışma grubu, hem taktik çalışma grubu olabilir.

E.Ora. Güven Erkaya- Olmaz olur mu? Meselâ benim kurduğum Eğitim Çalışma Grubu vardı. Denetlemeyle ilgili, denetleme usullerinin tekrardan gözden geçirilip daha iyi denetleme nasıl yapılır, bugünkü şartlarda teknolojiyle, bilgisayardan çıkacak olan şeylerle daha iyi analiz, değerlendirme nasıl yapılır diye bir grup da öyle kurduk. Onun başında bir tane Koramiral vardı meselâ. Bugünkü **Deniz Kuvvetleri Komutanı** olan **Özden Örnek** Amiralimiz onun başındaydı, Denetleme Başkanıydı ve bunun başındaydı. Onlar da iki yıl süre devam ettiler, bitirdiler. Şimdi aldıkları neticeler şu anda uygulamada;

uygulamanın neticesine göre yeni düzenlemeleri yapıyorlar.

Efendim, bir başka konuda meselâ Deniz Kuvvetleri'nin kurup yedi sene çalıştırdığı Uzun Ufuk Proje Ofisi vardı.

Hulki Cevizoğlu- Nedir?

E.Ora. Güven Erkaya- Uzun Ufuk Proje Ofisi, Türkiye'nin...

Hulki Cevizoğlu- Gelecek tahminleri mi yapıyordu?

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır, gelecek tahminleri yapmıyor, su üstü gözetlemesi yapacak bir sistemin kurulması söz konusuydu. Yani, baktığı zaman, Doğu Akdeniz'in veya Karadeniz'in tümünü görebilecek ve buradaki bütün su üstü temaslarını alabilecek ve bunların tesislerini yapacak, hangi geminin harp gemisi, hangi geminin ticaret gemisi olduğunu ayırt edebilecek, hangi geminin Türk gemisi, hangi geminin yabancı gemi olduğunu ayırt edebilecek ve bunların hepsini bir merkezde toplayacak, bunların hepsi bir ekran üzerinde teşhir edilecek...

Hulki Cevizoğlu- Teknolojik bir çalışmaydı demek ki.

E.Ora. Güven Erkaya- Bununla ilgili bu sistem üzerinde çalışan Türkiye vardı, Amerika vardı, ciddî olarak bu sistemin üstünde çalışan meselâ Kanada vardı. Amerika bütün dünyayı görmek için böyle bir sistem için çalışıyordu, biz sadece kendi etrafımızdaki denizleri görebilmek için yapıyorduk.

Hulki Cevizoğlu- Bize lâzım olanı yapıyorduk.

E.Ora. Güven Erkaya- Bu teknik grup bu projeyi hazırlamak için, bütün bunun yazılımları dahil, software dahil yapmak için yedi seneye yakın çalıştı bu grup ve bütün bu sistemin projesini, mimarî projesini hazırladı, sistem projesini, mühendislik çalışmalarını yaptı, şartnamelerini hazırladı, teknik şartnamelerini, her şeyini hazırladı ve Deniz Kuvvetleri'ne, "Buyurun, artık sistem böyledir, bununla ihaleye çıkabilirsiniz" diye teslim etti.

Hulki Cevizoğlu- Şunu anlayabiliyorum: Eğitim çalışma grubu diyerek bir konu belirlemek eğitimle ilgili, işte teknik çalışma grubu diyerek teknolojik çalışmayı tanımlamayı anlayabiliyorum da, Batı Çalışma Grubu deyince "Batı" kelimesini niçin aldı, çağdaş Batıyla bütünleşmek amacını güttüğü için mi? Meselâ irticayı önleme çalışma grubu olsa belki daha rahat anlayabilirdim ama, **Batı çalışma Grubu'ndaki o Batı kelimesi ne anlam taşıyor, Batıya yönelmek anlamında mı?**

E.Ora. Güven Erkaya- Şimdi, Batı Çalışma Grubu'nun isminin nasıl bulunduğunu samimî olarak söylüyorum bilmiyorum, bu grubun isminin Batı olup olmadığını. Bir çalışma grubu var, çalışıyor, isminin Batı olup olmadığını da bilmiyorum, niye konulup konulmadığını da bilmiyorum.

İşte bir isim vermek gerektiği zaman gerekiyor. Meselâ, ne bileyim ben,

Körfez harekâtında yapılacak olan, önce Çöl Kalkanı dendi, arkasından şey denildi falan...

Hulki Cevizoğlu- Konuyla ilgili olabilir.

E.Ora. Güven Erkaya- Efendim, meselâ tatbikatlara isim veriyorsunuz, Denizkurdu diyorsunuz, öbürüne Kararlılık tatbikatı diyor, öbürü Şafak Tatbikatı diyor, bu gibi bazı isimler takılıyor. Kod isimleri, kod isimleri takılırken, **ne bileyim oradaki arkadaşlardan bir tanesinin hoşuna Batı gitmiştir, Batı koymuştur. Belki de maksatlı kondu, yani Batıya dönük olsun diye kondu ama, ben şahsen samimî olarak söylüyorum ki o grubun isminin niçin Batı Çalışma Grubu olduğunu bilmiyorum** ve hiç de akılama da gelmedi acaba niye Batı Çalışma Grubu denmiştir diye.

Hulki Cevizoğlu- Ama asıl fonksiyon olarak irticayla mücadele çalışma grubu şeklinde çalıştığı için, irtica da batıdan gelmediğine göre. Örneğin, doğu çalışma grubu denseydi, doğudan gelecek tehlikelere karşı bir çalışma grubu daha mantıklı olabilir miydi veya şu anda bir başka **doğu çalışma grubu var mı** Türkiye'de bu kapsamda?

E.Ora. Güven Erkaya- Benim olduğum zamanda yoktu, şimdi var mı yok mu bilmiyorum. Yani, benim Kuvvet Komutanı olduğum zamanda böyle bir çalışma grubu yoktu.

Hulki Cevizoğlu- Batı Çalışma Grubu ilk ne zaman kuruldu, kamuoyuna açıklandığı tarihte mi? Çünkü, daha önce kurulmuş ve o tarihte açıklanma gereği duyulmuş olabilir. **Refah-Yol Hükûmeti** kurulduğu zaman mı, yoksa ne bileyim, Sincan'da **Kudüs Gecesi** düzenlendiği zaman mı?

Bu tür çalışma grupları kendisine göre tehlikeyi hissettiği anda mı kuruluyor, yoksa daha önce mi kuruluyor?

E.Ora. Güven Erkaya- 28 Şubat kararlarından sonra kuruldu. Çünkü, 28 Şubat kararlarında Millî Güvenlik Kurulu bütün üyeleriyle, hem asker üyeleriyle, hem de siyasî üyeleriyle oybirliğiyle irticanın Türkiye'de önemli bir tehdit...

Hulki Cevizoğlu- En büyük iç tehdit...

E.Ora. Güven Erkaya- İç tehdit olduğunun kararını verdi. Şimdi böyle bir Millî Güvenlik Kurulu, Türkiye'nin güvenliğinden sorumlu olan ve bununla ilgili kararların oluşturulmasında en büyük ve anayasal bir kurum olan bu Kurulun verdiği bu kararı **Genelkurmay Başkanı** da, böyle olduğuna göre, kendisi de kendi içinde bununla ilgili şeyleri kendi imkânlarıyla takip etmek için **28 Şubat'tan sonra bu Kurulu kurdu.**

Hulki Cevizoğlu- Anayasal bir kuruluş dediniz; bazı kesimler, "bu Batı Çalışma Grubu'nun yasal dayanağı yok, hukukî değildir" görüşünü dile

getiriyorlar; yıpratma amacıyla mı söyleniyor bu, yoksa konuyu bilmedikleri için mi, yoksa konuyu çok iyi bildikleri için mi?

E.Ora. Güven Erkaya- Ben yıpratma amacıyla olduğu kanaatindeyim. Çünkü, bir komutanın kendisine verilmiş olan görevleri yerine getirmesi için yapması gerekenler hiç başka birisi tarafından söylenmez. Komutan kendisi bakar ve görevini yerine getirmesi için ne yapması lâzım geliyorsa onu yapar. Ama, üst makamından da kendisine görev tebliğ edilebilir. Bir komutan hiçbir zaman sadece üst komutandan görev bana verilsin diye beklemez. Kendisine zaten yasal olarak verilmiş olan görevler vardır, o görevleri yerine getirmesi gerekir. O görevlerin yerine getirilmesi için hangi düzenlemeyi düşünüyorsa onu alır. O yasaldır.

Genelkurmay Başkanının yetkisi dahilinde olan bir konunun, görevi icabı yetkisi dahilinde bir konu hakkında bir çalışma grubu kurulmuş olmasını ben **gayri-yasal diye vasıflandırılmasını hiç kabul edemiyorum. O zaman Genelkurmay Başkanı yetkisini aşmış olur.**

Yani kendi görevi içinde, **Türkiye'nin güvenliğiyle ilgili tedbirleri almakla kendi görevlendirilmiş olan bir komutan, bu görevi yapabilmek için o sınırlar dahilinde, yetkisi dahilinde olan hususları yerine getirmekten sorumlu. Yapmazsa sual açmak lâzım, niçin yapmadın demek lâzım.**

Hulki Cevizoğlu- Yapmazsa hukuk dışıdır, yaparsa değil?

E.Ora. Güven Erkaya- Yapmazsa hukuk dışıdır.

"İRTİCA GÜCÜNÜ SOKAKTAN ALIR!"

Hulki Cevizoğlu- Sizin bir sözünüz olmuştu Ağustos 1997'de Milliyet Gazetesi'nde yer alan: "**İrtica, gücünü daima sokaktan alır, irtica İran'a seçimle mi geldi" diye bir tespitiniz olmuştu**, Yavuz Donat'la yaptığınız söyleşide. Onun için, bu sokak hareketleri...

E.Ora. Güven Erkaya- Efendim, normal olarak demokrasilerde, hangi rejimi getirmek isterseniz isteyin, sadece İslâm...

Hulki Cevizoğlu- Şeriat düzeni de!

E.Ora. Güven Erkaya- Şeriat düzeni getirmek isteyin, tekrardan padişahlık dönemine dönmek isteyin...

Hulki Cevizoğlu- Komünizmi getirin!

E.Ora. Güven Erkaya- Komünizmi, hangisini getirmek isterseniz getirin, eğer demokratik bir düzen içindeyseniz, bu doğrudan doğruya Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin vereceği karara bağlıdır, oranın alacağı bir şeye bağlıdır. Toplumun bu konudaki genel eğilimleri de Meclisi etkileyecektir. Ancak,

Türkiye Büyük Millet Meclis'ini bağlayan bazı anayasal maddeler var.

Hulki Cevizoğlu- Değiştirilmesi mümkün olmayan, teklif edilemeyecek...

E.Ora. Güven Erkaya- Teklif edilemeyecek madde var. Yani, eğer diyorsa ki, Türkiye sosyal hukuk devletidir, lâiktir, demokratik bir Cumhuriyettir diyor ise, bu tartışılamaz ve teklif edilemez diyor ise, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki milletvekilleri de milletvekili oldukları zaman ben Anayasaya sadık kalacağım yeminini ediyorsa...

Hulki Cevizoğlu- Ve bağlı kalıyorsa.

E.Ora. Güven Erkaya- Ve bağlı kalıyor ise, bağlı kalması gerekir, o zaman hiçbir milletvekili Türkiye'nin bir başka düzene gelmesini savunamaz diyorum, Meclis savunamaz.

Hulki Cevizoğlu- O zaman tek yol sokağa kalıyor, sokak yoluyla mı bu tür rejimlerin gelme tehlikesi oluyor?

E.Ora. Güven Erkaya- Bunu yapmak isteyen Meclisten geçiremez, çünkü Meclisten...

Hulki Cevizoğlu- Hukuken mümkün değil, diyorsunuz.

E.Ora. Güven Erkaya- Hukuken mümkün değil, sağlayamaz. **Bunu sadece şey için söylemiyorum, eğer bir komünizm gelecekse bu sokaktan gelecek, yani halk ihtilâliyle gelecek.**

Hulki Cevizoğlu- Seçimle gelme ihtimali var mı? Bir genel seçim yapıldığı zaman **halkın çoğunluğu "komünizm gelsin" veya "şeriat gelsin" derse**, ama onu demesi için de onu savunan partilerin seçime girmiş olması...

E.Ora. Güven Erkaya- Seçime girmiş olması lâzım.

Hulki Cevizoğlu- Olması gerekir.

E.Ora. Güven Erkaya- Bu girdiği zaman Anayasa aykırı olmaması gerekir.

Hulki Cevizoğlu- Böyle bir parti seçime zaten giremez.

E.Ora. Güven Erkaya- Olursa, o Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılmakla karşı karşıya kalır o zaman.

Hulki Cevizoğlu- 28 Şubat...

E.Ora. Güven Erkaya- Şimdi denebilir ki, "Amerika'da bunlar tartışılıyor." O zaman Amerikan Anayasası'na bakmak lâzım. Amerikan Anayasası'nda acaba sınırlandırmış mı, sınırlandırmamış mı? Amerikan Anayasası sınırlandırmamış, diyor ki, "normal olarak bu ülkedeki şey Cumhuriyet rejimidir, bu halkın isteğine bağlıdır" diyor.

Hulki Cevizoğlu- Sosyalist Cumhuriyet de olabilir, İslâmî Cumhuriyet de olabilir!

E.Ora. Güven Erkaya- Olabilir diyor, halkın isteğine bağlıdır, diyor. **Şimdi halkın isteğine bıraktığınız zaman da, o zaman istediğiniz şekilde hem parlâmentoda tartışabilirsiniz, hem halk tartışabilir.**

Hulki Cevizoğlu- Amerika niye bu kadar özgür bırakmış? Bu bir özgürlük anlayışı mı, yoksa fantazi mi Amerikalılar için?

E.Ora. Güven Erkaya- Anayasa hukuku profesörleri Amerikan Anayasası'nı inceledikleri zaman, bunu o kadar fazla da Amerikan toplumuna verilmiş olan bir özgürlük olarak görmüyorlar. Amerikan tarihine giderek, bunun nasıl verildiğini, niçin öyle yapıldığını Amerikan hukukuna girerek izah ediyorlar.

Ama, son zamanlarda hepimizin malûmu olan bir husus var ki, Teksas'ta birisi bu düzeni tartışmaya kalktı, 20 yıl hapis verdiler, attılar içeriye.

Hulki Cevizoğlu- Anayasada var ama diyorsunuz, uygulamada yok.

E.Ora. Güven Erkaya- O eyalet ona müsaade etmedi meselâ.

Hulki Cevizoğlu- Eyaletlerin kendi yasaları gibi anayasaları da mı var Amerika'da?

E.Ora. Güven Erkaya- Yasaları var, anayasa yok. O eyaletteki düzen ona müsaade etmedi, 20 yıl içeri girdi.

Yani, "Amerika'da tartışılıyor, niye Türkiye'de tartışılamasın" dediğimiz zaman; ben aynı şekilde düşünce hürriyeti, özgürlükler için de aynı şeyi söylüyorum, demokrasilerde hiçbir sınırsız değildir. Demokrasilerde bir düzen vardır, o düzen içinde kalmak zorundasınız. Bizim Anayasamızı kabul edersiniz veya etmezsiniz, onu ben bilmem, ama...

Hulki Cevizoğlu- Ama Anayasa geçerlidir.

E.Ora. Güven Erkaya- Yüzde 92 oy alarak gelmiş olan bir Anayasa şu anda geçerli. Eğer beğenmiyorsak bunu Meclis değiştirir, değiştiremiyorsa halka gider, halk, kamuoyu bunu değiştirir. Bunu hem değiştirmeyelim, hem de bunu biz beğenmiyoruz, böyle olması lâzım diye uygulayalım; bunu ben bir türlü kabul edemiyorum, yani böyle bir şey olmaz.

28 ŞUBAT'TAKİ MGK BİLDİRİSİNDEKİ "YAPTIRIM" SÖZÜ

Hulki Cevizoğlu- 28 Şubat Millî Güvenlik Kurulu bildirisinin sonunda ilk kez bir kelime yer aldı. O gece yine bir Ceviz Kabuğu programı vardı ve benim konuğum eski Genelkurmay Başkanı **Doğan Güreş** idi.

Anadolu Ajansı'ndan Millî Güvenlik Kurulu bildirisi metni geldiği zaman

Sayın Güreş'e sormuştum. **"Sayın Paşam, bu 'yaptırım' sözü nedir?" dediğim zaman, "o önemli bir yaptırım değil, genelde böyle olur" demişti.** Ama, biz yıllarca Millî Güvenlik Kurulu bildirilerini okuduk, haber yaptık, yaptırım sözüne hiç rastlamamıştık.

Burada önümde metni de var, **"şu şu şu davranışlar gerginliklere ve yaptırımlara neden olacağı değerlendirilmiştir"** şeklinde. O yaptırım neydi?

Bu gördüğümüz yaptırım mı, yoksa askerî deyimle, çünkü Millî Güvenlik Kurulu bildirisi askerî bir beyanname, bildiri olduğuna göre, **askerî ifadeyle yaptırım nedir?**

E.Ora. Güven Erkaya- Sayın Cumhurbaşkanımız bu konuda bence en doğru açıklamayı yaptı o zaman, bu yaptırım kelimesiyle ilgili, yani bunun kamuoyunda düşünülen bir kelime olmadığını.

Aslında, biraz daha hassas davranarak **bence o kelime orada olmamalıydı**, yani maksadı öyle veya böyle aşan.

Hiç o kelimenin kendi anlamının yaratacağı tesiri düşünmeden, çok safiyane olarak basit bir şey için yazmış olabilirsiniz. Ancak onun öyle bir netice vereceğinin düşünülmesi gerekirdi, **bu kelimenin orada olmaması gerekirdi.**

Hulki Cevizoğlu- O kelimeyi kim yazıyor; siz Millî Güvenlik Kurulu üyesi olarak ortaklaşa mı yazıyorsunuz, yoksa bunu Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği mi kâğıda döküyor?

E.Ora. Güven Erkaya- Genel Sekreterliği taslağı hazırlıyor, o taslağı Güvenlik Kurulu'na sunuyor, Güvenlik Kurulu'nun kabulünden geçerse geçiyor. Bazen o sunduklarında geçmeyen oluyor, değiştirmeler oluyor, değiştirildikten sonra tekrar yazılıp geliyor ve ona göre yayınlanıyor.

Ben orada o kelimenin o günkü ortamda; çünkü **o gün hatırlayacaksınız 9 saate yakın bir toplantı olmuştu**, gece saat 1,5'a gelinmiş, artık herkes yorulmuş, dikkatleri tamamen dağılmış...

Hulki Cevizoğlu- Dikkat dağınıklığı arasında mı yaptırım sözü Millî Güvenlik Kurulu bildirisine girdi?

E.Ora. Güven Erkaya- Ben inanıyorum ki, o şeye dikkat edilmedi. Meselâ bir saatlik bir toplantının sonunda olsaydı, o birilerinin dikkatine gelirdi.

Hulki Cevizoğlu- Kapıda basın bekliyor, canlı yayın araçları var, bir an evvel açıklama yapalım telâşı da mı oldu acaba?

E.Ora. Güven Erkaya- Tabiî, o kadar saat içeride kalındıktan sonra, bu kadar saat konuşulduktan sonra, **hakikaten 9 saat çok yorgunluk veren bir şey**, yani aynı yerde oturacaksınız, o toplantının...

Hulki Cevizoğlu- Dikkatinizi dağıtmadan tartışacaksınız.

E.Ora. Güven Erkaya- Dikkatinizi dağıtmadan tartışacaksınız, sonunda gelen metinin üzerindeki **bir kelimeyi kaçırabilirsiniz** diye düşünüyorum. **O kelime oraya, Sayın Cumhurbaşkanının söylediği gibi, basında düşünülen maksatla konmuş olan bir kelime değil...**

Hulki Cevizoğlu- Yani, **ihtilâl anlamıyla değil**.

E.Ora. Güven Erkaya- Değil, **hayır, kesin olarak değil** böyle bir şey. Öyle bir şey olur mu, o kelimenin orada olması.

Ama diyorum, ne kadar safiyane koyarsanız koyun, bu neticeyi düşünüp o kelimenin oradan kaldırılması, başka bir kelime kullanılması gerekirdi.

Hulki Cevizoğlu- Affedersiniz, daha sonra **o bildirim metnini sizler görüp imzalamadınız mı?** Yani yaptırım kelimesi herkesin gözünden mi kaçtı, yoksa siz "Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği'nin görevidir zaten" mi dediniz?

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır. Metin okunuyor...

Hulki Cevizoğlu- 9 saatlik toplantı sonucunda toplantıda mı okunur, prosedür o mudur?

E.Ora. Güven Erkaya- Evet.

Hulki Cevizoğlu- Yani, bütün MGK üyelerinin önünde bu metin okunuyor; ne deniyor, oylama mı yapılıyor?

E.Ora. Güven Erkaya- "Bir itirazı olan var mı" diyor Sayın Cumhurbaşkanı, itiraz yoksa o basında yayınlanıyor.

Hulki Cevizoğlu- Herkesin gözünden kaçtı o zaman.

E.Ora. Güven Erkaya- Herkesin gözünden kaçtı.

Hulki Cevizoğlu- Peki, "bir itirazı olan var mı" sorusu sorulduğu zaman itirazı olan oldu mu o toplantıda?

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır, olmadı, hiç kimsenin olmadı.

Hulki Cevizoğlu- Sayın Erbakan dahil hiç kimsenin olmadı?

E.Ora. Güven Erkaya- Hiç kimsenin olmadı.

Hulki Cevizoğlu- Sonra herkesin itirazı oldu ama.

E.Ora. Güven Erkaya- Ben sizi temin ediyorum, yani o kadar şeydim ki, **ben bu metni çok dikkatle dinlemiş olmama rağmen o kelinin orada olduğunun bu şekilde bir yankı uyandıracağını o şeyle ben düşünemedim**.

Denebilir ki, "sen o Kurulun üyesiydin, bunu düşünmen gerekirdi ve yapmam gerekirdi." Doğrudur, onun şekilde çıkmaması gerekiyorsa birisinin söylemesi gerekir. Ama, diyorum, o yorgunluğun sonunda dikkat dağıldığı için bazı şeyler gözden kaçabiliyor.

Hulki Cevizoğlu- O yaptırım kelimesiyle ilgili "MGK bildirisinde olmamalıydı" sözünüz ne anlama geliyordu?

Zaten bildirinin perde arkasında –ihtilal olmasa da- bir yaptırım olduğu için

mi; hiç yaptırım düşünülmediği için mi; kafanızda olanı oraya aktarmamak için mi; yoksa kafanızda hiç olmadığı için mi orada olmamalıydı? Hangi amaçla söylediniz onu?

E.Ora. Güven Erkaya- Şu amaçla söylüyorum: Buradaki konulan yaptırım kelimesinin hangi amaçla, onu yazan oraya hangi amaçla koyduysa koysun çok safiyane konmuştur, hiç onunla ilgisi yoktur.

O kelime kamuoyunda yaratacağı ters şey dolayısıyla başka bir kelime, onu ifade edecek başka bir yol bulunmalıydı, başka şekilde ifade edilmeliydi oradaki eğer bir şey düşünülüyorsa, şey yapılıyorsa. Diyorum, Sayın Cumhurbaşkanının kaleme aldığı veya Genelkurmay Başkanının kaleme aldığı veya Başbakanın kaleme aldığı bir metin değil. Genel Sekreterliği'nin oradaki elemanının kaleme aldığı, bu toplantının sonucunda Millî Güvenlik Kurulu'na sunduğu taslak bu.

Hulki Cevizoğlu- Hangi düzeyde ele alınır bu? Meselâ, Millî Güvenlik Kurulu bildirileri hangi rütbedeki asker tarafından yazılır, bunun bir kuralı mı var?

E.Ora. Güven Erkaya- Yok.

Hulki Cevizoğlu- Meselâ, mutlaka binbaşı mı yazacak bunu?

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır efendim, oradaki oturan...

Hulki Cevizoğlu- Asker mi, er mi?

E.Ora. Güven Erkaya- Sorumlu olan Millî Güvenlik Sekreteri'nin bizatihi kendisidir.

Hulki Cevizoğlu- Orgeneral.

E.Ora. Güven Erkaya- Orgeneraldir.

Hulki Cevizoğlu- Yani, kendisi mi kaleme alıyor bilgisayarın başına geçip, usul o mu?

E.Ora. Güven Erkaya- Yanında stafı var, o staf kaleme alıyor, getiriyor, okuyor, görüyor, düzeltmesi varsa düzeltmesini yapıyor, veriyor tekrar yazılıyor geliyor, kendisi uygun gördüğü anda bunu şeye sunalım diyor.

Hulki Cevizoğlu- Zaten sizin dediğiniz gibi, cümlenin tamamını ben okumak istiyorum, 2,5 satır onunla ilgili bölüm. "Yaptırım" kelimesi sanki tartışmalara, kaosa, çatışmalara neden olabilir şeklinde bir uyarı gibi.

Bakınız deniyor ki: "**Açıklanan bu esasların aksine davranışların toplumumuzda huzur ve güveni bozarak yeni gerginliklere ve yaptırımlara neden olacağı değerlendirilmiş, bu konuda alınacak ve alınması gereken tedbirler uygun bulunarak bu tedbirlerin Bakanlar Kurulu'na bildirilmesine karar verilmiştir**."

Yani güven bozulur, gerginlikler oluşur...

E.Ora. Güven Erkaya- Buradaki yaptırım, şöyle düşünelim: Toplumda huzur bozuldu ve birtakım sokakta olaylar meydana geldi. **Bu olayların bastırılması için yapacağınız şey yaptırım değil mi?**

Hulki Cevizoğlu- Yani önlemler gibi düşünülmüş, ama yaptırım kelimesi dediğiniz gibi "gözden kaçmış ve burada bir ihtilâl kelimesini çağrıştırmış; hataydı" diyorsunuz?

E.Ora. Güven Erkaya- Oradaki alınacak olan şey, yani bunların yeni önlemler alınmasına şey olur. Yani, yaptırım dediğimiz zaman söylüyorum, sokaktaki bir hâdiseye polis müdahale ettiği zaman...

Hulki Cevizoğlu- O da yaptırım.

E.Ora. Güven Erkaya- O da yaptırım.

Hulki Cevizoğlu- Açıklanacak bir genelgeye uyulması gereken...

E.Ora. Güven Erkaya- Tamamen o niyetle yazılmış olan kelimedir, ama **talihsiz bir kelime tabiî**. Bu şeylere, **polemiğe yol açacağı için, bazı istismara yol açacağı için onun orada olmaması ve yerine, yaptırım yerine "bazı önlemlerin alınması" diye; önlem diye koysaydınız yine aynı şeyi düşünecekti düşünen.**

İHTİLAL YAPMA NİYETİNİZ YOK MUYDU?

Hulki Cevizoğlu- Talihsiz bir kelime derken, ihtilâli düşünmediğinizi böylece zımnen söylemiş oluyorsunuz ama, ben sizin düşüncelerinize müdahale ederek yönlendirmek durumunda değilim tabiî ki. Onun için size sorarak düşüncelerinizi öğrenmek yöntemini uygulayacağım.

Kendi aranızda da ihtilâl yapma, bir kere komuta kademesi olarak ihtilâl yapma niyetiniz yok muydu, onu sorayım. Yaptırım kelimesine bile karşı olan bir insan olarak bunu soruyorum size ya da bir **muhtıraya?**

E.Ora. Güven Erkaya- Ben şöyle söylüyorum: **Hiçbir zaman olmadı** ve Sayın Genelkurmay Başkanımız da şeyiyle, **eğer Silâhlı Kuvvetler güvenlikle ilgili bir şey söyleyecekse, bunun yeri Millî Güvenlik Kurulu'dur, Millî Güvenlik Kurulu'nda söylemelidir**, bunun dışında herhangi bir şey söylememelidir. Ve Silâhlı Kuvvetler bütün, ne söylemesi gerekiyorsa, güvenlikle ilgili; çünkü Millî Güvenlik Kurulu'nun, Anayasanın 18. maddesini okuduğumuz zaman, Anayasanın 18. maddesinde "Millî Güvenlik Kurulu ülkenin güvenliğiyle ilgili hususlarda değerlendirmelerini yapar ve gerekirse Bakanlar Kurulu'na bu konuda tavsiyede bulunur" diyor.

Eğer herhangi bir üye ülkenin güvenliğiyle ilgili bir şeyden endişeliyse bunu Millî Güvenlik Kurulu'nda dile getirmesi mümkündür ve Silâhlı Kuvvetler veya

Millî Savunma Bakanı, Dışişleri Bakanı, İçişleri Bakanı, her kimse, burada sadece Silâhlı Kuvvetler'in şeyi değil, yani orada oturan bütün üyeler bu konuda gördükleri endişeleri belirtirler. Meselâ Sayın Mehmet Ağar'ın İçişleri Bakanlığı döneminde, Sayın Mehmet Ağar Güneydoğuyla ilgili, güvenlikle ilgili bütün endişelerini orada belirtmiştir.

Hulki Cevizoğlu- Parlâmenterlerin Meclisteki kürsü dokunulmazlığı gibi askerler de her türlü fikrini Millî Güvenlik Kurulu'nda, konuşma dokunulmazlığı şeklinde her şeyi söylemesi gerekir?

E.Ora. Güven Erkaya- Yasal bir ortamda söylemesi gerekir. Yani, dışarıda kalkıp bunun söylenmesi yerine, yasal ortam orasıdır, o ortamda söylenmelidir.

KRİTİK MGK'DA İÇİŞLERİ BAKANININ "MİDE SPAZMI"

Hulki Cevizoğlu- Siz böyle söylüyorsunuz, aradan bir yıl geçtikten sonra bunları burada rahat konuşabiliyoruz ama, o zamanki **İçişleri Bakanı** Akşener'in basına yansıyan bir açıklaması oldu. Toplantıda vardı değil mi **Sayın Akşener. "Mide spazmı geçirdim, mide kanaması geçirdim. Önümdeki bisküvi tabağını bitirdim, yanımdaki bakanınkini bitirdim, sonra bir Kuvvet Komutanı,** -kime yakın oturuyordu bilmiyorum- **onun da tabağına el attığım zaman kendime geldim" diyor o stresten**.

Niye öyle bir stres oldu orada?

E.Ora. Güven Erkaya- Hiç bilmiyorum yani.

Hulki Cevizoğlu- Sizde stres olmadığı için mi "farkında değiliz" diyorsunuz?

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır, hangi toplantıda olmuş, nasıl bir şey olmuş, onu Sayın Akşener'e şey yapmak lâzım.

Hulki Cevizoğlu- Bu son MGK toplantısında 28 Şubat'ta.

E.Ora. Güven Erkaya- Yani, kendisinin yanında oturan Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri. Ben hiç dikkat etmedim öyle bir şey olduğuna. Sayın Akşener'in hangi konuda endişe duyduğunu, niye duyduğunu; çünkü kendisinin de orada konuşma hakkı var.

Hulki Cevizoğlu- İtiraz etme hakkı da var.

E.Ora. Güven Erkaya- İtiraz etme hakkı da var, orada istediği şeyi istediği şekilde söyleyebilir. Sayın Cumhurbaşkanının Başkanlığı'ndaki o Kurul hakikaten, herkesin fikrini açıkça, rahatça söyleyebildiği, tartışabildiği bir organdır ve bunu da sağlayan Sayın Cumhurbaşkanının bizatihi kendisidir.

Hulki Cevizoğlu- Yani, ortamı rahatlatıyor ve bu konuşmaya teşvik ediyor.

Şimdi **sizin bu açıklamalarınız tarihe büyük ışık tutacak** diye düşünüyorum, onun için samimî açıklamalarınıza teşekkür ediyorum.

"Orada Sayın Erbakan'ın herhangi bir itirazı olmadı" dediniz, ama, daha sonra bu çok tartışmalara neden oldu.

Ama, Sayın Erbakan daha önce Yüksek Askerî Şûrada da, irtica nedeniyle ordudan atılanların kararlarını da imzalamıştı, o imzaya rağmen kamuoyunda da çok tartışıldı. Sayın Erbakan'ın tutumunu nasıl değerlendiriyorsunuz, siyasî polemik konusu mu yapılıyor bunlar daha sonra?

E.Ora. Güven Erkaya- Valla, hayır, ben şey yapamıyorum. Tabiî hiç siyasetle uğraşmadım. Siyasetin kendine göre çok muhtemelen kuralları var; bunu siyasîlerimizin, uzun süre siyasette kalmış olan siyasî liderlerin, genel başkanların daha iyi bileceğini zannediyorum.

Tabiî, bir siyasî parti liderinin veya siyasînin yapılmış olan işleri kamuoyuna nasıl intikal ettirilmesi lâzım geldiğini de onlar bilecekler. Ama, Millî Güvenlik Kurulu'ndaki tartışmalar zaten açıklanması yasak olan bir şey; oradaki tutumunun dışarıda nasıl yansıyacağını, nasıl yansıtması gerektiğini de yine o siyasîler kendisi bilecek, kendisi takdir edecek.

Tabiî, Partisi'nin siyasî çıkarlarını düşünecek, kendi siyasî geleceğini düşünecek, ona göre kamuoyuna nasıl bir mesaj vermesi gerekiyorsa öyle bir mesaj verecektir.

"28 ŞUBAT'IN TÜM KARARLARI MUHAKKAK UYGULANACAK DEĞİL!.."

Hulki Cevizoğlu- Aradan bir yıl geçti, bazı köşe yazarları diyor ki, "Bir yıl sonra gelinen nokta farklı değil, sadece 8 yıllık kesintisiz eğitim konusunda faaliyetler var, ama 18 madde idi."

Bugün geldiğimiz noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? Amacına ulaştı mı ya da Millî Güvenlik Kurulu kararları bir yıl içinde uygulandı mı?

E.Ora. Güven Erkaya- Bunların içinde, baktığınız zaman bir kısmının uygulanmış olduğunu görürüz. Yani, bu 8 yıllık eğitim konusunda da olduğu gibi diğer yasaların uygulanması ve Anayasanın uygulanmasıyla ilgili maddelerde de uygulananlar var, **uygulanamayanlar var**.

Bu, tabiî Millî Güvenlik Kurulu kararlarının alınmasını, **muhakkak uygulanacak anlamına diye bir şey söylememek lâzım**. **Bu, Millî Güvenlik Kurulu'nun Bakanlar Kurulu'na tamamen bir tavsiyesidir.**

Hulki Cevizoğlu- Bakanlar Kurulu uymayabilir mi buna?

E.Ora. Güven Erkaya- Uymayabilir Bakanlar Kurulu.

Hulki Cevizoğlu- Öyle bir hakkı var mı?

E.Ora. Güven Erkaya- Var tabiî.

Hulki Cevizoğlu-Ama, Millî Güvenlik Kurulu Bakanlar Kurulu'nun üzerinde, Cumhurbaşkanının da başkanlık ettiği bir kurul değil mi?

E.Ora. Güven Erkaya- İstişarî bir kurul. Bakanlar Kurulu, siyasî parti kendi siyasî tercihini yaparak buradakinin **istediğini uygular, istediğini uygulamaz.** Bunun için de **Bakanlar Kurulu'nun hesap vereceği hiç kimse yoktur.** Ama, bunun uygulanmasının takibi vardır. Millî Güvenlik Kurulu'nun da uygulaması esnasında, uygulamayı takip ettiği zaman "uygulama yapıldı-yapılmadı" şeyinde de, Sayın Başbakan orada, Başbakan Yardımcısı orada, İçişleri, Dışişleri Bakanı orada, Millî Savunma Bakanı orada, Sayın Cumhurbaşkanı orada, bununla ilgili kendi gerekçelerini sunabilir, "Bundan dolayı **ben bunları uygulayamıyorum, uygulamayacağım" da diyebilir.**

Hulki Cevizoğlu- Yani, bir yıl sonra gelinen noktayı siz çok karamsar bir nokta olarak görmüyorsunuz anladığım kadarıyla. Bir kısmı, sadece 8 yıllık kesintisiz eğitim değil bir kısmı uygulanıyor görüşündesiniz.

E.Ora. Güven Erkaya- Uygulanan var, uygulanmayan var. Tabiî, kamuoyunda buradaki uygulanması gerekenlerin bir kısmı iç politik mülâhazalarla da uygulanmamış olabilir.

Hulki Cevizoğlu- Şartlar mı değişiyor?

E.Ora. Güven Erkaya- Tabiî. Uygulanmadığı takdirde sonuçta şöyle bir şey düşünmek lâzım: Yani, Millî Güvenlik Kurulu istişarî bir kurul. İstişarî Kurul bir konuyu inceledikten sonra Bakanlar Kurulu'na bir tavsiye kararında bulunuyor. Bunu siyasî iktidar, o zamanki iktidar, o zamanki Bakanlar Kurulu siyasî tercihini kullanmak suretiyle uygulamayı düşünebilir. Ama bunun sonunda, eğer güvenlikle ilgili bazı hususlar tehlikeye girer ise, o zaman da bunun siyasî sorumluluğunu yüklenmesi ve kamuoyuna o şeyi vermesi gerekir.

Yani ben sizi ikaz etmişim, uyarmışım, demişim ki böyle böyle bir tehlike var önünüzde, dikkat edin demişim...

Tedbir almamışsınız ve arabanız, efendim, nehire düşmüş. Ondan sonra da kalkıp onun şeyini vermesi lâzım.

Kendi düşen ağlamaz; vermesi lâzım. **Tabiî, siyasî iktidarlar nasıl hesap verirler? Oyla hesap verirler, yani kamuoyundan alacakları, toplumdan alacakları oyla onun cezasını görürler**. Başka türlü de bir cezası, bir şeysi yok bunun. Yani uygulamadı, uygulama kötü neticelendi, bu uygulanmamasının nedeni siyasî tercihiydi, bu siyasî tercihini kullandı ve sonuç kötü oldu; bu kötüyü kamuoyu görmüştür, **netice itibariyle sandıkta**...

Hulki Cevizoğlu- Öbür tarafta iyisi vardır, bu kötüye oy vermez, iyisine oy verir...

E.Ora. Güven Erkaya- İyisine oy verir diye düşünüyorum; demokrasinin işleme tarzı olarak söylüyorum yani.

"KANLI MI OLACAK, KANSIZ MI" SÖZÜNE İKİ AYRI MAHKEME KARARI!

Hulki Cevizoğlu- Hukuk devleti, sosyal hukuk devletinden sıkça söz ettik bu programda. Refah Partisi'nin kapatılmasındaki en önemli nedenlerinden biri olarak, **Erbakan'ın "kanlı mı, kansız mı olacak" sözü vardı,** Anayasa Mahkemesi'nin kararlarına da girdi. Ama, **Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi "soruşturmaya gerek yok" kararı verdi**.

Gerçi Anayasa Mahkemesi yüksek mahkeme, daha yükseği yok, ama Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin de, "Bu kürsü dokunulmazlığına girer, buna soruşturmaya gerek yoktur" şeklindeki açıklaması da kamuoyunda şaşkınlık yarattı, **kararın hangisi doğruydu**, Anayasa Mahkemesi mi hukuka uydu, DGM mi hukuka uydu?

E.Ora. Güven Erkaya- Sayın Kırca'nın bu konuda, buna benzer bir konuda vermiş olduğu bir cevap var, geçenlerde gazetelerde çıktı.

Hulki Cevizoğlu- Hangi Kırca?

E.Ora. Güven Erkaya- Coşkun Kırca'nın.

Hulki Cevizoğlu- Üç tane Kırca var da.

E.Ora. Güven Erkaya- Coşkun Kırca'nın verdiği cevap var. Dokunulmazlıkla ilgili, Meclis veya parti Grubu'nda yapılan konuşmaların dokunulmazlığıyla ilgili. Sayın Kırca diyor ki, "Ben dokunulmazlığı sonuna kadar savunurum; Meclis kürsüsündeki dokunulmazlığı da savunurum, parti grubu da onun Meclis içinde yapılan bir şey, onun parçasıdır, onu da savunurum. Ancak, Anayasa Mahkemesi'nin vereceği parti kapatma kararını da savunurum, o da kullanırsa bunu onu da savunurum" diyor.

Ben hukukçu değilim, bilemiyorum; ancak Meclis kürsüsünde yapılan şey dokunulmazlığa girebilir ve bununla ilgili de mahkeme dokunulmazlık çerçevesinde kabul edip soruşturma açmayabilir. Ama, bu Anayasa Mahkemesi'nin alacağı kararla ilgili değildir diye düşünüyorum, ikisi birbirinden farklı şeyler.

Hulki Cevizoğlu- Yani, bazı kesimler, Ankara DGM böyle bir karar verince sanki Refah Partisi ve Erbakan beraat etti şeklinde yorumladılar. O zaman niye Anayasa Mahkemesi...

E.Ora. Güven Erkaya- Beraat şöyle olursa; yine ben hukukçu değilim, yani mantığımla söylüyorum; eğer beraat suç işlenmemiş anlamına veriliyor ise,; hayır, bu suç değildir anlamına veriliyor ise o zaman iki mahkeme çatışmış olur. Ama beraati, bu...

Hulki Cevizoğlu- Soruşturmaya gerek yok...

E.Ora. Güven Erkaya- Yoktur, dokunulmazlığa giriyor diyorsa, demek ki bir şey var, ancak "dokunulmazlık olduğu için soruşturmaya gerek duymuyorum" diyor. O zaman da Anayasa Mahkemesi bu soruşturmayla ilgili değil, yapılan eyleme bakarak onun hakkında kararını veriyor.

Hulki Cevizoğlu- Tabiî ki buradaki dokunulmazlık, Erbakan'ın dokunulmazlığı kalktığına göre, kürsü dokunulmazlığı, oradaki konuşma serbestiyeti anlamında almak lâzım.

Bir izleyicimiz var, lâiklik konusunda sorusu var zannediyorum.

İyi geceler.

"LAİKLİĞİN DE, DİNİN DE GERİCİLİĞİ YAPILIYOR!"

Orhan Akdoğan (İzleyici telefonu)- İyi geceler.

Hulki Cevizoğlu- Buyurun Orhan Bey.

Orhan Akdoğan- Sayın Cevizoğlu, yayından ötürü size teşekkürler, (...) Sayın Amiralimize de hayırlı geceler diyorum.

Bir hususu belirtmek istiyorum.

Türkiyemizde maalesef bugün iki şeyin gericiliği yapılıyor: birisi dinin, diğeri de lâikliğin. Yani bunu, Atatürk'ün 1930 yılında yapmış olduğu konuşmalarından ortaya koymak istiyorum.

"Lâiklik, yalnız din ve dünya işlerinin ayrılması demek değildir, tüm yurttaşların vicdan, ibadet ve din özgürlüğü de demektir."

Yine 1930 yılında, "Din ve mezhep herkesin vicdanına kalmış bir iştir. Hiçbir kimse hiçbir kimseyi ne bir din, ne de bir mezhebi kabul etmeye zorlayabilir. Din ve mezhep hiçbir zaman politika aleti olarak kullanılamaz."

Yine 1930 yılında, yani bu dini istismar edenlerle ilgili; **"Lâiklik asla dinsizlik olmadığı gibi, sahte dindarlık ve büyücülükle de mücadele kapısını açtığı için gerçek dindarlığın gelişmesi imkânını temin etmiştir. Lâikliği dinsizlikle karıştırmak isteyenler, ilerlemenin düşmanlarıyla gözlerinden perde kalkmamış doğu kavimlerinin fanatiklerinden başka kimse olamaz."**

Şimdi bu son günlerdeki olaylar, üniversite hâdiselerine baktığımızda, maalesef Türkiyemiz kılıkla kıyafetle, ki bunlar ikinci plânda şeyler, akılla gönülle uğraşmıyor.

Bildiğiniz gibi Türkiye Tanzimat'la birlikte bir Batılılaşma hareketi içerisine girmişti, ki Tanzimat'ın ön sözünde de "150 yıldan beri devam eden buhranlar" diye devam ediyordu. Tanzimat'tan günümüze de 150 yıl geçtiğine göre biz **300 yıldır bir buhran içerisindeyiz** ve maalesef bu buhranı aşmış değiliz.

Hulki Cevizoğlu- Siz kendi başınıza mı tarih araştırıyorsunuz, yoksa bir üniversitede mi hocalığınız var?

Orhan Akdoğan- Ben üniversiteyi bitirdim, şu an müstakil.

Hulki Cevizoğlu- Müstakil tarih araştırmacısısınız siz.

Orhan Akdoğan- Bu okuduğum kitabı da kaynak vereyim...

Hulki Cevizoğlu- Hayır, sorunuz varsa sorunuzu rica ediyorum.

Orhan Akdoğan- Şimdi ben soru değil, daha doğrusu bu lâiklik konusunda iki kesimden gelen bu sivri uçların Türkiye Cumhuriyeti'ne ve milletimize zarar verdiğini, yani Türkiye Cumhuriyeti'nin millî değerlerinin bir tarafa itilip sosyalist, **Marksist düşüncelerin lâiklik kılıfı altında bir taraftan ortaya çıkarılırken, aynı şekilde İslâm'la hiç alâkası olmayan, fundamantal dediğimiz, Türk kültüründe de yeri olmayan düşüncelerin İslâmi değerlermiş gibi ortaya konulduğunu görüyoruz**.

Hulki Cevizoğlu- Çok teşekkür ediyorum Orhan Bey değerli açıklamalarınız için. Sorunuz olmadığı için de iyi geceler diliyorum size, hoşça kalın.

Değerli izleyiciler, son reklâm aramızdan sonra devam edeceğiz.

Az sonra birlikteyiz.

(Reklâm Arası)

"TARİKATIN ZARARLISI VAR, ZARARSIZI VAR!"

Hulki Cevizoğlu- Evet Sayın Erkaya, Batı Çalışma Grubuyla 28 Şubat 1997 Millî Güvenlik Kurulu kararlarıyla ilgili yaptığınız açıklamalar çok önemliydi.

Tarikatlar konusu da, Türkiye'nin gündeminde sizin görevde olduğunuz sürede önemli bir yer tuttu. Tarikat faaliyetlerini nasıl değerlendiriyorsunuz, onların da önlenmesi konusunda yoğun bir çaba verilmişti, yasalarda yeri nedir tarikatların?

E.Ora. Güven Erkaya- Yine, sosyal hukuk devleti olmanın gereği, hep söylüyorum; Anayasanın ve yasaların uygulanmasıdır. Sosyal hukuk devleti olabilmek ancak Anayasanın ve yasaların uygulanmasıyla mümkündür. Devrim Kanunları arasında 677 Sayılı Kanun, tarikatların, medreselerin, tekkelerin, zaviyelerin kapatıldığını söyler. Türkiye'de bu yasa, Anayasanın 173-174'üncü maddesiyle de Anayasa teminatı altına alınmıştır. Dolayısıyla, buradan baktığımız zaman, 677 Sayılı Kanunun uygulanması gerekir. İşte Millî Güvenlik Kurulu kararlarından bir tanesi de, yasaların uygulanması dendiği zaman, 677'nin uygulanması da var tabiî içinde. Dolayısıyla, bu yasa burada dururken herhangi bir şekilde tarikatlara taviz verilmesi, tarikatların faaliyette bulunmasına taviz verilmesi yasanın uygulanmadığı anlamına gelir.

Hulki Cevizoğlu- Tarikatların tasavvuf kuruluşları, düşünceyi terbiye etme, insanların kendisini olgunlaştırma yuvaları olduğu şeklinde yorumlar yapılıyor. Yunus Emre'nin de, Mevlâna'nın da kendi tarikatları olduğu, Mevlevî tarikatı olduğu, Ahmet Yesevi'nin de tarikat şeyhi olduğu ve bunların zararsız olduğu şeklinde de karşı görüşler var.

E.Ora. Güven Erkaya- Tabiî, tarikatların söylenen tarzda olanı veya başka türlü olup da **zararsız olanı, tarikatların zararlı olanı da olabilir**.

Hulki Cevizoğlu- Yani, hem zararlı, hem zararlı yapısına göre farklı tarikatlar olabilir mi, yoksa...

"İKTİDAR GÜCÜ DE OLSA KONTROLÜ GEREKİR"

E.Ora. Güven Erkaya- Hayır, kullanmanıza bağlı, nasıl kullandığınıza bağlı.

Şimdi güç birkaç türlü elde edilir; ya fiziksel gücünüz vardır, ya parasal gücünüz vardır veyahut makam gücünüz vardır veya iktidar gücünüz vardır. Ve güç, bütün insanlar için elde edilmek istenen bir şeydir, yani güçlü olmak veya parasal olarak güçlü olmak, makam olarak güçlü olmak veya iktidar olarak güçlü olmak.

Şimdi bunların içinde siz eğer toplumun büyük kesimiyle karşı karşıya iseniz ve belirli bir yerde bir liderseniz veya liderlik elde etmişseniz güce sahipsinizdir. Bu gücü aldığınız zaman, muhakkak suretle her ne olursa olsun gücün kontrol edilmesi lâzım; fizikî güç de olsa kontrolü gerekir, **iktidar gücü de olsa kontrolü gerekir**.

Hulki Cevizoğlu- Kim kontrol edecek; güç sahibi kendisi mi kontrol edecek, bir başka otorite tarafından mı, hukuk tarafından mı?

E.Ora. Güven Erkaya- Şimdi gücü, çok eğitimli ise, çok kültürlü ise, kendi kendini çok iyi eğitmiş, iradesi varsa, gücü insan kendi kendine kontrol edebilir. Eğer buradaki kişi gücünü kontrol edemiyor, kötü masatla veya bir başka maksatla kullanmak istiyorsa o zaman **karşısına bir yaptırım çıkmalıdır...**

Hulki Cevizoğlu- Bir başka güç tabiî ki?

E.Ora. Güven Erkaya- Bir başka güç de hukuk olabilir. Demokrasiler işte bunu sağlayan kurumlardan bir tanesidir. Yani gücü kontrol altında, iktidar gücünü kontrol altına bulundurursunuz, **Meclis vasıtasıyla, halka seçim vasıtasıyla kontrol altında bulundurursunuz. Kontrolsüz güç, eğer iyi kişilerin elinde değilse muhakkak surette topluma zarar verecektir**.

Hulki Cevizoğlu- Denetlenemeyen bir güç de, tabiî sınırları sınırsız...

E.Ora. Güven Erkaya- Şimdi siz tarikatları denetleyemiyorsanız; oraya

gelen tarikat lideri kendini çok iyi yetiştirmiş, kendi kendini kontrol eden birisidir, gücünü kontrol edebiliyordur veya tarikat öyledir ki, o gücü aldığı zaman kontrol, denetimsiz bir güç hâlindedir; bu ayrı mesele.

Ama ben diyorum ki, ister yararlı, ister zararlı, o beni o kadar şey yapmıyor; yine geliyorum yasaya, Anayasanın teminatı altında olan 677 Sayılı Kanun var ise eğer, tarikat yararlı mıdır zararlı mıdır şeyine girmemek gerekir. Çünkü **yasa, "yararlı tarikatlar kalsın, yararsız tarikatlar kapansın" diye bir ayrım getirmiyor, "tarikatlar kapanmıştır" diyor, "faaliyette bulunamaz" diyor. Şimdi biz bu kanunu uygulamayıp**...

Hulki Cevizoğlu- Yararlısını, zararlısını mı ayırmakla uğraşacağız diyorsunuz, yoksa yasayı uygulamakla mı uğraşacağız?

E.Ora. Güven Erkaya- Yasayı uygulamakla mı uğraşacağız? Doğrudan doğruya yasayı uygulamaktan geçer.

Ha, oy telâşı içindeyseniz, bu gücünden siz de istifade etmek istersiniz bu sefer, o zaman yasayı uygulamazsınız. Uygulamadığınız zaman, onun gücünden istifade etmeye kalktığınız zaman o güçlü olanı daha güçlü hâle getirirsiniz, daha denetimsiz, daha kontrolsüz hâle sokabilirsiniz. Sonra sizin artık kontrol edemeyeceğiniz bir noktaya gelir, ondan sonra da ne olacağını bilemezsiniz.

Hulki Cevizoğlu- O sizi kontrol etmeye başlar.

E.Ora. Güven Erkaya- O sizi kontrol etmeye başlar.

"ERBAKAN'IN YEMEĞİNDE RAKI VERİLMEMESİ SİYASİ İDİ"

Hulki Cevizoğlu- Size son bölümde, kamuoyunda çok tartışılan bir başka noktayı sormak istiyorum. Belki siz de "günün birinde bir gazeteci sorsa da ben de açıklasam" diye bekliyorsunuzdur.

Başbakanlıkta Erbakan'ın sizlere verdiği yemekte bir içki meselesi olmuştu; basında yazıldı, spekülâsyon konusu oldu. "**Dışarıdan rakı getirtildi, sonra Paşa hastalandı, yurt dışına gitti, rakı midesine dokundu**" gibi yorumlar oldu. O olay neydi?

Hatta, bazı çevreler onu da lâiklikle birleştirerek polemik konusu yaptılar, "**rakı lâikliğin bir göstergesi midir**" şekline dönüştü.

Neydi bu; sade bir yemek, sade bir ortam mıydı, yoksa hakikaten siyasî bir mesajı var mıydı orada?

E.Ora. Güven Erkaya- Benim o yemeğe gittiğim zamanki gördüğüm manzara şuydu:

Bütün arkadaşlarımız gelmişlerdi, Bakanlar Kurulu'ndan bazı bakanlarımız

da oradaydı, gelmişlerdi hepsi. Ben aşağı inip, bana içki getirildiğinde, "**alkollü içki var mı**" dediğim zaman, garson "**alkollü içki servis etmiyoruz**" dedi.

Şimdi...

Hulki Cevizoğlu- Bu tarzda, bu tavırla söyledi?..

E.Ora. Güven Erkaya- Bu tavırla söyledi. "**Peki, istesem getirir misiniz**" dedim, "**Hayır, alkollü içki servis yapmama talimatı verildi bize**" dedi.

Şimdi, eğer bu zatıâlinizin evinde olsa, ben gelsem size, siz bana çay ikram etseniz, ben, "hayır, çay içmeyeceğim, bana şarap getirin" demek şeyinde değilim. Siz ev sahibisiniz, ne ikram ediyorsanız ben onu alır giderim.

Hulki Cevizoğlu- Misafir bulduğunu...

E.Ora. Güven Erkaya- Misafir bulduğunu yer. Ama, Türkiye Cumhuriyeti'nin BaşBakanlığı'nda gelen misafire, "Hayır, burada alkollü içki servisi yapılmıyor" dediğiniz zaman, bir siyasî ilişki var burada.

Yani niye yaptırmıyorsunuz? Şimdiye kadar Başbakanlık konutunda her gidildiğinde hem alkollü, hem alkolsüz içki bulunmuş ve bu kişinin kendi tercihine bırakılmış.

Hulki Cevizoğlu- İsteyen içer, isteyen içmez..

E.Ora. Güven Erkaya- Ben çok fazla içki içen bir insan değilim, çok fazla da rakıya, şaraba düşkün bir insan da değilim, evimde her gün içki içen bir insan da değilim. Ama oradaki yapılan muamele bana göre, benim düşünceme göre uygun değildi ve bunun arkasında bir siyasî şey vardı.

Şimdi orada şöyle de bir durum vardı...

Hulki Cevizoğlu- Sadece siz mi sordunuz bunu ama? Yani, **bu siyasî mesajı sadece siz mi hissettiniz?**

E.Ora. Güven Erkaya- Ben en son geldim, diğer arkadaşlarımın sorup sormadığını bilmiyorum. Ama, diğer arkadaşlarımın hiçbir tanesinin elinde alkollü içki yoktu.

Hulki Cevizoğlu- Belki sordular, aynı cevabı aldılar.

E.Ora. Güven Erkaya- Aynı cevabı aldılar, vazgeçtiler.

Şimdi ne maksatla yapıldığını bilemiyorum, ben bir yere kendimce bağlamak istiyorum, kendi değerlendirmeme göre bağlamak istiyorum.

Ben Başbakanlıktaki şûra yemeklerine hep katıldım, orada yıllarca katıldım ve hiçbir tanesinde alkollü-alkolsüz içki ayrımı yapılmadı, isteyen istediği içkiyi aldı ve hiçbir tanesinde de basın çağırılmadı.

Rakı Verilmeyip, Basın da Çağrılınca "ENDİŞEYE KAPILDIM! TEHLİKE VARDI!"

Hulki Cevizoğlu- Burada "Hem alkol yasaklandı, hem basın çağırıldı; o gün siyasî mesaj verildi" mi diyorsunuz?

E.Ora. Güven Erkaya- Hem de basın oradaydı.

Dolayısıyla, ben **şöyle bir endişeye kapıldım**. Tabiî, o zamanki Sayın Başbakanımız bunu böyle düşünmemiş olabilir. Bu tamamen benim kendi görüş ve düşüncelerim, değerlendirmelerimdir. Sayın Erbakan demişti ki bir defasında, "Biz iktidar olursak, geldiğimiz zaman bu tip şeyler zaten kendiliğinden yapılacaktır, hiç kimseye biz baskı uygulamayacağız" demişlerdi.

Şimdi orada benim gördüğüm manzara, alkollü içki servisi yapılmaması için talimat verilmiş, bir tarafa basın getirilmiş. Şimdi aşağıya indiniz, geldiniz ve alkollü içki almadınız, herkesin önünde meyve suyu var. Basın içeri girdi ve buradaki bunu tespit etti, ertesi gün şunu yazdı: Dedi ki, "Buraya giden kimse alkollü içki almadı" dedi.

Hulki Cevizoğlu- Kurallara uydu, bir yerde de talimatlara uydu gibi mi?

E.Ora. Güven Erkaya- Şimdi, Sayın Erbakan'a sorulduğu zaman Sayın Erbakan şunu söyleyebilirdi: "Kendilerine herhangi bir baskı yapılmadı, kendiliğinden zaten onu yaptılar" denebilirdi; bu tehlike vardı. Eğer böyle bir şey söylendiğinde, diyorum ki ben şimdi oraya iştirak etmiş bir şey olarak, peki kamuoyuna ne cevap verirdim, siz bana sorarsanız?..

Hulki Cevizoğlu- Cevabı bu şekilde bir mesajla vermek, anında vermek...

E.Ora. Güven Erkaya- O zaman ben bir alkollü içki almak istedim. Sokaktan da getirilmedi; zaten Başbakanlıkta, o basında...

Hulki Cevizoğlu- Var mıymış içeride?

E.Ora. Güven Erkaya- Başbakanlık konutunda alkollü içki var. Ama, o anda bana getirilmemiş alkollü içki, sadece alkolsüz içki. İçeriden...

Hulki Cevizoğlu- Basında çıkan haber, Başbakanlık konutunda, "içki yok efendim" deyince, sizin de "gidin dışarıdan getirin" şeklinde bir isteğiniz...

"İÇKİ İSTEMEM, ANAYASAL HAKLARIMI KULLANMAMIN BİR SEMBOLÜYDÜ"

E.Ora. Güven Erkaya- Protokol Müdürü, Dışişleri Bakanlığı'ndan Aydın Bey vardı, Aydın Beye söylediğim zaman, Aydın Bey, "Derhâl efendim" dedi, içeriden getirttiler ve bana çok kısa zamanda servisi yaptılar.

Ben şunu kabul ederim: Bir; Türkiye Cumhuriyeti'nin Başbakanlığıdır, lâik bir ülkedir, burada içki içen içer, isteyen içmez. Mademki bizim Anayasamız diyor ki, kişilerin inanç hürriyeti vardır, kanaat hürriyeti vardır, vicdan hürriyeti vardır. "Hiç kimse kanaatini ve inancını söylemeye zorlanamaz, bundan dolayı da kınanamaz" diyor.

Şimdi bu buraya konmuş ise, **siz, "hayır, burada ben alkollü içki vermeyeceğim" derseniz, buradaki toplumun anayasal haklarına tecavüz ediyorsunuz diye kabul ediyorum. Ben de anayasal haklarımı çiğnetmek istemedim. İçki içsem de içmesem de, bana verilmiş olan anayasal hakkı kullanmak istedim orada.**

Tamamen semboliktir.

O içkiyi ben, eğer orada alkollü içki servis yapılsaydı, belki de alkollü içki almayacaktım.

"ŞU ANDA BAŞBAKAN BAŞMÜŞAVİRİYİM!

Hulki Cevizoğlu- Burası önemli.

Peki, gelelim şimdiki görevinize ve tamamlayalım, sonra veda edeceğiz.

Şu andaki sizin bulunduğunuz görevin tam adı nedir?

E.Ora. Güven Erkaya- Benim görevimin tam adı, Başbakan Başmüşaviri göreviyle görevlendirildim. Başbakan Başmüşaviri olarak, Sayın Başbakanımız adına, Boğazlarla ilgili kurulacak olan bir **ETOK Grubu**'nun da yöneticiliğini üzerime aldım, Sayın Başbakanın talimatı ve Sayın Başbakan adına bu grubu yönetmek görevini aldım.

Bu grubun görevi; bir, buradaki daha önce zatı âlinize arz ettiğim güvenli bir seyir sistemini kurmak, bu sistemi işletecek olan teşkilâtı kurmak, teşkilât da kurmak değil de teşkilâtla ilgili önerileri hazırlamak...

Hulki Cevizoğlu- Düzenlemeleri...

E.Ora. Güven Erkaya- Düzenlemeleri yapmak ve Denizcilik Müsteşarlığı'na veya kurulacak olan denizcilik Bakanlığı'na önermek. Artı, siz ne kadar güvenli bir seyir sistemi kurarsanız kurun, bunu ne kadar iyi işletirseniz işletin kaza riskini sıfırlayamazsınız.

Kaza insanlar içindir, her zaman kaza olabilir; az olur, ama olur. O hâlde, kazadan doğabilecek olan neticelere nasıl müdahale edeceksiniz, denizde yangına nasıl müdahale edeceksiniz, yanan gemiye nasıl müdahale edeceksiniz, denize dökülen mazot yanarsa nasıl müdahale edeceksiniz, denize dökülen mazotu nasıl temizleyeceksiniz, nasıl toplayacaksınız?..

Hulki Cevizoğlu- Canla malı nasıl kurtaracaksınız?

E.Ora. Güven Erkaya- Canla malı nasıl kurtaracaksınız? Dolayısıyla, bununla ilgili de bir teşkilât gerekir ve teçhizat gerekir.

Hulki Cevizoğlu- Tabiî onların içinde deniz kirliliğini önlemek, gemilerin ihtiyaçlarını karşılamak da var.

E.Ora. Güven Erkaya- Hepsi var.

Buradaki deniz kirliliğini önlemek, dünyada tahmin ediyorum ki bundan daha zor olan bir yer olamaz; çünkü burada dar ve akıntı çok fazla. Bu akıntıyla mazot çok süratli yayılabilir, çok dar sahadasınız, çok süratli hareket etmeniz gerekir ve bunu sahile dahi gitmeden hemen hapsedebilmeniz ve oradaki şeyi toplamanız gerekir.

Hatırlayalım; 1980'li yıllarda bir Yunan, bir Kıbrıs Rum Yönetimi gemisi çarpıştı Üsküdar önlerinde ve buradan dökülen mazotun miktarı 94.500 tondu. Bu mazot, Üsküdar, Sarayburnu, Karaköy, her tarafa yayıldı ve o zamanki imkânlarla Türkiye bunu toplayamadı, bütün bu pislik orada kaldı. Bu derecede gelecek olan bir mazotun toplanması söz konusu ve bunun için de bir teşkilât gerekiyor.

Hulki Cevizoğlu- Affederseniz, akıntı dediniz de, aslında şu bilgileri de programın başında vermedik, İstanbullular belki bilir ama, Türkiye'deki izleyicilerimiz bilemeyebilir. **Çanakkale boğazı 66 kilometre uzunluğunda bir boğaz, İstanbul boğazı 32 kilometre uzunluğunda**. Az önce akıntı var dediniz, akıntı hızı 5 mile, bazen de 7 mile çıkabiliyor, hızlı bir akıntı.

E.Ora. Güven Erkaya- Bütün bunları yaptıktan sonra, bu üçünü de yaptıktan sonra, buradan birtakım gemi ihtiyaçları ortaya çıkacak, römorkör ihtiyacı ortaya çıkacak, yangın söndürücü, deniz temizleyicisi ihtiyacı çıkacak, kılavuz motoru, polis motoru, sağlık motoru ihtiyaçları ortaya çıkacak. Bazıları bunların var, fakat yetersiz, bazıları hiç yok. Deniz ambülânsı ihtiyacı ortaya çıkacak, süratli motor ihtiyacı ortaya çıkacak. Bütün bu çıkacak ihtiyaçları...

Hulki Cevizoğlu- İhtiyaçların giderilmesi ve araçların temini.

E.Ora. Güven Erkaya- İhtiyaçların giderilmesi için ihtiyaca cevap verecek bir teknenin yapılabilmesi için, bunun gemi konfigürasyonuna ve bunların inşa şartnamelerinin hazırlanmasına ihtiyaç var. Bununla ilgili de bir grup var, bu da bu gemi inşasıyla ilgili hususları hazırlayacak.

Bir grup da, bütün bunların hepsi çalışır vaziyette olması lâzım. Bunları çalışır vaziyette tutabilmek için bir bakım teşkilâtına ihtiyaç var ve bakım sistemine ihtiyaç var. Bir grup da bakım teşkilâtını kuracak ve bakım sistemini şey yapacak.

Burada çalışan personelin hepsinin uluslararası kural ve usullere dahil olmak üzere eğitilmesi ve yetiştirilmesi gerekiyor. Dolayısıyla, bunların

standartlarının ne olması lâzım ve bunların eğitim programlarının ne olması lâzım, bunlar hazırlanıp müteakip yolda bunların eğitimleri yaptırılacak.

Bütün bu teşkilâtta yapılan hepsinin de uluslararası kurallara ve ulusal kurallara, tüzüklere uygun olması lâzım.

Hulki Cevizoğlu- Ne kadar süre içinde bunların hepsi biter?

E.Ora. Güven Erkaya- Bunun için de bir hukuk grubumuz var, o hukuk grubu da bunun bu şekilde olmasını temin edecek ve gerekirse hangi yeni düzenlemelerin yapılması gerektiğini veya düzenlemelerde biraz değişiklik yapılması lâzım gelen önerileri hazırlayacak.

Bunun tamamı 1 Ocak 2000 tarihine kadar tamamlanıp sistem kurulmuş, her şeyiyle tamamlanmış, personel eğitilmiş vaziyette teslim edilecek.

Tabiî burada her grubun yapacağı, hepsi önerileri ve projeleri hazırlayıp icra kısmını...

Hulki Cevizoğlu- 1 Ocak 2000 yılına kadar siz mi bunları ilgili makama sunmuş olacaksınız, yoksa ilgili makam tarafından bunların da o tarihe kadar...

E.Ora. Güven Erkaya- Biz sunacağız, hepsini biz sunacağız, ilgili bakanlığa sunacağız. İlgili bakanlık bununla ilgili işlemleri yürüterek bunun icra kısmını sağlayacak; ihaleleri onlar gerçekleştirecekler, bu grup onlara müşavirlik yapacak.

Hulki Cevizoğlu- Bu uzun bir süre değil mi, sırf bu işleri yetkililere sunmak için 2 yıllık bir süre?

E.Ora. Güven Erkaya- Tamamlanmış olacak, yani hem bunlar sunulacak, icra edilecek, tamamlanmış, işletmeye açılacak.

Hulki Cevizoğlu- İcra edilmiş ve işletmeye açılmış olursa üçüncü bin yıla da Boğazın sorunu önemli ölçüde çözülmüş olarak girilecek.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Erkaya, canlı yayında yaptığınız önemli açıklamalar için.

Programın başında söylediğim "Savaş Saatleri" adlı kitaptaki o sözü hatırlatıyorum. "Senin bir kova suyun karıncanın bir kova okyanusudur." Sizin için belki bir kova su, bir damla su; bizim için belki bir okyanus değerinde bir bilgi değerini taşıyor.

E.Ora. Güven Erkaya- Sağ olun efendim; ben size teşekkür ediyorum.

Hulki Cevizoğlu- Değerli izleyiciler, önemli konuğumuz **28 Şubat 1997'deki Millî Güvenlik Kurulu kararlarıyla, yaşadığımız süreçteki önemli tartışmalara ilk ağızdan cevapları vermiş oldu.**

Haftaya buluşmak dileğiyle iyi sabahlar; hoşça kalın efendim.

2. BÖLÜM

BASINDAKİ YANKILAR

Haberler, Köşe Yazıları, Televizyon Yorumları

Tarihe ışık tutan ve **"kaynak"** oluşturan bu önemli televizyon programının yankıları da çok büyük oldu.

Bu bölümde -unutulmaması ve gelecekteki araştırmacılara kolaylık olsun diye- basındaki yankıların çoğuna yer verdim. Ancak, doğal olarak, televizyon haberleri ve haber programlarındaki alıntıları buraya alamadım. (Onları; ayrıca deşifre etmek gerekecekti. Bu da, zaten şu anda kitapta yer alan sözlerin bir kez daha tekrarı anlamına gelecekti.)

Yaklaşık **10 ulusal televizyon kanalında ilk haber olarak yer alan, 3 büyük gazetede manşet ve diğerlerinde birinci sayfa haberi** olarak yer alan bu programımızla ilgili ilginç bir rating (izlenme oranı ölçümü) ile karşılaştım. Onu da belirtmeden geçemeyeceğim. Bu "ilginçlik" (!) Türkiye'deki rating şirketinin ne derece sağlıksız yönlendirme yaptığının da bir belgesi olabilir.

Programı yaptığımız 13 Ocak 2001 tarihindeki günlük **"İlk 100 program"** içinde, Türkiye'nin gündemini günlerce işgal eden bu konu, sadece **97. sırada** yer alabilmişti! O da, AB Grubu denen, "üst eğitim ve getir grubuna mensup" izleyiciler arasında. "Genel Grup" denilen diğer ölçüm listesinde ise ilk 100 program arasına girememişti. Yani, AGB denen rating şirketinin "ölçümlerine"(!) göre, Türk televizyon izleyicisi bu programı izlememişti!...

(HÜRRİYET 15 OCAK 2001 PAZARTESİ, S.1)

Hürriyet
Türkiye Türklerindir
15 Ocak 2001 Pazartesi
Kurucusu: Sedat Simavi 1896 - 1953
Fiyatı: 200 bin TL

Paşalar'ın TV'de darbe tartışması

Dönemin önemli ismi Özkasnak, 28 Şubat'ı postmodern darbe diye nitelendi, emekli Oramiral Dervişoğlu ise "Anayasal bir harekettir" diye karşı çıktı.

Şaban Dervişoğlu

Erol Özkasnak

28 Şubat postmodern darbeydi

Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak: "Bu postmodern darbe, eski darbelerden farklı olarak bir şekilde hiç kan akıtmayın, gayet usulüne uygun bir şekilde MGK tarafından da benimsenecek bir süreci. Devletin başından bakanların kadro dışı edildi."

28 Şubat'a asla darbe denemez

Emekli Oramiral Şaban Dervişoğlu: "28 Şubat, ister postmodern-ister-pre-modern olsun, asla bir darbe olarak nitelenemez. Ben buna karşıyım. Antilalik hareketle ilgili bir tepki reaksiyondur. O günkü hükümet bile aylar sonra devrildi." ■ Yazısı 17. sayfada

Sedat Ergin Mor Üniforma'yı yazdı ■ 10

Özkasnak beni iki kez aradı

PAŞALARIN TV'DE DARBE TARTIŞMASI

Dönemin önemli ismi Özkasnak, 28 Şubat'ı postmodern darbe diye niteledi, emekli Oramiral Dervişoğlu ise "Anayasal bir harekettir" diye karşı çıktı.

28 Şubat postmedern darbeydi

Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak: "Bu postmodern darbe, eski darbelere benzemeyen bir şekilde hiç kan akıtmayan, gayet usulüne uygun bir şekilde MGK tarafından da benimsenen bir süreçti. Devletin başından bakanlara kadar hepsi dahil edildi."

28 Şubat'a asla darbe denemez

Emekli Oramiral Salim Dervişoğlu: "28 Şubat, ister postmodern ister premodern olsun, asla bir darbe olarak nitelenemez, ben buna karşıyım. Antilaik harekete karşı legal bir reaksiyondur. O günkü hükümet bile aylar sonra devrildi."

Radikal
15 OCAK 2001 PAZARTESİ - YIL: 5 - SAYI: 1556 - 175.000 TL http://www.radikal.com.tr

Özkasnak: 28 Şubat postmodern darbeydi

Ceviz Kabuğu

İlk kez bir komutan 28 Şubat için 'darbe' tanımını açıkça telaffuz etti. Eski Genelkurmay Genel Sekreteri, 'En iyi isim, postmodern darbe' dedi

Özkasnak, 28 Şubat'ı anlattı.

'Zekâ ürünü bir yakıştırma'

'Ceviz Kabuğu' adlı televizyon programına telefonla katılan, eski Genelkurmay Genel Sekreteri Erol Özkasnak, 28 Şubat'a 'postmodern darbe' yakıştırması yapıldığının hatırlatılması üzerine şöyle konuştu: Postmodern darbe demişler. Bu ismi kim koymuşsa gerçekten zekâ ürünü. Postmodern darbe, bence bu sürece yakıştırılan en iyi isimdir.

'Tereyağından kıl çeker gibi'

Özkasnak, 28 Şubat'ı tanımlarken, 'Postmodern darbe, tereyağından kıl çeker gibi, eski darbelere benzemeyen, kan akıtmadan, kimseyi üzmeden, demokratik uygulamalarla, MGK'da benimseyerek, devletin başındaki en büyük insandan bakanlara dek dahil edilerek yürütülen süreçtir' dedi.

5. SAYFADA

ÖZKASNAK: 28 ŞUBAT POSTMODERN DARBEYDİ

İlk kez bir komutan 28 Şubat için 'darbe' tanımını açıkça telaffuz etti. Eski Genelkurmay Genel Sekreteri 'En iyi isim, postmodern darbe' dedi.

'Zeka ürünü bir yakıştırma'

'Ceviz Kabuğu' adlı televizyon programına telefonla katılan, eski Genelkurmay Genel Sekreteri Erol Özkasnak, 28 Şubat'a 'post-modern darbe' yakıştırması yapıldığının hatırlatılması üzerine şöyle konuştu: Postmodern darbe demişler. Bu ismi kim koymuşsa gerçekten zeka ürünü. Postmodern darbe, bence bu sürece yakıştırılan en iyi isimdir.

'Tereyağtndan kıl çeker gibi'

Özkasnak, 28 Şubat'ı tanımlarken, 'Postmodern darbe, tereyağından kıl çeker gibi, eski darbelere benzemeyen, kan akıtmadan, kimseyi üzmeden, demokratik uygulamalarla, MGK'da benimsenerek, devletin başındaki en büyük insandan bakanlara dek dahil edilerek yürütülen süreçtir' dedi.

5. Sayfada

Cumhuriyet
KARİKATÜRLER
Ali Ulvi
Cumhuriyet Basın Sarayı
Çağ Pazarlama A.Ş. Türkocağı Cad. No:39/41 Çağaloğlu-İstanbul Tel: (0212)513 01 86
15 OCAK 2001 PAZARTESİ
Cumhuriyet
KURUCUSU: YUNUS NADİ (1924-1949) BAŞYAZARI: NADİR NADİ (1945-1991)

Eski Genelkurmay Genel Sekreteri

Özkasnak: 28 Şubat postmodern darbe

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) - 28 Şubat sürecinde Genelkurmay Genel Sekreterliği görevini yürüten Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak, "28 Şubat için 'postmodern darbe' terimi kullanıldı. Bunu çok yerinde buluyorum" dedi. Emekli Oramiral Salim Dervişoğlu ise 28 Şubat'ın "darbe değil, "askerin reaksiyonu" olduğunu söyledi.

Önceki akşam Kanal 6 televizyonunda yayımlanan ve Emekli Oramiral Salim Dervişoğlu'nun konuk olduğu Çeviz Kabuğu programına telefonla katılan Özkasnak, 28 Şubat sürecine ilişkin de çarpıcı açıklamalarda bulundu.

28 Şubat'ın Türkiye Cumhuriyeti tarihinde önemli bir dönüm noktası olduğunu vurgulayan Özkasnak, "Türkiye Cumhuriyeti tarihinin hiçbir döneminde, laiçist üstemcileri adeta ağızlarından salya akarcasına televizyon ekranlarında bu kadar sıklıkla boy göstermemiştir. Böyle bir ortamda tek bir damla bile kan akıtılmadan Cumhuriyet'in vazgeçilmez temellerinden laiklik ilkesinin muhafazası sağlanmıştır" diye konuştu.

'Askeri reaksiyon'

Emekli Oramiral Salim Dervişoğlu da 28 Şubat'ın darbe olduğu görüşüne katılmadığını belirtti. Dervişoğlu, "Bunun süreç olarak adlandırılmasını da doğru bulmuyorum. Bu, askerin reaksiyonudur. Tamamıyla yasal çerçeve içerisinde kalınmıştır" diye konuştu.

Cumhuriyet Arşivi

Eski Genelkurmay Genel Sekreteri
ÖZKASNAK: 28 ŞUBAT POSTMODERN DARBE

28 Şubat sürecinde Genelkurmay Genel Sekreterliği görevini yürüten Emekli Tümgeneral **Erol Özkasnak, "28 Şubat için** 'postmodern darbe' **terimini kullandı. Bunu çok yerinde buluyorum"** dedi. Emekli Oramiral **Salim Dervişoğlu** ise 28 Şubat'ın **"darbe"** değil **"askerin reaksiyonu"** olduğunu söyledi.

Önceki akşam Kanal 6 televizyonunda yayımlanan ve Emekli Oramiral Salim Dervişoğlu'nun konuk olduğu Ceviz Kabuğu'na telefonla katılan Özkasnak, 28 Şubat sürecine ilişkin de çarpıcı açıklamalarda bulundu.

28 Şubat'ın Türkiye Cumhuriyeti tarihinde önemli bir dönüm noktası olduğunu vurgulayan Özkasnak, **"Türkiye Cumhuriyeti tarihinin hiçbir döneminde, şeriat özlemcileri adeta ağızlarından salya akarcasına televizyon ekralarında bu kadar sıklıkla boy göstermemiştir. Böyle bir ortamda tek bir damla bile kan akıtılmadan Cumhuriyet'in vazgeçilmez temellerinden laiklik ilkesinin muhafazası sağlanmıştır"** diye konuştu.

'Askeri Raksiyon'

Emekli Oramiral Salim Dervişoğlu da 28 Şubat'ın darbe olduğu görüşüne katılmadığını belirtti. Dervişoğlu, **"Bunun süreç olarak adlandırılmasını da doğru bulmuyorum. Bu, askerin reaksiyonudur. Tamamıyla yasal çerçeve içinde kalınmıştır"** diye konuştu.

Türkiye'yi ve insanları çok seviyoruz

POSTA

15 OCAK 2001 PAZARTESİ

125.000 LİRA

Özkasnak: 28 Şubat postmodern darbe

28 Şubat sürecinde MGK Genel Sekreteri olan emekli Tümgeneral Erol Özkasnak katıldığı bir televizyon programında "28 Şubat'a postmodern (modern öteki) darbe denmişler. O adı kim koyduysa gerçekten bir zeka ürünü. Postmodern darbe 28 Şubat sürecine yakıştırılan en iyi isim" dedi.

ÖZKASNAK: 28 ŞUBAT POSTMODERN DARBE

28 Şubat sürecinde MGK Genel Sekreteri olan emekli Tümgeneral Erol Özkasnak katıldığı bir televizyon programında "28 Şubat'a postmodem (modern ötesi) darbe demişler. O adı kim koyduysa gerçekten bir zeka ürünü. Postmodem darbe 28 Şubat sürecine yakıştırılan en iyi isim" dedi.

Radikal
15 OCAK 2001 PAZARTESİ · YIL 5 · SAYI 1508 · 125 000 TL · http://www.radikal.com.tr

15 Ocak 2001 Pazartesi

TÜRKİYE

Ceviz Kabuğu

'28 Şubat postmodern'

Eski Genelkurmay Genel Sekreteri Erol Özkasnak, 28 Şubat dönemini en iyi anlatan ifadenin 'postmodern darbe' olduğunu söyledi. Erol Özkasnak, bu tanımı zekâ ürünü olarak niteledi

İSTANBUL - 28 Şubat sürecinin Genelkurmay Genel Sekreteri emekli tümgeneral Erol Özkasnak, 'postmodern darbe' tanımının, bu dönemi en iyi anlatan ifade olduğunu söyledi. Özkasnak, "28 Şubat sürecine çok güzel bir isim takmışlar. Onu kim koymuşsa gerçekten bir zekâ ürünü" dedi.

Kanal 6'da yayımlanan ve emekli Deniz Kuvvetleri Komutanı Salim Dervişoğlu'nun konuk olarak katıldığı Hulki Cevizoğlu'nun 'Ceviz Kabuğu' programına telefonla katılan 28 Şubat sürecinin önemli isimlerinden emekli tümgeneral Özkasnak, ilginç açıklamalarda bulundu. Son dönemlerde özellikle Savaş Enerji Operasyonu'yla gündeme gelen askeri-sivil çatışmaları nedeniyle görüşlerini açıklayan Özkasnak, 28 Şubat sürecinin Türkiye açısından son derece önemli olduğunu vurguladı. 28 Şubat'taki Milli Güvenlik Kurulu kararlarıyla başlayan sürece Cumhuriyet'in hiçbir döneminde rastlanmadığını söyleyen Özkasnak, şunları söyledi:

"Cumhuriyet'in hiçbir döneminde 28 Şubat arifesinde olduğu gibi Cumhuriyet'in temelleri meşru bir hükümet tarafından esaslı bir şekilde sarsılmamıştır. Çankaya'da, Başbakanlık konutunda hiçbir zaman şeriat ve gerici zihniyetin liderleri takke ve cüppeleriyle görüntüler vermemiş, televizyonlarda boy göstermemişlerdir. Ülkenin televizyonlarında ağızlarından adeta salya akan irtica kesimin demeçleri, görüntüleri, hiçbir dönemde 28 Şubat süreci diye anılan dönemde olduğu gibi olmamıştır. Bu süreçte rol alan insanların gayretleri ve çabaları ülkemizin irtica bir kanalık batağın içine düşmesini önlemek ve İran benzeri bir molla cumhuriyeti haline gelmesine mani olmaktır."

'Usulüne uygun'

Özkasnak, bu sürece 'postmodern darbe' yakıştırmasının yapıldığını hatırlatarak sözlerini şöyle sürdürdü: "Bu sürece çok güzel bir isim takmışlar. Onu kim koymuşsa gerçekten bir zekâ ürünü. Postmodern darbe demişler. Aslında postmodern darbe bence bu süreçe yakıştırılan en iyi isim. Postmodern darbe, tereyağından kıl çeker gibi eski darbelere benzemeyen bir şekilde, hiç kan akıtmadan, hiç kimseyi üzmeden, gayet usulüne uygun bir şekilde demokratik uygulamalarla, MGK tarafından da benimsenerek, devletin başındaki en büyük insandan ilgili bakanlara kadar hepsi dahil edilerek hatta sivil toplum kuruluşları vasıtasıyla halkımız ortak edilerek çok başarılı bir şekilde yürütülen bir süreçtir." Özkasnak, Cevizoğlu'nun, "Darbeler demokratik rejime ve Anayasa'ya aykırı değil mi?" sorusuna, "Asıl o dönemde ülkenin meşru hükümetinin yaptığı irtica faaliyetler Anayasa'ya aykırıydı" şeklinde yanıt verdi. (Radikal)

'28 ŞUBAT POSTMODERN'

Esk. Genelkurmay Genel Sekreteri Erol Özkasnak, 28 Şubat dönemini en iyi anlatan ifadenin 'postmodern darbe' olduğunu söyledi. Erol Özkasnak, bu tanımı zeka ürünü olarak niteledi.

İSTANBUL- 28 Şubat sürecinin Genelkurmay Genel Sekreteri emekli, Tümgeneral Erol Özkasnak, 'postmodern darbe' tanımının bu dönemi, en iyi anlatan ifade olduğunu söyledi. Özkasnak "28 Şubat sürecine çok güzel bir isim takmışlar, onu kim koymuşsa gerçekten bir zekâ ürünü" dedi.

Kanal 6'da yayımlanan ve emekli Deniz Kuvvetleri Komutanı Salim Dervişoğlu'nun konuk olarak katıldığı **Hulki Cevizoğlu'nun 'Ceviz Kabuğu'** programına telefonla katılan 28 Şubat sürecinin önemli isimlerinden emekli Tümgeneral Özkasnak, ilginç açıklamalarda bulundu. Son dönemlerde özellikle Beyaz Enerji Operasyonu'yla gündeme gelen asker-sivil tartışmaları nedeniyle görüşlerini açıklayan Özkasnak, 28 Şubat sürecinin Türkiye açısından son derece önemli olduğunu vurguladı. 28 Şubat'taki Milli Güvenlik Kurulu kararlarıyla başlayan sürece Cumhuriyet'in hiçbir döneminde rastlanmadığını söyleyen Özkasnak, şunları söyledi:

"Cumhuriyet'in hiçbir döneminde 28 Şubat arifesinde olduğu gibi Cumhuriyet'in temelleri meşru bir hükümet tarafından esaslı bir şekilde sarsılmamıştır. Çankaya'da Başbakanlık konutunda hiçbir zaman şeriat ve gerici zihniyetin liderleri takke ve cüppeleriyle görüntüler vermemiş, televizyonlarda boy göstermemişlerdir Ülkenin televizyonlarında ağızlarından adeta salya akan irticai kesimin demeçleri, görüntüleri, hiçbir dönemde 28 Şubat süreci diye anılan dönemde olduğu gibi olmamıştır. Bu süreçte rol alan insanların gayretleri ve çabaları ülkemizin irticai bir karanlık batağın içine düşmesini önlemek ve İran benzeri bir molla cumhuriyeti haline gelmesine mani olmaktır."

'Usulüne uygun'

Özkasnak, bu sürece 'postmodern darbe' yakıştırmasının yapıldığını hatırlatarak sözlerini şöyle sürdürdü: "Bu sürece çok güzel bir isim takmışlar. Onu kim koymuşsa gerçekten bir zekâ ürünü. Postmodern darbe demişler. Aslında postmodern darbe bence bu sürece yakıştırılan en iyi isim. Postmodern darbe, tereyağından kıl çeker gibi eski darbelere benzemeyen bir şekilde, hiç kan akıtmadan, hiç kimseyi üzmeden, gayet usulüne uygun bir şekilde demokratik uygulamalarla, MGK tarafından da benimsenerek, devletin başındaki en büyük insandan ilgili bakanlara kadar hepsi dahil edilerek hatta sivil toplum kuruluşlar vasıtasıyla halkımız ortak edilerek çok başarılı bir şekilde yürütülen bir süreçtir." Özkasnak, Cevizoğlu'nun, "Darbeler demokratik rejime ve Anayasa'ya aykırı değil mi?" sorusuna, "Asıl o dönemde ülkenin meşru hükümetinin yaptığı irticai faaliyetler Anayasa'ya aykırıydı" şeklinde yanıt verdi. (Radikal)

Gündem | Hürriyet

Paşaların post-modern darbe tartışması

Kanal 6'daki Ceviz Kabuğu Programı'na katılan 28 Şubat döneminin Genelkurmay Genel Sekreteri Emekli Tümgeneral Özkasnak, bu girişimin post-modern bir darbe olduğunu iddia etti. Dönemin Donanma Komutanı Salim Dervişoğlu ise 28 Şubat'ın anayasal çerçevesi olduğunu ve asla darbe olarak nitelenemeyeceğini söyledi.

Salim Dervişoğlu

28 Şubat DARBE değildir

ZEKA ÜRÜNÜ BENZETME

HATA VARSA HÜKÜMETİN

Erol Özkasnak

Post modern darbedir

Ceviz Kabuğu

PAŞALARIN POST MODERN DARBE TARTIŞMASI

Kanal 6'daki Ceviz Kabuğu Programı'na katılan 28 Şubat döneminin Genelkurmay Genel Sekreteri Emekli Tümgeneral Özkasnak bu girişimin post-modern bir darbe olduğunu iddia etti. Dönemin Donanma Komutanı Salim Dervişoğlu ise 28 Şubat'ın Anayasal çerçevesi olduğunu ve asla darbe olarak nitelenemeyeceğini söyledi.

28 Şubat'ın iki ünlü komutanı, dönemin **'niteliği'** konusunda birbirine ters düştü. 28 Şubat sürecinin temellerinin atıldığı dönemde Genelkurmay Genel Sekreteri olarak görev yapan Emekli Tümgeneral **Erol Özkasnak, "Aslında post-modern darbe bu sürece yakışan en güzel isim"** derken, o dönemde Donanma Komutanı, olarak görev yapan emekli Deniz Kuvvetleri Komutanı, **Salim Dervişoğlu;** bu sürecin asla darbe olarak nitelenemeyeceğini savundu. **Geçen Ağustos'ta TSK'dan kadrosuzluk nedeni ile emekli olan Özkasnak, önceki gece Kanal 6'da Hulki Cevizoğlu'nun yönettiği ve Deniz Kuvvetleri eski Komutanı Emekli Oramiral Salim Dervişoğlu'nun da konuk olduğu "Ceviz Kabuğu" programına katıldı.**

ZEKA ÜRÜNÜ BENZETME

Programda oldukça ilginç açıklamalarda bulunan **Özkasnak** 28 Şubat süreci için 2. Cumhuriyetçiler tarafından yapılan post-modern darbe benzetmesini **"bir zeka ürünü"** olarak yorumladı. Bu süreç içinde o zaman en faal olanların **"başta Genelkurmay Başkanı ve Genekurmay II. Başkanı olmak üzere o zamanın Kuvvet Komutanları"** olduğunu söyleyen **Özkasnak,** bu isimlerin aktif olarak bu rolün ve görevin içinde olduklarını kaydetti. **Özkasnak, "Ancak bu süreç içerisinde aktif rol alamayan komutanlar da vardı"** dedi. Bunların, Ankara'da olmayan ve taşrada bulunan Kara, Deniz, Hava kuvvetlerine mensup ordu komutanları, donanma komutanları ve taktik hava kuvvet komutanları gibi komutanlar olduğunu vurgulayan **Özkasnak, "Onlar tabii şüphesiz ki bu süreci gönülden desteklemişlerdi"** diye konuştu. **"28 Şubat diye nitelendirilen postmodem darbe gibi isimler takılan bu sürecin Türk Cumhuriyet tarihinde çok önemli bir dönemeç olduğunu söylemek istiyorum"** diyen **Özkasnak,** programda zaman zaman diğer konuk olan Emekli Oramiral **Dervişoğlu** ile temel düşünce bazında ters düştü.

HATA VARSA HÜKÜMETİN

Hulki Cevizoğlu, Özkasnak'a, 28 Şubat'ta dönemin Genelkurmay Başkanı **İsmail Hakkı Karadayı** yerine **Çevik Bir** ve kendisinin adının geçtiğini belirterek, **"Bu iki isimden biri olarak sizin 28 Şubat sürecini postmodern darbe olarak uygun bulmanız çok önemli bir unsur. Sayın Dervişoğlu da programın başlarında sizden farklı görüşler beyan etti. Eğer bu darbe postmodern darbe olursa, Anayasa'ya uygun oluyor mu, yoksa aykırı mı?" sorusunu sordu. Özkasnak bu soruyu şöyle yanıtladı: "Post-modern darbe ismini koyan ben değilim. Anayasa'ya göre darbe yapmak tabii ki suçtur, 28 Şubat sürecindeki postmodern darbe olarak adlandırılan bu olayı konuşacak olursak, burada yasaya ve kanunlara aykırı hiçbir iş yapılmamıştır. Asıl yasaya ve kanunlara aykırı iş o zamanın meşru hükümeti tarafından yapılmıştır. Anayasa'da Cumhuriyetimizin laik, Atatürkçü, milliyetçi niteliklerine uygun olarak esasları belli edilen Cumhuriyetin temelleri sarsılmak istenmiştir. Dolayısıyla Anayasa'ya aykırılık varsa, bu 28 Şubat sürecinde yer alan askerler tarafından değil, bizatihi o zamanın meşru hükümeti tarafından yapılmıştır. Bu işlem ve süreç o zamanki anlayışa ve şimdiki düşüncelerimize göre tamamen yasalar içerisinde cereyan etmiştir."**

(SABAH 15 OCAK 2001 PAZARTESİ, S.1 ve 16)

Türkiye'nin en iyi gazetesi

SABAH

PAZARTESİ 15 OCAK 2001 FİYATI: 200 BİN LİRA

ANKARA'da şimdi bunlar konuşuluyor

Mor kuvvetler tartışması

28 ŞUBAT sürecinde bir komutan "Bu asl silahsız kuvvetler olsun" diye açıklama yaptı. Genelkurmay Genel Sekreteri Erol Özkasnak, Hürriyet'in Ankara Temsilcisi Sedat Ergin'i arayıp "Bu açıklamayı evvelden beyazlı mı yaptır" diye sordu... "Hatırlatmadı" diye yanıtladı

DEDİ Kİ, DEMEDİ Mİ?

"[illegible] sonra Hürriyet Genel Yayın Yönetmeni Ertuğrul Özkök'ün bu sözleriyle yazmasıyla polemiğin başlamasından sonra oldu. Özkasnak, Ergin'in kaba bu cevabı vermesi için kureti göstermesi mümkün değildi" diye parladı. Ancak Ergin ısrarla: "Mor kuvvetler espirisini yaptım..." 16'DA

ANKARA BUNLARI KONUŞUYOR

ERTUĞRUL ÖZKÖK

EROL ÖZKASNAK

28 ŞUBAT SÜRECİNDE GEÇEN DİYALOĞUN TARAFLARI KARŞI KARŞIYA GELDİ

Mor kuvvetler tartışması

Tümgeneral Özkasnak'ın, Özkök'ü yalanlayan açıklaması sonrasında gözler Sedat Ergin'e çevrildi

Sedat Ergin, "Özkasnak'a kaynağımızı açıklatmamak için 'Mor kuvvetler espirisini kullandım'" diye konuştu

Telefonda yalanlama

www.milliyet.com.tr

Milliyet

BASINDA GÜVEN

15 Ocak 2001 Pazartesi 200.000 TL

Tarafsız

Hatırlamıyor

Paşa'nın sözleri gündemi sarstı

Gazeteci Sedat Ergin, kendisine "Cesaret edemezdi" diyen Özkasnak'a bu yanıtı verdi. "Mor Üniformalı"nın gerçek öyküsünü anlattı

Özkasnak, 28 Şubat'ta hiçbir gazetecinin kendilerine karşı gelemeyeceğini söylemişti.

28 ŞUBAT'IN ardından beş yıl geçti. Ama tartışması tüm sıcaklığıyla sürüyor. Dönemin Genelkurmay Sekreteri Erol Özkasnak'ın, dünkü Milliyet'te yer alan sert açıklamalarını bu kez Hürriyet Ankara temsilcisi yalanladı.

SEDAT Ergin, telefonda Özkasnak'la yaptığı görüşmeyi anlattı: "İstanbul'da The Marmara'daydım. Saat 09.00'da telefon çaldı. Arayan Özkasnak'tı. Haberi veren kuvvet komutanını sordu. Haberin doğru olduğunu, kaynağını açıklayamayacağımızı söyledim."

ERGİN şöyle devam etti: "5 - 10 dakika sonra yeniden aradı. 'Beyaz üniformalı mı, yoksa mavili mi?' diyerek komutanı sordu. İşin içinden espriyle çıkmayı denedim ve 'Hayır Paşam, mor üniformalı oldu' dedim." ■ Haberi sayfa 16'da

Sedat Ergin, Paşa'yı yalanladı.

28 Şubat post-modern darbedir

"28 ŞUBAT bir darbe mi?" tartışması önceki gece TV'de iki komutanı karşı karşıya getirdi. Kanal 6'daki Ceviz Kabuğu'na telefonla katılan dönemin önemli ismi Özkasnak, süreci "postmodern darbe" olarak niteledi.

AYNI dönemin Donanma Komutanı emekli Oramiral Salim Dervişoğlu ise bu görüşe şiddetle karşı çıktı. 28 Şubat'ın Anayasal bir çerçevesi olduğunu belirten Dervişoğlu, "Süreç asla darbe olarak nitelendirilemez" dedi. ■ Darbe tartışması... 16'da

HATIRLAMIYOR

Gazeteci Sedat Ergin, kendisine "Cesaret edemezdi" diyen Özkasnak'a bu yanıtı verdi. "Mor üniformalı"nın gerçek öyküsünü anlattı.

28 ŞUBAT'IN ardından beş yıl geçti. Ama tartışması tüm sıcaklığıyla sürüyor. Dönemin Genelkurmay Sekreteri Erol Özakasnak'ın, dünkü Milliyet'te yer alan sert açıklamalarını bu kez Hürriyet Ankara Temsilcisi yalanladı.

Sedat Ergin, telefonda Özkasnak'la yaptığı görüşmeyi anlattı: "İstanbul'da The Marmara'daydım. Saat 09.00'da telefon çaldı. Arayan Özkasnak'tı. Haberi veren Kuvvet Komutanını sordu. Haberin doğru olduğunu, kaynağını açıklayamayacağımızı söyledim."

Ergin şöyle devam etti: "5-10 dakika sonra yeniden aradı. 'Beyaz üniformalı mı yoksa mavili mi' diyerek komutanı sordu. İşin içinden espri ile çıkmayı denedim ve 'Hayır Paşam, mor üniformalı olanı'dedim."

28 Şubat post-modern darbedir

"28 Şubat bir darbe mi?" tartışması önceki gece TV'de iki komutanı karşı karşıya getirdi. Kanal 6'daki Ceviz Kabuğu'na telefonla katılan dönemin önemli ismi Özkasnak, süreci "postmodern darbe" olarak niteledi.

AYNI dönemin Donanma Komutanı emekli Oramiral Salim Dervişoğlu ise bu görüşe şiddetşe karşı çıktı. 28 Şubat'ın anayasal bir çerçevesi olduğunu belirten Dervişoğlu, "Süreç asla darbe olarak nitelendirilemez" dedi.

Ergin: Cesaret ettim

"Kendisini aramadım" diyen Özkasnak'ı Ergin yalanladı: Beni iki kez aradı. Manşete konu olan komutanı sordu. Espri olsun diye mor üniformalı olanı cevabını verdim...

HABER MERKEZİ

"Mor Üniformalı"nın gerçek öyküsü

Hürriyet gazetesi Ankara temsilcisi Sedat Ergin, Genelkurmay eski Genel Sekreteri Erol Özkasnak'ın, "Kendisini aradığım ve bana morlusu yanını verdiği doğru değil" açıklamasını yalanladı. Ergin, "Özkasnak Paşa, konuşmayı yaptığımız günkü ayrıntıları hatırlamıyorsa bile. Ama ben, zor durumdan kendimi kurtarma için böyle bir espri yapmayı cesaret ettim" dedi.

Ergin, Milliyet'in "Cesaret Edemezdi" başlıklı manşetiyle ilgili şunları söyledi:

"Öyle kurgulama planlısını bir şey değildi. ABD'de bulunduğum sırada yurt dışındaki Demir Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Güven Erkaya'yı 17 Aralık 1996'da yakın dostu olan Yazı İşleri Müdürümüz Nurcan Akaş'la birlikte geçmiş olsun ziyaretine gittim.

Sedat Ergin

Sohbetin konusu bir ara Refahyol iktidarının uygulamalarına ve 'Bundan sonra ne olacak?' sorularına kaydı. Rahmetli Erkaya, her şeyin askerden beklenmesinden şikayetçiydi. Sivil kesimi eleştirerek şöyle dedi:

'Bu daha iyi bilsinler kuvvetler hallediyor. Sivil güçler, üniversiteler, Meclis. Cüretini bu güçlerde, bu platformlarda aramalı.'

Erkaya'nın bu sözleri, iki gün sonra "İki kez istanbul kuvvetler cüretle" şeklinde manşetten yayınlandı ve büyük gürültü koparttı.

Manşetin yayınlandığı günün sabahı İstanbul The Marmara Otel'inde kahve içip, gazeteleri okuduğumu çok iyi hatırlıyorum. Herhalde saat 09.00 civarıydı.

Eski dostuz

Karşımdaki kişi Tümgeneral Özkasnak'tı. Kendisiyle dostluğumuz, 1980'lerin sonlarına, Washington'a kadar uzanır. Özkasnak o dönemde, Hürriyet'in manşetinde konu olan komutanın kim olduğunu sordu.

Ben de kendisine haberin doğru olduğunu, ancak kaynağını açıklamayacağımı söyleyerek, konuyu anlayışla karşılamasını rica ettim.

Telefon görüşmesinin sonunda Özkasnak yeniden arradı ve komutanın kimliği meselesini bir kez daha gündeme getirdi. Ben sözümde ısrar ettim.

Bilgiyi verdiğim takirde bunun aramızda kalacağı mesajını sözlerine ekledim. Bu noktada aynen şöyle dedi:

"Beyaz üniformalı mı, yoksa mor üniformalı mı?"

Kaynak beyaz üniformalıydı. Ancak bunu sakladığım için mor üniformalı olanı verdim.

Aramızda [illegible] konuşmalar [illegible] Özkasnak Paşa, o dönemdeki görevinin kaçmaz yoğunluğu içinde bu [illegible] olabilir. Bunu anlayışla karşılarım. Ama ben hatırlıyorum. Beni bu sahtan yazmaya itan, Sayın Özkasnak'ın Milliyet gazetesinde yer alan ve doğrudan yalanın bedeli ağır hapis yılları olan bu ifadelerini, kınamak için değil, sadece bir hatırlatma amacıyla sarf ettiğini, sanıyorum aşırı sözler olarak algıyorum."

Paşaların 'darbe' tartışması

Özkasnak: 28 Şubat, post-modern darbe. Dervişoğlu Darbe değil

Salim Dervişoğlu

HABER MERKEZİ

28 Şubat döneminin Genelkurmay Genel Sekreteri emekli Tümgeneral Erol Özkasnak, süreci "post-modern darbe" olarak nitelerken, aynı dönemin Donanma Komutanı emekli Oramiral Salim Dervişoğlu, "28 Şubat'ın Anayasal çerçeveyi olduğunu ve asla "darbe" olarak nitelendirilemeyeceğini" belirtti.

Kanal 9'daki Cüviz Katoğlu programına katılan Özkasnak, bu girişimin postmodern bir darbe olduğunu, bu kavramın da, süreç çok yakıştığını dile getirdi. Özkasnak, "Dövizgazeden kil çeker gibi, eski darbelere benzemeyen bir şekilde, hiç kan akıtmayan, devletin başındaki en büyük insandan ağalı bakanlara kadar hepsi dahil etilerek yürütülen süreçti. Bu kavram gerçek bir zorlu'dur" dedi.

Dervişoğlu ise, 28 Şubat'ın Anayasal çerçeveyi olduğunu ve asla "darbe" olarak anılamayacağını ifade ederek şunları söyledi:

Dervişoğlu: Legal reaksiyon

"Bir post-modern, premodern veya modern darbe gibi sözcüklerle 28 Şubat sürecini adlandırmasını tamamen karşıyım. 28 Şubat süreci, antiislak, gerici ve şeriata aykırıları karşı oluşan bir reaksiyondur ve postdarbe değildir. Cumhuriyetin en hassas olduğu konu laikliktir. Cumhuriyetin bunları beyi bu tür tehlikeler oluştuğunda benzer reaksiyonlar oluşmuş ve olacaktır.

28 Şubat, tamamen MGK gündeminde masaya yatırılan ve Anayasa'da çerçevesi oluşturulmuş legal bir reaksiyondur. Yasal bir platformda gösterilen Anayasal bir hareketti."

Sayın Genelkurmay Başkanımız Orgeneral Hüseyin Kıvrıkoğlu da, "Gerekirse 28 Şubat bin yıl sürer" sözleriyle, bunun varlıkları bağlı bir reaksiyon olduğunu en güzel şekilde ortaya koymuştur."

Açıklamalarıyla olay yarattı

Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak, dün Milliyet'te yayınlanan röportajında "Gazeteci Sedat Ergin'i aradığım ve onun bana 'morlusu' diye espirili yanıt verdiği iddiası doğru değil. Zaten Ergin'in bana bu cevabı vermesi için cüreti göstermesi de mümkün değildi. O dönem generallere yaranmak için herkesi itibar edenler şimdi onları kastediyor" sözleri, basında yeni bir tartışma yarattı. Şimdi herkes eski arkadaşlarını 'satan' bu gazetecileri merak ediyor.

Oyuz Kabuoğlu

ERGİN: CESARET ETTİM

"Kendisini aramadım" diyen Özkasnak'ı Ergin yalanladı: Beni iki kez aradı. Manşete konu olan komutanı sordu. Espri olsun diye mor üniformalı olan cevabını verdim...

Hürriyet Gazetesi Ankara Temsitcisi Sedat Ergin, Genelkurmay eski Genel Sekreteri Erol Özkasnak'ın, "Kendisini aradığım ve bana morlusu yanıtını verdiği doğru değil" açıklamasını yalanladı. Ergin, "Özkasnak Paşa, konuşmayı yaptığımız günkü ayrıntıları hatırlamayabilir. Ama ben, zor durumdan kendimi kurtarmak için böyle bir espri yapmaya cesaret ettim" dedi.

Ergin, Milliyet'in "Cesaret edemezdi" başlıklı manşetiyle ilgili şunları söyledi:

"Öyle karargahta planlanmış bir çıkış değildi. ABD'de bacağından ameliyat olan dönemin Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Güven Erkaya'yı 17 Aralık 1996'da yakın dostu olan Yazı İşleri Müdürümüz Nurcan Akad'la birlikte geçmiş olsun ziyaretine gittim.

Sohbetin konusu bir ara Refahyol hükümetinin uygulamalarına ve 'Bundan sonra ne olacak' sorusuna kaydı. Rahmetli Erkaya, her şeyin askerden beklenmesinden şikâyetçiydi. Sivil kesimi eleştirerek şöyle dedi:

'Bu defa işi silahsız kuvvetler halletmeli. Sivil güçler, milletvekilleri, Meclis, Çözümü bu güçlerde, bu platformlarda aramalı.'

Erkaya'nın bu sözleri, iki gün sonra 'Bu kez silahsız kuvvetler çözsün' şeklinde manşetten yayınlandı ve büyük gürültü kopardı.

Manşetin yayınlandığı günün sabahı istanbul The Marmara Oteli'nde kahve içip, gazeteleri okuduğumu çok iyi hatırlıyorum. Herhalde saat 09.00 olmalıydı.

Eski dostuz

Karşımdaki kişi Tümgeneral Özkasnak'tı. Kendisiyle dostluğumuz 1980'lerin sonlarına, Washington'a kadar uzanır. Özkasnak telefonda, Hürriyetin manşetinde konu edilen kuvvet komutanının kim olduğunu sordu.

Ben de kendisine haberin doğru olduğunu, ancak kaynağımızı açıklayamayacağımızı söyleyerek, bunu anlayışla karşılamasını rica ettim.

Telefon kapand. 5-10 dakikada sonra Özkasnak yeniden aradı ve komutanın kimliği meselesini bir kez daha gündeme getirdi. Ben söylememekte ısrar ettim.

Bilgiyi verdiğim takdirde bunun aramızda kalacağı mealinde sozler sarf ettiğini hatırlıyorum. Bir noktada aynen şöyle dedi:

Beyaz uniformalı mı, yoksa mavili mi?"

Aramızdaki yakınlığa dayanarak işin içinden espriyle çıkmayı denedim ve 'Hayır Paşam, mor üniformalı olanı'dedim.

Özkasnak Paşa, o dönemde görevinin kaçınılmaz yoğunluğu içinde bu konuşmayı hatırlamayabilir. Bunu anlayışla karşılarım. Ama ben hatırlıyorum. Beni bu stırları yazmaya iten, Sayın Özkasnak'ın Milliyet Gazetesi'nde yer alan ve doğrudan şahsımı hedef alan bazı sözleri oldu. Buifadelerini, kızgınlık ile sarf edilmiş, amacını aşan sözler olarak alıyorum."

PAŞALARIN DARBE TARTIŞMASI

Özkasnak: 28 Şubat, post-modern darbe. Dervişoğlu: Darbe değil.

28 Şubat döneminin Genelkurmay Genel Sekreteri emekli Tümgeneral Erol Özkasnak, süreci "postmodern darbe" olarak nitelerken, aynı dönemin Donanma Komutanı emekli Oramiral Salim Dervişoğlu, "28 Şubat'ın Anayasal çerçevesi olduğunu ve asla darbe olarak nitelendirilemeyeceğini" belirtti.

Kanal 6'daki Ceviz Kabuğu programına katılan Özkasnak, bu girişimin postmodern bir darbe olduğunu, bu kavramın da sürece çok yakıştığını dile getirdi. Özkasnak, "tereyağından kıl çeker gibi, eski darbelere benzemeyen bir şekilde, hiç kan akıtmayan, devletin başındaki en büyük insandan ilgili bakanlara kadar hepsi dahil edilerek yürütülen süreçti. Bu kavram gerçek bir zeka ürünü" dedi.

Dervişoğlu ise, 28 Şubat'ın Anayasal çerçevesi olduğunu ve asla "darbe" olarak anılamayacağını ifade ederek şunları söyledi:

DERVİŞOĞLU: LEGAL REAKSİYON

"Ben postmodern, premodern ya da modern darbe gibi sözcüklerle 28 Şubat sürecinin adlandırılmasına tamamen karşıyım. 28 Şubat süreci, antilaik, gerici ve şeriatçı akımlara karşı oluşan bir reaksiyondur ve postdarbe değildir. Cumhuriyetin en hassas olduğu konu laiktir. Cumhuriyetin başından beri bu tür tehlikeler oluştuğunda benzer reaksiyonlar oluşmuş ve oluşacaktır.

28 Şubat, tamamen MGK gündeminde masaya yatırılan ve Anayasa'da çerçevesi oluşturulmuş legal bir reaksiyondur. Yasal bir platformda gösterilen Anayasal bir harekettir.

Sayın Genelkurmay Başkanımız Orgeneral Hüseyin Kıvrıkoğlu da 'Gerekirse 28 Şubat bin yıl sürer' sözleriyle, bunun şartlara bağlı bir reaksiyon olduğunu en güzel şekilde ortaya koymuştur."

(YENİ ŞAFAK, 15 OCAK 2001 PAZARTESİ, S.1)

Yeni Şafak
TÜRKİYE'NİN BİRİKİMİ
15 OCAK 2001 PAZARTESİ
150.000 TL

Postmodern çalım

28 Şubat'ı 'postmodern darbe' olarak yorumlayan emekli Tümgeneral Erol Öskasnak, o dönemde askere yaranmaya çalışan iki ünlü gazeteciyi ele verdi

Paşa sinirlendi

Öskasnak, Hürriyet'ten Yayın Yönetmeni Ertuğrul Özkök'ün önceki gün köşesinde yer alan "Kırmızı mı, mavili mi? Hangi morla" başlıklı yazısına tepki gösterdi.

Yaranıyorlardı

Özkök ve Hürriyet Ankara Temsilcisi Sedat Ergin'in eski Milliyet yazarı 28 Şubat'ın öcü Cemil İmi Öskasnak, "O dönemde generallere yaranmak için herkesi ibibur edenler simdi aslan kesildi" diye konuştu.

Yazıları doğru

Sedat Ergin'in yazıyla ilgili gazetemizde yaptığı açıklamada iddialarının doğruluk getirerek "Cemil İmi Öskasnak Ertuğrul Özkök'ün köşesinde yazılanlarla dalga geçti.

Başka gazeteci var mı?

Emekli Tümgeneral Erol Öskasnak'ın gazetecilerle ilgili açıklaması üzerine 28 Şubat dönemi ile ilgili yaranmak isteyen diğer gazeteciler kimler sorusuna gündeme geldi.

DEVAMI 23. SAYFADA

POSTMODERN ÇALIM

28 Şubat'ı 'postmodern darbe' olarak yorumlayan emekli Tümgeneral Erol Özkasnak, o dönemde askere yaranmaya çalışan iki ünlü gazeteciyi ele verdi.

Paşa sinirlendi

Özkasnak, Hürriyet Genel Yayın Yönetmeni Ertuğrul Özkök'ün önceki günkü köşesinde yer alan "Beyazlı mı, mavili mi? Hayır morlu" başlıklı yazısına tepki gösterdi.

Yaranıyorlar

Özkök ve Hürriyet Ankara Temsilcisi Sedat Ergin'i dünkü Milliyet'te eleştiren 28 Şubat'ın önde gelen ismi Özkasnak, "O dönemde generallere yaranmak için herkesi ihbar edenler şimdi aslan kesildi" diye konuştu.

Yazılan doğru

Sedat Ergin konuyla ilgili gazetemize yaptığı açıklamada iddialara açıklık getirerek "Cumartesi günkü Ertuğrul Özkök'ün köşesinde yazılanlar doğru" dedi.

Başka gazeteci var mı?

Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak'ın gazetecilerle ilgili açıklaması üzerine 28 Şubat döneminde askere yaranmak isteyen diğer gazeteciler kimler" sorusunu gündeme getirdi.

(MİLLİYET, 15 OCAK 2001 PAZARTESİ, S. 13)

Postmodern çalım

Erol Özkasnak'ın, "28 Şubat'ta bize yaranmaya çalışanların şimdi ağlamaları inandırıcı değil" diyerek bazı gazetecileri ifşa etmesi, "postmodern çelme" olarak değerlendirildi.

Metin ÇOLOĞLUGİL / ANKARA

Genelkurmay eski Genel Sekreteri emekli Tümgeneral Erol Özkasnak'ın, bazı gazetecilerin 28 Şubat süreci içinde kendilerine yaranmak için büyük bir gayret sarfettiklerini açıklaması yeni bir tartışma başlattı.

Özkasnak'ın, "O dönem bize yaranmaya çalışanlar şimdi sular kesilmeleri bi' mesele değil. Bazı basın organları, artık 28 Şubat'ı ve subaylı Orgeneral Ethem'in nitelemeleri bir tarafa bırakılırsa Kuşaklı değişti diyen hümanın cümle muhterem sözleriyle, Beyaz Enerji Operasyonu'nda düğmeye sıkıntı bastığını iddia eden gazetecileri hedef almasının, "postmodern çelme" diye değerlendirildi.

Özkök gündeme getirdi

Geçtiğimiz hafta Hürriyet gazetesinin, Enerji Bakanlığı'ndaki Beyaz Enerji operasyonları için "temiz açıklanmasının ilan edilmesi için sakın yolsuzluk yapmayın" bilgisini verdiğini yazması üzerine Özkök'ün, gazetenin Ankara Temsilcisi Sedat Ergin, o dönemde kaydettiği açıklamalara, hatta kendisini anlatan Genelkurmay eski Genel Sekreteri emekli Tümgeneral Erol Özkasnak'ın "boyadan ma, mevzilii mi" sorusuna, paşayla kurduğu "mevkiler" cevabına yönelik...

Ergin cür'et edemezdi

Erol Özkasnak'ın önceki gün "konuşmaları" da yayınlandı. Yapılış açıklamasında bulunan emekli Özkasnak, "...olduğu zannedilmesin diye Sedat Ergin'e de birkaç cümle ilave edeyim ben. Sedat Ergin'in, Genelkurmay Genel Sekreterliği döneminde, Genelkurmay Özel Kalem Müdürlüğü'nün bilgisi dahilinde, Genelkurmay Başkanlığı'nın bilgisi dahilinde, Genelkurmay Başkanlığı'nın bilgisi dahilinde basın faaliyetlerini yürütmüştür. Yaptığı şey, basınla ilişkilerini diye kendisinin yapmış olduğu bir faaliyetten ibaretti. O görevi yürütürken bana karşı olan tavrı hakkında böyle bir bilgiye sahip olmadım, ne de Sedat Ergin'in bu şekilde bir cür'eti olabileceğini tahmin ederdim" dedi.

Askere yaranmaya çalışanlar

Özkasnak, "28 Şubat'ta askere yaranmaya çalışanları da görüp tanımladık. "O dönemde Genelkurmay karargahında çalışabilmek için askeri kaynaklı haber kaynaklarını bile mümkün olduğu kadar yaranmaya çalışan, kimseyle bir şey söylemeden haber kaynaklarını dolar eden kimseler, bugün benim kaynak sorgulamamı yapmaya kalkıyorlar" dedi.

Başka gazeteciler de var

Özkasnak, "Haberin kaynağını sordu, ama söylemedim" diye hatırlattığı gazeteciyi, "yaygın çıkardıkları sonra kaynağını gayri ferdiye seyreden kendiliğinden" hareketiyle de ifade etti.

Ertuğrul Özkök ve Sedat Ergin'in dışında, Özkasnak'ın ismini vermediği, emekli 28 Şubat döneminin "sıcaktan kömürün" haberi üretilirken arasında daha başka birçok gazetecinin adı da sıralandığı değerlendirmeye başladı. Bunların arasında, dönemin Sabah gazetesinin ağbi sıfatı Fatih Çekirge de yer alıyor.

'TSK'yı tartışma dışı tutmak lazım'

MP Afyon Milletvekili Yardımcısı Devlet Bahçeli, Beyaz Enerji Operasyonu ile ilgili olarak, "Türk Silahlı Kuvvetlerini siyasi alandaki tartışmaların dışında tutmak lazım" dedi. Bahçeli, Cumhuriyet'le ilgili gün süren kamp sonrası otelden ayrılırken, bir gazetecinin " Ensonar hakkında garanti veriliyor, temiz mi diyor?" sorusuna, "Böyle bir şey şimdilik söz konusu değil" karşılığını verdi. "Asker-hükümet gerginliğine ilişkin değerlendirmeniz nedir?" sorusuna karşılık olarak Bahçeli, "Silahlı Kuvvetleri siyasi alandaki tartışmaların dışında tutmak lazım" dedi.

Devlet Bahçeli

"Son bu konuda sekiz, kalsöngü şarkıda elektrik var" hatırlatmasına ise, "Sat günü onun tecrübesinde değerlendirdik. Sessiz kalma diye bir olay yok" dedi. "Asker, siyasetin dışında tutulmalı sözlerinizle eleştiri anlamına gelebilir mi?" diyen bir başka gazeteciye de Bahçeli, "Hayır. Ancak bu gibi konularda daha dikkat daha duyarlı olmak lazımdır" cevabını verdi. ■ ANKARA

Milliyet BASINDA GÜVEN

Şubat'ta 'Beyazlı, Mavili, Kırmızılı' tartışma

'CESARET EDEMEZDİ'

28 Şubat sürecinin Genelkurmay Sekreter

Ergin, Özkasnak'ı yalanladı

Hürriyet gazetesi Ankara temsilcisi Sedat Ergin, emekli Tümgeneral Erol Özkasnak'ın, bir Milliyet gazetesinde yer alan açıklamaları üzerine, "Benim söylediklerim ve cumartesi günü Hürriyet gazetesinde yayınlar doğru" dedi. Yeni Şafak'a konuyla ilgili değerlendirmede bulunan Ergin, "Bu konuda bir şey söylemek istemiyorum, ancak cumartesi günü Hürriyet'te yer alan ifadelerin doğru olduğunu belirtmek isterim" dedi.

Siyasiler yorumladı

ANAP: Her dönemin adamı

ANAP Grup Başkanvekili Beyhan Aslan, her dönemde bütün kesimlere yaranmak isteyen gazetecilerin varlığına dikkat çekti. Aslan, "Basınımızda mümsel zaman zaman gözlemliyoruz. Medya'da, milletvekillerine kötülemeyi, onları gözden düşürmeyi değil, aslolan bilinse gerekir. Bir yanlışı bulmak, eksik noktaları görmek ve bu noktaların düzeltmesi doğru kimseler vardır. Bu kimseler, her karşaşa dönemi esnasında farklı kılıklara bürünen türdendir" yorumunda bulundu.

Arınç: İplikleri pazara çıkıyor

FP Grup Başkanvekili Bülent Arınç da, "28 Şubat" tartışmasının dikkatle izlenmesi gerektiğini söyledi. Yazılı açıklamalara, gazeteci Can Ataklı'nın "28 Şubat döneminde yazılanların çoğu yanlıştır" iddiasını ortaya çıkarılmasının gerektiğini belirten Arınç, "Bu demektir ki, bu tartışmalar 28 Şubat süreci içinde olmayan ancak olmuş gibi gösterilen olayları gündeme getirecek. Demek ki açıklamalara gereken çok şey var. Bunları fişleyip bir şekilde ortaya çıkarsa bu iplikleri getirdiğin pazara çıkaracağın anlamı doğuracak" dedi.

POSTMODERN ÇALIM

Erol Özkasnak'ın, "28 Şubat'ta bize yaranmaya çalışanların şimdi aslan kesilmeleri inandırıcı değil" diyerek bazı gazetecileri ifşa etmesi, "postmodern çelme" şeklinde değerlendirildi.

Genelkurmay eski Genel Sekreteri emekli Tümgeneral Erol Özkasnak'ın bazı gazetecilerin 28 Şubat süreci içinde kendilerine yaranmak için büyük bir gayret sarfettiklerini açıklaması yeni bir tartışma başlattı.

Özkasnak'ın "O dönem bize yaranmaya çalışanların şimdi aslan kesilmeleri hiç inandırıcı değil. Bazı basın organları, artık 28 Şubat'ı ve rahmetli Oramiral Erkaya'nın ruhunu rahat bırakmalıdırlar. Koşullar değişti diye istismara cüret etmemelidirler" sözleriyle, Beyaz Enerji Operasyonu'nda düğmeye askerin bastığını iddia eden gazetecileri hedef alması, "postmodern çelme" diye değerlendirdi.

Özkök gündeme getirdi

Geçtiğimiz hafta Hürriyet Gazetesi'nin Enerji Bakanlığı'ndaki Beyaz Enerji operasyonları için "ismi açıklanmayan üst düzey bir askeri yetkili"ye atfen yayınladığı, "Bakan'ın üstünü çizin, operasyonu biz başlattık" haberi, ilginç gelişmelere neden oldu. Haber üzerine kaynağı açıklamayan Hürriyet Genel yayın Yönetmeni Ertuğrul Özkök, "kaynak açıklamamaya" örnek olarak, geçtiğimiz gün "isimsiz üst düzey askeri yetkili" haberleriyle ilgili bir anekdotu köşesine aldı. Özkök, 28 Şubat döneminde isimsiz olarak verdikleri "Bu kez işi silahsız kuvvetler çözsün" haberinin kaynağının dönemin Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Deniz Erkaya olduğunu hatırlattı. Özkök'e göre, gazetenin Ankara Temsilcisi Sedat Ergin, o dönemde kaynağını açıklamamış, hatta kendisini arayan Genelkurmay eski Genel Sekreteri emekli Tümgeneral Erol Özkasnak'ın, "beyazlısı mı, mavilisi mi" sorusuna, şakayla karışık "morlusu" cevabını vermişti.

Ergin cür'et edemezdi

İşte Özkasnak'ı önceki gün "konuşturan"da bu yazı oldu. Yaptığı açıklamada hem olayları anlatan Özkasnak, "orduya yaranmaya çalışan gazetecilere de fena çelme attı. "Silahsız Kuvvetler" kavramını Oramiral Erkaya ile her sohbette kullandıklarını belirten Özkasnak, "Erkaya'nın bu demeci Genelkurmay Başkanı ve karargâhının bilgisi dahilindeydi. Bu nedenle benim Sedat Ergin'i arayıp, 'mavilisi mi, beyazlısı mı söyledi' diye kaynak soruşturması yapmam

söz konusu değildir... O günün koşulları ne benim komutanlarım hakkında böyle gayri ciddi bir üstup kullanmama, ne de Sedat Ergin'in 'morlusu' diye karşılık verme cüreti göstermesine uygundu" dedi.

Askere yaranmaya çalışanlar var

Özkasnak, 28 Şubat'ta askere yaranmaya çalışanları da şöyle tanımladı: "O dönemde Genelkurmay karargâhıyla çalışabilmek için askeri kaynaklı haber kırıntılarını bile manşet yaparak komutanlara yaranmaya çalışan, karargâh bir şey söylemeden haber kaynaklarını ihbar eden kalemler, bugün benim kaynak soruşturması yaptığımı iddia eden kalemlerdir."

Başka gazeteciler de var

Özkasnak, "Haberin kaynağını sordu ama söylemedim" diye böbürlenen gazetecileri, "yangını çıkardıktan sonra karşısına geçip keyifle seyreden kundakçılara" benzettiğini de ifade etti.

Ertuğrul Özkök ve Sedat Ergin'in dışında, Özkasnak'ın ismini vermediği, ancak 28 Şubat sürecinin "isimsiz komutan" haberi üreticileri arasında daha başka birçok gazetecinin adı da kulislerde dolaşmaya başladı. Bunların arasında, dönemin Sabah Gazetesi'nin ağır topu Fatih Çekirge de yer alıyor.

TSK'yı tartışma dışı tutmak lazım

MHP Lideri ve Başbakan Yardımcısı "Devlet Bahçeli, Beyaz Enerji Operasyonu ile ilgili olarak, "Türk Silahlı Kuvvetleri'ni siyasi alandaki tartışmaların dışında tutmak lazım" dedi. Bahçeli, Kızılcahamam'da üç gün süren kamp sonrası otelden ayrılırken, bir gazetecinin "Ersümer hakkında gensoru verilirse, tavrınız ne olur?" sorusuna, "Böyle bir şey şimdilik sözkonusu değil" karşılığını verdi. "Asker-hükümet gerginliğiyle ilgili bir değrelendirmeniz oldu mu?" sorusuna "karşılık olarak Bahçeli, "Silahlı Kuvvetleri siyasi alandaki tartışmaların dışında tutmak lazım" dedi. "Sizin bu konuda sessiz kaldığınız şeklinde eleştiriler var" hatırlatması üzerine de, "Salı günü grup toplantısında değerlendiririz. Sessiz kalma diye bir olay yok" dedi. "Asker, siyasetin dışında tutulmalı sözünüz ortaklarınıza eleştiri anlamına gelebilir mi?" diyen bir başka gazeteciye de Bahçeli, "Hayır, ancak bu gibi konularda daha dikkatli daha duyarlı olmak lazımdır" cevabını verdi.

SİYASİLER YORUMLADI

ANAP: HER DÖNEMİN ADAMI

ANAP Grup Başkanvekili Beyhan Aslan, her dönemde belirli kesimlere yaranmak isteyen gazetecilerin varlığına dikkat çekti. Aslan, "Basınımızda maalesef zaman zaman demokrasiyi, Meclis'i, milletvekillerini kötülemeyi, onları gözden düşürmeyi alışkanlık haline getiren, her zaman halktan, milli iradeden korkan ve ara rejimlerin özlemini duyan kesimler vardır. Bu kimseler, her kargaşa dönemi sonunda üstte kalmayı başaran tiplerdir" yorumunda bulundu.

ARINÇ: İPLİKLERİ PAZARA ÇIKMIYOR

FP Grup Başkanvekili Bülent Arınç da, '28 Şubat' tartışmasının dikkatle izlenmesi gerektiğini söyledi. Yapılan açıklamaların, gazeteci Can Ataklı'nın "28 Şubat döneminde yazılanların çoğu yanlıştı" iddiasını tekrar gündeme getirdiğini belirten Arınç, "Bu demektir ki, bu tartışmalar 28 Şubat süreci içinde olmayan ancak olmuş gibi gösterilen olayları gündeme getirecek. Demek ki açıklanması gereken çok şey var. Bunları faydalı bir gelişme olarak görüyor ve çok kişinin ipliğinin pazara çıkacağını tahmin ediyorum" dedi.

AHMET TAŞGETİREN HÜRRİYET'İN ASKERLE OYUNU

Hürriyet Gazetesi'nin **"Adı açıklanmayan jandarma komutanı"** nı kışkırtıcı biçimde neden manşet yaptığı üzerinde fazla durulmadı. **"Kışkırtıcı biçimde"**ydi çünkü olay, bir jandarma operasyonunu aşıyor, asker-siyaset ilişkisini kaşıyan bir niteliğe bürünüyordu. Nitekim Başbakan Ecevit ve Başbakan Yardımcısı **Mesut Yıtmaz'**ın tepkileri ve Genelkurmay'ın bu tepkilere verdiği cevapta iş, gazetenin kışkırtması istikametinde gelişti.

Şu anda gelinen noktada, belki sözkonusu **"meçhul kişi"**nin adının açıklanması ve hakkında gerekti işlemin yapılması ile iş sulhta sonuçlanacak. Çünkü gerek Genelkurmay gerekse hükümetin çizgisi, meçhul kişinin bulunup işleme konu olmasında buluşuyor.

Ancak, meçhul kişi sadece gazetenin bilgisi dahilinde. Gerçekten var olup olmadığı da sadece gazetenin kefaletine bağlı. "Ya yoksa" sorusunun getireceği sonuçlar da önemli olduğu için herkesin bu **"kuşku"** yu saklı tutmasını yadırgamamak lazım.

Hürriyet haklı olarak haber kaynağını açıklamıyor ama üstelik bunu **bir "etik kahramanlığı"** üslubunda sunuyor ama bunun da kendisini riskli konuma sürüklediği açık.

Riskli çünkü Hürriyet'in şu andaki görünüşü, kendisini **"askerle oynayan bir medya kurumu"** statüsüne itiyor.

Hele dün, şaşırtıcı biçimde, aynı grubun diğer yayın organı olan Miltiyet'te yer alan bir demeç, Hürriyet'in onun genel yayın yönetmeni **Ertuğrul Özkök**'ün ve Ankara Temsilcisi **Sedat Ergin**'in **"etik kahramanlığı"** iddialarını, adeta çuvaldız batırarak deliyor ve onları çok zor durumda bırakıyor.

28 Şubat sürecinin Genelkurmay Genel Sekreteri olarak medya ile etkin ilişkileri sebebiyle ün yapan emekli Tümgeneral **Erol Özkasnak,** önce, Hürriyet'in malum haberini değerlendiriyor. Özkasnak "Hükümetin Avrupa Birliği'ne girme çabalarını yoğunlaştırdığı bir dönemde ülkeyi kaotik bir havaya sürükleyen bu haber" şeklinde belirtiyor haberin stratejik boyutunu. Bu not önemli.

Özkasnak sonra, "Erkaya'nın ruhunun istismar edilmesini kabul-lenemediğini!" belirtiyor ve "Bazı basın organları, artık 28 Şubat'ı ve rahmetli Oramiral Erkaya'nın ruhunu rahat bırakmalıdırlar. Koşullar değişti diye istismara cür'et etmemelidirler" diyerek Hürriyet'i, **"koşulların değişmesiyle istismara yöneten bir çizgi"** içine girmekle suçluyor.

Özkasnak sonra Özkök'ün **"haber kaynağını açıklamama"** noktasındaki meydan okumasını da çarpıcı biçimde cevaplıyor.

Önce bu cevaptan bazı alıntılar yapalım:

"Silahsız kuvvetler" kavramı benim Oramiral Erkaya ile her sohbette kullandığımız bir kavramdı. Oramiral Erkaya'nın böyle bir demeç vereceği, verdiği dönemin Genelkurmay Başkanı ve karargahının bilgisi dahilindeydi. Bu nedenle benim Sedat Ergin'i arayıpkaynak soruşturması yapmam söz konusu değildir. Durum böyle olduğu halde Erkaya'nın rahmetli olmasından ve koşulların değişmesinden yararlanarak bu tür haber yazmaya yönelenlerin, kendilerini "kahraman ve etik sorumlusu" gibi yansıtmaları yadırgatıcıdır.

Özkasnak devam ediyor: **"O dönemde Genelkurmay karagahıyla çalışabilmek için askeri kaynaklı haber kırıntılarını bile manşet yaparak komutanlara yaranmaya çalışan, karargah bir şey söylemeden haber kaynaklarını ihbar eden kalemler, bugün benim kaynak soruşturması, yaptığımı iddia eden kalemlerdir."** İfadesini bu dönemin bir kısım medyasının ahlak çizgisini teşhir ediyor.

Şu anda Hürriyet, **Mesut Yılmaz**'ın geçmişini sorgulayarak işin içinden çıkma kolaylığından çok öte bir açmaz içindedir.

Hürriyet için iki kritik durum sözkonusudur:

1- Aynı medya grubu içinden gelen bir yumruk.

2- 28 Şubat'ta eylem birliği yapıtığı askeri kesimden yediği yumruk.

Hürriyet 28 Şubat sürecinde ilk andıçlanan gazete idi O dönemde "askerle oynama"yı tercih etmişti. Bugün de askerle oynama girişiminde bulundu. Ancak çekirge üç defa sıçramakta zorlanıyor. İşte yakalandı. Şimdi kabul edilebilir bir savunma gerekli haysiyet, kurtarmak için... **"28 Şubat'ta ben zaten asker gibi düşünüyordum"** demek herhalde burada yeterli olmayacak. Çünkü 28 Şubat'ın askerleri bile farklı düşünüyor. Siyasetçi istifa eder, görevden alımr, yargılanır, yani bir bedel öder hata yaptığında... Ya gazeteci ne yapar "komutanlara yaranmak için" kaç takla attığı, **"karargah bir şey söylemeden haber kaynaklarını açıkladığı", "Genelkurmay kaynaklı haber kırıntılarını manşet yaptığı"** açıklandığında... **Erturğul Özkök** ve **Sedat Ergin** ne yaparlar?

(AKİT, 15 OCAK 2001 PAZARTESİ, S.1)

akit

ÖKÜZ ÖLDÜ!

Bunlarla yola çıkılmaz

Cevap vermeye cüret edemezlerdi

Tartışma "yüzsüz" resimle başladı

Ceviz Yayınları

15 OCAK 2001 PAZARTESİ
akit 10 Sayfa
haberkritik

ÖKÜZ ÖLDÜ

Ortaklık bozuldu... 28 Şubatçılar birbirine girdi... Akredite kartelin "sivil generali" ile 28 Şubat'ın emekli paşa'ları arasında kavga başladı... Cıkaşanak'tan kartele: "Bunlar ol cambazlar... Bunlar muhbir!.. Bunlar yalancı!.. Bunlar yangını çıkarıp, sonra da karşısına geçerek seyredenden kurdeşenler gibi!.."

Tartışma "yüzsüz" resimle başladı

Bunlarla yola çıkılmaz

CEVAP AYNAH: 28 ŞUBAT'IN ARTIK RANT GETİRMEDİĞİNİ FARKETTİLER

Ceviz Yayınları

ÖKÜZ ÖLDÜ

Ortaklık bozuldu... 28 Şubatçılar birbirine girdi. Akredit'e kartelin "sivil general"leri ile 28 Şubatçı "emekli paşa"lar arasında kavga başladı. Özkasnak'tan kartele: "Bunlar laf cambazı. Bunlar muhbir!.. Bunlar yalancı!.. Bunlar yangını çıkartıp, sonrada karşısına geçerek keyifle seyreden kundakçılar gibi!"

KIRINTILARI BİLE MANŞET YAPARLARDI

"Düğmeye kim bastı?" tartışması, 28 Şubat sürecinde Genelkurmay Başkanlığı Genel Sekreteri olan Tümgeneral Erol Özkasnak'ın açıklamalarıyla yeni bir boyut kazandı. Gazete yönetimlerini arayarak kaynak soruşturması yaptığı ileri sürülen Erol Ozkasnak, "O dönemde Genelkurmay karargahıyla çalışabilmek için askeri kaynaklı haber kırıntılarını bile manşet yaparak komutanlara yaranmaya çatışan, karargah bir şey söylemeden, haber kaynaklarını ihbar eden kalemler, bugün benim kaynak soruşturması yaptığımı iddia eden kalemlerdir" diyerek, kartelcileri muhbirlik yapmakla suçtadı.

"ŞİMDİ ASLAN KESİLDİLER"

Hem yaptığı yazılı açıklama, hem de Hulki Cevizoğlu tarafından hazırlanan ve Kanal 6 televizyonunda önceki akşam yayınlanan Ceviz "Kabuğu" adlı programda konuşan emekli General Erol Özkasnak, "O dönemde bize yaranmaya çalışanların şimdi aslan kesilmeleri, hiç inandırıcı değil" dedi.

TATIŞMAYI BAŞLATAN YAZI

Tartışmayı, Hürriyetin Genel Yayın Yönetmeni Ertuğrul Özkök'ün Cumartesi günkü yazısı başlattı. Özkök'ün iddiasına göre; Hürriyet Gazetesi 28 Şubat sürecinde, Oramiral Güven Erkaya'nın, "Bu işi artık silahsız kuvvetler çözsün" şeklindeki demecini kaynak göstermeden yayınladı. Bunun üzerine Tümgeneral Erol Özkasnak'ın, Hürriyet'in Ankara temsilcisi Sedat Ergin'i arayarak, 'bu açıklamayı mavili mi, beyazlı mı yaptı?' diye sorduğu, Ergin'in de Paşa'yı alaya alarak 'morlusu' cevabını verdiği iddia edildi.

FP'LİLER NE DEDİLER

Cevat Ayhan:

28 Şubat'ın artık rant getirmediğini fark ettiler

BUNLARLA YOLA ÇIKILMAZ

Tartışmaları Akit'e değerlendiren FP Genel Başkan Yardımcısı Cevat Ayhan, karteli eleştirerek, "Bunlarla yola çıkan, yolda kalır. 28 Şubat'ın artık rant getirmediğini farkettiler. Şimdi bakalım rant için kime yamanmaya ve yaranmaya çalışacaklar?" dedi. FP Grup Başkanvekili Bülent Arınç da, "Bu olumlu bir gelişme. 28 Şubat'ın haksızlığını ortaya koyuyor. 28 Şubat'm perdesi kaldırılıyor. Yaşananlar, o dönemin medyası için yüz karası" diye konuştu.

ERGİN: YAZIMIN TAMAMI DOĞRU

Hürriyet'in Ankara Temsilcisi Sedat Ergin, Özkasnak'ın tüm iddialarının "yalan" olduğunu öne sürdüğü bir yazı kaleme aldı. Yazının bugün yayınlanması bekleniyor. Akit'in sorularını cevaplandıran Ergin, Özkök'Ün kaleme aldıklarının "tümünün doğru" olduğunu öne sürerek, "Özkasnak Paşa'nın söyledikleri gerçeği yansıtmıyor. Şu anda yazımı kaleme alıyorum" dedi.

ÖKÜZ ÖLDÜ

Beyaz Enerji operasyonu ile başlayan ve devletin kurumlarını karşı karşıya getiren **"Düğmeye kim bastı?"** tartışması, yeni bir boyut kazandı. Önceki gün köşesinde, haber kaynağını açıklamadıkları için mahkûm olduklarını ifade ederek, 28 Şubat sürecinde Erol Özkasnak'a bile bilgi vermediklerini ileri süren Ertuğrul Özkök'e cevap, o dönemin Genelkurmay Başkanlığı Genel Sekreteri'nden geldi.

"Yaranmak için kırıntıları manşet yaptılar"

Postmodern darbe sürecinde, basın kuruluşlarını ziyaret ederek, yayınlara müdahale etmekle suçlanan Genelkurmay Başkanlığı eski Genel Sekreteri Tümgeneral Erol Özkasnak, "O dönemde Genelkurmay karargahıyla çalışabilmek için askeri kaynaklı haber kırıntılarını bile manşet yaparak komutanlara yaranmaya çalışan, karargah bir şey söylemeden haber kaynaklarını ihbar eden kalemler, bugün benim kaynak soruşturması yaptığımı iddia eden kalemlerdir" dedi.

"O dönemde bize yaranmaya çalışanların şimdi aslan kesilmeleri hiç inandırıcı değil" ifadesini kullanarak, bugün komutanların situetini kullanan basın yayın organlarının ve kalemlerin samimi olmadığını belirten Tümgeneral Erol Özkasnak, karteli hedef alarak, "Erkaya'nın rahmetli olmasından sonra koşulların değişmesinden yararlanarak bu tür haber yazmaya yönelenlerin,

kendilerini kahraman ve etik sorumlusu gibi yansıtmaları yadırgatıcıdır. Genelkurmay İkinci Başkanı, bir gazetenin aracılığıyla bir beyanatı kimin verdiğini soruşturmaz. Hele bunu Genelkurmay Genel Sekreteri aracılığıyla, 'mavilisi mi, beyazlısı mı' gibi kavramlarla bulmaya hiç çalışmaz. O dönemde onlar da cevap vermeye cüret edemezlerdi" şeklinde konuştu.

Telefonla katıldı aynı sözleri kullandı

Hulki Cevizoğlu tarafından hazırlanıp, Kanal 6 televizyonunda yayınlanan "Ceviz Kabuğu" programına telefonla katılan Tümgeneral Özkasnak, 28 Şubat sürecinde kartel, gazetelerine demeç veren, ancak isimleri yayınlanmayan komutanların isimlerini öğrenmek için aracı olmadığını öne sürdü

Özkasnak, 28 Şubat sürecinde bazı haberlerin kaynağını öğrenmek için gazetecileri arayıp soruşturma yaptığına ilişkin iddialara şöyle cevap verdi:

"Öncelikle belirtmeliyim ki; gerçekler yazıldığı gibi değildir. ' Silahsız Kuvvetler' kavramı, benim Oramiral Erkaya ile her sohbette kullandığımız bir kavramdı. Oramiral Erkaya'nın böyle bir demeç vereceği, verdiği dönemin Genelkurmay Başkanı ve karargahının bilgisi dahilindeydi. Bu nedenle benim Sedat Ergin'i arayıp kaynak soruşturması yapmam söz konusu değildir. Durum böyle olduğu halde, Erkaya'nın rahmetli olmasından sonra ve koşulların değişmesinden yararlanarak bu tür haberler yazmaya yönelenlerin, kendilerini kahraman ve etik sorumlusu gibi yansıtmaları yadırgatıcıdır."

Cesaret edemezlerdi

"O günün koşulları, ne benim komutanlarım hakkında böyle gayri ciddi bır üslup kullanmama ne de Sedat Ergin'in 'morlusu' diye yanıt verme cesareti göstermesine uygundu" diyen Özkasnak, sözlerini şöyle noktaladı:

"Ben edebiyatçı ve yazar değilim. Her gün kullanacağım bir kalemim de yok. Bugün bana dönük olarak ortaya konulan 'haberin kaynağını sordu ama söylemedim' ifadeleriyle böbürlenerek sunulan masa başında oluşturulmuş haber, bana kundakçıların yangını çıkardıktan sonra karşısına geçip keyifle seyretmelerini anımsattı. Belki bu görüşlerim yayımlandıktan sonra da laf cambazlarının saldırılarıyla karşı karşıya kalacağım."

CEVAT AYHAN: 28 ŞUBAT'IN ARTIK RANT GETİRMEDİĞİMİ FARK ETTİLER

Bunlarla yola çıkılmaz

Ara dönem, kartel gazetelerini birbirine düşürdü. 28 Şubat döneminde

askerlere yaranmak için olmadık şaklabanlıklar yapan kartel gazeteleri, istemeseler de bir dönemin sorgulanmasına ön ayak oluyorlar. Hürriyet'in 28 Şubat döneminin Genel Sekreteri Erol Özkasnak'a sütunlarını açarak, kartel gazetelerinin "askere nasıl yaltaklandıklarını" ve nasıl "muhbirlik yaptıklarını" gözler önüne serdi.

Ortalığı karıştıran yazı

Tartışmayı, Hürriyet'in Genel Yayın Yönetmeni Ertuğrul Özkök'ün Cumartesi günkü yazısı başlattı. Özkök'ün iddiasına göre; Hürriyet Gazetesi 28 Şubat sürecinde, Oramiral Güven Erkaya'nın, "Bu işi artık silahsız kuvvetler çözsün" şeklindeki demecini kaynak göstermeden yayınladı. Bunun üzerine Tümgeneral Erol Özkasnak, Hürriyet'in Ankara Temsilcisi Sedat Ergin'i arayarak, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlarını kastederek, 'Bu açıklamayı mavili mi, beyazlı mı yaptı?' diye sordu. Ergin ise, Paşa'yı alaya alarak 'mor[usu' cevabını verdi. Özkök, yazısında "Biz kaynağımızı açıklamayız" diyerek, "etik" açıdan bunun doğru olduğunu savundu. Özkök, artık vefat etmiş olduğu için beyanatı veren komutanın Erkaya olduğunu yazmanın bir mahzuru olmadığını da öne sürdü.

Arınç: O dönemin medyası için yüzkarası

FP Grup Başkanvekili Bülent Arınç da, "Bu olumlu bir gelişme. 28 Şubat'ın haksızlığını' ortaya koyuyor. 28 Şubat'ın perdesi kaldırıyor. Yaşananlar, o dönemin medyası için yüz karası" diye konuştu.

Arınç şunları kaydetti:

"28 Şubatla ilgili tartışmaların hem bugünün hem de geleceğin siyasetçisi için çok faydalı olacağını düşünüyorum. Özkasnak'ın sözleri son derece dikkat çekici, 'O dönemde generallere yaranmak moda imiş ve yaranmak isteyenler varmış' sözleri, o dönemin medyası için bir yüz karası olaydır. 28 Şubat'ta yapılanların bugünden başlayarak daha yoğun bir şekilde günyüzüne çıkacağı ve tartışılacağı görülüyor, kartel gazetelerinin bugün yaptıklarının altında ne yatıyor bilemem ama bu gelinen nokta olumludur."

Özkasnak neden öfkelendi?

Hürriyet "yüzsüz general resmi" basarak jandarma operasyonlarında sivillerin rolünün olmadığını, bir generalin de "Bakanın üstünü çizin" dediğini yazdı. Bu sözde "üst düzey askeri yetkili"nin açıklaması, rejim tartışmasına döndü. Ecevit, generalin bulunmasını ve cezalandırılmasını istedi. Genelkurmay, "Biz aradık, bulamadık" cevabını verdi.

ANAP Genel Başkanı, "O halde resmi basan Hürriyet size yardımcı olsun" dedi. Gerçekten Hürriyet, yüzsüz resim halinde emekli General Çevik Bir'in üniformasını basmıştı.

Ancak, Hürriyet Genel Yayın Müdürü Ertuğrul Özkök, önceki gün köşe yazısında, generalin adını açıklamayacaklarını yazdı.

Emekli General Özkasnak'ı öfkelendiren işte bu yazı oldu. Çünkü Özkök, 28 Şubat döneminde de benzer şekilde adını vermeyen subayların açıklamalarını yazdıklarını belirtiyor. Bu arada onlardan Genelkurmay'ın yine haberdar olmadıklarını, kendilerini arayıp kim?" diye sorduklarında da cevap vermediklerini ileri sürüyordu. Özkök örnek olayı Hürriyet'in Ankara Temsilcisi Sedat Ergin'in başından geçtiği şekilde anlatıyordu. Ergin, adını vermeyen subayı araştıran biri olarak Özkasnak'tan bahsetmiyordu. Ancak Özkasnak bu anlatımdan kendine pay çıkardı ve öfkelendi: Ben, Sedat Ergin'i aramadım! Konunun diğer boyutu ise Hürriyet'i yalanlayan Özkasnak'ın açıklamalarına Milliyet'in birinci sayfadan yer vermesiydi. Ağır suçlamalar içeren haberi Milliyet'in birinci sayfadan yer vermesiydi. Ağır suçlamalar içeren haberi Milliyet'in yapması ve grubun büyük gazetesini hedef alması Aydın Doğan'ın, Ertuğrul Özkök ve Sedat Ergin'den kurtulma operasyonu olarak değerlendirildi. Aydın Doğan'ın iki gazetesi arasında başlayan sürtüşmenin 28 Şubatçılar ve 28 Şubatçılık üzerinden olması da ayrı bir ibret konusu oldu.

Cumhuriyet

KURUCUSU: YUNUS NADİ (1924-1945) BAŞYAZARI: NADİR NADİ (1945-1991)

16 OCAK 2001 SALI

Cumhuriyet kitapları
DAĞINIK SATIRLAR
Metin Demirtaş
Cumhuriyet kitap kulübü
Çeç Pazarlama A.Ş. Türkocağı Cad. No:39/41
(Sağlık)Cağaloğlu-İstanbul Tel: (212)514 01 96

Eski Genelkurmay Genel Sekreteri emekli Tümgeneral Özkasnak **Cumhuriyet**'e konuştu

'28 Şubat, irticai darbeye karşıdır'

Özkasnak: Avrupa'da irtica tehlikesi neyse bizim için de irtica tehlikesi odur.

'Ülke karanlıktan kurtuldu' FP'lilere yanıt veren Erol Özkasnak, doğrudan "28 Şubat darbedir" değerlendirmesini yapmadığını belirtti. Erol Özkasnak'ın "28 Şubat için postmodern darbe diyen oldu, bu bir zeka ürünüdür" sözleri, dün başta FP'liler olmak üzere, REFAHYOL döneminin siyasetçileri tarafından, "Paşa darbeyi itiraf ediyor" diye yorumlanmıştı. Erol Özkasnak, "O dönemde ülkeyi karanlığa götürmek isteyenlere 'dur' denilmiştir" diye konuştu.

'Yavuz hırsız ev sahibini bastırır' Asıl darbe girişiminin, söz konusu dönemde siyasi iktidarı ele geçirenler tarafından denendiğini belirten eski Genelkurmay Genel Sekreteri Erol Özkasnak, şunları söyledi: "Buna izin verilmemiştir. Bu anlamda 28 Şubat, irticai darbenin önlenmesi hareketidir. REFAHYOL kendisini tasfiye etmiştir. Baskılar karşısında bunu yapmak durumunda kalmıştır. Bu kesim şimdi hem suçlu hem güçlü. Yavuz hırsız ev sahibini bastırır."

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) - Eski Genelkurmay Genel Sekreteri emekli Tümgeneral **Erol Özkasnak**, 28 Şubat'ın irticai darbe girişimine karşı çıkış olduğunu belirterek **"Bu çıkışı yaparken bir kişi tutuklanmamış, bir kişinin burnu kanamamıştır; hiçbir yasa çiğnenmemiştir. Her şey hukukun içinde yapılmıştır"** dedi. Özkasnak, FP'lilerin **"Darbeyi itiraf ediyorlar"** sözlerine karşılık, **"Yavuz hırsız ev sahibini bastırır, hem suçlular hem güçlüler"** diye konuştu. **Cumhuriyet**'in sorularını yanıtlayan Özkasnak, son birkaç gün içindeki tartışmalara açıklık getirdi. Özkasnak'ın Kanal 6'daki Ceviz Kabuğu programında dile getirdiği **"28 Şubat için postmodern darbe diyen oldu, bu bir zeka ürünüdür"** sözleri, dün başta FP'liler olmak üzere, REFAHYOL döneminin siyasetçileri tarafından, **"Paşa darbeyi itiraf ediyor, hukukçular devreye girmeli"** biçiminde yorumlanmıştı. Özkasnak, kendisinin doğrudan **"28 Şubat darbedir"** değerlendirmesi yapmadığını belirterek şunları söyledi:

Arkası Sa. 19, Sü. 3'te

Cevdet Kabuğu

CUMHURİYET, 16.01.2001, SAYFA 5.1

(CUMHURİYET 16 OCAK 2001 SALI, S.1)

Eski Genelkurmay Genel Sekreteri Emekli Tümgeneral Özkasnak Cumhuriyet'e konuştu

"28 ŞUBAT, İRTİCAİ DARBEYE KARŞIDIR"

"Ülke karanlıktan kurtuldu" FP'lilere yanıt veren Erol Özkasnak, doğrudan "28 Şubat darbedir" değerlendirmesini yapmadığını belirtti. Erol Özkasnak'ın "28 Şubat için postmodern darbe diyen oldu, bu bir zeka ürünüdür" sözleri, dün başta FP'liler olmak üzere, REFAHYOL döneminin siyasetçileri tarafından, "Paşa darbeyi itiraf ediyor" diye yorumlanmıştı. Erol Özkasnak, "O dönemde ülkeyi karanlığa götürmek isteyenlere 'dur' denilmiştir" diye konuştu.

ANKARA(Cumhuriyet Bürosu)- Eski Genelkurmay Genel Sekreteri Emekli Tümgeneral **Erol Özkasnak,** 28 Şubat'ın irticai darbe girişimine karşı çıkış olduğunu belirterek **"Bu çıkışı yaparken bir kişi tutuklanmamış, bir kişinin burnu kanamamıştır; hiçbir yasa çiğnenmemiştir. Her şey hukukun içinde yapılmıştır"** dedi. Özkasnak FP'lilerin **Darbeyi itiraf ediyorlar"** sözlerine karşılık, **"Yavuz hırsız ev sahibini bastırır, hem suçlular hem güçlüler"** diye konuştu. **Cumhuriyetin** sorularını yanıtlayan Özkasnak, son birkaç gün içindeki tartışmalara açıklık getirdi. Özkasnak'ın Kanal 6'daki Ceviz Kabuğu programında dile getirdiği **"28 Şubat için postmodern darbe diyen oldu, bu bir zeka ürünüdür"** sözleri dün başta FP'liler olmak üzere, REFAHYOL döneminin siyasetçileri tarafından, **"Paşa darbeyi itiraf ediyor, hukukçular devreye girmeli"** biçiminde yorumlanmıştı. Özkasnak, kendisinin doğrudan **"28 Şubat darbedir"** değerlendirmesi yapmadığını betirterek şunları söyledi:

"1997 çok gerilerde değil. Arşivler açık. O dönemde bir tek kişinin burnu kanamamıştır; bir tek tutuklama olmamıştır. Ordu sokağa çıkmamıştır. Ama ülkeyi karanlığa götürmek isteyenlere 'dur' **denilmiştir. Bunu Türk Silahlı Kuvvetleri, tamamen yasanın içinde kalarak toplumdaki sivil güçlerle birlikte yapmıştır. Asıl darbe girişimi, siyasi iktidarı ele geçirenler tarafından denenmiştir. Buna izin verilmemiştir. Bu anlamda 28 Şubat, irticai darbenin önlenmesi hareketidir."**

Özkasnak, REFAHYOL'un hukukun dışına çıkarak devrilmediğini anımsattı ve **REFAHYOL kendisini tasfiye etmiştir. Toplumsal baskılar karşısında bunu yapmak durumunda kalmıştır. Bu kesim şimdi hem suçlu hem güçlü"** diye konuştu. Bugün kimi FP'lilerin **Hukukçular devreye girmeli"** yolundaki demeçlerinin **"Yavuz hırsız ev sahibini bastırır"** deyimini anımsattığını söyleyen Özkasnak, bu konuda şu değerlendirmeyi yaptı:

"Bugün Türkiye'de tam bir kara mizah örneği yaşanıyor. Bu hareketin nereden yönlendirildiğini herkes biliyor. Bütün bunlar bilindiği halde, 'FP, RP'nin devamı mı, değil mi' **tartışması yapılıyor. Anayasada var,** kapatılan bir partinin devamı kurulamaz' **diyor. Bu durumu hukukçulara havale ediyorum. Bu ikiyüzlülük ne yazık ki medyada da yandaş buluyor."**

Avrupa'da da zaman zaman parti kapatmaların gündeme geldiğini belirten Özkasnak, **"Örneğin Avusturya. Irkçı partinin yükselişi karşısında toplumsal bir reaksiyon oldu. Onların tarihinde ırkçılığın açtığı büyük yaralar var. Onlar için ırkçılık tehlikesi neyse bizim için de irtica tehlikesi odur"** diye konuştu. Özkasnak, gazetecilere yönetik olumsuz bir tutumunun hiçbir zaman gündeme gelmediğini de belirterek bu konudaki haberlere, yorumlara üzüldüğünü söyledi. Özkasnak, **"Ben, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin kaygıları ve yasal misyonu konusunda bilgi sahibi olmayan, bu kaygıları farklı değerlendiren gazetecilerle de temas kurdum. Gerçekleri anlatmaya çalıştım. Bu çaba içinde kaba bir davranış göstermem söz konusu olamazdı"** dedi.

Postmodern Atatürkçülük

TÜRKER ALKAN

'Postmodern askeri darbe' ifadesini, 13 Haziran 1997 tarihinde, sanıyorum ilk kez ben kullanmıştım. 'Postmodern bir askeri müdahale' başlıklı yazımda, bir darbeye maruz kaldıkları halde bunun farkında olmayan Erbakan'ı ve Çiller'i eleştiriyor, çeşitli olasılıkları tartıştıktan sonra, "Bir darbeye maruz kaldığı halde bu durumu anlayamayan koskoca iki partinin liderleri, milletvekilleri, danışmanları, örgütleri, seyircileri Gül'leri ve bülbülleriyle hiçbir şey olmamış gibi davranan koskoca iki partinin durumunu, bu ifadelerden hiçbirisi anlatamaz. Ve bu yapılan gizli kapaklı bir iş değil! Açıkça, toplantılar, sunuşlarla (kusura bakmayın, şu 'brifing' sözüne bir türlü alışamadım) davul zurna eşliğinde yürütülen bir askeri müdahaleyle karşı karşıyız. Tek farkı şu ki eski darbeler gizlice, toptan ve aniden yapıldı, bu seferki açıkça, perakende ve taksitle yapılıyor. Bu da darbenin 'postmodern' olanı herhalde," demiştim.

Eski Genelkurmay Genel Sekreteri Erol Özkasnak, bu ifadeye katılmıştı. 28 Şubat'ın 'postmodern bir darbe' olduğunu söyledi. Bu da başka bir yenilik olmalı. Zira eskiden askerler darbe yapsalar bile bunu kabul etmezler, hele 'darbe' sözünü hiç mi hiç kullanmazlardı. "Vatanı kardeş kavgasından kurtarmak için yapılan zorunlu ve geçici bir müdahale" derlerdi. Bu durumda, 'Acaba sayın Özkasnak da postmodern bir subay mıdır,' diye kendi kendime sormadan edemedim.

Türkiye'de asker-sivil ilişkilerinin ne kadar önemli ve duyarlı bir konu olduğu ortada. 1960 darbesiyle bozulan bu ilişkiler tam tamına yarına oturamadı. Bu konuda sivil politikacılara elbette büyük sorumluluk düşüyor. Bu sorumluluğu her zaman yerine getirdikleri de söylenemez. Bazen gereksiz ve yersiz biçimde askerleri kışkırttıkları, kimseye yarar sağlamayacak bir polemik ortamı oluşturdukları görülüyor. Sivil siyasetin düzensiz, gevşek ve disiplinsiz işleyişinde askerler açısından kabulü zor bir tablo yaratıyor kuşkusuz.

Fakat son günlerde ortaya çıkan manzarayı salt sivil siyasetçilerin tutumuna bağlamak da yanlış olacak. Eskiden bir subayın siyasal konularda açıklama yapması son derece ender görülen bir olaydı ve genellikle üst düzeyin onayı çerçevesinde bu tür açıklamalar yapılabilirdi. Şimdi gün geçmiyor ki yüksek rütbeli bir subay tarafından ortalığı sarsacak bir açıklama yapılmasın. Bu görüntü, Türk siyasal yaşamının sivil ve demokratik karakteri konusunda bütün dünyada ciddi kuşkular uyanmasına yol açıyor.

Enerji Bakanlığı ile ilgili soruşturmada 'Düğmeye biz bastık, Bakan'ın üstünü çizin' sözleri... 'Avrupa Birliği Hıristiyan kulübüdür, bizi bölmeyi amaçlıyorlar' türünden açıklamalar... 'Postmodern darbe' ifadeleri... Hepsi son birkaç günün ürünleri. İster istemez akla şu soru takılıyor: 'Bu terazi bu sıkleti çeker mi?'

AB'ye bizi almasınlar' diye çaba harcar gibiyiz. 12 Eylül'de general Evren'in 27 Mayıs Anayasası'na yöneltiği bir eleştiri vardı: "O elbise bize çok geniş geldi" demişti. Şimdi de AB patentli demokrasi bize çok geniş gelir diyenler var gibi.

Atatürkçü olduğunu söyleyenlere iki küçük anımsatma: Atatürkçülük, öğrenci kızların türban takmasından önce (Atatürk zaten kadınların kılıklarıyla ilgili bir yasal düzenlemeye gitmemişti) 'muasır medeniyet seviyesine çıkmak', yani Batılılaşmak demektir. Bu çerçevede, bir hedef olarak demokratikleşmeyi de içerir.

'AB Hıristiyan kulübüdür' sözü bana bir şeyler anımsatıyor, ama neydi bir türlü çıkaramıyorum. Size neyi anımsatıyor?

talkan@media.ankara.edu.tr

Türker Alkan
POSTMODERN ATATÜRKÇÜLÜK

'Postmodern askeri darbe' ifadesini, 13 Haziran 1997 tarihinde sanıyorum ilk kez ben kullanmıştım.

'Postmodern bir askeri müdahale' başlıklı yazımda, bir darbeye maruz kaldıkları halde bunun farkında olmayan Erbakan'ı ve Çiller'i eleştiriyor, çeşitli olasılıkları tartıştıktan sonra, "Bir darbeye maruz kaldığı halde bu durumu anlayamayan koskoca iki partiyi, liderleri, milletvekilleri, danışmanları, örgütleri, Şevki'leri Gül'leri ve bülbülleriyle hiçbir şey olmamış gibi davranan koskoca iki partinin durumunu, bu ifadelerden hiçbirisi anlatamaz. Ve bu yapılan gizli kapaklı bir iş değil: Açıkça, toptantılar ve sunuşlarla (kusura bakmayın şu 'brifing' sözüne bir türlü alışamadım) davul zurna eşliğinde yürütülen bir askeri müdahaleyle karşı karşıyayız. Tek farkı şu ki eski darbeler gizlice, toptan ve aniden yapılırdı, bu seferki açıkça perakende ve taksitle yapılıyor. Bu da darbenin 'postmodern' olanı' herhalde," demiştim.

Eski Genelkurmay Genel sekreteri Erol Özkasnak, bu ifadeye katıldığını, 28 Şubat'ın 'postmodern bir darbe' olduğunu söyledi. Bu da başka bir yenilik olmalı. Zira eskiden askerler darbe yapsalar bile bunu kabul etmezler, hele 'darbe' sözünü hiç mi hiç kullanmazlardı. 'Vatanı kardeş kavgasından kurtarmak için yapılan zorunlu ve geçici bir müdahale'den söz ederlerdi. Bu durumda, 'Acaba Sayın Özkasnak da postmodern bir subay mıdır', diye kendi kendime sormadan edemedim.

Türkiye'de asker-sivil ilişkilerinin ne kadar önemli ve duyarlı bir konu olduğu ortada. 1960 darbesiyle bozulan bu ilişkiler bir türlü rayına oturamadı. Bu konuda sivil potitikacılara elbette büyük sorumluluk düşüyor. Bu sorumluluğu her zaman yerine getirdikleri de söylenemez. Bazen gereksiz ve yersiz biçimde askerleri kışkırttıkları, kimseye yarar sağlamayacak bir polemik ortamı oluşturdukları görülüyor. Sivil siyasetin düzensiz, gevşek ve disiplinsiz işleyişi de askerler açısından kabulü zor bir tablo yaratıyor kuşkusuz.

Fakat son günlerde ortaya çıkan manzarayı salt sivil siyasetçilerin tutumuna bağlamak da yanlış olacak. Eskiden bir subayın siyasal konularda açıklama yapması son derece ender görülen bir olaydı ve genellikle üst düzeyin onayı çerçevesinde bu tür açıklamalar yapıtabilirdi. Şimdi gün geçmiyor ki yüksek rütbeli bir subay tarafından ortalığı sarsacak bir açıklama yapılmasın. Bu görüntü, Türk konusunda bütün dünyada ciddi kuşkular uyanmasına yol açıyor.

Enerji Bakanlığı ile ilgili soruşturmada 'Düğmeye biz bastık, Bakan'ın üstünü

çizin' sözleri... 'Avrupa Birliği Hıristiyan kulübüdür, bizi bölmeyi amaçlıyorlar' türünden açıklamalar... 'Postmodern darbe' ifadeleri... Hepsi son birkaç günün ürünleri, ister istemez akla şu soru takılıyor: 'Bu terazi bu sıkleti çeker mi?'

'AB'ye bizi atmasınlar' diye çaba harcar gibiyiz. 12 Eylül'de general Evren'in 27 Mayıs Anayasası'na yönelttiği bir eleştiri vardı: "O elbise bize çok geniş geldi" demişti. Şimdi de AB patentli demokrasi bize çok geniş galiba diyenler var gibi.

Atatürkçü olduğunu söyleyenlere iki küçük anımsatma: Atatürkçülük, öğrenci kızların türban takmasından önce (Atatürk zaten kadınların kılıklarıyla ilgili bir yasal düzenlemeye gitmemişti) 'muasır medeniyet seviyesine çıkmak', yani Batılılaşmak demektir. Bu çerçevede, bir hedef olarak demokratikleşmeyi de içerir.

'AB Hıristiyan kulübüdür' sözü bana bir şeyler anımsatıyor ama neydi bir türlü çıkaramıyorum.

Size neyi anımsatıyor?

RADİKAL, 16.01.2001, Salı, S.7

Önce bölünen, sonra bölünen

MURAT BELGE

Genelkurmay'ın geçen hafta sonu[1] açıklamalarından sonra ilginç cevaplar ve açıklamalar birbirini izliyor. Söz konusu 'açıklama': TSK'nın AB üyeliğine karşı olmadığını da açıklamış. Bunun böyle olduğuna ben de inanıyorum, ama TSK'da önemli bir görevin başında bulunan Orgeneral Şenoğul kendi inisiyatif alanında -ve bence demokratik bir şekilde- düzenlediği toplantı ile, ordu-u kendisinin ve bazıları emekli çeşitli TSK mensuplarının yaptıkları konuşmalarla, AB fikrine cephede karşı oldukları konusunda herhangi bir şüpheye yer bırakmıyor. Tam da bu 'onun üstünü çizin' tartışması ve Genelkurmay'ın 'sert' bir cevabı üstüne.

Bu arada emekli ordu da harekete geçerek '28 Şubat'ın bir 'postmodern darbe' olduğunu belirtiyor. Bu sözler hem [illegible] tartışılacak -demokrasi, olduğu kadarıyla, devam edecekse. Ama Genelkurmay 'açıklaması'nda [illegible] azarlar tonla, TSK'nın anayasal görevlerini yerine getirdiğine dair sözler söylenirken, 28 Şubat'ta başrolde birinin kendi yaptığı işi böyle tanımlaması, en azından ilginç. Özkasnak ve benzerlerinin akıllarında olanı ortaya dökmeleri bence çok iyi oluyor; ama Genelkurmay, hiç değilse kendi mensuplarının bazı davranışlarıyla kontrplyede kalabileceğini düşünerek, açıklamalarının 'sertlik' dozunu ayarlasa.

Bu konulara düzeltmeler sonraki yazılarda. Ama şimdilik şu 'bölünme' konusuna devam edelim.

Bu konuda medyanın Avrupa - sevimez kalemleri 'Sevres' diyerek, birtakım imalı sözler söylemekle yetiniyor. Anlaşılır bir söz sırtlarında herhangi bir sorumluluk yok; akıllarındaki hedefe göre 'kamuoyu yaratmak' için en uygunu da bu. Ama bir orgeneral 'Avrupa Birliği bizi böler' diye bir beyanatta bulunuyorsa, bu sözün üzerinde konuşulabilir bir zemine oturuyor olmasını bekleriz.

Ama orgeneral Şenoğul'un sözlerinde de böyle bir zemin görülmüyor. Geçen gün soruyordum: Avrupa'nın bizi bölmek gibi bir kastı mı var? Yoksa bizim yapımızın o demokrasi düzeyine dayanıklı olmadığını düşünüldüğü için mi 'bölündürüz' deniliyor? Bunu sorarken, Şenoğul dahil, böyle diyenlerin çoğunun Avrupa'nın böyle bir kastı olduğunu ima ettiğini biliyordum.

Nitekim Şenoğul, bu konuda söyleneceği -ve zaten söylenmekte olanı- bildiği için sözünü tadil etti ve AB'ye girdikten sonra kimse 'bölünmemiş' olsa da bazı ülkelerin ancak bölündükten sonra aday olarak kabul edildiğini bildirdi.

Kim bunlar? Bir Çekoslovakya var, bir de parçalanan Yugoslavya'dan çıkan yeni ülkeler. Bizim 'bölünme tehlikemiz'le aynı bağlamda bunlar ima ediliyor. Mantık düzeyinde, Avrupa'nın bazı ülkeleri ancak bölerek üyeliğe kabul etmesi zaten akıl alır bir şey değil, ama söz konusu ülkelerde yaşanan süreçlerin Türkiye'de olanlarla hiçbir benzerliği yok. AB'nin bölünmemiş bir Çekoslovakya'yı üyeliğe kabul etmemesi için hiçbir neden yoktu. Meclar gibi demagog bir milliyetçi politikacı çıkıp Slovakları ayrılmaya ikna etmese, dünyada, Avrupa dahil kimsenin, Çekoslovakya'yı 'iki parça' olarak düşünmesi için de sebep yoktu. Bu bölünme, Avrupa'da kimseyi mutlu etmedi, kimse bunu gerekli veya yararlı bulmadı.

Yugoslavya belki bunun tam karşıtı noktadan başlar. Avrupa'nın, o tarihte, bu sorunlu ülkenin yükünü kaldırmaya hiç niyeti yoktu. Bölünme büyük ölçüde bu nedenle başladı. İlkin Slovenler, yoksul Yugoslavya'dan kurtulmak ve bir an önce kapağı Avrupa'ya atmak için ayrıldılar. Hırvat ve Boşnaklar aynı niyetle ayrıldı. Sırpların da, Miloseviç önderliğindeyken, AB diye dertleri yoktu (bizdeki milliyetçiler gibi, tıpkı). Onlar üstünde Sırp yaşayan toprakları Sırbistan'a katmak 'ülkü'süyle hareket ediyorlardı. Avrupa, burada bir bölünme yaratmış olduysa, Yugoslavya'yı dışlayarak yarattı. Başta Slovenya, gelenler, 'Tamam, Yugoslavya'yı alma, bak biz ayrı geldik, bizi al' diye geldiler. Avrupa'nın bundan ne kadar mutlu olduğu da ortada.

Aslında konu bu kadarla bitmiyor, tabii. 'Avrupa kasten bizi bölmek istiyor' iddiasında bulunanların cevap vermesi gereken bazı soruları başka yazılarda soracağım.

Murat Belge
ÖNCE BÖLÜNEN, SONRA BÖLÜNEN

Genelkurmayın geçen haftaki 'sert' açıklamasından sonra ilginç olaylar ve açıklamalar birbirini izliyor. Söz konusu 'açıklama', TSK'nın AB üyeliğine karşı olmadığını da açıklamıştı. Bunun böyle olduğuna ben de inanıyorum, ama TSK'da önemli bir görevin başında bulunan Orgeneral Şenoğul kendi inisiyatif alanında -ve bence demokratik bir şekilde- düzenlediği toplantı ile, orada kendisinin ve bazıları emekli çeşitli TSK mensuplarının yaptıktan konuşmalarla, AB fikrine şiddetle karşı oldukları konusunda herhangi bir şüpheye yer bırakmıyor. Tam da bu 'onun üstünü çizin' tartışması ve Genelkurmay'ın 'sert' bildirisi üstüne.

Bu arada emekli Özkasnak da harekete geçerek '28 Şubat'ın bir 'postmodern darbe' olduğunu belirtiyor. Bu sözler herhalde çok tartışılacak demokrasi, olduğu kadarıyla, devam edecekse. Ama Genelkurmay 'açıklaması'nda, o malum azarlar tonla, TSK'nın anayasal görevlerini yerine getirdiğine dair sözler söylenirken, 28 Şubat'ta başrolde birinin kendi yaptığı işi böyle tanımlaması, en azından ilginç. Özkasnak ve benzerlerinin akıllarında olanı ortaya dökmeleri bence çok iyi oluyor; ama Genelkurmay, hiç değilse kendi mensuplarının bazı davranışlarıyla kontrpiyede kalabileceğini düşünerek, açıklamalarının 'sertlik' dozunu ayarlasa.

Bu konulara döneceğim, sonraki yazılarda. Ama şimdilik şu 'bölünme' konusuna devam edelim.(...)

SABAH SAYFA 6

OKAY GÖNENSİN

ogonensin@sabah.com.tr

Postmodern cadı kazanı

Ortaçağ'dan başlayarak Amerika'nın kuruluş yıllarındaki Salem büyücüleri olayına kadar giden "cadı kazanları"na "yaş-kuru" balmadan herkes atılıyordu. Soğuk Savaş'ın başında Amerikan toplumu, komünizm korkusunun yarattığı çılgınlığın içine düştü, çılgınlığın başını çeken senatör McCarthy'nin adıyla bilinen bu dönemde her muhalif aydın, her okur-yazar komünist sayıldı. Sovyetler Birliği ile arası bozulan ve "yalnızlık" korkusuna düşen Çin, McCarthy'den on yıl kadar sonra "Kültür Devrimi" adını verdiği kazana her eline geçeni atmekten çekinmedi.

Türkiye'nin gerçek bir "temiz eller" döneminden geçmesi gerektiğini herkes kabul ediyor. Ama bu temizlenmenin "postmodern bir cadı kazanı"na dönüşmesinin tehlikeleri de şiddetle ortaya çıkmaktadır. Görüntüler herkesi rahatsız edecek düzeye gelmiştir.

Görüntü: Suçlu

Ekranlarda **Devlet Tiyatroları Genel Müdürü**, iki polis arasında bazı yolsuzlukların saptandığı Bursa'da gözaltına alınıyor. Olayın sahte faturalarla masraf şişirilmesi, haksız harcırah ödemeleri yapılması soruşturması olduğu açıklanıyor. Olabilir, soruşturma yapılır suçlular tespit edilir, idari cezalar verilir gerek duyulursa da dosya savcılığa gönderilir. Ama ekrandaki görüntü öyle değil ki, sanki ağır bir suçu kesinleşmiş bir suçlu götürülüyor.

Üst düzey bir bürokrat son enerji soruşturması nedeniyle gözaltına alındı, kelepçe takıldı, getirildi, götürüldü. Sonra savcılık hakkında soruşturmaya gerek olmadığına karar verip bıraktı. Bu bürokratın adı, olayın bütün sunuş biçiminde "suçlu" olarak hafızalara kazınmıştır.

Bugün yürütülen soruşturmaların çoğunda "zanlılar" için en başında, yani "sanık" bile olmadan "suçlu" olarak kamuoyunun önüne atılmaktadırlar. Kamuoyu nezdinde peşin olarak damgalanmaktadırlar. Böyle bir cadı kazanı yaygınlaştığı anda da suç ile şüphe, şüphe ile hata arasındaki ayırımlar kalkar. Sonuçta herkes "potansiyel suçlu" muamelesi görmeye başlar. Bugün bu noktaya çok fazla yaklaşılmıştır.

Başbakan uyarıyor

Başbakan Ecevit dün Bilal Çetin'e **"Bana da bir şey bulaşırsa korkusu yaşayan bürokratlar, işadamları, bankacılar"**dan söz etmiştir. Bu en üst düzeyden bir alarmdır, ülkede herşeyin durması tehlikesinin alarmıdır.

Postmodern cadı kazanında "dedikodu" sistemleri de çok hızlanmıştır. Telefonların sürekli olarak asılsız söylentileri yaydığı bir ortamda tedirginlik esas olur, her söylenti kazanı biraz daha büyütmesine yol açar.

Başbakan, yürütülen soruşturmalardaki "yöntem yanlışlıkları"na ve "kuru ile yaşın aynı kefeye konulma tehlikesi"ne de dikkat çekmiştir. Yöntem yanlışlıktan olayın "esası"nı da kaybettirebilir. Esas olan gerçekten "temiz toplum"a doğru ilerlemektir, çeşitli güdülerin etkisiyle kazanı büyütmek ve sonunda içinden çıkılmaz hale getirmek değil.

At izi it izine karıştı

Türkiye birkaç gündür **"28 Şubat postmodern darbesi"**ni tartışıyor. Siyaset kendi doğal süreci içinde Türkiye'yi zora sokan bir yönetimi bertaraf edemeyince "postmodern" bir süreç yaşanmıştır. Türkiye "temiz toplum"un gerekllerini kendi doğal süreci içinde yerine getirememiş, "at izi it izine karışmış", herkesin gözü önündeki olayların üzerine yönetimler zamanında gidememiştir. Bunun sonucu da bugünkü "postmodern cadı kazanı" süreci olmuştur.

Akıntı köpürüp bütün toplumu altına almadan önce kendi mecrasına yönlendirilmek zorundadır. **Bütün ihracatçılar "hayalici", bütün bürokratlar "rüşvetçi", bütün bankacılar "hortumcu" diye diye ilerlersek elimizde Salem kasabası bile kalmaz.**

Okay Gönensin
POSTMODERN CADI KAZANI

Ortaçağ'dan başlayarak Amerika'nın kuruluş yıllarındaki Salem büyücüleri olayına kadar giden "cadı kazanlarına "yaş-kuru" bakmadan herkes atılıverirdi. Soğuk Savaş'ın başında Amerikan toplumu, komünizm korkusunun yarattığı çılgınlığın içine düştü, çılgınlığın başını çeken senatör McCarthy'nin adıyla bilinen bu dönemde her muhalif aydın, her okur-yazar kazana sürüklendi. Sovyetler Birliği ile arası bozulan ve "yalnızlık" korkusuna düşen Çin, McCarthy'den on yıl kadar sonra "Kültür Devrimi" adını verdiği kazana her eline geçeni atmaktan çekinmedi.

Türkiye'nin gerçek bir "temiz eller" döneminden geçmesi gerektiğini herkes kabul ediyor. Ama bu temizlenmenin "postmodern bir cadı kazanına dönüşmesinin tehtikeleri de şiddetle ortaya çıkmaktadır. Görüntüler herkesi rahatsız edecek düzeye gelmiştir. (...)

Görüntü: Suçlu

Ekranlarda **Devlet Tiyatroları Genel Müdürü** iki polis arasında bazı yolsuzlukların saptandığı Bursa'ya götürülüyor. Olayın sahte faturalarla masraf şişirilmesi, haksız harcırah ödemeleri yapılması soruşturması olduğu açıklanıyor. Olabilir, soruşturma yapılır suçlular tespit edilir. İdari cezalar verilir, gerek duyulursa da dosya savcılığa gönderilir. Ama ekrandaki görüntü öyle demiyor, sanki ağır bir suçu kesinleşmiş biri götürülüyor.

Üst düzey bir bürokrat son enerji soruşturması nedeniyle gözaltına alındı, kelepçe takıldı, getirildi, götürüldü, sonra savcılık hakkında soruşturmaya gerek olmadığına karar verip bıraktı. Bu bürokratın adı, olayın bütün sunuş biçiminde "suçlu" olarak hafızalara kazınmıştır.

Bugün yürütülen soruşturmaların çoğunda "zanlılar" işin en başında, yani "sanık" bile olmadan "suçlu" olarak kamuoyunun önüne atılmaktadır. Kamuoyu nezdinde peşin olarak damgalanmaktadırlar. Böyle bir cadı kazanı yaygınlaştığı anda da suç ile kabahat, kabahat ile hata arasındaki ayrımlar kalkar. Sonuçta herkes "potansiyel suçlu" muamelesi görmeye başlar. Bugün bu noktaya çok fazla yaklaşılmıştır.

Başbakan Uyarıyor

Başbakan Ecevit dün Bilal Çetin'e **"Bana bir şey bulaşırsa korkusu yaşayan bürokratlar, iş adamları, bankacılar"**dan söz etmiştir. Bu en üst düzeyde bir alarmdır, ülkede her şeyin durması tehlikesi alarmıdır.

Postmodern cadı kazanında "dedikodu" sistemleri de çok hızlanmıştır. Telefon sürekli olarak asılsız söyentileri yaydığı bir ortamda tedirginlik esas olur, her söylenti kazanın biraz daha büyümesine yol açar.

Başbakan yürütülen soruşturmalardaki "yöntem yanlışlıkları"na ve "kuru ile yaşın aynı kefeye konulma tehlikesi"ne de dikkat çekmiştir. Yöntem yanlışlıkları olayın "esas"ını da kaybettirebilir. Esas olan gerçekten "temiz toplum"a doğru ilerlemektir, çeşitli güdülerin etkisiyle kazanı büyütmek ve sonunda içinden çıkılmaz getirmek değil.

At izi it izine karıştı

Türkiye birkaç gündür **"28 Şubat postmodern darbesi"**ni tartışıyor. Siyaset kendi doğal süreci içinde Türkiye'yi zora sokan bir yönetimi bertaraf edemeyince "postmodern" bir süreç yaşanmıştır. Türkiye "temiz toplum"un gereklerini kendi doğal süreci içinde yerine getirememiş, "at izi it izine karışmış", herkesin gözü önündeki olayların üzerine yönetimler zamanında gidememiştir. Bunun sonucu da bugünkü "postmodern cadı kazanı" süreci olmuştur.

Akıntı köpürüp bütün toplumu altına almadan önce kendi mecrasına yönlendirilmek zorundadır. **Bütün ihracatçılar "hayalici",** bütün **bürokrattar "rüşvetçi", bütün bankacılar "hortumcu" diye diye ilerlersek elimizde Salem kasabası bile kalmaz.**

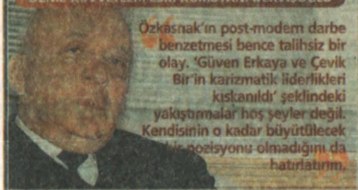
(SABAH 16 OCAK 2001 SALI, S.14)

SABAH SAYFA 14 — 28 ŞUBAT MERCEK ALTINDA — SALI 16 OCAK 2001

TV PROGRAMINDA 28 ŞUBAT'I TARTIŞAN PAŞALAR KONUŞTU

Darbe miydi, değil miydi?

DENİZ KUVVETLERİ ESKİ KOMUTANI DERVİŞOĞLU

"Özkasnak'ın post-modern darbe benzetmesi bence talihsiz bir olay. 'Güven Erkaya ve Çevik Bir'in karizmatik liderlikleri kıskanıldı' şeklindeki yakıştırmalar hoş şeyler değil. Kendisinin o kadar büyütülecek bir pozisyonu olmadığını da hatırlatırım."

ESKİ GENELKURMAY GENEL SEKRETERİ ÖZKASNAK

"28 Şubat süreci, Cumhuriyet tarihimizin önemli dönemeçlerindendir. Bu kriz esnasında tüm kuvvet komutanları üzerlerine düşen görevleri yerine getirmişlerdir. Özellikle Erkaya ve Bir'in karizmatik liderliğine karşı kıskançlık olabilir."

TÜMGENERAL ÖZKASNAK

Kıskançlık iddialarına cevap verdi

SİVİL KESİMDEN

Dervişoğlu, tartışmalara yol açan TV programının konusunun 28 Şubat olmadığını, Özkasnak'ın demecinin gereksiz polemiklere yol açtığını belirtti

Mahmut BULUT

Deniz Kuvvetleri Eski Komutanı Emekli Oramiral Salim Dervişoğlu ...

"Özkasnak galiba Sedat Ergin'le olan meselesini vurgulamak için hazırlık yapmış kafasında..."

KENDİ DÜŞÜNCELERİ

FİKİR AYRILIĞI YOKTU

7. CUMHURBAŞKANI DEFTERİ KAPADI

TSK sadece ikaz etmiştir

Kenan Evren, "28 Şubat'ı unutun artık. TSK ikaz görevini yapmıştır, iyi de olmuştur. Acaba yapmasaydı neler olurdu? Takdir sizin" dedi

28 ŞUBAT'a gelene kadar...

Dönemin MGK Genel Sekreteri Orgeneral Kılıç, "Bugünkü ortamda bunları tartışmak uygun değil" dedi

BİLDİRİYİ KALEME ALDI

Ora. Org. İlhan Kılıç

Mahmut BULUT ANKARA

ÇEVİK BİR YORUMSUZ

İzliyor ve dinliyoruz

Em. Org. Çevik Bir

Operasyon üzerine

DARBE MİYDİ, DEĞİL MİYDİ?

Deniz Kuvvetleri eski Komutanı Dervişoğlu:

Özkasnak'ın post-modern darbe benzetmesi bence talihsiz bir olay. 'Güven Erkaya ve Çevik Bir'in karizmatik liderlikleri kıskanıldı şeklindeki yakıştırmalar hoş şeyler değil. Kendisinin o kadar büyütecek bir pozisyonu olmadığını da hatırlatırım.

Genelkurmay Genel Sekreteri Özkasnak:

28 Şubat süreci, Cumhuriyet tarihimizin önemli dönemeçlerindendir. Bu kriz esnasında tüm kuvvet komutanları üzerlerine düşen görevleri yerine getirmişlerdir. Özellikle Erkaya ve Bir'in karizmatik liderliğine karşı kıskançlık olabilir.

Dervişoğlu, tartışmalara yol açan TV programının konusunun 28 Şubat olmadığını, Özkasnak'ın demecinin gereksiz polemiklere yol açtığını belirtti.

Deniz Kuvvetleri Eski komutanı Emekli Oramiral Salim Dervişoğlu, konuk olduğu televizyon programının gündeminde "28 Şubat'ın olmadığını, konunun telefonla programa bağlanan Genelkurmay Eski Genel Sekreteri Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak'ın açıklamaları üzerine ele alındığını söyledi.

Dervişoğlu, "Bence talihsiz bir olay, belki sürçü lisan, 'post modern darbe' tanımını beğendiğini söyledi. Ama onun dışında söyledikleri, benimkilerden farklı değil. Yasal ortamda, yasal bir olaydı diyor ama 'Başkasının kullandığı deyime sempati duyuyorum' derken belki de bir çelişkiye düşüyor. Belki de üzerinde çok düşünmeden söylediği bir şey midir, nedir suçlamak falan da istemiyorum. Yasallık hakkında söyledikleri ile o kelimenin anlamı arasındaki fark nasıl düşündüğünü kendisine sormak lazım" dedi.

Kendi düşünceleri

Dervişoğlu gündeme gelen dikkat çekici konularla ilgili sorularımıza şu yanıtları verdi:

Erol Özkasnak Paşa'nın bu çıkışını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Nasıl değeriendirdiğimin cevabını verdim. Post modem bir darbe tabiriyle hem fikir değilim. O, bunu zeka ürünü olarak değerlendiriyor. Bizim konuştuğumuz konu Türkiye'nin AB'ne girmesi ile alakalıydı. Bizim konularımızın içinde 28 Şubat filan yoktu. Konuyu Erol Paşa ortaya attı. Demek ki, kendi birtakım düşünceleri var. Ona sormak lazım. Benim asıl üzerinde durduğum konu bu. Onu da başka kelimelerle ifade etti. Galiba, Sedat Ergin ile meselesini vur-

gulamak için bir hazırlık yapmış kendi kafasında. O kelimenin kullanılmasını uygun görmediğimi ifade ettim. Konumuzun dışında bir meseleydi.

Sayın Özkasnak, "Bu süreç içerisinde aktif rol almayan, Ankara dışında olan komutanlar vardı" dedi. O dönemde Donanma Komutanı'ydınız, siz bu sürecin dışında mıydınız?

Ne demek istediğini anlayamadım. Bunu kendisi izah etmeli. Onun bulunduğu seviye ve taşıdığı rütbe herşeye muttali olması zaten mümkün değil.

Fikir ayrılığı yoktu

28 Şubat sürecinin başlangıcından önceki son önemli toptantı sizin komuta ettiğiniz Donanma Komutanlığı'nda yapılmıştı. Neler konuşulmuştu?

Bu toplantı Ocak 1997 ortalarında oldu. Ama biz, harp oyunlarına ev sahipliği yaptık. Biraraya gelince gündemdeki konuları konuştuk. Bir fikir ayrılığı yoktu. Şunun bunun inisiyatifiyle ayrılığıyla ortaya konulmuş bir olay değildi. Zaten askerlerin böyle konularda hiçbir zaman fikir ayrılığı olmamıştır. Erol Paşa'nın belki kendine göre bir düşüncesi var. O kendini savunmak için beyaz elbise, mavi elbise... Galiba ona göre bir hazırlık yapmış.

Özkasnak Paşa'nın 'Güven Erkaya ve Çevik Bir'in karizmatik liderlikleri kıskanıldı' şeklindeki iddiasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ona sağlıklı yaşam dilerim. Söyleyecek bir şey bulamıyorum. Böyle yakıştırmalar falan hoş şeyler değil. Genelkurmay Genel Sekreterliği'nin belirli bir seviyesi, belirli bir görevi vardır; onun çerçevesi içinde hareket ederler. Neler düşünüyor, ne söylüyor. Üzerinde bir tefsir de yapmak istemiyorum.

TÜMGENERAL ÖZKASNAK KISKANÇLIK İDDİALARINA CEVAP VERDİ

O dönemde 28 Şubat sürecinin başlangıcı 11 Ocak 1997'dir diyebilirim. Sayın Cumhurbaşkanı'nın Genelkurmay Başkanlığı'na davet edilip, 28 Şubat 1997'de verilen brifingin hemen hemen bir benzerinin verilmesi ile başlayan bu süreç içerisinde, zamanın kuvvet komutanları Genelkurmay Başkanı'nın emir ve komutasında ve ikinci başkan tam bir tesanüt, tam bir askeri hiyerarşi içerisinde emir komuta zinciri içerisinde hareket etmişlerdir.

30 Ağustos 1997'de Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri komutanlarının görev süreleri sona ermişti. Ondan sonra da yeni komuta heyeti geldi. Zaten 30

Ağustos 1997'den sonra 28 Şubat sürecinin o en hareketli günleri sona ermişti. Dolayısıyla müteakip komuta heyetinin bir önceki komuta heyeti kadar aktif rol oynaması gereği ortadan kalkmıştı. Ben müteakip komuta heyeti ile bir önceki komuta heyetinin aynı şekilde düşünmediği görüşlerine katılmıyorum.

Sivil kesimden

28 Şubat süreci, Cumhuriyet tarihimizin önemli dönemeçlerinden biridir. Bu tarihi görevi yerine getiren bu kişilere atılan, birtakım suçlamalar, aksi görüşlerin çok nedenleri olabilir. Bazıları menfaatleri bozulanlardır ki, bunlar sivil kesimdedir. Hepimiz biliyoruz bunları.

Bunun dışında da belki zaman içerisinde özellikle Oramiral Güven Erkaya rahmetli komutanımızın ve Çevik Bir Paşa'nın karizmatik liderliğine karşı nasıl söyleyeyim, kıskançlık olabilir.

28 ŞUBAT'A GELENE KADAR...

Dönemin MGK Genel Sekreteri Orgeneral Kılıç, "Bugünkü ortamda bunları tartışmak uygun değil" dedi.

MOR Kuvvetler tartışması ile gündeme gelen 28 Şubat sürecini tüm ayrıntıları ile en iyi bilen dönemin Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri Emekti Orgeneral İlhan Kılıç, bu tartışmaların ülkeye bir yarar getirmeyeceğini söyledi.

Orgeneral Kılıç, "28 Şubat süreci ile ilgili tartışmaları nasıl değerlendiriyorsunuz?" şeklindeki sorumuza, "O gün yapıtan görüşme ve değerlendirmeler orada kalmıştır. Onları şu aşamada burada yeniden anlatmak ülkeye bir fayda getirmez. Türkiye'nin bugünkü ortamında bunların tartışılmasını uygun görmüyorum. Bugün tartışiiması gereken o kadar çok konu var ki, tartışılması gereken bunlardır" yanıtını verdi.

Bildiriyi kaleme aldı

Kılıç, 1995 yılında Orgeneralliğe terfi etti ve MGK Genel Sekreterliği'ne atandı. 28 Şubat 1997 tarihinde, 9.5 saat süren MGK toplantısına da Genel Sekreter olarak katıldı. Toplantı öncesinde ve sonrasında dönemin Cumhurbaşkanı Demirel, Başbakan Erbakan ile komutanlar arasında adeta mekik diplomasisi yaparak, görüşlerin koordinesi için aracılık yaptı. Toplantı sırasında Kurul üyelerinin katkılarıyla hazırlanan irtica ile mücadele ve Türkiye'nin güvenliğini ilgilendiren 18 maddeyi kaleme aldı.

ÇEVİK BİR YORUMSUZ İZLİYOR VE DİNLİYORUZ

28 Şubat döneminin Genelkurmay 2. Başkanı Orgeneral Çevik Bir "post modern darbe" tartışmasına girmemeyi tercih etti.

İstanbul 1. Ordu komutanı görevinde bir yıl süren görevinin ardından emekliye ayrılarak Bodrum ve Ankara arasında yaşamını sürdüren Orgeneral Çevik Bir, "Beni bu tartışmaların içinde bulamazsınız" dedi.

Bir, verilen görevleri yaptıklarını, aradan geçen zaman içinde büyük değişiklikler yaşandığını belirterek "Biz görev yaptığımız dönemlerde aldığımız emirleri uygular ve bunun üstünde konuşmayız, izliyor ve dinliyoruz" şeklinde konuştu.

7. CUMHURBAŞKANI DEFTERİ KAPADI

TSK sadece ikaz etmiştir

Kenan Evren, "28 Şubat'ı unutun artık. TSK ikaz görevini yapmıştır, iyi de olmuştur. Acaba yapmasaydı ne olurdu? Takdir sizin" dedi.

7. CUMHURBAŞKANI Kenan Evren, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin (TSK), 28 Şubat'ta ikaz görevini yaptığını ifade ederek, "Ve iyi de olmuştur" dedi.

Evren, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Hüsamettin Özkan ile Başbakanlık Merkez Binası'nda, yaklaşık yarım saat görüştükten sonra güncel konularda yorum yaptı. Evren, 28 Şubat ile ilgili tartışmalar olduğunun hatırlatılması ve "28 Şubat sizce postmodern bir darbe mi?" sorusu üzerine, şunalrı söyledi:

"28 Şubat geçeli kaç sene oldu. Hala konuşuyorsunuz. Bunu yapmayın... TSK'yı ikide bir bu gibi konualrun içine çekmeyin. Yani, Silahlı Kuvvetler'in böyle bir şeyde hiçbir zaman gözü olmadı. İkaz görevini yapmıştır 28 Şubat'ta ve iyi de olmuştur. Yani acaba yapmasaydı ne olurdu? Onu sizlerin takdirine bırakıyorum. Onun için bırakın artık..."

"28 Şubat'ın adını siz ne olarak koyuyorsunuz?" yönündeki bir soru üzerine Evren şöyle dedi:

"Bu, Milli Güvenlik Kurulu'nda (MGK) alınmış bir karardır. Yani, MGK'da Başbakan'ın da dahil, bütün üyelerin hepsinin imzaladığı bir karardır. Ama bu teklifi askeri kanat, yani Genel Kurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanları götürmüş. O teklif de kabul görmüş. Artık bunun söylenecek bir şeyi yok. MGK anayasal bir kurum."

(SABAH 16 OCAK 2001 SALI, S.15)

Güreş, "Bugünkü kadroları tasvip ediyorum..."

28 ŞUBAT'I tarihe bırakıyorum

DOĞAN GÜREŞ: "18 maddenin altına imza atarım ama uygulamada her kafadan bir ses çıktı. Komutanlarına karşı geldiler, bunlar insan değil"

NURİYE AKMAN

Erkaya hariç hepsi nankör

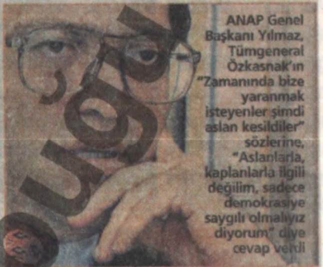
MGK'DA 6 CİN VAR

DARBE İSTEMEDİM

Hükümet korkak olursa...

Aslanlarla işimiz yok

ANAP Genel Başkanı Yılmaz, Tümgeneral Özkasnak'ın "Zamanında bize yaranmak isteyenler şimdi aslan kesildiler" sözlerine, "Aslanlarla, kaplanlarla ilgili değilim, sadece demokrasiye saygılı olmalıyız diyorum" diye cevap verdi

DÖNEMİN BAKANLARI NE DEDİ?

■ Millî Savunma Bakanı Turhan Tayan:

Konuşulanlar gizli

■ Milli Eğitim Bakanı Mehmet Sağlam:

Darbe değil iflas

■ Devlet Bakanı Salim Ensarioğlu:

Bir suçun itirafı

■ Sağlık Bakanı Yıldırım Aktuna:

Darbe değildi

'HERKES İÇİN GEÇERLİ'

Paşaların itirafıdır

Ceviz Kabuğu

28 ŞUBAT'I TARİHE BIRAKIYORUM

DOĞAN GÜREŞ: "18 maddenin altına imza atarım ama uygulamada her kafadan bir ses çıktı. Komutanlarına karşı geldiler, bunlar insan değil"

Hala devam ediyor/etmiyor, tartışmaları süre dursun kahramanlarının kimi toprağa, kimi sivil hayata geçtikten sonra, 28 Şubat süreciyle ilgili yeni bir evreye girildi. Hesaplaşma günleri başladı. Herkes eteğindeki taşı döküyor. Bugün başındaki şapka "DYP Kilis Milletvekilliği" olsa da, Doğan Güreş 28 Şubatçılarla onların önceki komutanı olarak "Eski Genelkurmay Başkanı" şapkasıyla hesaplaşıyor. "28 Şubat'ın kırdığı kişisel onurunu" tamir etmeye çalışıyor. Bu, sıranın pek yakında Türkiye'nin onurunu tamir aşamasına geleceğinin işaretleri olarak algılanabilir... Röportajın genelinden "üniformanın, bir kez giyildikten sonra, bedenden çıksa bile ruhtan çıkmadığını" gördüm.

Türkiye'de asker-sivil ilişkileri sağlıklı mı?

Parlamentoda her şeyi askerden beklemek gibi sağlıksız bir durum var. Tabii askerin siyasi kokulu beyanlarına karşı duran milletvekilleri de var.

Her şeyi askerden bekleme tutumu, orduyu nasıl etkiliyor?

Bundan hoşlanılıyor zannedilmesin.

Acaba? Sayın Kıvrıkoğu'nun bayram mesajında, ordunun amaçları sıralanırken, "Cumhuriyet Türkiyesi'nin diğer kurumlarıyla beraber çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmasını sağlamaktır" diye bir ifade var. Ordunun dışındaki diğer kurumları çağdaşlaştırma görevini üstlendiğine göre...

Burada iki anlam çıkıyor: Birincisi "Diğer kurumlar zaten çağdaşlığa gidiyor. Biz de onlarla beraber çağdaşlığa gidelim" İkinci anlamı da sizin dediğiniz gibi. Eğer dediğiniz anlamda söylüyorsa yorum yapmak istemem.

MGK'da cin var
28 Şubat bir askeri rejim getirdi mi Türkiye'ye?

Bunu tarihe bırakıyorum. MGK toplantısından sonra yayınlanan bildirinin sonuna bir madde konduğuna ilişkin metinler fakslandı bir yerlere. "Eğer bu 18 madde yapılmazsa yaptırım uygulanacaktır" diye. Fakat sonra askerler,

"Bizim haberimiz yok bundan. Biz yaptırım uygulanacak" demedik dediler. Bu "yaptırım uygulanacaktır" ibaresi hükümete geldikten sonra oradan çıkıyor. Hangi cinler bunları sonradan var gösteriyor?

Kim bu cinler?

Askerin dışındakiler. Altı politikacı var MGK'da. Askere sığınarak bazı şeylerin yolunu açmak isteyenler var. Ben o 18 maddenin altına imzayı atıyorum. Fakat uygulamada her kafadan ses çıkmaya başladı. Bir bakıyorsunuz bir karargah subayı konuşuyor, bir bakıyorsunuz bir kuvvet komutanı konuşuyor. Silahlı kuvvetlerde bir kişi konuşur.

Darbe istemedim

Üniformalıyken yapamadığınız, içinizde kalan darbe özlemini sivilken mi gidermek istediniz?

Darbe özlemim hiç olmadı. Ben genelkurmay başkanıyken, Meclis'te rahmetti Recep Ergun'la haftada bir konuşurdum. Ondan bazı şeyleri rica ederdim. Derdim ki komisyonda şunları bunları dile getirir misin?

İşiniz orduyu yönetmekti. Yasamayı yönlendirmek de işiniz miydi?

Öyle değil. Silahlı Kuvvetler'deki reform hareketleri yasalara bağlıdır. Meclis'teki bir asker bizim lisanımızı daha iyi bilir. Şimdi 28 Şubat'ta beş kafadan beş ses çıkınca hareket MGK'nın hüviyetinden çıkmış oluyor.

Yani bu bir cunta hareketi mi oluyor?

Ben hata demeyi tercih ediyorum. Çünkü hem onların eski komutanıyım, hem de bu halkın üzerinde iyi bir etki yapmaz. Beni üzen nokta benimle temasa geçmemeleri. MGK'da aldığınız kararı hükümete bildirdiniz.

O dönemde bazı yasaların Meclisten önce Genelkurmay'da hazırlanmasından rahatsızlık duymadınız tabii?

Siz askere selam duran sivilere bakın. Bana da sorsalar kanun taslağını bize hazırlar mısın diye, hazırlar veririm. Neyse... Güven Erkaya kanalıyla onları ikaz ettim. Onları o mevkiiye getirme sicilini de ben verdim.

Siz safınızı şaşırmışsınız.

Şaşırmadım. Milletvekili olduğumu biliyorum. Ama 45 senenin etkisini de unutamam, ikazıma çok üzüldüler ki bana taarruza geçtiler.

Bunları Çevik Bir mi yapıyor?

Her şeyden komutan sorumludur. İsim vermeme gerek yok. O dönemde komutanın kim olduğu belli. Çevir Bir'in komuta yetkisi yoktur. 28 Şubat'ta bir sürü hatalar otdu. Bunlar MGK'da halledilmeliydi. Bana bıraksalardı ben daha çabuk devirirdim hükümeti.

Görüntü sorunlarının dışında o dönemde yaşanan insan hakları ihlalleriyle ilgili görüşünüz?

İnsan hakları ihlali olarak ne vardı, düşünüyorum... Bulamıyorum.

Bulamıyor musunuz?

Efendim şöyle bir söylenti çıktı. Güya talimat verilmiş, en alt tabakaya, ailelere kadar istihbarat yapın, kaymakamlara valilere kadar gözetleyin herkesi, bunların şusu var mı busu var mı diye.. Böyle bir şey yaratıldı. Sanki herkes gözetim altında. Camiye giden mimleniyor.

Doğru değil miydi bu?

Ne dememi bekliyorsunuz? "Herkes izlenip fişleniyordu, herkesin ailesi çoluğu çocuğu bunun içindeydi" gibi endişeler varsa, bunu kabul edemem. Böyle bir şey yapıldıysa fevkalade kötü bir harekettir.

HÜKÜMET KORKAK OLURSA

MGK bir tavsiye kurulu mudur, bir emir kurulu mu?

Bir bildirme kuruludur. MGK'ya askerler gelirken bir hafta hazırlık yapıyor, dosyalarla geliyor. Siviller böyle gelmez. Bu yüzden emir kurulu gibi algılanır.

Hükümetin bildiriyi reddetme hakkı olur mu?

Olmaz olur mu? Benim zamanımda oldu. Bir karar çıktı. Özal bunu uygulatmadı. Yani hükümet yapmazsa askerler niye yapmadın diyemezler. Yapmazsa yapmaz hükümet. Hükümet korkak olursa, "Asker böyle istiyor"der. Sayın Akman ben Genelkurmay Başkanı iken Sayın Demirel'e dedim ki, bu MGK hakkında spekülasyonlar çıkıyor. Çok gizli olmayan bir konuyu burada tartışalım, basın da bulunsun, nasıl yürüdüğünü bir görsün. Hatta muhalefetten de burada bir temsilci olsun.

ASLANLARLA İŞİMİZ YOK

ANAP Genel Başkanı Yılmaz, Tümgeneral Özkasnak'ın "Zamanında bize yaranmak isteyenler şimdi aslan kesildiler" sözlerine, "Aslanlarla kaplanlarla ilgili değilim, sadece demokrasiye saygılı olmalıyız diyorum" diye cevap verdi.

ANAP Genel Başkanı, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Mesut Yılmaz, "Maalesef Türkiye'de son bir haftada yaşanan olaylar, ne kadar geri olduğumuzu ortaya koymuştur. Ama ANAP, bu konuda bundan sonra da üstüne düşeni yapmaya devam edecektir. Bunu Türkiye'ye ve demokrasiye karşı bir görev olarak görüyoruz. Bu konuda da hiç kimseden çekinecek halimiz yok" dedi.

Yılmaz, ANAP istanbul İl Başkanlığı'nda düzenlenen "Gelecek Yönetimi ve Türkiye Kadını" konulu toplantının ardından, Türkiye'nin bir numaralı gündemini oluşturan 'Darbe mi, değil mi?' tartışmasına değindi.

HERKES İÇİN GEÇERLİ

Bir basın mensubunun, Genelkurmay eski Genel Sekreteri Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak'ın, "zamanında bize yaranmak isteyenler bugün aslan kesildiler" sözünü hatırlatması üzerine Başbakan Yardımcısı Yılmaz, şunları söyledi:

"Aslanlarla, kaplanlarla ilgili değilim. Ben sadece demokrasiyi korumanın herkesin görevi olduğunu, herkesin bunda çıkarı olduğunu ve demokrasiye saygılı olduğunuz zaman, demokrasiyi korumak için davrandığınız zaman, demokrasinin kurumlarını bunun dışında tutamayacağınızı söylüyorum. Yani demokrasiye saygılı olmak, demokrasiye bağlı olmak ve korumak demek, onun vazgeçilmez olan kurumlarına da aynı saygıyı göstermeyi gerektirir. Bu gazeteciler için de geçerlidir, siyasetçiler için de geçerlidir, vatandaş için de geçerlidir, herkes için geçerlidir."

DÖNEMİN BAKANLARI NE DEDİ?

28 Şubat döneminin Genelkurmay Genel Sekreteri Emekli Tümgeneral Özkasnak, bu girişimin post-modern bir darbe olduğunu iddia etti. Dönemin Donanma komutanı Salim Dervişoğlu ise 28 Şubat'ın Anayasal çerçevesi olduğunu ve asla darbe olarak nitelenemeyeceğini söyledi. Bunun üzerine hummalı bir 'darbeydi, darbe değildi' tartışması başladı. 28 Şubat sürecinin

yaşandığı REFAHY-YOL döneminin eski bakanlarının bu konudaki değerlendirmeleri şöyle:

Milli Savunma Bakanı Turhan Tayan:
KONUŞULANLAR GİZLİ

Kritik bir dönemde görev yaptık. Orada konuşulanlar gizlidir. Benim bir yorum yapmam mümkün değil.

Milli Eğitim Bakanı Mehmet Sağlam:
DARBE DEĞİL İFLAS

28 Şubat'ın ne olduğunu siyaset bilimcilerin yorumuna bırakmak lazım. Bana göre değildi. Çünkü darbenin nasıl olduğu belli. Ama burada MGK, yani Anayasal bir kurum var. Orada birtakım değerlendirmeler yapılmış, birtakım kararlar alınmış. Darbe mi değil mi? Bilemem ama şu kesin ki, 28 Şubat, o dönemde kamuoyunu yönlendirenlerin iflasıdır.

Devlet Bakam Salim Ensarioğlu:
BİR SUÇUN İTİRAFI

Gerçek demokrasilerde darbe konusu böyle tartışılmaz. Üstelik biz siyasilerin tartışması gerekirken, kendi aralarında tartışıyorlar. Bu darbeydi, değildi şeklinde tartışmak, bir suçun itirafıdır. Savcıları, hukukçuları bu olaya el koymaya davet ediyorum. Çünkü bir darbe başarılı olmuşsa, onun icraatları tartışılmaz. Ama başarısız bir darbe söz konusuysa bu yargıya intikal ettirilebilir.

Sağlık Bakanı Yıldırım Aktuna:
DARBE DEĞİLDİ

MGK, Cumhurbaşkanlığının başkanlık ettiği, Anayasal bir kurumdur. Ordada laiklik karşıtı eylemler ve oluşumlar tartışıldı, bir dizi karar alındı. Bu kararların altına, kurula katılan herkes imza koydu. Anayasal çerçevede bu gelişmeyi darbe olarak nitelemek mümkün değil. Belki askerin, belli konularda devletin bazı organlarını zorlamasından, bazı kararların alınması için ısrarcı davranmasından bahsedilebilir ama bu darbe değildir.

FP Genel Başkanı Recai Kutan, 'paşaların 28 Şubat ile ilgili açıklamalarının

açık bir itiraf' olduğunu söyledi. İncelemelerde bulunmak üzere gittiği Şanlıurfa'da konuşan Kutan, emekli Tümgeneral Erol Özkasnak'ın yayınlanan açıklamalarına atfen, yaptığı açıklamada; Türkiye gibi demokratik ve hukuk düzenine sahip olan bir ülkede bu tip davranışlar için yasaların öngördüğü şeylerin aynen yapılması gerektiğini bildirdi.

Kutan, burada açık bir itirafın sözkonusu olduğunu ifade ederek, şöyle dedi: "İfade edilen hususlardan bir tanesi, 'O dönemde laikliği ihlal faaliyetleri yoğunlaşmıştır diye', bunların hepsi hayal mahsulü iddialardır. Bugüne kadar ortaya somut laiklik ihlaliyle ilgili bir tek olay ortaya konmuş değildir. Bu çeşitli maksatlarla düzenlenmiş bir senaryodur. Elbette tarih bunun değerlendirmesini en iyi şekilde yapacaktır. Dolayısıyla bu postmodern bir darbedir. Evet, darbe olduğu kesin ama ister adına modern de, ister postmodern model de."

SABAH, 16.01.2001, Salı, S.19

GÜLAY GÖKTÜRK

e mail: gokturk@turk.net

Darbenin 'post'u da 'dost'u da olmuyor

BU "aptal kutusu" gerçekten sihirli bir kutu galiba...

Karşısına oturanları aptallaştırdığı tartışılır, ama içine girenleri hipnotize ettiği kesin. Öyle bir kutu ki, içine giren, kendisini izleyen milyonları hayal kırıklığına uğratmamaya, onlara ilginç, gerçekten ilginç bir şeyler söylemeye koşartıyor. En ilginç şey ne? Tabii ki ifşaat... O da başlıyor ifşaata...

Bence sorgu timleri, işkenceciler, sorguladıkları zanlıları yalan makinasına bağlamak ya da Filistin askısına asmak yerine TV ekranına çıkarsınlar yeter. Daha onbeş dakikaya kalmadan dili çözülüp bülbül gibi konuşmaya başlayacağından emin olabilirler...

Bakanınız Özkasnak'a... Kameraya bile gerek kalmadı, TV ekranına telefonla bağlanmak bile bülbül olup şakımasına yetti.

Genelkurmay'ın tam dört yıldır 28 Şubat'ın darbe olmadığı noktasında kurmaya çalıştığı savunma hattını bir cümlesiyle berhava ediverdi. Stüdyoda oturan meslektaşının, Emekli General Salim Dervişoğlu'nun şaşkın bakışları arasında 28 Şubat'ın bir darbe olduğunu itiraf ediverdi.

Hatırlarsanız, TV ekranının hipnotize edici etkisine bundan bir süre önce bir kez daha tanık olmuş, şaşkınlıktan küçük dilimizi yutmuştuk. Emekli darbeci Kenan Evren, Ali Kalkan'ın sorusu üzerine kendinden geçip eğer bu ülkede düzenlenirse cezaevlerinde kâbe hatlarını yapma kararı aldıklarını -hem de gayet babacan bir tavırla- anlatmaya koyulmuştu.

***

Özkasnak, önüne "post" kelimesi takılınca darbenin suç olmaktan çıktığını sanıyor galiba.

Evet, kabul edelim ki yığınla ödlüme de hakkını yemiyor. Hakkında ondalar düzenleyip işten attırmaya çalıştığı, sonra yargı takip cephelerde dolaştırmakla tehdit ettiği gazetecilerin ürünü olan deyimin zaten bir deyim olduğunu teslim ediyor. Ama bu deyim unutuyor. Bu deyim siyaset bilimi ya da sosyoloji açısından önem taşısa da, hukuk açısından maalesef bir fark yaratmıyor. 28 Şubat'ın niteliğini, diğer darbelerden farkını daha iyi anlamamızı sağlıyor ama işlenen suçun vahametini hafifletmiyor.

Özkasnak'ın 28 Şubat anlatımı, bana laparoskopik lazer cerrahisiyle yapılan safra kesesi ameliyatlarının tarifini çağrıştırıyor. Ama tabii burada, anestezi altında "alınıveren şey" ihtilhapla dolup vücudu zehirleyen bir safra kesesi değil; koskoca demokrasi...

"Tereyağından kıl çeker" gibi, "hiç kan akıtmadan", "hiç kimseyi üzmeden", "başarıyla yürütülen" bu operasyonla "darbe ürünü" kurumlaştırılarak kalıcı hale getiriliyor. Nitekim, **Sabiha Gökçen** da sık sık gazete manşetlerinde arz-ı endam edecek, Türkiye'nin demokrasi yönetiminin kim olduğunu hatırlatmaya devam edecek.

***

Gelelim şu cür'et meselesine:

Post-modern darbenin tereyağından kıl çeker gibi bir yumuşaklıkla gerçekleştirildi ise, Özkasnak'ın kendisinden gayet emin bir şekilde sarfettiği "Biz yapamezlerdi" cümlesi ne oluyor, onu anlayamıyorum.

Yoksa bir darbe ki, devletin en tepesindeki Cumhurbaşkanı'ndan, bakanlara, Parlamentoya, sivil toplum kuruluşlarına varıncaya kadar herkes suç ortağı edilerek, gayet yumuşak bir biçimde hiç zorlama yapılmadan gerçekleştiriliyor. Ama bu ne biçim bir yumuşaklıksa, o dönemde bir gazete temsilcisinin, kaymağın gizlemek için süslendiğinde, bir **espri yapma cür'eti bile gösteremeyeceği söyleniyor.**

Kısadan hisse: Demek ki, darbenin "post"u da "dost"u da olmuyor...

arsiv.sabah.com.tr

DARBE'NİN 'POST'U DA 'DOST'U DA OLMUYOR
Gülay Göktürk

Bu "apta! kutusu" gerçekten sihirli bir kutu galiba... Karşısına oturanları aptallaştırdığı tartışılır, ama içine girenleri hipnotize ettiği kesin. Öyle bir kutu ki, içine gireni, kendisini izleyen milyonları hayal kırıklığına uğratmamaya, onlara ilginç, gerçekten ilginç bir şeyler söylemeye kışkırtıyor. En ilginç şey ne? Tabii ifşaat... O da başlıyor ifşaata...

Bence sorgu timleri, işkenceciler, sorguladıkları zanlıları yalan makinasına bağlamak ya da Filistin askısına asmak yerine TV ekranına çıkarsınlar yeter. Daha onbeş dakikaya kalmadan dili çözülüp bülbül gibi konuşmaya başlayacağından emin olabilirler...

Baksanıza Özkasnak'a... Kameraya bile gerek kalmadı, TV ekranına telefonla bağlanmak bile bülbütl olup şakımasına yetti.

Genelkurmay'ın tam dört yıldır 28 Şubat'ın darbe olmadığı noktasında kurmaya çalıştığı savunma hattını bir cümlesiyle berhava ediverdi. Stüdyoda oturan mestektaşının, Emekli General Salim Dervişoğlu'nun şaşkın bakışları arasında 28 Şubat'ın bir darbe olduğunu itiraf ediverdi.

Hatırlarsanız, TV ekranının hipnotize edici etkisine bundan bir süre önce bir kez daha tanık olmuş, şaşkınlıktan küçük dilimizi yutmuştuk. Emekli darbeci Kenan Evren, Ali Kırca'nın bir sorucu üzerine kendinden geçip eğer bir suikast düzenlenirse cezaevlerinde kitle katliamı yapma kararı aldıklarını -hem de gayet babacan bir ifadeyle- anlatmaya koyulmuştu.

Özkasnak, önüne "post" kelimesi takılınca darbenin suç olmaktan çıktığını sanıyor galiba.

Evet, kabul edelim ki yiğidi öldürse de hakkını yemiyor. Hakkında andıçlar düzenleyip işten attırmaya çatıştığı, kıçına süngü takıp cephelerde dolaştırmakla tehdit ettiği gazetecilerin ürünü olan deyimin zekice bir deyim olduğunu teslim ediyor. Ama birşeyi unutuyor. Bu deyim siyaset bilimi ya da sosyoloji açısından önem taşısa da, hukuk açısından maalesef bir fark yaratmıyor. 28 Şubat'ın niteliğini, diğer darbelerden farkını daha iyi anlamamızı sağlıyor ama işlenen suçun vahametini hafifletmiyor.

Özkasnak'ın 28 Şubat anlatımı, bana laparoskopik lazer cerrahisiyle yapılan safra kesesi ameliyatlarının tarifini çağrıştırıyor. Ama tabii burada, anestezi altında "alınıveren şey" ihtihapla dolup vücudu zehirleyen bir safra kesesi değil; koskoca demokrasi...

'Tereyağından kıl çeker" gibi, "hiç kan akıtmadan" "hiç kimseyi üzmeden" "başarıyla yürütülen" bu operasyonla "darbe hali" kurumlaştırılarak kalıcı hale

getiriliyor. Nitekim **Siluet Paşa** da sık sık gazete manşetlerinde arzı endam ederek, Türkiye'nin gerçek yöneticilerinin kim olduğunu hatırlatmayı ihmal etmiyor.

Gelelim şu cür'et meselesine;

Post-modern darbemiz tereyağından kıl çeker gibi bir yumuşaklıkla gerçekleştirildi ise, Özkasnak'ın kendinden gayet emin bir şekilde sarfettiği "cür'et edemezlerdi" cümlesi ne oluyor, onu anlayamadık.

Öyle bir darbe ki, devletin en tepesindeki Cumhurbaşkanı'ndan, bakanlara, Parlamentoya ve sivil toplum kuruluşlarına varıncaya kadar herkes suç ortağı edilerek, gayet yumuşak bir biçimde hiç zorlama yapılmadan gerçekleştiriliyor. Ama bu ne biçim bir yumuşaklıksa, o dönemde bir gazete temsilcisinin, kaynağını gizlemek için sıkıştırıldığında, bir **espri yapma cür'eti bile gösteremeyeceği söyleniyor.**

Kıssadan hisse: Demek ki, darbenin "post"u da "dost'u da olmuyor...

(AKİT 16 OCAK 2001 SALI, S.1 ve 10)

akit

Ülkem kimlere kalmış

ÖZKASNAK'A TEPKİLER

'Gereği yapılsın'

Darbeci ve destekçileri

ESKİ SAVCI SACİT KAYASU

Özkasnak 146'LIK!

Zorbalara ders olsun

28 Şubat'ın işkembesi patladı

Laikliği koruma, Türkiye'yi çağdaşlaştırma adına yapılan hareketin bir "darbe" olduğu itiraf edildi... İHL'lerin köküne kibrit suyu döken, Kur'an Kursları'nı kapatan, başörtülüleri mağdur eden süreçte bazı gazeteciler "makatına süngü sokulmakla" tehdit edilirken, bazılarının da bu sürece "gönüllü yalakalık" yaptıkları bir bir ortaya çıkıyor

16 OCAK 2001 SALI akit 10. Sayfa

haberkritik

Ülkem kimlere kalmış

Son günlerdeki tartışmalar, Türkiye'nin kimlerin eline kaldığını da gösteriyor... Bu süreçte yaşanan "kirli ilişkiler" de tek tek ortaya çıkıyor. Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak, Ahmet Altan'ı "makatına süngü" sokmakla tehdit edip "seviye"sini ortaya koyarken, "kartel medyasının seviyesi"ni de şu sözleriyle ortaya koydu: "Bunlar muhbir, bunlar yalancı, bunlar kundakçı... Peşimizde dolaşıp, kendilerine haber yaptılar!"...

ESKİ SAVCI KAYASU:

'Özkasnak 146'LIK!'

SEZGİN'DEN KARTEL GAZETECİLERİNE:

'Bunlar ahlâksız, eyyamcı ve oportünist'

KAMURAN AKKUŞ

Ersümer'e çifte kıskaç

AHMET HARLIN / ANKARA

Ceviz Kabuğu

ÜLKEM KİMLERE KALMIŞ

28 Şubat'ın işkembesi patladı

Laikliği koruma, Türkiye'yi çağdaşlaştırma adına yapılan hareketin bir "darbe" olduğu itiraf edildi. İHL'lerin köküne kibrit suyu döken, Kur'an kurslarını kapatan, başörtülüleri mağdur eden süreçte bazı gazeteciler "makatına süngü sokulmakla" tehdit edilirken, bazılarının da bu sürece "gönüllü yalakalık" yaptıkları bir bir ortaya çıkıyor.

İŞTE 28 ŞUBATÇININ SEVİYESİ

28 Şubat sürecinde baskı gören gazetecilerden biri olan Mehmet Altan, Tümgeneral Özkasnak'ın Sabah yönetimini arayarak, "Onun makatına süngü takar, cepheleri gezdiririm" diyerek tehdit ettiğini söyledi. Bu tavır, "28 Şubatçı kafa"nın nasıl bir "seviye"de olduğunu gösterdi. "Laiklik" adına hareket ettiklerini iddia eden bu general, 28 Şubat'ın "Postmodern bir darbe" olduğunu da itiraf etti.. Generalin bu sözlerinin "suçun ikrarı" olduğu bildiriliyor ve savcıların derhal harekete geçmesi isteniyor!.. Tartışmalar, 28 Şubat'ın işkembesini patlattı... İşkembeden pislik ve koku fışkırıyor.

BUNLAR DA DARBE YARDAKÇILARI!

Son günlerdeki tartışmalar, Türkiye'nin kimlerin eline kaldığını da gösteriyor. Bu süreçte yaşanan "kirli ilişkiler" de tek tek ortaya çıkıyor. Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak, Mehmet Altan'ı "makatına süngü" sokmakla tehdit edip, "seviye"sini ortaya koyarken, "kartel medyasının seviyesini" de şu sözleriyle açığa çıkardı: "Bunlar muhbir, bunlar yalancı, bunlar kundakçı... Peşimizde dolaşıp, kırıntıları bile haber yaptılar!" Özkasnak bunları söylerken, ona cevap veren Hürriyet'ten Sedat Ergin de "28 Şubat sürecine destek verdim" diyerek, "muhbirlik" yaptığını itiraf etti.!

Eski Savcı Kayasu: ÖZKASNAK 146'LIK

Genelkurmay eski Genel Sekreteri Tümgeneral Erol Özkasnak'ın 28 Şubat sürecini postmodern darbe olarak nitelemesinin ardından bu sürece fiilen katkıda bulunanların Türk Ceza Kanunu'nun 146'ncı maddesine göre suç işlemiş olduklarını söyleyen Sacit Kayasu, savcıları dava açmaya çağırdı:

Hasan Celal Güzel:
ZORBALARA DERS OLSUN

28 Şubat sürecinin mağdurlarından Güzel, halen yaşanan antidemokratik olaylara dikkat çekerek, bu olayların mimarlarına şöyle seslendi: "28 Şubat sürecinde milletin dinine, inancına, düşüncesine ambargo koyanların durumu ortada. Bunlar, zorbalıkta ısrar edenlerin kulaklarına küpe olsun"

Ülkem kimlere kalmış

Son günlerdeki tartışmalar, Türkiye'nin kimlerin eline kaldığını da gösteriyor... Bu süreçte yaşanan "kirli ilişkiler" de tek tek ortaya çıkıyor. Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak, Mehmet Altan'ı "makatına süngü" sokmakla tehdit edip, "seviye"sini ortaya koyarken, "kartel medyasının seviyesi"ni de şu sözleriyle ortaya koydu: "Bunlar muhbir, bunlar yalancı, bunlar kundakçı... Peşimizde dolaşıp, kırıntıları bile haber yaptılar!"

Laikliği koruma, Türkiye'yi çağdaşlaştırma adına yapılan hareketin bir "darbe" olduğu itiraf ediidi... İHL'lerin köküne kibrit suyu döken, Kur'an Kurslarını kapatan, başörtülüleri mağdur eden süreçte bazı gazeteciler, "makatına süngü sokulmakla" tehdit edilirken, bazılarının da bu sürece "gönüllü yalakalık" yaptıktan bir bir ortaya çıkıyor.

28 Şubat sürecinde tehdit edilen gazetecilerden biri de Mehmet Altan'dı... Altan, tümgeneral Özkasnak'ın kendisini "makatına süngü" sokmakta tehdit ettiğini söyledi. Bu tavır, "28 Şubatçı kafa"nın nasıl bir "seviye"de olduğunu ortaya koydu. Hep, "laiklik" adına hareket ettiklerini iddia eden bu general, sonunda, 28 Şubat'ın "postmodern bir darbe" olduğunu da itiraf etti. Generalin bu sözterinin bir "itiraf" olduğu bildiriliyor ve savcıların derhal harekete geçmesi isteniyor!...

Tartışmalar, 28 Şubat'ın işkembesinin patladığını, pislik ve kokunun fışkırmaya başladığını gözler önüne seriyor!.

Son günlerdeki tartışmalar, Türkiye'nin kimlerin eline kaldığını da gösteriyor. Bu süreçte yaşanan "kirli ilişkiler" de tek tek ortaya çıkıyor. Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak, Mehmet Altan'ı "makatına süngü" sokmakta tehdit edip "seviye"sini ortaya koyarken, "kartel medyasının seviyesi"ni de şu sözleriyle ortaya koydu:

"Bunlar muhbir, bunlar yalancı, bunlar kundakçı.. Peşimizde dolaşıp, kırıntıları bile haber yaptılar!" Özkasnak bunları söylerken ona cevap

veren Hürriyet'ten Sedat Ergin de "28 Şubat sürecine destek verdim" diyerek,"muhbirlik" yaptığını itiraf etti!

Özkasnak'a suçüstü

28 Şubat sürecini **"Postmodern darbe"** olarak nitelendiren emekli **Tümgeneral Erol Özkasnak'ın açıklamaları,** Anayasal suç olan "darbe" suçunun kabulü olarak değerlendirildi. 12 Eylül darbecilerinin yargılanması için suç duyurusunda bulunan Adana Eski Cumhuriyet Savcısı, Savcı Sacit Kayasu "Açıklamalar suçun ikrarıdır" derken, LDP Genel Başkanı Besim Tibuk, "postmodern darbe diyenler de darbeye ortam sağlayan basının önemli isimleri de yargılanmalıdır" dedi.

Görevde olsam, bugün dava açarım

AKİT'in sorularını cevaplandıran Sacit Kayasu, Özkasnak'ın açıklamaları ile ilgili önemli açıklamalarda bulundu. "Şu anda görevde olsaydım, hemen bugün Erol Özkasnak hakkında suç duyurusunda bulunurdum" diyen Kayasu, "Özkasnak'ın açıklamaları, hırsızın hısızlık itirafına benzemektedir. Darbenin içinde yer alan eski bir komutanın darbe itirafıdır. Türk Ceza Kanunu'nun 146. maddesine göre Erol Özkasnak hakkında soruşturma açılmalıdır" şeklinde konuştu.

"Görev, Ankara savcılarında"

28 Şubat darbesinin 12 Eylül müdahalesinden farklı olduğunu, 28 Şubat'ın gerçekleştirildiği yer olan Ankara'da görevli savcıların harekete geçmesi gerektiğini belirten Kayasu şunları söyledi: "Ben Ankara'da hukukun üstünlüğüne ve demokrasiye inanan pek çok savcı olduğunu tahmin ediyorum. Onlar dava açabilirler. Darbeler ve darbeyi gerçekleştirenler mutlaka yargılanmalıdır. Yargılanmazlarsa Türkiye, önümüzdeki yıllarda yine darbe girişimleri ile karşılaşabilir. Gariban vatandaşlar, işledikleri suçlarla ilgili yargılanıyorsa, darbeyi yapanlar da yargılanmalıdır. Hukuk önünde herkes eşittir."

Tibuk: "Özkaşnak da, darbeci basın da yargılanmalı"

Liberal Demokrat Parti Genel Başkanı Besim Tibuk da Erol Özkasnak'ın "28

Şubat postmodern darbedir" açıklaması ve Özkasnak ile Sedat Ergin arasında yaşanan "Mor üniforma" krizini değerlendirdi. 28 Şubat'ta etkin rol alan Erol Özkasnak'ın darbeyi kabul eden açıklamalarının, 28 Şubat sürecinde işlenen suçu açıkça gösterdiğini ifade eden Tibuk, "Halkımız 28 Şubat'tan bu yana büyük bir beyin yıkama operasyonu yaşadı. Özellikle basının içinde köşeleri tutan, genel yayın yönetmeliğine kadar yükselen bazı isimler, 28 Şubat sürecinde Türk halkına ihanet ettiler. Bana göre darbeyi gerçekleştirenler yargılanmalıdır. Daha da önemlisi darbeye ortam sağlamaya çalışan basının bir bölümü de afişe edilip, yargılanmalıdır."

Ortaklık buraya kadar

28 Şubat sürecinde darbeye destek olan basının, darbenin içerisinde yer alan komutanlar emekli olunca, tepki göstermeye başlamasının herkese ibret olması gerektiğini ifade eden Tibuk sözlerini şöyle sürdürdü: "Erol Özkasnak da söyledi, 28 Şubat sürecinde darbe isteyen basın sadece söyleneni yapabilirdi, ses çıkaramazlardı. Ancak şimdi komutanlar emekli olunca, basın geçmişte yaptıklarını unuturcasına karşı çıkabiliyor. Öküz ölünce ortaklık bozuluyor.

Basının büyük bölümü darbeci

"Basının önemli noktalarında bulunan cunta yanlısı marksistler, 28 Şubat darbesinin gerçekleşmesinde önemli rol oynadı" diyen Tibuk, basının darbelerdeki rolü ile ilgili şunları söyledi: 'Türkiye'de kartel medyası olarak adlandırılan basın kuruluşlarında bir yere gelebilmek, köşe alabilmek için mutlak surette marksist olmak gerekmekte. Bu gazeteciler 27 Mayıs darbesini desteklediler ve Adnan Menderes'in idamına giden yolda önemli rol oynadılar. 60'dan sonra komünizm için İşçi Partisi'ni desteklediler. İşçi Partisi 1969 seçimlerinde sadece iki milletvekili çıkarınca cunta faaliyetlerine destek verdiler. 12 Mart'taki darbe çalışmalarında basın önemli rol oynadı. Bunlar önce demokrasiden bahsederler. Sonra Türkiye'nin tam demokrasi için uygun bir ülke olmadığını söylerler. Halkı sivil idareye karşı soğutarak, ülkeyi 'asker gelsin bizi kurtarsın' havasına sokarlar. 27 Mayıs'ta da, 12 Mart'ta da, 28 Şubat'ta da basın böyle yapmıştır"

İtiraf ortada görev savcılarda

28 Şubat dönemi Genelkurmay Genel Sekreteri Erol Özkasnak'ın bir televizyon programında 28 Şubat'ı **"postmodern darbe"** olarak niteleyerek,

yaşanan sürece bu kavramın çok yakıştığını öne sürmesi ve "tereyağından kıl çeker gibi, eski darbelere benzemeyen bir şekilde, hiç kan akıtmayan, devletin başındaki en büyük insandan ilgili bakanlara kadar hepsi dahil edilerek, yürütülen süreçti. Bu kavram, gerçek bir zeka ürünü" sözlerini sarfetmesi, hukukçular tarafından "darbe yapma suçunun itirafı" olarak değerlendirildi.

Akit'e konuşan Türkiye'nin ünlü ceza hukukçusu **Prof. Dr. Turhan Tufan Yüce,** Özkasnak'ın sözlerinin, "suçun sanıklarınca itirafı" meyanında olduğunu kaydetti. Yüce şunları söyledi: **"Ortada bir suçun olduğu ve bu suçun oluştuğu görülüyor. 28 Şubat bal gibi darbedir. 27 Mayıs'tan hiçbir farkı yoktur, ister postmodern deyin, ister premodern. Hırsızlık suçunu birisi çok ustaca işledi diye, hırsızlık ödüllendirilecek mi? TCK 146'da ne diyorsa o, müeyyidesi de idamdır."**

Darbelerde TCK değil, Isparta yasaları geçerli

"Eski Yunan'da, bugünkü Yunanistan'ın güneyinde kurulmuş olan bir Isparta Devleti vardı. Bu devletin yasalarına göre; hırsızlık yapan suçüstü yakalanırsa cezalandırılıyor, yakalanmazsa kahraman oluyordu. Aynı şey şimdi bizde var. Talat Aydemir, darbe girişiminde bulunup, başaramadığı, yakalandığı için idam ediliyor ama bazıları başardığı için ya da bu işi çok ustaca yaptığı için kahraman oluyor. Bu Isparta hukukudur."

Kamalak'ın Sözleri

FP'nin Anayasa Hukukçusu Prof. Dr. Mustafa Kamalak, Özkasnak'ın sözlerinin, Anayasal bir suçun itirafı şeklinde olduğunu belirterek, "ortada birtakım operasyonlar var, soygunlar var. Milletin malı yağmalanmıştır. Kim yağmaladı? 28 Şubat'a alkış tutanlar. Tüm bu ortaya çıkanlar hep 28 Şubat sonrası olaylar. Özkasnak doğru söylüyor, bu bir darbedir. Peki, ona 'yok değildir' diye itiraz edenler, niye itiraz ediyor? Çünkü bunları şu an yargılayacak irade yok. Ötekiler akıllı davranıyor. Özkasnak'a diyorlarki 'sen ne yapıyorsun, bugün yargılayacak irade yok ama yarın terazi kurulabilir?"

FP Ankara Milletvekili Cemil Çiçek de, Özkasnak'ın sözlerinin tam bir suç itirafı olduğuna dikkat çekerek, "Bu bir suç itirafıdır. Bu itirafın gereği yapılmalıdır. Hukuk devletinde yasa dışı bir iş yapılıyorsa, ilgili savcıların gerekli soruşturmaları başlatması gerekir. Hukuk önünde herkes eşittir, kimseye ayrıcalık yapılamaz. Suç itirafında bulunan askerler hakkında da gerekli işlem kesinlikle yapılmalıdır" dedi.

Eski Savcı Kayasu: 'Özkasnak 146'lık'

12 Eylül ihtilalini yapanlara karşı dava açmak istediği için açığa alınan eski Adana Cumhuriyet Savcısı Sacit Kayasu, 28 Şubatçıların da yargılanması gerektiğini söyledi.

Genelkurmay eski Genel Sekreteri Tümgeneral Erol Özkasnak'ın 28 Şubat sürecini postmodern darbe olarak nitelemesinin ardından bu sürece fiilen katkıda bulunanların Türk Ceza Kanunu'nun 146'ncı maddesine göre suç işlemiş olduklarını söyleyen Sacit kayasu, Ankara Cumhuriyet savcılarının 28 Şubat örtülü darbesini gerçekleştirenlere karşı dava açmaları gerektiğini belirtti. 12 Eylül ihtilaline karşı hazırladığı iddianemenin Anayasa'nın 15. maddesi gerekçe gösterilerek kabul edilmediğini anlatan Kayasu, "28 Şubat süreci ile ilgili olarak öyle bir engel de söz konusu değil. Şimdiye kadar 28 Şubat'la ilgili olarak birçok şey söylenmişti ancak o dönemde yetkili olan bir kişi tarafından bunun postmodern bir darbe olduğu şimdi teyid edilmektedir. Bir kurumun elindeki güce dayanarak anayasal düzene müdahale etmesi TBMM'nin görevini yapmasına engel olması her ne şekilde olursa olsun suç teşkil eder. Bizzat yönetime silah zoruyla el koyup darbe yapmakla, elindeki gücü kullanarak postmodern darbe yapmak arasında fazla bir fark yok" diye konuştu. Hiçbir kurumun hukuku askıya alma hakkının bulunmadığını ifade eden Kayasu, yürürlükteki kanunların da ayrım gözetmeksizin herkese karşı uygulanmasının şart olduğunu belirterek ilgili savcıları göreve çağırdı.

Genelkurmay eski Genel Sekreteri Tümgeneral Erol Özkasnak telefonla katıldığı "Ceviz Kabuğu" adlı televizyon programında 28 Şubat'a postmodern darbe yakıştırmasının yapıldığını hatırlatılması üzerine şunları söylemişti: "Postmodern darbe demişler. Bu ismi kim koymuşsa gerçekten zeka ürünü. Postmodern darbe bence bu sürece yakıştırılan en iyi isimdir."

SEZGİN'DEN KARTEL GAZETECİLERİNE

BUNLAR AHLAKSIZ, EYYAMCI VE OPORTÜNİST
Kamuran Akkuş

28 Şubat sürecinde, komutanların öksürmelerini bile haber yaparak, Paşalara "yaltaklanmakla" suçlanan kartel gazetelerinin, bugün tam tersi davranışlar içerisine girmelerine, emekli generallerin yanı sıra o dönemin ünlü bakanlarından da tepki geldi.

Dönemin Milli Savunma Bakanı İsmet Sezgin de kartel gazetelerini, oportünizm ve eyyamcılıkla" suçladı. 28 Şubat rüzgarıyla kurulan Anasol-D hükümetinin Başbakan Yardımcısı ve Milli Savunma Bakanı İsmet Sezgin, Akit'e yaptığı açıklamada sözkonusu gazetecilerin, "ahlaksız, eyyamcı ve oportünist" olduklarını söyledi. Sezgin, "Bunların vefadan anladıkları, Vefa'daki bozacıdan başka bir şey değil" dedi."İsmet Ağabey", kartel gazeteleri için, "bunlar için gelen ağam, giden paşam" değerlendirmesini yaptı. İsmet Sezgin, kartelin tavrını değerlendirirken, "O zaman iktidarda olanlar dost ve ahbapları idi, bugün de iktidarda olanlarla dostlar. Yarın da kim iktidara gelirse onlarla ahbap dost olacaklar. Kimden daha çok menfaat kopartabiliyorlar, kimlerle işlerini daha çabuk döndürebiliyorlarsa, ister istemez onlara yakın oluyorlar" diye konuştu.

Paşa'nınki suç itirafı

FP Lideri Kutan, "28 Şubat post-modern darbedir" diyen emekli Paşa Erol Özkasnak'ın, Anayasa'yı ihlal suçunu itiraf ettiğini söyledi. Kutan, bu konuda savcıları göreve çağırdı.

FP Genel Başkan Recai Kutan. Genelkurmay eski Genel Sekreteri Erol Özkasnak'ın, "28 Şubat postmodern darbedir" açıklamasının, "Anayasayı ihlal suçunun açık itirafı" diye nitelendi.

"Demokratik ülkelerde bu suç için ne yapılıyorsa bu itirafçı için de aynısı yapılmalıdır" diyerek savcılıkları göreve davet eden Kutan, kendilerinin de yasal yollara başvuracaklarını bildirdi.

Kutan, Şanlıurfa'da şöyle konuştu: "Yani, kendi ağzıyla demektedir ki, 'Bir o dönemde anayasayı ihlal ettik. Meşruiyetsiz bir düzen, bu düzenin yıkılması için elimizden geleni gayreti gösterdik'. İşte bu itiraf etmektedir. Türkiye bir hukuk devletidir. Demokratik bir düzene sahiptir. Demokratik ve hukuk düzenine sahip bir ülkede bu tip davranışlar için yasalar ne yaptıysa aynen yapılmalıdır. Çünkü açık bir itiraf söz konusudur."

HAYALİ LAİKLİK İHLALİ

28 Şubat sürecinde dile getirilen konulardan birinin de "Ezandan, o dönemde laikliği ihlal faaliyetleri yoğunlaşmıştı" iddiasının olduğunu belirten Kutan, şöyle devam etti:

"Bunların hepsi tamamen hayal mahsulü iddialardır. Bugüne kadar ortaya, laiklik ihlaliyle ilgili bir tek somut olay konulabilmiş değildir. Bu tamamen çeşitli başka maksatlarla düzenlenmiş olan bir senaryodur. Elbette tarih bunun değerlendirmesini en iyi şekilde yapacaktır."

28 Şubat'ın bir darbe olduğu görüşünü de yineleyen Kutan, "Bir postmodern darbedir, evet darbe olduğu kesin, ama bizim darbe modern de, isterpostmodern olsun, bu ikisi en ufak bir fark yoktur. Her de darbe darbedir, ona bir anayasa ihlalidir" dedi.

HUKUKÇULAR İNCELİYOR

Kutan, Özkasnak'ın bu açıklaması karşısında yasal yollara başvuracaklarını söylerken, şu konuşmayı yaptı:

"Bu bilinsaydı, ama ilk defa ifade edilmiş bir husus. Gayet tabii bu mesele incelenecek. Özellikle hukukçu arkadaşlarımız tarafından incelendikten sonra ne gerekiyorsa eksiksiz yerine getirilecektir."

Kutan, esefle yolsuzluğuyla ilgili iddiaların da üzerine gideceklerini belirterek, bu olayın örtbas edilmesine asla izin vermeyeceklerini söyledi.

Refah Partisi AİHM önünde

AVRUPA İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılan Refah Partisi'nin avukatlarını dinleyecek. Mahkeme, partinin kapatılmasında Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne göre ihlal olup olmadığını inceleyecek. Refah Partisi'nin kapatılmasından sonra "mevalidi" durumu doğan Necmettin Erbakan, dönemin Adalet Bakanı Şevket Kazan ve maliye eski Bakanı Ahmet Tekdal, 22 Mayıs 1998'de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne başvurmuşlar ve kapatma kararının ülkenin maddi kaynaklarını zedelediğini ileri sürmüşlerdi. Başvuru yapılan dönemin Şevket Kazan ve Ahmet Tekdal'ın katılmasına hükmetti.

■ Zeynel LÜLE / STRASBOURG

Şanlıurfa'da Malatya türküsü istedi

İP lideri Kutan, Şanlıurfa'da onuruna düzenlenen yemeğe gecesine katıldı. Kutan'ın gelişinde, yerel türküler değil, Malatya'nın meşhur "Yeşil Malatya" şarkısının çalınmasından Sabah Şanlıurfa'dan Ceyhun Ilgöz'ün geçen Kutan, ilçe girişinde yaklaşık 200 kadar araç ile karşılandı. İlçe hakkında belediyede verilen bilgiyi dinleyen Kutan, mahalli idareler yatırımın değişmesi gerektiğini belirtirken, il ve ilçelerin aynı bir şekilde Ankara'dan yönetildiğini söyledi. Sözlerinden dolayı Ankara'ya dönemeyen Kutan, geceyi Gaziantep'te geçirdi.

28 Şubat iyi olmuştur

Kenan Evren

12 Eylül'ün mimarı, Genelkurmay eski Başkanı ve 7'nci Cumhurbaşkanı Kenan Evren, 28 Şubat'ta TSK'nın ilkar görevini yerine getirdiğini belirterek, "İyi de olmuştur" dedi.

Evren, dün ABD Florida Atlantik Üniversitesi'nde Türk kimliğini açıklamak için yardım istemek amacıyla gelişiği Başbakanlık'ta gazetecilerin 28 Şubat ile ilgili tartışmaları anımsatmaları üzerine, şöyle konuştu:

"28 Şubat geçeli kaç sene oldu. Hâlâ daha 28 Şubat konuşuyorsunuz. Yapmayın. Yani silahlı kuvvetleri ikide bir de bu gibi konuların içine çekmeyin. Silahlı kuvvetlerin böyle bir şeyde hiçbir zaman gözü olmadı. 28 Şubat'ta ilkar görevini yapmıştır. İyi de olmuştur. Acaba yapmasaydı ne olurdu! Bunu sizin takdirlerinize bırakıyorum."

Evren, "28 Şubat size göre postmodern darbe mi?" sorusuna ise kısaca Milli Güvenlik Kurulu'nda alındığını vurgulayarak, yanıt verdi. 28 Şubat kararını Milli Güvenlik Kurulu'nda dönemin başbakanı da dahil, tüm üyelerin imzalarığını dikkat çeken Evren, "Ama bu teklifi asker kanat göstermiş, Teklif de kabul görmüş. Artık bunun söyleyecek bir şeyi yok. MGK anayasal bir kurum" diye konuştu. ■ ANKARA

ÖRNEK

PAŞA'NINKİ SUÇ İTİRAFI

FP Lideri Kutan, "28 Şubat post-modern darbedir" diyen emekli paşa Erol Özkasnak'ın, Anayasayı ihlal suçunu itiraf ettiğini söledi. Kutan, bu konuda savcıları göreve çağırdı.

FP Genel Başkanı Recai Kutan, Genelkurmay Eski Genel Sekreteri Erol Özkasnak'ın "28 Şubat Postmodern darbedir" açıklamasını, "Anayasa'yı ihlal suçunun açık itirafı" diye niteledi.

"Demokratik ülkelerde bu suç için ne yapılıyorsa bu itiraf içinde aynısı yapılmalıdır" diyerek savcıları göreve davet eden Kutan, kendilerinin de anayasal yollara başvuracaklarını bildirdi.

Kutan, Şanlıurfa'da şöyle konuştu:

"Yani, kendi ağzıyla demektedir ki, 'biz o dönemde anayasayı ihlal ettik. Meşru olan bir düzen, bu düzenin yıkılması için elimizden gelen gayreti gösterdik.' Bunu itiraf etmektedir. Türkiye bir hukuk devletidir. Demokratik bir düzene sahiptir. Demokratik ve hukuk düzenine sahip bir ülkede bu tip davranışlar için yasalar ne yapıyorsa aynen yapılmalıdır. Çünkü açık bir itiraf sözkonusudur."

HAYALİ LAİKLİK İHLALİ

28 Şubat sürecinde dile getirilen konulardan birinin de "Efendim, o dönemde laikliği ihlal faaliyetleri yoğunlaşmıştı" iddiasının olduğunu belirten Kutan, şöyle devam etti:

"Bunların hepsi tamamen hayal mahsülü iddialardır. Bugüne kadar ortaya, laiklik ihlaliyle ilgili tek somut olay konulabilmiş değildir. Bu tamamen çeşitli başka maksatlarla düzenlenmiş olan bir senaryodur. Elbette tarih bunun değerlendirilmesini en iyi şekilde yapacaktır."

28 Şubat'ın bir darbe olduğu görüşünü de yineleyen Kutan, "Bir postmodern darbedir, evet darbe olduğu kesin ama ister adına modern de ister postmodern de aralarında en ufak bir fark yok. Öyle de olsa, böyle de bir Anayasa ihlalidir" dedi.

HUKUKÇULAR İNCELİYOR

Kutan, Özkasnak'ın bu açıklaması karşısında yasal yollara başvurup başvurmayacakları sorusuna da şu karşılığı verdi:

"Bu biliniyordu ama ilk defa ifade edilmiş bir husus. Gayet tabii bu mesele incelenecek. Özlellikle hukukçu arkadaşlarımız tarafından

incelendikten sonra ne gerekiyorsa eksiksiz yerine getirilecektir."

Kutan, enerji yolsuzluğuyla ilgili iddiaların da üzerine gideceklerini belirterek, bu olayın örtbas edilmesine izin vermeyeceklerini söyledi.

28 ŞUBAT İYİ OLMUŞTUR

12 Eylül'ün mimarı, Genel Kurmay Eski Başkanı ve 7'nci Cumhurbaşkanı Kenan Evren, 28 Şubat'ta TSK'nın ikaz görevini yerine getirdiğini belirterek, **"İyi de olmuştur"** dedi.

Evren, dün ABD Florida Atlantik Üniversitesi'nde Türk kürsüsü açılması için yardım istemek amacıyla geldiği Başbakanlık'ta, gazetecilerin 28 Şubat ile ilgili tartışmaların anımsatılması üzerine söyle konuştu:

"28 Şubat geçeli kaç sene oldu. Hala daha 28 Şubat'ı konuşuyorsunuz. Yani silahlı kuvvetleri iki de bir de bu gibi konuların içine çekmeyin. Silahlı Kuvvetlerin böyle bir şeyde hiçbir zaman gözü olmadı. 28 Şubat'ta ikaz görevini yapmıştır. İyi de olmuştur. Acaba yapmasaydı ne olurdü? Bunu sizin takdirlerinize bırakıyorum."

Evren, '28 Şubat size göre postmodern darbe mi?' sorusuna ise kararın Milli Güvenlik Kurulu'nda alındığını vurgulayarak yanıt verdi. 28 Şubat kararını Milli Güvenlik Kurulu'nda dönemin Başbakan'ı da dahil, tüm üyelerin imzaladığına dikkat çeken **Evren, "Ama bu teklifi askeri kanat götürmüş. Teklif de kabul görmüş. Artık bunun söyleyecek bir şeyi yok. MGK anayasal bir kurum"** diye konuştu.

MEDYAANALİZ
medyaanaliz@zaman.com.tr

Benim ne kredi borcum var, ne de ticari sırrım var. Bana çamur atan cami duvarına yapar.
Turgut Yılmaz / Hürriyet'in sürmanşeti

POST-MOR bir etik tartışması

"Cesaret edemezdi"-"cesaret ettim" polemiği, "kırıntıları manşet yapan" ve "arkadaşlarını satan" gazeteciler tartışmasını başlattı.

Eski Hürriyet Genel Sekreteri Erol Özkasnak arasında yaşanan gelecek Türk basınının 28 Şubat sürecinde yaşanan kararlar hakkındaydı. Ancak medya yazarlarının bu tartışmada bir noktayı daha yoğun bir şekilde tartışmaya başladıkları "haber kavgasının ardındaydı." diyerek tartışmaya kapı aralayan Özkasnak "Cesaret edemezdi" diyerek bir dönemi haber ... "Cesaret ettim" dedi. Ve bir 'post-mor etik' tartışması alevi etti...

Hürriyet Gazetesi'ne emekli Tümgeneral Erol Özkasnak arasında yaşanan gelecek Türk basınının 28 Şubat sürecinde yaşanan kararlar hakkındaydı. Ancak medya yazarlarının bu tartışmada bir noktayı daha yoğun bir şekilde tartışmaya başladıkları "haber kavgasının ardındaydı." diyerek tartışmaya kapı aralayan Özkasnak "Cesaret edemezdi" diyerek bir dönemi haber ... "Cesaret ettim" dedi. Ve bir 'post-mor etik' tartışması alevi etti...

Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak'ın birçok gün Milliyet'in yayınlanan röportajında "Darbeyi Sedat Ergin'i arıyoruz ve cesaret bana verdim" diye yaptı yanıt verdiği kişi değil. Zaten Ergin'in bana taş atmaya cesaret ettiği gözlemcisi de mümkün değildi. O dönem gazetelere yaşanmak için herkesi bilme ederler emeli sadan kendiliğinden Sedat Ergin, dün hem kendi köşesinde hem de Milliyet Gazetesi'nde sorup verdi. Ancak medya bu tartışmada bir noktayı daha yoğun bir şekilde tartışmaya başladıkları "haber kavgasının ardındaydı." diyerek tartışmaya kapı aralayan Özkasnak "Cesaret edemezdi" diyerek bir dönemi haber ... "Cesaret ettim" dedi. Ve bir 'post-mor etik' tartışması alevi etti...

Özkasnak'ın "Eğer bu darbe post—modern darbe olursa, Anayasaya uygun diyor mu, yoksa aykırı mı" sorusuna verdiği cevap da özgün. "Post—modern darbe sözü kapan ben değilim. Anayasaya göre darbe yapmak tabii ki suçtur. Anayasada, Cumhuriyetimizin ilk iatik, Atatürkçü, milliyetçi ilkelerine uygun olarak

Arşiv Kopyası

Generalin darbe itirafı!

Radikal

Özkasnak: 28 Şubat postmodern darbeydi

28 Şubat döneminin Genelkurmay Genel Sekreteri emekli Tümgeneral Erol Özkasnak, [illegible] döneminde "post-[illegible] darbe" olarak adlandırdı. Kanal 6'daki Ertuğrul Özkök'e konuk olan [illegible] Tayyip Erdoğan'ın [illegible] şöyle gitti, tabi [illegible] yöntemlerin bir [illegible] bir hareketin [illegible] devletin tasfiyesi [illegible] 1923 [illegible] ilgili bazıları kesin hesap [illegible] cezalarını çektiler sürecti. Bu kez [illegible] geçişi bir soru işareti." dedi.

Özkasnak'ın "Eğer bu darbe post—modern darbe olursa, Anayasaya uygun diyor mu, yoksa aykırı mı" sorusuna verdiği cevap da özgün. "Post—modern darbe sözü kapan ben değilim. Anayasaya göre darbe yapmak tabii ki suçtur. Anayasada, Cumhuriyetimizin ilk iatik, Atatürkçü, milliyetçi ilkelerine uygun olarak [illegible] önleri bizi edilen Cumhuriyet'in temelleri sarsılmak istenmiştir. Dolayısıyla anayasaya aykırılık varsa, bu 28 Şubat sürecinde yer alan aktörler tarafından değil, tümüyle o zamanın meşru bileşenleri tarafından yapılmıştır."

Dönemin Dışişleri Komutanı Şeref Devrişoğlu ise 28 Şubat'ın anayasal zeminde olduğunu ve asla darbe olarak nitelenmeyeceğini söyledi.

28 Şubat'ın medya mağdurları ne dediler:

M. Ali Birand:

Emekli paşa asıtan, tarihlerini giyerek, sitteki olarak dalar bi'r oldu. Aralığı kaçırdığı, planlarını bir insana, şimdi çıkıp [illegible] değişiklik yapılmış, [illegible] yıkma girişi ve son anda [illegible] gibi ağlamalar karşısında kalar gözüdü. Kimi gazetecilerin [illegible] bilmiyorlar. Bundan çıkarılacak ders, darbenin açıkça bana söylenmesinden ne çok daha artık. Özkasnak bu ilişkiler açıklamalı sürecek.

Cengiz Candar:

Özkasnak o kadar cesurlu bir açıklama yapmış durumda ki, 28 Şubat'la kimin ne ayrıntılarına ve nasıl rol oynadığını açıkça vurmuş durumdur ve neyse ki sonuçları bir durumda olduğuna kendisi açıkça yakınmış bulunuyor. Burada şuna dikkat etmek lazım, gündüz [illegible] ve diğer köşeyazarı, manşete çıkıyor, medyayı kullanıyor, başka alternatif bir [illegible] yapıyor diye. Özkasnak, bir açıdan anayıla medyanın [illegible] kimin [illegible] olduğunu [illegible] yaşıp kendi arkadaşlarını [illegible] olduğunu ifşa ediyor. Diğer taraftan bakıldığında Özkasnak'ın açıklamaları tarihi bir açıklamadır.

Mehmet Altan:

Buna daha önce bazı gazeteler de açıklamıştı. O dönem, dolaşıt verici bir Gündüz, kendisiyle Cuma Kahoğu'nda [illegible], '28 Şubat post—modern bir darbedir.' dedi. Bu anayasal suçtur, yargılanmalı! [illegible] Yazdıklarını kabul ediyor. Tabii tek insanlarla uğraşılar. Bunlar çok ciddi tesadüf [illegible] haber, profesörlerin 1960 yılında organizasyonlar [illegible] para alırken bugün alışıyor kadar para [illegible] yazıyor, [illegible] bugün bulaşa sokan yazı, bu muşları kışkırtan bir yazıydı. Yine de orta yaşını yaşıtanlar, onun makalesini alıngı [illegible], [illegible] gazetelerde [illegible]

POST-MOR
BİR ETİK TARTIŞMASI

"Cesaret edemezdi" "cesaret ettim" polemiği, "kırıntıları manşet yapan" ve "arkadaşlarını satan" gazeteciler tartışmasını başlattı.

Hürriyet Gazetesi ile emekli Tümgeneral Erol Özkasnak arasında yaşanan polemik Türk basınının 28 Şubat döneminde yaşanan karanlık noktalarından bir bölümüne daha ışık tutuyor. Medya şimdi "kırıntıları manşet yapan ve arkadaşlarını satan" gazetecileri tartışmaya başladı.

Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak'ın önceki gün Milliyet'te yayınlanan röportajında "Gazeteci Sedat Ergin'i aradığım ve onun bana 'mortusu' diye esprili yanıt verdiği iddiası doğru değil. Zaten Ergin'in bana bu cevabı verecek cüreti göstermesi de mümkün değildi. O dönem generallere yaranmak için herkesi ihbar edenler şimdi aslan kesildi." Sözlerine Sedat Ergin, dün hem kendi köşesinde hem de Milliyet Gazetesi'nde cevap verdi. Ancak medya bu tartışmada bir noktayı daha yoğun bir şekilde tartışmaya başladı. 28 Şubat sürecinde yapılan "gazetecilik!" Özkasnak'ın "O dönemde Genelkurmay karargahıyla çalışabilmek için askeri kaynaklı haber kırıntılarını bile manşet yaparak komutanlara yaranmaya çalışan, karargah, bir şey söylemeden haber kaynaklarını ihbar eden kalemler," ifadesiyle başlayan tartışmada herkes "kırıntıtarı manşet yapan" ve arkadaşlarını "satan" gazetecileri tartışmaya başladı.

'28 Şubat'ı destekledim'

Özkasnak'ın ağır eteştirilerini "Bu ifadeler kızgınlık içinde söylenmiş, amacını aşan sözlerdir." İfadesiyle değerlendiren Sedat Ergin'in yazısında "Bu satırların yazarı, o dönemde köşe yazılarında Refahyol hükümetine muhalefet etmiş, 28 Şubat sürecine de destek vermiş biridir. Cumhuriyet'e gönül vermiş biri olarak o gün doğru yaptığına bugün de inanmaktadır" demesi de gazetecinin bağımsızlığını ne derece koruyabildiği ve ne derece taraf olduğunu gözler önüne sermesi açısından ilginç.

Tartışmaya yine Hürriyet gibi Doğan Grubu'na bağlı olan Milliyet Gazetesi'nin de farklı açılardan girmesi dikkat çekici bir diğer nokta.

GENERALİN DARBE İTİRAFI

28 Şubat döneminin Genelkurmay Genel Sekreteri emekli Tümgeneral Erol Özkasnak, 28 Şubat sürecini "post-modern darbe" olarak niteledi. Kanal 6'daki Ceviz Kabuğu'na konuk olan Özkasnak, "Tereyağından kıl çeker gibi, eski darbelere benzemeyen bir şekilde, hiç kan akıtmayan, devletin başındaki en büyük insandan ilgili bakanlara kadar hepsi dahil edilerek yürütülen süreçti. Bu kavram gerçek bir zeka ürünü" dedi.

Özkasnak'ın "Eğer bu darbe post-modern darbe olursa, Anayasa'ya uygun oluyor mu, yoksa aykırı mı?" sorusuna verdiği cevap da ilginçti: "Post-modern darbe ismini koyan ben değilim. Anayasa'ya göre darbe yapmak tabii ki suçtur. Anayasa'da, Cumhuriyetimizin laik, Atatürkçü, milliyetçi nitetiklerine uygun olarak esasları belli edilen Cumhuriyetin temeleri sarsılmak istenmiştir. Dolayısıyla Anayasa'ya aykırılık varsa, bu 28 Şubat sürecinde yer alan askerler tarafından değil, bizatihi o zamanın meşru hükümeti tarafından yapıtmıştır."

Dönemin Donanma Komutanı Salim Dervişoğlu ise 28 Şubat'ın Anayasal çerçevesi olduğunu ve asla darbe olarak nitelenemeyeceğini söyledi.

28 Şubat'ın medya mağdurları ne dediler:

M. Ali Birand:

Emekli paşa sussun, terliklerini giysin, evinde otursa daha iyi eder. 'Andıç'ı hazırlamış, planlanmış bir insanın, şimdi çıkıp doğruları ortaya koyma çabasına girmesi, biraz komik. Zira o dönemde basına karşı yöneltilen, basını yönlendirme heraketinin mimarı, kendisi. Özkasnak sadece yönlendirmekle kalmadı, baskı yaptı, cezalandırma yoluna gitti ve son andıç örneğinde olduğu gibi lekeleme kampanyasına kadar götürdü. Kimi gazetecilerin meslektaşlarını ihbar ettiklerini belirtiyor. Bundan şüpheleniyordum; ama Özkasnak açıkça bunu söyleyince hissettiğim acı çok daha arttı. Özkasnak bu kişileri açıklamak zorunda.

Cengiz Çandar:

Özkasnak o kadar önemli bir açıklama yapmış durumda ki, 28 Şubat'ta kimin ne oynadığını ve nasıl rol oynadığını açığa vurmuş durumda ve medya açısından ne kadar utanç verici bir durumda olduğunu kendisi açığa çıkartmış bulunuyor. Burada şuna dikkat etmek lazım, şimdiye kadar asker suçlanıyordu, maniple ediyor, medyayı kullanıyor, baskı altında medya bu işleri yapıyor diye. Özkasnak, bu açıklamasıyla medyanın baskı altında falan değil gönüllü olarak yalakalık yapıp kendi arkadaşlarını ihbar edenler olduğundan söz ediyor. Bir döneme ayna tutmak bakımından Özkasnak'ınaçıklaması tarihi bir açıklamadır.

Mehmet Altan: Bunu daha önce bazı gazeteler de açıklamıştı. O dönem, dehşet verici bir dönemdir, kendisini Ceviz Kabuğu'nda izledim. "28 Şubat post-modern bir darbedir' dedi. Bu Anayasal suçtur, yargılanması lazım. Yaptıklarını kabul ediyor. Teke tek insanlarla uğraşttıar. Bugün çok garip tesadüf ki, bugünkü haber, profesörlerin 1993 yılında orgeneraller kadar para alırken, bugün albaylar kadar para aldığını yazıyor. Benim başımı belaya sokan yazı, bu maaşları kıyaslayan bir yazıydı. Telefon edip gazete yönetimine, 'onun makatına süngü takar, cepheleri gezdiririm' demişti.

POSTA, 16.01.2001, Salı, S.11

"Rengahenk!"

Güler Kazmacı yazıyor

Etraf "rengarenk"! Beyazlı mı mavilimi mi, "hayır morlu"!

Özkasnak: "Bana morlu diye cevap vermedi, veremezdi zaten, CÜRET edemezdi" diyor.

"Cüretkar" gazeteci Sedat ERGİN ise yine cesur: "Hatırlamıyor, tabii dedim" diye cevap veriyor.

Etraf "rengarenk!"

MHP: "Askeri siyasetin içinde telaffuz etmek yanlıştır" diye bağırıyor.

Ama eski Genelkurmay Genel Sekreteri sivaseti kendisi telaffuz ediyor: "Evet 28 Şubat postmodern bir darbedir".

Etraf "rengarenk"...

Dönemin komutanlarından olup şimdi emekli yaşayan Salim DERVİŞOĞLU başka bir yorum yapıyor:

"28 Şubat darbe değildi, Anayasal bir müdahaleydi. Çünkü altında hükümetin de imzası vardır."

Etraf "rengarenk"!

Biz demokrasi aşıkları. "Yaşasın, ilk kez bu konu açıkça ortaya konup konuşuluyor" diye seviniyoruz.

Bazı demokrasi korkakları: "Amanın bu konuşmalardan sonra yine başımıza bir iş açılır mı?" şeklinde tartışmaları tehlikeli buluyorlar.

Etraf "rengarenk"!

ANAP lideri "kimseden korkumuz yok" diye kafa tuttuktan sonra ekliyor:

"Halkın gündemi başka konularken bu tartışmalar yapaydır. Ve birileri belli yerlere yaranma telaşındadır".

Recai KUTAN rüzgarı "burundan" almış: "28 Şubat demokrasiye darbedir" diye haykırıyor.

Etraf "rengarenk"!

Ama bu arada Beyaz Enerjinin içindeki "renkler" gözden kaybolmaz umarım.

Çünkü gayet belli ki gensoru falan "işlemeyecek"...

Ve de "Mavi Akım" projesinin içinden çıkan "siyah" suçlamalar...

Rengarenk olmak demokrasinin gereğidir, daha sağlıklı kılar düşünceleri.

Ama eğer Beyaz Enerji ve Mavi Akım'a itibar azalırsa "ahenk" kalmaz.

Oysa ihtiyacımız rahmetli CAN YÜCEL'in şiirinin adı gibi: "Rengahenk"!

Bizkalan.com

"RENGAHENK!"
Güler Kazmacı Yazıyor

Etraf "rengarenk"! Beyazlı mı mavili mi, "hayır morlu"!

Özkasnak: "Bana morlu diye cevap vermedi, veremezdi zaten, CÜRET edemezdi" diyor.

"Cüretkar" gazeteci Sedat ERGİN ise yine cesur: "Hatırlamıyor, tabii dedim" diye cevap veriyor:

Etraf "rengarenk!" MHP: "Askeri siyasetin içinde telaffuz etmek yanlıştır" diye bağırıyor.

Ama eski Genelkurmay Genel Sekreteri siyaseti kendisi telaffuz ediyor: "Evet 28 Şubat postmodern bir darbedir"

Etraf "rengarenk"!..

Dönemin komutanlarından olup şimdi emekli yaşayan Salim DERVİŞOĞLU başka bir yorum yapıyor:

"28 Şubat darbe değildir, Anayasal bir müdahaleydi. Çünkü altında hükümetin de imzası vardır."

Etraf "rengarenk"!

Biz demokrasi aşıkları. "Yaşasın, ilk kez bu konu açıkça ortaya konup konuşuluyor" diye seviniyoruz.

Bazı demokrasi korkakları: "Amanın bu konuşmalardan sonra yine başımıza bir iş açılır mı?" şeklinde tartışmaları tehlikeli buluyorlar.

Etraf "rengarenk"!

ANAP lideri "kimseden korkumuz yok" diye kafa tuttuktan sonra ekliyor:

"Halkın gündemi başka konularken bu tartışmalar yapaydır. Ve birileri belli yerlere yaranma telaşındadır"

Recai KUTAN rüzgârı "burundan" almış:

"28 Şubat demokrasiye darbedir" diye haykırıyor.

Etraf "rengarenk"!

Ama bu arada Beyaz Enerjinin içindeki "renkler" gözden kaybolmaz umarım.

Çünkü gayet belli ki gensoru falan "işlemeyecek"

Ve de "Mavi Akım" projesinin içinden çıkan "siyah" suçlamalar...

Rengarenk olmak demokrasinin gereğidir, daha sağlıklı kılar düşünceleri.

Ama eğer Beyaz Enerji ve Mavi Akım'a itibar azalırsa "ahenk" kalmaz.

Oysa ihtiyacımız rahmetli CAN YÜCEL'in şiirinin adı gibi:

"Rengarenk"!

(POSTA, 16 OCAK 2001, SALI, S.13)

Türkiye'yi ve insanları çok seviyoruz

POSTA

16 OCAK 2001 SALI 125.000 LİRA

16 Ocak 2001 Salı

POSTA

Mehmet Ali Birand yazıyor

28 Şubat sendromu

Genelkurmay Başkanlığı'nın eski genel sekreteri emekli general **Erol Özkasnak**'ın açıklamaları, yakın tarihimizin tartışmalı bir dönemine ışık tuttu.

28 Şubat olayının **"farklı bir darbe"** olduğunu yazdığım günlerdeki telefon konuşmalarımızı hatırlarım, bağıra çağıra bunun bir darbe sayılamayacağını söylüyordu. Emekliye ayrılınca ya fikir değiştirdi veya emekliye sevkedilmesinin verdiği kızgınlıkla **"Postmodern darbe diyenleri haklı"** görüyor.

Özkasnak'ın bu açıklamaları, 97-98 döneminin nasıl sarsıntılarla geçtiğini, yöntem açısından silahlı kuvvetler içinde de nasıl görüş ayrılıklarının yaşandığını, değerlendirme farklılıklarının bulunduğunu ortaya koydu.

Anlaşıldığına göre, Genelkurmay 28 Şubat'ı darbe olarak nitelerken, Dervişoğlu gibi komutanlar farklı bir yaklaşımı benimsemişler.

Türkiye'nin bu en sarsıntılı yıllarında, medya ile asker ilişkilerindeki çarpıklıklar da aydınlığa çıktı.

Erol Özkasnak, psikolojik savaş üstadıydı.

Genelkurmay'ın görüşlerini paylaşmayan kişilere karşı nasıl bir yıpratma kampanyası uyguladığını en yakından bilenler arasındayım.

Medyadaki yandaşlarına yazılar yazdırır, mektup kampanyaları düzenlettirir, zamanın da bizzat telefon edip korku salardı.

Başa çıkamadıklarına karşı **andıç** hazırlatır, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin tarihinde görülmemiş **"hedef gösterme"** operasyonuna dahi girebilme cesaretini bulmuş bir genel sekreterdi.

Ancak fazla ileriye gittiği sonucuna varılmış olacak ki, Genelkurmay'daki nöbet değişiminden sonra komutanları tarafından emekliye sevkedildi. Eğer 28 Şubat'ta olsaydı, bugün hala komutanlığını sürdürüyor olurdu.

Çevik Bir-Erol Özkasnak ikilisi kendilerine öylesine güveniyorlardı ki eski Deniz Kuvvetleri Komutanı rahmetli **Güven Erkaya**'yı, ayrılması için baskı altına dahi almışlardı. **Çevik Bir**'in, **Erkaya** ile telefon görüşmesine bizzat tanık olmuş, Erkaya'nın üzüntüsünü görmüştüm.

Bu defa yanlış hedef seçti

Erol Özkasnak bu defa yanlış hedef seçti. Hele Milliyet Gazetesi'ne verdiği [illegible] **Ertuğrul Özkök** ile **Sedat Ergin**'i meslekdaşlarını ihbar edenler arasında göstermesi bunun en tipik örneği.

Ertuğrul Özkök ile **Sedat Ergin** bu çalkantılı dönemde [illegible] meslekdaşlarını [illegible] edilmedikleri [illegible] tam tersine, haksız şekilde suçlanan gazetecileri korumuşlardır.

[illegible] bir bildiğimden dolayı çok rahatlıkla yazabiliyorum.

Çevik Bir, Hürriyet ve Milliyet'teki bazı yazarların işten atılmalarını istediği zaman **Aydın Doğan** ile **Ertuğrul Özkök** karşı çıkmışlar ve direnmişlerdir. Başka gazetelerin aksine, [illegible] hareket etmemişlerdir. Özel konuşmalarında komutanlara, basın kıyımı yapmamaları gerektiğini anlatmışlardır.

Sedat Ergin, hem yazılarında hem de [illegible] programlarında o günlerin modasına uymayan, arkadaşlarını satmaya [illegible] nadir gazetecilerden biri olmuştu.

Erol Özkasnak hatalı.

Çevik Bir gibi susmayı tercih etmeliydi. Zira söyleyecek hiç sözü yok. Tam aksine konuştukça hatalarını kendi kendine ortaya çıkarıyor.

Türk Silahlı Kuvvetleri'ni onurlandırmıyor. Bu önemli kurumu zedeliyor. Eğer doğrulardan söz edecekse, gerçek ihbarcıları ortaya koysun...

Dikkatlerden kaçırılmaması gereken bir son noktaya değinmek istiyorum.

TSK, geleneklerini en iyi koruyan bir kurumdur. Çizgiyi aşan, geleneklere uymayanları, zamanında ne kadar güçlü olsalar, ne kadar alkışlansalar dahi içinde tutmuyor.

E-mail: mbirand@attglobal.net
Fax: (0212) 478 51 17

"28 Şubat postmodern bir darbe" sözü tartışma yaratan emekli paşa kendini savundu

Klasik darbe olmazdı

28 Şubat'taki koşulların 12 Mart ve 12 Eylül'deki müdahalelere uygun olmadığını söyleyen Özkasnak Paşa, "28 Şubat olmasaydı 18 Nisan seçimleri böyle sonuçlanmazdı" diye konuştu

28 Şubat polemiği sürüyor

"Temel tartışma kısırlaştırıldı"

M. Yılmaz

Son tartışmaların, temel tartışmalar olmasına karşı antidemokratik biçimde kısırlaştığını söyleyen ANAP lideri Mesut Yılmaz, "Belli kişiler demokrasiye karşı görevlerini unutarak birilerine yaranma gayretine girdi" diye konuştu. Yılmaz, Özkasnak'ın "Vaktiyle bize yaranmak isteyenler şimdi aslan kesildi' sözleri için de, "Aslanlarla kaplanlarla ilgili değilim" dedi.

Evren: Postmodern darbe değil ikaz

K. Evren

[illegible] Cumhurbaşkanı Kenan Evren, Özkasnak'ın 28 Şubat post-modern bir darbedir" açıklaması için "Türk Silahlı Kuvvetleri ikaz görevini yapmıştır ve iyi de olmuştur" dedi. Evren şöyle konuştu: "28 Şubat geçeli kaç sene oldu. Hala 28 Şubat'ı konuşuyorsunuz. Yapmayın böyle. TSK'yı ikide bir bu konuların içerisine çekmeyin. TSK'nın böyle bir şeyde hiçbir zaman gözü olmadı.

Kutan: Bu darbe anayasa ihlali

R. Kutan

FP Genel Başkanı Recai Kutan, Özkasnak'ın 28 Şubat sürecinde Anayasa'nın ihlalini itiraf ettiğini savunarak, "Demokratik ve hukuk düzenine sahip olan bir ülkede bu tür davranışlar için yasalar ne diyorsa aynen yapılmalıdır" dedi. Özkasnak'ın 28 Şubat'la ilgili "meşru olan bir düzenin yıkılması için elimizden gelen gayreti gösterdik" itirafında bulunduğunu ifade eden Kutan savcıları göreve çağırdı.

Genelkurmay eski Genel Sekreteri Erol Özkasnak, "28 Şubat postmodern bir darbe" sözüne tepki gelmesi üzerine kendini savundu.

Erol Özkasnak

Bugün 28 Şubat sürecini küçümsemeye çalışanların Güven Erkaya ve Çevik Bir'e karşı "kıskançlık hissiyle" hareket ettiğini savunan Özkasnak, "Tek bir mermi atılmadı, tek bir burun kanamadı. Tıpkı NATO'nun Varşo Paktı'nı teslim alması gibi" dedi. Özkasnak şu açıklamaları yaptı:

"28 Şubat, günün koşullarına uygun bir yöntemde gerçekleştirildi. O günün koşullarında 12 Mart ve 12 Eylül gibi klasik müdahale yapılamazdı. Cumhuriyetin karşılaştığı tehlike, bir tek mermi atılmadan, demokratik mekanizmaların harekete geçirilmesiyle bertaraf edilmiştir. Silahsız kuvvetler kavramını kullanmamızın nedeni bu. Tıpkı 31 Mart Vak'ası gibi ülke, eşi görülmemiş planlı bir irtical kalkışmayla karşı karşıyaydı. Bu tespitten sonra demokratik mekanizmaların harekete geçirilmesi yoluyla tehlikenin bertaraf edilmesi kararlaştırıldı.

28 Şubat sürecinin başlangıcı 11 Ocak 1997'dir. Dönemin Cumhurbaşkanı Sayın Demirel, Genelkurmay'a davet edilmiş ve kendisine 28 Şubat günü MGK'da verilen bilgileri içeren bir brifing sunulmuştur. Bu bilgiler toplumun aydınlatılması amacıyla basına, yargıya ve üniversite mensuplarına tekrarlandı.

Meclis 28 Şubat ürünü

Bugün 28 Şubat'ı küçümseyenlerin bilmesi gereken gerçek şudur: O süreç başarılı olmasaydı 18 Nisan 1999 seçim sonuçları alınamazdı. Cumhuriyete karşı irtical faaliyetlerin kaynağı akımlara 18 Nisan'da oy desteği düşmüşse, bunun nedeni 28 Şubat sürecidir."

Mehmet Ali Birand yazıyor
28 ŞUBAT SENDROMU

Genelkurmay Başkanlığı'nın eski genel sekreteri emekli general **Erol Özkasnak**'ın açıklamaları, yakın tarihimizin tartışmalı bir dönemine ışık tuttu.

28 Şubat olayının **"farklı bir darbe"** olduğunu yazdığım günlerdeki tetefon konuşmalarımızı hatırlarım, bağıra çağıra bunun bir darbe sayılamayacağını söylüyordu. Emekliye ayrılınca ya fikir değiştirdi veya emekliye sevkedilmesinin verdiği kızgınlıkta **"Postmodern darbe diyenleri haklı"** görüyor.

Özkasnak'ın bu açıklamdan, 97-98 döneminin nasıl sarsıntılarla geçtiğini, yöntem açısından Silahlı Kuvvetler içinde de nasıl görüş ayrılıklarının yaşandığını, değerlendirme farklılıklarının bulunduğunu ortaya koydu.

Anlaşıldığına göre, Genelkurmay 28 Şubat'ı darbe olarak nitelerken, Dervişoğlu gibi komutanlar farklı bir yaklaşımı benimsemişler.

Türkiye'nin bu en sarsıntılı yıllarında, medya ile asker ilişkilerindeki çarpıklıklar da aydınlığa çıktı.

Erol Özkasnak, psikolojik savaş üstadıydı.

Genelkurmayın görüşlerini paylaşmayan kişilere karşı nasıl bir yıpratma kampanyası uyguladığını en yakından bilenler arasındayım.

Medyadaki yandaşlarına yazılar yazdırır, mektup kampanyaları düzenlettirir, zamanın da bizzat telefon edip korku salardı.

Başa çıkamadıklarına karşı **andıç** hazırlatır, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin tarihinde görülmemiş **"hedef gösterme"** operasyonuna dahi girebilme cesaretini bulmuş bir genel sekreterdi.

Ancak fazla ileriye gittiği sonucuna varılmış olacak ki, Genelkurmay'daki nöbet değişiminden sonra komutanları tarafından emekliye sevkedildi. Eğer 28 Şubat'ta olsaydı, bugün hala komutanlığını sürdürüyor olurdu.

Çevik Bir-Erol Özkasnak ikilisi kendilerine öylesine güveniyorlardı ki eski Deniz Kuvvetleri Komutanı rahmetli **Güven Erkaya**'yı, ayrılması için baskı altına dahi almışlardı. **Çevik Bir**'in **Erkaya** ile telefon görüşmesine bizzat tanık olmuş, Erkaya'nın üzüntüsünü görmüştüm.

Bu defa yanlış hedef seçti

Erol Özkasnak bu defa yanlış hedef seçti. Hele Mitliyet Gazetesi'ne verdiği demeçte, **Ertuğrul Özkök** ite **Sedat Ergin**'i meslekdaşlarını ihbar edenler arasında göstermesi bunun en tipik örneği.

Ertuğrul Özkök ile **Sedat Ergin** bu çalkantılı dönemde hiçbir mestektaşlarını ihbar etmedikleri gibi, tam tersine, haksız şekilde suçlanan

gazetecileri korumuşlardır.

Bunu bire bir bildiğimden dolayı, çok rahatlıkla yazabiliyorum.

Çevik Bir, Hürriyet ve Milliyet'teki bazı yazarların işten atılmalarını istediği zaman **Aydın Doğan** ile **Ertuğrut Özkök** karşı çıkmışlar ve direnmişlerdir. Başka gazetelerin aksine, emirle hareket etmemişlerdir. Özel konuşmalarında komutanlara, basın kıyımı yapmamaları gerektiğini antatmışlardır.

Sedat Ergin, hem yazılarında hem de tetevizyon programlarında o günlerin modasına uymayan, arkadaşlarını satmayan nadir gazetecilerden biri olmuştu.

Erol Özkasnak hatalı.

Çevik Bir gibi susmayı tercih etmeliydi. Zira söyleyecek hiç sözü yok. Tam aksine konuştukça hatalarını kendi kendine ortaya çıkarıyor. Türk Silahlı Kuvvetleri'ni onurlandırmıyor. Bu önemli kurumu zedeliyor. Eğer doğrulardan söz edecekse, gerçek ihbarcıları ortaya koysun.

Dikkatlerden kaçırılmaması gereken bir son noktaya değinmek istiyorum.

TSK, geleneklerini iyi koruyan bir kurumdur. Çizgiyi aşan, geleneklere uymayanları, zamanında ne kadar güçlü olsalar, ne kadar alkışlansalar dahi içinde tutmuyor.

"28 Şubat postmodern bir darbe" sözü tartışma yaratan emekli paşa kendini savundu.

KLASİK DARBE OLMAZDI

Genelkurmay eski Genel Sekreteri Erol Özkasnak, "28 Şubat postmodern bir darbe" sözüne tepki gelmesi üzerine kendini savundu.

Bugün 28 Şubat sürecini küçümsemeye çalışanların Güven Erkaya ve Çevik Bir'e karşı "kıskançlık hissiyle" hareket ettiğini savunan Özkasnak, "Tek bir mermi atılmadı, tek bir burun kanamadı. Tıpkı NATO'nun Varşo Paktı'nı teslim alması gibi" dedi. Özkasnak şu açıklamaları yaptı:

"28 Şubat, günün koşullarına uygun bir yöntemde gerçekleştirildi. O günün koşullarında 12 Mart ve 12 Eylül gibi klasik müdahale yapılamazdı. Cumhuriyetin karşılaştığı tehlike, bir tek mermi atılmadan, demokratik mekanizmaların harekete geçirilmesiyle bertaraf edilmiştir. Silahsız kuvvetler kavramını kullanmamızın nedeni bu. Tıpkı 31 Mart Vak'ası gibi ülke, eşi görülmemiş planlı bir irticai kalkışmayla karşı karşıyaydı. Bu tespitten sonra demokratik mekanizmaların harekete geçirilmesi yoluyla tehlikenin bertaraf edilmesi kararlaştırıldı.

28 Şubat sürecinin başlangıcı 11 Ocak 1997'dir. Dönemin Cumhurbaşkanı Sayın Demirel, Genelkurmay'a davet edilmiş ve kendisine 28 Şubat günü MGK'da verilen bilgileri içeren bir brifing sunulmuştur. Bu bilgiler toplumun aydınlatılması amacıyla basına, yargıya ve üniversite mensuplarına tekrarlandı.

Meclis 28 Şubat ürünü

Bugün 28 Şubat'ı küçümseyenlerin bilmesi gereken gerçek şudur: O süreç başarılı olmasaydı 18 Nisan 1999 seçim sonuçları alınamazdı. Cumhuriyete karşı irticai faaliyetlerin kaynağı akımlara 18 Nisan'da oy desteği düşmüşse, bunun nedeni 28 Şubat sürecidir."

28 ŞUBAT POLEMİĞİ SÜRÜYOR

"Temel tartışma kısırlaştırıldı"

Mesut Yılmaz

Son tartışmaların, temel tartışmalar olmasına karşın, antidemokratik biçimde kısırlaştığını söyleyen ANAP lideri Mesut Yılmaz, "Belli kişiler demokrasiye karşı görevlerini unutarak birilerine yaranma gayretine girdi" diye konuştu. Yılmaz, Özkasnak'ın 'Vaktiyle bize yaranmak isteyenler şimdi aslan kesildi' sözleri için de, "Aslanlarla kaplanlarla ilgili değilim" dedi.

Evren: Postmodern darbe değül ikaz

Yedinci Cumhurbaşkanı Kenan Evren, Özkasnak'ın "28 Şubat post-modern bir darbedir" açıklaması için "Türk Silahlı Kuvvetleri ikaz görevini yapmıştır ve iyi de olmuştur" dedi. Evren şöyle konuştu: "28 Şubat geçeli kaç sene oldu. Hala 28 Şubat'ı konuşuyorsunuz. Yapmayın böyle. TSK'yi ikide bir bu konuların içerisine çekmeyin. TSK'nın böyle bir şeyde hiçbir zaman gözü olmadı."

Kutan: Bu darbe anayasa ihlali

FP Genel Başkanı Recai Kutan, Özkasnak'ın 28 Şubat sürecinde Anayasa'nın ihlalini itiraf ettiğini savunarak, "Demokratik ve hukuk düzenine sahip olan bir ülkede bu tür davranışlar için yasalar ne diyorsa aynen yapılmalıdır" dedi. Özkasnak'ın 28 Şubat'la ilgili "meşru olan bir düzenin yıkılması için elimizden gelen gayreti gösterdik" itirafında bulunduğunu ifade eden Kutan savcıları göreve çağırdı.

(STAR 16 OCAK 2001 SALI, S.1)

Star

16 OCAK 2001 SALI

FİYATI: 125 BİN Lİ

"28 ŞUBAT İYİ OLDU"

YEDİNCİ Cumhurbaşkanı Sezer konuştu: TSK, 28 Şubat'ta ikaz görevini yapmıştır ve iyi de olmuştur. Yani yapmasaydı ne olurdu? Onu sizlerin takdirine bırakıyorum.

■ ASKERİ BIRAKIN 15'TE

Sezer

"28 ŞUBAT İYİ OLDU"

Yedinci Cumhurbaşkanı Evren TSK, 28 Şubat'ta ikaz görevini yapmıştır ve iyi de olmuştur. Yani yapmasaydı ne olurdu? Onu sizlerin takdirine bırakıyorum.

(STAR 16 OCAK 2001 SALI, S.13)

KÜRŞAT BAŞAR

Emret komutanım!

Bir ülkede generallerin ne söylediği, hatta söylemeyip düşündüğü, hangi kaş göz hareketiyle ne ima ettiği gibi ayrıntılar karargahta veya subay gazinosunda ciddi bir önem taşır. Ama eğer bütün bunlar gazetelerin manşetleri ve baş yazılar haline geliyorsa bu doğal bir durum sayılır mı?

İkide bir dönüp dolaşıp 28 Şubat süreci gündeme geliyor. Getiren kim? 28 Şubat'ın emir komuta zincirine gönüllü katılan gazeteleri, gazetecileri... Tabii şimdi kendilerine sorunca bunu kabul etmiyorlar. O dönemde büyük bir gerginlik olduğunu, gazete yönetimlerinin korktuğunu, bu süreci atlatmak için ellerinden geleni yaptıklarını söylüyorlar.

Gazete yönetimlerinin karargahla olan bu ilişkilerini anlamak biraz zor.

Dediklerine göre bir general telefon ediyor ve bir şey istiyor.

Bir başkası yanına gittiklerinde onlara bazı açıklamalar yapıyor.

Ama asında onları bu konuda sıkıştıran, demeç almak için her yola deneyim, herhangi bir kokteyl sırasında sohbet esnasında geçen bir sözü manşete çıkartan ve böylece aslında gerginliği tırmandıran da gazeteciler.

Örneğin 12 Eylül döneminde gazetelerimizde kimlerin neler yazdığı, ne manşetler attığı arşivlerde duruyor. Bunları daha sonra kendisi hakkında yazılanlara dayanamayıp Kenan Paşa bile yayınladı. "Yalnız bunlar beni o zaman çok severdi, meğer kalpten sevmemişler, hepsi yalanmış" diye üzüntülerini dile getirdi.

"Bu iş böyle gitmez", "Buna bir dur diyecek yok mu", "Memleket sahipsiz mi" diyerek neredeyse tek tek generallerin kapılarını gezip, "Uyumayın efendiler, batıyoruz" mesajı verenler sonradan bir de baktık ki meğer en büyük demokratlarmış. Evet 12 Eylül bir baskı dönemiydi ama herhalde kimse arayıp da "Bugün neden bizi övmediniz, neden subay ünifomalarının güzelliği hakkında bir yazı yazmadınız" gibi bir şey söylemiyordu.

Gazeteciler dünyanın her yerinde şiddetli dönemlerde baskılardan geçer. Bizde gazeteci, baskı dönemlerinden uyumu bir çimde atlatıp sonra ağlanıp kalıyor.

Senin bir açığın yoksa Erol Özkasnak, bir general olarak nasıl en büyük gazetelere telefonla emir verebilir? Şu adamı atın, bunu yazdırmayın diyebilir..

Eğer bunları söyleniyorsa, ortada herhangi bir kanıt, bir suç da yoksa, neden bir general basına böyle şeyler söylediğini o zaman manşet yapmadınız?

Asıl sorulması gereken budur.

"Her şey Yolunda"ya çıkan Cengiz Çandar, "andıç" olayını anlatırken gazetenin özellikle iki generalin baskısı altında kalarak kendisini işten çıkartma aşamasına geldiğini söylemişti. Çandar'ın o dönemde yakalanan PKK'lı Şemdin Sakik'in ifadelerinde adının geçtiği söyleniyordu. İşin komiği Çandar'ın hakkındaki bu söylenti, kendi gazetesinde de manşete çıkmıştı.

Ama ona, "Biz seni kolluyoruz, genelkurmay seni istemiyor, biz durumu idare ediyoruz, sesini çıkartma" demişlerdi.

Ben de kendisine sordum, "Bak sen kimse yasaların üzerinde değildir ben suçlayan varsa buyursun mahkemeye çıkalım, ispatlasın, yoksa böyle telefonla bu iş olmaz, benim hiçbir sorum yok" demedin mi?

"Dedim, ama doğrusu ben de korktum. Bir de işten atılmak var, işyle yalnız kalırım diye düşündüm, mevzi korumak için bunları da" dedi.

Çandar da hem generallerden hem kendi gazeteci arkadaşları ve patronundan sürecin üstünden epey bir zaman geçtikten sonra öcünü aldı.

Belli ki 28 Şubat sürecinde artık ismini de gizlemeye gerek yok. Erol Özkasnak ve Çevik Bir paşalar, medyaya bazı konularda bir şeyler söylemişler, bir şeyler istemişler. Ara sıra yayın yönetimlerine "fırça" atmışlar.

Zaten o günlerde Silahlı Kuvvetler, irtica tehdidine ve Refahyol'un şuursuz gidişine bakıyor ve "Neden ülkenin silahsız kuvvetleri bir şey yapmıyor, hep bizden bir şey bekleniyor" diyordu. O zaman da bu rezaletler manşetlere çıkartılıp arkasından generallerin açıklamaları veriliyor, ordunun rahatsızlığı söz konusu ediliyordu.

Bunun nedeni, Türkiye'de bu tür girişimlerin karşısına çıkacak sivil kuvvetlerin filan olmayışıydı. Bu sözü söylediği iddia edilen ve şu an hayatta olmayan eski Deniz Kuvvetleri Komutanı Güven Erkaya da bunu gayet iyi biliyordu.

Sivil kuvvetler ancak yaygaraya başlayın, asker göreve çağırırlar.

Ondan sonra da aradan zaman geçince demokratlığın gereği bu değildir hissine kapılıp günah çıkartmaya kalkışırlar. O zaman da nasıl olsa artık emekli olmuş birkaç generalin üstüne bu işi yıkıp temizlenirler. İçlerinden hiç değilse dürüst olanlar, "Ben zaten askerlerin söylediği gibi düşünüyordum, o süreçte yazdıklarımda da bunu savundum" diyor.

Ama ben bu yayın yönetmenlerinin yerinde olsam artık "Silahlı Kuvvetler Saati" türünden birinci sayfalar yapmayı bırakırım. Bu günah çıkartmaları da... Çünkü unutmasınlar ki aynı türden açıklamaları bu gazetecileri tanıyan emekli generaller de yapabilirler. Memlekette kimin daha fazla kredisi olduğunu, milletin kime daha çok inanacağını biraz daha düşünsünler.

kbasar@stargazete.com. - kursatbasar@turk.net

STAR, 16.01.2001, Sah, S.13

Cemil Boğuş

EMRET KOMUTANIM!

Kürşat Başar

Bir ülkede generallerin ne söylediği, hatta söylemeyip düşündüğü, hangi kaş göz hareketiyle ne ima ettiği gibi ayrıntılar karargahta veya subay gazinosunda ciddi bir önem taşır. Ama eğer bütün bunlar gazetelerin manşetleri ve başyazılar haline geliyorsa bu doğal bir durum sayılır mı?

İkide bir dönüp dolaşıp 28 Şubat süreci gündeme geliyor. Getiren kim? 28 Şubat'ın emir komuta zincirine gönüllü katılan gazeteleri, gazetecileri... Tabii şimdi kendilerine sorunca bunu kabul etmiyorlar. O dönemde büyük bir gerginlik olduğunu, gazete yönetimlerinin korktuğunu, bu süreci atlatmak için ellerinden geleni yaptıklarını söylüyorlar.

Gazete yönetimlerinin karargahla olan bu ilişkilerini anlamak biraz zor.

Dediklerine göre bir general telefon ediyor ve bir şey istiyor.

Bir başkası yanına gittiklerinde onlara bazı açıklamalar yapıyor.

Ama aslında onları bu konuda sıkıştıran, demeç almak için her yolu deneyen, herhangi bir kokteyl sırasında sohbet içinde geçen bir sözü manşete çıkartan ve böylece aslında gerginliği tırmandıran da gazeteciler.

Örneğin 12 Eylül döneminde gazetelerimizde kimlerin neler yazdığı, ne manşetler atıldığı arşivlerde duruyor. Bunları daha sonra kendisi hakkında yazılanlara dayanamayıp Kenan Paşa bile yayınladı. "Yahu bunlar beni o zaman çok severdi, meğer kalpten sevmemişler, hepsi yalanmış" diye üzüntülerini dile getirdi.

"Bu iş böyle gitmez", "Buna bir dur diyecek yok mu", "Memleket sahipsiz mi" diyerek neredeyse tek tek generallerin kapılarını gezip, "Uyumayın efendiler, batıyoruz" mesajı verenler sonradan bir de baktık ki meğer en büyük demokratlarmış. Evet, 12 Eylül bir baskı dönemiydi ama herhalde kimse arayıp da "Bugün neden bizi övmediniz, neden subay üniformalarının güzelliği hakkında bir yazı yazmadınız" gibi bir şey söylemiyordu.

Gazeteciler dünyanın her yerinde çeşitli dönemlerde baskılardan geçer. Bizde gazeteci, baskı dönemlerini en uyumlu biçimde atlatıp sonra öcünü alıyor.

Senin bir açığın yoksa Erol Özkasnak, bir general olarak nasıl en büyük gazetetere telefonla emir verebilir? Şu adamı atın, buna yazdırmayın diyebilir.

Eğer bunlar söyleniyorsa, ortada herhangi bir kanıt, bir suç da yoksa neden bir generalin basına böyle şeyler söylediğini o zaman nanşet yapmadınız?

Asıl sorulması gereken budur.

"Her şey Yolunda" ya çıkan Cengiz Çandar, "andıç" olayını antatırken gazetenin özellikle iki generalin baskısı altında kalarak kendisini işten çıkartma aşamasına geldiğini söylemişti. Çandar'ın o dönemde yakalanan PKK'lı Şemdin Sakık'ın ifadelerinde adının geçtiği söyleniyordu. İşin komiği Çandar'ın hakkındaki bu söylenti kendi gazetesinde de manşete çıkmıştı. Ama ona, "biz seni kolluyoruz, genelkurmay seni istemiyor, biz durumu idare ediyoruz, sesini çıkartma" demişlerdir.

Ben de kendisine sordum, "Peki sen, kimse yasaların üzerinde değildir, beni suçlayan varsa buyursun mahkemeye çıkalım, ispatlasın, yoksa böyle tetefonla bu iş olmaz, benim hiçbir suçum yok" demedin mi?

"Dedim, ama doğrusu ben de korktum, bir de işten atılmak var, iyice yatnız kalırım diye düşündüm, mevzi korumak için katlandım" dedi.

Çandar da hem generallerden hem kendi gazeteci arkadaşları ve patronundan sürecin üstünden epey bir zaman geçtikten sonra öcünü aldı:

Belli ki 28 Şubat sürecinde artık ismini de gizlemeye gerek yok. Erol Özkasnak ve Çevik Bir paşalar, medyaya bazı konularda bir şeyler söylemişler, bir şeyler istemişler. Ara sıra yayın yönetimlerine "fırça" atmışlar.

Zaten o günlerde Silahlı Kuvvetler, irtica tehdidine ve Refahyol'un şuursuz gidişine bakıyor ve "Neden ülkenin silahsız kuvvetleri bir şey yapmıyor, hep bizden bir şey bekleniyor" diyordu. O zaman da bu rezaletler manşetlere çıkartılıp arkasından generallerin açıklamaları veriliyor, ordunun rahatsızlığı söz konusu ediliyordu.

Bunun nedeni, Türkiye'de bu tür girişimlerin karşısına çıkacak sivil kuvvetlerin filan olmayışıdır. Bu sözü söylediği iddia edilen ve şu an hayatta olmayan eski Deniz Kuvvetleri Komutanı Güven Erkaya da bunu gayet iyi biliyordu.

Sivil kuvvetler ancak yaygaraya başlayıp, askeri, göreve çağırırlar.

Ondan sonra da aradan zaman geçince demokratlığın gereği bu değildir hissine kapılıp günah çıkartmaya kalkışırlar. O zaman da nasıl olsa artık emekli olmuş birkaç generalin üstüne bu işi yıkıp temizlenirler. İçlerinden hiç değilse dürüst olanlar, "Ben zaten askerlerin söylediği gibi düşünüyordum, o süreçte yazdıklarımda da bunu savundum" diyor.

Ama ben bu yayın yönetmenlerinin yerinde olsam artık "Silahlı Kuvvetler Saati" türünden birinci sayfalar yapmayı bırakırım. Bu günah çıkartmaları da... Çünkü unutmasınlar ki aynı türden açıklamaları bu gazetecileri tanıyan emekli generaller de yapabilirler. Memlekette kimin daha fazla kredisi olduğunu, milletin kime daha çok inanacağını biraz daha düşünsünler.

(STAR 16 OCAK 2001 SALI, S.15)

'POST' TARTIŞMASI

Emekli general Erol Özkasnak'ın "28 Şubat postmodern (modern ötesi) darbedir" sözüyle gelişen tartışmaya Evren de katıldı: TSK ikaz görevini yapmıştır, iyi olmuştur

ÇİĞKÖFTE YEDİ, 28 ŞUBAT'I KONUŞTU

FOTOĞRAF: ABDULKADİR ÇELİKCAN

SILLIKI YUTAN RECAİ KUTAN

PARTİSİNİN il kongresi için Şanlıurfa'da bulunan Recai Kutan'ın yoğun bir programı vardı. Kutan, gündüz toplantıdan toplantıya koştu. Vatandaşlara seslendi. Akşam ise, günün yorgunluğunu çiğköfte partisi ve sıra gecesinde attı. Kebap ve çiğköfte yiyen Kutan, çok yumuşak olduğu için yörede "sıllık" diye adlandırılan tatlıya bayıldı. Yemeği "sıllık"la noktalayan Kutan, 28 Şubat'la ilgili yorum da yaptı.

'28 ŞUBATÇILAR YARGILANSIN'

Emekli general Erol Özkasnak'ın "28 Şubat postmodern bir darbedir" sözlerini değerlendiren Kutan şöyle konuştu: "Bu büyük bir itiraftır. 28 Şubat, Anayasa'yı ihlaldir. 'Meşru düzeni yıkmak için elimizden geleni gösterdik' denmektedir. Demokratik bir hukuk devletinde yaşanan ihlal edenlere ne yapılıyorsa, burada da o yapılmalıdır. 28 Şubatçılar yargılanmalıdır. Hukukçularımız incelemeyi yapacak, daha sonra ne gerekiyorsa yapılacaktır." ■ ALİ EKBER ERTÜRK

REFAHYOL hükümeti döneminde, 28 Şubat 1997'de yapılan Milli Güvenlik Kurulu toplantısında alınan kararlar ve yaşanan döneme "28 Şubat süreci" deniyor. O toplantı sonrasında MGK, "Cumhuriyet ve rejim aleyhtarı yıkıcı ve bölücü grupların, laik ve sosyal hukuk devletini güçsüzleştirmeye yönelik [illegible] müşahade edildiğini" bildirdi. Hükümete, bunların önlenmesi için bir dizi tedbir önerdi. Dönemin Başbakanı Erbakan da bildiriyi imzaladı. İşte o günden bu yana bir 28 Şubat süreci tartışmasıdır başladı.

TARTIŞMA ALEVLENDİ

Bu tartışma, 28 Şubat 1997'deki toplantıda Genelkurmay Genel Sekreteri olarak yer alan emekli Orgeneral Erol Özkasnak'ın, bir TV'de yayınlanan "28 Şubat postmodern (modern ötesi) bir darbedir" sözleriyle yeniden alevlendi. Tartışmaya dün, 7'nci Cumhurbaşkanı Kenan Evren de katıldı. Evren, gazetecilerin, "28 Şubat sizce postmodern bir darbe mi?" sorusunu yanıtladı:

İKAZ GÖREVİNİ YAPTI

"28 Şubat geçeli kaç sene oldu. Yani hâlâ daha 28 Şubat'ı konuşuyoruz. Bunu yapmayın. Silahlı Kuvvetler iki de bir bu gibi konularına işe [illegible]. Yani, Silahlı Kuvvetler'in böyle bir şeyle haşır neşir olması doğru olmadı. İkaz görevini yapmıştır 28 Şubat'ta ve iyi de olmuştur. Yani, [illegible] [illegible]"

ÜNİFORMADA ZIH VAR

Evren, Beyaz Enerji Operasyonu ile ilgili tartışmaların [illegible] üzerine de şöyle konuştu: "Birisi telefon etmiş gazeteye, 'bu işi şey başlatmadı, biz başlattık'... Olabilir. Birisi söylemiş, kocaman da bir [illegible] koyunca... Resimde de dikkat ettim üniformada kırmızı bir zıh var, paşa şeyi var. Herkes aldanıyor. Hata oradan oldu. O zıh bi[r] şey yoktu."

SİYASETÇİ NE DİYOR?

28 Şubat tartışmasına siyasetçiler de katıldı. ANAP Grup Başkanvekili Beyhan Aslan, "28 Şubat bütün yaşananlarıyla gerçekten bir dönemdi, yaşadık. İlkece 28 Şubatlar olmayacak diye düşünüyorum" dedi. MHP Grup Başkanvekili İsmail Köse'nin yorumu ise şöyle:

"Eski ihtilalleri Silahlı Kuvvetlerimiz asker kıyafetleriyle giyerek yapmışlardı, şimdi sivil elbiseyle yapmışlardır. 28 Şubat süreci henüz bitmemiştir. Bu sürecin nasıl başladığını ifade eden, [illegible] ve nasıl böyle bir düşünceyi ortaya koyan komutanı tebrik ediyorum."

MESUT YILMAZ: GERİLİĞİMİZ ORTAYA ÇIKTI

ANAP lideri Mesut Yılmaz, partisinin İstanbul İl Başkanlığı'nda düzenlenen "Gelecek Yönetimi ve Türkiye Kadını" konulu toplantıda konuştu. Beyaz Enerji operasyonundan sonra başlayan "sivil-asker" tartışmalarına ve gelişmeleri ima ederek şunları söyledi:

"Maalesef Türkiye'de son bir haftada yaşanan olaylar, ne kadar geri olduğumuzu ortaya koymuştur. Ama ANAP, bu konuda bundan sonra da üstüne düşeni yapmaya devam edecektir. Bunu Türkiye'ye ve demokrasiye karşı bir görev olarak görüyoruz. Bu konuda da hiç kimseden çekinecek halimiz yok."

Bir gazetecinin, Genelkurmay eski Genel Sekreteri emekli Orgeneral Erol Özkasnak'ın, "Zamanında bizi yargılamak isteyenler bugün aslan kesildiler" sözünü hatırlatması üzerine Yılmaz, şunları söyledi: "Aslanlarla, kaplanlarla ilgili değilim. Ben sadece demokrasiyi korumanın herkesin görevi olduğunu söylüyorum." ■ SERDAR KULAKSIZ

'POST' TARTIŞMASI

Emekli General Erol Özkasnak'ın "28 Şubat postmodern (modern ötesi) darbedir" sözüyle gelişen tartışmaya Evren de katıldı: TSK ikaz görevini yapmıştır, iyi olmuştur.

REFAHYOL hükümeti döneminde, 28 Şubat 1997'de yapılan Milli Güvenlik Kurulu toplantısında alınan kararlar ve yaşanan döneme "28 Şubat süreci" deniyor. O toptantı sonrasında MGK, "Cumhuriyet ve rejim aleyhtarı yıkıcı ve bölücü grupların, laik ve sosyal hukuk devletini güçsüzleştirmeye yeltendiklerinin müşahade edildiğini" bildirdi. Hükümete, bunların önlenmesi için bir dizi tedbir önerdi. Dönemin Başbakanı Erbakan da bildiriyi imzaladı. İşte o günden sonra bir 28 Şubat süreci tartışmasıdır başladı.

Tartışma alevlendi

Bu tartışma, 28 Şubat 1997'deki toplantıda Genelkurmay Genel Sekreteri olarak yer alan emekli Tümgeneral Erol Özkasnak'ın, bir TV'de yayınlanan "28 Şubat postmodern (modern ötesi) bir darbedir" sözleriyle yeniden alevlendi. Tartışmaya dün, 8'nci Cumhurbaşkanı Kenan Evren de katıldı. Evren, gazetecilerin, "28 Şubat sizce postmodern bir darbe mi?" sorusunu yanıtladı:

İkaz görevini yaptı

"28 Şubat geçeli kaç sene oldu. Yani hala daha 28 Şubat'ı konuşuyorsunuz. Bunu yapmayın. Silahlı Kuvvetleri ikide bir bu gibi konuların içerisine çekmeyin. Yani, Silahlı Kuvvetler'in böyle bir şeyde hiçbir zaman gözü olmadı. İkaz görevini yapmıştır 28 Şubat'ta ve iyi de olmuştur. Yani, acaba yapmasaydı ne olurdu? Onu sizlerin takdirine bırakıyorum. Onun için bırakın artık..."

Üniformada zıh var

Evren, Beyaz Enerji Operasyonu ile ilgili tartışmaların anımsatılması üzerine de şöyle konuştu: "Birisi telefon etmiş gazeteye, 'bu işi şey başlatmadı, biz başlattık'... Olabilir. Birisi söylemiş, kocaman da bir resim koyunca... Resimde de dikkat ettim üniformada kırmızı bir zıh var, paşa şeyi var. Herkes alınmıştır. Hata oradan oldu. O resme hiç gerek yoktu."

Siyasetçi ne diyor?

28 Şubat tartışmasına siyasetçiler de katıldı. ANAP Grup Başkanvekili Beyhan Arslan, "28 Şubatlar olmayacak diye düşünüyorum" dedi. MHP Grup Başkanvekili İsmail Köse'nin yorumu ise şöyle:

"Eski ihtilalleri Silahlı Kuvvetlerimiz resmen kıyafetlerini giyerek yapmışlardı, şimdi sivil elbiseyle yapmışlardır. 28 Şubat süreci henüz bitmemiştir. Bu sürecin nasıl başladığını ifade eden; tok sesli, net ve mert böyle bir düşünceyi ortaya koyan komutanı tebrik ediyorum.

MESUT YILMAZ: GERİLİĞİMİZ ORTAYA ÇIKTI

ANAP lideri Mesut Yılmaz, partisince İstanbul İl Başkanlığı'nda düzenlenen "Gelecek Yönetimi ve Türkiye Kadını" konulu toplantıda konuştu. Beyaz Enerji operasyonundan sonra başlayan "sivil-asker" tartışmalarını ve gelişmeleri ima ederek şunları söyledi:

"Maalesef Türkiye'de son bir haftada yaşanan olaylar, ne kadar geri olduğumuzu ortaya koymuştur. Ama ANAP, bu konuda bundan sonra da üstüne düşeni yapmaya devam edecektir. Bunu Türkiye'ye ve demokrasiye karşı bir görev olarak görüyoruz. Bu konuda da hiç kimseden çekinecek halimiz yok."

Bir gazetecinin, Genelkurmay eski Genel Sekreteri emekli Tümgeneral Erol Özkasnak'ın, "Zamanında bize yaranmak isteyenler bugün aslan kesildiler" sözünü hatırlatması üzerine Yılmaz, şunları söyledi: "Aslanlarla, kaplanlarla ilgili değilim. Ben sadece demokrasiyi korumanın herkesin görevi olduğunu söylüyorum.

ŞILLIKI YUTAN RECAİ KUTAN

Partisinin il kongresi için Şanlıurfa'da bulunan Recai Kutan'ın yoğun bir programı vardı. Kutan, gündüz toplantıdan toplantıya koştu. Vatandaşlara seslendi. Akşam ise, günün yorgunluğunu çiğköfte partisi ve sıra gecesinde attı. Kebap ve çiğköfte yiyen Kutan, çok yumuşak olduğu için yörede "şıllık" diye adlandırılan tatlıya bayıldı. Yemeği "şıllık"la noktalayan Kutan, 28 Şubat'ta ilgili yorum da yaptı.

"28 Şubatçılar yargılansın"

Emekli general Erol Özkasnak'ın "28 Şubat postmodern bir darbedir" sözlerini değerlendiren Kutan şöyle konuştu: "Bu büyük bir itiraftır. 28 Şubat, Anayasa'yı ihlaldir. 'Meşru düzeni yıkmak için elimizden geleni gösterdik' denmektedir. Demokratik bir hukuk devletinde yasaları ihlal edenlere ne yapılıyorsa, burada da o yapılmalıdır. 28 Şubatçılar yargılanmalıdır. Hukukçularımız incelemeyi yapacak, daha sonra ne gerekiyorsa yapılacaktır.

(MİLLİYET 16 OCAK 2001 SALI, S.1)

Milliyet
www.milliyet.com.tr
BASINDA GÜVEN
16 Ocak 2001 Salı 200.000 TL

MECLİS 28 Şubat'ın eseridir

Erol Özkasnak

Özkaynağı

Özkasnak, "28 Şubat'ı küçümseyenler şu gerçeği bilsinler ki, o süreç başarısız olsa 18 Nisan seçimi böyle sonuçlanmazdı" dedi

AÇIKLAMALARIYLA gündemi sarsan emekli Tümgeneral Erol Özkasnak, 28 Şubat'ı küçümseyenlerin, o dönemin iki kara kuvvetleri komutanı Orgeneral Güven Erkaya ve Org. Cevik Bir'i kıskanan kişiler olduğunu öne sürdü.

ÖZKASNAK, "28 Şubat olmasaydı, irticanın kaynağı olan akımlar 18 Nisan'da böyle oy kaybetmezdi" dedi. Özkasnak, o günün koşullarının 12 Eylül türü müdahaleye uygun olmadığını da ekledi.

■ Serpil Çevikcan'ın haberi 15'te

MECLİS 28 ŞUBAT'IN ESERİDİR

Özkasnak, "28 Şubat'ı küçümseyenler şu gerçeği bilsinler ki; o süreç başarısız olsa 18 Nisan seçimi böyle sonuçlanmazdı" dedi.

AÇIKLAMALARIYLA

Gündemi sarsan emekli Tümgeneral Erol Özkasnak, 28 Şubat'ı küçümseyenlerin, o dönemin iki karizmatik komutanı Oramiral Güven Erkaya ve Org. Çevik Bir'i kıskanan kişiler olduğunu öne sürdü.

ÖZKASNAK, "28 Şubat olmasaydı, irticanın kaynağı olan akımlar 18 Nisan'da böyle oy kaybetmezdi" dedi. Paşa ayrıca, o günün koşullarının 12 Eylül türü müdahaleye uygun olmadığını da ekledi.

Serpil Çevikcan'ın haberi 25'te

(MİLLİYET 16 OCAK 2001 SALI, S.15)

Milliyet — AYRINTILI HABER — Salı 16 Ocak 2001 — 15

Özkasnak Paşa: 28 Şubat olmasaydı 18 Nisan seçimleri böyle sonuçlanmazdı

'Klasik darbe yapılamazdı'

"Post-modern darbe" sözüne açıklık getiren Erol Özkasnak, 28 Şubat'taki ülke koşullarının 12 Mart ve 12 Eylül'deki müdahalelere uygun olmadığını söyledi

SERPİL ÇEVİKCAN Ankara

28 Şubat sürecinin önemli isimlerinden dönemin Genelkurmay Genel Sekreteri Erol Özkasnak, yaptığı açıklamaların ardından kendisine yöneltilen eleştirileri tek tek cevapladı. Bugün 28 Şubat sürecini küçümsemeye çalışanların Çevik Bir ve Güven Erkaya'ya karşı "kıskançlık hissiyle" hareket ettiğini söyleyen Özkasnak, "Tek bir mermi atılmadı, tek bir insan kanamadı. Tıpkı NATO'nun Varşo Paktı'nı teslim alması gibi" dedi. Özkasnak şu açıklamalarda bulundu:

TEK MERMİ ATILMADI

"28 Şubat, günün koşullarına uygun bir yöntemle gerçekleştirildi. O günün dünya ve ülke koşullarında 12 Mart ve 12 Eylül gibi klasik bir müdahale yapılamazdı. Cumhuriyetin karşılaştığı tehlike, bir tek mermi atılmadan, demokratik mekanizmaların harekete geçirilmesiyle bertaraf edilmiştir. Silahsız kuvvetler kavramını kullanmamızın nedeni ve amacı budur."

31 MART VAK'ASI GİBİ

"O günün koşullarıyla ilgili yapılan değerlendirmede varılan sonuç şudur: Tıpkı 31 Mart Vak'ası gibi ülke, 75 yıllık cumhuriyet tarihinde eşi görülmemiş planlı bir irticai kalkışmayla karşı karşıyadır. Bu tespitten sonra demokratik mekanizmaların harekete geçirilmesi yoluyla tehlikenin bertaraf edilmesi kararına varılmıştır. ... ia bir seri brifing verilmesi pla...

DEMİREL'İ ÇAĞIRDIK

"28 Şubat sürecinin başlangıcı 11 Ocak 1997 tarihidir. ... Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Genelkurmay'a davet edilmiş ... 28 Şubat ... Milli Güvenlik Kurulu'nda verilen bilgiler ... bir brifing ...

28 ŞUBAT'IN ETKİLERİ

"Bugün 28 Şubat'ı ... yaşanan ...

'MAKAT' DEMEDİM

...

Kutan: Özkasnak'ın yargılanması şart!

'Post-modern darbe Anayasa ihlalidir'

Özkasnak'ın sözlerini, "itiraf" olarak nitelendiren Recai Kutan, yasaların gereğinin yerine getirilmesini istedi

ABDULLAH KARAKUŞ Şanlıurfa

FP Genel Başkanı Recai Kutan, dönemin Genelkurmay eski Genel Sekreteri Erol Özkasnak'ın 28 Şubat sürecinde Anayasa'nın ihlalini itiraf ettiğini savunarak, "Demokratik ve hukuk düzenine sahip olan bir ülkede bu tür davranışlar için yasalar ne diyorsa aynen yapılmalıdır" diye konuştu.

'Ağzıyla söylüyor'

Gereği yapılır

Erbakan imzalamıştı

Refahyol döneminin Başbakanı Necmettin Erbakan, 28 Şubat kararlarını altına imzasını koymuştu. ...

Onlar artık EMEKLİ

28 Şubat sürecine damgasını vuran komutanlarla ilgili pek çok senaryo üretildi. Vefaat eden Erkaya hariç hepsi emekliliğin tadını çıkarıyor

28 Şubat sürecinde birlikte Türk Silahlı Kuvvetleri'nin komuta kademesinin nasıl değişeceği ...

Senaryolar bitmedi

Sivil hayata geçtiler

- Çevik Bir: Dönemin Genelkurmay İkinci Başkanı. Birinci Ordu Komutanlığı'ndan emekli.
- Erol Özkasnak: ...
- Hüsnü Dağ: ...
- Güven Erkaya: Deniz Kuvvetleri Komutanı ...
- İsmail Hakkı Karadayı: Dönemin Genelkurmay Başkanı. Emekli oldu.
- Hikmet Köksal: Dönemin Kara Kuvvetleri Komutanı. Emekli oldu.
- Ahmet Çörekçi: Hava Kuvvetleri Komutanı. Emekli oldu.

Objektif — TAHA AKYOL

Rejimin adı

28 ŞUBAT'IN beyin takımından Tümgeneral Erol Özkasnak'ın ... Milliyet manşetten verecek tarihe kaydetti:

"Cevap vermeye cüret edemezlerdi!"

28 Şubat sürecinde Tümgeneral Özkasnak, ... Sedat Ergin'e, Hürriyet'in manşetindeki "silahsız kuvvetler" sözünü hangi komutanın söylediğini soruyor. Ergin mesleğimizin ahlak kuralları konusunda örnek düzeyinde duyarlı bir gazetecidir. Tabii kaynağını açıklamıyor. Özkasnak'ın havacı mı, denizci mi anlamındaki "mavilisi mi, beyazlısı mı" sorusuna "meçhul" diye cevap vererek ... "cüret" ediyor!

"Cüret edemez" imiş...

Gazetecinin bir generale ya da herhangi bir kuvvet sahibine cevap vermesinin "cüret" olduğu rejimin adı nedir?!

* * *

28 ŞUBAT, toplumu 'irtica' ile korkutarak yürütülen bir 'post modern darbe'dir.

"6.5 milyon ilave din eğitimli seçmen" (?) sebebiyle Siyasal İslam'ın 2005 yılında "yüzde 66.94 oy alacağı" biçiminde dehşetengiz hayali senaryolarla toplum ve partiler korkutuldu! Seçimlere giderken bile Çevik Bir "FP birinci parti, irtica birinci tehlike" diyordu, halbuki üçüncü parti olacaktı!

"Türkiye'de İran türü şeriatçı halk ayaklanmaları olacağı" ilan ediliyordu dünya alemel Bu iddia ile tek bir dava bile açılmayacaktı halbuki!

...

'28 Şubat ikazdır iyi de olmuştur!'

ANKARA Milliyet

7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren, Erol Özkasnak'ın "28 Şubat post-modern bir darbedir" açıklamasını değerlendirirken "TSK ikaz görevini yapmıştır ve iyi de olmuştur" dedi. ...

Özkasnak Paşa: 28 Şubat olmasaydı 18 Nisan seçimleri böyle sonuçlanmazdı.

"KLASİK DARBE YAPILAMAZDI"

"Post-modern darbe" sözüne açıklık getiren Erol Özkasnak, 28 Şubat'taki ülke koşullarının 12 Mart ve 12 Eylül'deki müdahalelere uygun olmadığını söyledi.

28 Şubat sürecinin önemli isimlerinden dönemin Genelkurmay Genel Sekreteri Erol Özkasnak, yaptığı açıklamaların ardından kendisine yöneltilen eleştirileri tek tek cevapladı. Bugün 28 Şubat sürecini küçümsemeye çalışanların Çevik Bir ve Güven Erkaya'ya karşı "kıskançlık hissiyle" hareket ettiğini söyleyen Özkasnak, "Tek bir mermi atılmadı, tek bir burun kanamadı. Tıpkı NATO'nun Varşova Paktı'nı teslim alması gibi" dedi. Özkasnak şu açıklamalarda bulundu:

TEK MERMİ ATILMADI

"28 Şubat, günün koşullarına uygun bir yöntemle gerçekleştirildi. O günün dünya ve ülke koşullarında 12 Mart ve 12 Eylül gibi klasik bir müdahale yapılamazdı. Cumhuriyetin karşılaştığı tehlike, bir tek mermi atılmadan, demokratik mekanizmaların harekete geçirilmesiyle bertaraf edilmiştir. Silahsız kuvvetler kavramını kullanmamızın nedeni ve amacı budur.

31 MART VAK'ASI GİBİ

"O günün koşullarıyla ilgili yapılan değerlendirmede varılan sonuç şudur: Tıpkı 31 Mart Vak'ası gibi ülke, 75 yıllık cumhuriyet tarihinde eşi görülmemiş planlı bir irticai kalkışmayla karşı karşıyadır. Bu tespitten sonra demokratik mekanizmaların harekete geçirilmesi yoluyla tehlikenin bertaraf edilmesi kararına varılmıştır. Bu amaçta bir seri brifing verilmesi planlanmıştır."

DEMİREL'İ ÇAĞIRDIK

"28 Şubat sürecinin başlangıcı 11 Ocak 1997 tarihidir. O tarihte dönemin Cumhurbaşkanı Sayın Demirel, Genelkurmay'a davet edilmiş ve kendisine 28 Şubat günü Milli Güvenlik Kurulu'nda verilen bilgileri içeren bir brifing

sunulmuştur. Cumhurbaşkanı'ndan başlayarak bu bilgiler toplumun aydınlatılması amacıyla basına, yargıya ve üniversite mensuplarına tekrarlandı."

28 ŞUBAT'IN ETKİLERİ

"Bugün 28 Şubat'ı küçümsemeye çalışanların bilmesi gereken bir gerçek de şudur: O süreç başarılı olmasaydı 18 Nisan 1999 seçim sonuçları alınamazdı. Cumhuriyete karşı irticai faatiyetlerin kaynağı olan akımlara 18 Nisan'da verilen oy desteği düşmüşse, bunun nedeni 28 Şubat'tır."

'MAKAT' DEMEDİM

Özkasnak, gündeme yerleşen "makat tartışması" ile ilgili olarak da şunları söyledi: "Kimseye böyle bir şey demedim. O dönemde basını aydınlatmak için düzenlediğimiz turlara katılan gazeteciler de bilirler ki, diyaloglarımız her zaman nezaket kuralları içinde ve medeni çerçevede gerçekleşmiştir. İkinci cumhuriyetçi olarak bilinen isimlerle yaptığım tartışmalar da hep bu çerçevede gerçekleştirilmiştir."

Kutan: Özkasnak'ın yargılanması şart!
'POST-MODERN DARBE ANAYASA İHLALİDİR'

Özkasnak'ın sözlerini, "itiraf olarak nitelendiren Recai Kutan, yasaların gereğinin yerine getirilmesini istedi.

FP Genel Başkanı Recai Kutan, dönemin Genelkurmay Eski Genel Sekreteri Erol Özkasnak'ın 28 Şubat sürecinde Anayasa'nın ihlalini itiraf ettiğini savunarak, "Demokratik ve hukuk düzenine sahip olan bir ülkede bu tür davranışlar için yasalar ne diyorsa aynen yapılmalıdır" diye konuştu.

'Ağzıyla söylüyor'

Kutan, Özkasnak'ın "28 Şubat'la ilgili meşru olan bir düzenin yıkılması için elimizden gelen gayreti gösterdik" itirafında bulunduğunu ifade ederek, savcıları göreve çağırdı. 28 Şubat süreci ile ilgili Özkasnak'ın önemli beyanda bulunduğunu kaydeden Kutan, "Kendi ağzıyla demektedir ki; biz o dönemde anayasayı ihlal ettik. Meşru olan bir düzenin yıkılması için elimizden gelen gayreti gösterdik" diye konuştu.

Gereği yapılır

28 Şubat sürecinin kesin bir darbe olduğunu belirten Kutan, "Ama adına ister modern de, ister post-modern de. Aralarında ufak bir fark yok" diyerek sözlerini şöyle noktaladı: "Bu mesele hukukçu arkadaşlarımız tarafından incelenecek, sonra da ne gerekiyorsa eksiksiz yerine getirilecektir" dedi.

ERBAKAN İMZALAMIŞTI

Refahyol döneminin Başbakanı Necmettin Erbakan, 28 Şubat kararlarının altına imzasını koymuştu. Ancak tepkiler artınca, "Ben bunu imzalamadım" dedi. Erbakan'ın yakın kurmayı Adalet eski Bakanı Şevket Kazan da, Erbakan'ın bu kararları prosedür olarak Bakanlar Kurulu'na sevk ettiğini, ancak uygulanmasını istemedikleri için orada bekletildiğini ifade etti. RP'liler de o dönemde "İmzalamak, benimsemek anlamına gelmez" görüşünü savundu.

ONLAR ARTIK EMEKLİ

28 Şubat sürecine damgasını vuran komutanlarla ilgili pek çok senaryo üretildi. Vefat eden Erkaya hariç hepsi emekliliğin tadını çıkarıyor.

28 Şubat süreciyle birlikte Türk Silahlı Kuvvetleri'nin komuta kademesinin nasıl şekilleneceği de merak konusu oldu ve çeşitli senaryolar gündeme getdi. Genelkurmay İkinci Başkanı Orgeneral Çevik Bir'in Genelkurmay Başkanı olup olmayacağı, tartışmaların eksenini oluşturdu. Bir'le birlikte adı öne çıkan Genelkurmay Genel Sekreteri Tümgeneral Erol Özkasnak'ın terfi edip etmeyeceği de merak konusuydu.

Senaryolar bitmedi

Bir ve Özkasnak'ın isminin fazla öne çıkmasının bazı komutanlarda rahatsıztık yarattığı kulislere yansıdı. O dönemde 1. Ordu Komutanı olan Orgeneral Hüseyin Kıvrıkoğlu'nun Bir-Özkasnak ikilisine sıcak bakmadığı haberleri gündeme geldi. Genelkurmay Başkanı İsmail Hakkı Karadayı'nın görev süresinin uzatılması halinde Bir'e komutanlık yolunun açılacağı söylendi.

Ancak Karadayı görev süresinin uzatılmasını talep etmediği gibi Kıvrıkoğlu'nun Genelkurmay Başkanlığı'na gelmesinden sonra Genelkurmay Karargahı da değiştirildi. Bir, 1. Ordu Komutanlığına, Özkasnak da Etimesgut Zırhlı Birlikler Komutanlığı'na atandı.

Sivil hayata geçtiler

Çevik Bir: Dönemin Genelkurmay İkinci Başkanı. Birinci Ordu Komutanlığı'ndan emekli.

Erol Özkasnak: Dönemin Genelkurmay Sekreteri. Milli Güvenlik Akademisi Komutanlığı yaptı. Emekli oldu.

Hüsnü Dağ: Dönemin Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanı, Karargahtan emekli oldu.

Güven Erkaya: Deniz Kuvvetleri Komutanı'ydı. Başbakanlık danışmanı oldu. Vefat etti.

İsmail Hakkı Karadayı: Dönemin Genelkurmay Başkanı. Emekli oldu.

Ahmet Çörekçi: Hava Kuvvetleri Komutanı. Emekli oldu.

'28 Şubat ikazdır iyi de olmuştur!'

7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren, Erol Özkasnak'ın "28 Şubat post-modern bir darbedir" açıklamasını değerlendirirken "TSK ikaz görevini yapmıştır ve iyi de olmuştur" dedi. "28 Şubat geçeli kaç sene oldu. Hala 28 Şubat'ı konuşuyorsunuz. Yapmayın böyle. TSK'yı ikide bir bu konuların içerisine çekmeyin. TSK'nın böyle bir şeyde hiçbir zaman gözü olmadı. 28 Şubat olmasaydı acaba ne olurdu? Onu ben sizin takdirlerinize bırakıyorum" diyen Evren, sözlerini şöyle noktaladı: "Bu MGK'da alınmış bir karar. MGK, Anayasal bir kurum. Söylenecek bir şey yok."

MİLLİYET, 16.01.2001, Salı, S.1

Milliyet
www.milliyet.com.tr
BASINDA GÜVEN
16 Ocak 2001 Salı 200.000 TL

BUGÜN

28 Şubat

Tartışılıyor: "28 Şubat darbe miydi? Çin devriminin lideri Mao'ya sormuşlar:
"Siz büyük bir devrimcisiniz. Fransız devrimini nasıl yorumluyorsunuz?"
Mao'nun cevabı: "Yorum yapmak için henüz erken" olmuş.
28 Şubat tartışmaları, hem zamansız hem de bir değerlendirme için henüz erken mi?

■ Devamı sayfa 17'de

Güneri Cıvaoğlu

Güneri Cıvaoğlu

Güneri Cıvaoğlu
28 ŞUBAT

Tartışılıyor: **"28 Şubat darbe miydi? Çin devriminin lideri Mao**'ya sormuşlar:

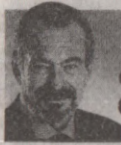
"Siz büyük bir devrimcisiniz. Fransız devrimini nasıl yorumluyorsunuz?"

Mao'nun cevabı: **"Yorum yapmak için henüz erken"** olmuş.

28 Şubat tartışmaları, hem zamansız hem de bir değerlendirme için henüz erken mi?

Devamı sayfa 17'de

MİLLİYET, 16.01.2001, Salı, S.17

Bugün

GÜNERİ CIVAOĞLU

g.civaoglu@milliyet.com.tr

28 Şubat

Baştarafı 1. sayfada

28 Şubat Konsepti'nin 4-aşamasının 10 yıllık bir süreci kapsadığını ve henüz yarısına bile varılmadığını unutmayalım.

Ancak... Konuya kalın çizgileriyle gene de değinelim.

"Bu Hükümet, 28 Şubat'ın ürünü mü?"

Elbette **"28 Şubat sürecinin FP'yi çok geriletmiş olduğu"** bir gerçektir.

Ama...

FP yöneticilerinin sağduyu yoksunluğu ve vaadettiklerinin sadece hayal olduğunun iktidara geldiklerinde ortaya çıkması, etken değil miydi?

Asıl **Abdullah Öcalan'ın** yakalanarak **Türkiye'ye getirilmesi** ve yargılanması, **18 Nisan** seçimlerini etkilemiştir.

Seçmen, Bülent Ecevit ve onun partisi **DSP'** yi, bu büyük olayın sahibi olarak görmüş ve **18 Nisan** seçimleriyle ödüllendirmiştir.

Silahsız Güçler

28 Şubat sürecinde **Genel Kurmay İç Güvenlik Harekat Daire Başkanı ve Başbakanlık nezdinde Askeri Baş Danışman** olarak görev yapan **Tuğgeneral Kenan Deniz'e** göre; **"Bölücü ve irtica faaliyetlere izin verilmesi, devletin intiharı demektir. Devletin intiharına izin verilemez."**

28 Şubat'ın bir ayağı buydu...

Diğer ayağı ise; **"Demokrasinin de intiharı gibi görülebilecek bir yöntemin uygulanmaması"**ydı.

Her ikisinin bileşkesi, **"bu kez de silahsız güçler yapsın"** söylemini ve yöntemini geliştirdi.

Genel Kurmay'da işçi - işveren kuruluşlarına, barolara, üniversitelere, bazı sivil toplum örgütlerine, medyaya, savcı ve hakimlere verilen brifinglerle **"demokrasi platformu"** diye anılan **"silahsız kuvvetler birliği"** hedeflenmişti.

Bu platform, **Susurluk'tan** sonra ikinci kez siyasal ağırlık koymaktaydı.

Onlar mı darbe(!) yaptılar?

Orduya gelince...

TSK'nın görüşleri, **asker - Cumhurbaşkanı ve siyasi iktidar** üçgeninin **Anayasal kurumu** olan **Milli Güvenlik Kurulu'nda** dile getiriliyordu.

Yani... Hukuk platformunda... Hiç değilse şekilde...

"28 Şubat kararları" bu kurulda alınmıştı.

Dönemin **Başbakanı Erbakan, Başbakan Yardımcısı Çiller** ve kuruldaki **Bakanlar** tarafından da imzalanarak hükümete iletilmişti.

Yani... **Başbakan, Başbakan Yardımcısı ve Bakanlar, kendilerine karşı darbe(!)** yapmış mı oluyorlardı?

Bunları yazıyoruz ama, birileri **"dönemin Genel Kurmay Başkanlığı Genel Sekreteri bile 'bu bir post - modern darbeydi' değil. Sen neden bahsediyorsun?"** diye sorabilir.

O başka...

Gündem sapması

28 Şubat'ın yıldönümü değil...

28 Şubat sürecini anımsatan bir ortam, söylem de yok...

Oysa, hiç yoktan ortaya **"asker"** odaklı bir siyaset tartışması çıkmıştır.

"Beyaz Enerji Operasyonu" ile birlikte **"askeri rejim"** tartışmaları... **Harp Akademileri Komutanlığı'ndaki** bir sempozyumun, gene **"asker ve siyaset"** yörüngesine oturtulması... Ve nihayet... **28 Şubat dönemi Genel Sekreteri Erol Özkasnak'ı** da içine alan **"28 Şubat darbe miydi?"** polemiği...

Yazının başındaki duyarlı ikileme dönelim.

"Devlet, elbette intihar etmemelidir."

Ama demokrasi de intihar etmemeli.

Gereksiz ve zamansız tartışmalarla, yapay gündemlerle **siyasi partileri, Silahlı Kuvvetleri, medyası** yara aldıkça, demokrasi de zayıflar.

Elbette hiçbir kurum **"tabu"** değil. Eleştirilebilir.

Ama... **"Kurumlarımızı evrensel skalaya uyumlu hale getirmek"** gibi ciddi bir hedef varsa, üslup ve özen de o düzeyde olmalı.

Çeviri Kalıbı

28 Şubat

28 Şubat Konsepti'nin 4. aşamasının 10 yıllık bir süreci kapsadığını ve henüz yarısına bile varılmadığını unutmayalım.

Ancak... Konuya kalın çizgileriyle gene de değinelim.

"Bu Hükümet, 28 Şubat'ın ürünü mü?"

Elbette **"28 Şubat sürecinin FP'yi çok geriletmiş olduğu"** bir gerçektir.

Ama...

FP yöneticilerinin sağduyu yoksunluğu ve vaadettiklerinin sadece hayal olduğunun iktidara geldiklerinde ortaya çıkması, etken değil miydi?

Asıl **Abdullah Öcalan'ın yakalanarak Türkiye'ye getirilmesi ve yargılanması, 18 Nisan seçimlerini etkilemiştir.**

Seçmen, **Bülent Ecevit** ve onun partisi **DSP**'yi bu büyük olayın sahibi olarak görmüş ve **18 Nisan** seçimleriyle ödüllendirmiştir.

Silahsız güçler

28 Şubat sürecinde **Genel Kurmay İç Güvenlik Harekat Daire Başkanı ve Başbakanlık nezdinde Askeri Baş Danışman** olarak görev yapan **Tuğgeneral Kenan Deniz**'e göre; **"Bölücü ve irticai faaliyetlere izin verilmesi, devletin intiharı demektir. Devletin intiharına izin verilemez."**

28 Şubat'ın bir ayağı buydu...

Diğer ayağı ise; **"Demokrasinin de intiharı gibi görülebilecek bir yöntemin uygulanmaması"**ydı.

Her ikisinin bileşkesi, "bu kez de silahsız güçler yapsın" söylemini ve yöntemini geliştirdi.

Genelkurmay'da işçi-işveren kuruluşlarına, barolara, üniversiteler, bazı sivil toplum örgütlerine, medyaya, savcı ve hakimlere verilen birifinglerle **"demokrasi platformu"** diye anılan **"silahsız kuvvetler birliği"** hedeflenmişti.

Bu platform, **Susurluk**'tan sonra ikinci kez siyasal ağırlık koymaktaydı.

Onlar mı darbe (!) yaptılar?

Orduya gelince...

TSK'nın görüşleri, **asker-Cumhurbaşkanı ve siyasi iktidar** üçgeninin **Anayasal kurumu** olan **Milli Güvenlik Kurulu**'nda dile getiriliyordu.

Yani... Hukuk platformunda!... Hiç değilse şekilde...

"28 Şubat kararları" bu kurulda alınmıştı.

Dönemin **Başbakanı Erbakan, Başbakan Yardımcısı Çiller** ve kuruldaki **Bakanlar** tarafından da imzalanarak hükümete iletilmişti.

Yani... **Başbakan, Başbakan Yardımcısı ve Bakanlar, kendilerine karşı darbe(!)** yapmış mı oluyorlardı?

Bunları yazıyoruz ama birileri **"dönemin Genelkurmay Başkanlığı Genel Sekreteri bile** 'bu bir post-modern darbeydi' **dedi. Sen neden bahsediyorsun?"** diye sorabilir.

O başka...

Gündem Sapması

28 Şubat'ın yıldönümü değil...

28 Şubat sürecini anımsatan bir ortam, söylem de yok...

Oysa, hiç yoktan ortaya **"asker"** odaklı bir siyaset tartışması çıkmıştır.

"Beyaz Enerji Operasyonu" ile birlikte **"askeri rejim"** tartışmaları... **Harp Akademileri Komutanlığı**'ndaki bir sempozyumun, gene **"asker ve siyaset"** yörüngesine oturtulması... Ve nihayet... **28 Şubat dönemi Genel Sekreteri Erol Özkasnak**'ı da içine alan **"28 Şubat darbe miydi?"** polemiği...

Yazının başındaki duyarlı ikileme dönelim. "Devlet, elbette intihar etmemelidir." Ama demokrasi de intihar etmemeli.

Gereksiz ve zamansız tartışmalarla, yapay gündemlerle **siyasi partileri, silahlı Kuvvetleri, medyası** yara aldıkça, demokrasi de zayıflar.

Elbette hiçbir kurum "tabu" değil. Eleştirilebilir.

Ama... **"kurumlarımızı evrensel skalaya uyumlu hale getirmek"** gibi ciddi bir hedef varsa, üslup ve özen de o düzeyde olmalı.

Reyting Canavarı

SİNA KOLOĞLU

s.kologlu@milliyet.com.tr

Rüzgâr gibi geçti...

Hülki Cevizoğlu, hani derler ya "ekmeği taştan çıkaran"lardan biri. İşi bileceksin, konuğunu doğru seçeceksin... Kanal önemli değil. Çünkü bunu daha önce de yaptı Cevizoğlu. Onlarca tartışma programı var. Kaçı manşet olabiliyor?

Gelincik

Hulki Cevizoğlu, hani derler ya "ekmeği taştan çıkaran"lardan biri. İşi bileceksin, konuğu doğru seçeceksin... Kanal önemli değil. Çünkü bunu daha önce de yaptı Cevizoğlu. Onlarca tartışma programı var kaçı manşet olabiliyor?

dedi.com.tr

Bernin Cankat
bcankat@milliyet.com.tr
Tel / Faks: 505 63 29

Paşa hatırlamıyor

Masamız kalabalık. Bir de gazeteci var. (Benden sayın demek istedim.) O söyledi:

– Akşam *Ceviz Kabuğu* programında söylediklerini işitince Erol Özkasnak Paşa'yı aradım. Bütün bunları söylediniz mi Paşa, dedim. Ne cevap verdi biliyor musunuz?

Bu suali, hemen yanında oturan bizim sevgili paşaya soruyor, o da ekmeklidir. Paşa dudaklarında yarı alaylı bir tebessümle lafın tamamlanmasını bekledi.

– Vallahi hatırlamıyorum, her şeyi söylemiş olabilirim, demiş Özkasnak Paşa. Ben atıldım:

– Bu kadar unutkan mıdır?

– Gecenin o saatinde, kafayı bulmuş da olabilir, dedi Paşa.

PAŞA HATIRLAMIYOR
Berrin Cankat

Masamız kalabalık. Bir de gazeteci var. (Benden gayri demek istedim) O söyledi:

-Akşam Ceviz Kabuğu programında söylediklerini işitince Erol Özkasnak Paşa'yı aradım. Bütün bunları söylediniz mi paşa, dedim. Ne cevap verdi biliyor musunuz?

Bu suali, hemen yanında oturan bizim sevgili paşaya soruyor, o da emeklidir. Paşa dudaklarında yarı alaylı bir tebessümle lafın tamamlanmasını bekledi.

-Vallahi hatırlamıyorum, her şeyi söylemiş olabilirim, demiş Özkasnak Paşa. Ben atıldım:

-Bu kadar unutkan mıdır?

-Gecenin o saatinde, kafayı bulmuş da olabilir, dedi Paşa.

Milliyet

umur.talu@milliyet.com.tr Tel: (0212) 505 66 45 Faks: 505 66 22

Morarma

O konuşmanın **"beyaz, mavi ve mor renkleri"** ile aynen öyle geçip geçmediğini elbette bilemem ama, bence **Sedat Ergin** doğruyu söylüyordur; haberle ilgili olarak **"Genelkurmay tarafından"** aranmıştır.

Ancak, yine **"bence"**, o konuşmayla ilgili reddedişleri bir yana, asıl önemlisi, 28 Şubat döneminin Genelkurmay Genel Sekreteri Emekli Tümgeneral **Erol Özkasnak** da **"doğrular"**ı söylüyor.

Burada küçük bir not:

"Doğru" sözcüğünü, **"olması gereken"** anlamında değil, **"olmaması gereken ama olmuş olan"** manasında kullanıyorum.

●●●

Sedat Ergin bir olayla ilgili olarak ayrıntıları anlatıyor.

Özkasnak ise o olayı reddetmekle birlikte, ayrıntılara değil **"genel"**e işaret ediyor.

Bu yönüyle onun vurguladığı **"doğrular"** doğrular, kendisinin o günlerde Ergin'e arayıp aramamasından daha önemli.

Çünkü **"yapısal"** bir durumu gözler önüne seriyor.

●●●

Özkasnak'ın, kırgınlık ve sanırım kızgınlıkla, fakat bunun doğurduğu bir açık yürekliklle söylediklerinin en önemlisi şu:

"O dönemde Genelkurmay Karargâhı'yla çalışabilmek için askeri kaynaklı haber kırıntılarını bile manşet yaparak komutanlara yaranmaya çalışanlar..."

Karargâh bir şey söylemeden haber kaynaklarını ihbar eden kalemler...

Bugün benzin kaynak araştırması yapılışını [illegible] eden kalemler...

Kendisi bu cümlenin durumu gazetecilik etiğiyle bağdaşmaz buluyor.

●●●

Yukarıda **"yapısal"** dedim, çünkü;

Özkasnak, bu tepkisi ve açıklamasıyla, iki kurumun, Genelkurmay'ın ve medyanın **("bazı")** mensuplarının, bu kurumların yasal, meşru ve etik işleyişini nasıl dümdüz ettiklerini belirtmiş oluyor.

Kendisinin, bu açıklamasında hiç değinmediği meşhur **"andıç"**ın (bazı gazetecilere manipülatif haber - yazı yazdırmak ya da dayatmak) ve bazı gazetecilerin işten, yazıdan edilmesi girişimlerinin (bazı gazetecilerde de sevinç yaratmak) içinde olduğunu da hatırlayınca...

İlişkinin bu yüzü netleşiyor.

●●●

Birincisi; **"karargâh bir şey söyleyince"** yahut **"manşet yerince"** birileri **"bir şeyler"** yapmış. Buna haber kaynaklarını **"ihbar"** da dahil!

İkincisi; bazıları, kraldan çok kralcı davranarak, **"haber kırıntıları"**nı dahi manşet yapıp yaranmaya çalışmış. **"karargâh söylemeden"** bile haber kaynaklarını ihbar etmiş.

Hoş, **Özkasnak** bunları gazetecilik etiğine aykırı bulmamış ve bulmuyor ama, haklı olarak, o kalemlerin bugün yaptığını, **"ihanet"** demese de, **"etikle bağdaşmaz"** karşılıyor.

●●●

Burada kişilerin yahut kurumların **"duruma göre doğru buldukları"**nın, ne Genelkurmay'ın görev ve yetkileriyle ne de gazeteciliğin ilkeleriyle, yani **"olması gereken"** manasındaki doğrularla herhangi bir ilişkisi var mı?

Hukuk ve etik yörüngesinden çıkarılan, ister **"Silahlı Kuvvetler"** olsun, ister **"silahsız kuvvetler"** ya da **"dördüncü kuvvet"**, hem kendi bünyelerinde, ama asıl önemlisi ülke bünyesinde derin yaralar açmıyor mu?

Geride, tarih süzgecinden geçtiğinde ya da en azından ilişkiler bozulduğunda, her manada **"dökülmüş"**, hatta **"morarmış"** insanlar bırakmıyor mu?

●●●

Maalesef bu **"etik"** bir garip!

"Tetik" zoruyla **"etik"**i delik deşik etseniz bile, gün geliyor, **"tetik"** de **"tetikçi"** de yine etiğe sarılıyor.

Zombi gibi bir şey!

Öldü sanıyorsunuz, ama bir gün kendi vicdanınızın bir köşesinde dahi diriliveriyor.

Sizi şöyle bir dürtüveriyor.

Güncel Yayıncılık

(MİLLİYET 16 OCAK SALI 2001, S.19)

MORARMA

Konuşmanın "beyaz mavi ve mor renkleri" ile aynen öyle geçip geçmediğini elbette bilemem ama bence Sedat Ergin doğruyu söylüyordur; haberle ilgili olarak "Genelkurmay tarafından" aranmıştır.

Ancak, yine "bence", o konuşmayla ilgili reddedişleri bir yana, asıl önemlisi, 28 Şubat döneminin Genelkurmay Genel Sekreteri Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak da "doğrular'ı söylüyor.

Burada küçük bir not:

"Doğru" sözcüğünü, "olması gereken" anlamında değil, "olmaması gereken anlama olmuş olan" manasında kullanıyorum.

Sedat Ergin bir olayla ilgili olarak ayrıntıları anlatıyor.

Özkasnak ise, o olayı reddetmekte birlikte, ayrıntılara değil "genel"e işaret ediyor.

Bu yüzden onun vurguladığı "doğru olmayan" doğrular, kendisinin o günlerde Ergin'i arayıp aramamasından daha önemli.

Çünkü "yapısal" bir durumu gözler önüne seriyor.

Özkasnak'ın, kırgınlık ve sanırım kızgınlıkla, fakat bunun doğurduğu bir açık yüreklilikle söylediklerinin en önemlisi şu:

"O dönemde Genelkurmay Karagahı'yla çalışabilmek için askeri kaynaklı haber kırıntılarını bile manşet yaparak komutanlara yaranmaya çalışanlar...

Karargah bir şey söylemeden haber kaynaklarını ihbar eden kalemler...

Bugün benim kaynak soruşturması yaptığımı iddia eden kalemlerdir."

Kendisi bugünkü durumu "gazetecilik etiğiyle bağdaşmaz" buluyor.

Yukarıda "yapısal" dedim, çünkü;

Özkasnak, bu tepkisi ve açıklamasıyla, iki kurumun, Genelkurmay'ın ve medyanın ("bazı") mensuplarının, bu kurumların yasal, meşru ve etik işleyişini nasıl dümdüz ettiklerini belirtmiş oluyor.

Kendisinin, bu açıklamasında hiç değinmediği meşhur "andıç'ın (bazı gazetecilere manipülatif haber-yazı yazdırmak ya da dayatmak) ve bazı gazetecilerin işten, yazıdan edilmesi girişimlerinin (bazı gazetecileri de susturmak) içinde olduğunu da hatırlayınca...

İlişkinin iki yüzü netleşiyor.

Birincisi; "karargah bir şey söyleyince" yahut "manşet verince" birileri "bir şeyler" yapmış. Buna haber kaynaklarını "ihbar" da dahil!

İkincisi; bazıları, kraldan çok kralcı davranarak, "haber kırıntıları"nı dahi manşet yapıp yaranmaya çalışmış, "karargah söylemeden" bile haber kaynaklarını ihbar etmiş.

Hoş, Özkasnak bunları gazetecilik etiğine aykırı bulmamış ve bulmuyor ama haklı olarak, o kalemlerin bugün yaptığını, "ihanet" demese de, "etikte bağdaşmaz" karşılıyor.

Burada kişilerin yahut kurumların "duruma göre doğru buldukları"nın, ne Genelkurmay'ın görev ve yetkileriyle ne de gazeteciliğin ilkeleriyle yani "olması gereken" manasındaki doğrularla herhangi bir ilişkisi var mı?

Hukuk ve etik yörüngesinden çıkarılan, ister "Silahlı kuvvetler" olsun, ister "silahsız kuvvetler" ya da "dördüncü kuvvet", hem kendi bünyelerinde, ama asıl önemlisi ülke bünyesinde derin yaralar açmıyor mu?

Geride tarih süzgecinden geçtiğinde ya da en azından ilişkiler bozulduğunda, her manada "dökülmüş", hatta "morarmış" insanlar bırakmıyor mu?

Maalesef bu "etik" bir garip!

"Tetik" zoruyla "etik'i delik deşik etseniz bile, gün geliyor, "tetik" de "tetikçi" de yine etiğe sarılıyor. Zombi gibi bir şey!

Öldü sanıyorsunuz, ama bir gün kendi vicdanınızın bir köşesinde dahi diriliveriyor.

Sizi şöyle bir dürtüveriyor.

(MİLLİYET 16 OCAK SALI 2001, S.19)

28 Şubat darbe mi, müdahale mi?

28 Şubat süreci bir darbe miydi, yoksa anayasal bir müdahale miydi? Uzun süre tartışıldı. Dönemin Genelkurmay Genel Sekreteri Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak'ın süreci, "postmodern darbe" olarak tanımlaması tartışmaların yeniden başlamasına neden oldu. Siyasilere, yazarlara ve askerlere sorduk: 28 Şubat süreci Özkasnak'ın dediği gibi, "postmodern bir darbe" miydi, yoksa "anayasal bir müdahale" mi?

ASLI ÖKTENER

▼ Yıldırım Aktuna (Sağlık Eski Bakanı)

Asker yapmak zorunda kaldı

Refahyol hükümetinin Sağlık Bakanı'ydım. 1996'nın aralık ayında bu süreç başladı. Gözlemim şudur. Türkiye'de laik cumhuriyetin korunması konusunda siyasetçiler askerler kadar yeterli hassasiyeti göstermemektedirler. O dönemde de elde ettikleri bilgi ve belgeler değerlendiren Türk Silahlı Kuvvetleri Türkiye'nin tehlikeli bir noktaya doğru gidilmekte olduğunun tespitini yaptı. Bu girişimini de Milli Güvenlik Kurulu (MGK) toplantısında ortaya koydu. Laikliğin korunması için alınması gereken önlemlerin ortaya konması, şekillenmesi MGK'da olmuştur. Başbakan da dahil olmak üzere tüm üyeler bunu imzalamışlardır. İrtica ile ilgili bilgiler ve belgeleri orada kişilere sundular. Bütün duyarlı kurumları bilgilendirmek ve dikkatlerini çekmek için yaptılar. Bu da anayasa sınırları içerisinde olan bir girişimdir. TSK anayasa dışı hükümlerden belki biraz zorlayan, ama asla anayasayı çiğneyen bir davranış içerisinde olmadı. Postmodern darbe olduğuna katılmıyorum. Bu bir darbe girişimi değildir. Türk Silahlı Kuvvetleri bunu her zaman olduğu gibi yapmak zorunda kalmıştır. Ben temmuz başlarında bakanlıktan ve politikadan istifa ettim. Çünkü Refahyol iktidarının devamının ülkeyi bir rejim sıkıntısına doğru götürdüğünü düşünüyordum. Siyasetçiler de farkına varır ve duyarlılığını göstermek için partiden istifa ettik. Türk Silahlı Kuvvetlerin gösterdiği duyarlılığa paralel bir duyarlılıktı. Asker bu girişimde bulunmak zorunda kalmıştır."

▼ Abdullah Gül (Fazilet Partisi Kayseri Milletvekili)

Postmodern bir darbedir

28 Şubat süreci postmodern bir askeri nizama fiili bir müdahaleydi. Ama müdahalenin şekli nasıl oldu derseniz? Bunu en iyi Cengiz Çandar değerlendirdi. Demokrasinin tamamen değil ama kısmen askıya alındığı bir dönemdi. Çeşitli operasyonlarla demokratik bir şekilde seçilmiş ve güvenoyu almış hükümet düşürüldü. Onun yerine yine operasyonlarla taşeron bir hükümet, taşeron bir bakan getirildi. Bu postmodern bir darbedir. Bu dönemin Türkiye'de bir ara dönem olduğunu en iyi anlamak için dış basın Türkiye'yi nasıl işledi ve dünyayı nasıl tanıttı, ona bakmak bile yeter. Türkiye'de müdahalenin olduğu fiili bir dönem vardı. Yapılan şeyler, mevcut anayasa, mevcut kanunlar çerçevesinde yorumlanırsa yanlışa düşeriz. Bu dönemin dış politika, iç politika, güvenlik meseleleri ve ekonomik boyutu vardır. Hangisinin, kimi, nasıl etkilediği net olarak yazılabilir. Orada bir gerçek vardı, ki bugünkü yolsuzlukların, kirliliklerin, banka skandallarının hepsinin yerleştiği ve cesaret aldığı bir dönemde olmuştur. O dönem laiklik elden gidiyor, cumhuriyetin temel nitelikleri tehlike altında gibi laflarla istismar edilmiş ve gayri meşru yapılanma ortaya çıkmıştır.

▼ Salim Dervişoğlu (Eski Deniz Kuvvetleri Komutanı)

Yasal bir reaksiyon

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin esas felsefesinde, ülkeye bakışında Atatürkçülük ön plandadır. Antilaik hareketlere karşı daima bir hassasiyet Türkiye'de olmuştur. Çeşitli örnekleri var geçmişte. Türkiye o dönemde çeşitli emarelerle antilaik, kökten dinci bir sisteme meal davranışlar içinde olunca, tedbirler alınması gereyi ortaya çıktı. Bu nasıl olsun dendi. MGK bunun için var. Rahmetli Güven Erkaya önderliğinde diğer arkadaşlarıyla konuşarak bildiğiniz şekil ortaya çıktı. MGK üyeleri sadece askerler değil ki, siyasiler de var. Herkesin oturup altına imza attığı bir tavsiye kararı ortaya çıktı. Bu gayet yasal bir reaksiyondur. Antilaik hareketlere, kökten dinci niyetlere karşı gösterilmiş olan yasal platformlardaki bir reaksiyondur. Eskiden de vardı. İleride de olacaktır."

28 Şubat süreci Sincan'daki tanklarla hatırlanıyor.

▼ Toktamış Ateş (Öğretim Üyesi)

Darbe ama yasaya uygun!

O günden itibaren geçilen 3 yıl boyunca sürekli yinelediğim üzere; 28 Şubat hareketi bir darbedir. Ama postmodern bir darbe midir? Yoksa modern bir darbe midir? Onu bilemeyeceğim. Bunun anayasa ile bağlantısına gelince; eğer sizin anayasanız silahlı kuvvetlere, ülkeyi iç ve dış düşmanlara karşı korumak ve kollamak görevini veriyor ya da bu görevi veren yasaları öngörüyorsa o zaman anayasaya aykırı bir durum olduğunu söylemek de pek kolay değildir.

Gel Kabul

28 ŞUBAT DARBE Mİ MÜDAHALE Mİ?

28 Şubat süreci bir darbe miydi, yoksa anayasal bir müdahale miydi? Uzun süre tartışıldı. Dönemin Genelkurmay Genel Sekreteri Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak'ın süreci, "postmodern darbe" olarak tanımlaması tartışmaların yeniden başlamasına neden oldu. Siyasilere, yazarlara ve askerlere sorduk: 28 Şubat süreci Özkasnak'ın dediği gibi, "postmodern bir darbe" miydi, yoksa "anayasal bir müdahale" mi?

Yıldırım Aktuna (Sağlık Eski Bakanı)
ASKER YAPMAK ZORUNDA KALDI

Refahyol hükümetinin Sağlık Bakanı'ydım. 1996'nın Aralık ayında bu süreç başladı. Gözlemim şudur. Türkiye'de laik cumhuriyetin korunması konusunda siyasetçiler askerler kadar yeterli hassasiyeti göstermemektedirler. O dönemde de elde ettikleri bilgi ve belgeleri değerlendiren Türk Silahlı Kuvvetleri Türkiye'nin tehlikeli bir noktaya doğru çekilmekte olduğunun tespitini yaptı. Bu girişimini de Milli Güvenlik Kurulu (MGK) toplantısında ortaya koydu. Laikliğin korunması için alınması gereken önlemlerin ortaya konması, şekillenmesi MGK'da olmuştur. Başbakan da dahil olmak üzere tüm üyeler bunu imzalamışlardır. İrtica ile ilgili bilgileri ve belgeleri orada kişilere sundular. Bütün duyarlı kurumları bilgilendirmek ve dikkatlerini çekmek için yaptılar. Bu da Anayasa sınırları içerisinde olan bir girişimdir. TSK Anayasa'nın hükümlerini belki biraz zorlayan, ama asla Anayasayı çiğneyen bir davranış içerisinde olmadı. Postmodern darbe olduğuna katılmıyorum. Bu bir darbe girişimi değildir. Türk Silahlı Kuvvetleri bunu her zamanki gibi yapmak zorunda kalmıştır. Ben Temmuz başlarında bakanlıktan ve partimden istifa ettim. Çünkü Refahyol iktidarının devamının ülkeyi bir rejim sıkıntısına doğru götürdüğünü gördüm. Siyasetçiler de farkına varır ve duyarlılığını göstermek için partiden istifa ettik. Girişimimiz Silahlı Kuvvetlerin gösterdiği duyarlılığa paralel bir duyarlılıktı. Asker bu girişimde bulunmak zorunda katmıştır."

Abdullah Gül (Fazilet Partisi Kayseri Milletvekili)
POSTMODERN BİR DARBEDİR

28 Şubat süreci demokratik nizama fiili bir müdahaleydi. Ama müdahalenin şekli nasıl oldu derseniz? Bunu en iyi Cengiz Çandar özetledi. Demokrasinin

tamamen değil ama kısmen askıya alındığı bir dönem oldu. Çeşitli operasyonlarla demokratik bir şekilde seçilmiş ve güvenoyu almış hükümet düşürüldü. Onun yerine yine operasyonlarla taşeron bir hükümet, taşeron bir bakan getirildi. Bu postmodern bir darbedir. Bu dönemin Türkiye'de bir ara dönem olduğunu en iyi anlamak için dış basın Türkiye'yi nasıl işledi ve dünyayı nasıl tanıttı, ona bakmak bile yeter, Türkiye'de müdahalenin olduğu fiili bir dönem vardı. Yapılan şeyler, mevcut Anayasa, mevcut kanunlar çerçevesinde yorumlanırsa yanılgıya düşeriz. Bu dönemin dış politika, iç politika, güvenlik meseleleri ve ekonomik boyutu vardır. Hangisinin, kimi nasıl etkilediği net olarak yazılabilir. Orada bir gerçek vardı ki bugünkü yolsuzlukların, kirliliklerin, banka skandallarının hepsinin yerleştiği ve cesaret aldığı bir dönemde olmuştur. O dönem laiklik elden gidiyor, cumhuriyetin temel nitelikleri tehlike altında gibi laflarla istismar edilmiş ve gayri meşru yapılanma ortaya çıkmıştır.

Salim Dervişoğlu (Eski Deniz Kuvvetleri Komutanı)
YASAL REAKSİYON

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin esas felsefesine, ülkeye bakışında Atatürkçülük ön plandadır. Antilaik hareketlere karşı daima bir hassasiyet Türkiye'de olmuştur. Çeşitli örnekleri var geçmişte. Türkiye o dönemde çeşitli emarelerle antilaik, kökten dinci bir sisteme meal davranışlar içinde olunca, tedbirler alınması gereği ortaya çıktı. Bu nasıl olsun dendi. MGK bunun için var... Rahmetli Güven Erkaya önderliğinde diğer arkadaşlarıyla konuşarak bildiğiniz şekil ortaya çıktı. MGK üyeleri sadece askerler değilki, siyasiler de var. Herkesin oturup altına imza attığı bir tavsiye kararı ortaya çıktı. Bu gayret yasal bir reaksiyondur. Antilaik hareketlere, kökten dinci niyetlere karşı gösterilmiş olan yasal platformlardaki bir reaksiyondur. Eskiden de vardı. İleride de olacaktır.

Toktamış Ateş (Öğretim Üyesi)
DARBE AMA YASAYA UYGUN!

O günden itibaren geçilen 3 yıl boyunca sürekli yinelediğim üzere; 28 Şubat hareketi bir darbedir. Ama postmodern bir darbe midir? Yoksa modern bir darbe midir? Onu bilemeyeceğim. Bunun anayasa ile bağlantısına gelince; eğer sizin anayasanız silahlı kuvvetlere, ülkeyi iç ve dış düşmanlara karşı korumak ve kollamak görevini veriyor ya da bu görevi veren yasaları öngörüyorsa o zaman anayasaya aykırı bir durum olduğunu söylemek de pek kolay değildir.

(YENİ ŞAFAK 16 OCAK 2001 SALI, S.1)

CENGİZ ÇANDAR

Postmodern darbe...

Özkasnak 28 Şubat'ı "Tereyağından kıl çeker gibi, eski darbelere benzemeyen bir şekilde, hiç kan akıtmadan, devletin başındaki en büyük insandan ilgili bakanlara kadar hepsi dahil edilerek yürütülen bir süreç" olarak tanımladı. Bu da doğru. Bayka! bile, 28 Şubat'ı "Askerin bir sivil toplum örgütü zarafetiyle gerçekleştirdiği" bir olay olarak selamlamadı mı? 11. sayfada

28 Şubatçılar niçin bölündü?

CENGİZ ÇANDAR

ccandar@yeniasfak.com

Darbe mıydı, değil miydi? 28 Şubatçılar yapılanın için, sürekli konumlarında da bölündüler. Birçok cıddi konumun, bir süre sonra Türkiye'de gerçek mecramından çıkarılıp, muhtemelik hallere sokulmasıdır. 28 Şubat için de geçerli oldu. 28 Şubat'ın mazlarası çıkmaya başladı. Hem de bunu, 28 Şubatçıların kendileri yaptılar.

Bir çocuğun adını kim koyar? Anası, babası, yakınları. Ondan sonra onu hayata getirenler koyar. "28 Şubat, ıraklı sonradan ilavgeçler" gibi, o dönemin Genelkurmay karargahında hayata getirmişti. Dolayısıyla, karargahın da gözbebeğidir bu isim ve batılılar 28 Şubat için varsın yoğsunu ortaya koysun ve bilâ hareketle sasunan eski Genelkurmay Genel Sekreteri emekli Tümgeneral **Erol Özkasnak** ısrarla diyorsa, odur.

O, **"postmodern darbe"** diyor. Biz de, 28 Şubat adı verilen spastik çocuğa bakarak bir değerlendirme bulunmuştuk: **"Bu, tam olsa postmodern darbe"** idi.

Daha sonra Türk generalleriyle hazlı ele ele olan ve istediği vakit istediği kapıdan girebilen Amerikan Yahudi lobisinin **"Türkseve"** diplomatı Eduard Leafer'ın, bu olayı **"Yumuşak"** olarak tanımlayınca, bizzat 28 Şubat'ın "bu numaralı simgesi"nin yaratıcıları da kullandıkları terimi...

28 Şubat'ın bu "yumuşak" yönünü kim ilmaz ediyor?

Kullandıkları, bütün o bildir hesapları nedeniyle, 28 Şubat'ı batıcı cantaya Türk Solu'nun **"Bu ilk eş zamanlı zamandecak kadar** durumun uzunu görmekten aciz olmalarından ötürü, kullandıkların kabul etmişleri. Kullandıkların dışına bir de kendi **"gücüne"** ve **"bilinçli"** olmalarını ekleyenler var. Burları Özkasnak'ın **"Konuşturalım yapmak** için eskiyi kazanda kalmış konuşturmuş, **de luter kavaklarım lider etlender..."**

Kullandıkları **"darbe"** değildi. Bundan sonraki yazılarında bir daha tanımak zorunlu bir **"Soğuk Darbe"** olmaktan çıkarmıştı.

28 Şubat'ın asıl usta bir darbeydi. Ne 27 Mayıs 1960'a, ne 12 Mart 1971'e ve de 12 Eylül 12'ye benziyordu. Aslında, 12 Eylül ile 12 Mart ve Temmuz, at ile eşek çiftleşmesinden sonra bir katır çıkarmasına benzer. Ama bir katır çıkarmasına hiçbir uygun bir darbeydi. Çünkü Genelkurmay Başkanı ve tüm kuvvet komutanları, üst kademe tam kadro **"kuvvi meknuzuna"** oturtmalarıdır. **"Muhtıra yoluyla darbe"** nitelemesine uyan 12 Mart'ın ise bu yönünü almıştı. O **"muhtıra"**, 28 Şubat 1997'deki MGK toplantısından çıkan kararlardı.

Özkasnak, bu **"postmodern darbe"**yi **"hiçbirinin bunu**mu bu gördüğü, tereyağından kıl **çekerek gibi yapılmış"** bir darbe olarak niteledi. Ancak, o gün bu darbeyi Türkiye'de gördü bir "İç konuşma" ile bunun adeyi de bu darbeydi. O yüzden Türkiye'nin **"28 Şubat süreci"**nden çıkarılmaya çalışılıyor ve o yüzden sistem tıkanmış, sıkıntılı krizlerden geçiyor.

28 Şubat darbesi tüm değişkenleriyle, tüm sonuçları ve toplumun algılarıyla açığa zahir olmuştur. 28 Şubat Çekoslovakya'da **"Prag Baharı"**nı bastıran Sovyet Kızıl-Ordusu'nun tankları gibi tanklarla değil, **"Yumuşak"** darbeydi. Ancak, ağırını bir kez daha Genelkurmay Başkanı ve Cumhuriyet'e şunları söyledi:

"... O dönemde bir tek tuğgeneral **olmamıştır. Orda** sokağa **çıkmamıştır. Ama illegal** yaramızca **götürmek isteyenler** var **denilmiştir. Bu** anlamda **28 Şubat, irticai darbenin önlenmesi hareketidir."**

Yine Özkasnak'ın ifadesiyle **"toplumdaki sivil güçlerle birlikte yapılan"** bu hareketin, **"darbe ilderleri"** bakımından soruların bakalım:

Dönemin Genelkurmay Başkanı **İsmail Hakkı Karadaya**, şu anda yolsuzluk tutukusu **Korkmaz Yiğit**'in Yönetim Kurulu Başkanı olarak tüm edilmiş üzeyeydi. Korkmaz Yiğit, 28 Şubat ürünü Mesut Yılmaz hükümetini deviren Türkbank skandalından ötürü içeri alınması sırasında direktörü dinsiz Deniz Kuvvetleri Komutanı **Güven Erkaya**, aynı Korkmaz Yiğit'in danışmanı idi ve Yiğit'i **Mesut Yılmaz**'a tavsiyen kişi olarak bilinir. Jandarma Genel Komutanı **Teoman Koman**, şu anda "kırmızı bülten"le bakında arama emri bulunan **Cavit Çağlar**'ın İnkılâp'ının Yönetim Kurulu üyesidir.

28 Şubat'ın **"lider ismi" Çevik Bir**'in daha büyük hedefleri vardı. Amerika'daki ekstremist Yahudi lobisinin JINSA'dan aldığı destekle, Türkiye'nin Cumhuriyetçi olmayı hesaplıyordu. Olmadı.

Bugün ortalığa saçılı saçar dökülen soyguncuların ve yolsuzluklarının kökelerini, 28 Şubat'ın ve onun yandaşlarında bulabilirsiniz. 28 Şubatçılar arasında son günlerde patlak veren Polatlar gerginlik, Türkiye'nin içinden geçtiği bugünkü süreçte, 28 Şubat'ta **"bal tutan parmaklar"**ın ısırmaya başlaması, bir sürü **"kutsal inek"**in dokunulmazlığının kalkarak, demir parmaklıklar ardına gönderilmesi yatıyor.

So ara, kim adının 28 Şubat'la birlikte anılmasını istemiştir ki?

POSTMODERN DARBE

Cengiz Çandar

Özkasnak 28 Şubat'ı "Tereyağından kıl çeker gibi, eski darbelere benzemeyen bir şekilde, hiç kan akıtmadan, devletin başındaki en büyük insandan ilgili bakanlara kadar hepsi dahil edilerek yürütülen bir süreç" olarak tanımladı. Bu da doğru. Baykal bile, 28 Şubat'ı "Askerin bir sivil toplum örgütü zarafetiyle gerçekleştirdiği" bir olay olarak selamlamadı mı?

28 ŞUBATÇILAR NİÇİN BÖLÜNDÜ?

Darbe miydi, değil miydi? 28 Şubatçılar yaptıkları işin, altına girdikleri vebalin adının konulmasında da bölündüler. Birçok ciddi konunun, bir süre sonra Türkiye'de gerçek mecrasından çıkarılıp, maskaralık haline sokulması, 28 Şubat için de geçerli oldu. 28 Şubat'ın maskarası çıkmaya başladı. Hem de bunu, 28 Şubatçılar'ın kendileri yapıyorlar.

Bir çocuğun adını kim koyar?

Anası, babası, yakınları. Öncelikle, onu hayata getirenler koyar. 28 Şubat, tıpkı sonradan üreyen "andıçlar" gibi, o dönemin Genelkurmay karargahında hayata getirilmişti. Dolayısıyla, karargahın ta göbeğinde bulunan ve üstelik 28 Şubat için varını yoğunu ortaya koyan ve hala hararetle savunan eski Genelkurmay Genel sekreteri, emekli Tümgeneral Erol Özkasnak ne diyorsa, odur.

O "postmodern darbe" diyor. Biz de, 28 Şubat adı da verilen spastik çocuğa bakarak bir gözlemde bulunmuş. "Bu, olsa olsa postmodern darbe" demiştik. Daha sonra Türk generalleriyle hayli sıkı fıkı olan ve istediği vakit istediği kapıdan içeri girebilen Amerikan Yahudi camiasının Türksever" düşünürü Bernard Lewis'tan bu sıfatın (veya ismin), bizzat 28 Şubat'ın "bir" numaralı simgesi tarafından da kullanıldığını işitmiştik.

28 Şubat'ın bir "darbe" olduğuna kim itiraz ediyor?

Kullanılanlar. Bunlar ya iktidar hesaptan nedeniyle, ya da 28 Şubatçı cuntayı Türk Sitahlı Kuvvetleri ile eş antamlı zannedecek kadar burnunun ucunu görmekten aciz olmalarından ötürü, kullanılmatlarını kabul etmişlerdi. Kullanılanların dışına bir de kendilerini "gönüllü" ve "bilinçli" olarak kullandıranlar var. Bunları Özkasnak tanımladı:

"Komutanlara yaranmak için asker kaynaklı haber kırıntılarını manşetlere taşıyanlar, karargah istemediği halde haber kaynaklarını ihbar edenler..."

Kullanılanlar ve kendilerini kullandıranlar, "darbe" sözcüğüne itiraz ediyorlar. Elbette ki, "darbeci" damgasını bundan sonraki yaşamlarında her daim taşımak zevkli bir durum değil. İtirazları anlaşılabilir bir şey. Ama bu itirazlar, 28 Şubat'ı bir "darbe" olmaktan çıkartmıyor.

28 Şubat, gerçekten usta bir darbeydi. Ne 27 Mayıs 1960'a, ne 12 Mart 1971'e, ne de 12 Eylül 1980'e benziyordu. Aslında, 12 Eylül ile 12 Mart'ın kırması, at ile eşek çiftleşmesinden cins bir katır çıkmışçasına hayli özgün bir darbeydi. 12 Eylül'de. Başta Genelkurmay Başkanı ve tüm kuvvet komutanları, üst kademe tam kadro "karar mekanizmasını oluşturmuşlardı. "Muhtıra yoluyla darbe" nitelemesine uyan 12 Mart'ın ise bu yönünü almıştı. O "muhtıra", 28 Şubat 1997'deki MGK toplantısından çıkan kararlardı.

Özkasnak, bu "postmodern darbe"yi kimsenin burnunun kanamadığı, tereyağdan kıl çekerek gibi yapılmış" bir darbe olarak niteledi. Ancak, o gün bu gündür, Türkiye'de şiddetli bir "iç kanama" var ve bunun sebebi de bu darbedir. O yüzden Türkiye hala "28 Şubat süreci"nden çıkabilmiş değil ve o yüzden sistem tıkanmış, sürekli kriz üretiyor.

28 Şubat darbesi tüm özgün yanına rağmen, sonuçları ve toplumun atmosferine saçtığı zehir itibarıyla, 1968'de Çekoslovakya'da "Prag Baharı"nın bastırılmasından sonraki durumu andırıyor. "Prag Baharı'nı, Sovyet Kızılordusu sona erdirmişti. Aktörler, her iki durumda hayli farklıdır ama tüm "otokratik müdahaleler " birbiriyle "evrensel akrabalık" halindedirler. 28 Şubat, Türkiye'de onbinlerce insana, Milan Kundera'nın "Varolmanın Dayanılmaz Hafifliği"nde Çekoslovakya için tasvir ettiği durumun bir benzerini yaşattı.

Özkasnak, ağzını bir kez daha açtı ve Cumhuriyet'e şunları söyledi:

O dönemde bir tek tutuklama olmamıştır.Ordu sokağa çıkmamıştır. Ama ülkeyi karanlığa götürmek isteyenlere dur denilmiştir. Bu anlamda 28 Şubat, irticai darbenin önlenmesi hareketidir."

Yine Özkasnak'ın ifadesiyie "toplumdaki sivil güçlerle birlikte yapılan" bu hareketin "darbe iiderleri" bakımından sonuçlarına bakalım:

Dönemin Genelkurmay Başkanı İsmail Hakkı Karadayı, şu anda yolsuzluk

tutuklusu Korkmaz Yiğit'in Yönetim Kurulu Başkanı olarak ilan edilmek üzereydi. Korkmaz Yiğit, 28 Şubat ürünü Mesut Yılmaz hükümetini deviren Türkbank skandalından ötürü içeri alınması sayesinde direkten döndü. Deniz Kuvvetleri Komutanı Güven Erkaya, aynı Korkmaz Yiğit'in danışmanı idi ve Yiğit'i Mesut Yılmaz'a tanıştıran kişi olarak bilindi. Jandarma Genel Komutanı Teoman Koman, şu anda "kırmızı bülten"le hakkında arama emri bulunan Cavit Çağlar'ın İnterbank'ının Yönetim Kurulu üyesiydi.

28 Şubat'ın "lider ismi" Çevik Bir'in daha büyük hedefleri vardı. Amerika'daki ekstremist Yahudi kuruluşu JİNSA'dan aldığı destekle, Türkiye'nin Cumhurbaşkanı olmayı hesaplıyordu. Olmadı.

Bugün ortalığa sapır sapır dökülen soygunların ve yolsuzlukların köklerini, 28 Şubat ve onun yandaşlarında bulabilirsiniz. 28 Şubatçılar arasında son günlerde patlak veren ihtilafın gerisinde, Türkiye'nin içinden geçtiği bugünkü süreçte, 28 Şubat'ta "bal tutan parmaklar"ın kırılmaya başlaması, bir sürü "kutsat inek"in dokunulmazlığının kalkarak, demir parmaklıklar ardına gönderilmesi yatıyor.

Şu ara, kim adının 28 Şubat'ta birlikte anılmasını isteyebilir ki?

(YENİ ŞAFAK 16 OCAK 2001 SALI, S.1)

yeni şafak
TÜRKİYE'NİN BİRİKİMİ
16 OCAK 2001 SALI
150.000 TL

MEHMET BARLAS

Haklı olmanın ağırlığı!..

Geçenlerde, eski bir dost, her zaman haklı çıktın, dedi. Şaşırdım. Sordum: "Ne zaman?" Anlattı: "28 Şubat'ın post-modern müdahalesi ertesinde, sansürün yasaklar, televizyon programlarında sözcüğün sildiği hatırlasana. 'Sabah'ta sansürlüklerden ve televizyonlarda sansür uygulandıktan sonra, neler yazıp, neler anlattın. Bir hatırla onları." 9. sayfada

Mehmet Barlas
HAKLI OLMANIN AĞIRLIĞI!..

Geçenlerde, eski bir dost, her eleştirinde haklı çıktın, dedi. Şaşırdım. Sordum: "Ne söyledim ki?" Anlattı: "28 Şubat post-modern müdahalesi ertesinde yazdığın yazıları, televizyon programlarında söylediğin sözleri hatırlasana. 'Sabah'ta susturulduktan ve televizyonlarda sana sansür uygulandıktan sonra, neler yazıp, neler anlattın. Bir hatırla anları." **5. Sayfada**

GÖZLEM

MEHMET BARLAS

mbarlas@yenisafak.com

...bir ...ğı ortaya çıkıyor.. O yüzden zor durumdasın..

...am..

...umu düzeltmem ...

...yaptıklarını ...

SAKA

Ama ne tartışma!..

28 Şubatçılar bile, "biz post modern darbe yaptık" diyor..

Buna karşı 28 Şubat'ın siyasi işbirlikçileri hala iftiharla, "28 Şubat dönemine destek verdik" demekteler..

Bu ülkede, "silahsız kuvvetler", bazan Silahlı Kuvvetler'den daha tehlikeli olabiliyor demokrasiyi tehdit konusunda..

İşte ben buna "çok seslilik" derim..

...iki isim ko... ...olmanı...

Çevirisidir

Mehmet Barlas
(...)
ŞAKA
Ama ne tartışma!..

28 Şubatçılar bile "biz post modern darbe yaptık" diyor...

Buna karşı 28 Şubat'ın sivil işbirlikçileri hala iftiharla, "28 Şubat dönemine destek verdik" demektedirler...

Bu ülkede, "silahsız kuvvetler", bazan Silahlı Kuvvetler'den daha tehlikeli olabiliyor demokrasiyi tehdit konusunda...

İşte ben buna "çok seslilik" derim...

(YENİ ŞAFAK 16 OCAK 2001 SALI, S.13)

'Paşalar itiraf etti'

28 Şubat sürecinde görev almış emekli generallerin açıklamalarının açık birer itiraf olduğunu belirten FP lideri Kutan, konu ile hukuki gereklerin yerine getirileceğini söyledi.

FP lideri Recai Kutan, "paşaların 28 şubat ile ilgili açıklamalarının açık bir itiraf" olduğunu söyledi. İncelemelerde bulunmak üzere Şanlıurfa'da bulunan Kutan, dün sabah karşılayıcıyla Ceylanpınar ilçesine gitti. Burada Belediye Başkanı Abdurrezzak Aksak'ı makamında ziyaret eden Kutan, ilçenin sorunları ile ilgili bilgi aldı.

28 Şubat Anayasa ihlalidir

Kutan, burada önceki Türkgeneral Erol Ortaklık'ın yayınlanan açıklamalarına atfen yaptığı açıklamada; demokrasi ve hukuk düzene sahip olan bir ülkede bir üst divanın görevini yasaların öngördüğü şekilde yerine getirmesi gerektiğini belirtti.

Kutan, burada açık bir itiraf'ın söz konusu olduğunu ifade ederek, şöyle dedi: "İfade edilen hususlardan bir önceki, o dönemde hakkaten ilgili faliyetleri yürütmüş olmaları diye... Bunların hepsi hayal etmedikleri ihlaller değil. Bugüne kadar ortaya somut hakikat ihlaliyle ilgili bir tek olay ortaya konmuş değildir. Bu çeşitli maksatlarla düzenlenmiş bir senaryodur. Dolayısıyla bu post-modern bir darbedir. Bir Anayasa ihlalidir."

Gerekeni eksiksiz yapacağız

Gazetecilerin "Bu konuda girişimde olacak mısınız?" sorusunu üzerine de Kutan, bunun bu konuda, ifade edilmiş bir hususu olduğunu belirterek, "Bu konu daha önce de tartışmaların bilinciyordu. Bu mesele ve belgelerde. Derhâlde hukukçu arkadaşlarımız bu konu dan incelemedi. 'O incelemeden sonra ne gerekiyorsa, ne eksiksiz yerine getirilecektir" dedi.

Herkes demokrasi sınavında

Kutan, Anayasa değişikliği [illegible] ortaya koyduklarını görüşün fırsatlarda [illegible] belirterek, bunu Başbakan'a da [illegible]

Kutan, şöyle [illegible] ülkelere ne kadar önem [illegible] şu an [illegible] haklarını aynen [illegible] partilere [illegible] Birileri çıkıp [illegible] haklar demokrasi [illegible] anlaşılan Anayasa'nın en önemli [illegible] partilere sınır koyuyor.' O zaman görün ki, Batılı demokrasi anlayışı [illegible] demokrasi sınavlarını ortaya koyacaktır. [illegible] demokrasi konusunda ki inanışımızın. Dolayısıyla atılacak kanaatindeyim." Ön yasdan Kutan, ak nedeniyle açık sefirinin iptal edilmesi üzerine, geçici Gaziantep ve geçici. ■ CEYLANPINAR / GAZİANTEP

Kutan'a özel çiğköfte

[illegible] Başkanı Recai Kutan, [illegible] düzenlenen saz gecesinde adan Kutan, politika konuşmamayı tercih [illegible] Polikamın da çiğ köfte yoğurmasını da zor olduğunu zannan Kutan. "Ancak maçoyerk yaptığında özü de kolay" dedi. FP lideri, "Politika yemiyor, çiğ köfte yemiyor. İnsanlar birbirlerine benzemiyor. Özdeğinize gibi biraz da hem ete hem de buğura eziyorlar. Politikada kimse kimsenyi ezmemek" şeklinde konuştu. Recai Kutan daha sonra yerel sanatçılara 'Fırıt' türkümünü okumaları için teşvikte bulunda. Sıra gecesinde bir turaları yorgunluk atan Kutan bir turaları da çiğköfte yedi. Ağzın yanan Kutan bol boi ayran içti.

KENAN EVREN:

TSK 28 Şubat'ta ikaz görevini yaptı

7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren, TSK'nin 28 Şubat'ta ikaz görevini yaptığını ifade ederek, "Ve iyi de olmuştur" dedi. ABD'deki Atlantik Üniversitesi'nde Türkoloji Kürsüsü kurulması için yardım istemek üzere Başbakan Yardımcısı Hüsamettin Özkan'ı ziyaret eden Evren, Beyaz Enerji tartışmalarıyla ilgili olarak da, "Gazetenin yazdığında yazılış sıkıntısı oldu gibi geliyor bana. Bizim sözden ettiği ortaya, 'bu işi şey başlatmak, biz başlatmadık...' Bizim söylemiş, kocaman da bir resim koyuncu... Resimde de dikkat etim üniformamda kimsin bir şapa şeyi var. O resme hiç gerek yoktu" diye konuştu. ■ ANKARA

'28 Şubat'ın darbe olduğu doğrulandı'

Anayasa Hukukçusu Prof. Dr. Mustafa Erdoğan, Ortaklık'ın sözlerinin, '28 Şubat'ın hukuksuz bir girişim olduğunu doğruladığını' bildirdi. Erdoğan, "Tüm sorumluların yargılanması gerekir. Gazeteciler için 'o dönemde böyle konuşmalardı, cesaret edemezdik' deniyor. Niye yapamadınız? O zaman gazetecilerin de hukuk dışını aksaklığının doğrulanmasıdır bu. 28 Şubat sürecinde ve yasalara aykı-

PAŞALAR İTİRAF ETTİ

28 Şubat sürecinde görev almış emekli generallerin açıklamalarının açık birer itiraf olduğunu belirten FP Lideri Kutan, konu ile hukuki gereklerin yerine getirileceğini söyledi.

FP Lideri Recai Kutan, "paşaların 28 Şubat ile ilgili açıklamalarının açık bir itiraf" olduğunu söyledi. İncelemelerde bulunmak üzere Şanlıurfa'da bulunan Kutan, dün sabah karayoluyla Ceylanpınar ilçesine gitti. Burada Belediye Başkanı Abdurezzak Aksak'ı makamında ziyaret eden Kutan, ilçenin sorunları ile ilgili bilgi aldı.

28 Şubat Anayasa ihlalidir

Kutan, burada emekli Tümgeneral Erol Özkasnak'ın yayınlanan açıklamalarına atfen, yaptığı açıklamada, demokratik ve hukuk düzene sahip olan bir ülkede bu tip davranışlar için yasaların öngördüğü şeylerin aynen yapılması gerektiğini bildirdi.

Kutan, burada açık bir itirafın söz konusu olduğunu ifade ederek, şöyle dedi: "ifade edilen hususlardan bir tanesi, 'o dönemde laikliği ihlal faliyetleri yoğunlaşmıştır' diye... Bunların hepsi hayal mahsulü iddialarıdır. Bugüne kadar ortaya somut laiklik ihlaliyle ilgili bir tek olay ortaya konmuş değildir. Bu çeşitli maksatlarla düzenlenmiş bir senaryodur. Dolayısıyla bu postmodern bir darbedir. Bir Anayasa ihlalidir."

KENAN EVREN:

TSK 28 Şubatta ikaz görevini yaptı

7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren, TSK'nın 28 Şubat'ta ikaz görevini yaptığını ifade ederek, "Ve iyi de olmuştur" dedi. ABD'deki Atlantik Üniversitesi'nde Türkoloji Kürsüsü kurulması için yardım istemek üzere Başbakan Yardımcısı Hüsamettin Özkan'ı ziyaret eden Evren, Beyaz Enerji tartışmalarıyla ilgili olarak da "Gazetenin yazdığında yanlış anlama oldu gibi geliyor bana. Birisi telefon etmiş oraya, 'bu işi şey başlatmadı, biz başlattık'... Birisi söylemiş, kocaman da bir resim koyunca... Resimde de dikkat ettim üniformada kırmızı bir paşa şeyi var. O resme hiç gerek yoktu" diye konuştu.

28 Şubat'ın darbe olduğu doğrulandı

Anayasa Hukukçusu Prof. Dr. Mustafa Erdoğan, Özkasnak'ın sözlerinin, '28 Şubat'ın hukuksuz bir girişim olduğunu doğruladığını' bildirdi. Erdoğan, 'Tüm sorumluların yargılanması gerekir. Gazeteciler için 'o dönemde böyle konuşamazlardı, cesaret edemezlerdi' deniyor. Niye yapamazlardı? O zaman gazetecilerin de baskı altına alındığının doğrulanmasıdır bu. 28 Şubat Anayasaya ve yasalara aykırıdır. Savcılıkların bunun üzerine sorumlular hakkında gerekli yasal işlemleri başlatmaları gerekir' dedi.

(MİLLİYET 17 OCAK 2001 SALI, S.4)

Evdeyseniz babamlar size darbe yapmaya gelecek...

Peynir GEMİSİ

GANİ MÜJDE

Son günlerde çok tartışılan 'Post- modern darbe' tartışmasına bir şekil de ben yapayım ve 2000'li yıllarda ülkenin birinde meydana gelen post - modern bir darbeyi canlandırayım dedim...

★★★

KAPI ZİLİ - Zırrrrrt!..

KADIN - Allah Allah kim bu saatte?

ADAM - Sütçüdür hayatım. Demokrasilerde kapı ansızın çalındığında 'Mutlaka sütçüdür' demek gerekir çünkü...

KADIN - Kim o?

ONBAŞI - Rica etsem kapıya açar mısınız? Darbeci geldi hanfendi!

KADIN - Ama biz darbe istemiştik, pizza istemiştik.

ONBAŞI - Olsun. Pizza zamanında darbe gelsin işte!.. Kusacaksınız evde...

KADIN - Evde kimsesi yok...

ONBAŞI - ...Bir şey diyemeyeceğim...

'Darbeciler çamurlu ayaklarıyla salonda gezindiler' diye laf çıkar. En iyisi o gelsin buraya.

KADIN - Devriim, askerler geldi, seni çağırıyorlar hayatım. Tutuklayacaklar galiba...

ADAM - Ben onların ayağına gelmem. Onlar benim ayağıma gelsinler. Darbe yaptılar diye kendilerini ne sanıyorlar...

ONBAŞI - Bakın beyefendi, lafı değil, lafı yastık kavgası yapmaya gelmedim efendim bizi. Yarım saatliğine karakoluna götürüp, sonra bırakacağız bestisiniz.

ADAM - Ben sizinle hiçbir yere gitmek üzere olduğumu hiçbir zaman sen buna nasıl cüret edersin diyorum?! Seni Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne şikayet ederim. Ondan sürüm sürünürsün. Ayrıca ben kimler güç bu evden çıkartamaz!

ONBAŞI - Aman ağlarım...

ADAM - Yalvarsan ağla...

ONBAŞI - Bak bu işe beni belki de işten atarlar. Çocuğum çocuğum aç kalır. Karda kışta sokaklarda yatmak zorunda kalır. VCD'nin ilk taksidini ödeyemem.

ADAM - Ya duygu sömürüsü yapma seviyem ya... Uff! hanım ver şurdan cekelimi ya...

ONBAŞI - Geliyorsunuz yani...

ADAM - Napalım onbaşı; gelelim. Bana bak hanım; iki saate kadar gelmezsem ANAP'ı ve diğer sol toplum örgütlerini ara. Semt konuluna gelip kurşunlar bana darbecilerin elinden tamam mı?

KADIN - Peki bey...

ADAM - Hadi gidelim.

ONBAŞI - Önce evdeki yasak yayınları almamız lazım.

ADAM - Gir al o zaman kardeşim.

ONBAŞI - Benim özel eşyalarımı karıştırmam doğru olmaz. Siz kendiniz karıştırıp bulduklarınızı verin.

ADAM - Peki peki. Hanım dolabın üstünde Karl Marks'in bi kitabı var. Onu getirir misin?

ONBAŞI - O yasak değil ama getirin yine de.

ADAM - Hadi gidelim. Elektrik filan vermeyeceksiniz değil mi?

ONBAŞI - Bu zamanda olur mu öyle şey! Eskiden tutuklananlara Filistin askısı uygulanırmış. Şimdi Tayland masajı yapıyoruz. Gözel tayfandlı bir kız gelip mucaklıyor yani...

ADAM - Ohhh darbeye bak.

ONBAŞI - Post - modern darbeciyiz biz. Gidelim şu köşedeki barda iki martini içelim isterseniz.

ADAM - Üstümde çok para yok yalnız.

ONBAŞI - Hesapları darbeden efendim. Gözaltına aldığımız yabancılara içki ısmarlamak için ödeneğimiz bile var.

ADAM - Peki, oraya kadar yürümeyelim cemseye binelim buri.

ONBAŞI - Cemse olur mu hiç? Post-modern darbelerde Ferrari kullanıyoruz. Buyrun binin. Kapı üstten açılıyor.

ADAM - İçinde müzik var mı?

ONBAŞI - Olmaz mı? Dolby - stereo surraund sistem. Hasan Mutlucan şarkılarını televizyonlar çalmayınca biz de. 'Gözaltı Ferrari'lerine yerleştirdik. 'Kınım'an gelirim gelirim. Adım da Sinan'dır heeey heeey aman heyy..'

Bu sifonu kim çekecek?

Haftalardır düğmeye kimin bastığı tartışılıyor. Oysa düğmeye basan değil 'sifon'u çeken önemli. Soygunculur, hortumcular ülkenin yıllardır içine etmişler. Şimdi sıra bunların üzerine bir sifon çekmekte. Bu sifonu kim çekecek peki? Kim? Bunca pisliği temizlemeye bu tuvalet kağıdı yetecek mi?

devletarşivi.gov.tr

PEYNİR GEMİSİ
Gani Müjde

EVDEYSENİZ BABAMLAR SİZE
DARBE YAPMAYA GELECEK...

Son günlerde çok tartışılan 'Post- modern darbe' tartışmasına bir şekil de ben yapayım ve 2000'li yıllarda ülkenin birinde meydana gelen post-modern bir darbeyi canlandırayım dedim...

KAPI ZİLİ - Zırrrr!

KADIN - Allah Allah kim bu saatte?

ADAM Sütçüdür hayatım. Demokrasilerde kapı ansızın çalındığında 'Mutlaka sütçüdür' demek gerekir çünkü...

KADIN - Kim o?

ONBAŞI - Rica etsem kapıyı açar mısınız? Darbeci geldi hanfendi!...

KADIN - Evde, içeri buyrun.

ONBAŞI - Yok girmeyelim. Sonra 'Darbeciler çamurlu ayaklarıyla salonda gezindiler' diye laf çıkar. En iyisi o gelsin buraya.

KADIN - Devriiim, askerler geldi, seni çağırıyorlar hayatım. Tutuklayacaklar galiba...

ADAM - Ben onların ayağına gitmem. Onlar benim ayağıma gelsinler. Darbe yaptılar diye kendilerini ne sanıyorlar...

ONBAŞI - Bakın beyefendi.. İçeri girip yastık kavgası yapmaya mecbur etmeyin bizi. Yarım saatliğine mahalle karakoluna götürülecez, ondan sonra serbestsiniz.

ADAM - Avrupa Birliği'ne girmek üzere olduğumuz şu sırada sen buna nasıl cüret edersin onbaşı?! Seni Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne şikayet ederim; sürüm sürüm sürünürsün. Ayrıca beni hiçbir güç bu evden çıkartamaz!.

ONBAŞI - Ama ağlarım...

ADAM - Ağlarsan ağla...

ONBAŞI - 'Bir adamı alıp kışlaya getiremedin' diye beni belki de işten atarlar. Çoluğum çocuğum aç kalır. Karda kışta sokaklarda yatmak zorunda kalırız. VCD'nin ilk taksidini ödeyemem.

ADAM - Ya duygu sömürüsü yapma gözünü seveyim ya... Üfff hanım ver şurdan ceketimi ya...

ONBAŞI - Geliyorsunuz yani...

ADAM Napalım onbaşı; gelelim. Bak bana hanım; iki saate kadar gelmezsem AKUT'u ve diğer sivil toplum örgütlerini ara. Semt karakoluna gelip kurtarsınlar beni darbecilerin elinden tamam mı?

KADIN- Peki bey...

ADAM- Hadi gidelim.

ONBAŞI - Önce evdeki yasak yayınları almamız lazım.

ADAM - Gir al o zaman kardeşim.

ONBAŞI - Benim özel eşyalarınızı karıştırmam doğru olmaz. Siz kendiniz karıştırıp bulduklarınızı verin.

ADAM - Peki peki. Hanım dolabın üstünde Karl Marks'ın bi kitabı var. Onu getirir misin?

ONBAŞI - O yasak değil ama getirin yine de.

ADAM.- Hadi gidelim. Elektrik filan vermeyeceksiniz değil mi?

ONBAŞI - Bu zamanda olur mu öyle şey! Eskiden tutuklananlara Filistin askısı uygulanırmış. Şimdi Tayland masajı yapıyoruz. Güzel Taylandlı bir kız gelip mıncıklıyor yani...

ADAM - Ohh darbeye bak.

OBAŞI Post-modern darbeciyiz biz. Giderken şu köşedeki barda iki martini içelim, isterseniz.

ADAM - Üstümde çok para yok yalnız.

ONBAŞI - Hesaplar darbeden efendim. Gözaltına aldığımız şahıslara içki ısmarlamak için ödeneğimiz bile var.

ADAM - Peki oraya kadar yürümeyelim cemseye binelim bari.

OMBAŞI - Cemse olur mu hiç? Postmodern darbelerde Ferrari kullanıyoruz. Buyrun binin. Kapı üstten açılıyor.

ADAM - İçinde müzik var mı?

ONBAŞI - Olmaz mı? Dolby-stereo surraund sistem. Hasan Mutlucan şarkılarını televizyonlar çalmayınca biz de 'Gözaltı Ferrari'lerine yerleştirdik. 'Kırım'an gelirim gelirim. Adım da Sinan'dır beey heey aman hey...

GENİŞ AÇI

NECMETTİN TURİNAY

nturinay@yenisafak.com

Clinton Paşa'm!..

Kim ne derse desin, son günlerin en ilginç ismi **Erol Özkasnak**'tan başkası değil. **Kanal 6**'da emekli Orgeneral **Salim Dervişoğlu** ile yapılan ve ağırlıklı olarak Avrupa Birliği etrafında dönüp dolaşan programa bir yerinden giren **Özkasnak, medyatikleşme ihtiyacını** sonuna kadar giderdi. Son birkaç günün gazetelerinde Erol Özkasnak aşağı, Erol Özkasnak yukarı!.. Emekli paşa son derece mutlu olmalıdır. Nasıl bir perdesini yırttı ya!.. Siz ona bakın.

Emekli Paşa'nın yaptığı açıklamalarda yer alan bir paşaj, sevgili **Fehmi Koru**'nun da dikkatini çekmiş. "...Avrupa Birliği'ne girme çabalarının yoğunlaştığı bir dönemde, ülkeyi **kaotik bir havaya** sürüklediyen, son gelişmelerden rahatsız olan paşanın içi elvermemiş, sırf bu sebepten olacak, malûm açıklamalarını yapmış. O zaman sormak gerekmez mi?

-Sevgili Paşa!.. Ülkedeki kaotik ortamı, yaptığınız açıklamalarla sona mı erdirdiniz? Yoksa Ulusal Program çabalarının sürdürüldüğü bir aşamada, kaotik ortamın katsayısını daha bir artırdınız mı? İsterseniz bakın şu gazetelerin sayfalarına!..

Maşallah Özkasnak da!..

İşin garibi, yaptığı açıklamalara göre, Özkasnak paşa da Avrupa Birliği taraftarı değil miymiş? Demek ki bu günlerin altından çok sular geçmiş; **28 Şubat**'çılar da Avrupa Birliği taraftarı kesilivermiş. Eh buraları seviye başımı!.. Şimdi kalkıp da, "hayır sen 28 Şubat'çı AB taraftarı olamazsın" mı diyelim? Yoksa eski defterleri bir yana atıp, ihtilâdı etti diye paşayı boğazına mı basalım? Ya da Salim Dervişoğlu'nun dediği gibi: **"Onun bulunduğu seviye ve taşıdığı rütbe itibariyle herşeye muttali olması zaten mümkün değil"** diyerekten, sadet dışı bir muâmeleye mi reva görelim?

Ah keşke bu sıkıntı, sırf Erol Özkasnak paşa ile sınırlı kalsa.. Hiç mühim değil, emekli Özkasnak paşa da, ortalık sükûnetleşinceye kadar [illegible] beldeyiversin deyip geçerdik. Fakat hiç de öyle değil. 28 Şubat'ın **öncüsü, sâiecisi** ve kurucusu [illegible] sebebinde rol almış öyle kalabalık bir cüreh[illegible]ün atılmaz, satsan satılmaz. Bunlar [illegible]ğu, AB'ye girmiş meğer!.. Hele bir de bu[illegible], **Körfez Savaşı** ve sonrasının (Amerika mı, Avrupa mı? Hangisinden yana olalım?) diye söze başlayan ve Avrupa Birliği'ne tutuka etmeyi mârifetmiş gibi satırları [illegible] için altından asla kalkamazsınız.

Emredersin Clinton paşam!..

Ne dersiniz? 28 Şubat'tan Allah razı olsun mu diyelim yani? Belki oksijensiz kaldığı için, yani 28 Şubat şartlarında hürriyet ve demokrasinin ne menem birşey olduğunu **aynel yakîn** tanıdıktan için, İslâmî kesimlerin bu tarihten itibaren ciddi bir dönüşüm geçirdiğini inkâr edebilir miyiz?

Fakat oldum olası, AB muhalefetiyle kafayı kırmış diğer sınıflar için ne demek gerekecek? Burada söylenebilecek olan şu:

Özellikle **Clinton**'un ziyaretiyle iyice netleşen Türkiye'nin AB'a girmesi yolundaki **ABD politikaları;** öyle sanıyorum ki, şu sıralarda hayli bulanıklaşmaya başlıyor. Eskiden Türkiye'yi **AB ordusu** içinde yer tutmaya zorlayan **ABD; Ecevit**'e yazdığı mektupta ne diyordu? "Sakın bu süreci veto etmeye kalkışmayın". Ona göre!.. Yoksa beni yanında bulamazsın" demiyor muydu?

Dolayısıyla, Clinton'ın ABD politikalarındaki bu kırılmaya dikkat etmek lâzım.

Kim ne derse desin, Türkiye de, **"Emredersin Clinton paşam"** demeye bu kadar

Anlayacağınız gibi [illegible] bir parapaşa!... **Clinton**'un Türkiye'ye **[illegible]kuru,** Kıbrıs müzakerelerinde **BM'in tarafsızlığını** ve Avrupa Birliği'nin çılmaz ayın son çarşambasında [illegible]değini Türkiye'nin adaylığı... İşte bu uzatma [illegible]doğrusu benim içimi bulandırıyor [illegible]ndırıyor.

[illegible]den dönüyü mü, neydi bu süre? Dört yıl sonra oturulup [illegible]tılmayacak mıydı? On yıl da nereden [illegible]yledi?

[illegible]ak sürümeye karşı, öyleyse biz de acele etmeyelim" [illegible]nden bir hava yayılıyor bütün memlekette.

[illegible] anda müzakeresi yapılan **Ulusal Program** çalışmalarındaki hevessizliğin altında yatan da, bundan başkası değil.

Herşeyin başı: AB ordusu!..

Size isterseniz bir not daha düşelim:

Bu bulanıklık bir müddet daha devam eder. Ta ki, önümüzdeki nisanda toplanacak **NATO Dışişleri Bakanları** toplantısına kadar!.. Türkiye'nin **AB Ordusu**'na girip girmeyeceğine kilitlenmiş durumda hemen bütün mesele. Türkiye **AB ordusuna** girdi girdi, girmedi ise, bu evvelsiz şerhi sürer de sürer, fakat bundan asla bir halt çıkmaz. (Bu konuya yarın da devam edeceğiz.)

Hem size bir soru: **İsmail Cem** ortada fol yok, yumurta yokken **Sudan**'da ve **Pakistan**'da ne arıyor? Bu soruşu boşuna sormuyoruz, ona göre!..

Yeni Şafak

GENİŞ AÇI

Necmettin Turinay

CLİNTON PAŞA'MI..

Kim ne derse desin, son günlerin en flaş ismi Erol Özkasnak'tan başkası değil. Kanal 6'da emekli Orgeneral Salim Dervişoğlu ile yapılan ve ağırlıklı olarak Avrupa Birliği etrafında dönüp dolaşan programa bir yerinden giren Özkasnak, medyatikleşme ihtiyacını sonuna kadar giderdi. Son birkaç günün gazetelerinde Erol Özkasnak aşağı, Erol Özkasnak yukarı!.. Emekli paşa son derece mutlu olmalıdır. Nisyan perdesini yırttı yal.. Siz ona bakın.

Emekli Paşa'nın yaptığı açıklamalarda yer alan bir pasaj, sevgili Fehmi Koru'nun da dikkatini çekmiş. "...'Avrupa Birliği'ne girme çabalarının yoğunlaştığı bir dönemde, ülkeyi kaotik bir havaya sürükleyen, son gelişmelerden rahatsız olan paşanın içi elvermemiş, sırf bu sebepten olacak, malum açıklamalarını yapmış. O zaman sormak gerekmez mi?

-Sevgili Paşa!.. Ülkedeki kaotik ortamı, yaptığınız açıklamalarla sona mı erdirdiniz? Yoksa Ulusal Program çalışmalarının sürdürüldüğü bir aşamada, kaotik ortam katsayısını daha bir artırdınız mı? isterseniz bakın şu gazetelerin sayfalarına!..

Maşallah Özkasnak da!..

İşin garibi, yaptığı açıklamalara göre, Özkasnak Paşa da Avrupa Birliği taraftarı değil miymiş? Demek ki köprülerin altından çok sular geçmiş; 28 Şubatçı paşamız da Avrupa Birliği taraftarı kesilivermiş. Eh burası Türkiye bayım!.. Şimdi kalkıp da, "hayır sen 28 Şubatçısın, AB taraftarı olamazsın" mı diyelim? Yoksa eski defterleri bir yana atıp, ihtida etti diye paşayı bağrımıza mı basalım? Ya da Salim Dervişoğlu'nun dediği gibi: "Onun bulunduğu seviye ve taşıdığı rütbe itibariyle herşeye muttali olması zaten mümkün değil" diyerekten, sadet dışı bir muameleyi mi reva görelim?

Ah keşke bu sıkıntı, sırf Erol Özkasnak paşa ile sınırlı kalsa.. Hiç mühim değil, emekli Özkasnak paşa da, ortalık sakinleşinceye kadar "arafta bekleyiversin deyip geçerdik. Fakat hiç de öyle değil. 28 Şubat'ın öncüsü, sözcüsü ve kuyruğu mesabesinde rol almış öyle kalabalık bir güruh var kil.. Atsan atılmaz, satsan satılmaz. Bunların çoğu, AB taraftarı olmuş meğer!.. Hele bir de bunlara Körfez Savaşı ve sonrasının (Amerika mı, Avrupa mı? Hangisinden yana olalım?) diye söze başayan ve Avrupa Birliği'ne tukaka etmeyi marifetmiş gibi satanları eklerseniz, işin altından asla kalkamazsınız.

Emredersin Clinton paşam!..

Ne dersiniz? 28 Şubat'tan razı olsun mu diyelim yani? Belki oksijensiz kaldığı için, yani 28 Şubat şartlarında hürriyet ve demokrasinin ne menem bir şey olduğunu aynel yakin tanıdıkları için, İslami kesimlerin bu tarihten itibaren ciddi bir dönüşüm geçirdiğini inkar edebilir miyiz?

Fakat oldum olası, AB muhalefetiyle kafayı kırmış diğer sınıflar için ne demek gerekecek? Burada söylenebilecek olan şu:

Özellikle Clinton'un ziyaretiyle iyice netleşen Türkiye'nin AB'ye girmesi yolundaki ABD politikaları; öyle sanıyorum ki, şu sıralarda hayli bulanıklaşmışa benziyor. Eskiden Türkiye'yi AB ordusu içinde yer tutmaya zorlayan ABD; Ecevit'e yazdığı mektupta ne diyordu? "Sakın bu süreci veto etmeye kalkışma!.. Ona göre!.. Yoksa beni yanında bulamazsın" demiyor muydu?

Dolayısıyla Clinton/ABD politikalarındaki bu kırılmaya dikkat etmek lazım.

Kim ne derse desin, Türkiye de, "emredersin Clinton paşam" demiyor bu işe!..

Anlayacağınız şimdi herşey bir arapsaçı!.. Clinton'un Türkiye'ye diskuru, Kıbrıs müzakerelerinde BM'in tornistanı ve Avrupa Birliği'nin çıkmaz ayın son çarşambasına vade biçtiği Türkiye'nin adaylığı... İşte bu uzatmalı muhabbet, doğrusu benim içimi bulandırıyor da bulandırıyor.

Eskiden dört yıl mı, neydi bu süre? Dört yıl sonra oturulup konuşulmayacak mıydı? On yıl da nereden çıktı öyleyse?

Bu ayak sürümeye karşı, öyleyse biz de acele etmeyelim cinsinden bir hava yayılıyor bizim memlekette.

Şu anda müzakeresi yapılan Ulusai Program çalışmalarındaki hevessizliğin altında yatan da, bundan başkası değil.

Herşeyin başı: AB ordusu!

Size isterseniz bir not daha düşelim:

Bu bulanıklık bir müddet daha devam eder. Ta ki, önümüzdeki nisanda toplanacak NATO Dışişleri Bakanları toplantısına kadar!.. Türkiye'nin AB Ordusu'na girip girmeyeceğine kilitlenmiş durumda hemen bütün mesele. Türkiye AB ordusuna girdi girdi; girmedi ise, bu evinsiz şarkı sürer de sürer, fakat bundan asla bir halt çıkmaz. (Bu konuya yarın da devam edeceğiz.)

Hem size bir soru: İsmail Cem ortada fol yok, yumurta yokken Sudan'da ve Pakistan'da ne arıyor? Bu soruyu boşuna sormuyoruz, ona göre!..

Yeni Şafak SAYFA 11

Postmodern darbe kendi evlatlarını yiyor

CENGİZ ÇANDAR
ccandar@yenisafak.com

Kuralar İstihbarat kendi evlatlarını yerler. Bunun şu sıra okup-bilmelle ne ilgisi var? Söyle:

28 Şubat'ın **"güçlü adamı"**, o dönemin Genelkurmay Genel Sekreteri, emekli Tümgeneral **Erol Özkasnak** başonmuklarından biri olduğu dönemin adını açıkça koydu: **"Postmodern darbe"**! Özkasnak, 13 Ocak 2001'i 14 Ocak 2001'e bağlayan geceyarısı, Kanal 6 daki **"Ceviz Kabuğu"** programına telefonla katıldı ve 28 Şubat'ın **"postmodern darbe"** yakıştırmasını kendisine hatırlatılması üzerine şunları söyledi:

"Bu sürece çok güzel bir isim takmışlar. Onu kim koymuşsa gerçekten zeka ürünü... Postmodern darbe, bence bu sürece yakıştırılan en iyi isimdir."

Teşekkürler!

"Postmodern darbe" nitelemesi **"siyasa"**ya ilk kez 25 Haziran 1997 Cumartesi tarihli **Sabah** gazetesindeki yazımın başlığı olarak çıkmıştı. Amerikan **Newsweek** dergisi bana atıf yaparak, tedhiş ve darbe rejimi alana taştı. 28 Şubat'ın ilk defa bu nitelemeye, o tarihten bu yana sık sık, özellikle **Mehmet Barlas**'ın yazılarında yer verildi.

Madem ki, Erol Özkasnak **"pozitif kamuoyu"** öven sözler sarfetti, biz de **"asker mertliği"**ne geri dönebilmeyi aklına getirmiş olmasından ötürü ona teşekkür edelim. Zira, hiçbir komutan bugüne dek, 28 Şubat'ın bir **"darbe"** olduğunu söylememiştir.

Geçen yıl Princeton Üniversitesi'nde ünlü **Bernard Lewis**'in misafirliğinde **"Türkiye"** konulu bir basın toplantısında konuşmacılardan birisiydim. Bernard Lewis, oturum başlamadan önce bana, **"Bu postmodern darbe sözünün patent hakkı elinizde, değil mi? Adını ben ortalığa **Türkiye'ye gelmiş** bir üst düzey generalden işittim"** demişti. Ben de kendisine **"Akl** [illegible] **dir. Bu konuda, size onu söyleyen general kadar güvenle güvenebilirim"** cevabını vermiştim.

28 Şubat'ın **"darbe"** olarak nitelenmesine, bernameler **"Ceviz Kabuğu"** programının konuğu emekli Oramiral **Salim Dervişoğlu** karşı çıkmıştı. Erol Özkasnak haklıdır. Çünkü, Oramiral'in 28 Şubat süreci içinde fiili olarak**ın "başta Genelkurmay Başkanı ve Genelkurmay Başkanı olmak üzere, o zaman görev yapmakta olan komutanlar** kadrosu"nda bulunduğu bir sırada, **"Ancak, bu süreç içerisinde aktif rol alamayan komutanlar da vardı."** dediği ve Yaşların Ankara'da bulunduğu ve hatta bulunan Kara, Deniz, Hava Kuvvetleri'ne mensup ordu komutanları, donanma komutanları ve Hatta Hava Kuvvetleri komutanı olduğunu söyledi. Salim Dervişoğlu, o tarihte Donanma Komutanı idi.

Bir **"darbe"**nin darbe olup olmadığının **"darbeciler"**in kendilerinden daha iyi kim bilebilir ki? Erol Özkasnak'a bu konuda güveniyoruz.

Erol Özkasnak, **Ertuğrul Özkök**'ün 13 Ocak 2001 tarihli **Hürriyet**'teki yazısı üzerine patladı. Söz konusu yazıda Özkök, gazetecilikte **"haber kaynağı açıklanamaz"** ilkesinin 28 Şubat döneminde **[illegible]**

Erol Özkasnak ise, o dönemde böyle bir şey söylenmesine **"cüret edilemeyeceğini"** yani sokak dayağıyle, kendisine kimsenin böyle bir cevap vermesinin **"olamayacağını"** belirttikten sonra, bombayı patlattı: **"O dönemde Genelkurmay komutanlığıyla çalışabilmek için askeri cephedeki haber kaynaklarımı bile** [illegible] **öğrenmeye çalışan, kazırgah, birşey söylemeden haber kaynaklarını ihbar eden** [illegible] **gibi kabul edilebilir."** Vay, vay, vay!

Yeniden, Özkök'ün **ısrar ediyor** ve Özkasnak'ın da **inkarda** böyle bir komutanın geçtiğini, kendi verdiği tanıklığı yeniden belirterek öne sürüyor. Özkasnak'ın hafızasında yanıldığını söylüyor. Yanıtını sonraya saklıyor.

Bu satırların yazarı, o dönemde, 28 Şubat sürecine de destek vermiş biridir" hatırlatmasını yapıyor. Dürüst yazılı ve elektronik medyada bu **"açıklama"**ya dayanarak, Özkasnak'a **"vur abalıya"** havasında. Haksızlık. O dönemde yaptığım bu davranışlarımın bir eşiarı olarak. Hatta **"andıç"** ortaya çıkıp yeldi. Özkasnak'a **"andıç müellifi"**nden biri olmasından ötürü bu konuyu tekrarlamak, bekli inandırıcı olabilirdi.

"Bu satırların yazarı" 30 Ocak 2000 tarihinde **Radikal** gazetesinde **Neşe Düzel** ile yaptığımız mülakatta, **Çevik Bir** ve Erol Özkasnak adlarını, **"andıç"**in başlarında olarak ilk kez ortaya çıkartmıştı. 28 Şubat'la ismi açıklanmayan manşetlerin önemli bir bölümünün ardında bunların olduğunu biliyorlar mı? Bilmiyorlar mı? Bilmek istemiyorlar mı? Bilmek istemiyorlar ve yanılıtmalar bilmiyor mu? Pekala biliyorlardı.

Askerler, meleklerinin özellikleri için, **"mertliğe"** önem verirler. Bir**i "düşman"** belleminlerse bile, dik durmasına değer verirler. Kendilerinin kolayca kullandıklarına, kendilerini kolayca kullandıklarına ise saygıları yoktur. Nitekim, Özkasnak, 28 Şubat döneminde kendisiyle medyada **"işbirliği"** yaparken ve bu işbirliğinin yapılış biçimini açıklarken, 28 Şubat'ı yapılış biçimi itibarıyla diğer askeri darbelerden ayıran; zırhlı birlikler, tanklar vs. kullanılmadan medyanın kullanılmasıyla yapılmış olmasıdır. 28 Şubat'ın **"sivil birlikleri"** büyük medya, bazı tv kanalları; askerleri ise bazı yazarlar ve muhabirlerdir.

Özkasnak 28 Şubat'ı **"Tereyağından kıl çeker gibi, eski darbelere benzemeyen bir şekilde, hiç kan akıtmadan, devletin başındaki en büyük insandan [Milli bakanlara kadar hepsi dahil edilerek yürütülen bir süreç"** olarak tanımlıdı. Bu da doğru. **Deniz Başbuğ** bile, 28 Şubat'ı **"Halkların bir sivil toplum örgütü zaraftiyle gerçekleştirdiği"** bir olay olarak selamlamadı mı? **Bülent Ecevit**'inden **Mesut Yılmaz**'ına kadar herkes arkasında mevzilenmedi mi? Daha önceki iki darbenin hedefi **Süleyman Demirel "10.Yıl Marş"**ıyla **"orkestra şefliği"** yapmadı mı?

İşte bütün bu özelliklerinden ötürü, biz 28 Şubat'a **"Postmodern darbe"** demişik.

Cengiz Çandar
POSTMODERN DARBE KENDİ EVLATLARINI YİYOR

Kuraldır: İhtilaller kendi evlatlarını yerler. Bunun şu sıra olupbitenle ne ilgisi var? Şöyle:

28 Şubat'ın "güçlü adamı", o dönemin Genelkurmay Genelsekreteri, emekli Tümgeneral Erol Özkasnak baş sorumlularından biri olduğu dönemin adını açıkça koydu: "Postmodern darbe"! Özkasnak, 13 Ocak 2001'i 14 Ocak 2001'e bağlayan geceyarısı, Kanal 6'daki "Ceviz Kabuğu" programına telefonla katıldı ve 28 Şubat'a "postmodern darbe" yakıştırmasının kendisine hatırlatılması üzerine bakın neler söyledi:

"Bu sürece çok güzel bir isim takmışlar. Onu kim koymuşsa gerçekten zekâ ürünü. Postmodern darbe, bence bu sürece yakıştırılan en iyi isimdir."

Teşekkürler!

"Postmodern darbe" nitelemesi "piyasa"ya ilk kez 28 Haziran 1997 Cumartesi tarihli Sabah Gazetesi'ndeki yazımın başlığı olarak çıkmıştı. Amerikan Newsweek dergisi bana atıf yaparak, terimi uluslararası alana taşıdı. 28 Şubat'a ilişkin bu nitelemeye, o tarihten bu yana sık sık, özellikle Mehmet Barlas'ın yazılarında yer verildi.

Madem ki, Erol Özkasnak "zekamızı" öven sözler sarfetti; biz de "asker mertliği"ne geri dönebilmeyi aklına getirmiş olmasından ötürü ona teşekkür edelim. Zira, hiçbir komutan bugüne dek, 28 Şubat'ın bir "darbe" olduğunu açıkça ilan etmemişti.

Geçen yıl Princeton Üniversitesi'nde ünlü Bernard Lewis'in yönettiği Türkiye" konulu bir sempozyumun konuşmacılarından biriydim. Bernard Lewis, oturum başlamadan önce bana, "Bu postmodern darbe sözünün patent hakkı sizdeymiş. Ama ben onu Türkiye'ye geldiğimde birçok generalden işittim" demişti. Ben de kendisine "Aki için tarik birdir. Bu konuda, size onu söyleyen generallerle aynı görüşteyim" cevabını vermiştim.

28 Şubat'ın "darbe" olarak nitetenmesine, her nekadar, "Ceviz Kabuğu" programına katılan Emekli Oramiral Salim Dervişoğlu karşı çıkmışsa da, Erol Özkasnak haklıdır. Çünkü Özkasnak 28 Şubat süreci içinde faal olanların "başta Genelkurmay Başkanı ve Genelkurmay II. Başkanı olmak üzere, o zamanın kuvvet komutanları olduğunu" belirttikten başka "Ancak, bu süreç içerisinde aktif rol alamayan komutanlar da vardı" dedi. Ve bunların Ankara'da olmayan ve taşrada bulunan Kara, Deniz, Hava Kuvvetleri'ne mensup ordu komutanları, donanma komutanları ve Taktik Hava kuvvetleri Komutanları olduğunu söyledi. Salim Dervişoğlu, o tarihte Donanma Komutanı idi.

Bir "darbe"nin darbe olup olmadığını "darbeciler"in kendisinden daha iyi kim bilebilir ki? Erol Özkasnak'a bu konuda güveniyoruz.

Erol Özkasnak, Ertuğrul Özkök'ün 13 Ocak 2001 tarihli Hürriyet'teki yazısı üzerine patladı. Söz konusu yazıda Özkök, gazetecilikteki "haber kaynağı açıklanamaz" ilkesinin 28 Şubat döneminde Sedat Ergin tarafından bütün ısrarlarına rağmen Özkasnak'a da uygulandığını ileri sürmüştü.

Erol Özkasnak ise, o dönemde böyle bir şey söylenmesine "cüret edilemeyeceğini" yani sokak deyimiyle, kendisine kimsenin böyle bir cevap vermesinin "sıkmayacağını" belirttikten sonra, bombayı patlatmıştı: "O dönemde Genelkurmay karargahıyla çalışabilmek için askeri kaynaklı haber kırıntılarını bile manşet yaparak komutanlara yaranmaya çalışan, karargah bir şey söylemeden haber kaynaklarını ihbar eden kalemler, bugün benim kaynak soruşturması yaptığımı iddia eden kalemlerdir." Vay, vay, vay...

Ama Sedat Ergin ısrar ediyor ve Özkasnak'la arasında böyle bir konuşmanın geçtiğini, kendi verdiği tarih ve yeri belirterek öne sürüyor, Özkasnak'ın hafızasında yanıldığını söyiüyor. Yazısının sonunda ise, 'Bu satırları yazan, o dönemde 28 Şubat sürecine de destek vermiş biridir" hatırlatmasını yapıyor. Dünkü yazılı ve elektronik medya bu "açıklama"ya dayanarak, Özkasnak'a "vur abalıya" havasında. Haksızlık. O dönemde yapsalardı bu davranışlarının bir anlamı olurdu. Hatta "andıç" ortaya çıktığı vakit, Özkasnak'a "andıç müellifleri"nden biri olmasından ötürü bu tutumu takınsalardı, belki inandırıcı olabilirlerdi.

"Bu satırların yazarı" 30 Ekim 2000; tarihinde Radikal Gazetesi'nde Neşe Düzel ile yayımlanan söyleşide, Çevik Bir ve Erol Özkasnak adlarını "andıçla bağlantılı olarak ilk kez ortaya çıkartmıştı. 28 Şubatta ismi açıklanmayan manşetlerin önemli bir bölümünün ardında bunların olduğunu biliyordum çünkü. Bunları alıp yayımlayanlar ve yayımlatanlar bilmiyor muydu? Pekâlâ biliyorlardı.

Askerler, mesleklerinin özellikleri icabı, "mertliğe" önem verirler. Birini "düşman" bellemişlerse bite, dik durmasına değer verirler. 'Kendilerinin kolayca kullandıklarına, kendilerini kolayca kullandıranlara ise saygıları yoktur: Nitekim Özkasnak, 28 Şubat döneminde kendisiyle, medyada İşbirliği" yapanları ve bu işbirliğinin yapılışı biçimini açıklamıştır. 28 Şubat'ı yapılış biçimi itibarıyla diğer askeri darbelerden ayıran; zırhlı birlikler, tanktar vs. kullanılmadan medyanın kullanılmasıyla yapılmış olmasıdır. 28 Şubat'ın "şok birlikleri" büyük medya, bazı tv kanalları; askerleri ise bazı yazarlar ve muhabirlerdir.

Özkasnak 28 Şubat'ı "Tereyağından kıl çeker gibi, eski darbelere benzemeyen bir şekilde, hiç kan akıtmadan, devletin başındaki en büyük

insandan ilgili bakanlara kadar hepsi dahil edilerek yürütülen bir süreç" olarak tanımladı. Bu da doğru. Deniz Baykal bile, 28 Şubatı "Askerin bir sivil toplum örgütü zarafetiyle gerçekleştirdiği" bir olay olarak selamlamadı mı? Bülent Ecevit'inden Mesut Yılmaz'ına kadar herkes arkasında mevzilenmedi mi? Daha önceki iki darbenin hedefi Süleyman Demirel "10. Yıl Marş"larına "orkestra **şefliği"** yapmadı mı?

İşte bütün bu özelliklerinden ötürü, biz 28 Şubat'a "Postmodern darbe" demiştik.

Peki şimdi olan ne?

Postmodern darbe, kendi evlatlarını yiyor...

YENİ ŞAFAK, 17.01.2001, Çarşamba, S.12

fkoru@yenisafak.com

Bir 'ütopya' olarak 28 Şubat

28 Şubatçılar George Orwell'i okuyarak mı ütopyalarını oluşturdular, yoksa benzerlik, Orwell, romanını, dünyanın her yerindeki 'başkıcı rejim heveslileri'nin ortak noktalarından hareketle yazdığı için midir, bilemem; ancak bildiğim bir şey var: Şimdi en simgesel temsilcilerinden birinin taraf olduğu tartışmayla karşımıza çıkan 28 Şubat, bir çok yönüyle, '1984' romanını andırıyor...

Herkesin herkesi izlediği, iradelerin başkalarla yok edildiği, çocukların anne-babalarına, komşuların diğer komşulara muhbirlik yapmalarının teşvik edildiği bir süreçtir 28 Şubat. Sonuçta Türkiye'nin Batı ile mesafesinin açılmasını getirecek çalışmaları yürütenlerin seçtiği 'Batı çalışma grubu' adı bile, savaş hazırlığını yürüten devlet birimine 'barış bakanlığı' adının takıldığı '1984' ile zihinsel bir paralellik arzediyor. '1984' mevhum bir tehdit algılaması üzerine oturur; 28 Şubat da abartılı bir tehdit değerlendirmesinin ürünü değil mi?

Türkiye'de darbeler, yapan darbecilerin yanına kâr kaldığı için 'alın yazısı' durumunda. 'Düğme' edebiyatı üzerine güzellemeler yapmakla ziyan ettiğimiz şu son bir ay içerisinde, tıpkı son dört yılın herhangi bir zamanında olduğu gibi, zihinlerimizin bir köşesinde 'darbe' sözcüğü yatıyordu. Darbeciler, daha 27 Mayıs'tan sonra kendilerini 'dokunulmazlık'a zırhına da kavuşturan 'temelli sorunlar safahatini' mücehhez kılmışlardı; 12 Eylülcüler ise kendi yazdıkları anayasaya bir madde (geçici 15.) ekleyerek tasarruflarını da yargı denetiminden kurtardılar. Sacit Kayasu adlı yargıç, 'yargıtan aşırı' öncesi Kenan Evren'in yargılanması için harekete geçince, yargının başındaki unutuldu ve savcıyı yargılama pişmanlık edecek bir süreç başlatıldı...

'Post-modern darbe' sfatını sürecin mimarları da 'zeka ürünü' bulduklarına göre, 28 Şubat'ın da 'post-modern darbeciler' açısından benzer bir niteliği olması gerekiyor. 28 Şubat, şimdilerde söylendiği gibi, yalnızca bir hükümeti istifaya etme hamlesi olamaz; öyle olsaydı, sivil-ler tarafından uygulanması imkânsız '18 maddelik' bir icraat programı ile hayata gözlerini açmazdı. Sürecin, onu başlatan kadroyu 'sorumlu mevkilere' taşıyacak gelişmelere yol açmasının beklenmesi şaşırtıcı olmazdı. Kısa süren 'adaylığı' sırasında, Org. Çevik Bir'in gönlünde cumhurbaşkanlığı makamının yattığı öğrenildi sözgelimi; benzer heveslerin dönemin başka sorumluları tarafından da taşındığını düşünebiliriz.

Süreci kendi çıkarları için kışkırtan bazı tiplerin kendilerine pay çıkarmak için alttan alta işledikleri, "Bildiğimiz anlamda darbe olacaktı, biz önledik" sözü ise boş bir iddiadan ibaret... 28 Şubat, başından sonuna dek bir müdahale süreci olarak tasarlanmıştı; ancak başarılı olabilmesi için 'darbe' tehdidinin başlar üzerinde korunması gerekiyordu. Refahyol'u devirdikten sonra ikti hamleyle sonuç almayı hedefliyordu 'post-modern darbeciler': Medyayla sandığı etkilemek ve cumhurbaşkanlığı, başbakanlık, Meclis başkanlığı ile bazı kritik bakanlıklar gibi devletin önemli makamlarına 'yetkin' ellerde toplamak... Bugünkü tablo, 28 Şubatçılar açısından, hem bir başarı hem de hüsrandır... Tümg. Özkasnak, "28 Şubat olmasaydı, sandık farklı sonuç yeniden" derken 'başarı' yönüne işaret ediyor; ancak bir çok 28 Şubatçı, kendileri için o zamanlar hiç tasavvur etmedikleri köşelerden (örneğin Cankaya Köşkü'nde Org. Bir, Org. Karadayı veya Demirel) oturmuyor...

28 Şubat'ın asıl mirası ise her yerde kendini hissettiriyor. Üretim hevesini kıran 'yeşil sermaye' bütün ekonomiyi tüketime kilitledi. Başka alanlarda hâlâ doktorların gözetim altına tevdi edilecek tipler uzak tutulmaları gereken kalıtlarda otarmayı sürdürüyorlar. Eğitim darmadağın ve üniversiteler ilkokul düzeyinde. Liyakatsizliğinin bilincinde, bulunduğu mevkiyi hak etmediğinin farkında olan ne yapar? Hak iddia edebileceği huzursuzluklara kendi sebebiyet verir... Üniversiteler ve yüksek okullardan sonra imam hatipler ve İlahiyat fakültelerindeki kız öğrencilerin başörtüsünü sorun haline dönüştürmenin altında bu gerçek yatıyor.

Bu da bizi, 28 Şubat'ın devam ettiği ve '1984' romanında ustaca sergilenen evrenselliği tartışılmaz totaliter eğilimler dizgin altına alınmazsa yüzlerce yıl devam edeceği gerçeğine götürüyor. George Orwell, bir süre kendisi de 'totaliter' ideolojilerle flört ettikten sonra, insanın içinde yatan canavara ışık tutup, eğer dikkatli olunmazsa 'başkıcı' eğilimlerin egemen hale geleceğine dair uyarı manifestosu olan '1984' ile insanlığın karşısına çıkmıştı. Romanı kaleme aldıktan yarım asır, kitabın adına taşınan tarihten 12 yıl sonra, anlattıklarına 'ütopya' diye sarılınacağını nereden bilebilirdi?

28 Şubat ile yüzleşme burada bitmiyor; devamı var...

Fehmi Koru

BİR 'ÜTOPYA' OLARAK 28 ŞUBAT

28 Şubatçılar George Orwel'i okuyarak mı ütopyalarını oluşturdukları yoksa benzerlik, Orwell, romanını, dünyanın her yerindeki 'baskıcı rejim heveslilerinin ortak noktalarından hareketle yazdığı için midir, bilemem; ancak bildiğim bir şey var: Şimdi en simgesel temsilcilerinden birinin taraf olduğu tartışmayla karşımıza çıkan 28 Şubat, birçok yönüyle, '1984' romanını andırıyor...

Herkesin herkesi izlediği, iradelerin baskılarla yok edildiği, çocukların anne-babalarına, komşuların diğer komşulara muhbirlik yapmalarının teşvik edildiği bir süreçtir 28 Şubat. Sonuçta Türkiye'nin Batı ile mesafesinin açılmasını getirecek çalışmaları yürütenlerin seçtiği 'Batı çatışma grubu' adı bile, savaş hazırlığını yürüten devlet birimine 'barış bakanlığı' adının takıldığı '1984' ile zihinsel bir paralellik arzediyor. '1984' mevhum bir tehdit algılaması üzerine oturur; 28 Şubat da abartılı bir tehdit değerlendirmesinin ürünü değil mi?

Türkiye'de darbeler, yapan darbecilerin yanına kar kaldığı için 'alın yazısı' durumunda. 'Düğme' edebiyatı üzerine güzellemeler yazmakla ziyan ettiğimiz şu son bir ay içerisinde, tıpkı son dört yılın herhangi bir zamanında olduğu gibi, zihinlerimizin bir köşesinde 'darbe' sözcüğü yatıyordu. Darbeciler akıllı; 27 Mayıs'tan sonra kendilerini 'dokunulmazlık' zırhına da kavuşturan 'temelli senatör' sıfatıyla mücehhez kılmışlardı; 12 Eylülcüler ise kendi yazdıkları anayasaya bir madde (geçici 15.) ekleyerek tasarruflarını da yargı denetiminden kurtardılar. Sacit Kayasu adlı yargıç, 'zaman aşımı' öncesi Kenan Evren'in yargılanması için harekete geçince, yargının bağımsızlığı unutuldu ve savcıyı yaptığına pişman edecek bir süreç başlatıldı...

'Post-modern darbe' sıfatını sürecin mimarları da 'zeka ürünü' bulduklarına göre, 28 Şubat'ın da 'post-modern darbeciler' açısından benzer bir niyeti olması gerekiyor. 28 Şubat, şimdilerde söylendiği gibi, yalnızca bir hükümeti alaşağı etme hamlesi olamaz; öyle olsaydı, siviller tarafından uygulanması imkansız '18 maddelik' bir icraat programı ile hayata gözlerini açmazdı. Sürecin, onu başlatan kadroyu 'sorumlu mevkilere' taşıyacak gelişmelere yol açmasının beklenmesi şaşırtıcı olmazdı. Kısa süren 'adaylığı' sırasında, Org. Çevik Bir'in gönlünde cumhurbaşkanlığı makamının yattığı öğrenildi sözgelimi; benzer heveslerin dönemin başka sorumluları tarafından da taşındığını düşünebiliriz.

Süreci kendi çıkarları için kışkırtan bazı tiplerin kendilerine pay çıkarmak için alttan alta işledikleri, "Bildiğimiz anlamda darbe olacaktı, biz önledik" sözü ise boş bir iddiadan ibaret... 28 Şubat, başından sonuna darbesiz bir müdahale süreci olarak tasarlanmıştı; ancak başarılı olabilmesi için 'darbe' tehdidinin başlar üzerinde korunması gerekiyordu. Refahyol'u devirdikten sonra iki hamleyle sonuç almayı planlıyordu 'post-modern darbeciler: Medyayla sandığı etkilemek ve.....

Yolsuzluk nedeniyle üst düzey bürokratları tutuklanan Enerji Bakanının istifası tartışılıyor...

Dilin Kemiği

"Ulu önder Mustafa Kemal Atatürk de olsa 28 Şubat'ın aynısını yapardı"

SALİM DERVİŞOĞLU

13 Ocak'ta Kanal 6'da yayınlanan Ceviz Kabuğu programına katılan Emekli Deniz Kuvvetleri Komutanı Salim Dervişoğlu'nun, "28 Şubat darbe mi değil mi?" tartışma programında söylediği söz

"Tak... seyirci... sevişm...

Ceviz Kabuğu

DİLİN KEMİĞİ

"Ulu önder Mudtafa Kemal Atatürk de olsa 28 Şubat'ın aynısını yapardı"
SALİM DERVİŞOĞLU

13 Ocak'ta Kanal 6'da yayınlanan Ceviz Kabuğu programına katılan Emekli Deniz Kuvvetleri Komutanı Salim Dervişoğlu'nun, "28 Şubat darbe mi değil mi?" tartışma programında söylediği söz.

(SABAH 17 OCAK 2001 ÇARŞAMBA, S.13)

"POSTMODERN DARBE" POLEMİĞİ BAŞLADI

28 ŞUBAT'IN isim babası kim?

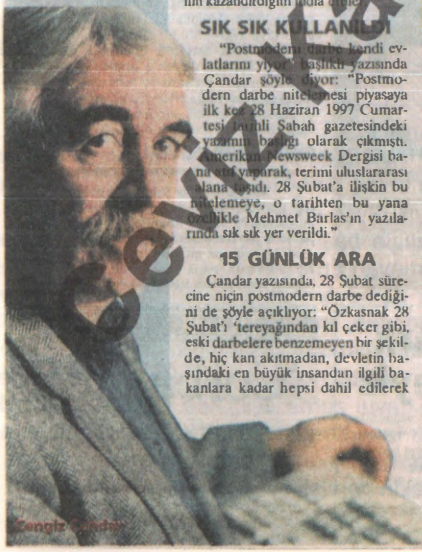
Yeni Şafak yazarı Çandar, "28 Şubat'ın isim babası benim" derken Radikal yazarı Alkan, "13 Haziran 97'de ben demiştim' diye konuştu

28 Şubat darbe mi değil mi?" tartışmaları sürerken literatürümüze yeni bir terim eklendi; "postmodern darbe."

Her şey 13 Ocak gecesi Kanal 6'da yayınlanan Emekli Oramiral Salim Dervişoğlu'nun konuk olarak katıldığı Ceviz Kabuğu programında başladı. Programa Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak, telefonla katıldı ve "28 Şubat'a en yakıştırılan isim postmodern darbedir. Onu kim koymuşsa gerçekten zeka ürünü" dedi. Bunun ardından Yeni Şafak yazarı Cengiz Çandar ve Radikal yazarı Türker Alkan dün yazılarında "zeka ürünü" postmodern darbe teriminin literatüre kimlerinin kazandırdığını iddia ettiler.

Radikal yazarı Türker Alkan

Cengiz Çandar

SIK SIK KULLANILDI

"Postmodern darbe kendi evlatlarını yiyor" başlıklı yazısında Çandar şöyle diyor: "Postmodern darbe nitelemesi piyasaya ilk kez 28 Haziran 1997 Cumartesi tarihli Sabah gazetesindeki yazımın başlığı olarak çıkmıştı. Amerikan Newsweek Dergisi bana atıf yaparak, terimi uluslararası alana taşıdı. 28 Şubat'a ilişkin bu nitelemeye, o tarihten bu yana özellikle Mehmet Barlas'ın yazılarında sık sık yer verildi."

15 GÜNLÜK ARA

Çandar yazısında, 28 Şubat sürecine niçin postmodern darbe dediğini de şöyle açıklıyor: "Özkasnak 28 Şubat'ı 'tereyağından kıl çeker gibi, eski darbelere benzemeyen bir şekilde, hiç kan akıtmadan, devletin başındaki en büyük insandan ilgili bakanlara kadar hepsi dahil edilerek yürütülen bir süreç' olarak tanımladı. Bu da doğru. İşte bütün bu özelliklerinden ötürü, biz 28 Şubat'a postmodern darbe demiştik."

Türker Alkan da "Postmodern Atatürkçülük" başlıklı yazısında pek emin olmamakla beraber, "Postmodern darbe ifadesini 13 Haziran 1997 tarihinde, sanıyorum ilk kez ben kullanmıştım" diyor. Alkan yazısında şöyle diyor:

"Postmodern bir askeri müdahale başlıklı yazımda, bir darbeye maruz kaldıkları halde bunun farkında olmayan Erbakan'ı ve Çiller'i eleştiriyor, çeşitli olasılıkları tartıştıktan sonra, 'Bir darbeye maruz kaldığı halde bu durumu anlamayan koskoca iki partiyi, liderleri, milletvekilleri, Şevki'leri, Gül'leri ve bülbülleriyle hiçbir şey olmamış gibi davranan koskoca iki partinin durumunu, bu ifadelerden hiçbiri anlatamaz. Ve bu yapılan gizli kapaklı bir iş değil: Açıkça, toplantılar ve sunuşlarla davul zurna eşliğinde yürütülen bir askeri müdahaleyle karşı karşıyayız. Tek farkı şu ki eski darbeler gizlice, toptan ve aniden yapılırdı, bu sefer ki açıkca, perakende ve taksitle yapılıyor. Bu da darbenin 'postmodern' olanı herhalde demiştim."

ceviz kabuğu

"Postmodern darbe" polemiği başladı

28 ŞUBATIN İSİM BABASI KİM?

Yeni Şafak yazarı Çandar, "28 Şubat'ın isim babası benim" derken Radikal yazarı Alkan, "13 Haziran 97'de ben demiştim" diye konuştu.

28 Şubat darbe mi değil mi?" tartışmaları sürerken literatürümüze yeni bir terim eklendi; "postmodern darbe." Herşey 13 Ocak gecesi Kanal 6'da yayınlanan Emekli Oramiral Salim Dervişoğlu'nun konuk olarak katıldığı Ceviz Kabuğu programında başladı. Programa Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak, telefonla katıldı ve "28 Şubat'a en yakıştırılan isim postmodern darbedir. Onu kim koymuşsa gerçekten zeka ürünü" dedi. Bunun ardından Yeni Şafak Yazarı Cengiz Çandar ve Radikal yazarı Türker Alkan dün yazılarında "zeka ürünü" postmodern darbe teriminin literatüre kendilerinin kazandırdığını iddia ettiler.

Sıkı sık kullanıldı

"Postmodern darbe kendi evatlarını yiyor" başlıklı yazısında Çandar şöyle diyor: "Postmodern darbe nitelemesi piyasaya ilk kez 28 Haziran 1997 Cumartesi tarihli Sabah Gazetesi'ndeki yazımın başlığı olarak çıkmıştı. Amerikan Newsweek Dergisi bana atıf yaparak, terimi uluslararası alana taşıdı. 28 Şubat'a ilişkin bu nitelemeye, o tarihten bu yana özeilikle Mehmet Barlas'ın yazılarında sık sık yer verildi."

15 günlük ara

Çandar yazısında, 28 Şubat sürecine niçin postmodern darbe dediğini de şöyle açıklıyor: "Özkasnak 28 Şubat'ı tereyağından kıl çeker gibi, eski darbelere benzemeyen bir şekilde, hiç kan akıtmadan, devletin başındaki en büyük insandan ilgili bakanlara kadar hepsi dahil edilerek yürütülen bir süreç' olarak tanımladı. Bu da doğru, işte bütün bu özelliklerinden ötürü, biz 28 Şubat'a postmodern darbe demiştik."

Türker Alkan da "Postmodern Atatürkçülük" başlıklı yazısında pek emin olmamakla beraber, "Postmodern darbe ifadesini 13 Haziran 1997 tarihinde, sanıyorum ilk kez ben kullanmıştım" diyor. Alkan yazısında şöyle diyor:

"Postmodern bir askeri müdahale başlıklı yazımda, bir darbeye maruz kaldıkları halde bunun farkında olmayan Erbakan'ı ve Çiller'i eleştiriyor, çeşitli olasılıkları tartıştıktan sonra, 'Bir darbeye maruz kaldığı halde bu durumu anlamayan koskoca iki partiyi, liderleri, milletvekilleri, Şevki'leri, Gülleri ve bülbülleriyle hiçbir şey olmamış gibi davranan koskoca iki partinin durumunu, bu ifadelerden hiçbiri anlatamaz. Ve bu yapılan gizli kapaklı bir iş değil. Açıkça, toptantılar ve sunuşlarla davul zurna eşliğinde yürütülen bir askeri müdahaleyle karşı karşıyayız. Tek farkı şu ki eski darbeler gizlice, toptan ve aniden yapılırdı, bu sefer ki açıkça, perakende ve taksitle yapılıyor. Bu da darbenin 'postmodern' olanı herhalde demiştim."

ALİ BAYRAMOĞLU
alibayramoglu@turk.net

Darbeler ülkesi

28 Şubat bir askeri müdahale miydi? 28 Şubat'ın sıcak günlerinde bu konuda kesin ve keskin tavır almış birisi olarak; bizim için ortada yeni bir bilgi ya da bulgu yok.

28 Şubat'ın bir askeri müdahale olduğu su götürmez bir gerçektir.

Ancak yine de Özkasnak'ın 28 Şubat'ı "**post-modern darbe**" olarak tanımlaması önemli bir gelişmedir. Özkasnak bu sözleriyle 28 Şubat'ı "**anayasal çerçeve**" bahanesini öne sürerek normalleştirme gayretlerini anlamsız hale getirmiştir.

Zaten bugün önemli olan, 28 Şubat'ın bir darbe olup olmadığı tartışması değildir. Tersine ne nitelikte, ne tür sonuçları bir askeri müdahale olduğu tartışmasıdır.

27 Mayıs ile 12 Eylül, hatta 12 Mart sert ve ani darbelerdi. Fiilen, askerin açık el koymasıyla meydana gelmişlerdi. Onlar olağanüstü durumu kabul ederek ve demokrasiye dönüş sözü vererek dönemleri için meşruiyet aradılar, sivil desteği sadece o dönem içinde buldular. Gerekçeleri, mantıkları ne olursa olsun dönemleri bitince tarihin ve toplumsal yargının olumsuz hanelerinde yerlerini aldılar.

28 Şubat ise askerin silah gücü ve meşruiyet desteğiyle yetinmeyip, basın üzerinden kamuoyunu her tür aracı kullanarak seferber eden, karmaşık oyundan meşruiyet ve destek arayan bir girişimdi. Daha da öte, demokrasinin şekli olarak ve askeri vesayet altında çalışmaya devam eden kurumlarından güç almaya çalışan bir müdahaleydi.

Bu çerçevede, 28 Şubat anayasal kurumları kullanarak siyasi karar hiyerarşisini bozan; sonuç olarak sekli işleyişine dokunmadığı "**demokrasiyi militarize eden**", fiilen de çoğu siyaseti savaş ve tehlike mantığına indirgeyen bir niteliğe sahipti.

Bu yönüyle 28 Şubat; örgütlenme, sorun tanımı ve siyasi karar süreçleri açısından siyasi alanın daralmasını; tersten söylenecek olursa sistem içindeki askeri alanın genişlemesini, rejimin militer refleksinin koyulaşıp, bu koyuluğun süreklilik ve meşruiyet kazanmasını ifade eder.

Özetle; 28 Şubat benzerlerinden farklı özellikler taşımaktadır. 28 Şubat modelini, Cumhuriyet tarihinin asker-sivil ilişkileri içinde hayati öneme sahip olacak derecede farklı kılan, "**süreklilik-kalıcılık-meşruiyet**" üzerine oturan yapısal yönüdür.

Bu tespitten sonra doğal olarak akla gelecek ve sorulması gereken ana soru şudur:

28 Şubat "**süreklilik, kalıcılık ve meşruiyet**" özellikleriyle bugüne de uzanıyor mu? Daha açık bir deyişle ülke "**darbe iklimi**"ni solumaya devam ediyor mu?

Belki 28 Şubat, "**dost-düşman**" aktörleriyle, üslubuyla, konjonktürel özellikleri açısından geride kaldı. Ancak yukarıda sıraladığımız yapısal özellikleri itibariyle 28 Şubat sürmekte, askeri vesayet kurumsallaşmakta, meşrulaşmakta, pekişmektedir, hatta her geçen gün daha da derinleşmektedir...

Nitekim bugün sorun ne irtica'dır, ne PKK'dır. Sorun tümüyle siyasetle ilgilidir. Sorun; AB'den Güneydoğu'ya, çocuksmadan ekonomiye kadar konulara, ekonomik atılımlardan sosyal tedbirlere kadar siyaseti ilgilendiren hemen bütün konulara "**ülke menfaatleri ve geleceğini ilgilendirir mantığı**" ile devlet ve asker tarafından el koyulmasıdır. Tüm bu konu ve sorunların güvenlik, tehlike ve asayiş mantığına uyarlanmasıdır.

Bu simbiotik iki gerçek var:

28 Şubat toplumsal değişme dalgasının karşına çıkan bir devlet refleksiydi. Ve bugün yeni bir değişme dalgası karşısında her gün kendisini tazeliyor.

Ancak böyle oldukça sorunlar çözülmüyor. Tersine, tıkanan değişim kendi kaosunu üretiyor ve sorunlar tıkanıyor. Ve refah ile huzurun, 28 Şubatvari esaslardan çok, demokratik usüllerle ilgili olduğu, değişim siyasetine bağımlı bulunduğu bir kez daha çıplak bir gerçek olarak kendisini dayatıyor.

arka

28 Şubat bir askeri müdahale miydi?

28 Şubat'ın sıcak günlerinde bu konuda kesin ve keskin tavır almış birisi olarak, bizim için ortada yeni bir bilgi ya da bulgu yok.

28 Şubat'ın bir askeri müdahale olduğu su götürmez bir gerçektir.

Ancak yine de Özkasnak'ın 28 Şubat'ı "postmodern darbe" olarak tanımlaması önemli bir gelişmedir. Özkasnak bu sözleriyle 28 Şubat'ı "anayasal çerçeve" bahanesini öne sürerek normalleştirme gayretlerini anlamsız hale getirmiştir.

Zaten bugün önemli olan, 28 Şubat'ın bir darbe olup olmadığı tartışması değildir. Tersine ne nitelikte, ne tür sonuçları bir askeri müdahale olduğu tartışmasıdır.

27 Mayıs ile 12 Eylül, hatta 12 Mart sert ve ani darbelerdi. Fiilen, askerin açık el koymasıyla meydana gelmişlerdi. Onlar olağanüstü durumu kabul ederek ve demokrasiye dönüş sözü vererek dönemleri için meşruiyet aradılar, sivil desteği sadece o dönem içinde buldular. Gerekçeleri, mantıkları ne olursa olsun dönemleri bitince tarihin ve toplumsal yargının olumsuz hanelerinde yerlerini aldılar.

28 Şubat ise askerin silah gücü ve mevzuat desteğiyle yetinmeyip, basın üzerinden kamuoyunu her tür aracı kullanarak seferber eden, kamuoyundan meşruiyet ve destek arayan bir girişimdi. Daha da öte, demokrasinin şekli olarak ve askeri vesayet altında çalışmaya devam eden kurumlarından güç almaya çalışan bir müdahaleydi.

Bu çerçevede, 28 Şubat anayasal kurumları kullanarak siyasi karar hiyerarşisini bozan, sonuç olarak şekli işleyişine dokunmadığı "demokrasiyi militarize eden", tekeline aldığı siyaseti savaş ve tehlike mantığına endeksleyen bir niteliğe sahipti.

Bu yönüyle 28 Şubat; örgütlenme, sorun tanımı ve siyasi karar yapısı açısından siyasi alanın daralmasını, tersten söylenecek olursa sistem içindeki özerk askeri alanını genişlemesini, rejimin militer renginin koyulaşıp, bu koyuluğun süreklilik ve meşruiyet kazanmasını ifade eder.

Özetle, 28 Şubat benzerlerinden farklı özellikler taşımaktadır. 28 Şubat modelini, Cumhuriyet tarihinin asker-sivil ilişkileri içinde hayati öneme sahip olacak derecede farklı kılan, "sürekililik-kalıcılık- meşruiyet" üzerine oturan yapısal yönüdür.

Bu tespitten sonra doğal olarak akla gelecek ve sorulması gereken ana

soru şudur:

28 Şubat "süreklilik, kalıcılık ve meşruiyet" özellikleriyle bugüne de uzanıyor mu? Daha açık bir deyişle ülke "darbe iklimi"ni solumaya devam ediyor mu?

Belki 28 Şubat, "dost-düşman" aktörteriyle, üslubuyla, konjoktürel özellikten açısından geride kaldı. Ancak yukarıda sıraladığımız yapısal özellikleri itibariyle 28 Şubat sürmekte, askeri vesayet kurumsallaşmakta, militerleşme tabiileşmektedir, hatta her geçen gün biraz daha genişlemektedir.

Nitekim bugün sorun ne irticadır, ne PKK'dır. Sorun tümüyle siyasetle ilgilidir. Sorun; AB'den Güneydoğu'ya, yozlaşmadan gecekondulara, ekonomik atılımlardan sosyal tedbirlere kadar siyaseti ilgilendiren hemen bütün konulara ülke menfaatini ve geleceğini ilgilendirir mantığıyla devlet ve asker tarafından el koyulmasıdır. Tüm bu konu ve sorunların güvenlik, tehlike ve asayiş mantığına uyarlanmasıdır.

Karşımızda iki gerçek var:

28 Şubat toplumsal değişme dalgasının karşına çıkan bir devlet refleksiydi. Ve bugün yeni bir değişme dalgası karşısında her gün kendisini tazeliyor. Ancak böyle oldukça sorunlar çözülmüyor. Tersine, tıkanan değişim kendi kaosunu üretiyor ve sorunlar tıkanıyor. Ve refah ile huzurun, 28 Şubatvari esaslardan çok, demokratik usullerle ilgili olduğu, değişim siyasetine bağımlı bulunduğu bir kez daha çıplak bir gerçek olarak kendisini dayatıyor.

www.milliyet.com.tr
Milliyet
BASINDA GÜVEN
18 Ocak 2001 Perşembe 200.000 TL

Faks

NİLGÜN CERRAHOĞLU
nilcer@turk.net

MGK, monarşilerden miras...

Hulki Cevizoğlu'nun emekli Oramiral Salim Dervişoğlu ile "Cevizkabuğu"nda yaptığı söyleşiyi - uykusuzluktan perişan olmak pahasına - ekrana yapışarak izledim.

Programın her bölümü ayrı bir yazı konusu. Benim en çok ilgimi çeken **Dervişoğlu'nun** AB, demokrasi ve MGK üzerinde yaptığı değerlendirmeler oldu.

MGK'nın antidemokratik bir unsur olmadığını iddia eden **Dervişoğlu**, "Bazı Avrupa ülkelerinde de" dedi: "MGK vardır!"

Uzun yıllar muhabirlik yaptığım İspanya ve İtalya'da tıpkı bizdeki gibi gündem belirleyen bir MGK olgusuyla hiç karşılaşmadığımı biliyorum, konuyu araştırdım. Ve Italya'da örneğin bir MGK bulunmaması olduğunu bu vesileyle öğrenmiş oldum.

AB - Türkiye tartışmasını yakından ilgilendirdiğini düşündüğüm İtalyan örneğinin özelliklerini bu sütuna taşımak istiyorum:

İtalya'da "Yüksek Savunma Konseyi" - YSK - olarak anılan ve bizdeki gibi cumhurbaşkanının başkanlığı altında kuvvet komutanlarıyla bir dizi önemli bakanı bir araya getiren "anayasal" bir kurum bu. Krallık döneminde "harp kabinesi" olarak bilinirmiş. Demokratik anayasaya "monarşist anayasa"dan" miras kalmış.

Cumhuriyetten bu yana yalnız "güvenlik" konularını ele alan bir organ olarak kurulmuş.

Anayasal reformlar çerçevesinde yetkilerinin bir ara "dış politikayı" da içerecek şekilde genişletilmesi ve adının "Yüksek Savunma ve Dış Politika Konseyi" olarak değiştirilmesi düşünülmüşse de; "yetki kargaşası" endişesiyle bundan vazgeçilmiş.

Türkiye'deki durumun aksine bazen hiç toplanmıyor YSK, bazen de yılda 2 - 3 kez bir araya geliyor. Halen cumhurbaşkanı, hükümet ve silahlı kuvvetlerin bir araya gelip aralarında bir dizi güvenlik konusuna "açıklık kazandırdıkları", "tartıştıkları" bir platform ve "danışma kurulu" olarak tanımlanıyor.

YSK'nın toplantılarındaki amaç savunma ve güvenliği ilgilendiren konularda alınacak kararların "demokratik anayasa"ya uygunluğunu gözetmek. Bu forumda fakat herhangi bir karar alınmıyor. YSK içinde hiçbir karar oylaması yapılmıyor.

Teoride YSK'nın "direktif önerme" yetkisi var. Ancak anayasal olarak bu direktifi "hükümet" ya da "parlamentoya" önermesi mümkün değil. Bu nedenle hükümete "tavsiyede" bulunamıyor. Ulusal kriz hallerinde "ordıya" direktif verebiliyor. Kararları yalnız hükümet alıyor ve parlamentonun onayına sunuyor.

YSK'nın - buradaki gibi - başbakanlığın altında çalışan bir genel sekretaryası var. Ancak bu sekreteryanın "başbakan adına denetleme" yapan, "işlevsel" bir fonksiyonu yok.

Her şeyden önce başbakanın kendine ait ayrı bir "staff"ı bulunuyor, YSK sekretaryası ise aktif bir ordu mensubu değil, cumhurbaşkanı tarafından atanan emekli bir kuvvet komutanı yönetiyor.

YSK'nın yıllar içinde anayasal güçlerin değişen ağırlığıyla şartlanan bir rolü olmuş. Hükümet ve parlamentonun güçlü olduğu yıllarda salt bir "danışma organı" olmakla sınırlı kalmış bu rol. İktidar boşluğu yaşandığı dönemlerde ağırlığı artmış. Ancak bu da hükümet ve parlamento karşısında "asker" değil "cumhurbaşkanının" ağırlığının artması şeklinde tezahür etmiş.

YSK'nın Çizme'de siyasi polemik yarattığı tek dönem 40 yıl öncesinde kalıyor. '62'deki ilk "merkez sol" hükümete karşı, dönemin muhafazakar Cumhurbaşkanı **Segal**, YSK'yı "darbe"ye yönelik amaçlar için kullanmakla suçlanmış.

YSK'nın ülke yönetiminde hiçbir ağırlığı yok bugün. Bu konu, yalnız güvenlik uzmanlarının ilgilendiği bir alanla sınırlı.

Ç.İ.T. Kütüphanesi

(MİLLİYET, 18 OCAK 2001, PERŞEMBE, S. 19)

FAKS
Nilgün Cerrahoğlu

MGK, MONARŞİLERDEN MİRAS...

Hulki Cevizoğlu'nun emekli Oramiral Salim Dervişoğlu ile "Ceviz Kabuğu"nda yaptığı söyleşiyi -uykusuzluktan perişan olmak pahasına ekrana yapışarak izledim.

Programın her bölümü ayrı bir yazı konusu. Benim en çok ilgimi çeken Dervişoğlu'nun AB, demokrasi ve MGK üzerinde yaptığı değerlendirmeler oldu.

MGK'nın antidemokratik bir unsur olmadığını iddia eden Dervişoğlu, "Bazı Avrupa ülkelerinde de" dedi. "MGK vardır!"

Uzun yıllar muhabirlik yaptığım İspanya ve İtalya'da bizdeki gibi gündem belirleyen bir MGK olgusuyla hiç karşılaşmadığım için, konuyu merak edip araştırdım. Ve italya'da örneğin bir MGK örgütlenmesi olduğunu bu vesileyle öğrenmiş oldum.

AB-Türkiye tartışmasını yakından ilggilendirdiğini düşündüğüm İtalyan örneğinin özelliklerini bu sütuna taşımak istiyorum:

İtalya'da "Yüksek Savunma Konseyi" -YSK- olarak anılan ve bizdeki gibi cumhurbaşkanının başkanlığı altında kuvvet komutanlarıyla bir dizi önemli bakanı bir araya getiren "anayasal" bir kurum bu. Krallık döneminde "harp kabinesi" olarak bilinirmiş. Demokratik anayasaya "monarşisi anayasadan" miras kalmış.

Cumhuriyetten bu yana yalnız "güvenlik" konularını ele alan bir organ olarak korunmuş.

Anayasal reformlar çerçevesinde yetkilerinin bir ara "dış politikayı" da içerecek şekilde genişletilmesi ve adının "Yüksek Savunma ve Dış Politika Konseyi"olarak değiştirilmesi düşünülmüşse de; "yetki kargaşası" endişesiyle bundan vazgeçilmiş.

Türkiye'deki durumun aksine bazen hiç toplanmıyor YSK, bazen de yılda 2-3 kez bir araya geliyor. Halen cumhurbaşkanı, hükümet ve silahlı kuvvetlerin biraraya gelip aralarında bir dizi güvenlik konusuna "açıklık kazandırdıkları", "tartıştıkları" bir platform ve "danışma kurulu" olarak tanımlanıyor.

YSK'nın korunmasındaki amaç savunma ve güvenliği ilgilendiren konularda alınacak kararların "demokratik anayasaya" uyumunu gözetmek. Bu forumda fakat herhangi bir karar alınmıyor. YSK içinde hiçbir karar oylaması yapılmıyor.

Teoride YSK'nın "direktif önerme" yetkisi var. Ancak anayasal olarak bu

direktifi "hükümet" ya da "parlamentoya" önermesi mümkün değil. Bu nedenle hükümete "tavsiyede" bulunamıyor. Ulusal kriz hallerinde "orduya" direktif verebiliyor. Kararları yalnız hükümet alıyor ve parlamentonun onayına sunuyor.

YSK'nın - buradaki gibi - başbakanlığın altında çalışan bir genel sekretaryası var. Ancak bu sekretaryanın "başbakan adına denetleme" yapan, "işlevsel" bir fonksiyonu yok.

Herşeyden önce başbakanın kendine ait ayrı bir "staff'ı bulunuyor. YSK sekretaryasını ise aktif bir ordu mensubu değil, cumhurbaşkanı tarafından atanan emekli bir kuvvet komutanı yönetiyor.

YSK'nın yıllar içinde anayasal güçlerin değişen ağırlığıyla şartlanan bir rolü olmuş. Hükümet ve parlamentonun güçlü olduğu yıllarda salt bir "danışma organı" olmakla sınırlı kalmış bir rol. İktidar boşluğu yaşandığı dönemlerde ağırlığı artmış. Ancak bu da hükümet ve parlamento karşısında "asker" değil "cumhurbaşkanının" ağırlığının artması şeklinde tezahür etmiş.

YSK'nın Çizme'de siyasi polemik yarattığı tek dönem 40 yıl öncesinde kalıyor. '62'deki ilk "merkez sol" hükümete karşı dönemin muhafazakar Cumhurbaşkanı Segni, YSK'yı "darbe"ye yönelik amaçlar için kullanmakla suçlanmış.

YSK'nın ülke yönetiminde hiçbir ağırlığı yok bugün. Bu konu, yalnız güvenlik uzmanlarının ilgilendiği bir alanla sınırlı.

28 Şubat'ın 1 ve 2 numarasından mesaj

Söz verdik konuşmayız

Çevik Bir'den sonra, ordunun Genelkurmay Başkanı Karadayı da, 28 Şubat tartışmasını yersiz buldu. Emekli Orgeneral Karadayı, "Söylenenlere üzüldüm. Gerek yoktu. Ben konuştum mu? Konuşmadım ve konuşmuyorum" dedi.

28 ŞUBAT ile ilgili tartışmalara 28 Şubat'ın en büyük komutanı olan dönemin Genelkurmay Başkanı emekli Orgeneral İsmail Hakkı Karadayı son noktayı koydu. Karadayı, "Söylenenlere ben de üzüldüm. Gerek yoktu. Ben konuştum mu? Konuşmadım ve konuşmuyorum" dedi.

Karadayı, 28 Şubat tartışmalarını, "Yersiz ve lüzumsuz bir tartışma" olarak nitelendirdi. Karadayı, Hürriyet'e şu değerlendirmeyi yaptı.

HİÇ GEREK YOKTU

"Bence bu yersiz ve lüzumsuz açılan bir konu. Hiç iyi olmadı. Ne oldu, ne olmadı belli. Ne olduğu herkes tarafından da biliniyor. Ben de üzüldüm. Hiç gerek yoktu. Çünkü Türkiye'nin meşgul olabileceği, kafamızı yorabileceğimiz pek çok şey dururken, böyle suradan bazı şeyleri söylemenin bir anlamı yoktur diye düşünüyorum. Ve ben, prensip olarak bu konularda bir şey söylemiyorum. Ben hiç konuştum mu? Konuşmadım ve konuşmuyorum. Tabii bu arkadaşların yetkili olduğuna da inanmıyorum. Ama gençlik, diyorum."

ARAMIZDA KARAR ALDIK

28 Şubat'ta Genelkurmay İkinci Başkanı olan emekli Orgeneral Çevik Bir de, "Söz verdik. Ben, 28 Şubat konusunda konuşmuyorum" dedi.

Çevik Bir, "Bu ülkeye sahip çıkan Cumhuriyetçiler bölünmemeli, omuz omuza olmalıdır. Böyle tartışmalar çıkınca, belli çevreler hemen bizlere çatacaklardır ve konuyu saptıracaklardır" görüşünü savundu.

Bir, şöyle devam etti:

"Bizde vatan sevgisi her şeyden önce gelir. Bu nedenle, 28 Şubat ile ilgili olarak aramızda konuşmama kararı aldık. Bazı çevreler hemen konuyu kişiselleştiriyor. Bana da televizyonlardan konuşma teklifi geliyor. Ama kabul etmiyorum ve konuşmuyorum. Eğer Avrupa Savunma ve Güvenlik Kimliği, NATO veya Avrasya ile ilgili stratejiler olursa, çıkar görüşlerimizi açıklarız. Polemiğe girmemiz doğru olmaz."

İsmet SOLAK / ANKARA

Kutan: 28 Şubat'ın en mağdurlarındanım

FP Lideri Recai Kutan, "28 Şubat'ta en çok mağdur olanlardan birisi de benim" dedi. Özkasnak'ın "28 Şubat post modern darbedir" sözlerini anımsatan Kutan, "Adı ister darbe, ister post modern darbe olsun bu açılıça yapılan Anayasa ihlalidir" dedi. Kutan dün FP grup toplantısında şöyle konuştu: "Belli makamların sıralı 4 yıldır savundukları bir fikir var; 'Hayır 28 Şubat bir darbe değildir, demokratik sınırlar içinde yapılmış bir müdahaledir.' Darbecilik en baş sorumluluğu olan [illegible] bu post modern bir müdahaledir, darbedir' Özkasnak başka ne diyor, '28 Şubat Türkiye bakımından olumlu faydalı ve [illegible] 28 Şubat'ı yapmasaydık, 18 Nisan seçimlerinin neticesi böyle olmazdı'. Bunun anlamı ne. 'Bunlar belki de yüzde 35-40'la ikidara gelecekler.' Yani, 'Biz bu yaptığımız eylemlerle seçimin neticesine de büyük ölçüde etki yaptık'. Bunu söylüyor."

Erol Özkasnak

Süngü takarım lafı iftiradır

Genelkurmay eski Genel Sekreteri Özkasnak, Mehmet Altan için söylediği iddia edilen, "Makama süngü takar, cepheleri gezdiririm" sözleri için şöyle konuştu: "Çok ayıp bir şey, bu her türlü nezaket ve terbiyenin de ötesinde bir şey. Ben şöyle, ama bir mayet üzerine söylüyor, ben telefon etmişim bir gazete yönetimine de, 'bu gazetecinin bir yerine süngü takıp cephelerî gezdiririm' demişim. Benim ne terbiyem... Siz beni yalanın tanrısısınız, bütün gezilerimizde, beraber olduğumuz birliklerimizde daima nezaket içinde oldum. (...) Bu şekilde bir gazeteci hakkında söylemiş olduğumu iddia etmek gerçekten çok ayıp, haksız ve insafsız bir iftiradır. Bunu kesinlikle reddediyorum."

Çevik Bir'in

28 Şubat'ın 1 ve 2 numarasından mesaj
SÖZ VERDİK KONUŞMAYIZ

Çevik Bir'den sonra, dönemin Genelkurmay Başkanı Karadayı da 23 Şubat tartışmasını yersiz buldu. Emekli Orgeneral Karadayı, "Söylenenlere üzüldüm. Gerek yoktu. Ben konuştum mu? Konuşmadım ve konuşmuyorum" dedi.

Karadayı, 28 Şubat tartışmalarını, "Yersiz ve lüzumsuz bir tartışma" olarak nitelendirdi. Karadayı, Hürriyet'e şu değerlendirmeyi yaptı:

HİÇ GEREK YOKTU

"Bence bu yersiz ve lüzumsuz açılan bir konu. Hiç iyi olmadı. Ne oldu, ne olmadı belli. Ne olduğu herkes tarafından biliniyor. Ben de üzüldüm. Hiç gerek yoktu. Çünkü Türkiye'nin meşgul olabileceği kafamızı yorabileceğimiz pek çok şey dururken, böyle sıradan bazı şeyleri söylemenin bir anlamı yoktur diye düşünüyorum. Ve ben, prensip olarak bu konularda bir şey söylemiyorum. Ben hiç konuştum mu? Konuşmadım ve konuşmuyorum. Tabii bu arkadaşların yetkili olduğuna da inanmıyorum. Ama gençlik, diyorum."

ARAMIZDA KARAR ALDIK

28 Şubat'ta Genelkurmay İkinci Başkanı olan emekli Orgeneral Çevik Bir de, "Söz verdik. Ben, 28 Şubat konusunda konuşmuyorum" dedi.

Çevik Bir, "Bu ülkeye sahip çıkan Cumhuriyetçiler bölünmemeli, omuz omuza olmalıdır. Böyle tartışmalar çıkınca, belli çevreler hemen bizlere çatacaklardır ve konuyu saptıracaklardır" görüşünü savundu.

Bir, şöyle devam etti:

"Bizde vatan sevgisi her şeyden önce geiir. Bu nedenle, 28 Şubat ile ilgili olarak aramızda konuşmama kararı aldık. Bazı çevreler hemen konuyu kişiselleştiriyor. Bana da televizyonlarından konuşma teklifi getiyor. Ama kabul etmiyorum ve konuşmuyorum. Eğer Avrupa Savunma ve Güvenlik Kimliği, NATO ya da Avrasya ile ilgili stratejiler olursa, çıkar görüşlerimizi açıklarız. Polemiğe girmemiz doğru olmaz."

SÜNGÜ TAKARİM LAFI İFTİRADIR

Genelkurmay eski GeneL Sekreteri Özkasnak, Mehmet Altan için söylediği iddia edilen, "Makatına süngü takar, cepheleri gezdiririm" sözLeri

için şöyle konuştu: "Çok aylp bir şey, bu her türlü nezaketi ve terbiyeyi de geçiyor. Ben güya, ama bir rivayet üzerine söylüyor, ben tetefon etmişim bir gazete yönetimine de, 'bu gazetecinin bir yerine süngü takıp cepheleri gezdiririm' demişim. Benim ne terbiyem... Siz beni yakınen tanıyorsunuz, bütün gezilerimizde, beraber olduğumuz birlikteliğimizde daima nezaket içinde oldum. (...) Bu şekilde bir gazeteci hakkında söyLemiş olduğumu iddia etmek gerçekten çok ayıp, haksız ve insafsız bir iftiradır. Bunu kesinlikle reddediyorum."

KUTAN: 28 ŞUBAT'IN EN MAĞDURLARINDANIM

FP Lideri Recai Kutan, "28 Şubat'ta en çok mağdur olanLardan birisi de benim" dedi. Özkasnak'ın "28 Şubat post modern darbedir" sözierini anımsatan Kutan, "Adı ister darbe, ister post modern darbe olsun bu açıkça yapılan Anayasa ihlalidir" dedi. Kutan dün FP grup toplantısında şöyle konuştu: "Belli makamların ısrarla 4 yıldır savundukları bir fikir var; 'Hayır 28 Şubat bir darbe değildir, demokratik sınırlar içinde yapılmış bir müdahaledir' Dolayısıyla en baş sorumlularından birisi olan Özkasnak ne diyor, 'hayır bu post modern bir müdahaledir, darbedir' Özkasnak başka ne diyor, '28 Şubat Türkiye bakımından o kadar faydalı ve önemli ki, biz 28 Şubat'ı yapmasaydık, 18 Nisan seçimlerinin neticesi böyle olmazdı'. Bunun anlamı ne, 'bunlar belki de yüzde 35-40'la iktidara geleceklerdi'. Yani, 'biz bu yaptığımız eylemlerle seçimin neticesinde de büyük ölçüde etki yaptık'. Bunu söylüyor."

(SABAH 18 OCAK 2001 PERŞEMBE, S.5)

Cevdet Kabuğu

GÜNEŞ, 19.01.2001, Cuma, S.9

TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA

GÜNEŞ

www.gunes.com

19 Ocak 2001 Cuma

FİYATI 100 BİN LİRA

GÜNEŞ

SEÇENEK

Mert Ali BAŞARIR

Post-modern düğme...

Her şey **Beyaz Enerji Operasyonu**'na basılan bir düğmeyle başladı. Beş yıl önceki 28 Şubat'a **"sıfat"** bulmaya kadar gitti. İşin **"rengi"** değişti. **"Mor"**da karar kılındı. Gündem doldu, doldu taştı. Hasat, Safari-1, Perde Operasyonu derken, Fransız Büyükelçiliği'ndeki aşk filizlendi. Şişli Emniyet Müdürlüğü'ndeki **"çorba parasından"**, **"maaşa bağlanan gazeteciler"** listesine kadar uzadı.

Sizce nereden başlayalım?

Önce düğmeye basıp, senaryoyu gözden geçirelim, sonra sorulara bakalım.

Başbakan Yardımcısı **Mesut Yılmaz**'a göre **"Siyasetçiyi karalayanlar, askeri yönetimlerin özlemi içinde olanlardı. Askeri yönetimlerde yolsuzluk daha çok oluyor, fakat görülmüyordu."**

Başbakan **Ecevit "Bazı gizli güçler, demokrasiye gölge düşürdü"** derken, şöyle diyordu:

"Düğmeye basılışını söyleyenler açığa çıkarın."

"Yarı askeri rejim imajı vermek isteyenler var."

Genelkurmay Karargâhı'ndan açıklama geldi sonunda:

"Askerle uğraşmayın, yolsuzluğa bakın."

"Kıta dur" manşeti atıyordu Milliyet...

ANAP'tan hemen açıklama geldi:

"Mesut Yılmaz'ın askeri yönetimlerden kastı Saddam rejimiydi."

Buyurun bakalım, **"kahraman eksikliğinden"** bir de **Saddam** eklenmişti senaryoya.

Ecevit **"Konuyu kapatalım"** uyarısı yapıyor, Yılmaz devam ediyordu:

"Genelkurmay,'sıdı verilmeyen komutanın söylediklerinden rahatsızsa, bu haberi yapan gazetecilerin yönetimleri kendilerine yardımcı olsun."

Bu hengame arasında **"rakı"** nedeniyle verdu.

Kanal-6'da **Hulki Cevizoğlu**, Deniz Kuvvetleri eski komutanı **Salim Dervişoğlu** ile söyleşi yaparken canlı yayına dönemin Genelkurmay Genel Sekreteri **Erol Özkasnak** bağlanıyor. 28 Şubat'ın **"yoksa mavi bir darbe"** olduğunu söyleyecekti Dervişoğlu, bu benzetmeye karşı çıkıyor, 28 Şubat'ın yasal platformda, Anayasal bir hareket olduğunu savunuyordu.

"Beyaz, mavi, mor" tartışmasına girilmişti sıra...

Adeta işi gücü bırakıp, 24 saat belgesel izler gibiydik.

Hürriyet Gazetesi Ankara temsilcisi **Sedat Ergin**, dönemin Deniz Kuvvetleri Komutanı rahmetli **Güven Erkaya**'nın ismini vermeden, **"Bu defa işi, silahsız kuvvetler halletmeli"** açıklamasını yazıyor, o dönemde Özkasnak, Sedat Ergin'i telefonla arayarak, bu açıklamayı yapanın **"Beyaz üniformalı mı, yoksa mavili olanı mı?"** diye soruyordu.

Haber kaynağını açıklamayan **Sedat Ergin**, Özkasnak Paşa'ya **"Morlusu"** karşılığını veriyordu.

Hürriyet Gazetesi'nde bu ısıtılınca, **Milliyet** Gazetesi'nde Özkasnak Paşa, Sedat Ergin'in bu esprili cevabı için **"Böyle karşılık vermeye cüret edemezdi"** açıklamasını yapıyordu.

Bu kez gündem, **"mor"** üzerinden yoluna devam etmeye başladı.

ANAP Genel Başkanı **Mesut Yılmaz**, **"Mavi, yeşil, mor derken, yolsuzlukların üzerine gidelim"** açıklaması yaptı.

"Mavi", "mavi", masmavi...

"Yeşil" sevdiği, fındık dalları...

"Mor" menekşe, **"boyun"** eğer.

Yaprakları suya değer...

Aradan iki haftadır Türkiye bir **"asker-sivil bitbikatına"** sahne oldu. Siluet komutan, Enerji Bakanlığı eski ve yeni personeli, gazeteler, eski paşalar, hükümet, muhalefet rol aldı bu tatbikat senaryosunda. Genelkurmay **"çekimi iptal etti"** ise de seti toplamak zaman aldı.

Cevabı alınmamış sorular bırakıp gerideyiz:

- **Enerji Bakanı zamanında niye devreye girmedi? Bürokratları niye makamında tuttu?**
- **Cumhur Ersümer**, bunca baskıya rağmen neden istifa etmedi?
- **Geri adım atmak zorunda kalacaklarını bile bile niye askere kafa tuttular?**
- Seçilmiş otoritenin gücünü mü, yoksa askerin gücünü mü ortaya koymak istediler?
- **28 Şubat'ı gündeme getirmeye neden ihtiyaç duyuldu?**
- Kurumsallaşan ordu gibi, niye siyasette bir oturmuşluk yok?
- **Genelkurmay'da olduğu gibi yüksek makamlar, sivil otoritede de niye geçici değil?**
- Darbeler, günümüz koşullarına göre yeniden şekillenip, hep karşımıza çıkacak mı?
- **28 Şubat ne kadarlık bir süreç?**

Bir gazeteci, bir yazar, bir siyasetçi, askere soru soramaz mı?

- **Sivillerin hareket kabiliyeti nereye kadar?**
- Ordu, sivillerin de ordusu değil mi?
- **Çok mu yazıldı? Yoksa çok mu konuşuldu?**
- **"Post-modern düğme"** ne demek?

Cevap:

"Mor" menekşe, **"boyun"** eğer,

Yaprakları suya değer...

CeHiT Arşivi

POST-MODERN DÜĞME

Her şey Beyaz Enerji Operasyonu'na basılan bir düğmeyle başladı. Beş yıl önceki 28 Şubat'a "sıfat" bulmaya kadar gitti. İşin "rengi" değişti. "Mor"da karar kılındı. Gündem doldu, doldu taştı. Hasat, Safari-1, Perde Operasyonu derken, Fransız Büyükelçiliği'ndeki aşk filizlendi, Şişli Emniyet Müdürlüğü'ndeki "çorba parasından", "maaşa bağlanan gazeteciler" listesine kadar uzandı. Sizce nereden başlayalım? Önce düğmeye basıp, senaryoyu gözden geçirelim, sonra sorulara bakalım.

Başbakan Yardımcısı Mesut Yılmaz'a göre "Siyasetçiyi karalayanlar, askeri yönetimlerin özlemi içinde olanlardı. Askeri yönetimlerde yolsuzluk daha çok oluyor, fakat görünmüyordu."

Başbakan Ecevit "Bazı gizli görevler, demokrasiye gölge düşürdü" derken sıralıyordu:

"Düğmeye bastığını söyleyeni açığa çıkarın."

"Yarı askeri rejim imajı vermek isteyenler var."

Genelkurmay Karargahı'ndan açıklama geldi sonunda:

"Askerle uğraşmayın, yolsuzluğa bakın."

"Kıta dur" manşeti atıyordu Milliyet...

ANAP'tan hemen açıklama geldi:

"Mesut Yılmaz'ın askeri yönetimlerden kastı Saddam rejimiydi."

Buyurun bakalım, "kahraman eksikliğinden" bir de Saddam eklenmişti senaryoya.

Ecevit "Konuyu kapatalım" uyarısı yapıyor. Yılmaz devam ediyordu:

"Genetkurmay, adı verilmeyen komutanın söylediklerinden rahatsızca, bu haberi yapan gazetecilerin yöneticileri kendilerine yardımcı olsun."

Bu hengame arasında "rakı" özelleştiriliyordu.

Kanal 6'da Hulki Cevizoğlu, Deniz Kuvvetleri eski komutanı Salim Dervişoğlu ile söyleşi yaparken, canlı yayına dönemin Genelkurmay Genel Sekreteri Erol Özkasnak bağlanıyor, 28 Şubat'ın "post modern bir darbe" olduğunu söylüyordu. Dervişoğlu, bu benzetmeye karşı çıkıyor, 28 Şubat'ın yasal platformda, Anayasal bir hareket olduğunu savunuyordu.

"Beyaz, mavi, mor" tartışmasına gelmişti sıra...

Adeta işi gücü bırakıp, 24 saat belgesel izler gibiydik.

Hürriyet Gazetesi Ankara Temsilcisi Sedat Ergin, dönemin Deniz Kuvvetleri Komutanı rahmetli Güven Erkaya'nın ismini vermeden, "Bu defa işi, silahsız kuvvetler halletmeli" açıklamasını yazıyor, o dönemde Özkasnak, Sedat Ergin'i telefonla arayarak, bu açıklamayı yapanın "Beyaz üniformalı mı, yoksa mavili olanı mı?" diye soruyordu.

Haber kaynağını açıklamayan Sedat Ergin, Özkasnak Paşa'ya "Morlusu" karşılığını veriyordu.

Hürriyet Gazetesi'nde bu ısıtılınca, Milliyet Gazetesi'nde Özkasnak Paşa, Sedat Ergin'in bu esprili cevabı için "Böyle karşılık vermeye cüret edemezdi" açıklamasını yapıyordu. Bu kez gündem, "mor" üzerinden yoluna devam etmeye başladı.

ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz, "Mavi, yeşil, mor demeden, yolsuzlukların üzerine gidelim" açıklaması yaptı.

"Mavi", "mavi", masmavi...

Yine "yeşillendi" fındık dalları...

"Mor" menekşe, boyun" eğer.

Yaprakları suya değer.

Yaklaşık iki haftadır Türkiye bir "asker-sivil tatbikatına" sahne oldu. Siluet komutan, Enerji Bakanlığı eski ve yeni personeli, gazeteler, eski paşalar, hükümet, muhalefet rol aldı bu tatbikat senaryosunda. Genelkurmay "çekimi iptal etti" ise de seti toplamak zaman aldı. Cevabı alınmamış sorular bıraktı geride:

-Enerji Bakanı zamanında niye devreye girmedi? Bürokratları niye makamında tuttu?

-Cumhur Ersümer, bunca baskıya rağmen neden istifa etmedi?

-Geri adım atmak zorunda kalacaklarını bile bile niye askere kafa tuttular?

-Seçilmiş otoritenin gücünü mü, yoksa askerin gücünü mü ortaya koymak istediler?

-28 Şubat'ı gündeme getirmeye neden ihtiyaç duyuldu?

-Kurumsallaşan ordu gibi, niye siyasette bir oturmuşluk yok?

-Genelkurmay'da olduğu gibi yüksek makamlar, sivil otoritede de niye geçici değil?

-Darbeler, günümüz koşullarına göre yeniden şekillenip, hep karşımıza açıkacak mı?

-28 Şubat ne kadarlık bir süreç?

-Bir gazeteci, bir yazar, bir siyasetçi, askere soru soramaz mı?

-Sivillerin hareket kabiliyeti nereye kadar?

-Ordu, sivillerin de ordusu değil mi?

-Çok mu yazıldı? Yoksa çok mu konuşuldu?

-"Postmodern düğme" ne demek?

Cevap:

"Mor" menekşe, "boyun" eğer,

Yaprakları suya değer...

19 Ocak 2001 Cuma YORUM yorum@radikal.com.tr

Bir postmodern darbe üstüne çeşitlemeler (2)

HASAN BÜLENT KAHRAMAN

Böylelikle, bunca yıldır üstüne onca şey yazılmış ve gerek kendisinin gerekse hakkında yazanların zaman zaman tahlir edildiği postmodern kavramı günlük hayatımıza girdi. Şimdi işlerin nasıl karıştığına bir bakalım.

Postmodernite kavramı Türkiye'de nispeten yoğun bir biçimde telaffuz edilmeye 1980'li yılların ikinci yarısında telaffuz edildi. Dünyada yaygın biçimde kullanılması da aynı döneme rast gelir. Çünkü, postmodernite, ilişkilerinin temel parametrelerini oluşturan sistematik özelliklerin çözülmesini ifade ediyordu. Bu anlamda, teknoloji ile ortaya çıkan gelişmeler sermaye ilişkileri alanında radikal bir dönüşüm yaratmıştı. Bu, zaman ve mekan kavramı ve sistemlerin kapalılık ve otonomisine de saçmıştı. Modernitenin 'sistem' ve 'kontrol' ilkesine artık sürdürülemiyordu.

Modernite en temel ifadesini bant sistemi demek olan Fordist üretim sisteminde bulmuştu ama o yöntem artık bitiyordu. Bu, bir özgürleşme demekti. Öte yandan, Soğuk Savaş da sona yaklaşıyordu. Bütün aydınlanma ve ona bağlı özgürleşme çağrılarına karşın modernliden ayrı düşünülemeyen merkezi otorite kavramı Sovyetler Birliği'nin içinde bulunduğu durumu itiraf etmesiyle artık daha fazla taşınamıyordu. Üstelik, 1970'lerden başlayarak kadın, çevre, barış hareketleriyle Batı bilinci de emin bir boyuna sorgulanmıştı. 1989 yılında Berlin Duvarı'nın çöküşü belki bir modernite anlatısının da çöküşüydü ki, buna otoriter modernleşmelerin yaratıcı demokrasilerin yıkılması demekte bir sakınca yoktu. 'Postmodern' de denilen bu yeni 1990'lardaki siyasal ve kültürel küresel durumu tanımlamaya kalkışmıştı.

Türkiye bütün bunları neredeyse günü gününe yakaladı ve yaşadı. İletişim alanındaki gelişmeler Türkiye'de de merkez kavramına ağır bir darbe vurmuştu. Devlet tekeli, televizyondan başlayarak her alanda sarsılıyordu. O arada, ortaya çıkan mikromilliyetçi akımlar kimlik, aidiyet, fark, tanıma politikalarını hızlandırmıştı. Birey artık yukarıdan aşağıya indirilmiş ve kendisine empoze edilmiş kimliklerle değil kendi tercihleriyle yaşamak istiyordu ve bu özel yaşamda da kamusal alanda da aynen geçerli bir husustu.

İşin ilginç yanı, Türkiye'de bu süreci besleyen asli unsurun siyasal İslam olmasıydı. Çeşitli çevreler onların ideolojik tercihlerine uzak durmakla birlikte demokratik açılım olanağı sağlayacak temel önermelerini destekliyordu. Bir öbek aydın da otoriter ve merkeziyetçi yapıyı nedeniyle Kemalizmi ve Türk siyasal modernitesini eleştirdi. Bu insanların bir bölümü 2. Cumhuriyetçi bir bölümü de postmodern diye nitelendirildi ve zaman zaman hakarete varacak ölçüde eleştirildi. O anlamda ordu, Kemalizm, otoriter laiklik, kısacası egemen ideoloji ve kimlik 'modern', bunların geliştirilmesini, gerekiyorsa dönüştürülmesini isteyenler 'postmodern'di. Ordunun siyasal sürece müdahalesini isteyenler, 28 Şubat'ı destekleyenler de postmodernlere karşı çıkanlardı.

Şimdi büyük bir anlam ve kavram karmaşası yaşanıyor. Antiotoriter, merkeziyetçilik karşıtı, daha özgürlükçü bir modelin adı olarak geçirilen bir yaklaşım, postmodernite, her anlamıyla tam tersi bir yönelimin adı haline geliyor. Bu, gerçekten özen gösterilmesi gereken bir noktadır. Postmodernitenin anlamı bu olmamak gerekir. (Tabii, bu söylediğim kayıtsız koşulsuz bir postmodernite savunusu gibi okunmamalıdır.)

İkincisi, eğer bu kavram, 'postmodern darbe' söz konusu darbenin daha önceki benzer müdahalelerden farkına atfen kullanılıyorsa, orada da uyanık davranmak gerekir: bu kavram darbeler arasında bir tercih farkı yaratmamalı, bu darbe öteklere nazaran daha benimsenir bir yönelim olarak görülmemelidir.

Postmodernite, muz değildir!

(RADİKAL, 19 OCAK 2001, CUMA, S.7)

Böylelikle, bunca yıldır üstüne onca şey yazılmış ve gerek kendisinin gerekse hakkında yazanların zaman zaman tahkir edildiği postmodern kavramı günlük hayatımıza girdi. Şimdi işlerin nasıl karıştığına bir bakalım:

Postmodernite kavramı Türkiye'de nispeten yoğun bir biçimde telaffuz edilmeye 1980'li yılların ikinci yarısında telaffuz edildi. Dünyada yaygın biçimde kullanılması da aynı döneme rast gelir. Çünkü postmodernite, modernitenin temel parametrelerini oluşturan sistematik özelliklerin çözülmesini ifade ediyordu bir anlamda. Teknolojide ortaya çıkan gelişmeler özellikle iletişim alanında ciddi bir dönüşüm yaratmıştı. Bu, zaman ve mekan kavram ve sistemlerinin altüst olmasına yol açmıştı. Modernitenin 'sistem' ve 'kontrol' tutkusu artık sürdürülemiyordu.

Modernite en özgün ifadesini bant sistemi demek olan Fordist üretim sisteminde bulmuştu ama o yöntem artık bitiyordu. Bu, bir özgürleşme demekti. Öte yandan, Soğuk Savaş da sona yaklaşıyordu. Bütün aydınlanma ve ona bağlı özgürleşme çağrılarına karşı moderniteden ayrı düşünülemeyen merkezi otorite kavramı Sovyetler Birliği'nin içinde bulunduğu durumu itiraf etmesiyle artık daha fazla taşınamıyordu. Üstelik 1970'lerden başlayarak kadın, çevre, barış hareketleriyle Batı bilinci de enine boyuna sorgulanmıştı. 1989 yılında Berlin Duvarı'nın çöküşü belli bir modernite anlayışının da çöküşüydü ki, buna otoriter modernitelerin ya da demokrasilerin yıkılması demekte bir sakınca yoktu. 'Postmodern'de denilen bu süreç, 1990'lardaki siyasal ve kültürel küreselleşmeyle kurumsallaştı.

Türkiye bütün bunları neredeyse günü gününe yakaladı ve yaşadı. İletişim alanındaki gelişmeler Türkiye'de de merkez kavramına ağır bir darbe vurmuştu. Devlet tekeli, televizyondan başlayarak her alanda sarsılıyordu. Orada, ortaya çıkan mikromilliyetçi akımlar kimlik, aidiyet, fark, tanıma politikalarını hızlandırmıştı. Birey artık yukarıdan aşağıya indirilmiş ve kendisine empoze edilmiş kimliklerle değil kendi tercihleriyle yaşamak istiyordu ve bu özel yaşamda da kamusal alanda da aynen geçerli bir hususdu.

İşin ilginç yanı, Türkiye'de bu süreci besleyen asli unsurun siyasal İslam olmasıydı. Çeşitli çevreler onların ideolojik tercihlerine uzak durmakla birlikte demokratik açılım olanağı sağlayacak temel önermelerini destekliyordu. Bir öbek aydın da otoriter ve merkeziyetçi yapısı nedeniyle Kemalizmi ve Türk siyasal modernitesini eleştirdi. Bu insanların bir bölümü 2. Cumhuriyetçi bir bölümü de postmodern diye nitelendirildi ve zaman zaman hakarete vara-

cak ölçüde eleştirildi. O anlamda ordu, Kemalizm, otoriter laiklik, kısacası egemen ideoloji ve kimlik 'modern', bunların geliştirilmesini, gerekiyorsa dönüştürülmesini isteyenler 'postmodern'di. Ordunun siyasal sürece müdahalesini isteyenler, 28 Şubat'ı destekleyenler de postmodernlere karşı çıkanlardı.

Şimdi büyük bir anlam ve kavram karmaşası yaşanıyor. Antiotoriter, merkeziyetçilik karşıtı, daha özgürlükçü bir modelin adı olarak geçirilen bir yaklaşım, postmodernite, her anlamıyla tam tersi bir yönelimin adı haline geliyor. Bu, gerçekten özen gösterilmesi gereken bir noktadır. Postmodernite, her anlamıyla tam tersi bir yönelimin adı haline geliyor. Bu, gerçekten özen gösterilmesi gereken bir noktadır. Postmodernitenin anlamı bu olmamak gerekir. (Tabii, bu söylediğim kayıtsız koşulsuz bir postmodernite savunusu gibi okunmamalıdır.)

İkincisi, eğer bu kavram, 'postmodern darbe' söz konusu darbenin daha önceki benzer müdahalelerden farkına atfen kullanıyorsa, orada da uyanık davranmak gerekir: bu kavram darbeler arasında bir tercih farkı yaratmamalı, bu darbe ötekilere nazaran daha benimsenir bir yönelim olarak görülmemelidir. Postmodernite, muz değildir!

Cumhuriyet 1924-2001
AHMET TANER KIŞLALI'NIN ARDINDAN
Der.: Işık Kansu- Mehmet Açıktan
Cumhuriyet kitap kulübü
Çağ Pazarlama A.Ş. Turtoçağı Cad. No:39/41 34334 Çağlayan-İstanbul Tel: 2152614 01 86

CUMHURİYET, 19.01.2001, Cuma, S.3

GENİŞ AÇI

HİKMET BİLA

28 Şubat Neydi Ya?

28 Şubat darbe miydi, değil miydi? Modern darbe miydi, postmodern miydi? Emekli Tümgeneral **Erol Özkasnak**'ın Kanal 6'da **Hulki Cevizoğlu**'na söylediklerleyle başlayan tartışmada henüz bir sonuca ulaşılmış değil. Gerçi Özkasnak, orada *"28 Şubat postmodern bir darbedir"* ifadesini kullanmadı ama, bu deyimin zekice bir buluş olduğunu söyledi.

Kıyamet ondan sonra koptu. *"Gördünüz mü, işte asker darbe yaptığını itiraf etti"* diyenler de oldu, *"Özkasnak yargılanmalıdır"* diyenler de... Fazilet Partililer ve her fırsatta orduyu hedef alan kimi çevreler bu kampanyada başı çekiyordu. *"Çünkü"* diyorlardı *"28 Şubat'ta anayasa ihlal edilmiştir."*

"28 Şubat nedeniyle birileri yargılanacaksa, bunların başında 28 Şubat'a imza atan ve 28 Şubat kararlarının uygulanmasını üstlenen dönemin Başbakanı **Necmettin Erbakan** *gelmez mi"* sorusunu kendilerine sormadılar.

Gelelim, Özkasnak tartışmasına...

Ordu hiçbir zaman *"Ben darbe yaptım"* demez. Demeyiştir de... 27 Mayıs'ta da, 12 Mart'ta da, 12 Eylül'de de demeyiştir. Kaldı ki, dese ne değişir demese ne değişir.

28 Şubat'ı yapanların da, 28 Şubat'a karşı olanların da işini kolaylaştıralım: Evet... 28 Şubat postmodern bir darbedir.

Bu deyimi kim bulduysa gerçekten çok akıllı bir adammış.

Asker *"Ben darbe yaptım"* demez. *"Ben postmodern darbe yaptım"* da demez. *"İnsanın, bölücülüğün, soyguculuğun postmodernini olursa darbenin neden olmasın"* demez.

Evet... 28 Şubat postmodern bir darbedir.

Akıllıca planlanmış, ustaca yürütülüp konuya *"şark kurnazlığını"* hâlâ geçer akçe sanarlara karşı başarıyla uygulanmış bir darbe... İster beğen, ister beğenme.

★★★

*"Şark kurnazlığı"*nın şimdi ikinci perdesini izliyoruz.

28 Şubat'ın bir yanağına oyun güçlerin toparlanma, aynı telden çalma, ortak yıpratma stratejisinin ortak paydası Avrupa Birliği... Avrupa Birliği'ni o kadar istiyorlar ki, Avrupa ile yatıp Avrupa ile kalkıyorlar. Sermayesi da Avrupa Birliği'ni istiyor, işçisi de, soyguncusu da, vurgunusu da... Peki Avrupa Birliği ne *"mezhebi geniş"* bir örgüt?

Herkes biliyor ki Avrupa Birliği bahane. Aslolan Avrupa Birliği perdesi arkasında Türkiye'de nefes kesen iktidar kavgasıdır.

Ulusal geliri 3 bin dolar olan Türkiye'nin bu rahatta Avrupa Birliği'ne giremeyeceğini herkes biliyor. Avrupa'nın en az 10 yıl Türkiye'yi kapısına yaklaştırmama kararı aldığını da herkes biliyor. Tuzu kuru Avrupa'nın kriterleri karşısında tüm yapısı ve değerleri *"hassas"* laşmış olan bu ülkenin ötesini berisini tırtıklayarak çıkar sağlama çabası işin özü...

Hükümet, Avrupa Birliği'nin Katılım Ortaklığı Belgesi'ne karşılık bir Ulusal Program hazırlıyor. İçeriği konusunda koalisyon ortaklarında anlaşmamış olsa da, mart ayına ertelenmiş olsa da, bu, adı üstünde *"ulusal"* program. Türkiye, Avrupa Birliği'ne girecekse bu *"ulusal"* programlarla çizilecek yoldan girecek. Ideal, bölgesel, etnik, dinsel, mezhepsel yollardan değil. O halde Avrupa Birliği'ne giriş konusunda temsili olanların yaklaşımlarının *"ulusal"* bir çerçeveyle ortaya koymaları gerekir.

Uyaralım: Dağının kurduğunun kopacağı bir yer de işte burasıdır. Şimdiden akıllı düşünmekte, mantıklı hareket etmekte yarar var. Sonradan *"Modern miydi, postmodern miydi yav?"* diye tartışmanın anlamı olmuyor.

★★★

Ulusal programın oluşmasına her kesimin görüşü bi biçimde katkıda bulunması gerekiyor. Hatta *"Kandıralı"* işadamları da dahil. Son zamanlarda Türkiye'de olup bitenleri *"yapay gündem"* diye niteleyen TÜSİAD'cılar da dahil...

Örneğin, her konuda bilgiçlik taslayan, filozof tavırlarında öğüt raporları yayımlayan TÜSİAD'ın, Avrupa'yı saran *"Ermeni tasarıları"*na da Avrupa Ordusu konularında neler düşündüğünü iç ve dış kamuoyunun bilmesinin de yararlı olacağı inancındayız.

Gündemlerinde varsa tabii...

hikmetb@ntv.com.tr

GENİŞ AÇI
Hikmet Bila

28 ŞUBAT NEYDİ YA?

28 Şubat darbe miydi, değil miydi? Modern darbe miydi, postmodern miydi? Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak'ın Kanal 6'da Hulki Cevizoğlu'na söylediklerivle başlayan tartışmada henüz bir sonuca ulaşılmış değil. Gerçi Özkasnak, orada "28 Şubat postmodern bir darbedir" ifadesini kullanmadı ama bu deyimin zekice bir buluş olduğunu söyledi.

Kıyamet ondan sonra koptu. "Gördünüz mü, işte asker darbe yaptığını itiraf etti" diyenler de oldu, "Özkasnak yargılanmalıdır" diyenler de... Fazilet Partililer ve her fırsatta orduyu hedef atan kimi çevreler bu kampanyada başı çekiyordu. "Çünkü" diyorlardı "28 Şubat'ta anayasa ihlal edilmiştir."

"28 Şubat nedeniyle birileri yargılanacaksa, bunların başında 28 Şubat'a imza atan ve 28 Şubat kararlarının uygulanmasını üstlenen dönemin Başbakanı Necmettin Erbakan gelmez mi" sorusunu kendilerine sormadılar.

Gelelim, Özkasnak tartışmasına...

Ordu hiçbir zaman "Ben darbe yaptım" demez. Dememiştir de... 27 Mayıs'ta da, 12 Mart'ta da, 12 Eylül'de de dememiştir. Kaldı ki, dese ne değişir demese ne değişir.

28 Şubat'ı yapanların da, 28 Şubat'a karşı olanların da işini kolaylaştıralım: Evet... 28 Şubat postmodern bir darbedir.

Bu deyimi kim bulduysa gerçekten çok akıllı bir adammış.

Asker "Ben darbe yaptım" demez. "Ben postmodern darbe yapttm" da demez. "İrticanın, bölücülüğün, soygunculuğun postmoderni olursa darbenin neden olmasın" da demez.

Evet... 28 Şubat postmodern bir darbedir.

Akıllıca planlanmış, ustaca yürürlüğe konmuş, "şark kurnazlığını" hala geçer akçe sananlara karşı uygulanmış bir darbe... İster beğen, ister beğenme...

"Şark kurnazlığının şimdi ikinci perdesini izliyoruz.

28 Şubat'ın bir yana savurduğu güçlerin toparlanma, aynı telden çalma, ortak yıpratma stratejisinin ortak paydası Avrupa Birliği... Avrupa Birliği'ni o kadar istiyorlar ki, Avrupa ile yatıp Avrupa ile kalkıyorlar. Şeriatçısı da Avrupa Birliği'ni istiyor, bölücüsü de, soyguncusu da, vurguncusu da... Bu Avrupa Birliğine "mezhebi geniş" bir yermiş öyle?

Herkes biliyor ki Avrupa Birliği bahane. Aslolan Avrupa Birliği perdesi arkasında Türkiye'deki nefes kesen iktidar kavgasıdır.

Ulusal geliri 3 bin Dolar olan Türkiye'nin bu rakamla Avrupa Birliği'ne giremeyeceğini herkes biliyor. Avrupa'nın en az 10 yıl Türkiye'yi kapısına yaklaştırmama kararı aldığını da herkes biliyor. Tuzu kuru Avrupa'nın kriterleri karşısında tüm yapısı ve değerleri "hassas"laşmış olan bu ülkenin ötesini berisini tırtıklayarak çıkar sağlama çabası işin özü...

Hükümet, Avrupa Birliği'nin Katılım Ortaklığı Belgesi'ne karşılık bir Ulusal Program hazırlıyor. İçeriği konusunda koalisyon ortakları anlaşamamış olsa da, mart ayına ertelenmiş olsa da bu, adı üstünde "ulusal" program. Türkiye, Avrupa Birliği'ne girecekse bu "ulusal" programlarla çizilecek yoldan girecek. Yerel, bölgesel, etnik, dinsel, mezhepsel yollardan değil. O halde Avrupa Birliği'ne giriş konusunda samimi olanların yaklaşımlarını "ulusal" bakış açısıyla ortaya koymaları gerekir.

Uyaralım: Dananın kuyruğunun kopacağı bir yer de işte burasıdır. Şimdiden akıllı düşünmekte, mantıklı hareket etmekte yarar var. Sonradan "Modern miydi, postmodern miydi yav?" diye tartışmanın anlamı olmuyor.

Ulusat programın oluşmasına her kesimin gerçekçi bir biçimde katkıda bulunması gerekiyor. Buna "Kandıralı" işadamları da dahil. Son zamanlarda Türkiye'de olup bitenleri "yapay gündem" diye niteleyen TÜSİAD'cılar da dahil.

Örneğin, her konuda bilgiçlik taslayan, filozof edalarında öğüt raporları yayımlayan TÜSİAD'ın, Avrupa'yı saran "Ermeni tasarıları" ya da Avrupa Ordusu konularında neler düşündüğünü iç ve dış kamuoyunun bilmesinin de yararlı olacağı inancındayız.

Gündemlerinde varsa tabii...

(MİLLİYET, 19 OCAK 2001, CUMA, S.1)

MİLLİYET, 19.01.2001, Cuma, S.1

www.milliyet.com.tr

Milliyet

BASINDA GÜVEN

19 Ocak 2001 Cuma 200.000 TL

Güven yaşasa konuşturmazdı

Güven Erkaya'nın eşi soruyor: 28 Şubat paşaları eşimi neden savunmuyor?

"BU işi silahsız kuvvetler çözsün" sözü tarihsiz Cumhuriyet Deniz Kuvvetleri Komutanı Güven Erkaya'nın eşi Gülden Hanım kırgın. "Karadayı, Çevik Bir susuyor. Oysa silah arkadaşları, Güven'i ve 28 Şubat'ı savunmalı" diyor.

"Gülden Erkaya, Çevik Bir ve Özhasancık'ın eşini emekli edip darbe yapacağı iddiasını yalanlıyor. Eşinin Refahyol için "Cumhuriyetin en karanlık dönemi" dediğini ama ağzından 'darbe' sözü çıkmadığını hatırlatıyor. ■ 14'te

GÜVEN YAŞASA KONUŞTURMAZDI

Güven Erkaya'nın eşi soruyor:
28 Şubat paşaları eşimi neden savunmuyor?

"Bu işi silahsız kuvvetler çözsün" sözü tartışılan merhum Deniz Kuvvetleri Komutanı Güven Erkaya'nın eşi Gülden Hanım kırgın. "Karadayı, Çevik Bir susuyor. Oysa siilah arkadaşları, Güven'i ve 28 Şubat'ı savunmalı"diyor.

"GÜLDEN Erkaya, Çevik Bir ve Özkasnak'ın eşini emekli edip darbe yapacağı iddiasını yalanlıyor. Eşinin Refahyol için "Cumhuriyetin en karanlık dönemi" dediğini ama ağzından 'darbe' sözü çıkmadığını hatırlatıyor. Sayfa 14'te

(MİLLİYET, 19 OCAK 2001, CUMA, S.14)

Güven Erkaya'nın eşi patladı

Erkaya'nın eşi Gülden Erkaya (ortada), eşinin haksız eleştirilere maruz kaldığını belirterek, silah arkadaşlarının gerçekleri anlatmasını istiyor.

'Güven sağ olsaydı bunlar konuşamazdı'

28 Şubat tartışmalarına çok üzüldüğünü söyleyen Güven Erkaya'nın eşi "O yaşasaydı kimse ağzını açamazdı" dedi

SERPİL ÇEVİKCAN Ankara

28 Şubat tartışmalarında eleştiri oklarına hedef olan isimlerden Güven Erkaya'nın eşi Gülden Erkaya, silah arkadaşlarının eşini savunmadıklarını belirterek "Oysa 28 Şubat'ı ve Güven'i savunmaları gerekir. Güven sağ olsaydı bunlar konuşamazdı. Hiç kimseyi konuşturmazdı" dedi.

'Özkasnak oğlu gibi'

Gülden Erkaya sözlerine şöyle devam etti: "Şimdi bazı yayın organlarında Çevik Bir ve Erol Özkasnak'ın Güven Paşa'yı emekli olmaya zorladıkları, darbe yapmayı planladıkları yazılıyor. Bu çok büyük bir yalandır. Güven'in herhangi bir şey dayatmaya kimsenin gücü yetmezdi. Ayrıca Erol Özkasnak, Güven'in yetiştirdiği biridir. Erol'un aklından böyle bir şey zaten geçmez."

'Rakıyı kasten içti'

Eşinin bazı hareketleri kasten yaptığını belirten Gülden Erkaya, Başbakanlık Konutu'ndaki "rakı" olayını şöyle özetledi: "İçkiye düşkün biri değildi ama o meşhur toplantıda özellikle rakı içerek tepkisini gösterdi ve halka mesaj vermek istedi. O, Türkiye'nin nereye götürüldüğünü sivillerin de görmesini istiyordu. Ama şimdi unutulup gitti."

'Karadayı konuşsun'

Vefat eden eşinin kendisini savunamadığını belirten Gülden Erkaya, Karadayı başta olmak üzere eşinin silah arkadaşlarına seslenerek, "Herkes 28 Şubat hakkında ileri geri konuşuyor. Ancak Karadayı Paşa konuşmuyor, Çevik Paşa konuşmuyor. Oysa konuşup 28 Şubat'ı ve Güven'i savunmaları gerekir. Güven, sürekli 'siviller harekete geçmeli' derdi" diye konuştu.

Sivil Kaboul

'GÜVEN SAĞ OLSAYDI BUNLAR KONUŞAMAZDI'

"28 Şubat tartışmalarına çok üzüldüğünü söyleyen Güven Erkaya'nın eşi "O yaşasaydı kimse ağzını açamazdı" dedi.

28 Şubat tartışmalarında eleştiri oklarına hedef olan isimlerden Güven Erkaya'nın eşi Gülden Erkaya, silah arkadaşlarının eşini savunmadıklarını belirterek "Oysa 28 Şubat'ı ve Güven'i savunmaları gerekir. Güven sağ olsaydı bunlar konuşamazdı. Hiç kimseyi konuşturmazdı" dedi.

'Özkasnak oğlu gibi'

Gülden Erkaya sözlerine şöyle devam etti: "Şimdi bazı yayın organlarında Çevik Bir ve Erol Özkasnak'ın Güven Paşa'yı emekli olmaya zorladıkları, darbe yapmayı planladıkları yazılıyor. Bu çok büyük bir yalandır. Güven'e herhangi bir şey dayatmaya kimsenin gücü yetmezdi. Ayrıca Erol Özkasnak, Güven'in yetiştirdiği biridir. Erol'un aklından böyle bir şey zaten geçmez."

'Rakıyı kasten içti'

Eşinin bazı hareketleri kasten yaptığını belirten Gülden Erkaya, Başbakanlık Konutu'ndaki "rakı" olayını şöyle özetledi: "İçkiye düşkün biri değildi ama o meşhur toplantıda özellikle rakı içerek tepkisini gösterdi ve halka mesaj vermek istedi. O, Türkiye'nin nereye götürüldüğünü sivillerin de görmesini istiyordu. Ama şimdi unutulup gitti."

'Karadayı konuşsun'

Vefat eden eşinin kendisini savunmadığını belirten Gülden Erkaya, Karadayı başta olmak üzere eşinin silah arkadaşlarına seslenerek, "Herkes 28 Şubat hakkında ileri geri konuşuyor. Ancak Karadayı Paşa konuşmuyor. Çevik Paşa konuşmuyor. Oysa konuşup 28 Şubat'ı ve Güven'i savunmaları gerekiyor. Güven, sürekli 'siviller harekete geçmeli' derdi" diye konuştu.

(SABAH 21 OCAK 2001 PAZAR, S.3)

Türkiye'nin en iyi gazetesi
SABAH
SABAH'IN ÜCRETSİZ EKİDİR
PAZAR 21 OCAK 2001

Postmodern ne demek kuzum?

Başımıza bir de postmodernizm çıktı... Nedir bu, neye benzer? Düşünürler bile tanımlayamıyor. Karışıklık ise terimin kendisinden kaynaklanıyor. 'Post'un ne anlama geldiğini çözsek... Modernizmin bir sonucu mu, devamı mı, gelişmiş hali mi, inkârı mı? Hepsi mi!

■ BUKET AŞÇI

Son zamanlarda en sık duyduğumuz sözcüklerden biri postmodernizm. Bu kelimeye artık sadece sanat çevrelerinde değil, kimi zaman bir cafe'nin tanıtımında, kimi zaman yeni açılan bir restoranın mutfak tercihinde bile rastlayabiliyoruz. Son olarak da 28 Şubat'ın postmodern bir darbe olup olmadığını tartıştık. Kafalarda ise aynı soru işareti var: İyi de bu postmodernizm nedir?

Hemen belirtelim; postmodernizmi iki nokta üst üste koyup, şudur diyemiyoruz. Herkesin kafa yorduğu bu 'mesele' için bazı düşünürler de "Postmodernizm diye bir şey yok, sadece sizin kafanız karışık" diyor.

Ancak böyle bir söz söylendiği an bir postmodernist çıkıp "İşte postmodernizm tam da bu!" diyebilir.

"Modernizmin ötesi" diye Türkçe'ye çevrilen postmodernizm, esas itibariyle moderne vurgu yapıyor. Yani modernizm çağının artık geride kaldığını ortaya koyuyor, ama nereye gittiğimizi de söylemiyor. Kimse inkâr edemez ki, 80'lerden sonra eskisinden çok farklı özgürlük anlayışları ortaya çıktı. Berlin Duvarı'nın yıkılması bir çağın değişmesiydi. Küreselleşme tartışmaları da öyle...

SAHTESİ GERÇEĞİ

Tüm bunlar demokra[illegible] sanata uzanan birçok [illegible] modernizmin sınırla[illegible]. Postmodernizm de [illegible]dan doğdu. Ancak postmodern[illegible] tanımında asıl karışıklık terimin kendisinden kaynaklanıyor. Şu 'post'un [illegible] anlama geldiği tartışm[illegible]. [illegible] ihtimal var: Modernizmin [illegible] sonucu mu, devamı mı, gelişmiş hali mi, inkarı mı, reddi mi? Hatta hepsi mi!?

Bu işi bilenlere göre, postmodernizmin de çeşitleri var: İlki sahte olanı... Buna anti-modernist tutuculuk denilebilir. Diğeri ise hepimizin yakından tanıdığı eklektik postmodernizm.

Lyotard'ın tanımladığı bu postmodernizm çağdaş genel kültürün sıfır derecesidir. Kişi reggae müzik dinler, TV'de kovboy filmi izler, öğle yemeğini MC Donalds'da, akşam yemeğini köy cafe'de yer, Paris parfümü sürüp puşiyi boynuna fular gibi takar. Ne olsa gider. Her şey kitsch'tir. Estetik böyle sahneden çekilince devreye tek ölçü girer: Para. Hani şu sıklıkla duyduğumuz 'Bayağı mayağı, satıyor ya' lafı postmodernist bir laftır. Peki 'gerçek' bir postmodernizm var mı? Bunun için üç öğenin olması gerekiyor: **Temsil, yeniden üretilebilirlik ve meşrulaştırma**. Walter Benjamin, 1936'da orijinal sanat eseri[illegible] aura ve [illegible]rikliğ[illegible] kitle üretim[illegible] ortadan kalkacağını [illegible]mişti. Yani kitle [illegible] sanat eserin[illegible] biricik[illegible] yok e[illegible]ti. Oy[illegible] tersi ol[illegible] taklitler orijinal[illegible] daha değerli [illegible] Mona [illegible] Mona Lisa'yı daha değerli kıldı. Bir tüketici [illegible] anı olan (Marilyn M[illegible] fotları, Elvis [illegible] vs) ya da nostaljik değere [illegible] [illegible]olar, gramofonlar) her [illegible]. Bu da imaj tüketiciliğiydi. Meşrulaştırma ise [illegible] da bugün Türkiye'de Hülya [illegible]'ın başarısı olarak [illegible]tilenebilir. O ne yapsa 'tüketici aurası' onu meşrulaştırıyor ve değerini (fiyatını) artırıyor. Duchamb, bir klozeti sanat eseri olarak sergilerken 'Sanat kutsal değildir' demişti ama 'tüketici aurası' eseri yine sanat eserinin 'kutsal' katına çıkardı. Bunlar modernizmin planlarında yoktu ama oldu. İşte postmodernizm.

Meraklılarına. Yeni Başlayanlar İçin Postmodernizm, Milliyet Yayınları

Öyle de olur böyle de *[illegible] [illegible]oğlu (Yazar)*

Modernizm "ya öyle olur, ya da böyle!" deme[illegible]. Postmodernizm "he[illegible] [illegible] hem de böyle" der[illegible]... Moder[illegible] "toplu[illegible] y[illegible] ilerler[illegible] geriler" de[illegible]ti. Postm[illegible] "tarihin [illegible] çok gü[illegible]; ilerlerken [illegible] [illegible] Po[illegible]nizm "devrimin [illegible] [illegible]larını yemesini" [illegible], sonra umumi arzı ve gene[illegible] rehavete dayanarak iktidara geliyor... Modernizm insanlığın yararına inanarak ormana buldozerle girmişti. Postmodernizm ormandan açılan arazide inşa edilen villanın taraçasında şezlonga uzanıp yeşilci gözyaşları döküyor; televizyondaki çevre belgesellerini hiç kaçırmıyor...

28 Şubat neydi? *Prof. Dr. Ali Akay (Sosyolog)*

Eklektik postmodernizm bağlamında bakarsak evet postmodern bir darbedir. Çünkü bu postmodernizm heterojenlikten bahseder. 28 Şubat da hem askeri hem sivildir. Yani sivil gibi görünür ama askeridir. Bu durumda Türkiye'nin demokrasisi için de hep postmodern bir demokrasimiz vardı diyebiliriz. Postmodernizmi öncü anlamında kullanırsak, evet 28 Şubat yine postmodern bir darbedir. Çünkü ilk kez yumuşak bir askeri darbe olmuştu. Psikolojideki ilk travma gibi de düşünebiliriz bunu. Tözü olmayan anlamında ele alırsak eğer, postmodern değildir. Çünkü 28 Şubat'ın laiklik, Kemalizm gibi bir tözü vardır. Bu yüzden de postmodern değildir.

Ceviz Kabuğu

(SABAH 16 OCAK 2001 SALI, S.1)

Ecevit SABAH'a açıkladı

Bazı çevreler askere oynuyor

Başbakan sert konuştu: Türkiye'nin istikrarını bozmak için çok yönlü bir oyun sergileniyor

(Fotoğraf: Erhan Severi)

YAŞ İLE KURU AYRILMALI

SABAH'ın Ankara Temsilcisi Bilal Çetin'e son gelişmeleri değerlendiren Ecevit, operasyonları yürüten görevlileri uyardı: "Genel bir korku havası yaratıyor. Bana o birşey bulursa, korkusu yaşayan bunkerat ve ispatlamları var. Kuruyu ıslatanlar yolarına devam etmek, yabrın heveslesi kırılmamalı. Ama soruşturmayı yürütenler de yaş ile kuruyu aynı kefeye koymamalı."

28 ŞUBAT darbe mi değil mi tartışması

Birilerine yaranma gayreti içindeler

"ZAMANINDA bize yaranmak isteyenler bugün Ankara'da kesildi" diyen Özkan Uzunkaya Yılmaz'dan cevap: "Biz değil ama belli kişiler, demokrasiye karşı görevlerini unutarak, birilerine yaranma gayreti içine girdi." 14'TE

Askeri bu işin içine çekmeyin

28 ŞUBAT tartışmasına ... ren de katılan Evren, 28 Şubat'ta bazı şeyler yapmıştır, ... görüşmüştür. TSK'yı ikide bir bu işlerin içine çekmeyin" dedi. 14'TE

O gün olanlar orada kalmıştır

DENEMİN MGK Genel Sekreteri İlhan Kılıç, "Bu tartışma yaratılmamalı" dedi ve ekledi: "O gün yapılan görüşme ve değerlendirmeler orada kaldı." 14'TE

İŞLERİ BOZMAYA UĞRAŞIYORLAR

HER ŞEY iyiye giderken birdenbire bozulmaya başladı. Bunun nedeni de işlerin iyiye gidiyor olması. Bazı çevrelerin iyi gidiyor olmasını istemezin kısa sürede atlatılacağından bazı çevreler rahatsız olmuş, duymaya başladılar.

ENTEL ÇEVRELER TAHRİK EDİYOR

DEDİKODULAR üretip ... yaymaya çalıştılar. Bu ... çevrelerin askere ... rahatsız olmalarının ... Türkiye'de özellikle entel ... çevrelerin veya bazı çıkar ... çevrelerinin boşları sıkıştırıca ... yaptıkları bir süreçtir.

OYUN İÇİNDE OYUN VAR

ASLINDA bunda askerlerin bir kusuru yok. Onları sürekli tahrik eden çevreler dahma olmasıdır. Şimdi bir de AİB üyeliğine gölge düşürülmeye başlandı. Yani Türkiye'yi istikrarsızlaştırmak için çok yönlü bir oyun oynanıyor.

SEÇİM HAVASI ÇOK TEHLİKELİ

BUNCA sorun arasında bir de Pazlet'in kapatılması sorunu var. Şu sırada bir de erken seçim, ara seçim havasına girilirse, o bile başbakanın bir bunalım sebebi olur. Parti kapatılmayı güçleştirici Anayasa değişikliği mutlaka yapılmalı.

BİLAL ÇETİN'İN YAZISI SAYFA 21'DE

ebulut

BİLAL ÇETİN
ANKARA

Başbakan Ecevit, Ankara Temsilcimiz Bilal Çetin'e **çok yönlü** oyunu anlattı

'Bunalım ortamı TAHRİK ediliyor'

İnsan mütemadiyen 'Hayır, ben hasta değilim' diyemez. Fakat bu iddia ciddiye alınır hale geldi.

"Hükümetin geleceği belli değil" havası, bazı çevrelerin askere oynama hevesini arttırmaya başladı

ENTEL VE ÇIKARCILARIN BAŞI SIKIŞTI

Ecevit, işlerin iyiye gidiyor olmasından bazı çevrelerin rahatsız olduğunu ve oyun oynadığını söyledi. Ecevit, "Bu, Türkiye'de özellikle entel veya bazı çıkar çevrelerinin başları sıkıştığı vakit başvurdukları bir süreçtir" dedi. *Fotoğraf: Erhan Sezen*

TÜRKİYE bir yandan önündeki ağır siyasi, ekonomik ve sosyal sorunları sonuçta çözerken, diğer yandan da kendi kendine yeni sorunlar üretiyor. Ana sorunlar bir yanı buralıdır önce yapısal sorunlar yaratıyor, sonra da bunların altından nasıl kalkılacağı tartışılıyor. Geçen haftadan beri Ankara'da çok sert ve tehlikeli rüzgarlar esiyor. Genelkurmay'la hükümet arasında cereyi yoğunluğu oyun oynanıyor. Bütün bunlar hangi hücreleri üzerine çıkan tartışma, tehlikeli bir gerilime dönüşüyor. Türkiye, gündemindeki asıl sorunları bir yana bırakıp bu tartışmaların içinde oluşturulmaya çalışılan ekonomik ve siyasi istikrarı korumaya kayıyor diyoruz. Olumlu hava hücrelerine temiz dönmeye başlıyor.

AMERİKA BİLE CİDDİYE ALDI

Gelince bu noktadan Başbakan Ecevit de büyük rahatsızlık duyuyor. Ecevit'e göre bazı hücrelerin oluşturduğu [illegible] diyor Başbakan Ecevit. Ecevit'e göre bazı çevrelerin [illegible] askere oynama" de açıklıyor.

Bu, özellikle entel çevreler veya bazı çıkar çevrelerinin başları sıkıştığı vakit başvurduğu bir süreçtir. Askerin de bir kusuru yok

"Bence işlerin iyi gitiyor olmasından bazı çevreler rahatsızlık duymuş bulunuyor. Meselâ, geçen yılın sonlarında ekonomide küçük bir deprem, bir mali kriz yaşadık. Bu krizi bu kadar kısa sürede bu kadar kolay atlatabileceğimiz bilinmiyordu. Bazı çevreler bundan rahatsız oldular. Tabii enflasyon izlenci önemli bir olumsuz etken haline geldi. Enflasyonun yeniden çekilmekte olduğu bu konuyu zahatsız etti."

Ecevit bu noktada sözü kendi sağlığı ve yine de ilgili yapılan spekülasyonlara getiriyor.

"Birkaç yıldan beri gençlerle ilgisi olmadığı [illegible] bazı hücrelerin yayılmaya [illegible] Bu tabii ülke içi hükümetin olsun ün dünya bakımından olsun bir belirsizlik etkisi oluşturmaya başladı. Yani, hükümetin geleceği belli değil, bu inançsızlığı yaratıyor. Bazı çevrelerin askere oynama hevesini de arttırmaya başladı.

AB'DE KUŞKU UYANDIRILIYOR

Bu arada genelde yolsuzlukların üstüne yürünmeye başlanması, sorunlu bankaların üstüne gidilmesi de bazı çevrelerde tedirginlikler yaratmaya başladı. Ve hiç gerekmiş yere bundan ortamı tahrik edilmeye başlandı..."

Ecevit'in bu ifadeleri son derece çarpıcı. Şimdi soru şu: Askeriye onunsuyu bozuyor, bunalım ortamını tahrik ediyor, öyle mi? Şu yanıtı veriyor Ecevit: "Bu, Türkiye'de özellikle entel çevrelerin veya bazı çıkar çevrelerinin başları sıkıştığı vakit başvurdukları bir süreçtir. Ardında bunla askerlerin de bir kusuru yok. Onları sürekli tahrik eden çevreler olması olmuştur. Artık genç halk topluluklarını kesinlikle böyle bir hava içinde değiliz de. Artık öyle bir yapay bir krizi yaratmak istemiyor. Bu arada bir de Avrupa Birliği (AB) tarafından üstüne gitmeler düşürülmeye başladı. Bu durum, bu gerekçeyi tartışmalarla AB'de de kuşkular uyandırıyor. Yani çok gerekçeyi, anlamsız ve sulanmak bir bunalım ortamı tahrik edilmek istiyorsa. Türkiye'yi tedirginleştirmek için çok çabalı bir oyun oynanıyor..."

ECEVİT'TEN İŞ DÜNYASINA MESAJ

Kuru-yaş ayrılsın

BUGÜN ülkede yaşanan gerilimin yaratıcısı, yürütücüsü olan bazı yolsuzluk operasyonlarının da etkisiyle ekonomide, iş dünyasında ve bürokraside yaşanan bir panik havası var. Hatırlayın ki bu durumun bürokrasideki kabadayı, pekiyi önemli kamu kuruluşunda bankacıların aniden tutuklanmasıyla başlamıştı. Sonra Ankara'da, Bundan ekonomi olumsuz etkilendiyse, iş dünyası ve bankacıların tetiklediği bu dünyaya da olumsuz yansıtılmaya başlıyor. Hiçbir hükümet döneminde yolsuzluklara cesaret bu kadar kesinlikle gösterilmedi" diyen Ecevit de bazı yanlış anlama ve yanlış uygulamalardan kaynaklanan bu olumsuz yansımaları görüyor.

Şu mesajı veriyor Ecevit: "Hem yolsuzluk soruşturmasını yürütecek, hem de bürokrasi olsun, iş dünyası olsun kendine güvenli olan olan insanlar mutlaka aksamadan sürdürecektir. Artık soruşturmaları yürütenler de, diyen yerinde bir kural ile yapayım lafıyla kaymamalıdırlar. Bu süreçte geldiğimizden beri söylüyorum, yolsuzluklara karşı tedbirler alırken, bankalar sorunu çözülmeye başladıktan, üretimi aksatmamak, yatırım hesaplarını kırmamak lazım. Ortalardan hayata eder gelme kaygısını duymalar var. Bunlara dinamizm lazım. Ama ümidi bir genel krizin havası yaşıyor. Hükümet yapılmazsa olan yolsuzlukların önüne geçilmeyecektir. Fakat, bana da bir şey bulaşmaz korkunç yaşayan bir durumlar, inadamları var. Hiçbir kusuru olmayan ve kendine güvenen insanlar ortamın devam etmeleri özellikle de üretime katkıların sürdürmeleridir. Bu noktaya dikkatleri çekmeye çalışıyorum. Bunların yerini böyle anlatıdır. Gerekiyorsa yeni kişilere kapılmamak gerekir. Ekonominin yaralarını bulan psikolojiler. Böyle olunsuz bir ortama girilince ekonomi de olumsuz etkileniyor..."

SEÇİM BUNALIMI

Başbakan'a arasında değişikliği tasarısı üzerinde partiler arası anlaşma sağlanamamış olması ve FP'nin kapatılma tehlikesini aşmış olmasıyla. "Dert bir de seçim meselesi bunca sorunun arasında" diyor ve ekliyor:

"Ama ben bir anlamsaya varılabileceğini umut ediyorum. Şu sırada bir de erken seçim, ara seçim tartışması ekleniyor, o bir şey girilirse, o bile bazı başına bir bunalım sebebi olur. Mutlaka partili kapatılmaya geçişteriniz bir anayasa değişikliği yapılması gerekir."

İlgili Ankara'yı meşgul eden, kamuoyundan temel sorularla ilgili olarak Ecevit'in görüşleri özetle böyle...

Cevriz Labo

MUSTAFA BAŞOĞLU (T. SAĞLIK İŞÇİLERİ SENDİKASI GENEL BAŞKANI)

15.01.2001

Sayın Cevizoğlu,

14.01.2001 günü yayınlanan Ceviz Kabuğu Proğramı'nda, Deniz Kuvvetleri Eski Komutanı Sayın Dervişoğlu ile yaptığınız program, sizin bu alanda, ilklere imza atmanızın en son göstergesidir. (...)

15.01.2001

MUSTAFA BAŞOĞLU

Sayın Cevizoğlu,

Milli Güvenlik Kurulu Üyesi ve Deniz Kuvvetleri Eski Komutanı Sayın Salim Dervişoğlu ile yaptığınız program, demokrasiye hizmet bakımından, her türtü takdirin üstündedir.

Bu program, 28 Şubat sürecindeki kişilerin daha iyi bilinmesine ve gerçeklerin daha iyi anlaşılmasına, çok olumlu katkı sağlamıştır.

28 Şubat sürecine başından itibaren karşı çıktım; onu, "sivil elbise giydirilmiş örtülü darbe" kabul eden görüü doğru buluyor, destekliyorum. Programa katılan emekli General Sayın Erol Özkasnak'ın açıklamaları bu iddiayı doğrulamaktadır.

Olayların içerisinde yaşayan ve birinci derecede görev yapan sayın Özkasnak, 28 Şubat sürecindeki olay ve gelişmelere açıklık ve nettik kazandırdı.

Sayın Özkasnak'ın açıklamaları, 28 Şubat'a sivil görünüm vermek için öne çıkartılan TÜRK-İŞ, TİSK, DİSK, TESK ve TOBB beşlisinin; demokrasiyi, insan/inanç hakkını, en yumuşak ifadeyle "zedeleyen" sürece destek verdikleri, şimdi daha iyi anlaşılmaktadır.

Sadece askeri, demokrasiye karşı göstermek; "ihtilalci", "darbeci" diye suçlayıp işin içinden sıyrılmak, sivillerin bahanesidir ve tam doğru çıkış yolu değildir. Yaşadıklarımız bunu ispatlamaktadır.

Ben hiçbir nedeni, darbe için haklı ve gerekli kabul etmiyorum ama darbecilerin kurduğu meclislerde/hükümetlerde görev alanlar, Anayasalarını yapanlar, icraatlarında "yardımcı" ve "yönlendirici" olanlar (siviller) bulunduğu sürece; ülkemizde demokrasinin yoluna aralıksız ve kesintisiz devam etmesi ve "asker gelsin, düzeltsin" anlayışını kökünden etkisiz hale getirmek mümkün olamayacakta.

Bu vesileyle hayırlı hizmetlerinizde başarılarınızın devamını Yüce Allah'tan dilerim.(...)

Ankara Sosyal Araştırmalar Merkezi

OCAK-2001 TÜRKİYE GÜNDEMİ ARAŞTIRMASI

2 Şubat 2001

Ankara: Kuşkondu Sk. 7 / 4 Aşağıayrancı – Çankaya / ANKARA
Tel: 0.312.442 36 70-77 Faks: 442 36 78
İstanbul Şubesi: Büyükdere cad. 113/7 Mecidiyeköy/ İstanbul
Tel: 212. 217 60 03-04 Fax: 212. 217 60 00
E-mail: anar@anararastirma.com.tr
WEB: www.anararastirma.com

SUNUŞ

ANAR'ın "Ocak - 2001 Türkiye Gündemi Araştırması"nı bilgilerinize sunuyoruz. ANAR, aylık gündem araştırmalarının ikinci yılının ilk araştırmasını yayınlamış bulunmaktadır. Bilindiği gibi, bu araştırmalarda ayın belirgin gündemi yanında, siyasal partilerin, iktidarın ve muhalefetin performansının da değerlendirildiği bu gündem araştırmasını raporlaştırarak takip eden ayın ilk üç günü içerisinde kamuoyuna sunmaktadır.

Elinizdeki araştırma İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Diyarbakır, Samsun, Kayseri, Sakarya ve Erzurum illerinde toplam 1472 kişilik bir örneklem üzerinde ankete dayalı yüz yüze mülakat yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın alan uygulaması 27-28 Ocak 2001 tarihinde yapılmıştır. Araştırmanın örneklem seçiminde cinsiyet ile yaş kotaları uygulanmış ve raporda örneklemin siyasal dağılımına göre ağırlıklandırılmış veriler kullanılmıştır.

Sosyal ve siyasal gündemle ilgili toplumun görüşlerini yansıtmayı amaçlayan bu araştırmanın yararlı olacağına inanıyoruz.

ANAR

28 Şubat süreci bir darbe mi?

	Yüzde
Darbe olduğunu düşünen	39,8
Darbe olmadığını düşünen	30,9
Fikir belirtmeyen	29,3
Toplam	**100,0**

28 Şubat süreci bir darbe mi?
(Partililere göre dağılım)

	Darbe diyen	Darbe değil diyen	Fikir belirtmeyen	Toplam
DSP	41,9	40,3	17,7	**100,0**
MHP	34,3	26,5	39,2	**100,0**
FP	59,1	20,1	20,8	**100,0**
ANAP	40,4	28,9	30,7	**100,0**
DYP	28,4	42,5	29,1	**100,0**
CHP	42,1	38,8	19,0	**100,0**
HADEP	46,8	9,1	44,2	**100,0**
BBP	64,6	16,7	18,8	**100,0**
Diğer	47,5	37,3	15,3	**100,0**
Kararsız	30,2	34,7	35,1	**100,0**
Hiçbiri	35,0	31,4	33,6	**100,0**

28 Şubat Süreci

Son günlerde medyada yoğun olarak işlenen 28 Şubat süreci ile ilgili olarak toplumun yüzde 40'ı bu süreci bir darbe olarak kabul etmektedir. Bu süreci darbe olarak nitelemeyenler ile fikir belirtmeyenlerin oranı birbirine yakın düzeylerdedir (yüzde 30).

28 Şubat süreci ile ilgili olarak iktidar ve muhalefet partileri ayırımına göre anlamlı bir farklılaşma gözlenmemektedir.

28 Şubat kararlarına karşı olanlar toplumun yüzde 50'ye yakınını oluşturmaktadır. Bu kararları destekleyenler yüzde 25'e yakın bir düzeyde olup geriye kalan kesim de fikir belirtmemiştir.

28 Şubat sürecini yüzde 37 oranında CHP ve DSP'liler desteklerken, diğer partilerin seçmenlerinin destek düzeyi çok daha düşüktür.

28 Şubat Kararlarının desteklenme düzeyi

	Yüzde
Destekleyen	24,6
Karşı olan	48,8
Fikir belirtmeyen	26,6
Toplam	**100,0**

28 Şubat Kararlarının desteklenme düzeyi
(Partililere göre dağılım)

	Taraftar olan	Karşı olan	Fikir belirtmeyen	Toplam
DSP	37,1	47,6	15,3	**100,0**
MHP	25,9	39,8	34,3	**100,0**
FP	10,1	75,2	14,8	**100,0**
ANAP	32,5	39,5	28,1	**100,0**
DYP	32,8	43,3	23,9	**100,0**
CHP	37,2	43,0	19,8	**100,0**
HADEP	9,0	44,9	46,2	**100,0**
BBP	6,1	71,4	22,4	**100,0**
Diğer	21,7	56,7	21,7	**100,0**
Kararsız	26,2	44,1	29,7	**100,0**
Hiçbiri	20,2	48,4	31,4	**100,0**

HABER TÜRK

Gündem
Gizli Gündem
Telekulak
Medya Dünyası
Borsa Dünyası
Reklam Dünyası
100 Türk Yalanı
Undergound
Internet
Gay-Lezbiyen
Yasaklar
Askerlik
İslam
Yazarlar
Gazeteler 1.Sayfa
Az Sonra-Videolar
Ana Sayfa

HABER ARAMA
Git
Hepsi...

KAMUOYU
ÖZKASNAK PAŞA, SEDAT ERGİN'E SUÇLAMALAR YÖNELTTİ. ERGİN YANIT VERDİ. SİZCE KİM HAKLI?
ÖZKASNAK
ERGİN
Tamam

Türkiye'nin en özgür haber portalı

PAŞALARIN DARBE TARTIŞMASI... 28 ŞUBAT'IN GENELKURMAY GENEL SEKRETERİ EROL ÖZKASNAK 28 ŞUBAT İÇİN "POST-MODERN" DARBE DEDİ... 28 ŞUBAT DÖNEMİNİN DONANMA KOMUTANI SALİM DERVİŞOĞLU İSE " 28 ŞUBAT'IN ANAYASAL ÇERÇEVESİ VAR, ASLA DENEMEZ"DİYE KONUŞTU !!!

Özkasnak: Post-mod darbe !!!

Dervişoğlu: Darbe denemezli !!!

Kanal 6'daki Ceviz Kabuğu Programı'na katılan 28 Şubat döneminin Genelkurmay Genel Sekreteri Emekli Tümgeneral Özkasnak, bu girişimin post-modern bir darbe olduğunu iddia etti. Dönemin Donanma Komutanı Salim Dervişoğlu ise 28 Şubat'ın anayasal çerçevesi olduğunu ve asla darbe olarak nitelenemeyeceğini söyledi. 28 Şubat'ın iki ünlü komutanı, dönemin 'niteliği' konusunda birbirine ters düştü. 28 Şubat sürecinin temellerinin atıldığı dönemde Genelkurmay Genel Sekreteri olarak görev yapan Em. Tümg. Erol Özkasnak, "Aslında post-modern darbe bu sürece yakıştırılan en güzel isim" derken, o dönemde Donanma Komutanı olarak görev yapan emekli Deniz Kuvvetleri Komutanı Salim Dervişoğlu; bu sürecin asla darbe olarak nitelenemeyeceğini savundu. Geçen Ağustos'ta TSK'dan kadrosuzluk nedeni ile emekli olan Özkasnak, önceki gece Kanal 6'da Hulki Cevizoğlu'nun yönettiği ve Deniz Kuvvetleri eski Komutanı Em. Oramiral Salim Dervişoğlu'nun da konuk olduğu "Ceviz Kabuğu" programına katıldı. ZEKA ÖRÜNÜ BENZETME Programda oldukça ilginç açıklamalarda bulunan Özkasnak, 28 Şubat süreci için 2. Cumhuriyetçiler tarafından yapılan post-modern darbe benzetmesini "bir zeka ürünü" olarak yorumladı. Bu süreç içinde o zaman en faal olanların "başta Genelkurmay Başkanı ve Genelkurmay II. Başkanı olmak üzere o zamanın Kuvvet Komutanları" olduğunu söyleyen Özkasnak, bu isimlerin aktif olarak bu rolün ve görevin içinde olduklarını kaydetti. Özkasnak, "Ancak, bu süreç içerisinde aktif rol alamayan komutanlar da vardı" dedi. Bunların, Ankara'da olmayan ve taşrada bulunan Kara, Deniz, Hava kuvvetlerine mensup ordu komutanları, donanma komutanları ve taktik hava kuvvet komutanları gibi komutanlar olduğunu vurgulayan Özkasnak, "Onlar tabii şüphesiz ki bu süreci gönülden desteklemişlerdi" diye konuştu. "28 Şubat diye nitelendirilen post-modern darbe gibi isimler takılan bu sürecin Türk Cumhuriyet tarihinde çok önemli bir dönemeç olduğunu söylemek istiyorum" diyen Özkasnak, programda zaman zaman diğer konuk olan Em. Oramiral Dervişoğlu ile temel düşünce bazında ters düştü. HATA VARSA HÜKÜMETİN Hulki Cevizoğlu, Özkasnak'a, 28 Şubat'ta dönemin Genelkurmay Başkanı İsmail Hakkı Karadayı yerine Çevik Bir ve kendisinin adının geçtiğini belirterek, "Bu iki isimden biri olarak sizin 28 Şubat sürecini post-modern darbe olarak uygun bulmanız çok önemli bir unsur. Sayın Dervişoğlu da pogramın başlarında sizden farklı görüşler beyan etti...Eğer bu darbe post-modern darbe olursa, Anayasa'ya uygun oluyor mu, yoksa aykırı mı?" sorusunu sordu. Özkasnak bu soruyu şöyle yanıtladı: "Post-modern darbe ismini koyan ben değilim. Anayasaya göre darbe yapmak tabii ki suçtur. 28 Şubat sürecindeki post-modern darbe olarak adlandırılan bu olayı konuşacak olursak, burada yasaya ve kanunlara aykırı hiç bir iş yapılmamıştır. Hatalı yapılan ve kanunlara aykırı iş o zamanın

meşru hükümeti tarafından yapılmıştır. Anayasada, Cumhuriyetimizin laik, Atatürkçü, milliyetçi niteliklerine uygun olarak esasları belli edilen Cumhuriyetin temelleri sarsılmak istenmiştir. Dolayısıyla anayasaya aykırılık varsa, bu 28 Şubat sürecinde yer alan askerler tarafından değil, bizatihi o zamanın meşru hükümeti tarafından yapılmıştır.Bu işlem ve süreç o zamanki anlayışa ve şimdiki düşüncelerimize göre tamamen yasalar içerisinde cereyan etmiştir." 28 Şubat darbe değildir Emekli Oramiral Salim Dervişoğlu, Özkasnak'ın "28 Şubat'ın post-modern darbeye benzetilmesinin" zeka ürünü olduğu yönündeki sözlerine karşı çıkarak, şunları söyledi: "Ben post-modern, pre-modern veya modern darbe gibi sözcüklerle 28 Şubat sürecinin eşleşmesine tamamen karşıyım. 28 Şubat süreci, anti-laik, gerici ve şeriatçı akımlara karşı oluşan bir reaksiyondur ve post-darbe değildir. Cumhuriyetin en hassas olduğu konu laikliktir. Cumhuriyetin başından beri zaman zaman bu tür bir tehlike oluştuğunda zaten benzer reaksiyonlar oluşmuştur ve oluşacaktır. Antilaik hareketler 1930'da olsaydı, reaksiyon yine aynı olurdu. 28 Şubat da bunun bir sonucudur. 28 Şubat, tamamen MGK gündeminde masaya yatırılan ve anayasada çerçevesi oluşturulmuş legal bir reaksiyondur. Bu çerçevede, süreç post-modern darbe olarak tanımlanacak bir şey değildir. Yasal bir platformda gösterilen anayasal bir harekettir. Sayın Genelkurmay Başkanımız Orgeneral Hüseyin Kıvrıkoğlu da, "gerekirse 28 Şubat süreci bin yıl sürer' sözleri ile bunun bir darbe değil şartlara bağlı olarak devam eden bir reaksiyon olduğunu en güzel şekilde ortaya koymuştur" Post modern darbedir Özkasnak'ın sözleri şöyle: "Post-modern darbe buna yakıştırılan en güzel isim. Bu post-modern darbe tereyağından kıl çeker gibi, eski darbelere benzemeyen bir şekilde, hiç kan akıtmayan gayet usulüne uygun bir şekilde, MGK tarafından da benimsenen, devletin başındaki en büyük insandan ilgili bakanlara kadar hepsinin dahil edilerek hatta halkımızın ortak edilerek, çok başarılı bir şekilde yürütülen süreçti."

HaberTurk 2000 © Tüm Hakları saklıdır.
editor@haberturk.com
KÜNYE

Gündem
Gizli Gündem
Telekulak
Medya Dünyası
Borsa Dünyası
Reklam Dünyası
100 Türk Yalanı
Underground
İnternet
Gay-Lezbiyen
Yasaklar
Askerlik
İslam
Yazarlar
Gazeteler 1.Sayfa
Az Sonra-Videolar
Ana Sayfa

Türkiye'nin en özgür haber portalı

K.V.K.

ÖZKASNAK PAŞA BÖYLE DEMİŞ: "MAKADINA SÜNGÜ TAKAR CEPHELERİ GEZDİRİRİM"

HABER TÜRK

Türkiye'nin en özgür haber portalı

mobil

Gündem
Gizli Gündem
Telekulak
Medya Dünyası
Borsa Dünyası
Reklam Dünyası
100 Türk Yalanı
Underground
İnternet
Gay-Lezbiyen
Yasaklar
Askerlik
İslam
Yazarlar
Gazeteler 1.Sayfa
Az Sonra-Videolar
Ana Sayfa

HABER ARAMA
Ara
Hepsi...

ÖZKASNAK PAŞA, SEDAT ERGİN'E SUÇLAMALAR YÖNELTTİ. ERGİN YANIT VERDİ. SİZCE KİM HAKLI?

ÖZKASNAK
ERGİN
Temsin

ÖZKASNAK PAŞA BÖYLE DEMİŞ: "MAKADINA SÜNGÜ TAKAR CEPHELERİ GEZDİRİRİM"

Emekli Tümgeneral Özkasnak'ın, Milliyet'e yaptığı açıklamalara gazeteci Mehmet Altan'ın tepkisi, "Yaptıklarını kabul ediyor" oldu. Özkasnak'ın kendisi için gazete yönetimine ettiği telefonlarda hangi üslupta konuştuğunu açıklamasını isteyen Altan, şunları söyledi: "Bunu daha önce bazı gazeteler de açıklamıştı. O dönem, dehşet verici bir dönemdir, dün gece kendisini Ceviz Kabuğu'nda izledim. '28 Şubat post modern bir darbedir' dedi. Bu anayasal suçtur, yargılanması lazım. Yaptıklarını kabul ediyor. Teke tek insanlarla uğraştılar. Bugün çok garip tesadüf ki, bugünkü haber, profesörlerin 1993 yılında organeraller kadar para alırken bugün albaylar kadar para aldığını yazıyor. Benim başımı belaya sokan yazı, bu maaşları kıyaslayan bir yazıydı. Telefon edip gazete yönetimine, onun makadına süngü takar, cepheleri gezdiririm demişti." Altan, Özkasnak'ın, 28 Şubat sürecinde gazetelere ve gazetecilere inanılmaz baskı yapmış bir grubun adamı olduğunu da söyledi.

Gündem
Gizli Gündem
Telekulak
Medya Dünyası
Borsa Dünyası
Reklam Dünyası
100 Türk Yalanı
Underground
İnternet
Gay-Lezbiyen
Yasaklar
Askerlik
İslam
Yazarlar
Gazeteler 1.Sayfa
Az Sonra-Videolar
Ana Sayfa

HABER ARAMA
Bul
Hepsi...

ÖZKASNAK PAŞA, SEDAT ERGİN'E SUÇLAMALAR YÖNELTTİ. ERGİN YANIT VERDİ. SİZCE KİM HAKLI?

ÖZKASNAK
ERGİN
Tamam

Türkiye'nin en özgür haber portalı

ÖZKASNAK KASIP KAVURMAYA DEVAM EDİYOR : "BU MECLİS 28 ŞUBAT'IN ESERİDİR" İŞİN İLGİNCİ, 28 ŞUBAT'IN ERTESİNDE İSLAMCI BASIN DA AYNI SÖYLEMİ KULLANIYORDU !! ÖZKASNAK, ŞİMDİ 28 ŞUBAT MUHALİFLERİNİ DOĞRULAMIŞ OLDU !!

28 Şubat sürecinin önemli isimlerinden dönemin Genelkurmay Genel Sekreteri Erol Özkasnak, yaptığı açıklamaların ardından kendisine yöneltilen eleştirileri tek tek cevapladı. Bugün 28 Şubat sürecini küçümsemeye çalışanların Çevik Bir ve Güven Erkaya'ya karşı "kıskançlık hissiyle" hareket ettiğini söyleyen Özkasnak, "Tek bir mermi atılmadı, tek bir burun kanamadı. Tıpkı NATO'nun Varşova Paktı'nı teslim alması gibi" dedi. Özkasnak şu açıklamalarda bulundu: TEK MERMİ ATILMADI "28 Şubat, günün koşullarına uygun bir yöntemde gerçekleştirildi. O günün dünya ve ülke koşullarında 12 Mart ve 12 Eylül gibi klasik bir müdahale yapılamazdı. Cumhuriyetin karşılaştığı tehlike, bir tek mermi atılmadan, demokratik mekanizmaların harekete geçirilmesiyle bertaraf edilmiştir. Silahsız kuvvetler kavramını kullanmamızın nedeni ve amacı budur." 31 MART VAK'ASI GİBİ "O günün koşullarıyla ilgili yapılan değerlendirmede varılan sonuç şudur: Tıpkı 31 Mart Vak'ası gibi ülke, 75 yıllık cumhuriyet tarihinde eşi görülmemiş planlı bir irticai kalkışmayla karşı karşıyadır. Bu tespitten sonra demokratik mekanizmaların harekete geçirilmesi yoluyla tehlikenin bertaraf edilmesi kararına varılmıştır. Bu amaçla bir seri brifing verilmesi planlanmıştır." DEMİREL'İ ÇAĞIRDIK "28 Şubat sürecinin başlangıcı 11 Ocak 1997 tarihidir. O tarihte dönemin Cumhurbaşkanı Sayın Demirel, Genelkurmay'a davet edilmiş ve kendisine 28 Şubat günü Milli Güvenlik Kurulu'nda verilen bilgileri içeren bir brifing sunulmuştur. Cumhurbaşkanı'ndan başlayarak bu bilgiler toplumun aydınlatılması amacıyla basına, yargıya ve üniversite mensuplarına tekrarlandı." 28 ŞUBAT'IN ETKİLERİ "Bugün 28 Şubat'ı küçümsemeye çalışanların bilmesi gereken bir gerçek de şudur: O süreç başarılı olmasaydı 18 Nisan 1999 seçim sonuçları alınamazdı. Cumhuriyete karşı irticai faaliyetlerin kaynağı olan akımlara 18 Nisan'da verilen oy desteği düşmüşse, bunun nedeni 28 Şubat'tır." Kutan: Özkasnak'ın yargılanması şart! 'Postmodern darbe Anayasa ihlalidir' Özkasnak'ın sözlerini, "itiraf" olarak nitelendiren Recai Kutan, yasaların gereğinin yerine getirilmesini istedi ABDULLAH KARAKUŞ Şanlıurfa FP Genel Başkanı Recai Kutan, dönemin Genelkurmay eski Genel Sekreteri Erol Özkasnak'ın 28 Şubat sürecinde Anayasa'nın ihlalini itiraf ettiğini savunarak, "Demokratik ve hukuk düzenine sahip olan bir ülkede bu tür davranışlar için yasalar ne diyorsa aynen yapılmalıdır" diye konuştu. 'Ağzıyla söylüyor' Kutan, Özkasnak'ın 28 Şubat'la ilgili "meşru olan bir düzenin yıkılması için elimizden gelen gayreti gösterdik" itirafında bulunduğunu ifade ederek, savcıları göreve çağırdı. 28 Şubat süreciyle ilgili Özkasnak'ın önemli beyanda bulunduğunu kaydeden Kutan, "Kendi ağzıyla demektedir ki; biz o dönemde Anayasa'yı ihlal ettik. Meşru olan bir düzenin yıkılması için elimizden gelen gayreti gösterdik" dedi. Gereği yapılır 28 Şubat sürecinin kesin bir

post - modern de. Aralarında en ufak bir fark yok" diyerek sözlerini şöyle noktaladı: "Bu mesele hukukçu arkadaşlarımız tarafından incelenecek, sonra da ne gerekiyorsa eksiksiz yerine getirilecektir." Onlar artık emekli 28 Şubat sürecine damgasını vuran komutanlarla ilgili pekçok senaryo üretildi. Vefat eden Erkaya hariç hepsi emekliliğin tadını çıkarıyor 28 Şubat süreciyle birlikte Türk Silahlı Kuvvetleri'nin komuta kademesinin nasıl şekilleneceği de merak konusu oldu ve çeşitli senaryolar gündeme geldi. Genelkurmay İkinci Başkanı Orgeneral Çevik Bir'in Genelkurmay Başkanı olup olamayacağı, tartışmaların eksenini oluşturdu. Bir'le birlikte adı öne çıkan Genelkurmay Genel Sekreteri Tümgeneral Erol Özkasnak'ın terfi edip etmeyeceği de merak konusuydu. Senaryolar bitmedi Bir ve Özkasnak'ın isminin fazla öne çıkmasının bazı komutanlarda rahatsızlık yarattığı kulislere yansıdı. O dönemde 1. Ordu Komutanı olan Orgeneral Hüseyin Kıvrıkoğlu'nun Bir - Özkasnak ikilisine sıcak bakmadığı haberleri gündeme geldi. Genelkurmay Başkanı İsmail Hakkı Karadayı'nın görev süresinin uzatılması halinde Bir'e komutanlık yolunun açılacağı söylendi. Ancak Karadayı görev süresinin uzatılmasını talep etmediği gibi Kıvrıkoğlu'nun Genelkurmay Başkanlığı'na gelmesinden sonra Genelkurmay Karargahı da değiştirildi. Bir, 1. Ordu Komutanlığı'na, Özkasnak da Etimesgut Zırhlı Birlikler Komutanlığı'na atandı. Sivil hayata geçtiler Çevik Bir: Dönemin Genelkurmay İkinci Başkanı. Birinci Ordu Komutanlığından emekli. Erol Özkasnak: Dönemin Genelkurmay Sekreteri. Milli Güvenlik Akademisi Komutanlığı yaptı. Emekli oldu. Hüsnü Dağ: Dönemin Basın ve Halkla ilişkiler Daire Başkanı. Karargahtan emekli oldu. Güven Erkaya: Deniz Kuvvetleri Komutanıydı. Başbakanlık danışmanı oldu. Vefat etti. İsmail Hakkı Karadayı: Dönemin Genelkurmay Başkanı. Emekli oldu. Hikmet Köksal. Dönemin Kara Kuvvetleri Komutanı. Emekli oldu. Ahmet Çörekçi: Hava Kuvvetleri Komutanı. Emekli oldu. Erbakan imzalamıştı Refahyol döneminin Başbakanı Necmettin Erbakan, 28 Şubat kararlarının altına imzasını koymuştu. Ancak tepkiler artınca "Ben bunu imzalamadım" dedi. Erbakan'ın yakın kurmayı Adalet eski Bakanı Şevket Kazan da, Erbakan'ın bu kararları prosedür olarak Bakanlar Kurulu'na sevk ettiğini, ancak uygulanmasını istemedikleri için orada bekletildiğini ifade etti. RP'liler de o dönemde "İmzalamak, benimsemek anlamına gelmez" görüşünü savundu. '28 Şubat ikazdır iyi de olmuştur!' ANKARA Milliyet 7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren, Erol Özkasnak'ın "28 Şubat post - modern bir darbedir" açıklamasını değerlendirirken "TSK ikaz görevini yapmıştır ve iyi de olmuştur" dedi. "28 Şubat geçeli kaç sene oldu. Hala 28 Şubat'ı konuşuyorsunuz. Yapmayın böyle. TSK'yı ikide bir bu konuların içerisine çekmeyin. TSK'nın böyle bir şeyde hiçbir zaman gözü olmadı. 28 Şubat olmasaydı acaba ne olurdu? Onu ben sizin takdirlerinize bırakıyorum" diyen Evren, sözlerini şöyle noktaladı: "Bu, MGK'da alınmış bir karar. MGK, Anayasal bir kurum. Söylenecek bir şey yok."

HaberTurk 2000 © Tüm Hakları saklıdır.
editor@haberturk.com
KÜNYE

YUKARI

HABER TÜRK

(Ufuk Güldemir'in sitesi)

Türkiye'nin en özgür haber portalı

Gündem
Gizli Gündem
Telekulak
Medya Dünyası
Borsa Dünyası
Reklam Dünyası
100 Türk Yalanı
Underground İnternet
Gay-Lezbiyen
Yasaklar
Askerlik
İslam
Yazarlar
Gazeteler 1.Sayfa
Az Sonra-Videolar
Ana Sayfa

HABER ARAMA

Bul

Hepsi...

ÖZKASNAK PAŞA, SEDAT ERGİN'E SUÇLAMALAR YÖNELTTİ. ERGİN YANIT VERDİ. SİZCE KİM HAKLI?

ÖZKASNAK

ERGİN

Tamam

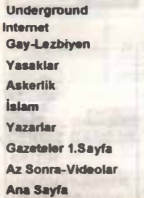
ANALİZ,, ANALİZ.. ÖZKASNAK'IN AÇIKLAMALARI ÇOK ÖNEMLİ. İÇERİĞİ AÇISINDAN DEĞİL, ÇOK KIYMETLİ BİR BEYİNE SAHİP OLDUĞUNU SÖYLEMEK ZOR. TÜRKİYE'NİN ASKERİ VESAYET ALTINDA OLDUĞUNUN TEYİDİ BAKIMINDAN SÖYLEDİKLERİ ÖNEMLİ..TÜRKİYE ZANNEDİLDİĞİ GİBİ 10 YILDA BİR DARBE OLAN BİR ÜLKE DEĞİL.. TÜRKİYE 10 YILDA BİR DEMOKRASİ GELEN BİR ÜLKE...

ANALİZ

ANALİZ.. ANALİZ.. ÖZKASNAK PAŞA ÖNEMSİZ BİR ADAM; TARİH ONU MEHMET ALTAN'IN "MAKATİNA SÜNGÜ" TEHDİDİYLE YAZACAK.. BUNU YALANLAMASI HİÇ BİR ŞEYE YARAMAZ, İLERDE BENZER HAKARETLERİNE İLİŞKİN BAŞKA AÇIKLAMALAR DA YAPILACAK, YOLDA KİTAPLAR VAR.. AMA ÖZKASNAK'IN İTİRAFLARI ÇOK ÖNEMLİ. BİR KERE, 28 ŞUBAT'IN NASIL BİR DAR KADRO HARAKETİ OLDUĞUNU ORTAYA KOYUYOR. PASİF BİR GENEL KURMAY BAŞKANI'NIN , ALT KADROSU TARAFINDAN ELE GEÇİRİLEREK MANİPLE EDİLDİĞİNİ, ÇEVİK BİR VE ÖZKASNAK YÖNETİMİNDE İNSANLARA İFTİRALAR PLANLAYAN BİR ÖRGÜT OLUŞTURULDUĞUNU ORTAYA KOYUYOR. AMA BUNUN DAR KADRO HAREKETİ OLMASI SİLAHLI KUVVETLERİ AKLAMAZ. BU DAR KADRO HAREKETİ, MEŞRUİYETİNİ SİLAHLI KUVVETLERİN ÜLKEYİ VESAYET ALTINDA TUTMASINDAN ALIYOR.. TÜRKİYE'DE YANLIŞ BİR KANAAT VAR. ZANNEDİLİYOR Kİ, ORDU 10 SENEDE BİR MÜDAHALE EDER. HALBUKİ 10 SENEDE BİR DEMOKRASİ GELİR.. TÜRKİYE 1960'DAN BU YANA "ASKERİ DEMOKRASİ REJİMİ" İLE YÖNETİLMEKTEDİR. 10 YILDA BİR GÜÇLÜ HÜKÜMETLER İDAREYİ ASKERDEN ALMAKTA AMA ASKER DAHA SONRA YİNE GERİ ALMAKTADIR. TÜRKİYE'NİN YAŞADIĞI SIKINTILARIN EN BÜYÜK NEDENİ DE ZATEN BUDUR...ŞİKAYET EDİLEN "KARARSIZ, GÜÇSÜZ" HÜKÜMETLERİN OLUŞMA NEDENİ DE BUDUR..

HABER TÜRK

Gündem
Gizli Gündem
Telekulak
Medya Dünyası
Borsa Dünyası
Reklam Dünyası
100 Türk Yalanı
Underground
İnternet
Gay-Lezbiyen
Yasaklar
Askerlik
İslam
Yazarlar
Gazeteler 1.Sayfa
Az Sonra-Videolar
Ana Sayfa

HABER ARAMA
Bul
Hepsi...

ÖZKASNAK PAŞA, SEDAT ERGİN'E SUÇLAMALAR YÖNELTTİ. ERGİN YANIT VERDİ. SİZCE KİM HAKLI?
ÖZKASNAK
ERGİN
Tamam

Türkiye'nin en özgür haber portalı

28 ŞUBAT'TA GAZETELERİ TELEVİZYONLARI ARAYIP, PATRONLARI YÖNETİCİLERİ TEHDİT EDEN ÖZKASNAK PAŞA YİNE ORTALIĞI KARIŞTIRDI.. SEDAT ERGİN'E ÇATINCA CEVABINI FENA ALDI VE BUGÜNKÜ GAZETELERDE PAÇAVRA'YI ÇEVRİLDİ..

Emekli Tümgeneral Erol Özkasnak, dün Milliyet'te yayınlanan röportajında "Gazeteci Sedat Ergin'i aradığım ve onun bana 'morlusu' diye esprili yanıt verdiği iddiası doğru değil. Zaten Ergin'in bana bu cevabı verecek cüreti göstermesi de mümkün değildi. O dönem generallere yaranmak için herkesi ihbar edenler şimdi aslan kesildi" sözleri, basında yeni bir tartışma yarattı. Şimdi herkes arkadaşlarını 'satan' bu gazetecileri merak ediyor. Hürriyet gazetesi Ankara temsilcisi Sedat Ergin, Genelkurmay eski Genel Sekreteri Erol Özkasnak'ın, "Kendisini aradığım ve bana morlusu yanıtını verdiği doğru değil" açıklamasını yalanladı. Ergin, "Özkasnak Paşa, konuşmayı yaptığımız günkü ayrıntıları hatırlamayabilir. Ama ben, zor durumdan kendimi kurtarma için böyle bir espri yapmaya cesaret ettim" dedi. Ergin, Milliyet'in "Cesaret Edemezdi" başlıklı manşetiyle ilgili şunları söyledi: "Öyle karargahta planlanmış bir çıkış değildi. ABD'de bacağından ameliyat olan dönemin Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Güven Erkaya'yı 17 Aralık 1996'da yakın dostu olan Yazı İşleri Müdürümüz Nurcan Akad'la birlikte geçmiş olsun ziyaretine gittim. Sohbetin konusu bir ara Refahyol hükümetinin uygulamalarına ve 'Bundan sonra ne olacak?' sorusuna kaydı. Rahmetli Erkaya, her şeyin askerden beklenmesinden şikayetçiydi. Sivil kesimi eleştirerek şöyle dedi: 'Bu defa işi silahsız kuvvetler halletmeli. Sivil güçler, milletvekilleri, Meclis. Çözümü bu güçlerde, bu platformlarda aramalı.' Erkaya'nın bu sözleri, iki gün sonra 'Bu kez silahsız kuvvetler çözsün' şeklinde manşetten yayınlandı ve büyük gürültü kopardı. Manşetin yayınlandığı günün sabahı İstanbul The Marmara Oteli'nde kahve içip, gazeteleri okuduğumu çok iyi hatırlıyorum. Herhalde saat 09.00 olmalıydı. Eski dostuz Karşımdaki kişi Tümgeneral Özkasnak'tı. Kendisiyle dostluğumuz, 1980'lerin sonlarına, Washington'a kadar uzanır. Özkasnak telefonda, Hürriyet'in manşetinde konu edilen kuvvet komutanının kim olduğunu sordu. Ben de kendisine haberin doğru olduğunu, ancak kaynağını açıklayamayacağımızı söyleyerek, bunu anlayışla karşılamasını rica ettim. Telefon kapandı. Yanılmıyorsam, 5 - 10 dakika sonra Özkasnak yeniden aradı ve komutanın kimliği meselesini bir kez daha gündeme getirdi. Ben söylememekte ısrar ettim. Bilgiyi verdiğim taktirde bunun aramızda kalacağı mealinde sözler sarf ettiğini hatırlıyorum. Bir noktada aynen şöyle dedi: 'Beyaz üniformalı mı, yoksa mavili mi?' Kaynak beyaz üniformalı olandı. Ancak bunu saklı tutmam gerekiyordu. Aramızdaki yakınlığa dayanarak işin içinden espriyle çıkmayı denedim ve 'Hayır Paşam, mor üniformalı olanı' dedim. Özkasnak Paşa, o dönemde görevinin kaçınılmaz yoğunluğu içinde bu konuşmayı hatırlamayabilir. Bunu anlayışla karşılarım. Ama ben hatırlıyorum. Beni bu satırları yazmaya iten, Sayın Özkasnak'ın Milliyet gazetesinde yer alan ve doğrudan şahsımı hedef alan bazı sözleri

sözler olarak alıyorum."

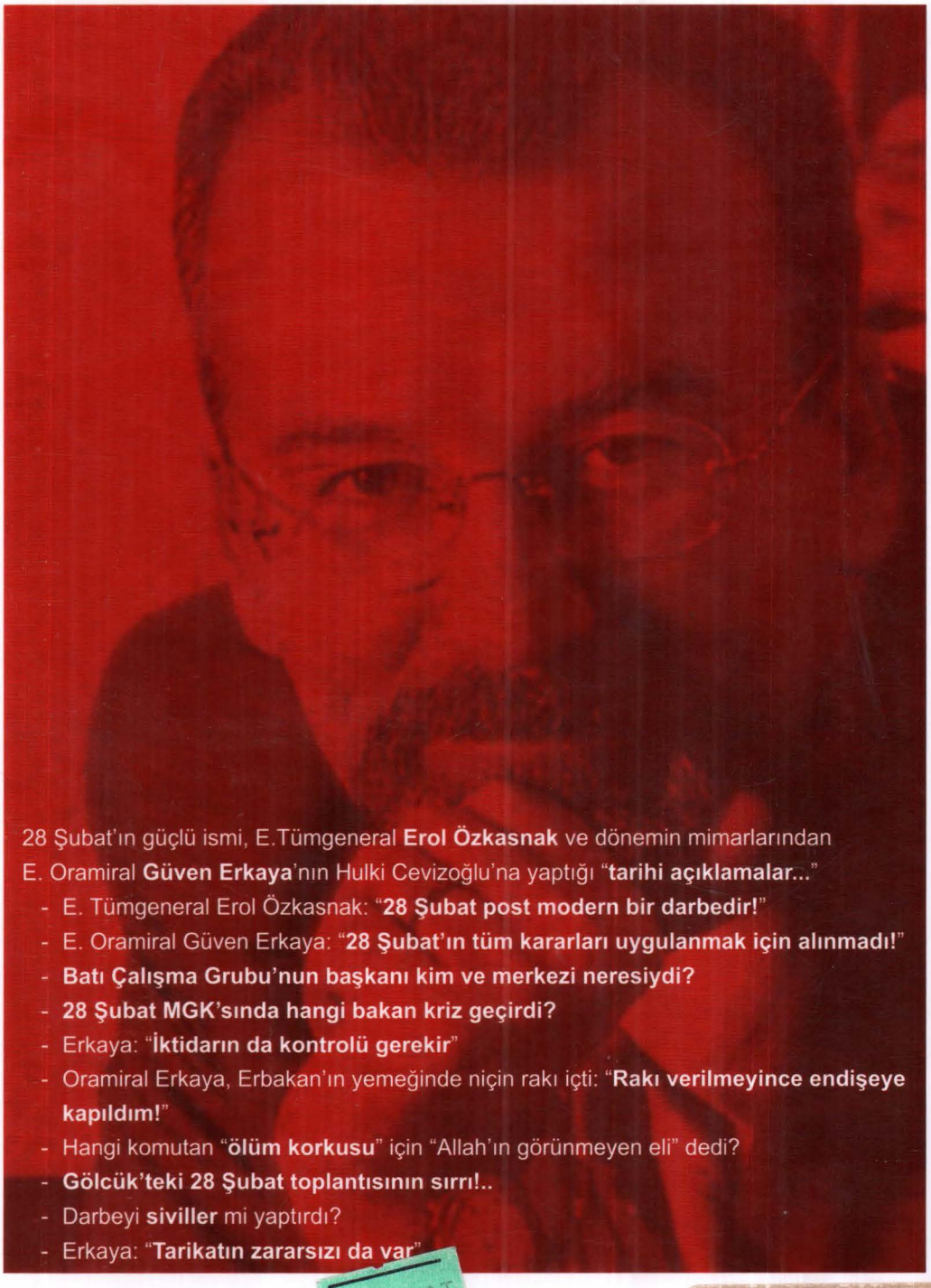

HaberTurk 2000 © Tüm Hakları saklıdır.
editor@haberturk.com
KÜNYE

YUKARI

28 Şubat'ın güçlü ismi, E.Tümgeneral **Erol Özkasnak** ve dönemin mimarlarından E. Oramiral **Güven Erkaya**'nın Hulki Cevizoğlu'na yaptığı "**tarihi açıklamalar...**"

- E. Tümgeneral Erol Özkasnak: "**28 Şubat post modern bir darbedir!**"
- E. Oramiral Güven Erkaya: "**28 Şubat'ın tüm kararları uygulanmak için alınmadı!**"
- **Batı Çalışma Grubu'nun başkanı kim ve merkezi neresiydi?**
- **28 Şubat MGK'sında hangi bakan kriz geçirdi?**
- Erkaya: "**İktidarın da kontrolü gerekir**"
- Oramiral Erkaya, Erbakan'ın yemeğinde niçin rakı içti: "**Rakı verilmeyince endişeye kapıldım!**"
- Hangi komutan "**ölüm korkusu**" için "Allah'ın görünmeyen eli" dedi?
- **Gölcük'teki 28 Şubat toplantısının sırrı!..**
- Darbeyi **siviller** mi yaptırdı?
- Erkaya: "**Tarikatın zararsızı da var**"

Ceviz Kabuğu Yayınları
Tel: 0.312.441 33 45 (Pbx)
Belge Geçer: 0.312.442 68 38
www.cevizkabugu.com.tr

28.00 T
V Dahil)
...ışanı yaptınız.
Korsan kitap almadığınız için teşekkür ederiz.

9789756613009